Marci Antonij Zimare doctoris ſolertiſſimi Queſtio de primo cognito.

Eiuſdem ſolutiones contradictionũ in dictis Auerroys.

Cum priuilegio.

Petri pipi ſinſi netini legum ſcola. Endecaſillabon ad lectorem.

Si verum eſt animas pias reuerti
(Ut tradunt ſamij) omnium magiſter:
Et princeps academiae ſophorum
Eſt aut incipit eſſe ſtragirita.
In marcum rediuiuus en reſurgit.
Or ſi nos alij nefas putamus
Illud credere: quis tamen negabit
Impreſſum male: vel male ordinatum
Dum marcus polit: ordinat: leuatq;
A tantis tenebris reſuſcitatum?
Comentator item politus extat:
Nam contrarius eſſe vbi videtur:
Fit concors: tenebris vtrinq; pulſis:
Omnis ceſſat iniqua difficultas.
Huic lector bone prout peculiari
Arte atq; ingenio releuigauit
Ambos: fecit & inde clariores.
Sic grates meritas reduplicato.

¶ Marcus Antonius Zimara Sāctipetrinas ⁊ hydrūtinus magnifico Mar-
coantonio cōtareno magnifici dñi karoli filio felicitatem.

DIu multūqȝ dubitaui Contarene iuuenis optime: ⁊ in ſtudijs noſtris eminentiſſime: an libellum hunc: quē ſucciſſiuis horis ac tumultuarie ſane collegeram: ederem: quaſi ſatis ſuperqȝ laboratuȝ a nobis eſſet in Auerroe emendando: nec in his quoqȝ periclitandū nobis eſſet: quuȝ non parȝ adhuc ex editione illa ſollicitus ſim: ſed qm̄ boni quidam iuuenes ⁊ nimiuȝ amantes mei: quos inter tu vel precipuus: cui quippiaȝ a me negari nefas ſit: Cum me tibi tantuȝ debere profitear: quātū apud domeſticos Petro Bonifio propreſuli auunculo: qui me ſemper eque ac filium carū habuit: fouitqȝ: cuiqȝ nō minus q̄ȝ parenti mee animā hāc debere me libens profitear: editionē ſollicitabāt: decreui votis veſtris ſatiſfacere. Et huic me pelago cōmittere. Eſt autem in hoc opuſculo nobis elaboratū: vt diſcordes Auerroys ſentētias: quo ad eius fieri potuit: concordes eſſe oſtenderemus: non tamen omnia ſunt a nobis comprehenſa: multaqȝ ſunt aliene induſtrie vel conſulto a nobis derelicta: vt ſi qui fuerint qui hoc eſtimēt facilius fuiſſe q̄ȝ fuerit: periclitarentur ⁊ ipſi: Cognoſcerentqȝ difficultatem operis: quod omnibus qui equa lance reȝ perpendere voluerint: apertiſſimū fore non dubito. Ceteruȝ ſtultus ego qui mihi obtrectatores defuturos quauis ratione credam: in ſūma ſi non his acquieuerint tuum erit: ſi tibi quoqȝ ita videbitur. defendere: ſin minus reprehendamur. vale ſemper litteratorum memor.

¶ Marciantonij Zimare ſanctipetrinatis ⁊ hydrontini queſtio de primo cognito. in gimnaſio patauino publice examinata.

Verebat̄ in lectionibus noſtris ſuper ꝓlogo phyſice. auſcultatōis vtrum magis vl̄ia eēnt intellectui nr̄o notiora: in ſua prima nālī cognitōe: quā cōiter ↄfuſam appellare ſolemus. ⁊ videbat̄ ꝙ nō. Nā neqꝫ hoc eſt in p̄ma opōne intellectus que ē formatio: nec ī 2ª que eſt fides ſeu diſcurſus. igit̄ nullo° vl̄e magis eſt notius minus vl̄i in tali cognitōe. ↄſña nota. qr iſti duo actus ſufficiēter vident̄ diuidere oēm actum itellectus. ſicut pꝫ. 3° de aia. tex. ↄ. 26. Añs q̄ſtū ad p̄mā ſui ptē probat̄: nā in cognitione incōplexa q̄ eſt in p̄ª ite⁹ opōne noia diffinitoꝝ ſunt notiora nobis in cognitiōe ↄfuſa. talia aūt ſꝫ Auerroyꝫ ibi ī ↄ^{to}: ſunt ſpēs noiate. igr̄ ſpēs ī cognitione p̄ª eſt notior alijs magis vl̄ibus q̄lia ſunt gña ⁊ drie. ¶ Nec valꝫ ſi dicat̄. vt. d. brūs doc. ibi ꝙ diffinieēs ad diffinitū dupl̄r cōparari p̄t. vno mō abſolute. Et iſto mō magis vl̄ia ſunt notiora in cognitiōe ↄfuſa min⁹ vl̄ibus que ſic abſolute ↄſiderant̄. Alio mō vl̄ia magis p̄nt ↄpari min⁹ vl̄ib⁹: vt ſunt diffinientia ea. Et iſto mō min⁹ vl̄ia ſunt notiora nobis magī vl̄ib⁹. ¶ Cōtra. magī vl̄ia vt diffiniētia ſunt p̄us nota minus vl̄ib⁹: qr diffinitio minus vl̄is h̄ri nō p̄t ignorata diffōne magis vl̄is: cūꝫ diffō det̄ per p̄ora ⁊ notiora. ex. 6° topi. Scda ps añtis oñdit̄: nā in ſcdo actu inte⁹ q eſt cū ↄpōne ⁊ diſcurſu ↄfuſa magis ſunt nobis notiora per pħm p̄ phy^{r}. tex. ↄ¹. 2¹. ⁊ tertij: vbi dr̄ ꝙ p̄ª nr̄a cognitio nāl̄is ꝓcedit a notiorib⁹ nobis q̄ ſunt ↄfuſa magis. illa at̄q̄ ſunt ↄfuſa magis ſunt ipſa cōpoſita cāta ex elemētis: ſic̄ exponit cōmētator ibi ī ↄ^{to}. 3. per talia aūt intellexit ipſas ſpēs: ⁊ nō ſingularia: qr talia nō ingrediunt̄ formal̄r ſillm demōſtratiuū: g̃ et̄ ī cognitione p̄ª habita p̄ diſcurſum minus vl̄ia ſunt notiora magis vl̄ibus. igit̄. Abſolute ↄcedendū eſt minus vl̄ia in p̄ª cognitiōe nr̄a nālī eē notiora: cū p̄ª nr̄a nāl̄ cognitio: aut cōplexa: aut icōplexa ſit: ⁊ in vtraqꝫ probatū ſuit ꝓpoſitum noſtꝝ. ¶ Ad oppoſitū dr̄ eſſe Ari. ⁊ Cōmē. p̄ phyſi. tex. ↄ¹. 4¹. Et in infinitis alijs locis.

¶ In iſta qōne difficillima ita procedā. p̄ exponā titulūꝫ qōnis. 2° ponaꝫ opiones famoſas in hac mā: ⁊ poſtremo ponā opionē quā credo verā eē.

Debes ſcire ꝙ vl̄e dupl̄r ſumi pōt. vel formal̄r vel fundamental̄r. formal̄r. d. vl̄itatē ipſamq̄ eſt ſcda intentio ⁊ eſt accidens a rōe cātū. fundamental̄r aūt eſt p̄ª intentio: ⁊ p̄ª rei notio. Iſta diſtictio colligit̄ de intentione Auer. 7°. meta^{ce}. ↄ°. 46. vbi hꝫ ꝙ vl̄ia h̄nt aliquā diſpōēꝫ diſpoſitionū ſubalium: ⁊ q̄litatē accn̄tē eiꝰ. Ule aūt ꝓ p̄ma intentōe ſumptū adhuc dupl̄r ↄſueuit ſumi. vno mō pro vl̄i in cauſando: ⁊ ſic ↄſueuimus deū ⁊ intelligentias vl̄ia nūcupare: ⁊ iſto mō ſumpſit pħs vl̄e in ꝓhemio ſue meta^{ce} dū dixit vl̄ia ſunt difficillima ad cognoſcendū cū ſint a ſenſibus remotiſſima. Alio mō ſumit̄ vl̄e in predicando: ⁊ eſt illud qđ aptū natū eſt de pl̄ibus p̄dicari. Et ſic ſumpſit vl̄e pħs in p̄ Perhier. ⁊ in. 7. meta. tex. ↄ. 45. ⁊. 57. in hac igit̄ qōne nō loqmur de vl̄i p̄ ſcda intētione ſed de vl̄i p̄ p̄ª intentiōe. Et adhuc de iſto nō loqmur: vt ſupponit pro vl̄i in cauſando: qr de hoc ↄuenerūt oēs ꝑipathetici: ꝙ eſt poſterius cognitū a nobis: loquimur igit̄ de vl̄i p̄ p̄ª intētiōe: vt ſuppōit ꝓ vl̄i in p̄dicādo: ſic̄ ē aial ⁊ hō ⁊ hꝰ. ¶ Scdo debes ite^{re} ꝙ cognitio in nobis duplex eſt. q̄dā eſt q̄ ꝓcedit a nobis magis notis q̄lia ſ̄t effectus vt in plurib⁹: ⁊ ipſa accn̄tia: ⁊ iſta cognitio appellat̄ ab Auer. p̄ª cognitio nālis: nā cū ite⁹ nr̄ nāl̄r intelligat cōcurrentibus fantaſmatib⁹. 3. de aia. tex. ↄ. 39. Illa igit̄ appellat̄ p̄ª hoīs nāl̄ cognitio que ortū hꝫ imediate a reb⁹ magis fantaſiatī: q̄lia ſunt effectus ⁊ ipa accidētia: ⁊ iſta a latinis dr̄ cognitio ↄfuſa ⁊ indiſticta. ⁊ talis ſi fuerit cōplexa h̄r demſone ſigni vel aliq̄ via ↄſimili. ſi incōplexa h̄r per diffōnē qd noīs vl̄ p̄ aliqd illi ſile. Et ē qn̄ hō cognoſcit aliqd ſolū quo ad qd noīs. Alia vō eſt cognitio diſtincta. ⁊ iſta ꝓcedit a cauſis ⁊ a reb⁹ nāe priorib⁹ ⁊ notiōrib⁹: ⁊ iſta h̄r per diffōnē qd rei: ſi incōplexa fuerit: vl̄ p̄ dmōſtrationē a priori ſi fuerit cōplexa: p̄cipue āt mouet̄ qđ ð cognitione ↄfuſa incōplexa. Licꝫ et̄ de cōplexa dicem⁹ illud qđ nobis appꝫ. hec de p̄.

Quātum ad 2^{m} principale inuenio Burleum ⁊ Gregoriū ariminenſem: quē noiales p̄cipuū h̄nt qui in p̄ ſniaꝝ diſtinctione tertia. qōne tertia. articu. 2°. tꝫ ꝙ ſingulare eſt p̄ cognitū in cognitiōe ↄfuſa ſiue cōplexa: ſiue icōplexa fuerit: motus varijs arg^{tis} ⁊ rōnibus: ſupponit āt in p̄mis vnū de intentiōe Cōmē. ꝙ vl̄e nō eſt aliquid extra aiaꝫ exñs: ſꝫ eſt cōceptus fict⁹ ſeu format⁹ p̄ aiaꝫ cōis pl̄ib⁹ de q̄b⁹ p̄dicat̄: quo ſuppoſito ſtāte probat ꝓpo^{m} ſuū ſic. anteq̄ꝫ vl̄e formet̄ ſeu fingatur ab inte^{u} aliqđ ſingulare eſt cognitū. igit̄ ſinglare ē p̄ cognitū ab inte^{u} ↄñā ē ma^{ta}: ⁊ añs ꝓbat̄ ab ipſo: qr īpoſſe eſt: vt dicit abſtrahere ⁊ finger̄ aliquē ↄceptū ab aliq̄b⁹ reb⁹: niſi ille res vel aliq̄ eaꝝ ſint app̄hēſe: qm̄ de rebus oino ignotis nullus ↄceptus oīo formari pōt: nec valꝫ ſi dicat̄ ad h̄ ꝙ tale a q̄ ſit abſtractio ſit p̄us notū q̄ ad ſenſum nō āt q̄ ad intellectū: nā h̄ directe ↄ̄dicit Ariſt. ⁊ ſuo Cōmē. in. 12. meta^{ce}. ↄ°. 4. vbi hꝫ vl̄ia apud Ariſ. ſunt collecta ex p̄ticularib⁹ in intellectu qui accipit inter ea cōſimilitudinē: ⁊ facit ea vnā intētionē. Nec eſt imaginabile vt. d. ꝙ vna vt⁹ ↄp̄hēdat ſingularia ⁊ ↄuenientiā eoꝝ. Et aª formet ipꝫ vl̄e: nā h̄ eēt ſile ac ſi vn⁹ hō app̄hēdat ſingularia: ⁊ alter hō app̄hēdat vl̄e qđ eſt abſurdū: ⁊ p̄ h̄ vr̄ facere ſnia pħi in 2° de aia. in tex. ↄ^{to}. 146. vbi ↄſili medio arguit ð ſenſu cōi. hꝫ. n. ꝙ vt⁹ app̄hēdēs ↄueniētiā ⁊ drīā īter aliq̄ eadē ↄp̄hēdit illa ſub rōib⁹ ꝓprijs q̄ adiuicē cōueniūt ⁊ drn̄t. ⁊ ↄfirmat̄ adhuc iſta poſitio auc̄te Auer. p̄ phy. ↄ°. 5. vbi hꝫ ꝙ cū ſingulare nō ſit p̄in^{m} ī ſcia dm̄ratiua: eſt tn̄ p̄n^{m} acq̄ſitōis vl̄is: qđ ē p̄in^{m} doctrie dm̄ratiue. Sicut dic̄ et̄ pħs ī calce 2ⁱ poſte^{r}. ¶ P̄ ad p̄n^{le} arg^{tm} ſic. p̄ cognitū ab inte^{u} nō eſt aliqd ab ite^{u} fabricatū. vl̄e eſt hꝰ p̄ ſuppo^{m}: g̃ vl̄e nō ē p̄ cognitū ab inte^{u}: relīqt̄ g̃ ꝙ ſinglar̄ ſit p̄ cognitū: diſcurſiua nor⁹ cū mīorī: ⁊ maior ꝓbat̄: nā itelli^{c} intelle^{cōm} nā p̄cedit: ſic̄ cā p̄cedit effectū: minor pꝫ ex ſuppoſito: vt diximꝰ: ⁊ eſt et̄ ipſi⁹ Auer. ī p̄ de aia. ↄ°. 8°: vbi hꝫ ꝙ ite⁹ ē q fac̄ vl̄itatē ī reb⁹. ¶ Tertio p̄ncipal̄r ⁊ iſtō arg^{m} et̄ ē Burlei in ꝓlogo p̄^{i} phy. ſi vl̄e eēt p̄ cognitūꝫ ab ite^{u} tale nō poſſet ↄferre ad ite^{cōm} ſinglariū: qr cuꝫ illō abſtractū ſit a ſingularib⁹ mediāte illo nō deuenim⁹ ad cog^{nē} vni⁹ ſinglaris. potiuſq̄ꝫ ad cog^{nē} alteri⁹: aut g̃ p̄ illō deueniem⁹ ad cog^{nē} oiuꝫ: aut ad cog^{nē} nulli⁹: q̄rū vtrūqꝫ abſurdū ē. ¶ Ampli⁹ null⁹ īpōit nom̄ rei quā ignorat p̄ pħꝫ. 4°. me^{ce}. tex. ↄ. 10. Et p̄ Auer. 7. me^{ce}. tex. ↄ. 54. Sꝫ ite⁹ īponit noīa p̄ ſinglarib⁹: g̃ illa ſ̄t ſibi p̄ nota. Nec valꝫ ſi dicat̄ ꝙ ſingle ñ cogſci^{r} ab ite^{u}: qr vt dicūt ite⁹ ponit ↄueniētiā ⁊ drīaꝫ iter ſingle ⁊ vl̄e: ite⁹ in iductiōe p̄cedit a ſinglarib⁹ ad vl̄ia: ⁊ cū ꝓcedat ex p̄exſite cog^{ne} ſeqt̄

ip̄ʒ ſingl'are cognoſcere. ſil'r ītel' format iſtā ꝓpōnē. ſortes ē hō ſortes ē aīal: ḡ oʒ ip̄ʒ extrema ꝓcognoſcere. h̄ ⁊ alia cōſimilia dicūt i hac mā ſuſtinētes ſingl'e eē ṗ cognitū ab ītel'u in ṗma cognitione que cōfuſa dr̄.

Quidquid ſit ex pte rei ē iſta opīone: mihi tñ vr̄ ſalua reuerētia tal'r ſentiētiuʒ ꝙ iſta opīo nō ē ex ītētiōe Ari. ⁊ ſui Cōmē. Auer. Nā ſic ſcribit cō. 3. de aīa. cō. 36. ex ſnīa Auēpace: ꝗdimo i ītel'u nō hʒ formā corpalē nʒ ſpūalē: cui ſuſtētat' xū ītel'm: vt ḋclatū ē: nō ſit īdiduū. (Uñ ſic mea fert opīo.) ſnīa ꝑipathe' fuit ꝙ ītel' ſingulari mal'r repnʒ ītel'm. vt ītel' ē nō ḡten' ſingl'e: ſʒ ḡten' mal'e ē: vñ Cōmē. i cō. ſup li. de dīnatōe igt ꝙ ḋclatū ē in ṗ ṗhīa ꝙ ītelligētie nō ītelligūt niſi nāas vl'es: ⁊ ñ dant niſi ſil'e eiꝰ qḋ hñt. ¶ Jmpoſſe ē: vt dent ītētōes īdiuiduale oīo cū nō hēant nāʒ ꝯpñdētē: pticlare ītētiōes: ⁊ ille for' nō īdiuidant niſi ꝑ māʒ. Et ſi ītelligētie abſtracte ꝯpñdēret īdiuiduū: tūc neccō eſſent mal'es. h̄ cō. vñ ſi alicui ītel'u ꝯpetit cognoſcere ſingl'e: h̄ nō ē īq̄tū ītel' ē: q̄ vt ſic vl'r hʒ cognoſcere. ſic. n. ponit' dīa īter receptiōeʒ mal'e. Et īter receptiōeʒ ītel'. ſic pʒ. 3. de aīa. cō. 5. ⁊. 28. nā mā ē cā receptōis ſignate ītel' aūt ē cā receptōis abſtracte: ſi ḡ h̄ alicui ītel'i ꝯpeteret: h̄ erit īq̄tū mal'is. i. īq̄tū a mā ī opādo aliq̄ mō ḋpēdet. Et ſic ē de ītel'u nr̄o poſſ: q cū ſit īfimꝰ in gñe abſtractoꝝ. 3. de aīa cō. 19. Accidit ſibi īq̄tū ītel' ē ip̄ʒ talē hr̄e hītudinē ad hoīeʒ: ꝙ vt ſic ſine fantaſmate ñ poſſit ītel'r: aut hō ꝑ ip̄ʒ. Niſi igr̄ ītel' nr̄ ꝯiūct' eēt fantaſie ⁊ continuo ⁊ tpi: nullo pacto poſſet ſingl'e cog'. Et iō huīc maxīa diſcordia īter āntiq̄s q̄l'r ⁊ q̄uō ītel' iſte ſingl'e cognoſcat. null' āt ex antiq̄s dixit ſingl'e eē ṗ cognitū. cū dubiū ſit apud ipſos an cognoſci q̄at ab ītel'u: ⁊ de mō cog'is eiꝰ. Et iō opīo iſta nō vr̄ Ariſto'. nec rōes iſti' opīonis cogūt.

¶ Ad ṗm dico admittēdo ſuppo'm ad iſtū ītel'm. vʒ ꝙ vl'e ñ ē aliqd ex aīaʒ diſtictū a ſingl'ari: ſʒ ē aliqd cāuʒ ab ītel'u agēte vna cū fātaſmate. Et tē dico ꝙ cū ītel' agēs ſit q facit vl'itatē ī rebꝰ. ṗ de aīa. cō. 8. vbi dr̄ ꝙ ītel' ē q fac' vl'itatē ī rebꝰ. iſte āt ītel' faciēs apō ip̄ʒ agēs ītel' ē: nā ſi licʒ nobis Auer. expōere ꝑ auer. īueniemꝰ h̄ qḋ diximꝰ. ipe. n. 3. de aīa. cō. 18. hʒ ꝙ ītel' agēs ē q trāſſert res de ordie ī ordineʒ. Et fac' de poꝰ ītel'is actu ītel'a: ſʒ iſte ītel' ī abſtrahēdo ñ cognoſcit ſingl'aria a qbꝰ abſtrahit. ſic. n. ſcribit cō. 3. de aīa cō. 19. Et añ ip̄ʒ Themiꝰ. 3. ḋ aīa ſuperxpōne tex. cō. 35. Talis ītel' ñ cognoſcit aliqd coꝝ q ſit h̄: tale āt vl'e abſtractū ab ītel'u agēte ē illō qḋ ī meꝰ mouet ītel'm poſſeʒ: q̄ mal'e ī meꝰ agere nō pt in īmal'e. vñ cō. 3. de aīa. cō. 5. ⁊. 18. hʒ ꝙ ītentiōes imagiāte nō pñt mouere actu ītel'm: niſi poſtq̄ fuerint actu ītel'e. nō fiūt āt actu ītel'e: niſi ꝑ ītel'm agētē: q opat' in h̄: ſic agēs nāle. Abſtrahit. n. vl'e a ſingl'ari: ⁊ ñ cognoſcit ſingl'e mal'e a q̄ abſtrahit: ſic ignis cōburit lignū: ⁊ neſcit ſe cōburere illō. Et q̄ Gregoriꝰ credidit tale vl'e fieri ab ītel'u poſſi: hīc ē ꝙ ḡuiter ḋcipit' ī fallō. ¶ Et ſic formal'r ad argm' dico: ꝙ ſtat ītel'm poſſeʒ ṗ cog'e vl'e: qḋ vl'e ē ab ītel'u agēte abſtrahēte nāʒ a ſinglitate ſine cog'e: ſʒ mere nāl'r. Et iō ſi argm' aliqd ꝓbaret maxie ꝓbaret ſingl'e eē ṗ cognitū ab ītel'u agēte: q̄ ille ē q abſtrahit. nl'a āt dixit h̄: nā indiciū ē in capꝰ ꝑfectōis indicis ſʒ Auer. 3. de aīa. cō. 19. Tal' āt iudex cognoſcēs ⁊ diſcernēs ē ītel' poſſis. Et nō ītel' agēs ī cognitōe iſta q̄ cōit' nob' ſolet ꝯtigere. ¶ Ad auctē cōmē. i 12. meta. cō. 4. Rñdet' ꝙ ibi loq̄t' de vl'i ꝑ formal'i: qḋ eſt ſcḋa ītētio: iō ñ ē ad ꝓpo'm/ ꝑ q̄ obeſſ ſcīr ꝙ vl'e duo īport' mal'e ⁊ formale: mal'e ē eē ī mltꝭ: formale āt ē dici ḋ mltꝭ: ⁊ q̄ ad iſtud ſic mihi vr̄ cāt ab ītel'u poſſi tal'r cōparāte vnū obʒ cognitū ad aliō obʒ cognitū: vñ ex ſilitudie quā accipit ītel' īter ſinglitā cāt vl'e: qḋ ē ſcḋa ītētio. Et ē q̄ ad id qḋ ē dici ḋ plibꝰ: dicat Joh. ḋ gādauo: ⁊ aliq moderni: qd ad yelit: dico vl'e ꝑ formali ſuo ab ītel'u poſſi cāri: ⁊ nō ab ītel'u agēte: q̄ ītel' agēs nō cognoſcit ſinglia: q̄ ſi' h̄ ſʒ Cōmē. mō vl'e ꝑ ſcḋa ītētiōe cāt' ex ſinglīū cog'e: iō ñ pt ab ītel'u agēte cognoſci: ⁊ ꝑ ꝯñs nʒ cāri. Notañ ꝙ licʒ ītel' poſſis ṗ' cognoſcat ſinglia: ex q̄ꝝ ſilitudie cāt vl'e ꝑ ſcḋa ītētōe: nō tñ ea cognoſcat: niſi mediāte ſenſu: ⁊ vt ē fantaſie ꝯiūct'. ſic pʒ. 3. de aīa. cō. 9. Sʒ loq̄ndo de vl'i ṗ ṗꝰ ītētiōe hñ pono illud ab ītel'u agēte cāri. Et illō ṗ inoteſcit ītel'u poſſi q̄ʒ ſingl'e. Et qñ dicebat' ꝙ īpoſſe ē ꝙ ſingl'e cognoſcat' ab vna poꝰ. ⁊ vl'e ſit cāri ab alia ſic ꝙ vnꝰ faciat añs: ⁊ alr' ꝯñs. Rñ' ꝙ ſi loq̄mur ḋ vl'i ꝑ ſcḋa ītētōe cāt ab ītel'u poſſi cog'e ſinglia: ex q̄ꝝ ſilitudie cōpata cāt tale vl'e ⁊ ſinglia illa inoteſcūt ſibi mediāte ſēſu. Jn cog'e āt vl'is. ꝑ ṗꝰ ītētōe ſi loq̄mur ḋ vl'i īcōplexo tale cāt' ab ītel'u agēte: q̄ ille ē q trāſſert res de ordie ī ordinē. Et fac' de poꝰ ītel'is actu ītel'a: ⁊ ille ī cāndo nō cognoſcit ſinglia: a qbꝰ abſtrahit. talis. n. actio ꝓcedit ab ip̄o ꝑ modū nāe. / De vl'i āt cōplexo vr̄ Theꝰ. ⁊ mlti magne aucto'm viri: ꝙ nō icōueniat ꝙ in īductiōe ṗmiſſe ſint cognite a v'tute cogitatiua. Et ꝯ fiat ab ītel'u poſſi ꝑꝑ eēntialē ordinē exiſtē īter iſtas v'tutes: q̄ ita ſe hñt ꝙ qñ vna ipſaꝝ exit ad actū: alia ēt ꝑ cōcomitātiā ē eē ī actu. vñ phs in liꝰ. de memoria ⁊ remiſcētia dixit: ꝙ qñ ītel' ītelligit q̄tū in vl'i poꝰ ſenſitiua aliqḋ q̄tū in ꝑticulari cōtēplat'. vñ h̄ ſt' v'ba Themiſtij ſup. 2ᵒ. poſte'. c. 36. Porro hꝰ inductōis: in q̄ ſenſus vicē obtinet ſumptoꝝ: vl'e ꝯnus: nō ſtatiʒ a ſumptis ſeq̄t' ꝯ. Nec ꝑ totū ꝑ abſoluit': ſed īter ſumpta: ⁊ ꝯnē aliquāta vis incidit tpis. Nā ſupta illico īcipit afformare ſenſus: ſʒ cū ꝓceſſit admodū ac diu exercit' ē. Tñ ea vis ai q̄ ītel' noiat' ꝯnē ipſaʒ ſubiūgit. Jn h̄ āt opꝰ eſt etate ⁊ viſu mlto: q̄ qḋ effuſum ſparſumq̄ ē: niſi ſpacio tpis cogit' ⁊ in vnū ꝯferri nō pōt. Hoc ēt vr̄ ſentire Auer. in cō. ſuo ſup li. de dīnatiōe: vbi volēs declarare modū q̄ ſomnia v'a cāent' in nobis ab ītelligētia dixit: ꝙ ītellig' dat ītētōes vl'es ⁊ imagiatiua recipit eas pticulares: queādmodū medic' emūciat qḋ accidit corpi ſorti: ⁊ eiꝰ aie in aliq̄ tpe termiato ꝑ duas ꝓpōnes q̄ꝝ vna ē vl'is ītellibilis. Et alia pticularis ſenſibilis. ⁊ hec vr̄ eē ītētio eiꝰ in illo loco: ſi ꝯſiderent' hñ v'ba eiꝰ. Hoc idē vr̄ fuiſſe ḋ ītētōe phi ī ṗ poſte'. in tex. cō. 33. vbi oñdit ꝙ deficiente aliq̄ ſenſu a natiuitate īpoſſe ē ſciaʒ ſl'r ī' ſenſibilis in ītel'u gigni. Si qdē adiſcimꝰ: aut ꝑ demſonē: aut ꝑ īductiōeʒ īductio āt ē de hīs: q̄ ꝑticularia ſt' demſo āt de vl'ibꝰ: īpoſſe eſt āt vl'ia ſpeculari: niſi ꝑ inductōeʒ. Jnducere āt ñ hñtes ſenſuʒ īpoſſe ē. ſinglīū. n. ſenſus eſt: nō. n. cōtingit accipere ipſoꝝ ſciaʒ. neq̄. n. ex vl'ibꝰ ē ſine inductōe. Neq̄ ꝑ inductōeʒ ſine ſenſu. Et ꝑꝑ h̄ dixit ipſe ī 2ᵒ. phy. tex. cō. 6. ꝙ cecꝰ ḋ coloribꝰ diſputās de noībꝰ ſolis rōeʒ hēbit nihil tñ ītelliget. Et iō caueāt q tenēt de ītētōe phi: cecū a natiuitate poſſe hr̄e ſciaʒ nō ꝑ īuctōeʒ ſʒ ꝑ doctrinā. Jmmo ſnīa ſua fuit: nulloꝰ ſciaʒ ī eo cāri poſſe. / Et ſi tu q̄ras q̄uō ē h̄ poſſe ꝙ ī vno diſcurſu ṗmiſſe fiāt ab vna v'te. Et ꝯ ab alia v'te diceret' ꝙ h̄ nō dʒ videri alicui mirabile: nā ſic ē in magno mūdo: videmꝰ ꝙ ex oībꝰ corpibꝰ celeſtibꝰ: ⁊ ex oībꝰ ſuis motoribꝰ fit vnū aial magnū: ita ꝙ ex eis fit vnꝰ act'. ſic ſcribit Cōmē. 2ᵒ. celi cō. 42. ⁊. 2. c. de ſuba orbis. ⁊. 12ᵒ. meta. 44. cō. ⁊ in liꝰ. deſtruꝰ deſtruc'. in diſpu'e. 3. in ſolone. 18. dubij. Sic dicimꝰ in hoīe q ē micro coſmos. i. pu' mūdus: cōtingere poſſe ꝙ ꝑꝑ eēntialē ordinē: ⁊ colligatōeʒ ītel' cū cogitatiua v'te fuit h̄ ꝙ ad vnā opōnē ꝯcurrāt ambe ſʒ diuerſas rōes. Et cū illō qḋ adducit' a Gregorio ariminēſi tāq̄ īpoſſe vr̄ eſſe neciuʒ. Et qñ dicebat ꝙ h̄ eēt ac ſi vnꝰ hō faceret añs ⁊ alter ꝯñs. Rñ' negando ſilitudinē: q̄ nō ē ordo eēntialis in ītellig' vniꝰ hoīs reꝰ alteriꝰ: ſic ē de ſēſu īteriori reꝰ ītel'. Et licʒ iſta opīo videatur noua: tñ vr̄ eē āntiq̄ (ſat) ſic videſ. Aut al'r pt dici ꝙ in cog'e ꝯplexa vl'is q̄ ꝑ inductōeʒ hr̄ eadē v'tꝰ. ſ. ītel' poſſis eſt

Solo rõnis Gregorij ari mincalis.

qui format ꝑmiſſas ⁊ ꝯnes:qꝛ ſ₃ ph'z.2.ð aīa.tex.ↄ.146.
vꝫ velle e idē v'tutē eē q̄ cogſcit extrema ⁊ mediū in q̄ cō
ueniūt.Et ſi diceretur ſ₃ illā viā nō eē icōueniēs icōple
xa cog[ne] ſinglīa p[us] ite[m] inoteſceꝛ q̄ vlīa.tn̄ iſta ſinglīa co
gnoſcunt ab ite[us] poſſi:vt reflectit ⁊ vniꝛ fantaſie v'tuti:nō
vt inte[us] ꝑciſe ⁊ in ſe ꝯſideratꝛ.Et ſi iſta via teneret poſſet
gloſari oēs auctꝛes:⁊ Themiſtiꝫ:⁊ Auer.⁊ Ari.q̄ ſonare vi
dent ꝑmiſſas in inductōe cāri a v'[te] ſenſitiua iteriori.⁊ ꝯ
nē ab ite[us] iſto mō.nā ꝑ quāto vlīs ꝯ nō pt ſeq ex vna ſin
gulari ꝑcipue in mā ꝓbabili:⁊ in mā q̄ eſt in his q̄ vt i pli
bus ꝯtigūt neceīum ē v'[tem] expimētatiuā:q̄ ē cogita[ua] ma
xime v'ſatā eē in cog[ne] ſinglīū:ex qb' ⁊ adē ite[us] vlez ꝯnē ð
duc.Iſtō igꝛ expimētū ſcītiue ptie ē:q̄ dito ite[us] ipe ſinglā
res illas ꝑmiſſas iā dīn ꝑ cogitatiuā v'tutē notas adīuicē
ꝯpōit qb' ſic cōpoſitꝛ ipſe ꝯnē ēt iſert.Diſcurſus iſte igꝛ
a ꝑmiſſis ad ꝯnē vlez ꝑ inductōez orīſam ab ite[us] poſſi fit
tā q̄ ad ꝑmiſſas q̄ q̄ ad ꝯnē:ſ₃ qꝛ ad diſcurrēdū:iſto mō
ite[us] poſſis mot' fuit a cogitatiua v'[te]:in q̄ iſta cognitio ſin
gulariū ꝑexiſtebat.ꝑ quāto igꝛ cog[ua] v'[tus] occaſio fuit ite[us]
ad diſcurrēdū a talib' ꝑmiſſis ꝑcognitis dīn orī ab ipa q̄
ab ipſo ite[us] ꝑ tāto dixit Thē[us].⁊ ꝯ[tor].iductiōie aīs ſorari
a v'[te] ſenſitiua iteriori:ꝯnē āt ab ite[us].Et iſta via ē magꝭ via
vt mihi vꝛ:ſic ēt īfra dicā:qdqd tn̄ ſit de h.dico q̄ nos lo
quimur de cog[ne] icōplexa qn̄ q̄rim' qd ſit ꝑ cognitū in tali
cog[ne] ꝯfuſa.℄ Ad 3[m] arg[m] Gregorij r'ndeꝛ diſtiguēdo illā
dī.o.illō qð ꝑ cogſcit ab ite[us] n̄ cāꝛ ab ite[us]:qꝛ ſi h referaꝛ
ad vnū:⁊ eūdē ite[m]:puta poſſez tn̄ v'a ē:qꝛ q̄lꝫ po' recepti
ua ꝑſuppōit obꝫ ſuū a q̄ moueꝛ ꝑ.Et ſic cū ego teneā vlē
pro prima intentione eſſe ꝑmo cognitū ab ite[us] poſſi:dico
illō nō eē cātū:vt ſic ab ite[us] poſſi:ſ₃ ab ite[us] agēte.itētiōes
.n.imagiāte ſic ſcribit ꝯ[tor].3.de aīa.ꝯ[to].5.⁊ ꝯ[to].18.n̄ pn̄t mo
uere ite[m] poſſez:niſi poſtq̄ fuerit actu ite[le].nō ſt āt nꝫ ſiūt
actu ite[le] ſ₃ ipꝫ:niſi ꝑ ite[m] agētē trāſferētē eas de ordine
in ordinē.ꝑ q̄to ð eē mālī ⁊ ſignato trāſfert eas ad ordi
nē imālīū ⁊ vlīū.℄ Alio' h pt referri ad diuerſos ite[us].ſ.
q̄ illō qð ꝑ cogſcit ab ite[us] n̄ cāꝛ ab ite[us]:ſiue ille ſit poſſis
ſiue ille ſit agēs.⁊ ſic negaꝛ.Immo dico q̄ iſta duo ſtāt
ſl':q̄ ite[us] poſſis cogſcat ⁊ iudicet illō qð ab ite[us] agēte ꝑdu
ctū ē.iudiciū.n.ſic ſcribit Auer.3.de aīa.ꝯ[to].19.eſt in cap[te]
ꝑfectōis iudicis.Actio aūt nō eſt ſm̄ illū modū in ca[o].ꝑ
fectōis agētis.Et h nō dixiſſet Cōmē.niſi tenuiſſet aliū
eē ite[m] diſtinguētē ⁊ cogſcētē:⁊ aliū intellꝫ vlē ꝑducētē.
Illō igꝛ qð fec iſtū hoiez errarꝛ:ſi ita licꝫ log ð tāto viro
fuit:qꝛ credidit qðlibet vlē cāri ab intellū poſſi:ſ₃ nō ē ve
rū.Licꝫ.n.vlē:vt eſt ſcða itētio cāeꝛ ex actu collatiuo i
tellect' poſſis cōpātis vnū obꝫ cognitū ad aliud obm̄ co
gnitū:nō tn̄ vlē put eſt p[us] itētio ab inte[us] poſſi cātur:ſed ab
intellū agēte vna cū fantaſmate.℄ Ad 3[m] ꝑncipale qð ē
Burlei r'ndeꝛ q̄ vlē ꝑ cogſcit ⁊ directe ab intellū:ſ₃ ſin
gulare nō cogſcit:niſi reflexe ⁊ mediāte ſenſu.ſic ſcribit
Cōmē.3.de aīa.ꝯ[to].9.vbi.d.q̄ ſi vlē ⁊ ſinglꝛ:ita ſe hēre
q̄ vtrūq₃ ꝑ ſe ⁊ ſolitarie ꝯſidereꝛ.Tūc vlē ꝑ ſe ab i[illegible]
cogſcitꝛ:ſingulare āt a ſenſu:ſ₃ ſi iſta adinuicē cōpe[illegible]
gnoſcunꝛ ab vna ⁊ eadē v'[te] ſm̄ diuerſas hītudines [illegible]
te.puta qn̄ cōpanꝛ q̄ ad cōueniētiā ⁊ dr̄iaz:vn̄ inte[us] ē ille
qui cogſcit ꝯueniētiā ⁊ dr̄iā inter ſinglꝛe ⁊ vlē:ſ₃ diuerſis
modis:qꝛ vlē ꝑ ſe cogſcit ſub rōe.ſ.q̄ inte[us] eſt:⁊ ſinglꝛe co
gnoſcit mediāte ſenſu h eſt inq̄tū ꝯſideratꝛ:vt eſt fanta
ſie ⁊ tpi colligat':nā vt ipſe dicit ibidē:illud qð cognoſcit
alietatē inter duo:neceē eſt:vt ſit vnū vno mō:⁊ multa ā[o]
mō.Vn̄ h ſt v'ba Auer.ibi.cū fuerit declatū q̄ ſenſibilia
diuidunꛛ in duplex eē.ſ.in h ſinglꝛe ⁊ in ſuā formā:neceē ē:
vt v'[tus] expimētatiua.i.ꝯphēſiua ꝯphēdat eā:aut ꝑ duas v'
tutes:aut ꝑ vnā:ſ₃ duab' diſpōnib' diuerſis.Cū duab' āt
v'tutib' erit qn̄ vtrūq₃ ꝯphēderit ꝑ ſe:ſcilꝫ indiuiduū ſin
gulariter ⁊ formā ſingulꝛ.Per vnā v'o v'tutē ⁊ diſpōnez
diuerſaz erit qn̄ ꝯphēderit alietatē q̄ eſt iter has duas i
tētiōes.qð.n.cōprehēdit alietatē iter duo neceē eſt:vt de
claratū eſt.ſ.in.2[o].de aīa.tex.ↄ.146.vt ſit vnū vno mō:⁊
mlta alio mō.Et iſta eſt diſpō inte[us] in itelligēdo alietatē
q̄ ē iter formā ⁊ indiduū.Cōphēdit.n.formā ꝑ ſe:⁊ idiui
duū mediāte ſenſu.h eſt dictu inte[us] q̄tenꝰ inte[us] vlīs ē cō
prehēſiu':ſ₃ q̄tenꝰ ſenſui colligat' eſt ēt ſinglīs ꝯphēſiu'.
pro quāto igꝛ inte[us] ꝯuertit ſe ad fantaſma ſinglꝛe cogſcit.
Et ſi q̄raꝛ quō ite[us] deuenit ad cognitōez talis ſinglīs per
tale fantaſma:aut tāq̄ ꝑ aliqd notū:aut tāq̄ ꝑ ignotū:ſi
p[m] cū fantaſma ſit qd ſinglꝛe:ꝗ ſeqꝛ q̄ p[us] ſinglꝛe cogſcaꝛ q̄
vlē:ſi 2[m] h ē icōueniēs:qꝛ ꝑ ignotū nihil ſciꝛ.p[m] arg[m] ſtat
adhuc in ſuo vigore q̄ ſi inte[us] ꝑ cogſcit vlē q̄ ſinglꝛe:tūc
ꝗ nō magis deueniet in cognitōez vni' ſinglīs q̄ alteri':
aut igꝛ oīa ſinglīa ſil cogſcet:aut nullū:qð vꝛ abſurdum
ſatis ⁊ icōueniēs.℄ Ad h r'ndeꝛ q̄ ⁊ ſi ite[us] cogſcit ſinglꝛe
mediāte fantaſmate:nō eſt neceīū fantaſma illō itelligi p[us]
notū eē.Et ſi arguaꝛ ꝯ.ꝑꝑ qð vnūq̄dq₃ tale:⁊ illō magꝭ.ꝑ
poſte.⁊ 2[o].meta.tex.ↄ.4.Cū igꝛ ſinglꝛe cogſcaꝛ ab intellū
mediāte fāta[te].ꝗ fātaſma magꝭ itelligeꝛ.Solniꝛ.ꝓpō il
la famoſa ſic limitaꝛ a nobis in limitatōib' nr̄is:qn̄ ē alī
q̄ diſpō q̄ denoiat cāz ⁊ cātū:⁊ in cāto repiꝛ ꝑꝑ cāz:magꝭ
tūc cāe q̄ cāto attribuiꝛ denoiatio illi' diſpōnis.Et h eſt
vex in oī gn̄e cāe:qdqd dicāt latini ſup h.mō ſi arg[m] tuū
dꝫ valere deberes ſic argumētari.ſinglꝛe itelligiꝛ:⁊ fātaſ
ma itelligiꝛ ⁊ ſinglꝛe itelligiꝛ ꝑꝑ fantaſma:ꝗ fātaſma ma
gis itelligiꝛ.Tn̄ illa negat q̄ fantaſma itelligaꝛ.In hoc
caſu ⁊ ꝑ illo inſtāti.iō nō valꝫ.vn̄ ſic i viſu obꝫ vꝛ mediā
te ſpē viſibili:nō tn̄ ſeqꝛ ſpēm illā magis videri:ſic dico
in iſto caſu.℄ Ad aliō dicūt aliq q̄ inte[us] magis deuenit
ad cog[nem] vni' ſinglīs q̄ ad cog[nem] alteri' ꝑ q̄to fortiꝰ mo
ueꝛ a fantaſmate vni' q̄ a fantaſmate alteri':mihi tn̄ vꝛ
ſaluo ſemꝑ meliori iudicio q̄ dr̄ia illa quā inte[us] facit iter
vlē ⁊ ſinglꝛe:q̄ tale ſinglꝛe nō ſit ſinglꝛe aliqð ſignatū:ſ₃ ē
ſinglꝛe aliqð vagū ſtās ſub vlītate ꝑticularizatū.vn̄ ego
video ph'z in li[o].ꝑoꝝ.vbi docet ſillogizare ex ꝑmiſſis vlr
⁊ abſolute:⁊ diffinit vlez ꝑticularē:⁊ indefinitā ꝓpōnes
nullā de ſingulari mētionē faciēs.video ipꝫ in ꝑdicamē
tis vbi de p[us] ſuba logꝛ ſemꝑ exēplificare de indiduo va
go:vt de aliq̄ hoie:⁊ aliq̄ boue.Et h nō fuiſſꝫ:niſi vidiſſꝫ
q̄ cū ſillogizare ſit act' inte[us].Et qꝛ inte[us] nr̄ ſinglꝛe iſtō ſi
gnatū:vt ſignatū ē:n̄ pt cog[re]:cū modus ſibi ꝓp' cog[di] ſit
huic ex toto oppoſit':vꝛ mihi q̄ ſi inte[us] nr̄ itelligit ſinglꝛe
q̄ h eſt in ordine ad vlē q̄ ad ꝯueniētiā ⁊ dr̄iā:⁊ q̄ ad vlī
tatē:cui ſuppōiꝛ tāq̄ ps.Et h ſic vꝛ mihi:eſt de itētōe cō
mē.3.de aīa.ꝯ[o].10.Si hn̄ ꝯſidereꝛ v'ba eius:⁊ ſtāte h fū
damēto ſoluitur arg[m] Burlei:qꝛ ipe imaginaꝛ intellꝫ de
duci ad cog[nem] ſinglīs ſignati:vt ſignatū ē:⁊ h fuit nega
tuꝫ.℄ Ad aliā q̄ adducebāꝛ ad ꝓbādū ſinglꝛe ꝑ ſe cogſci
ab intellū:qꝛ ipōit ſibi nomē:⁊ qꝛ format ꝓpōnē iſtā.ſor
tes ē hō:⁊ hō dr̄ vnica rn̄ſiōe dꝛ q̄ ſortes:vt eſt ſuppo[m] hoīs
cogſcitꝛ ab itellū:⁊ vt hītudinē hꝫ ad ipꝫ vlē:ſb q̄ cogſcitꝛ:
nō āt iq̄tū ſortes dīc mihi ididuū ſigtū loco ⁊ tpe:qꝛ vt
ſic a ſenſu cogſcitꝛ.Et iō dixit ꝯmē.3.de aīa.ꝯ[o].9.q̄ ſinglꝛe
ꝑ ſe.ſ.ſolitarie:⁊ vt ſignatū a ſenſu cogſcitꝛ:ſ₃ qn̄ cōſidera
tur in ordi[illegible] hītudīe ad vlē q̄ ad alietatē ⁊ ꝯueniētiā:ſic
ab ite[us] cogſ[illegible] ⁊ iſta n̄ viderūt moderni ſic poterꝭ videre.
℄ Subtilis doctor ꝑ ſn̄iaꝝ diſtictiōe.3.q̄ōe.2.hꝫ q̄ loq̄n
do de ꝑoritate origie ꝑ vidēdū ē in cog[ne] actuali qd ſit ꝑ
cognitū ab ite[us] nr̄o:ꝑmittit āt aliq̄ ſuppoſita ꝑ[us] q̄ ali' eſt
ꝯcept' ſimplꝛ ſimplex:⁊ ali' ē ꝯcept' ſimplex non ſimplꝛ
ſimplex:ſimplꝛ ſimplicē ꝯceptū dicit illū q nō ē reſolubi
lis i qd ⁊ in q̄le ſic ē ꝯcept' entꝭ ⁊ paſſionū ſuaꝝ ⁊ ꝯcept'
vltimaꝝ dr̄iaꝝ.Cōcept' ſimplex nō ſimplꝛ ſimplex ē cō

cõcept⁹ q̄ actu ſimplicis itelligētie cogſci pt. Et eſt reſolubilis ĩ q̄d ꝛ in quale. ¶ Scdo ſuppoit ꝙ aliõ ē ꝯfuſuʒ itelligeꝛ: ꝛ aliõ ē ꝯfuſe itellꝰ. Cõfuſũ .n. idē ē qδ idiſtictũ: ꝛ ſic ꝯfuſio ē idiſtiguibilitas. ſ. totiꝰ vlis ĩ ſuas ptes: ꝛ totiꝰ eēntial' ĩ ſuas ptes: ita ē ꝯfuſũ totũ ꝯfuſũ. Igr itellr: qñ itellr aliqõ iſtorũ duoꝝ idiſtictoꝝ. ſ. totũ eēntiale: aut totũ vle. Cõfuſe at aliq̄d ꝯcipi dr: qñ ꝯcipit aliq̄d ſic exp̄mit̄ p nomē: ſʒ diſticte aliq̄d ꝯcipit qñ ꝯcipit: ſic exp̄mit̄ p diffõnem. Dis ſtãtib⁹ põit duas ꝯnes: p̄ᵃ ꝯ talis ē: ĩ cogᵒⁿᵉ actuali via origīnis ꝛ gñõnis eoꝝ q̄ ꝯcipiunt̄ ꝯfuſe p̄ᵐ actualr cognitũ cõfuſe ē ſpēs ſpāˡⁱᵉ: cꝰ ſingl'e fortius mouet ſenſuʒ ſiue ſit audibile ſiue viſibile ſiue aliq̄d aliδ: ꝛ h̄ ſuppoſito ꝙ ſingulare nõ poſſit ab itellꝰ itelli. Iſta ꝯ pbat̄ trib⁹ rõib⁹. P̄ᵃ ſic. cã nãl' agit ad effcm ſuũ ſm vltimũ poᵉ ſue qñ nõ ē ipedita: igr ad effcm pfectiſſimũ quē p̄ pt pducere p̄agit. Sʒ oia ꝯcurrētia ad iſtũ p̄ᵐ actũ itellꝰ ſũt cāe mer̄ nãles: q: p̄cedũt oēʒ actũ volũtatis: ꝛ nõ ſũt ipedite: vt pʒ. ḡ pducũt pfectiſſimũ effcm quē pñt. Ille at nõ ē: niſi ꝯcept⁹ ſpēi ſpāˡⁱᵉ. Si .n. aliqs aliꝰ eēt ꝯcept⁹. puta ꝯcept⁹ cõloris alicꝰ: vle eſſet pfectiſſimꝰ in quē iſta pñt. Et cũ ꝯcept⁹ illiꝰ cõloris ſit ipfectioꝛ ꝯceptu ſpēi ſpāˡⁱᵉ: ſic pʒ ē ipfectioꝛ toto: ſeq̄ret̄ ꝙ illa nõ poſſent ĩ ꝯceptũ illiꝰ ſpēi: ꝛ ita nũq̄ cãrent ꝯceptũ iſtũ: qδ eſt abſurdũ. ¶ Scdo p̄ncipalr ſm Aui. metaᶜᵃ ē vltia via doctrine. ḡ p̄ncᵒ oiũ aliaꝝ ſciaꝝ pñt cõcipi: ꝛ ēt termini illaꝝ añ p̄nᵃ metaᶜᵉ. Sʒ h̄ nõ eēt ſi oporteret: p̄ cõcipere actualr cõcept⁹ cõlores q̄ cõcept⁹ ſpēꝝ ſpāliſſimaꝝ. tũc .n. p̄ oporteret cõcipiens ꝛ hēꝛ: ita metaᶜᵃ ē poꝛ via doctrie qδ eſt abſurdũ. Iʒ⁹ p̄ncipalr. ſi vle magi cogᵒⁿᵉ actuali p̄ cogſceret̄ q̄ minꝰ vle cõfuſe. ſeq̄ret̄ ꝙ inteꝰ magnũ tp̄s appõeret añq̄ deducat̄ ĩ cognitõeʒ ſpēi: cꝰ ſingl'e erit p̄ ſenſatũ: q: p̄ᵒ oporteret itellꝰ oia p̄dicata quidiᵗⁱᵃ ad ſpāʒ añq̄ ipaʒ cognoſcat: qδ eſt ꝯtra experimentũ.

¶ Scda ꝯ p̄ncipalis ē iſta ꝙ in cogᵒⁿᵉ diſticta magis vlia ſũt p̄ cognita cogᵒⁿᵉ actuali: ꝛ illis ppīgora ſũt p̄oꝛa: ꝛ q̄ ſũt remotiora pfectiora ſũt. iſta ꝯ ſic pbat̄ ab ipo. Nĩl itelligit̄ diſticte: niſi qñ itelligunt̄ ea: que ſũt in itima rõe eiꝰ ꝛ eēntiali. Ens at icludit̄ in rõe eēntiali cuiuſlʒ iferioris ad entis cõceptũ q̄ditatiuũ. ḡ nullꝰ ꝯcept⁹ iferioꝛ diſticte ꝯcipi pt nõ ꝯcepto ente. Ens at nõ pt ꝯcipi: niſi diſticte: q: non hʒ ꝯceptũ: niſi ſimplr ſimplicē. ḡ ens ē p̄mꝰ ꝯcept⁹ q̄ diſticte cõcipi pt cogᵒⁿᵉ actuali: q: alij cõcept⁹ nõ pñt diſtincte cõcipi ſine eo: ipʒ at bñ ſine alijs cõcipi pt. Et ex h̄ ifert vnũ pulchꝝ ꝙ p̄nᵃ aliaꝝ ſciaꝝ ſũt p ſe nota ex cõfuſa rõe terminoꝝ. Et ex metaᶜᵃ ſũt ſcita: põit iſup duas alias ꝯnes: q̄ꝝ vna ptiet ad cognitõeʒ diualē ſeu eēntialē. ꝛ de p̄ cognito p̄oritate pfectiõis de q̄b⁹ nĩhil ad p̄ns. Sʒ ĩ duab⁹ p̄mis ꝯnib⁹ iã poſitis δbes ſcire ꝙ in ſcda ꝯne: q̄ ē de cognitiõe diſticta oēs vnanimiter cõuenerũt ꝙ magi vlia ſũt p̄ cognita: niſi q̄dã q̄ de nouo icipit phari q̄ oppoᵐ opinat̄ de q̄ nõ ſit nob cure: nã vt ſcribit ph̄s in p̄ topi. capite 9ᵒ. q̄lʒ pferēte ꝯᵗⁱᵃ opionib⁹ ſapiētũ δ q̄lʒ ſollicitũ eē ſtultum ē. Sʒ in p̄ᵃ ꝯne p̄ncipes nr̄e militie. vʒ. btūs doctoꝛ ꝛ Scotꝰ vident̄ eē diſcordes. Nã ſanctꝰ doctoꝛ ĩ p̄ᵃ pte ſume qõe. 85. arti. 3. Tenet magi vlia ĩ cogᵒⁿᵉ cõfuſa notioꝛa eē minꝰ vlib⁹. Et iõ poſterioꝛes huic opioni fautētes conſueuerũt reflectere argᵗᵃ Scoti: q̄ adduxit p p̄ᵃ ꝯne ꝯ ipʒ: p̄ᵃ rõ reflectit̄ ſic: q: data illa rõe ſeꝗ ꝙ itellꝰ [illegible] hēbit cognitionē diſtictã de ipſa re q̄ ꝯfuſaʒ: q: illa [illegible]ioꝛ ē cogᵒⁿᵉ cõfuſa: cũ igr cāe pductiue vtriuſq̄ cognitõis nãles ſint: ꝛ nãlr agãt: ꝛ ñ ſint ipedite vr̄ ꝙ p̄ᵒ pducãt diſtictã cognitionē q̄ ꝯfuſã. Et ſi Scotꝰ dicat ꝙ añ diſtictã cognitiones necē ē itellʒ p̄ᵒ diſponi p cognitõeʒ ꝯfuſam a pari dicam ſibi ꝙ itellꝰ añq̄ hēat cognitõeʒ ꝯfuſaʒ ſpēi ſpāˡⁱᵉ: oʒ ipʒ p̄ᵒ diſponi p cõfuſuʒ cõceptũ gñis ꝛ alioꝝ vliũ. Et ſic ſoluũt p vtroq̄: ꝛ magi p Thoma dicētes aliq̄d eē diſpoſitũ ad receptiõeʒ alicuius forᵉ cõtigit 2ᵉ. poſitiue ꝛ p̄uatiue. P̄uatiue aliqδ ſubʒ eē diſpoſitũ: qñ nõ hʒ ꝯriũ reᵗⁱᵉ forme iducēde. ꝛ ſic dyafanũ dr̄ eē ſūme diſpoᵐ p receptione luminis. Et ſic itellꝰ nr̄ ēt eſt diſpoſitꝰ ad oia itelligibilia: cũ ſit oia fieri. 3. δ aĩa. tex. ꝯ. 5. ꝛ. 14. ꝛ. 17. ¶ Alioᵒ aliq̄d dr̄ eē diſpoᵐ poſitiue p iductõe alicuius forme. Et h̄ eſt in caſu q̄ vna forᵃ nõ pt iduci in aliq̄ ſubõ: niſi p̄ᵒ iducta aliq̄ p̄oꝛe: ſic dicimꝰ ꝙ aer añq̄ recipiat coloris ſpēs necē eſt ipʒ diſpoſitũ eē p lumē. ſic pʒ. 2ᵒ. de aĩa. ꝯᵗᵒ. 67. Et ſic mã p̄ᵒ añq̄ recipiat formã minꝰ vleʒ: oʒ eã p̄diſpõi p vleʒ. p̄ metaᶜᵉ. 17. ꝯᵗᵒ. Sic ēt dicũt de itellꝰ ꝙ añq̄ recipiat minꝰ vle. oʒ eũ p̄ᵒ recipe magi vle. Et tũc ad formã argᵗⁱ dicũt ꝙ maioꝛ illa ſic oʒ gloſari. agēs nãle δbite applicatũ paſſo: ꝛ nõ ipeditũ pducit effcm pfectiſſimũ quē p̄ōt. veꝝ ē ſi illõ paſſuʒ fuerit p̄uatiue: ꝛ poſitiue diſpoᵐ p recipiēda illa forᵃ. Et tũc mioꝛ negat̄ in h̄ ſenſu. licʒ .n. inteᵒ poſſis p̄uatiue diſpoſitꝰ ſit p receptõe ꝯcept⁹ ſpecifici non tñ poſiᵗⁱᵉ diſpoſitꝰ ē añq̄ vlioꝛes ꝯcept⁹ recipiat. ꝛ ſi q̄ratur ob eis. vñ ſit h̄. dicũt iſtõ p̄uenire ex eēntiali ordine exñte iter iſtos cõcept⁹ q̄ ita ſe hñt ꝙ poſterioꝛ nõ pt iduci nõ iducto p̄oꝛi ꝛ vlioꝛi. ¶ Scdʒ argᵐ Scoti reflectũt q: a pari ego dicaʒ ſibi libᵐ de celo p̄cedere via doctrine libꝝ phyᵒꝝ. ſi ipſe teneat ꝯceptũ ſpēi ſpāˡⁱᵉ notioꝛē eē cõceptu gñico. Et iõ ad argᵐ Scoti dicētis: ſi magis vlia eēnt p cognita in cogᵒⁿᵉ ꝯfuſa actuali. tũc metaᶜᵃ via doctrie p̄cederet alias ſcias. dicũt ꝯcedēdo totũ. vñ diſtiguũt δ metaᶜᵃ. q̄dam .n. ps ſui ꝯſiderat de ſenſibilib⁹: ꝛ q̄dã de abſtractis. ꝛ tũc dicũt metaᶜᵃᵐ q̄ ad illã ſui p̄tē: q̄ de ſenſibilib⁹ tractat p̄cedere oēs alias ſcias via doctrie. Et q̄ ad illã p̄tē in q̄ ptractat de abſtractis ſubijs. dicũt illã via doctrie vltimã eē: ꝛ ſic ꝯſueuerũt gloſare auctē Aui. ꝛ auer. 6ᵒ meta. ꝯᵗᵒ. 3. dicētiũ diuinã ſciaʒ eē vltimã via doctrie.

Iſta rñſio nõ ē vã: nec ē de itētõe ſancti Thome. nã cum d̄noiatio fiat a ſupabũdãti: cũ maꝝ ſʒ ps metaᶜᵉ. δ ſēſibilibus ptractet. minima at ps eiꝰ δ abſtractis. nã ſolũ ĩ. 12. metaᶜᵉ. icipit de eis ptractare: a tex. ꝯᵗᵒ. 29. vſq̄ in finē: ſed totũ p̄cedēs: ꝛ oēs alij p̄cedētes libri de ſenſibilib⁹ ꝛ tranſcēdētib⁹ p indiffiã ſe hñtib⁹ ad mãlia ꝛ imãlia ptractat̄. Ergo ſeq̄t̄ ꝙ abſolute ꝯcedēdũ eēt diuinã eē poꝛē via doctrine: ꝛ ſʒ q̄d poſterioꝛē: qδ ē abſurdũ. ¶ Amplꝰ falſuʒ eſt qδ dicũt ꝙ metaᶜᵃ q̄ ad illã p̄tē: q̄ de ſenſibilib⁹ agit ſit via doctrie p̄oꝛ. nã Ari. in 2ᵒ. meᶜᵉ. i tex. ꝯᵗᵒ. 6. vbi pbat nõ eē pceſſum in ifinitũ in cauſis mouētib⁹ facit rõeʒ. q̄ mo tui inicit̄: ꝛ q̄ nãlē cognitionē p̄ſuppõit. ſic ſcribit ibi Cõmẽ. Silr. 7. metaᶜᵉ. vbi ipugnat ydeas Plonis qñ pbat ꝙ nõ [illegible] ponēde pp eē gñõnis. dicit ꝙ h̄ ē: q: nõ pñt mãm trãſmutare. nã tranᵒⁿᵉ ois ſit p cõtactũ. talis at ſit rõe q̄tita[illegible] cõtigētia. n. 5. phy. 22. ſunt q̄ꝝ vltia ſil' ſunt. vñ pʒ [illegible] [illegible] cõmē. 28. ꝛ. 31. Illꝰ ſeptimi ꝙ tales rões p̄ſuppo[illegible] ſciam nãlē. Silr illud nõ ē de itētiõe ſcti Thome. [illegible] p hemio metaᶜᵉ: in lectõe 2ᵃ ſup illo paſſu ph̄i. vlia [illegible]cillima ad cogſcēdũ dubitat ꝯ ph̄ʒ. q: vt igt vr̄ ꝯ[illegible] ſibi ph̄s. in p̄ phyᵒꝝ. tex. ꝯ. 3ᵒ. ꝛ. 4. vbi oppoᵐ vr̄ tene[illegible] ꝙ vlia ſũt nobis p̄ nota. Et ſoluēdo dic̄ ꝙ vlia in co[illegible] hẽ icõplexa ſũt notioꝛa nobis minꝰ vlib⁹. vñ cũ vliſſimũ oiũ ſit ens ꝛ res: iõ iſta p̄ᵒ cogᵒⁿᵉ ꝯcipiunt̄ iuxta illõ Aui. Ens ꝛ res p̄ᵃ ipreſſiõe ipmunt̄ in aĩa nr̄a. vñ ſic ĩ eē nãe p̄ᵒ eſt aĩal q̄ hõ: cũ nã δ ipfecto ad pfectũ pcedat: ſic ēt eſt apud inteilʒ nr̄m in cogᵒⁿᵉ p̄ᵒ p̄ᵒ ꝯcipit̄ aĩal q̄ hõ: ſed in cogᵒⁿᵉ ꝯplexa: ꝛ in inueſtigatiõe nãliũ p̄petatũ ꝛ cāꝝ. p̄ᵒ ſũt nota minꝰ cõia: eo ꝙ p cãs ꝑticulares que ſũt vniꝰ gñis ꝛ ſpēi. p̄uenimꝰ in cãs vles. Et ſic pʒ ſm viã ſancti doctoris ſolõ ad 2ᵐ argᵐ Scoti pbãtis metaᶜᵃᵐ via doctrie p̄cedere reliq̄s ſcias. ¶ Dico ꝙ licʒ Thomas in cogᵒⁿᵉ q̄ ad ſimplicē app̄hēſiõeʒ terminoꝝ tenuerit magis vlia eſſe

ex ieſio argumentoꝝ Scoti contra q̄ in metᵃ p̄ [illegible]

notioꝛa minus vliu͛. Tū hoc nō ẽ in cogne ꝑ diſcurſum habita: q̄lis eſt cognitio metaᶜᵉ: ⁊ aliaꝝ ſciaꝝ. Et h̄ pȝ in inductiōe in q̄ a ſinglib⁹ tāq̄ ex ꝑcognitis deuenimus ad vlia. ſic pȝ in ꝑ poſte⁊. ad pͥn: ⁊ h̄ vȓ eē de intētiōe auer. ꝑ phy. in ꝯ°. 5. vbi vbū illō in tex. 3°. Sunt āt nobis ꝑ⁹ nota ꝯfuſa magis. dupłr expōit: ⁊ in ſcōa expōne dic: ꝙ ꝑ cōfuſa magis. expōi ꝑt ipȝ ſinglē: qō licȝ nō ſit pͥn ſcie: ē tū pͥncipiū ingſitōis vlis: qō eſt pͥn artis ⁊ ſcie. Et ſȝ pmā expōnē ꝑ ꝯfuſa magis expōit ſpēs: ⁊ quocūq̄ ſit pȝ ꝙ ibi loquiȓ de via doctrie: q̄ ē cognitio habita ꝑ diffinitionē ſignificātē ipē bȝ in expōne. tex. ꝯ. 2. Et ita ſm Auer. vȓ ꝙ in cognitione hita ꝑ diſcurſum nō ē necīū a magis vlib⁹ ſp incipere quo ad viā doctrine. Sic igiȓ ad 2ᵐ Scoti dictum ſit. ❡ Ad 3ᵐ argᵐ Scoti dicētis ſi magis vle eēt ꝑ notū. tūc inte⁹ magnū tpe apponeret añq̄ deueniret in cognitionem ſpēi ſpāliſſime dicūt retorquēdo argᵐ ꝯ Auctoreȝ: q2 a pari ſequereȓ ꝙ ſi ſpēs ſpāliſſime eēt ꝑ nota. tūc inte⁹ magnū tpe apponeret añq̄ deueniret in cognitōeȝ gñis gñaliſſimi vel tꝑi⁹ entis: pȝ ꝯña. nā eadē ē via ab Athenis thebas: ⁊ a thebis ad Athenas. Et iō ſolūētes dicūt ꝙ inte⁹ aliqn̄ magnū tpe apponit añq̄ deueniat in cognitōeȝ ſpēi ſpāliſſime. Et h̄ in caſu q̄ nō eſt informat⁹ ꝑ ſupiores ⁊ vliores ꝯcept⁹: ſȝ q̄ꝑ⁹ tales ꝯcept⁹ hūerit ſtatim ōduciȓ i cognitōeȝ ſpēi: h̄ cōiter ⁊ paſſim dicunȓ contra Scotuȝ. Et ad argᵐ ſua hē ſolutiones ſunt famoſe.

❡ Alia opio famoſa ſatis eſt opio cui ſuſtētaȓ ſctūs Thomas in pᵃ pte ſūme qōne. 85. arti. 3. vbi hȝ ꝙ in cognitione nr̄i inte⁹ duo oȝ ꝯſiderare: vnū ꝙ nr̄a cognitio itellectiua. aliq̄o a ſenſitiua ꝑmordiū ſumit: ⁊ q2 ſenſus eſt ſinglūȝ: inte⁹ vo vliū. Neċe ē ꝙ cognitio ſinglūi q̄ ad nos ꝑoꝛ ſit q̄ cognitio vliū. ſcōo oȝ ꝯſiderare ꝙ inte⁹ nr̄ de po ad actū ꝑcedit: oē āt qō ꝑcedit de po ad actū ꝑ⁹ ꝑuenit ad actū icōpletū q̄ ē medi⁹ iter pōeȝ ⁊ actū. q̄ ad actū ꝑfectū. Actus āt ꝑfectus ad quē ꝑuenit inte⁹ eſt ſcia cōpleta ꝑ quā diſtincte ⁊ determinate cogſcunȓ res. Et iō añq̄ inte⁹ ad talē cognitionē deueniat ex pura negatiua igrantia neċe ē ipȝ deuenire ꝑ⁹ in cognitōeȝ aliquā in q̄ res ſub ꝯfuſiōe q̄dā: ⁊ i. vli cogſcunȓ. Et iō ꝯcludit ꝙ cognitio alicui⁹ vlis ꝯfuſa mediat iter purā pōeȝ ⁊ actū pꝑ ⁊ diſtictū. ⁊ vult ꝙ ꝑᵐ cognitū cognitione ꝯfuſa ſit magis vle loquēdo ō actuali cognitione. ⁊ q2 ſenſus ēt exit de po ad actū ꝯſimilē ordinē ēt in ſenſu ponit. vñ ſm ſenſum ꝑ⁹ iudicam⁹: ⁊ ſm tpe ⁊ ſm locū aliqd magis cōe q̄ aliqd min⁹ cōe: ſm tpe qdē ná pueri vt ingt phs. ꝑ phy. tex. ꝯ. 5. Pri⁹ appellant oēs viros pr̄es ⁊ oēs feminas mr̄es. g poſteri⁹ āt determināt vnūqōq̄: ſȝ locū aūt: q2 ꝑus ꝯphēdim⁹ aliquē veniētē a remotis eſſe corpus q̄ aial: ⁊ ꝑus ꝙ ſit aial q̄ hō: ⁊ ꝑus ꝙ ſit hō q̄ h̄ hō: puta callias vł ſo. ❡ Cōtra iſtā opionē q̄ cōiȓ teneri ſolet ēt ab Auer. inſtaȓ ſic. ꝑ q̄tū ad pmā rōeȝ i q̄ dȓ ꝙ inte⁹ ꝑus deuenit ad actū mediū g vlis eſt: ⁊ ipfect⁹ q̄ ad actū ꝯpletū: q̄ro aut iſte trāſit⁹ ſit ꝑ oia media: aut ꝑ aliq̄ ſic: ⁊ ꝑ aliq̄ nō: ñ ꝑt dici ꝑᵐ: q2 h̄ eſt ipoſe. ná teſte pho. 7. metaᶜᵉ. tex. ꝯ. 28. Plura gña reꝝ ſūt inoiata ⁊ icognita nobis: nec ꝑt dici 2ᵐ: q2 nō eſt maioꝛ rō de vno q̄ ō alio cū vnūqōq̄ iſtoꝝ eq̄ hn̄ hēat rōeȝ medij iter extreᵃ ſicut aliō: rō igȓ iſta inixa rōi medij iter extrema nō vȓ efficax ⁊ ꝯfirmaȓ: q2 iſte ordo: aut ē eēntialis: aut accn̄tal. ſi accidentalis: cū oē accn̄tale remouibile ſit ⁊ ſine ꝯdictione ſepari q̄at. ſeqȓ g ꝙ inte⁹ poſſet hr̄e indiſtictū ſpēi conceptū nō hitis alijs ꝯceptib⁹ ſupiōib⁹: qō ipe hȝ ꝑ icōueniēti: ⁊ ſi ē eēntialis. tūc ſeqȓ ꝙ inte⁹ ꝑ oia iſta media tranſibit añq̄ deueniat in extremū: q2 in eēnᵗ ordinatis qdqd ꝑ ſe ꝯpetit vni ꝑ ſe ꝯpetit alteri. Et iō ſi vni medioꝝ eēnᵗ ꝯpetit ꝙ inte⁹ ꝑ⁹ dūcāt ad illō q̄ ad extreᵐ: ſi ordo i oib⁹ medijs eēntialis eſt ſeqȓ ꝙ ita erit i oib⁹ reliqs: qō tn̄ ſlȝ eſt: ⁊ ꝯ pꝛōm. ❡ Ampli⁹. actus eſt rō cogſcēdi: ſȝ min⁹ vle ⁊ ꝑcipue ꝯcept⁹ ſpēi ſpāliſſime plus hȝ de actu q̄ ꝯcept⁹ gñis. Ergo ſeqȓ ꝯceptū ſpecificū eē ꝑ notū. maioꝛ ē phi. 9. meta. tex. ꝯ. 20. Et minoꝛ ē poꝛphirij in ca°. de dr̄ia dicentꝭ. Dr̄ia ē q̄ ſpēs abūdat a gñe: ⁊ ꝑ ꝯñs plus actualitatis icludit ſpēs q̄ gen⁹. ❡ Ampli⁹ ſi inte⁹ ꝑus cogſcit magis vle q̄ min⁹ vle: aut h̄ eſt merito inte⁹: aut h̄ ē merito obti: aut h̄ ē merito ordis exñtis iter ꝯceptus obtales ipſi⁹ intellect⁹: nō ꝑt dici ꝙ h̄ ſit merito inte⁹: q2 aut h̄ eſt reᵒ inte⁹ poſſis: aut h̄ eſt merito inte⁹ agētis. nō ꝑt dari ꝑᵐ: q2 inte⁹. poſſis ē oia fieri. ⁊ ē pura po⁹ itelligibiliū oiūȝ in q̄ nihil ē diſtictū: nō ēt ē ex pte inte⁹ agētis: q2 ipe eſt oia facere per indr̄iaȝ ſe hn̄s. ſic pȝ. 3. ō aia. tex. ꝯ. 17. Nec ē merito obti in ſe: q2 obm ſi imutat intellꝫ: h̄ eſt inq̄tū ē act⁹ vł actu ꝑcipās: mō ſtat min⁹ cōe plus actualitatis hr̄e q̄ magis cōe: ſic in ſeq̄ntib⁹ oñdeȓ. nō ēt eſt h̄ merito ordis: q2 ordo iſte: aut eēt eēntialis aut accn̄talis: ⁊ qōcūq̄ datū fuerit ōducaȓ vt ſupra. ❡ Ampli⁹. ⁊ ē argᵐ qō eliciȓ ex dcis Scoti in qōne ꝑpa de hac mā ſup ꝑ ſentē. diſti. 3. q. 2. Si magis vle eēt ꝑ cognitū cognitione ꝯfuſa ⁊ actuali. ſeqȓ ꝙ ꝯceptus entis eſſet ꝑ cognit⁹ cognitione ꝯfuſa. ꝯñs eſt ſlȝ: q2 conceptus entis: nō ꝑt ꝯfuſe cōcipi. ſȝ ſolū diſticte. nō. n. hȝ aliqd ꝑ qō poſſit ſciri. ⁊ aliqd ꝑ qō poſſit igrari. cū ſit ſimpr ſimplex. ꝯña clara eſt de ſe: ná iter oēs cōcept⁹: ꝯcept⁹ entis vliſſim⁹ eſt. ❡ Ampli⁹. ⁊ ē argᵐ eiuſdē: illō qō eſt difficilioꝛis abſtractōis eſt difficilioꝛis cognitionis. Sȝ ꝯcept⁹ gñicus eſt difficilioꝛis abſtractiōis cōceptu ſpecifico. g. Tē vltꝛa. q̄ ſt difficilioꝛis cognitionis poſteri⁹ cogſcunȓ. Cōceptus gñici ſt difficilioꝛis cognitionis ꝯceptib⁹ ſpecificis. g poſterius cogſcunȓ. Minoꝛ ꝑoꝛis ſibi ꝑbaȓ auc̄te Boecij dicētis ꝙ ſpēs ē tenuis ſilitudo ſdiuiduoꝝ. ⁊ gen⁹ magis tenuis ſpēꝝ. Et ꝑ ꝯñs difficilioꝛ eſt abſtractio gñis q̄ ſpeciei. ❡ Ampli⁹. qō hȝ rōeȝ toti⁹ ē ꝑ⁹ notū: eo qō hȝ rōeȝ ptis. ſic colligiȓ ex intētiōe phi. in ꝑ phy. tex. ꝯ. 4. Sȝ ſpecies ſpāliſſime reᵉ gñis ⁊ dr̄ie hȝ rōeȝ toti⁹: cū ſpēs ſit q̄dda totuȝ ꝯpoſitū ex gñe ⁊ dr̄ia. ſic dic cōmē. ꝑ phy. ꝯ°. 5. Ergo ſpēs vȓ hr̄e rōeȝ ꝑ⁹ cogniti ꝯfuſe h̄ ſt q̄ ꝯ hāc viā obijci ſolēt.

❡ Dico ꝙ iſta qō eſt mltū difficił. q2 vbi ſubtilis doctoꝛ diſcrepat a beato doctore difficile ē videre vitatem. conabor tn̄ oñdere vitatē in hac mā q̄tuȝ mihi poſe fuīt. Et ꝑp h̄ debes ſcire aliq̄ q̄ ſt tāq̄ radices: ⁊ ſuppōnes in diſſolōne iſti⁹ qōis. *Opio ppa.* Pria radix eſt iſta. ꝙ itellectio nr̄a: que cōiter ꝯtigit nob ortū hȝ a ſenſu: h̄ eſt de itētōe phi. 3. de aia. tex. ꝯ. 20. ⁊. 39. vbi hr̄ ꝙ ſine inte⁹ paſſiuo: q: vt expōit ibi Cōmē. cogitatiuo vł ē: nihil itelligit aia. Et iō dixit. 39. tex. ꝑmi qdē inte⁹ qd differēt: vt nō fantaſmata ſint: Et ſoluēdo rn̄dit: aut nȝ hi fantaſmata: ſȝ nō ſine fantaſmatibus. Scōa radix ē iſta. ꝙ cū inte⁹ duplex ſit ꝑ nūc agēs. ſ. ⁊ poſſibilis alter eſt oia fieri: alter ē oia facere. 3. de aia. tex. ꝯ. 17. Et q2 inte⁹ poſſis nullā aliā hȝ nāᵐ: niſi hāc ꝙ poſſis ſit q vocaȓ aie inte⁹ ibidē. tex. ꝯ. 5. Jnde ſeqȓ ꝙ cū ens in poᵃ nō deducaȓ ad actū: niſi ab aliq̄ ente in actu. 9. meta. tex. ꝯ. 13. inde ſeqȓ ꝙ illō qō itelligiȓ ab inte⁹ nr̄o itelligiȓ ſȝ ꝙ ē i actu. Et iſta ē clara ſnia Ari. 9. meᶜᵉ. tex. ꝯ. 20. vñ ōbes ſcire ꝙ itelſibilitas ſȝ doctrinā Ari. ⁊ auer. ē paſſio ꝑ ⁊ ꝑ ſe cōpetēs enti i actu q̄ten⁹ ens actu: nō āt ē paſſio. ꝑ ꝯpetens enti inq̄tū ens eſt. Et h̄ demoſtraui alī ſic. illa eſt paſſio ꝑ cōpetēs alicui q̄ cōpetit illi rōe illi⁹. ita ꝙ poſito illo ponaȓ imeᵗᵉ tal paſſio: ⁊ illo ꝑ remoto ꝑ remoueaȓ illa paſſio ſm doctrinā Ari. ꝑ poſte⁊. i. c. de vli. Sȝ actualitas ē hō reᵉ itelſibilitatꝭ: q2 poſita illa mediate pōiȓ itelligibilitas. nō. n. ē daȓ ens actu qō nō ſit itelſibile. ſilr remota actuaᵗᵉ ab aliq̄ remanēte q̄lȝ aᵃ rōe ꝑori illō nō ē itelſibile: ſic ē ō mā ꝑᵃ ſȝ ſe. ⁊ ſolitarie ꝯſiderata. q̄ licȝ vt ſic ens ſit: nō tn̄ inte⁹ ē ſȝ viā Ari. 7. meᶜᵉ. tex. ꝯ. 35. vbi hr̄

ꝙ mã ſm ſe eſt ignota. Et tñ mã eſt ens: nec valet ſi dicat: vt gdã dicere ɔſueuerũt ꝙ h̃ intelligit̃ q̃ntũ ad actus nõ q̃ntũ ad põaʒ. Nã pħs ꝓ pħy. tex. ɔ. 69. hʒ ſubtã gdeʒ nã ſcibilẽ ꝑ analogiã ad formã. vbi loq̃t̃ pħs q̃ ad põaʒ ꝛ aptitudinẽ ne dũ q̃ntũ ad actũ. ꝛ ɔm̃ ibi i ɔ. o. Et iſta mã ſubta ꝑ ſe nõ p̃t intelligi ꝑ ſecũ nõ ſit aliqd in actu hñs q̃ditatẽ. Ecce q̃uõ ɔm̃. nedũ negat actũ veꝝ ẽt põaʒ ad h̃ ꝙ mã intelligibilis ſit ꝑ ſe ꝛ ſolitarie ɔſiderata. ꝛ h̃ nõ ꝑꝑ aliã cãʒ: niſi qꝛ nõ hʒ q̃ditatẽ in actu: q̃ actualitas ẽ p̃ rõ intelligibilitatis tã ſm actũ q̃ꝫ ſʒ põaʒ. ¶ Amplꝰ. ɔm̃. 4. pħy. ɔ. 16. dic̃ ꝙ mã ñ p̃t intelli ſine forᵃ. ¶ Amplꝰ. ɔm̃. 12. meᵉ. ɔ. 14. dic̃ loq̃nˢ ð p̃ mã. Iſta nã qꝛ ñ hʒ formã. iõ ñ hʒ intẽtiõeʒ intellectã ab ea: ecce igĩ ꝙ remota actualitate ab aliq̃ remanẽte in illo entitate remouet̃ intelligibilitas nedũ actu veꝝ ẽt poᵃ: qð ẽt rõe dmoſtrat̃. Nã eiuſdẽ eſt poᵃ: cꝰ eſt actꝰ ſubiue loq̃ndo ſic̃ colligit̃ de intẽtõe pħi i li. de ſõno ꝛ vigilia. ꝑ h̃. n. ꝓbat ibi ꝙ cũ actꝰ ſentiẽdi ſit cõpoſiti: ſic ẽt ꝛ poᵃ erit in ɔpoſito tãq̃ꝫ i ſubto. ſi igĩ mã vt ens ꝑciſe ꝛ ſolitarie ɔſiderata p̃t intelligi ſʒ põaʒ: ñ erit icõueniẽs ꝙ ẽt ſm actũ intelligat̃. ¶ Amplꝰ ɔm̃. 3. pħy. ɔ. 15. ex intẽtiõe pħi: dic̃ motũ eẽ diſſilis cognitiõis ꝑꝑ ipſectionẽ ſue nãe ꝑꝑ ipʒ hr̃e cõicationẽ cũ poᵃ. Et ɔſile dic̃ ð tpe ꝛ nuõ. 4. pħy. ɔ. 121. Arguat̃ q̃ ſic. oppoſitoꝝ p̃: ꝛ ꝑ ſe effectꝰ ꝛ ꝓꝓtates ſt̃ oppoᵉ. ſʒ ꝓꝓtas ꝑ ꝛ ꝑ ſe inſeq̃ns põaʒ ẽ occultaˢ. q̃ ꝓꝓtas ꝑ ꝛ ꝑ ſe inſeq̃ns actũ eſt mãifeſtatio. ꝛ ɔfirmat̃ ꝑ Auer. yᵒ ꝑ Ari. i. 2. meta. tex. ɔ. 2. q̃ duplicẽ difficltatẽ cãʒ in intellectõe aſſignat. vnã ex pte obꝫ aliã ex pte poᵉ. Et ɔm̃ ibi. in ɔᵒ dicit. ꝙ difficltas in cogᵉ reꝝ mãliũ ẽ ex pte ipſaꝝ: qꝛ nõ ſt̃ actu inteᵉ: ſʒ poᵃ inteᵉ: cũ ſcludãt mãʒ q̃ radix ẽ põalitatẽ: q̃ ẽ rõ oppoſita agẽdi tã i actõeʒ reali q̃ꝫ ſpũali: cũ forᵃ ſit aget̃. ex. 2. de gnõne. 53. ꝛ. 3. pħy. 17. ꝛ. 12. meta. 30. ꝛ. 9. meta. 20. ꝙ ſi q̃s iſtat̃ volueris ens eẽ ꝓmũ intellibilitatẽ ſbʒ auctẽ pħi. 4. meᵉ. tex. ɔ. 4. vbi hʒ ꝙ res ſic̃ ſe hʒ ad eẽ: ita ſe hʒ ad vitatẽ: dicemus ſibi h̃ veꝝ eẽ: ſʒ aduertãt iſti ꝙ ens dr̃ de ente i actu ꝛ de ente i poᵃ anologice: ꝛ tũc ſenſus eſt iſte: ꝙ ſi aliqð fuerit ens actu illð ẽ p̃ intellibile. ſi ãt aliqd ẽ ens in poᵃ illð poᵃ ẽ intellibile rõe q̃ actu ꝑticipat. nũq̃ꝫ. n. intellibilitas enti i poᵃ tribuit̃. niſi rõe entẽ i actu tãq̃ꝫ rõe illiꝰ ad qð p̃ ꝛ ꝑ ſe ɔſeq̃t̃ intelliᵗⁱᵒ. vñ ɔm̃. 9. meᵉ. ɔ. 20. ſcribit ꝙ inteᵉ qð ẽ in poᵃ nõ venit ad actũ: niſi ꝑ alið intelligere qð ẽ in actu. Et h̃ nõ ẽ dubiũ. imorari. n. ſup h̃ ẽ ſupfluũ. dicat Scotꝰ ꝛ moderni q̃ḡd velit iudiᵒ meo iſta fuit indubitata auer. ſnia ꝙ intellibilitas ẽ p̃ paſſio entis in actu nõ entis: niſi eo mõ q̃ riſibilitas diceret̃ paſſio aialꝫ rõnalibꝰ q̃ illis radicibꝰ tãq̃ꝫ vis manuducãt intelleʒ tuũ ſtatim in cognitõeʒ vitatis. dico ꝙ ſi volumꝰ videre qð ſit p̃m̃ cognitũ i cogᵉ cõfuſa: oʒ recurrere ad ſenſuʒ. Nã iſtð ſic̃ mihi vr̃ ẽ ꝑcipuũ fundamentũ ſup q̃ fundat̃ Auer. i h̃ ꝓlogo p̃. pħy. igt. n. 4. ꝛ. 5. ɔᵐ. ꝙ cã ꝑꝑ quã via doctrie ſt̃ nob nota ɔfuſa magis: ꝛ cã ꝑꝑ quã magis vlia ſt̃ notiora ſuis ſpẽbꝰ ex q̃bꝰ ɔponũtur: ꝛ cã ꝑꝑ quã noĩa ſpẽꝝ ſt̃ notiora ſuis ptibꝰ diffinientibꝰ apð inteᵐ: ẽ qꝛ ſingl̃e qð ẽ q̃ddã totũ ẽ cognitũ apð ſenſuʒ p̃ ſuis ptibꝰ. ſi igĩ iſpiciamꝰ ad iſtã radicẽ: videbimꝰ inde pullulare iſtã vitatẽ: ꝛ eſt: ꝙ ſenſui: vt in plibꝰ accñ̃a vliora ſt̃ notiora ſibi: ꝛ ſʒ tpe ꝛ ſʒ locũ accñtibꝰ minꝰ vlibus. ſʒ locũ q̃dẽ: nã vt ait Themiꝰ. ſup expõne tex. ɔ. 4. ꝓmi. pħy. i ſenſibilibꝰ videre licʒ accedẽtẽ ꝓcul aialis celerꝰ totũ corpꝰ: q̃ꝫ caput: aut manũ: aut pte aliquã ɔpꝓhẽdi: eodẽ mõ ꝓꝓpꝛiꝰ ẽ dicere: id qð pʒ eminꝰ aial eẽ q̃ꝫ hominẽ: ita ꝛ in his q̃ꝫ rões q̃rimꝰ vlia atq̃ꝫ cõia mãifeſtiora ſt̃ nob q̃ꝫ ꝓꝓria ꝛ pticꝰ. ſm tpe vo: qꝛ vt hʒ pħs i tex. pueri p̃ appellãt oẽs viros pr̃es: ꝛ oẽs femias mr̃es: tãq̃ꝫ: vt igt ibi Themiꝰ: q̃ marẽ ꝛ feminã ꝓide ac cõia q̃dã vocabula p̃ cogſcãt. Sʒ vbi vegetioribꝰ ſenſibꝰ fuerit diſpoſiti ad minꝰ cõia accedũt. recte igĩ dixit Auer. ꝙ ex h̃ ꝙ ididuũ dmẽſtratũ notiꝰ ẽ apð ſenſũ q̃ꝫ ſue ptes: ẽ cã i h̃: ꝙ illa duo tota ſt̃ notiora apð intelleʒ. Et ɔfirmat̃ h̃. vʒ. ꝙ accidẽtia vliora: vt i plibꝰ notiora ſũt nob: nã vt ſcribit ɔm̃. 8. pħy. ꝛ ꝓ celi vtrobiq̃ꝫ. ɔᵒ. 22. Expiẽtũ ſermonũ veroꝝ ẽ: vt ɔcordẽt ſenſatẽ: videmꝰ ꝙ ſi aliq̃ planta vl̃ aliqs lapis ꝓcioſus alicui oſtẽdat̃. p̃ indicabit illð vl̃ plãtã vl̃ lapidẽ eẽ i gñe: q̃le ãt ſit vnũq̃dq̃ꝫ iſtoꝝ i ſpẽ diſcere nõ p̃t: ꝛ h̃ ñ ẽ ꝑꝑ aliã cãʒ. ſic̃ mihi vr̃: niſi qꝛ accñ̃a gñis notiora ſũt ſenſui accñtibꝰ ſpẽi. Et iõ cũ inteᵉ nr̃ i intellẽdo imitet̃ ſenſuʒ a pari vr̃ ꝙ ɔceptꝰ gñis illiꝰ lapidis vl̃ plãte p̃ ꝑcipiat̃ ab inteᵉ q̃ꝫ ɔceptꝰ ſpecificꝰ: q̃ adhuc ſenſui igĩ ẽ q̃d. n. ꝓhibʒ i illo poni ɔceptũ i: lũ inteᵐ inoteſcere nõ video. Cũ ſi i aliq̃ caſu ɔtigeret accñ̃a inſeq̃ntia ſpẽʒ ꝛ nãʒ minus cõeʒ notiora eẽ accñtibꝰ inſeq̃ntibꝰ nãʒ magis cõeʒ. dico ꝙ loq̃ndo ð cogᵉ ɔfuſa actuali q̃dq̃d ſit de hituali p̃ inteᵉ ꝑcipiet ɔceptũ ſpecificũ q̃ꝫ ɔceptuʒ gñicũ. Et h̃ ſic̃ mihi vr̃: nullꝰ ſani capitẽ negare p̃t. Nã ſʒ pħm. 7. meta. tex. ɔ. 28. Sũt aliq̃ gña intermedia inoiata. aliqð. n. ẽ genꝰ ꝓxĩm eq̃ ꝛ aſino qð inoiatũ ẽ. Et nõ ẽ dubiũ ꝙ accñ̃a iſeq̃ntia nãs ſpecificas iſtoꝝ. ſ. eq̃ ꝛ aſini notiora ſt̃ accñtibꝰ iſeq̃ntibꝰ tale inoiatũ genꝰ: ſtãte igĩ cogᵉ illoꝝ i ſẽſu talis ptẽ agẽt̃ i inteᵉ mere nãlr q̃ ad ꝓmã imutatiões. Et i illo iſtãti accñ̃a magis vlia ñ agũt i intelleʒ: cũ ꝑ caſuʒ ſint ſenſui igta: q̃ in illo poni in q̃ iſta ſt̃ nota ꝛ illa igta ſtat iſta imutare intelleʒ q̃ ð ſe ẽ oĩa fieri añq̃ꝫ accñ̃a vliora ſint ſenſui nota. nõ. n. ẽ ibi actio aliq̃ ſubiacẽs ꝓꝓo volũtatẽ q̃ retiere poſſit obm minꝰ cõe nõ agere: niſi ꝑus obʒ magis cõe agat. nã obʒ relucẽs i fantaſmate nãlr agit i intelleʒ. Et aptũ natũ ẽ ad imutatõeʒ inteᵉ q̃ ad cognitõeʒ ſui: ꝛ nõ alteriꝰ. ſic̃ q̃ʒ ſani capitẽ iciꝛ̃ p̃t. Quis ex pħantibꝰ ãtiq̃s negaret mihi eq̃ ꝛ aſini cõceptũ p̃ intellui inoteſcere cõceptu gñis inoiati i q̃ iſta cõueniũt: Rñ igĩ ꝙ p̃ aliqd inoteſcat inteᵐ nõ ẽ qꝛ illð alio ſit magis cõe abſolute: ſʒ req̃rit̃ ꝙ ſit magis ſenſatũ: qꝛ inteᵉ nr̃ i intelligẽdo dpẽdet a ſenſu: ſi igĩ q̃ñq̃ ɔtigerit minꝰ cõe eẽ magis ſenſatũ magis cõi: ñ video q̃ ad actualẽ cognitionẽ q̃dq̃d ſit de habituali q̃n minꝰ cõe i h̃ caſu p̃ intelligat̃ ab inteᵉ q̃ꝫ magis cõe. Et iſta ẽ ſnia pħi ſine dubio. vñ i. 6ᵒ. topi. caᵒ. 4. dic̃ ꝙ corpꝰ ẽ magis notuʒ q̃ ad nos q̃ꝫ ſupficies: ꝛ ſupficies magis q̃ꝫ linea: qꝛ magis ſub ſẽſu cadũt. Secꝰ ãt ẽ q̃ ad nãʒ. Et ſi ſubtilꝫ doctor hũe rit iſtũ ſenſũ: ſic̃ ꝓtẽdũt vba eiꝰ credo opiõnẽ illã verã eẽ. Nec ſancto doctori repugnabit q̃ntũ ad h̃. Nã ip̃e dic̃ ꝙ cõceptꝰ ſpẽi cꝰ ſingl̃e fortiꝰ mouet ſenſũ ẽ p̃ cognitꝰ ab intellectu: ſʒ moderni ſeq̃ces volũt ſuſtiere iſtã viã vlr ſic̃ ſeq̃ces ſcti Thome vlr volũt tenere ꝙ magis vlia ſt̃ notiora. Sʒ nos mediãdo inter iſtas duas vias dicimꝰ. ꝙ q̃ñʒ vlia ſt̃ notiora minꝰ vlibꝰ. ꝛ h̃ q̃ñ eis fuerit magis ſẽſata: ꝛ q̃ñʒ ɔtigit oppoᵐ. vʒ. ꝙ minꝰ vlia ſt̃ p̃ cognita. ꝛ h̃ q̃ñ illa fuerint magis ſenſata magis vlibꝰ. ¶ Sʒ ꝑꝑ q̃d ẽ ꝙ cõit̃ dr̃ magis vlia notiora eẽ minꝰ vlibꝰ: Dico ꝙ qꝛ i plibꝰ ɔtigit accñ̃a ſinglĩuʒ ipſoꝝ magis vliũʒ eẽ magis ſenſata accñtibus ſinglĩuʒ minꝰ vliũm: ꝛ qꝛ dnoĩatio ſit a ſupabũdãti: iõ h̃ cõtigit: tñ iſtð nõ ẽ vlr veꝝ: ſic̃ q̃dã ꝓterui ſuſtine revolũt: ſciãt iſti ꝓpõnes nãles ñ ſpvificari vlr: ſuffic̃ q̃ñʒ eas viſiꝛ̃: vt i plibꝰ. Eoꝝ. n. q̃ nã fiũt: q̃dã ſt̃ ſp: ꝛ q̃dã freq̃ẽter. Radix igĩ iſtiꝰ vitatẽ fuit ſenſus. ſic̃ vidiſti: ꝛ hoc erat ꝙ ɔm̃ in h̃ ꝓlogo plerũq̃ꝫ ad hãc radicẽ aſpiciens dicebat ꝙ rõ ꝑꝑ quã vl̃e qð ẽ q̃ddã totũ notiꝰ ẽ apð intelleᵐ ẽ: qꝛ pticlat̃ qð ẽ q̃ddã totũ ẽ notꝰ apð ſẽſũ. ¶ Ad q̃õeʒ q̃ q̃rẽtẽ veꝝ magis vl̃e notiꝰ ſit minꝰ vli cogᵉ ɔfuſa ꝛ actuali: ñ ẽ ſimpꝛ̃ rñdeᵐ: qꝛ qð mltipꝛ̃ ẽ: ſʒ dbemꝰ diſtigꝰere: qꝛ aut ɔpat̃ magis vl̃e ad minꝰ vl̃e: vt eſt q̃ddã totũ. ꝛ minus vl̃e ẽ ꝑs magis vlis: aut ɔpatio taliũ ẽ ɔuerſo mõ: ita. ſ. ꝙ magis vl̃e ɔſideret̃: vt eſt ꝑs minꝰ vlis: qð accidit vlr q̃ñ

min⁹ vlē ɔſideraī:vt ē diffinitū qōdā ⁊ ɔfuſuz ⁊ toti⁹ rōnē hñs:⁊ min⁹ vlē:vt ē diffiniēs:⁊ ē ps diffōnis ei⁹. ſi p⁹ fiat ɔpatio diſtīguēpū ē adhuc:nā aut ſingulē magis vlis eſt magis ſenſatū q̄ ſingulē min⁹ vlis:aut eɔ̄. ſi pᵐ ſic magis vlē ē noti⁹ pus itellui q̄ min⁹ vlē. Si dcē āt oppᵐ. dico tūc q̄ min⁹ vlē ē noti⁹ magis vli:ſi āt ɔpatio fuerit inter magis vlē ⁊ min⁹ vlē:vt vnū ē diffiniēs:⁊ aliud diffinitū. dico q̄ i p⁹ cognitiōe actuali ⁊ ɔfuſa pus occurrit itellectui min⁹ vlē:qd ē qōdā totū q̄ magl vlē:qd i pe ei⁹: vt ſic. ⁊ rō iſti⁹ ē. qꝛ gticlare qd ē qōdā totū pus inoteſcit ſenſui q̄ ſue ptes. vñ ſi gs igrediaꝛ i aliquā domum pus occurrit ſibi tota cōpoſitio q̄ ptes ei⁹ ſic nois ſpēꝝ diffinitaꝝ q̄ ɔfundūt i ſe ptes ex gb⁹ cōponūꝛ notiora ſūt nobis priū diffiniētiū:⁊ h̄ voluit Ar. p phȳ. te. ɔ5. et Themiſti⁹ ibi i ɔᵐ. ⁊ h̄ ſentit ēt ſanct⁹ doctor i p⁹ pte ſūme. q. 85. ar. 3. Et i expōne iſti⁹ plogi. vbi ipſe ſoluit ɔ̄dictionem phi i tex. 3. ⁊ 4⁹ ex vna pte:⁊ i tex. 5⁹ ex alia pte ſic igꝛ ſenſus pus ferꝛ i totū q̄ i ptes:⁊ pus i ɔfuſam cognitionē q̄ in diſtictā ſic pˣ cogᵐᵉ nālis nři itē⁹ ordo ē:vt pus i nomē diffiniti ſe trāſſerat q̄ i noīa diffiniētiuz:⁊ pus cogᵐᵉ gd nois q̄ ɔfuſa ē attigit q̄ attigat diffōnē gd rei q̄ diſticta eſt. Recte igꝛ dixim⁹ q̄ radix ducēs nos ad vitat ē illius qōnis ſenſus ē:⁊ iſta radix cōicat cū illa alia q̄ ē q̄ rō cognoſcēdi ē ab actu. Et iō res magl ſenſate magis ⁊ pri⁹ inoteſcūt itellui:qꝛ tales magis ſt i actu ad monēdū itellectū q̄ ſint res min⁹ ſenſate:vñ ɔᵐ. z. h̄ aīa. cō. 9z. q̄ ɔ̄prehēſio diaꝝ ſenſibiliū a ſēſu cā ē ɔ̄phēſiōis eaꝝ ab itellectu:⁊ iō dixit phs ibidē. q̄ ſi ē maīᵐ q̄le gd ſit odor. Et reddēs cāz hui⁹. ingt. cā aūt hui⁹ ē:qꝛ ſenſuz hūc non habem⁹ certū:ſz peiorē multi aīalib⁹:ſz ſi gs arguat ɔ̄ zᵐ dcm pbādo magis vlia notiora eē min⁹ vlib⁹ inq̄tū diffiniētia ſūt:qꝛ 6⁹ topic. diffō daꝛ p notiora. Rñr. q̄ diffiniētia ad diffinitū duplr ɔpari pñt:vno mō in cogᵐᵉ ɔfuſa q̄ ē p diffōnē gd nois. Alio⁹ quo ad diffōnē gd rei diſtinctā. Et iſto mō bz p veꝝ gen⁹ ⁊ verū diaz. Et p gdē mō: dico q̄ magis vlē ē min⁹ notū:qꝛ bz rōnē ptis ⁊ min⁹ vlē eſt magis notū:qꝛ bz rōnē toti⁹ ⁊ ɔfuſi:ſz i cogᵐᵉ diſticta. dico q̄ ē eɔ̄. qꝛ cāe notiores ſunt:⁊ peiores nāe q̄ ſint effectus:diſticta āt cognitio pcedit ex notiorib⁹ ⁊ porib⁹ quo ad nāz nō quo ad nos:p iſtū modū igꝛ ſoluēdi tollūꝛ oēs difficultates. ⁊ ɔ̄ diuiſiōes. Vñ rō. S. Tho. i p⁹ pte ſūme q. 85. ar. 3. in q̄. d. q̄ trāſiēs de extremo ad extremuz ⁊ de po⁹ para i actū pus dz trāſire p mediū ⁊c. Dico q̄ veꝝ ē: ſz nō ē nečius iſte trāſit⁹ quo ad cogᵐᵉ actualē:ita q̄ fiat per oia media nō ē nečiuz:nā ſi talia media non fuerint ſenſata:aut male ſenſata nō ē nečiuz itellm pus i cogᵐᵉ iſtoꝝ deuenire q̄ i cognitionē ſpēꝝ:vñ ſic. d. ɔᵐ. z. h̄ aia. cō. io5. Albedo qñ trāſſerꝛ ad nigredinē:qñqz trāſit mediāte cbiano. ⁊ in aliq̄ trāſit mediāte charoppo:ſic itellˢ nř quo ad actualē cognitiōez trāſit a magis vli ad min⁹ vlē:vbi tale fuerit magis ſenſatū:⁊ ſi fuerint aliq̄ minus vlia q̄ mediēt q̄ nō fuerit ſenſata:nō op⁹ ē iteᵐ p ea actualiter trāſire:qꝛ tūc magnū tps apponeret añq̄ ad actualē cogᵐᵉ ſpēi ſenſate ɔ̄uenire poſſz:qd ē ɔ̄ experiētiā:lz igꝛ ite⁹ quo ad habitualē vel vtualē cogᵐᵉ pus apt⁹ nat⁹ ſit pcedere a magis vlib⁹ ⁊ a cōiorib⁹ ad minus cōia:ſic bñ dixit i h̄ ſubtilis doctor. 3. diſ. pmi. qꝛ forꝛ q̄ apte ſūt pficere aliqd pfectibile ordie quodā pficere nate ſunt pficere mediati⁹ ⁊ min⁹ mediate:ita ſi eadē for⁹ vtualr ples formas ɔtineat illaꝝ formaꝝ ordiataꝝ q̄ſi ɔſili ordie pficeret illō pfectibile:ſic ſi for⁹ ſube ⁊ for⁹ corporis eſſent alie forme i aliq̄ pus iformaret for⁹ ſube q̄ for⁹ corpis:ita ſi vna for⁹ vtualr i aliquo ɔtineret vtriuſqz forꝛ pfectionez pus iformaret nā ſub gradu cōiori q̄ ſub gradu min⁹ cōi cū nā pcedat de po⁹ ad actū:vñ ɔᵐ p meta. cō. 17. dicit q̄ nā pus recipit formas magis vles q̄ min⁹ vles:⁊ mediantib⁹ eis recipit pticulares formas (nō q̄ ipſe velit formā vlez realr diſticta eē a for⁹ min⁹ vli:ſicut gdā tenuerūt ex intētiōe ei⁹) ſz vna ⁊ eadē for⁹ pus nā pficit māꝫ ſz abſtractiorē gradū q̄ ſz gradū min⁹ abſtractū. Et h̄ eſt qd i itellectu nřo q̄tū ad habitualē cogᵐᵉ poſſum⁹ tenere:ſz q̄tū ad cognitiōem actualē ineuitabilr credo illō pri⁹ itelligi ab iteᵐ cui⁹ ſingulē fortius mouet ſenſuz. ⁊ h̄ ſiue illud viſibile ſit ſiue audibile ſiue aliquo alio ſenſu pceptibile. Et iō opio illa herueī thomiſtaꝝ acutiſſimi tenētis accñs concretiue ſumptuz eē pmū cognitū ab itellectu nřo in cogᵐᵉ ɔfuſa ē opio vera loquēdo. ſ. de accñtibus magis ſenſatis:vñ ſi accñtia iſequentia nās vliores fuerint magis ſenſata talia concretiue ſumpta ſūt i cogᵐᵉ ɔfuſa notiora nobis in cognitiōe actuali:ſi vō accñtia iſequentia nās min⁹ cōes fuerint magis ſenſata accñtib⁹ iſequētib⁹ nās magis vles talia notiora ſūt:ita q̄ in h̄ ſp recurrēdū ē ad ſenſuz:ſz qꝛ vt i plib⁹ ɔtigit accñtia magl vliuz notiora eē accñtib⁹ min⁹ vliuz ide accidit q̄ magl vlia dicunꝛ cōiter notiora eē min⁹ vlib⁹ i cogᵐᵉ ɔfuſa:tñ hoc ē vt i plib⁹ veꝝ. Sz qñqz oppᵐ pt ɔtigere:ſic rōne et auctoritate pbauim⁹. Iſta igꝛ opio mediat iter duas opiniōes extremas:⁊ ē tollens oēs ābiguitates ⁊ difficultates:⁊ ē opio ſēſata. Et p ɔ̄ñs mihi vꝛ ſalua oīuz reuerētia q̄ ſit opio vera. Expimētū. n. ɔ̄monū veroꝝ ē:vt ɔcordēt ſenſatis. 8. ph. ⁊ p celi vtrobiqz. cō. zz. ¶ Per h̄ pz ēt ad rōnes ſcotiſtaꝝ pbātū ſp ɔceptū ſpēi notiorē eē:qꝛ ſpēs eſt magis i actu:⁊ act⁹ ē rō cognoſcēdi. Rñˢ. q̄ h̄ ē veꝝ: tñ tūc obz vꝛ eē magis i actu ad iuitādū itellcm:qñ ē magis ſenſatū:vñ phs i phemio meta. d. q̄ vlia ſunt difficillima ad cognoſcēdū:eo qꝛ ſūt a ſenſib⁹ remotiſſima:⁊ loquiꝛ de vlib⁹ i cāndo ſz cōez expōnē:ſic dico ſi ſingulare ſpēi magl ſenſatū fuerit ſingulē gñis:tūc ſpēs erit pus actualr cognita cogᵐᵉ ɔfuſa:q̄ gen⁹. Si vō fuerit oppoᵐ mō oppᵐ ɔtiget. Et ſi q̄ras:vñ h̄ ē. dico q̄ nō ē alia rō niſi pp modū nālē itelligēdi itellcūs nři:q in itelligēdo depēdet a ſenſu:⁊ pcipue i p⁹ nřa nāli cogᵐᵉ ſz phi ſniaz. 3. h̄ aia. te. ɔ. 39. ⁊. zo. ¶ Ad aliō Scoti dicētis magis vlia eē diffici⁹ abſtractionis:⁊ p ɔ̄ñs poſteri⁹ cognoſci. Rñˢ. q̄ abſtractio pmi obiecti motiui itellˢ poſſis ſit ab itellectu agēte q nō cogꝛ ea a gb⁹ abſtrahit. 3. de aia. cō. 19. Et ſi illa vliora ſint magis ſenſata pri⁹ itelligenꝛ ab itellˢ q̄ min⁹ vlia. Si vō oppoᵐ. oppoᵐ ēt ɔtiget: ɔ̄prehēſio. n. diaruz a ſenſu ē cā ɔ̄phēſiōis earuz ab itellectu. z⁹ de aia. cō. 9z. Ad aliud qñ dꝛ ſpēs bz rōnē toti⁹ ⁊ gen⁹ rōnē ptis. g notior erit ſpēs gñe. Rñˢ. totū ɔcedēdo:naz talr ɔſiderata ſpē q̄ hēat rōnē toti⁹ ⁊ idiſticti: ⁊ ɔfuſi ſic notior erit gñe:vt bz rōnē ptis:⁊ h̄ ē:qꝛ ſic ſenſus pus ferꝛ i totū q̄ in ptes ſic ite⁹ imitās ſenſū pus ɔ̄uenit i cogᵐᵉ ɔfuſa i ɔceptū ſpēi diffinite q bz rōnē toti⁹:q̄ i ɔceptū gñis aut diē. Sz qñ ſpēs ɔpaꝛ gñi i rōne ptl:tūc illa ē ignotior pp eidē cāz:⁊ oia iſta vitatē hñt ɔcurrēte atteſtatiōe ſēſus:qꝛ ſine ſenſu nihil fieri pt i tali caſu:qꝛ ipe ē radix vniuerſe cogᵐᵉ humane. ¶ Ad argᵐ pnᵐ Rñˢ. negādo aſſuptū:q̄. vz. i nulla cogᵐᵉ magl vlē poſſit eē noti⁹ min⁹ vli:vñ dico q̄ i cogᵐᵉ icōplexa vbi ſingulē ei⁹ fuerit magl ſenſatū q̄ ſingulē minus vlis tale magl vlē pus cogꝛ ab ite⁹ q̄ min⁹ vlē:⁊ pcipue qñ ɔpaꝛ ſibi:ſic totū ad ptes. Si vō ɔtigat oppᵐ oppoſito mō dōs ē:qꝛ nō icōuenit idē re⁹ eiuſdē poſſe noti⁹ ⁊ ignoti⁹ eē ſz oppᵐᵉ cās ⁊ rōnes. Iſta pauca ſunt q̄ mihi viſa ſūt dicta i tā ardua mā ⁊ antiq̄ qōne in q̄ rogo:vt ſi veritatē ipſaz aſſecutus ſuz (vt credo) illō deo attribuatur:ſi vero illaz nō ſim aſſecutus:aſcribaꝛ hoc ruditati itellectus mei:ſaltez dedi modū perſcrutandi veritatē fratrib⁹ meis. Deo laus ſempiterna ⁊ honor imortalis.

❡ Solutiones cõtradictionum in dictis Auerroys collecte per ſolertiſſimuꝫ phꝫ Marcuꝫ Antonium Zimarã ſanctipetrinatez ⁊ hydrontinuꝫ. Et pmo ſuper libro phyſicorum.

Auerrois in ſuo ꝓlogo ſup pͦ phyſ. in ſcdo ca. vbi ponit vtilitateꝫ ſcie ſpeculatiue: dicit ꝙ hoiem eẽ perfectuꝫ ꝑ ſcias ſpeculatiuas eſt hoiem habere ſuã vltimam ꝑfectionẽ: ⁊ talis diſpoſitio eſt ſibi felicitas vltima ⁊ ſempiterna vita: ⁊ eãdẽ ſententiã ponit in ſuo ꝓlogo ſup. 8. phy. Nos aũt inuenimus oppͫ ab ipſo tertio de aia. cõ. 36. ⁊ nono meta. cõ. vltimo: vbi hꝫ iſta vba. Et declarauimꝰ. ſup. 3. de aia. ꝯͦ allegato: ꝙ fortunitas maxima que eſt inſpicere intellectuꝫ ſeparatũ eſt per potentiaꝫ: que fit in intellectu ſpeculatiuo apud ſuã vltimam perfectioneꝫ ſimileꝫ poſitiõe que fuit in viſu apud aſpectum ad coloreꝫ: nõ per potẽtiaꝫ de mõ potentiaꝝ cogitatiuarum que acqruntur per cognitioneꝫ: qꝛ nõ eſt ſicut exiſtimauit Auẽpace. ꝙ hoc acqritur per cognitionẽ. Et in hoc etiã ipſe accuſat Alfarabiũ. 3. de aia. vbi ſupra. ſicut pꝫ intuẽti. ꝯdiͦ igiꝉ conſiſtit in hoc: qꝛ hic in ꝓlogo dicit. felicitateꝫ hoïs conſiſtere in acqſitione ſciarum ſpeculatiuarum: in alijs vero locis allegatis dicit. felicitateꝫ hominis nõ conſiſtere in hꝫ ſciẽtijs: que per diſcurſuꝫ acquirunꝉ: ſed in intuitiua cognitiõe dei que hꝫ ꝑ intellectum adeptũ: ⁊ hoc ẽt vꝫ velle Themiſtius. ſicut ipſe allegat. 3. de aia. Ad h ſoluẽtes dicimus ꝙ tertio de aia. vbi erat locus ꝓprius diſcutiẽdi iſtã difficultatẽ: loquutus eſt ex ꝓpria ſnia: hic vͦo loquutus eſt ſm mẽtẽ alioꝝ. ❡ Et iſtaꝫ ſolõnẽ mihi ꝯfirmat ipſemet ꝯͫ ſup ꝓlogo octaui phyſi. vbi ponẽs ꝯſimileꝫ ſniam. inqt. ⁊ declaratũ eſt in ſciẽtia morali ꝙ eẽ hoïs in ſua vltima perfectiõe eſt ipm eẽ ꝑfectum per ſciẽtias ſpeculatiuas. Et ꝙ iſta diſpoſitio ẽ fortunitas vltima: ⁊ ſm fatuos vita eterna: ecce ꝙ dicit ſm fatuos: aut aliter. ⁊ ſubtilius põt ſͣ controuerſia ꝯcliari: vt dicamus felicitatẽ hoïs ꝯſiſtere in acqſitione ſciaruꝫ ſpeculatiuaꝝ dupl'r poſſe intelligi: vel diſpoſitiue: vel cõpletiue. Et tunc dicimus ꝙ pͦ mõ eſt veꝝ ſm viaꝫ Auer. Scdo vero mõ eſt falſuꝫ: pmo mõ loqtur hic. ſcdo mõ loquiꝉ. 3. de aia. ⁊ nono metaph. vbi negat felicitatẽ conſiſtere in ſciẽtijs ſpeculatiuis: ꝯpletiue. ſ. naꝫ cognitio ſciarum ſpeculatiuaruꝫ nõ eſt felicitas: ſed eſt via ad illam. Et qꝛ qñqꝫ via ad terminũ ꝯſueuit ſumere denolationeꝫ a termino: iuxta illud phi. 2. phyſi. tex. cõ. 14. gnãtio ẽ natura: qꝛ eſt via in nãꝫ: ita ẽt ſcia ſpeculatiua eſt felicitas: qꝛ eſt via ad felicitatẽ: que felicitas eſt pmũ pnͫ a quo celuꝫ dependet ⁊ nã: ſicut pꝫ expreſſe. 12. meta. ꝯ. 38. ⁊ tex.

❡ Scda ꝯdictio ibidẽ eſt iſta: qꝛ declarans qñ ad ſciaꝝ ſpeculatiuarum acqſitioneꝫ ꝯſequãtur oẽs virtutes morales oſtẽdit quomõ ꝯſeqnatur magnanimitas. inqt. ꝙ ſapiens cũ cognouerit paruitatem vite ſue: ⁊ perpetuitateꝫ ſempiternã ⁊ motũ continuuꝫ. Et ꝙ ꝓportio ſue vite ad tẽpus ſempiternũ eſt: ſicut pũcti ad lineã: vel ſicut finiti ad īfinitũ nõ procurabit ꝓpriam vitaꝫ. Et paꝝ infra ſubdit ꝙ eligit mortẽ pre vita. Sꝫ huiꝰ oppoſitũ nos inuenimꝰ ab Ariſ. in. 3. ethicoꝝ. ca. xi. vbi hꝫ: ꝙ quãto aliqs magis omni vtute pollet: quãtoqꝫ felicior ẽ tanto magis illi mors moleſta eſt. Naꝫ hõ vir maxime dignus ẽ vita. ⁊ maximis bonis puaꝉ idipm ſciens. Sed ad h ſoluẽtes dicimus ꝙ phs in alio caſu loqtur: ⁊ in alio caſu loquiꝉ Auerro. hic. Naꝫ ſi cõparentur felix ⁊ miſer. ſ. nõ habens ſciam: tunc ſine dubio felix magis timebit morteꝫ ꝙ̃ miſer. Et rõ eſt: qꝛ plus perdit quãdo moriꝉ ꝙ̃ miſer. Auer. auteꝫ hic loqtur in caſu quo ſapiens dubitat: ne felicitatẽ amittat: tunc in illo caſu dꝫ preeligere mortẽ pre vita. Et hoc expreſſe ſonãt vba eius: inqt. n. ⁊ ꝓprie cuꝫ hꝫ perfectionẽ humanã. Et dubitat ꝙ a perfectiõe expolietur: tunc non eſt miruꝫ: ſi aliqñ eligit mortẽ pre vita. ⁊ ſic ſedatur ꝯtradictio. ❡ Sꝫ hic eſt locus dubitationis cõtra Auerro. pardum. Tuꝫ qꝛ maluꝫ nõ hꝫ rõnẽ appetibilis: ſicut pꝫ ex pͦ ethico. ca. pͦ. Bonuꝫ eſt qd oia appetunt: ⁊. 5. ethicoꝝ. malũ a nullo appetitur: mors aũt malũ: ergo ⁊c. Amplius ẽ ꝯdictio in dictis eius: qꝛ ipſe dic ꝙ ſapiẽs dꝫ eligere mortẽ: ne expolieꝉ felicitate: ſed h nihil ẽ ſm ſuaꝫ opionez eius de vnitate intellectus. Et vꝫ eſſe etiaꝫ cõtra phm. 3. ethico. ca. 6. vbi reddens cãm: quare mors oiuꝫ terribiliſſimũ. inqt. Terribiliſſimũ vͦo oium mors: hic. n. finis: neqꝫ qcꝙ̃ pterea bonũ vel malũ mortalibus videꝉ eẽ. Et pͦ ethico. ca. 14. mortuuꝫ felicem nõ dicimꝰ iſta ſunt q faciũt difficultatẽ in hac mã. Et nos ſoluimꝰ prolixe in ſupiori anno in expõne nra ſup qͣtuor pmos de phyſica auſcultatiõe. Pro nũc tñ breuiter dico: puto ꝙ ſententia Auer. non ꝯdicit pho ad itellectũ datũ: imo ipſemet Ariſ. 9. ethico. cap. 9. expreſſe tenet ꝙ ſapiens appetitu cõformi rõni recte dꝫ vitam ꝓpriã morti exponere. inqt. n. ois mens eligit optimũ ſibi: bonus aũt menti paret: veꝝ eſt aũt id de ſtudioſo ⁊ amicoꝝ gra ipſuꝫ multa facere. et ſi opus ſit pro patria mortem ſubire. Abyciet. n. ⁊ pecunias ⁊ honores: ⁊ oĩno oĩa quibus hoĩes inter ſe concertant: vt honeſtateꝫ cõſequantur. magiſqꝫ volet breui tẽpore letari vehementer ꝙ̃ longo leuiter. Et honeſte vitaꝫ agere per vnuꝫ annũ: ꝙ̃ multis annis vtrũqꝫ contingat: ac reꝫ vnam honeſtã ⁊ magnaꝫ ꝙ̃ multas ⁊ paruas. obeuntibus autẽ mortem id forte euenit: eligunt ꝑfectorem magnaꝫ ⁊ preclaram ſibi ⁊c. Et ex iſtis verbis clare pꝫ ſolutio ad obiecta: mors eni non eſt illud qd pmo appetitur: ſed bonitas ⁊ honeſtas actus queꝫ exercet ſapiens in tali caſu: nam ſicut patuit in verbis phi maximuꝫ bonum ſapiens ſibi tribuit in exercendo illum actum virtutis. Et hoc bono priuaret ſe: imo vitioſe viueret ſi illo actu: tunc pretermiſſo ſaluaret ſuuꝫ eſſe: per quantũcũqꝫ eſſe: vnde melius eſt ſimpliciter maximum bonuꝫ ⁊ momentaneum: ꝙ̃ remiſſum bonuꝫ virtutis: vel vita vitioſa per magnuꝫ tempus. Et ex iſto loco colligitur de intẽtione philoſophi euidenter ꝙ bonum cõmune ſm rationem rectam. eſt magis eligendum ꝙ̃ bonum proprium: qꝛ totum bonum propriuꝫ debꝫ homo exponere etiam deſtructioni ſimpliciter ſi neſciat animaꝫ imortalem ꝓpter ſaluationem boni cõmunis. Sapiens igitur in caſu iſto agit: ſicut agit agens naturale: qd primo intendit inductionem forme generande. ſed qꝛ forma illa nõ poteſt induci niſi ad deſtructioneꝫ preexiſtentis in materia ſecundario: ⁊ per accidens intendit corruptionem ſic ſapiens: qꝛ non poteſt in caſu in quo loquitur Auerroys conſequi felicitatem ⁊ euitare miſeriam: niſi exponat morti mortem per accidens: ⁊ ſecundaria intentione preeligit.

❡ Ad obiecta autem ex dictis patet iam ſolutio.

❡ Tertia contradictio eſt ſuper primo cõmẽto pmi phy. ibi enim exponit per principiuꝫ: cauſas agentes ⁊ mouentes: per cauſas autem expꝰ fines: ⁊ per elementa cauſas que ſunt partes rei. ſ. materiam ⁊ formam. Huius tamen oppoſitum inuenimus in dictis eius. 12. metaphyſice cõ-

mēto.23.vbi hʒ φ cā dr̄ de oībus:pncipium aūt dr̄ de ex/
trinsecis:elemētū vo de intrinsecis:ꝛ subdit.Et iō dixit i
physicis φ dispositio scie in oībus artib⁹ hñtib⁹ pn̄ª cau/
sas ꝛ elemēta:q2 intēdebat per principia causas mouen/
tes:ꝛ per causas:illud quod est cōmune illis quattuor:
ꝛ per elemēta:ea q̄ sunt in re.Cōtradictio igr̄ ē sup expo/
sitiōe illi⁹ verbi:cā q2 hic exponit cām p fine:ibi vo cāʒ
pro cōi ad oīa gnā cāruʒ:sed soluit φ h̄ nomen cā sumit
dupl̄r cōiter ꝛ ppꝛie.Et p̄ qdem mō dr̄ de oīb⁹:ꝛ sic sum/
psit phs ꝛ 𝔠ᵗᵒʳ cām.2.phy.tex.cōm.28.ꝛ.29.ꝛ ēt.12.meta.
23.ꝛ sic est sinonimū cū pn̄º:sicut ēt ipsemet 𝔠ᵗᵒʳ dic̄ pmo
phy.cō.p̄.īngt.n.φ cū hoc nomē pn̄ᵐ ꝛ cā vsitant̄ cōiter
sunt noīa sinonima.Et sic sumpsit ēt cāʒ phs.5.meta.ad
pn̄ᵐ.Alio mō sumit̄ cā ppꝛie:ꝛ sic distiguit̄ 𝔍 pn̄ᵐ:ꝛ etiaʒ
cōtra elemētū:cā eni ppꝛie sumpta verificat̄ solū ō fine:
ꝛ hui⁹ rō ē:q2 cāˡitas finis est simpl̄r incausata:iuxta illō
phi.2.physi.finis ē cā cāruʒ:pn̄ᵐ aūt ppꝛie sumptū dr̄ ō
cā agente ꝛ mouente.Et hui⁹ rō est:q2.5.meta.te.cō.pmi
de rōne pncipij est pmū eē.Et q2 cā agens scd̄ʒ eē pcedit
alias causas:lʒ cā finis io pcedat q̄tū ad cāˡitateʒ:iō hoc
nomē pn̄ᵐ appropriat̄ cāe efficiēti.Alia.n.ē rō cāruʒ q̄tū
ad eē.Et alia q̄truʒ ad cāˡitateʒ:sicut late disputauim⁹ su/
perio:i āno sup.2.phy.Elementū vo ppꝛie sumptū dr̄ de
causis intrinsecis.s.de mā ꝛ for̄ª:ꝛ rō est q2 vt dr̄.5.meta.
tex.cō.4.elemētū ē ex quo fit aliqd pmū inexistēte idiui
sibili fm̄ spēʒ:ꝛ cōparando adhuc māʒ ad formā magis
ppꝛie elm̄tū dr̄ de mā q̄ʒ de for̄ª:sicut scribit 𝔠ᵗᵒʳ cō.4.qn/
ti meta ꝛ rō ē ista:q2 magis ppꝛie diffinitio elm̄ti compe/
tit māe q̄ʒ cōpetat forme.Mā.n.sic dscribit̄.2.physi.28.
mā ē ex quo fit aliqd cū insit:for⁹ vo ibi describit̄ p h̄ φ
est rō ipsi⁹ qō qd erat eē.Et sic solo ista q̄tū ad rem satis/
facit:sic̄ videō.tn̄ q̄tuʒ ad vba nō vr̄ satisfacere Auer.q2
eandē ppōneʒ hic expositā alr̄ exponit hic.ꝛ alr̄ ibi:lʒ ad
hoc dicim⁹ φ forte peccauit p obliuionē dum dixit φ in
phycis p causas itellexit illō qō ē cōe oībus.Aut alr̄ φ p̄
phy.qn̄ ipse exposuit p cās fines loquut⁹ fuit fm̄ sniam
Alex̄.sicut dic̄ ipsemet hic:īngt.n.ꝛ sic exposuit ipse Ale/
xāder:vt mihi vr̄ in.12.meta.23.cō.lʒ exponat istaʒ eādē
ppōneʒ q̄ ponit̄ in tex.p̄.pmi phy.duʒ exponit cāʒ p cōi
ad oēs causas.dico φ loquutus ē fʒ ppꝛiā sniaʒ.Aut ter/
tio ꝛ magis iuxta realē solōnē pus datā isistēdo:iō Auer.
idē vbuʒ alr̄ exponit hic:ꝛ alr̄ in metaphycis.vt osideret
nobis distōnem hui⁹ vbi cā:φ.vʒ.qnqʒ pōt sumi cōiter:ꝛ
qnqʒ ppꝛie.ꝛ dū cōiter accipit̄ pōt sumi pro oi cā:qn̄ vo
sumit̄ ppꝛie dr̄ solū de fine.Et tūc dico φ cām hic supsit
ppꝛie:cām vo.12.meta.23.sumpsit cōiter.

¶ Quarta 𝔍dictio sup 𝔠ᵗᵒʳ p̄ est:q2 hic dic̄ φ metaphysica
𝔠siderat tria gnā cāruʒ.s.mouētē formalē ꝛ finalē. Hui⁹
tn̄ oppo̅ⁱᵗᵘᵐ inuenim⁹ ab ipso.2.meta.cō.6.vbi.d.metaphy/
sicū cōsiderare oīa gnā cāruʒ.Silr̄ tertio meta.cōm.3.ꝛ
12.meta.cō.6.dicit.metaphycū duo genera cāruʒ cōside/
rare.s.formā ꝛ finē:sed ad hoc soluentes dicim⁹ φ refert
apō me plm̄ dicere aliquē artificē cōsiderare q̄tuoꝛ gene
ra cāruʒ:ꝛ ipsʒ cōsiderare q̄tuoꝛ p̄ª gnā cāruʒ.Similr re/
fert aliquē artificē 𝔠siderare oēs cās sub rōnib⁹ vlibus:
ꝛ eūdeʒ 𝔠siderare easdē sub rōnib⁹ ppꝛijs.Et tūc dico φ
cū in oi genere cāe sit deuenire ad vnū pmū in illo gene/
re:sic̄ pbat phs.2.meta.dico φ duo pma gnā cāruʒ 𝔠si/
derat metaphysicus:ꝛ duo pma cōsiderat nālis: pma.n.
for̄ª ꝛ pmus finis a meta⁹ cōsiderant̄:sicut scribit 𝔠ᵗᵒʳ.3.
meta.cō.3.ꝛ.12.meta.𝔠ᵒ.6.Et hui⁹ rō ē:q2 rō pme forme
quatenus p̄ª for̄ª est.ꝛ rō pmi finis q̄tenus pmus finis ē
abstrahit a motu:ꝛ trāsmutatiōe:sic̄ colligit̄ ex intentio/
ne Auer.7.meta.cō.5.ꝛ.9.pma aūt mā ꝛ pᵐ mouēs cōsi/
derant̄ a nāli:q2 rō pme māe:ꝛ pmi mouētis ē rō cōcer/

nēs:vt sic motū ꝛ trāsmu̅ᵗᵃᵗᵒᵉᵐ:diuiserūt igr̄ sibi heredita/
teʒ iste due scie:nālis.s.ꝛ diuia:ꝛ ex q̄tuoꝛ pmis cāis du/
as pmas causas vēdicauit sibi nālis:ꝛ duas pmas appro
pꝛiauit sibi diuia.Ulteri⁹ dico φ diuia oēs cās 𝔠siderat *Diuinus tres causas sub illis considerant.*
sub rōnib⁹ vlibus:ꝛ trāscēdētib⁹:nā mā p̄ª de q̄ min⁹ vr̄
sub rōne q̄ suba:ꝛ sub rōne q̄ ens seu po̅ª a diuino cōside
rat̄:sic̄ pʒ.7.meta.cō.9.ꝛ.2.phy.21.ꝛ.12.meta.cōmē.14.ꝛ
alibi frequēter.Mā tn̄ sub rōne ppa 𝔠siderat̄ a nāli:vt
.s.ē pn̄ᵐ trāsmu̅ᵗᵒⁿⁱˢ.ex quo aliqd fit vt inexistēte:sic̄ pʒ.7.
meta.cō.9.Ita ēt dicas de p̄ mouente φ sub rōne q̄ ens ꝛ
suba seu act⁹ a meta⁹ 𝔠siderat̄:sʒ sub rōne qua mouēs a
nāli.Et breuiter qōlʒ gen⁹ cāe sub rōnib⁹ vlib⁹ a diuino
cōsiderat̄.Et h̄ sonat auctas Auer.2.meta.cō.6.vbi scri
bit:ꝛ cōsideratio vlis i eo:φ sūt cāe ē hui⁹ scie.s.diuine re/
cte dixit vlis:q2 sub rōnib⁹ vlib⁹.vʒ.sic̄ ē rō cāe rō act⁹ et
po̅ᵉ:rō entis.rō sube ꝛ hō:sub istis rōnib⁹ oēs cāe a diuino
cōsiderāt:oēs ēt cāe cōsiderant̄ a nāli:vt q̄libʒ dat eē p
motū:nō vt dat eē absolute:sic̄ ēt subtilis Scot⁹ dclat i p
sue meta.q.p̄ª.Et Albtus magnus sup.2.phy.sup tex.27.
Sed qūo diuin⁹ tria gnā cāru cōsiderat:Ad h̄.d.Burle⁹
in priti loco φ h̄ ē q̄tū ad illā pte q̄ cōsiderat de abstra/
ctis substātijs i qb⁹ nō ē mā:sed ista solo consueuit a mo/
dernis molestari:q2 a pari nālis i.8.phy.vbi agit de pmo
motoꝛe:q ē a mā separatus:diceret̄ abstrahere a mā.Et pp
hoc alr̄ ipsi rn̄ᵗ ꝛ dicūt.φ metaphysicus solū tres cās cō/
siderat:vt cāe sūt.s.formā finē ꝛ efficiēs:nā he cōes sunt
abstractis ꝛ māˡib⁹ sub rōne q̄ cāe:sʒ q2 mā vt mā nō est
cōis abstractis ꝛ māˡib⁹:iō solū illā 𝔠siderat sub rōne po
tētie q̄ ē vna de difijs entis:diuinus.n.𝔠siderat abstracta
a mā ꝛ a motu:vel p eēntiā:vel saltē p idriaʒ:sic̄ est snia
Aui.in p̄ sue meta.cap.2.sʒ ista opīo nō pōt stare.p̄ q̄tuʒ
ad istātiā 𝔍 Burleū dico φ nō cogit:q2 diuin⁹ qditatiue
𝔠siderat abstracta a mā:ꝛ iō in lª pte i qua diuin⁹ agit de
abstractis subijs recte pt dici:φ i illa pte abstrahit a mā
nālis aūt i illa pte in q̄ agit de abstractis nō dr̄ agere de
eis:nisi q̄tū ad si ē:nō q̄tū ad qd ē vn̄ q̄tū ad ea q̄ qdi/
tatiue a nāli 𝔠siderant̄.dico φ i eis repit̄ rō māe vel ha/
bitudo eēntialis ad māʒ:sumo aūt māʒ hic analogice:sic̄
nosti ex via Auer.Et pp h̄ dixit 𝔠ᵗᵒʳ in.2.phy.cō.70.φ oʒ
nālē dare in rñsiōe oēs cās:qm̄ in scia nāli appʒ mā.Et
in quo ē mā sūt oēs cāe:artifex g̊ aliqs dr̄ ppꝛie a mā ab/
strahere q̄tū ad 𝔠siderata qditatiue ab eo:nō q̄tū ad ea
que solū q̄tū ad si ē 𝔠siderat:scia.n.speculatiuaꝝ disti
ctio ē penes qditatiuā 𝔠siderationē:ꝛ nō penes simpliceʒ
inuētiōeʒ 𝔠sideratoꝝ:sic̄ pʒ ex snia phi.6.meta.tex.cō.2.
ꝛ.2.phy.tex.cō.26.vbi ponit terminus physice 𝔠sidera/
tiōis:qcqd igr̄ sit de rñsiōe Burlei i se:dico φ istātia mo/
dernoꝝ n̄ cog̊ 𝔍 illā.Peccāt iteꝝ rn̄o modernoꝝ i eo qō
dicūt φ diuin⁹ 𝔠siderat solū tres cās:vt cāe sunt:nō autē
māʒ diuin⁹ 𝔠siderat:vt cā ē.sʒ solū vt po̅ª:sʒ iste rn̄⁹ ē pu/
rus error.Nā 𝔠ᵗᵒʳ scdo meta.cō.6.dic̄.φ 𝔠sideratio vlis i
oīb⁹ causis i eo φ cāe sūt ē hui⁹ scie.s.diuie.Ecce φ dicit
in oīb⁹ cāis:ꝛ nō i trib⁹.Nec obstat dcm̄ ipsoꝝ:φ q2 mā
nō ē cōis māˡib⁹ ꝛ abstractis:iō nō 𝔠siderat̄ a dino sub
rōne q̄ cā:q2 tūc cū rō lapidis nō sit rō cōis abstractis et
māˡib⁹ seq̄ret̄ φ lapis nō possʒ a diuio 𝔠siderari sub rō/
ne q̄ ens:vel sub rōne q̄ cāruʒ ē absolute:qō ē 𝔍 phʒ in p/
hemio meta.ꝛ.4.meta.tex.cō.pmi ꝛ.6.meta.ad pn̄ᵐ qui
vult qō diuin⁹ 𝔠siderat ens inq̄tū ens:ꝛ oīa inq̄tum en/
tia:ꝛ vt 𝔠tigit.Licʒ igr̄ rō māe 𝔠siderate nō sit cōis ab/
stractis ꝛ māˡib⁹:q2 tn̄ rō cāe q̄ ē rō sub q̄ mā 𝔠siderat̄ ē
rō indr̄ns ad māˡia ꝛ abstracta:iuxta illō Auer.12.meta.
cō.29.in suba eterna inueniūt̄ cause q̄ p silitudinē dicun/
tur cause:cum causis generabilibus ꝛ corruptibilibus:ꝛ
eandem sententiam habʒ ibidem cō.44.ꝛ.4° celi.cō.p̄.

t.2.de gñatiõe.cõ.4.pp̄ ħ dico ꝙ mã a diuino ẽt cõſide-
raẽ:vt cã:vñ ꝑpõ iſta.mã ẽ cã ẽ diuie cõſideratiõis: ſicut
iſta.mã ẽ ens ĩ poᵃ:ſiẽ.n.poᵃ ⁊ actꝰ ſſt q̃ dĩuiꝯ entis:ita cã ⁊
cauſatuꝫ.Et licꝫ mã in ſuo genere non niſi per tranſmutationem
cãlitatẽ hẽat ſupra ꝯpoᵐ:ꝑoꝛ tñ ẽ rõ cãndi ſm nãꝫ q̃ rõ
motꝰ ⁊ trãſmutationis.Et iõ ĩ illo ꝑiodo ad diuinũ ſpectat.abiectis
igr̃ alioꝝ ſolonibꝰ.dico ꝙ diuinus dꝫ tria gnã cãrũ ꝯſide
rare ꝑpe ꝑ q̃to forᵃ ⁊ finis ⁊ efficiẽs idẽ ſũt ſubto ⁊ ſola
rõne diſtiguũẽ.iz.meta.cõ.6.Et qꝛ mã pᵃ ñ coincidit cũ
aliq̃ iſtoꝝ:iõ mãꝫ diuinꝰ nõ ꝯſiderat:niſi ſub rõnibꝰ trã
ſcẽdẽtibus:⁊ breuiter ꝯcordia in oibꝰ dictis Auer.ꝯſiſtit ĩ ħ
pũcto:vt dicamꝰ diuinũ ſub rõnibꝰ cõibꝰ oẽs cãs ꝯſidera
re ſub rõnibꝰ trãſcẽdẽtibus tres tñ ꝑ q̃to ĩ vnũ ſubo coinci
dũt:vꝰo ꝯpaẽ nãli diuinꝰ q̃ ad q̃tuoꝛ pᵃ gnã cãrũ:ſic ap-
ꝓpꝛiare nãlis duo pᵃ ꝯſiderat.ſ.mãꝫ pmã ⁊ pᵐ mouens:
ſicꝫ pꝫ.iz.meta.cõ.6.ex ſnia Alex.ᵈ pmus aũt finis:⁊ pᵃ for
ma a diuino appꝛopꝛiare ꝯſiderant.Et ħ ẽ qõ elegãter di-
xit Auer.in.7.meta.cõ.5.vbi diẽ.ꝙ pᵃ diuiſio ſm quã di-
uidiẽ ens ẽ in ſubaꝫ ⁊ accña.Et iſta qõ diẽt ab illa q̃ ẽ ĩ ſci-
entia nãli:qm̃ iſta qõ iducit ad ſciendũ pmã formã oium
entiũ:⁊ vltimũ finẽ.Et pᵃ qõ quã iceꝑit in ſcia nãli iducit
ad ſciẽdũ pmã mãꝫ ⁊ formas nãles ⁊ pᵐ motoꝛẽ.Et hãc
eãdẽ ſniaꝫ ſcribit ꝯᵐ p phy.in ſuo ꝓlogo.vbi diẽ.ꝙ nãlis
hꝫ cognoſcere cãs pmas ſꝫ ꝙ poſſe ẽ cognoſcere ĩ hac ſci-
entia:ſicẽ mãm pmã:⁊ mouẽs pᵐ.Forma aũt pᵃ ⁊ pmꝰ fi-
nis a metaᶜᵒ ꝯſideraẽ.Jta.n.iacet vꝰa lr̃a ĩ antiq̃ſſimo co-
dice manu ſcripto:⁊ ſic caſtigaui.Et ꝯcordat ħ Auerr.3.
meta.cõ.3.vbi diẽ.ſcia nãlis ꝯſiderat de duabꝰ pmis cau
ſis.ſ.motoꝛe ⁊ mã.Jſta ãt de duabꝰ vltimis.ſ.forᵃ ⁊ fine.
Nota igiẽ bene iſtaꝫ ſolutionẽ:qꝛ nullus ante nos vidit
veritatẽ in hac mã:ſicut videre poteſ.

¶ Quinta ꝯdictio ẽ ĩ eodẽ ꝯᵒ p.ibi.n.in expõne ꝑbatõis
maioꝛis ꝑ pᵃ pnᵃ exponit pᵐ agẽs ⁊ vltimũ finẽ oiuꝫ reꝝ:
ex quo vr̃ ꝙ vltimꝰ finis oium reꝝ a nãli ꝯſidereẽ.Nos
aũt iuenimꝰ oppᵐ huiꝰ.7.meta.cõ.5.Et.3.meta.ꝯ.3.Et.iz.
meta.cõ.6.vbi.d.vltimũ finẽ oiuꝫ reꝝ a diuino ꝯſidera-
ri.Dꝫ ad ħ ſoluẽtes dicimꝰ ꝙ nãlis ꝯſiderat vltimũ finẽ
Diuinus oium reꝝ nãliũ.Dicimꝰ aũt ꝯſiderat vltimuꝫ finẽ oium
reꝝ ſimplr̃ ⁊ abſolute:ſicẽ in ſili.d.ꝯᵐ ꝙ de pncipꝯs ſube
q̃tenꝰ ſuba ẽ ꝯſiderat diuinꝰ:de pncipꝯs aũt ſube ſenſibil
q̃tenꝰ ſenſibil ẽ ꝯſiderat nãlis.iz.meta.p.5.⁊.6.cõmẽtis.

¶ Sexta ꝯdictio ẽ ĩ tex.cõ.4.qꝛ ibi pħs ⁊ ꝯᵐ vult ꝙ ab
vlibꝰ ad pticularia ſit ĩ ſcia ꝓcedẽdũ.Cuiꝰ tñ oppoᵐ iue
nimꝰ ab ipſis ĩ.2.poſterioꝝ.tex.cõ.zi.vbi diẽ.ꝙ faciliꝰ ẽ
ſingulare diffinire q̃ vlẽ:vñ oꝫ ex ſingularibꝰ ĩ vlia aſcẽ
dere:nãq̃ꝫ equocatiões latẽt magis in vlibꝰ q̃ in dĩntibꝰ
ſpẽ/Rñr ꝙ nulla ẽ ꝯdictio.Nã pħs hic logẽ de ordine
doctrine q̃ ordo nõ ẽ aliqõ genꝰ demrãtiõis:ſicẽ dixerũt
vulgares:ſꝫ ẽ reſpectus gdã ſꝫ pus ⁊ poſteriꝰ:q̃ fundaẽ in
ſcibilibꝰ ſcie.Et de iſto reſpectu loquitꝰ ẽ pħs ibi:⁊ ꝯᵐ qñ
dixit.ꝙ ex vlibꝰ ordie doctrine ad pticularia.i.ad minus
vlia ſcibilia dꝫ ordo ſcie nãlis attẽdi:ſꝫ in poſterioꝛibꝰ lo-
quutus fuit de diffõne q̃ iueſtigari hꝫ ꝑ viã diuiſiuã ⁊ cõ
poſitiuã ⁊ reſolutiuã:ſicẽ.d.Linconieẽ.in illo loco.Et di-
xit ꝙ faciliꝰ ẽ diffinire ſpẽm q̃ ſingularibꝰ ẽ cõis ⁊ ꝓpꝛia
q̃ genꝰ qõ eſt cõe ſpẽbꝰ pp latẽtiã equocationũ exñtẽ in
ipſo gñe:ſicut ẽt pꝫ.7.phyco.tex.cõ.3i.

¶ Septima ꝯdictio ẽ ĩ cõ.17.vbi hꝫ ꝙ totũ nihil aliud ẽ
q̃ ſue ptes.Cuiꝰ tñ oppᵐ iuenimꝰ.7.meta tex.cõ.vlti.et
alibi freq̃ẽter:iſta ꝯdictio ẽ ſatis difficilis:oẽs tñ Auer-
royſte currũt eodẽ curſu dicẽtes de intẽtiõe eiꝰ fuiſſe to-
tũ nihil aliõ eẽ q̃ ſuas ptes ſil ſumptas.¶ Et ꝑ ħ facit
auctoꝛitas Auer.7.metaph.cõ.20.vbi hꝫ ꝙ ſortes nihil
aliud ẽ q̃ aialitas ⁊ rõnalitas.Et infra ibidẽ.cõ.44.dicit
ꝙ in idiuiduo nõ ẽ niſi mã ⁊ forᵃ ex qbꝰ ꝯponiẽ.Et pħs
2.de aia.tex.ꝯ.io.ꝙ vt pupilla viſuſq̃ꝫ oculus ẽ:ſic aia et
coꝛpꝰ aial.dicũt inſuꝑ ꝙ totũ ẽ aliud a ſuis ptibꝰ diuiſiꝫ
ſumptis.Et p mõ dicũt Auer.loquutũ fuiſſe ħ.ſcdo vero
mõ loquitꝰ ẽ.7.meta.cõ.vlti.Et ĩ alꝯs locis vbi vr̃ oppᵐ
ſentire.⁊ iſtã ſniaꝫ ẽt ipoſuit Auer.ſubtilis doctoꝛ ĩ.3.ſen-
tẽtiaꝝ diſtõne.2.q.2.Nobis ãt vr̃ ꝙ nõ ſit vlr̃ veꝝ ħ in-
tẽtiõe Auer.ħ.manifeſtũ ẽ.n.ſi totũ qõlibꝫ nĩl aliõ eẽt q̃
ſue ptes ſil ſumpte:tũc mixtũ ex q̃tuoꝛ elñtis nĩl aliõ eẽt
q̃ q̃tuoꝛ elñta ſil ſumpta:⁊ ſic nõ hr̃et aliquã formã ſuꝑ-
additã formis elñtoꝝ ꝑ quã eẽt ħ aliqd:⁊ vnũ ens:qõ ẽ
cõtra Ariſt.in fine pmi de gnãtiõe:⁊ ꝯ Auer.3.celi.cõ.67.
Et.7.meta.ꝯ.60.dicit.ꝙ caro nõ eſt terra ⁊ ignis:ex qbꝰ
ꝯponiẽ:ſꝫ ẽ aliqd aliud additũ:⁊ eãdẽ ſniaꝫ hꝫ p de aĩa.
cõ.77.⁊ p de gnãtiõe.84.⁊ p meta.cõ.iz.Nec valꝫ dice-
re ad ħ:ſicẽ gdã dicũt ꝙ elñta nõ ſũt ptes mixti:qꝛ q̃libet
ps mixti mixta ẽ.Naꝫ elemẽta ſm Auer.formalr̃ ſũt in
mixto:⁊ ſunt ptes mãles eiꝰ ampliꝰ ꝯᵐ.3.de aia cõ.5.ĩ ſo-
lutiõe 2ᵉ qõnis pncipalis.d.ꝙ ex itellectu ⁊ intelligibili
fit verꝰ vnũ q̃ ex mã ⁊ forᵃ.Et reddẽs cãm ſui dicti ſub-
dit.qõ.n.cõponiẽ ex eis nõ ẽ aliqõ tertiũ aliud ab eis:ſicẽ
eſt de alꝯs ꝯpoſitis ex mã ⁊ forᵃ.Ecce ꝙ vult expſſe ꝯpo
ſitũ dicere 3ᵐ entitatẽ diſtictã a ptibꝰ ẽt ſil ſumptis:naꝫ
ſi ſic nõ itelligereẽ dcm̃ ſuũ nõ eſſet ad ꝑpoᵐ.Ampliꝰ ꝯᵐ
5.metaph.cõ.6.in fine ꝯᵐ.d.ꝙ in cõpoſitis eſt nã addita
nãe cõponentiũ.ſ.illud qõ fit ex cõpoſitione.gd clarius:
Amplius ꝯᵐ.7.meta.cõ.26.hꝫ ꝙ gnãtuꝫ cõponiẽ ex mã
⁊ forma:⁊ eſt aliõ ab eis:ecce qõ dicit ꝙ ẽ aliud:⁊ ħ non
dixiſſet:ſi tenuiſſet ꝯpoᵐ nõ ſuꝑaddere aliquã nãꝫ ptibꝰ
ꝯponẽtibꝰ.Amplius ibidẽ cõ.27.diẽ.in nã hac.ſ.ſingula
ri ſũt tria mã forma:⁊ aliqd q̃ſi mediũ.ſ.mixtũ iter mãꝫ
⁊ formã:ecce quõ ponit tertiã entitatẽ.Ampliꝰ pħs.2.de
aia:⁊ ꝯᵐ diuidũt ſubaꝫ.tex.cõ.2.⁊.8.meta.text.cõ.3.⁊.iz.
meta.tex.cõ.i4.in tres.ſ.ĩ mãꝫ:formã ⁊ ꝯpoᵐ.Et dicunt
ꝙ ſubaꝝ q̃dã eſt mã q̃ nõ ẽ ꝑ ſe ħ.Et q̃dã ẽ forᵃ ꝑ quã res
eſt ħ.Eſt autẽ tertia ⁊ ẽ illõ qõ fit ex ambobꝰ:ecce ꝙ vo-
lũt ſubaꝫ ꝯpoſitaꝫ eẽ vnã tertiã ſubam:aliã ab ambobꝰ:
ſi aũt ſuba ꝯpoſita nõ eẽt niſi mã ⁊ forᵃ ſil:tũc ꝓpꝛie nõ
diceretẽ ſuba tertia:ſed eẽnt due ſube ſil:qõ ẽ ꝯ oẽꝫ phiã.
Amplius ꝯᵐ.2.phy.cõ.4.cõparãs mãꝫ formã ⁊ ꝯpoſitũ
adinuicẽ dicit:cõpoſitũ igiẽ ẽ dignꝰ hr̃e ħ nomẽ ſuba q̃
mã:qꝛ ẽ in actu:⁊ mã eſt in poᵃ.Et forᵃ eſt dignioꝛ hr̃e ħ
nomẽ ſuba q̃ cõpoᵐ:qm̃ ꝑ illã ꝯpoᵐ eſt in actu.Et cã reẽ
eſt dignioꝛ cãto.pꝫ aũt ꝙ iter cãm ⁊ cãtuꝫ cadit realis di
ſtinctio ſm pnᵃ oium phoꝝ ⁊ theologoꝝ:nullus.n.itelle
ctus capere põt:ꝙ aliqd ſeipm cauſet:ſicut colligiẽ ex in-
tẽtione phi.2.de aia tex.cõ.47.⁊ ex itẽtione diui Augu.
in p de trinitate.Uñ ſi ſuba ꝯpoſita nĩl aliud eẽt q̃ mã ⁊
forᵃ ſil ſumpte:accideret formã eẽ ſuimet cãm:⁊ ita ẽt de
mã.¶ Et ꝯfirmaẽ.certuꝫ eſt ꝙ mã ⁊ forᵃ ſunt due cauſe
reales itriſece ipſiꝰ ꝯpoſiti:vel igr̃ cauſant aliqd reale vel
nihil:ſi nihil ꝑ nihilo habeaẽ:ſi aliqd:illõ vel ẽ aliqõ ab-
ſolutũ vel aliqõ reſpectiuuꝫ.Et ſi abſolutũ:vel erit ſuba:
vel accñs nõ põt dici.qõ ſit accñs:qꝛ tũc gnãtio ſubalis
nõ diſtigueretẽ ab accñtali.Si igr̃ ſit ſuba:tũc vel ẽ ſuba
forme.Et ħ non:qꝛ forᵃ nõ eſt cã intrinſeca forme:nec ẽt
mã eſt cã eẽntialis intriſeca forme:vel ẽ mã.Et ħ nõ pp
eãdẽ rõnẽ.g̃ opꝫ ꝙ iſta ſuba ſit q̃dã ſuba tertia:alia a ſub
ſtãtia forme ⁊ mãe.Nec valet rñſio chimerica que con
ſueuit dari ꝙ cauſalitas mãe ⁊ forme terminaẽ nõ ad for
maꝫ abſolute:nec ad mãm abſolute:ſed ad materiam et
formaꝫ ſimul.¶ Sed cõtra.ſimultas iſta eſt relatio:mõ
relõ nõ põt eſſe pmus ⁊ ꝑ ſe terminꝰ gnõnis ſubalis:lꝫ ſit
ꝯditio neceſſaria ad illaꝫ.Ampliꝰ ſeqẽ aliqd cãre ſeipꝫ:qꝛ forᵃ
cũ mã erit cã forᵉ cũ mã:ſi.n.cõpoᵐ nõ.d.niſi formã cum
mã cũ ſit veꝝ dicere formã cũ mã cãre ꝯpoſitũ ineuita-

bētr:ſeqꝛ ſic vides idē cāre ſeipſ3. Ampliꝰ oīs motus ⁊ oīs
mutatio p ſe vna dʒ bře p ſe vnū terminū. Si gnātio igr
eſt p ſe vna. mutatio ǧ bʒ p ſe vnū terminū. Si aūt ꝯpoᵐ
qḋ ē terminꝰ p ſe gnōnis. 7. meta. 26. ⁊. 27. ⁊. 31. cō. nil aliḋ
eēt niſi ſue ptes ſilʳ ſumpte: tūc ibi nō eēt aliqḋ p ſe vnū:
ſ3 duo: mā. n. ⁊ forma ſilʳ ſumpta nō ſunt vna ſuba: ſ3 ſunt
due ſube. Et ꝯfirmaꝛ. oē qḋ p accńs dꝛ gnāri eſt rōne ali/
cuiꝰ qḋ p ſe gnātur. ſ3 cā mā ꝗ̄ forma p accńs dicunꝛ ge/
nerari. 7. meta. ꝯ. allegatis. ǧ vltra mā3 ⁊ formā ē aliqua
ſuba q̄ p ſe gnātur. Et iſta nō ē niſi ſuba ꝯpoſita. ❡ Nec
valʒ ſi dicas ꝙ mā ⁊ forma ſilʳ ē: illḋ qḋ p ſe gnātur: qꝛ vt
ſupra dcm̄ ſuit: tūc ꝯtigeret reſpᵐ aliquē eē pᵐ ⁊ p ſe ter/
minū gnōnis ſubalis: qḋ nullus ſani capitis ꝯcedit. Nec
valʒ ſi dicaꝛ: vt qdā iperiti dicūt: ꝙ ptes diuiſiue cauſāt
ſuū totū: ⁊ vt ſic nō ſūt ſuū totū ptes vō collectiue nō cau
ſant ſuū totum: ⁊ he ſunt ſuū totū. Sʒ iſtḋ dcm̄ ē adeo fa/
tuū3 ꝙ forte eēt magis fatuū3 ipm iprobare. Ar. 8. me/
taphyce. in tex. cō. 15. oſidit. iō ex forma ⁊ mā fieri vnū p
ſe: qꝛ illud poᵗ: illud vō actᵘ: nūq̄. n. repiꝛ ab Ar. nec ab
aliquo pypatbetico ꝙ mā ſit cā ꝯpoſiti ſine forᵉ: vel forᵉ
ſine mā: ſʒ ſemp inuenimꝰ mā3 ⁊ formā ſilʳ cauſas eē ꝯpoᵗ:
vn̄ Albetus cognomēto magnus ſup. 27. tex. 2. phy. dicit
expſſe mām eē cā3 ꝯpoſiti: vt ē forme ſubta: ſic ē3 eſt co/
gnitiōis priñᵐ: vt ſtat ſub forma. Et Auerr. 8. phy. cō. 4.
expſſe bʒ ꝙ ipoſſe ē aliqḋ gnāri a mā: vt intelligiꝛ nuda a
forma: ſtat igr argᵐ ſupꝰ factū: ꝙ ſi ꝯpoſitū nil ſit aliuḋ
ꝗ̄ forma ⁊ mā ſil: cū3 mā ⁊ forma ſil ſint cāe ꝯpoſiti: tūc
idē eēt cā ſuimet et eodē mō: qḋ ē mex ipoſſe. Amplius
ꝯᵗᵒʳ expſſe ꝫdiceret ſibi: ⁊ Ar. 8 meta. tex. cōm. 15. vbi po/
nunt ꝯpoᵐ p ſe bře maiorē vnitatem ꝗ̄ ꝯpoᵐ p aggrega/
tionē: qḋ nō eēt vex: ſi ꝯpoᵐ ſubale nihil aliud eēt ꝗ̄ ſue
ptes ſimul ſumpte: qꝛ ita ē3 eſt de cōpoſito p aggregatio/
nē: vn̄ ꝯᵗᵒʳ. cō. vltimo. 7. metaph. hāc ponit dn̄a3 iter cō/
poſita p ſe. ⁊ ꝯpoſita p cōtactū: qꝛ i ꝯpoſitis p contactum
nō fit vnū niſi p cōtac ū: ſed in cōpoſitis p ſe ex ptibꝰ cō/
ponētibꝰ ſimul ꝯgregatis fit vnū additū aliud a ꝯponē/
tibꝰ. Et iō nō poſſu3 nō mirari qūo iſti ſupficietenꝰ cōſi/
derātes iponāt: iſtam poſitionem manifeſti erroris ipſi
Auer. Cū tn̄ ipſi ſe emeritos in via eiꝰ opinenꝛ. Ad aucto
ritates dc̄s Auer. in oppᵐ q̄ videnꝛ ſonare totū nihil aliḋ
eſſe ꝗ̄ ſue ptes ſilʳ ſumpte. Rñr ꝙ h̄ eſt vex ꝯſtitutiue ⁊
integratiue: qꝛ nihil aliḋ itriſece p ſe ꝯcurrit ad totꝰ con/
ſtitutionē ꝗ̄ ſue ptes ſilʳ ſumpte. Cu3 h̄ tn̄ ſtat ꝙ entitas
totꝰ ſit alia ab entitate ptiū ē3 ſilʳ ſumptax: aut alr nō eſt
totū aliḋ a ptibꝰ ſilʳ ſumptis: vex ē aliud diſtinctum loco
⁊ ſubto: bene tn̄ eſt aliud ſm̄ rem ipſam.

❡ Octaua ꝫdictio eſt in ꝯᵗᵒ. 18. ibi. n. ex ſnīa Auer. vꝛ colli/
gi ꝙ nullū idiuiſibile ſit in p̄dicamēto. Et ita habitus i/
tellectuales cū in idiuiſibili ꝯſiſtāt nō videnꝛ eē in p̄di/
camēto. cuiꝰ tn̄ oppoᵐ inuenimꝰ in p̄dicamētis ab Ar. ca.
ð q̄litate ⁊ alibi. Niſi eēt ꝙ via Auer. ē iſta: ſic pʒ ab ipo
ſup porphyrio. cap. de ſpē. ⁊. 2. celi. cō. 49. ꝙ ſolū mālia ⁊
corruptibilia ſunt in p̄dicamēto. Et iō ipe poſuit genꝰ ge/
nex p̄dicamēti ſube nō eē ſuba3: ſʒ corpꝰ cōpoſitū ex mā
⁊ forma: vn̄ deꝰ ⁊ itelligētie nō ſunt in p̄dicamento: ⁊ iux̄
hoc dixit hic in. cō. 18. pmi phy. ꝙ oē qḋ ē in aliquo decē
p̄dicamētox ē diuiſibile: aut p ſe: aut p accidēs: de habi/
tibꝰ aūt itellectualibꝰ exiſtibꝰ in nr̄o itellectu dōm puto
in via eius ꝙ ſi ꝯſiderenꝛ rōne phantaſmatū cū qbꝰ ſunt
colligati: ſicut pʒ. 3. de aīa cō. 30. ⁊. 39. ſic tales habitꝰ ſpe/
ctāt ad p̄dicamētū q̄litatis: qꝛ vt ſic ꝯtinuo ⁊ tēpori ſub/
dunꝛ. iuxta illud phi. 2. ⁊. 3. de aīa. nr̄m intelligere fit cu3
ꝯtinuo ⁊ tpe. Si aūt habitꝰ itellectuales ꝯſidereꝛ: vt ſūt
in itellectu poſſ: vt ſic ꝯſiſtūt in idiuiſibili. Et vt ſic non
ſpectāt ad aliqḋ p̄dicamētū ſm̄ via3 eiꝰ: ꝫclūdo iſtā diſtin/
ctionē ex ꝯᵗᵒ. 5. tertij de aīa. in ſolone p̄me q̄ōnis. Et ſi tu
habes ſubtiliorē moᵐ dicas illū: qꝛ facile ē iuētis addere.

❡ Nona ꝫdictio ē in tex. com̄. 24. qꝛ ibi dꝛ aliqḋ moueri
poſſe ſʒ ptes toto remanēte imobili. Cuiꝰ tn̄ oppᵐ iueni/
mus. 4. phy. cō. 43. ꝫ Themiſtiū. ſi itelligaꝛ dcm̄ iſtḋ de
oibꝰ ptibꝰ: qꝛ ſm̄ ipʒ totū nihil aliud ē ꝗ̄ ſue ptes maxᵉ lo
quēdo de toto itegrali. Si aūt itelligaꝛ dcm̄ ſuū de vna
pte: itex h̄ vꝛ falſu3 eē: qꝛ. 5. meta. tex. cōmē. 8. mota vna
pte ꝯtinui totū moꝛ. Ad h̄ dici pōt ꝙ dcm̄ phi ⁊ Cōmē/
tatoris vificari pōt hic: vt dicamꝰ ꝙ ptibꝰ totꝰ motis ſʒ
mā3 ſtat totū imobile eē ſm̄ mā3: ſic declat ꝯᵗᵒʳ. 6. phy. ꝯ.
85. ſed qꝛ. 4. phy. cō. 43. negat h̄. dico ꝙ nō bʒ illud pro
icōueniēti de motu ſʒ mā3 tn̄: ſed de motu tā ſʒ forma3
ꝗ̄ ſʒ mā3. Aut alr ⁊ magis iuxta lr̄a3 ſedari pt iſta ꝯtro/
uerſia: vt dicamꝰ Auer. ꝫ Themi. 4. phy. 43. locutū ſu/
iſſe de oibꝰ ptibꝰ: hic vō de vna pte tn̄. Et h̄ ꝯſonat lr̄e dꝯ
cēti: ſic. n. ps vna ⁊c̄. Alq ē3 dixerūt. 4. phy. Auer. locutū
fuiſſe ð motu locali puro: h̄ vō ð motu idifferēti ad purū
⁊ nō pux. Et multi formanꝛ caſus de rarefactiōe ⁊ ꝯden
ſatōe i qbꝰ oſidiꝛ māifeſte totū nō mutare locū q̄libʒ pte
mota: vt ſi aer rarefiat ſʒ vnā medietatē verſus aliā me/
dietatē: ſʒ alia medietas tn̄ condēſaꝛ vltima ſupficie re/
manēte imobili q̄tu3 p̄ma rarefit: tunc totꝰ aer non mu/
tat locū. Et tn̄ q̄libʒ ps mouet: nec in tali motu opʒ qcqḋ
eſt illiꝰ moueri: vltima. n. ſupficies eſt imobilis: ſilr for/
maꝛ alius caſus in quo aliqḋ moueꝛ aliquo eiꝰ q̄eſcente:
ſicut ſi vna ps moueꝛ rarefaciēdo v̄ſus vnū extremu3: ⁊
alia v̄ſus aliud: tunc ſupficies media remanerent imobi/
lis: qꝛ nō magis hr̄et moueri ad vnā partē ꝗ̄ ad alia3: h̄
⁊ alia dici ꝯueuerūt que grā breuitatis omittimus alibi
diffuſius pertractaturi dn̄o concedente.

❡ Decima ꝫdictio eſt in eodē cō. 24. qꝛ ibi. d. ꝙ opio di/
cēs oīa eē vnū in ſuba nō pōt verificari: niſi ſm̄ illḋ ex q̄
gnātur. ſ. mā. ꝙ aūt entia ſint vnū in forma ipoſſe ē opia/
ri: vꝛ velle oīa entia mālia cōlocare poſſe i eadē mā. Cuiꝰ
tn̄ oppᵐ inuenimꝰ in. 8. phy. cō. 46. vbi ex diuerſitate ma
teriex iſert diuerſitatē formax. ꝫ Auic. niſi eēt ꝙ mā du
plex. remota ⁊ ꝓpinq̄: mā remota eſt vna oīum p̄ indiſtā
⁊ priuatiue. 12. meta. cō. 14. ſed māe ꝓpinq̄ ſunt plures: ⁊
ſunt diſticte ſm̄ formax nūex ⁊ diſtōnez. Et h̄ tenet ex/
preſſe phs. 8. meta. tex. cō. 11. de mā igiꝛ remota dictum
Auer. hic bʒ locū: de mā aūt ꝓpinqua verificaꝛ dcm̄ ſuū
in. 8. phy. Et ex iſto cōmēto poteris colligere ꝙ diſtōnis
prima radix eſt ipſa forma iuxta illud. phy. 7. meta. 49.
actus ſepat ⁊ diſtīguit: ⁊ iō diſtictio in formis entiū ē ma
nifeſtior ꝗ̄ in corꝝ materijs. Et iō. d. Auerr. in fine iſtius
ꝯᵗⁱ. 24. ꝙ autē entia ſint vnū in forma impoſſe ē opinari:
hō. n. manifeſtū ē ꝙ ē aliꝰ ab equo ſm̄ formā.

❡ Undecima ꝫdictio ē in cō. 28. qꝛ ibi. d. ptes diſſōnis eē
reales. Cuiꝰ tn̄ oppᵐ inuenimꝰ p̄mo phy. ꝯ5. vbi ptes diſ/
finitiōis appellat ptes ſʒ imagiatiōnē. Et. 7. meta. cō. 33.
43. ⁊. 46. idē ſentiꝛ vꝛ. Niſi eēt ꝙ ð ptibꝰ diſſōnis duplr
poſſumꝰ loqꝛ: vel fundamētalr: vel formalr. Et p̄ qdē mō
ſūt reales. nā. 7. meta. 43. genꝰ ſumiꝛ a mā. Et dr̄ia ſumi/
tur a forᵃ: ſic ē3 bʒ ipſe ꝯᵗᵒʳ. 2. celi. cō. 49. Et iuxta h̄ dixit
ipſe p̄ de aīa cō. 7. ꝙ ptes diſſōnis ſumūꝛ a diuerſis p̄nci/
pijs q̄ ſūt in re: ⁊ ita ē3 loqꝛ in pṁi loco dū dicit: ꝙ aīal
qḋ ē genꝰ hoīs: ⁊ bipes qḋ ē eiꝰ dr̄ia ſūt entia i rei v̄itate:
nā ptes rei q̄ ſūt ſʒ diſſōnez p̄cedūt rē in eē. loquēdo aūt
de ptibꝰ diſſōnis formalr: ſic ille ſūt ptes ſʒ imagiatiōez
⁊ ſʒ rōnē. p̄dicata. n. qditatiua de itētiōe eiꝰ ſūt abſtrᵃ: ſic
eſt genꝰ ⁊ dr̄ia: ſic colliꝛ ex ſnīa eiꝰ p̄ meta. cōm̄. 45. vbi bʒ
ꝙ Ar. opinabaꝛ ꝙ itellecta rex notificāt ſubas rex. ⁊ nō
ſūt ſube eax. Et iſto qdē mō loqꝛ de ptibꝰ diſſōnis. p̄ phy.
cō. 5. ⁊ i alijs locis vbi vꝛ dr̄e ꝙ ſūt a rōne ⁊ nō reales.

¶ Duodecima ꝯtradictio eſt in cōmento.29.vbi ad pn
.d.partes diffōnis ꝓcedere diffinitū nō diffinitus ꝓcedit
diffōnes. Cui⁹ tñ opp^m inuenit̄ ꝑ phy.tex.ꝯ.5. Rñr.non
incōuenire totū ꝓcedere ptes:⁊ ꝓcedi a ptib⁹ ſm diſtictas
rōnes. Auer.n.7.meta.cō.35.hꝫ ꝙ prioritas toti⁹ ad ptes
eſt ꝓoritas forme ad māꝫ:ꝓoritas aūt ptiuꝫ ad totū ē ꝓo-
ritas māe ad formā. Ita in ꝓpoſito ptes diffōnis prece-
dūt diffinitū ſimplr:⁊ cognitiōe diſtīcta:diffinitū aūt ꝓce
dit ptes diffōnis quo ad nos.⁊ cognitiōe cōfuſa.

¶ Decimatertia ꝯdictio ē in.cō.32.vbi recitās opionem
Anaxa.de mūdo.dicit ipſ poſuiſſe mūdū factū a pn°:ſed
a pte poſt voluit ipſ in īfinitū ꝑmanere. Cui⁹ tñ oppo^m i-
uenit̄ ꝑ celi.cō.102.vbi recitās qͣtuor opiones de mūdo.
d.ꝙ opio Anaxa.fuit mūdū eē gnābilē ⁊ corruptibilem.
Et hāc eādē ſniaꝫ hꝫ.8.phy.cō.3. Aliq voluerūt ꝯciliare
iſtā ꝯtrouerſiā dicētes līāꝫ ꝯmēti eē ꝯptauatā. Et volūt
ꝙ vbi ē Anaxago.dꝫ ſtare Anaximāder.ſꝫ iſtō nō pt ſta-
re qꝛ ēt text⁹ Ar.loqtur de Anaxagora ⁊ Empedo.qūo
differebāt in gnātiōe mūdi.ꝓp̄ h̄ aliter dōꝫ puto cū Al-
berto magno ſup ꝑ celi.trac.4.ca.ꝑ.vbi hꝫ ꝙ Empedo.⁊
Anaxa.differebant circa gnātione ⁊ corruptionē mundi
ſic.qꝛ Anaxago.poſuit mūdū icepiſſe ꝑ gnātionē:⁊ dixit
ipſ corrūpi:nūqꝫ tñ idē nūero reiterabit. Empedocles āt
dixit mūdū gnāri ⁊ corrūpi:⁊ cū h̄ eūdeꝫ nūero reiterari
in magno āno q ſacro deoꝝ ꝯfirmatus eſt:qui ānus ma-
gnus erat ſpaciuꝫ quo ſupiores orbes ⁊ ſtelle reuertun-
tur oēs ſil ad principiū ꝑmū ſui motus:qō nō accidit ſm
Ptholomeū:niſi i.36.mūlib⁹ ānoꝝ. Et ſtāte iſta ſnia faci-
le ſedari pōt ꝯdictio in Auer.qꝛ qñ.d.mūdū a pte poſt in
infinitū ꝑmanere:veꝝ ē ſꝫ vnitatē ſpecificā:nō ſꝫ vnita-
teꝫ nūeralē:qñ vō ꝑ celi.⁊.8.ph.dicit.mūdū apō Anaxa.
infinities gnāri ⁊ īfinities corrūpi illō veritatem habet
ſm vnitatem numeralem.

¶ 14ª ꝯdictio eſt i tex.cō.41.ibi.n.d. Parmenidē poſuiſ-
ſe ignē ⁊ terraꝫ prin° reꝝ nālū. Cui⁹ tñ opp^m inuenim⁹
ꝑ de aīa.tex.cō.32.vbi dr̄ oīa elemēta iudicē acceperant
ꝓter terrā. Et eādē ſniaꝫ iuenim⁹ ꝑ metaph.te.cō.ꝑmi.⁊
14. Hāc aūt ꝯdictionē qdā ſedare conati ſunt dicētes.ꝙ
ꝑ terrā ⁊ ignē Parmenides itellexit calidū ⁊ fridūꝫ:non
ſubaꝫ terre vel ignis:ſꝫ iſta ſolō vt mihi vr̄ dīc̄ totū opp^m
illi⁹ qō ē in textu:nā text⁹.d. Parmenidē poſuiſſe calm ⁊
fridū ꝑn° mālia reꝝ. Hec aūt appellat terrā ⁊ ignē:⁊ ſic
ꝯdictio adhuc ē i ſuo robore. Dicam⁹ igr̄ meli⁹ ꝙ nullus
ex nālr loquētib⁹ poſuit ſolā terrā eē prin^m māle reꝝ:ſic̄
qdā poſuerūt ſolā aquā:vt thales mileſi⁹:⁊ qdā ſolū ae-
reꝫ vt Diogenes. Et qdā ſolū ignē vt hypaſus methapō-
tinus ⁊ heraclit⁹:vt dr̄ i erratis ꝑmi metaph. Solū āt po
nētes leges poſuerūt terrā ſolā eē prin^m:ſicut Heſiod⁹ q
fuit ex antiqs theologizātib⁹ q hāc opionē metrice figu-
rauit. Nō tñ negauit phs vel ꝯ^r.qn aliq phyci poſuerit
terrā vna cū aliquo alio elīto.vl cū oīb⁹ reliqs eē prin^m
māle. Empedocles.n.poſuit quatuor elīta eē ꝑn° mālia
oīuꝫ:⁊ litē ⁊ amicitiaꝫ eē ꝑn° efficiētia:ita ēt parmenides
terrā cū igne poſuit ꝑn^m nō terrā ſolā. Solo iſta colligit̄
in Auer.2.phy.cō.9.ad finē.vbi hꝫ. Et cū dixit. Et qdaꝫ
terrā itēdebat cū alijs elītis:vt dixit Parmenides terrā
⁊ ignē.nullꝰ.n.dixit ſolā terrā eē ꝑn^m.ſup.ō nālr loqn̄t^m.

¶ 15ª ꝯdictio ē in eodē ꝯ^{to}.41.vbi hꝫ ꝙ figura diuidit̄ per
ꝯria. Cui⁹ tñ opp^m repit̄.3.celi.tex.ꝯ.75.hꝫ:⁊.ꝙ aliquid ꝯ-
riari figure duplr̄ ꝯtigit vel vere vel appenter. Et ꝑ qdeꝫ
mō figurenihil ē ꝯriuꝫ. Et ſic v̄ificat̄ dcm̄ phi.3.celi.75.
Scdo mō pt appenter ⁊ ſꝫ famoſitatē aliqd figure ꝯria-
ri. Et iō.d.ꝯ^r hic.ꝙ fig⁹ diuidit̄ i ꝯrias dr̄ias ſm famaꝫ.
⁊ i fine cōmēti ponit docu^m dicēs. Et notandū ē ꝙ h̄ no-
mē ꝯriū vſitat̄ hic large.ꝑ ꝯrio ⁊ ꝓuatione ⁊ habitu:ſiue
ſit in rei veritate:ſiue ſm famaꝫ:qō cōtrariuꝫ ſm ꝙ ego
credo nos appellamus diſperatum.

¶ 16ª ꝯdictio ē in.cō.49.i quo dīc ꝯ^r ꝙ raꝝ ⁊ dēſuꝫ ſunt
min⁹ vlīa qꝫ magnū ⁊ puūꝫ:qꝛ raꝝ ⁊ dēſum ſolū ſūt i cor-
poꝛib⁹ ſenſibilib⁹ nālib⁹. Magnū āt ⁊ puūꝫ ꝯprehēdūt̄
in corpꝛib⁹ nālib⁹ ⁊ mathematicis. Sꝫ h⁹ opp^m ſeqtur ex
ꝯ^{to}.84.qͣrti phy.vbi hr̄ ꝙ raritas ⁊ dēſitas iſequūt̄ qͣti-
tatē:cū igit̄ i mathematicis ſit rō qͣtitatis erit ēt rō illi⁹:qō
inſepabilr̄ ⁊ imediate ꝯſeqtur qͣtitatē. ¶ Soluit̄.raruꝫ
⁊ dēſuꝫ i via Auer.qñqꝫ ſumūt̄ ꝑ qͣlitatib⁹ ſenſib⁹ ꝯſid-
bus calꝫ ⁊ fridū. Et ſic ſolū repiūt̄ i corpoꝛib⁹ nālib⁹ ge-
nerabilib⁹ ⁊ corruptibilib⁹:qō addo ꝑꝑ raritatē ⁊ denſi-
tateꝫ exñtē i corpoꝛib⁹ celeſtib⁹:qͣ equoce dr̄.vt ingt ꝯ^r
2.cap.ō ſuba orbis.cū raritate ⁊ dēſitate iſtoꝝ mālium.
Et ſic loquūt⁹ ē ꝯ^r hic.⁊.7.phy.co.ii.⁊.15.⁊.2.de gnātione
cō.15. Alio⁹ ſumūt̄ ꝑ diſtātia ⁊ appꝛoximatiōe ptiū qͣti-
tatis adinuicē:⁊ ſic inſequūt̄ qͣtitatē:⁊ vt ſic reperiūt̄
in mathematicis corpoꝛib⁹ ⁊ nālib⁹ indifferēter. Et ſic lo
quutus eſt de raro ⁊ dēſo ꝯ^r.4.phy.cō.84.⁊.72.

¶ 17ª ꝯdictio ē in cō.52.vbi.d.ꝙ rō coegit antiquos ad po
nēdū ꝑn° eē ꝯria. Cui⁹ tñ opp^m dr̄ i text.cō.48.ſupra ꝙ
oēs antiq ſine rōne tāqꝫ ab ipa v̄itate coacti poſuerūt ele
mēta:⁊ ab ipſis vocata prin° eē ꝯria. ¶ Soluit̄.ꝑ dicta
Auer.cō.48.qꝛ.d.āntiquos ſine rōne quoquo mō poſuiſ-
ſe ꝑn° eſſe ꝯria:qꝛ ſine rōne ꝑfecta ⁊ dēmōſtratiua:nā vt.d.
ꝯ^r ibi iductio iduxit eos ad h̄ in q̄ nō iducūt̄ oīa ꝑticu-
laria:qñ aūt dixit ꝯ^r.cō.52.ꝙ rō coegit eos ad dōꝫ prin°
eē ꝯria:itelligēdū ē de rōne iꝑfecta. ¶ Sꝫ tūc ē dubi-
tatio nā iductio in q̄ nō iducūt̄ oīa ſingularia eſt iductio
demōſtratiua q̄ fit i mā nec̄ia:in q̄ idē ē iudiciū de vno idi-
uiduo:⁊ ō oīb⁹.2.celi.cō.59. Talis āt iductio ē ꝑfecta rō:
qꝛ nō petit:ſic̄ alie iductiōes:ſicut pꝫ.2.prioꝝ.capi.23.in
Auer. ¶ Rñr ꝙ refert dicere iductionē in q̄ nō iducūt̄
oīa ſingularia eē iductionē ꝑfectā. Et dicere illā eē rōnē
perfectā.⁊ ꝑmū qdē ē veꝝ ꝓcipue loquēdo de iductione
q̄ fit in mā nec̄ia. Et 2^m qdē dcm̄ ē falſuꝫ:ſic̄ refert dicere
aliqd eē ꝑfectiſſimū aīal:⁊ illō eē ꝑfectiſſimū aſinuꝫ:iter
ſpēs.n.argumētatiōis ſolus ſyllꝰ eſt rō ꝑfecta:alie vō ſūt
rōnes impfecte:⁊ quaſi obliquitates eius.

¶ 18ª ꝯdictio ē in eodē.cō.52.vbi vr̄ dicere ſubas hr̄e ꝯrie
tatē ſꝫ formas:nō aūt ſꝫ ſubꝫ. Cui⁹ tñ opp^m repit̄ i dictī
ci⁹.5.phy.ꝯ.10.⁊.8.meta.cō.5. ¶ Soluit̄.hic loqt̄ ſꝫ mē-
teꝫ Alex.vt oñdit ſeries verboꝝ ſuoꝝ:ſed.5.phyſ.⁊.8.
metaphyce loquit̄ ſm intentionem ꝑpꝛiam.

¶ 19ª ꝯdictio ē i cō.54.ibi.n.dīc ꝙ ꝯrietas ē min⁹ ſenſibil̄
in medijs qꝫ i extremis:ex h̄ ſeq vr̄ ꝙ cū terra ſit extre-
mū:aq̄ āt ſit mediū:vt ēt h̄ dr̄:ſeqt̄ terrā fridiorē eē aq̄.⁊
hoc idē formari pt rōne:nā qͣto aliqd diſtat a motu celi
tāto illō ē fridi⁹:qꝛ vt ſcribit ꝯ^r.2.celi.cō.94. Remotio
a motu dat grauitatē ⁊ qetē ⁊ friditateꝫ:ſic̄ vicinitas dat
leuitatē ⁊ calitatē ⁊ motū:modo ſic̄ ſimplr̄ ad ſimplr̄:ita
magl̄ ad magl̄:⁊ maxīe ad maxīe:ſi remotio igit̄ a motu
dat friditatē.ḡ maioꝛ maiorē. Et max⁹ remotio maximā
friditatē dabit:ſꝫ hꝰ ē nāe remotio:vt pꝫ.ḡ terra ē ꝑmuꝫ
fridoꝝ. Cui⁹ tñ opp^m inenit̄ i dictis Ar.⁊ Com.2.de ge-
neratōe.te.ꝯ.23.vbi hꝫ terrā eē magis ſicci qꝫ fridi.aquā
vō magis fridi qꝫ hūidi. Iſta mā ē multū difficil̄ ſolonis.
Et ſig^m difficultatl̄ ei⁹ ē diuerſitas opinātiū.aliq ꝑꝑ ꝑmā
rōnē moti ⁊ alias qͣplꝰes tenuerūt terrā eē q̄ fridiorē eē:ſic̄
Albt⁹ alema.⁊ mlti ſeq̄ces. Alij vō tenuerūt aquā eē ter-
ra fridiorē ꝑꝑ auctoritatē phi allegatā i.2.de gnōne:⁊ ꝑꝑ
duplicē rōnē:vnā a ꝓoꝛi.⁊ aliā a poſteriori:q̄ ꝑ q̄lꝫ ō ꝑ ſe
intrat gntuplici medio:vt ē videre i Cōciliatore i dr̄ia.12.
Alij vō conati ſūt vtrāqꝫ viā tenere vnica diſtōne ꝯciliā-
tes dicta iſtoꝝ repugnātia:dr̄it.n.duplicē eē friditatē:ſūt

eni duplex ē caliditas. elñtalis ꝛ celeſtis: vt ē videre. 2. ð gñatiõe aïaliū. ca. 3. ꝛ. 2. ca. de ſuba orbis. ꝛ. 12. meta. ꝯ. 18. ſic duplicē aiunt frigiditatē eē vnā elñtalē: ꝛ tali aquam fridiorē inquiunt eē terra. Aliā vo celeſtē: ꝛ tali terrā aiunt eē fridiorē aq̄: ꝛ hac via pceſſit Egidi⁹ Roma. Eſt ēt materia iſta difficilis: q2 multas ſecū trahit difficultates: q̄rū vna eſt: vtꝝ q̄libꝫ q̄litas in elñtis exñs ſit in ſūmo vel vna tñ. ꝛ ſi fuerit vna tñ: nūq̄d alia ſit remiſſa p admixtionē ſui ꝫrij: nec ne: ꝛ aliq̄dē ē: vtꝝ vna ꝛ eadē ꝓpetas elñtalis poſſit eē eiuſdē ſpēi cū cōſili repta in alio elñto: ꝛ
Digreſſio p̄ſcipua ð q̄litatib⁹ elñtoꝝ. 3ᵒ eſt. vtruꝫ duabus q̄litatib⁹ i ſūmo exñtib⁹ i elñtis ad huc mixtio poſſet fieri: vel nō: vt vꝫ velle Auerro. 4. metheauroꝝ. cō. 10. ꝛ videre mō Thomas de garbo in ſūma ſua. trac. ṗ. in ſūma de elñtis. q. 2ᵃ multū ſubtilr ꝓſecut⁹ ē iſtas difficultates. ꝛ declarauit q̄ opiones narrate nō habēt aliquā rōnē demrātiuā ad adherēdū poti⁹ vni pti q̄ꝫ alteri: q2 ſi q̄ fuiſſet ad h rō demrātiua ꝓbabile ē Ar. eā adduxiſſe: ſꝫ ex medijs rōni inixis: q̄n q̄ꝫ vꝫ ſeq vnū: q̄n q̄ꝫ vꝫ ſeq opp̄ᵐ. Et dixit q̄ illō ſup quo debem⁹ initi i h q̄ſtõ ē via ſenſus: q2 rectiſſimus iudex de q̄litatib⁹ tāgibilibus ē ſenſus tact⁹: ꝛ q2 p tactū diſcernim⁹ aquā fridiorē eē terra: iō tenēdū ē h hac ſola via: ꝛ nō ꝓp aliq̄s rōnes q̄ oēs ſolui pñt: ſic̄ pꝫ inñti ipm. Illud aūt qō mihi vꝫ dōꝫ in hac mā ē vnū q̄ dicere vnū elñtū eē fridi⁹ aut calidi⁹ altero ꝯ² duplr: vno mō q̄ꝫtū ad gradū ꝛ itēſiōez forme: alio⁹ q̄ꝫtū ad agere ꝛ poſſe: ſtat. n. p mō aliq̄d eē calidi⁹ altero: nō tñ ſcōo mō: ſicut flāma ſtuppe ē calidior itēſiue ferro ignito: ferrū tñ plus calefacit ꝛ potētius q̄ꝫ faciat ipſa flāma: ſicut ēt ſenſus oñdit. Dico tūc terrā q̄ꝫtuꝫ ad gradū eē fridiſſimā: ſic̄ ꝛ aq̄. Et h ſentit pħs ṗ metheau⁹: vbi. d. expſſe q̄ i medio ꝛ circa mediū ē qō grauiſſimū ꝛ fridiſſimū: ꝛ ita orgᵐ p̄ᵐ ex remotiōe a motu credo ipꝫ dōmōſtrare ad iſtū ſenſuꝫ. Nec obſtat q̄ vna ꝛ eadē q̄litas in ſūmo repiaꝫ i duob⁹ elñtis: vbi fuerit diuerſis aſſociata q̄litatib⁹. Et vbi vna min⁹ p̄ncipalr ꝯpetat vni q̄ꝫ alteri: vꝫ teneo fridita tē tā in aq̄ q̄ꝫ in terra eē i ſūmo: ſꝫ i aq̄ eſt hūiditati ꝯiūcta: in terra vo ſiccitati: aq̄ ēt p̄ncipalius cōpetit q̄ꝫ terre: ex iſto fundamēto: q2 ꝫ fundamētū pħi ab vno inq̄ꝫtū vnū imediate nō puenit niſi vnū. Et iō ꝓbabile ē. q̄ ſi ambe q̄litates in ſūmo repiaꝫ i vno elñto: tñ prius nā vna illaꝝ ꝯſeq̄ꝫ formā elñti q̄ꝫ altera: vꝫ cuꝫ ignis ſit formaliſſimū elñtoꝝ ꝯueniētiſſimū vꝫ q̄ formaliſſima q̄litas ṗus ꝫ nāꝫ ſibi ꝯpetat. Et q2 caliditas formalior ē ſiccitate hinc eſt q̄ igne calo ꝛ ſicco exñte dicimus ignē plus eē calidi q̄ꝫ ſicci. Et ita diſcurrendo p alias dicas ꝯiter. Si vo q̄raꝫ. vtruꝫ aq̄ ſit fridior terra 2ᵒ mō: q2 magi ifridat: ꝛ pōt magis ifridare: h pꝫ ad ſenſum: ꝛ q de h dubitat ſenſu idiget. Et ſic pñt dcā iſta cōcordari. et ſꝫ poſitio iſta ꝫdicat Auerr. 4ᵒ metheauroꝝ. cō. 10. vbi vꝫ dīc duas q̄litates i fine nō poſſe repiri i vno ꝛ eodē elto: q2 tūc nō poſſꝫ ex elñtis ꝫrijs i ambab⁹ q̄litatib⁹ fieri aliq̄d: nec poſſent adinuicē miſceri: ꝛ tēperari: iſtō tñ ñ multū mouet: tū q2 auctas ei⁹ i illo lib. nō multū cōiter tenetur: q2 ibidē ṗ metheauroꝝ poſuit dari epiciclos ꝛ eccētricos: quos tñ ōſtruit ifinites in 2ᵒ celi: tum ēt q2 ſi rō illa aliq̄d cogit: ſeq̄reꝫ q̄ ignis ꝛ aq̄ nūq̄ꝫ poſſēt agere: nā cuꝫ actio ſit merito ꝫrietatis ignis q̄ p caliditatē aget i friditatē aq̄: ꝛ cū āhe iſte ſint i ſūmo: ſeq̄ꝫ igitur q̄ nō erit actio. ¶ Nec valꝫ ſi dicat q̄ reactio nō ſit p eaſdē q̄litates: q2 tūc ſeq̄reꝫ q̄ qōlibꝫ elñtū nō poſſꝫ i aliō imediate ꝯuerti ꝫ pħꝫ. 2. ð gñatione: q̄ūo. n. tūc ignis ꝯuerteꝫ in aerē: ſi. n. ignis patiꝫ ab aere p hūiditatē p q̄d reaget ſi p ſiccitatē hꝫ itētū q̄ reactio ſit p eaſdē q̄litates: ſi p caliditateꝫ h nō pōt ſtare: q2 actio ē merito ꝫrietatis mō calitas nō ꝫriaꝫ humiditati ſꝫ friditati. ¶ Nec valꝫ ſi dicaꝫ reactionem nō poſſe fieri i elñtis hñtib⁹ ſimbolū: ſic̄ q̄dā dicūt: q2 illō eſt ꝫ pħꝫ ṗ de gñatōe i ifinitis locis. vbi. d. q̄ q̄cūq̄ꝫ ꝫrietatē habētia cōicant i mā i agēdo repatiunꝫ. Et iſta ēt ē mens Alex⁹. ꝛ Jo. grāmatici i ṗ de gñatione: ꝛ i 2ᵒ ṗcipue ſup expōne tex. cō. 8. vbi expſſe ponit reactionē p eaſdeꝫ q̄litates cū actio ſit merito ꝫrietatis: ſic̄ expſſe pħs dicit. ¶ Itē tūc ſeq̄reꝫ q̄ in hñtib⁹ ſimbolū nō eēt facilior trāſitus: ſic̄ pꝫ diſcurrēti: ſi igꝫ ꝯᵐ itelligat ambas q̄litates i elemēto ſimplici nō eē i fine. i. in ſūmo q̄ꝫtū ad gradū; ſed vna ſit i ſūmo: ꝛ alia ſit remiſſa nō ſuꝫ cū ipſo: nā i hñtib⁹ ꝫriū remiſſio ſit p admixtionē ꝫrij. iuxta illō pħi. illō eſt albi⁹ qō ē nigro impmixti⁹. Et iō ſeq̄reꝫ q̄ elñtū nō eſſet ſimplex. Et h ē qō an nos tenuit ꝑpaus expoſitoꝝ antiquioꝝ Alexāder ſup ꝯᵒ ſuo in ṗ metheauroꝝ. Ingt eni mai⁹ q̄dē aq̄ fridū q̄ꝫ terra. ſꝫ nō mixtura calitatis terra eſt min⁹ frida q̄ꝫ aq̄: ꝛ magis ē terra ſicca q̄ꝫ ignis: ſꝫ non ignis mixtura hūiditatis ē min⁹ ſiccus: ꝛ magis q̄dē calidus ignis q̄ꝫ aer: ſꝫ nō mixtura friditatis aer min⁹ calid⁹ q̄ꝫ ignis: ꝛ aer magis q̄dē hūidus q̄ꝫ aq̄: ſꝫ nō ſolid i alicuius mixtura aq̄ min⁹ hūida q̄ꝫ aer. Nō. n. vtiq̄ꝫ aliq̄ō ſimplicioꝝ corpoꝝ eēt: hec ille ad lraꝫ. Pōt ēt illō alia ratiōe fulciri: q2 ſi q̄litas altera eēt pmixta ſuo ꝫrio: tūc Ar. ex cōbinationib⁹ q̄ꝫtuor q̄litatū p̄maꝝ nō ſufficiēter oñdiſſet nūeꝝ q̄ternariū elñtoꝝ: dicit. n. q̄ calitas ꝛ ſiccitas cōſtituūt ignē: qō ſi vidiſſet aliq̄ꝫ humiditatē ſiccitati ignis ꝯiūgi vtiq̄ꝫ ꝛ illi⁹ meminiſſet. Et h videtur ſentire eē Cōmentator in. 3. celi. cōmē. 67. Si aūt auctas ꝯᵐ intelligatur q̄ꝫtū ad poſſe. i. q̄ vnū elñtū nō hꝫ ambas in fine ſic ſum cū ipſo: q2 vt ē ipſi⁹ pħi ſnia. 2. de gñatiōe. tex. ꝯ. 48. mixtio nō ſit qñ alteꝝ dñaꝫ ſup alteꝝ: neq̄ꝫ qñ hñt eq̄lē potētiam: ſi. n. po⁹ alteri⁹ fuerit ſimplr dñans corruptio erit dñati ꝛ gñatio dñantis. Et ſi eq̄les fuerint poꝫ: tunc nō ſiet alteratio: ſic̄ ðclatū ē in. 4. metheauroꝝ. ſupp. tū in ꝯᵒ 10. ſupi⁹ allegato. ꝛ cū po⁹ alteri⁹ fuerit dñans dñati nō dñans ſimplr: gñabiꝫ ex eis aliq̄ō mediuꝫ: ſꝫ tñ declinat ad ptē dñantis. hec ꝯᵐ. Pꝫ igꝫ exponēdo Auerr. per Auerroiꝫ q̄ elñta nō hñt ambas q̄litates i fine nō q̄ꝫtuꝫ ad gradū: ita q̄ vna ſit i ſūmo: ꝛ alia ſit remiſſa p ſuuꝫ ꝫriū: ſic̄ cōiter oēs poſteriores expoſuerūt: ſꝫ h itelligiꝫ q̄ꝫtuꝫ ad potētiā agēdi: ſic̄ ipſemet ſeipꝫ declat in vbis allegatis: ꝛ ſic vīficanꝫ dicta pħi q̄ adinuiceꝫ videnꝫ aduerſa: qñ. n. dixit ṗ metheauroꝝ terrā eē fridiſſimā h ē veꝝ q̄ꝫᵐ ad gradū: q2 non eſt terre frigiditas caliditati pmixta: vt hñ dixit Alexāder: qñ vo dixit. 2. de gñatiōe. 23. aquā eē magis frigidi q̄ꝫ hūidi: ꝛ terrā magis ſicci q̄ꝫ fridi h itelligiꝫ q̄ꝫtū ad poſſe: q2 plus pt ifrigidare aq̄ q̄ꝫ terra: ſic̄ ſenſus demrāt. Aut alr pōt dici q̄ pħs ibi nō cōparat vnum elñtū alteri in eadē q̄litate: ita q̄ velit aquā eē terra frigidiorē. h. n. nō vꝫ in lra: ſꝫ ibi cōparanꝫ due qualitates ad vnū ꝛ idē elñtū: ꝛ q2 ab vno inq̄ꝫtū vnū nō prouenit imediate niſi vnum: ꝓp hoc dicunꝫ ignem p ṗus ſibi determinare calitatē q̄ꝫ ſiccitatē: ꝛ aerē p ṗus hūiditatē q̄ꝫ caliditatē: cū h tñ ſtat tā ignis q̄ꝫ aeris calitatē ſummā eē: nulla. n. in h ē ꝫdictio q̄ eadē q̄litas in ſūmo poſſit repiri i duob⁹ ſubiectis ſpē dr̄ntib⁹: ſic̄ pꝫ. ¶ Ad ꝫdictionē igꝫ formalr rñdentes dicim⁹ q̄ qñ. d. ꝯᵐ q̄ ꝫrietas ē magis ſenſibilis i extremis q̄ꝫ in medijs. Rꝫ⁹ q̄ illō hꝫ veritatē de medijs p cōpōnē ex extremis: nō āt hꝫ locū ð medijs per ꝯpationē: aq̄ āt ē mediū iter terrā ꝛ ignē 2ᵒ mō. Et ſi dicaꝫ q̄ ꝯᵐ ꝛ pħs loquunꝫ de medijs ꝫ ꝯpatiōeꝫ. q2 laudat illos q poſuerūt aerē eē ſubm vel aquā poti⁹ q̄ꝫ illos q poſuerūt ignē vel terrā. Rꝫ⁹. q̄ pħs loq̄ꝫ ibi ꝫ opionē antiquoꝝ q credebāt aquā ex quo ē mediū ꝫm ſitū: ꝛ ēt ꝫm cōparationē iter elñta: ſic̄ teſtaꝫ ꝯᵐ. 4. celi. cō. 26. q̄ hñt minus ſenſibiles q̄litates q̄ꝫ terra vel ignis: qō tamē

nō ē veꝝ maxīe loquēdo de aq̄ vt ꝯparat̄ terre ī q̄litatibus alteratiuis: ſicē friditas ⁊ hūiditas. Nulli.n.dubiū ē ꝙ frigiditas aq̄ ē magis ſenſibilis q̄ꝫ friditas terre. Si vo intelligat̄ ꝓpō ꝯͥᵒ ēt in iſtis medijs ſm ſitū ⁊ ꝯparationē dicimus ꝯrietatē in medijs talibꝰ eē minꝰ ſenſibilē q̄ꝫ ſit ꝯrietas ī extremis: veꝝ ē q̄tū ad q̄litates localr̄ motiuas: q2 terra ē grauis ſimplr̄: aq̄ aūt eſt grauis in reᵒ. Similr̄ aer ē leuis in reſpectu: ſ3 ignis ē leuis ſimplr̄: quo āt ad q̄litates alteratiuas nō credo illā ꝓpōnē eē vlr̄ veraꝫ in talibꝰ medijs nō ꝑ ꝯpōnē extremoꝝ reſultātibꝰ: licet q̄nq3 v̄ificari poſſit. ſicē calitas ignis ē magis ſenſibilis q̄ꝫ calitas aeris: ſ3 ꝙ vlr̄ v̄ificet̄ h̄ nō video. Et ꝑ h̄ pꝫ ad auctoritatē pħi ⁊ ꝯͥᵒ hic. Sꝫ ad auctātē eiꝰ.z. de gnōne: iaꝫ dcm̄ ē. Iſta ſūt q̄ ſentimꝰ in hac mā: q̄ licꝫ noua videant̄: forte tm̄ ſūt ſatis antiq̄: ſicē poteris īrueri. Nō me latet cōcordia moderniorꝝ dicētiū aquā frigidiorē terra q̄tū ad gradū: terrā aūt fridiorē q̄tuꝫ ad formam: q2 multitudo forᵉ inſeq̄t̄ multitudinē mãe: tm̄ pᵐ dcīs eoꝝ nō credo veraꝫ eē: q2 nō video q̄ūo poſſet teneri ſimplicitas in eīnel cuꝫ remiſſiōe alterius q̄litatis ꝑ admixtionē cū ſuo ꝯrio. Et tu magᶜᵉ dn̄e Marceantoni ſup h̄ ꝯſiderabis: ſufficit mihi excitare ītellcꝫ tuū in iſtis: tu aūt bonitate ingenij tui ⁊ ſolertia poteris facile veritatem intueri.

¶ Uigeſima ꝯdictio ē in ꝯͥᵒ.56. q2 ibi ponens dr̄iam inter ſubꝫ ⁊ mediū.d.ꝙ mediū ē vtrūq3 extremū nō pura poᵃ. Dūsꝰ tm̄ oppᵐ reperit̄ in dictis eiꝰ.1o.meta.cō.7. vbi loquēs de colorībꝰ medijs.inq̄t.ꝙ nō debꝫ aliq̄s dicere ꝙ alij colores ꝯponūt̄ ex albo ⁊ nigro: q̄m nigrū ē ꝑuatio albi. ſicut obſcuritas ē ꝑuatio lucis. ¶ Ad h̄ ꝯſueuimus dicere limitādo ꝓpōnē iſtā Auer.q̄.d.ꝙ media ꝯponūt̄ ex extremis diſtīguēdo de duplici medio: ſicē ipſemet diſtinguit 4ᵒ celi.cō.26. q̄ddā.n.ē mediū ꝑ ꝯparationeꝫ: ſicē dicimꝰ ꝙ aer ē mediūꝫ ꝑ ꝯpatiōnē iter graue ſimplr̄: ⁊ inter leue ſimplr̄: nā reᵒ ignis grauis eſt: reſpcū aq̄ ⁊ terre eſt leuis: ꝑꝑ h̄ tm̄ nō dicimus aerē eſſe ꝯpoᵐ ex graui ⁊ leui: ⁊ iō de talibꝰ medijs loquēdo extrema nō ſunt ī actu ꝑmixto pōne in eēntia medioꝝ: ſ3 ſolū q̄tū ad denoīationeꝫ ſunt in eo: q2 ta'ia media in cōparatiōe vniꝰ extremi ſumūt denoīationē alteriꝰ. Aliud ē mediū ꝑ realē ꝯpōneꝫ ex extremis: ⁊ de talibꝰ v̄ificat̄ dcm̄ Auer.hic: ⁊.5.phyc.cō.6.19.⁊.52.⁊.1o.meta.cō.23. vbi adducit rōnē demōſtratiuā ſup h̄: ꝙ media inter ꝯria ſūt ꝯpoſita ex extremis. Alr̄.n. nō eēt motꝰ: ⁊ ſic in colorībꝰ medijs ſunt colores extremi formalr̄ in eē: tm̄ refracto: ⁊ iſta ē indubitata ſn̄ia Cōmē.i hoc: q̄cq̄d dicat Burleus in h̄. Et q̄daꝫ iuniores q nouas fantaſias imponūt Auer. Et tūc ad auctoritatē Auerr.in oppᵐ dico.ꝙ noluit dicere ꝙ colores medij nō ꝯponant̄ ex albo ⁊ nigro abſolute: ſicē male ītellexit Burleus ⁊ ſequaces. Sꝫ nō ꝯponunt̄ tāq̄ꝫ ex duobꝰ ꝑncipijs eq̄ perfectas mēſurantibꝰ ſuū eē. Et h̄ voluit dicere ibi pħs ⁊ ꝯᵗᵒʳ. q2 ibi voluīt oſtēdere ꝙ in oī genere ē deuenire ad vnuꝫ ꝑmū qđ ē metrū: ⁊ mēſura oīum que ſunt ī illo gn̄e: ⁊ ita in genere coloꝝ ē color albꝰ qui eſt metrū oīum alioꝝ colorꝫ. Et q2 aliq̄s poſſet dicere ꝙ cum colores medij ſint cōpoſiti ex ambobus extremis. ſ.albo ⁊ nigro poſſet aliquis opinari: ꝙ taꝫ albedo q̄ꝫ nigredo eſt mēſura aliorū: ⁊ ita non eſſet vnum primū metrum reſpectu omniū. Et pħus ⁊ Cōmētator videntes iſtam obiectionem excludunt eam dicentes ꝙ hoc non pōt dici: q2 nigruꝫ eſt priuatio albi: ſicut tenebra eſt priuatio lucis: nō ratio menſurandi competit habitui nō priuationi: iuxta illud pħi ꝑmo de anima.85. Rectum eſt index ſui ⁊ obliqui: ⁊ ꝙ iſta fuerit mens Auer. oſtendūt verba ſua ſequentia: q2 vbi dixit.ꝙ non debꝫ aliquis dicere ꝙ alij colores componūtur ex albo ⁊ nigro: quoniā nigruꝫ eſt priuatio albi: ſicut obſcuritas eſt priuatio lucis: ſtatim ſubdit.q̄ in coloribus nō eſt principium ⁊ mēſura: niſi vnum. Bene igit̄ diximus gloſando colores medios non cōponi ex extremis tanq̄ꝫ ex duabus menſuris: nō tamen abſolute ſunt incompoſiti q̄tū ad eſſe.

¶ 21ᵃ.contradictio eſt in eodē cōmē.56. q2 ibi.d.ꝙ ſubiectum eſt in potētia pura vtriūq3 extremū: huius tm̄ oppoſitum dicere videt̄ infra in cōmē.82.ꝑmi.phy. ¶ Ad hoc eſt dicendū diſtinguēdo de duplici ſubō ꝑmo ⁊ ſecūdo. Sicut ipſemet diſtinguit in cōmē.illo.82. Et loquendo de ꝑmo ſubiecto qđ verius appellatur ꝑma materia q̄ꝫ ſubiectū. (vt ſtatim dicaꝫ.) tale eſt in potentia pura vtriūq3 extremū. Et tale ſubiectū cōmē.dixit ꝯ mediū in hoc cōmē.56. Sed loquēdo de ſecūdo ſubiecto qđ vere ſubiectū dicitur tale nō eſt in pura potētia vtriūq3 extremi: q2 tale eſt in actu: aut modo medio inter actū ⁊ potentiā. ¶ Dixi autē notabiliter primū ſubiectū: qđ eſt in pura potētia vtriūq3 extremū rectiꝰ dici materiaꝫ q̄ꝫ ſubiectum: ⁊ per oppoſitū ſ3 ſubiectū rectius appellari ſubiectum q̄ꝫ materiā. Et iſta fuit ſententia pħi ad ꝑncipiuꝫ primi methauroꝝ: vt ibi deducit Alexander ſuper illo verbo: quare accidentiū circa ipſum igneꝫ q̄dē ⁊ terrā. ⁊ ſingenea his: vt in mãe ſpecie: opꝫ putare eoꝝ q̄ fiunt: ſubiectuꝫ.n.⁊ patiens appellamus hoc modo: ⁊ iſta etiaꝫ eſt ſentētia lucidiſſimi Themiſtij in paraphraſi ſuꝑ primo phy. in digreſſione quā facit de potētia materie ⁊ eiꝰ priuatione. Nomē materie cū potētia ⁊ priuatiōe eſt. dr̄ eniꝫ materia eaꝝ reꝝ: que nōdū orte aut facte ſūt. vn̄ ſi cōſideremus mām: vt eſt priuata forma. ſic mã recte dr̄. Sꝫ cū accipit̄ pro ſubto: vt ſic cū ꝑuatōe nō eſt: vn̄ mã ex qua generat̄ hō anteq̄ꝫ hōis formā recipiat mã recte nuncupat̄: ſed vbi forma hominis eſt affecta nō amplius vt ſic mã dr̄ ſ3 ſubiectū. vnde auctoritate Boethi materia qualitatibus informata non amplius mã remanet. Nam ſm ſe informis eſt: ⁊ ſpeciebus omnibus caret: ſed adhibitis qualitatibus mã abit in ſubiectis. Et propter hoc dixit etiam Auer. imitando iſtam ſententiā in.z.celᶦ. de ſubſtantia orbis: ⁊ in.8.metaᶜᵉ.ꝯmē.12ᵒ.ꝙ celū rectiꝰ dr̄ ſubm q̄ꝫ mã: q2 videbat in celo nō eſſe mām: q̄ ſit in poᵃ pura vtrūq3 extremū: ſicē ſonat rō mãe nec eſt ibi priuatio forᵉ ſubalis ad quā ſit in poᵃ: q̄ ꝑuatio iꝑortat̄ ꝑ nomen mãe ex ſn̄ia Themiſtij: ſ3 q2 ſꝑ ē actu ſub ſua forᵃ: iō rectius dr̄ ſubꝫ q̄ꝫ mã. Accedit ad h̄: q2 mã ēt eſt ex q̄ fit aliq̄d: vt in expñte.z.phy.27. Sꝫ q2 forᵃ celi nō educit̄ de poᵃ eius: cū ſit abſtracta: hinc etiaꝫ dictū eſt: ⁊ hn̄ celū rectius ſubm q̄ꝫ materiam dici.

¶ 22ᵃ.ꝯdictio ē in ꝯᵒ.60. vbi.d.ꝙ illđ qđ v̄e gn̄at̄ ē mã: hꝰ tm̄ oppᵐ.d. ipē īfra ꝯᵒ.64.⁊.7.meᶜᵉ.23.⁊.26.⁊.25. vbi hꝫ ꝙ v̄e gn̄atum ē ꝯpoᵐ: ⁊ mã ⁊ forᵃ gn̄ant̄ ꝑ accn̄s. Niſi eēt ꝙ aliq̄d vere gn̄ari 2ᶦ ſumit̄ ſubiue ⁊ terminatiue. ſubm enim gnōnis vere dr̄ gn̄ari put. vꝫ. eſt fundamētū deferens gnōnē: naꝫ cū motus ſit vere in mobili nō in motore: nec in forma q̄ acq̄rit̄: vt accn̄s in ſubto: iō mobile dꝫ denoīari a motu. vn̄ ꝯᵗᵒʳ.5.phy.ꝯ.3. Cū motuꝫ ē aliđ ab eo ad qđ eſt motus ⁊ eſt forᵃ. maifeᵐ ē ꝙ motꝰ eſt ī moto nō in illo ad qđ eſt motus ⁊ ē forᵃ: ſicē ig̃r paſſio v̄e denoīant paſſum: ſic motus vere denoiat mobile: ⁊ iō cū mã ſit v̄e ſubm gnōnis: iō v̄iſſime dr̄ gn̄ari. ¶ Alioᵒ aliq̄d dr̄ gn̄ari terminatiue: q2. vꝫ. tale accipit eſſe per gnōnē: ⁊ modꝰ iſte eſt famoſior: ⁊ de iſto loquutus fuit pħs ī.7.meᶜᵉ.tex.ꝯᵗ.27.⁊.32. vbi.d.ꝙ illđ qđ fit: oꝫ ꝙ ſit diuiſibile ſꝑ: ⁊ qđ fit eo: nec ſpera ſ3 enea ſpa. Et ꝯᵗᵒʳ.ī ꝯᵒ.26. ibidē.d.ꝙ agēs facit ex alio aliud nō aliđ in alio. facit.n.ex mã formatuꝫ nō in mã formā: ⁊ ſm iſtū modū v̄ificat̄ dcm̄ ſuū ꝙ compoſituꝫ v̄e ⁊ per ſe gn̄at̄: mã āt ⁊ forma per accn̄s.ꝑmus.

aliq̄d uere generari

igiẗ modus eſt verior: ⁊ ſecūdus eſt famoſior: valeāt igi-
tur qui dicūt ꝙ mā nō pōt dici aliquo mō gñari. dicūt
eni ꝙ iſta diſtinctio poſita nunꝙ̄ īuēta eſt in Ari. nec in
Auer. ſed videant iſti queſo pñs ꝯ^m.60. primi phy. ⁊ īue-
nient ꝙ omne generatū ſemꝑ indiget aliquo ſubto: ⁊ eſt
illud qḋ in rei veritate dẛ gñari. ſ. in tēpore in quo gñaẛ
in actu: gñatū eni cōpletū fuit gñatū: ⁊ nō eſt in actu. ge-
neratio igiẗ ſm ꝙ eſt motus nec̄io hꝫ ſubm: ⁊ eſt illḋ qḋ
dẛ gñari in actu: hec ille formalr̄. Et in eodē ꝯ^o pax. iſta
d. recipiēs formā hoīs eſt illud qḋ in rei veritate dẛ gña-
ri. ſ. illud in quo īueniẛ iſte motus. ⁊ reddens cām ſubdit.
motus eni debet eē in ſubto: ſicut diximus. Recte igitur
diximꝰ nos. ꝙ pmus modus eſt verior: ⁊ ſecūdus eſt fa-
moſior: ⁊ hoc ꝓuenit ꝑꝑ latētiā mãe: q̄ eſt ſubm gnōnis.
Et iḋ ꝓuenit ꝙ ſubm gnōnis mō denoiaẛ gñari ſm fa-
moſitatē: licꝫ vere generẽẛ modo expoſito.

ꝯº.62. ¶ 23. ꝯdictio eſt in ꝯ^o.62. vbi dicere vẛ gnōnez ſucceſſiue
fieri. inqt eni ꝙ ptes oppoſiti ſucceſſiue recedūt a ſubto
⁊ fiūt ī ipo partes gñati: ⁊ ſilr̄ eſt in ſuba: in ſpermate eni
apud gñationē hoīs nō ceſſant ptes ſpermatis recedere.
⁊ partes fieri hoīs: donec forma humana pficiaẛ. ⁊ ħ ſi
forma hoīs recipit ptitionē. Et huius tñ oppoᵐ reperiẛ
in dictis ſuis ſup ſexto phy. ꝯ^o.32. vbi vult gnōnē fieri ſu-
bito: ⁊ ꝙ nō eſt motꝰ: ſꝫ finis motus. Debes ſcire ex ſnia
auer. ꝙ gnō ſumiẛ duꝛ. ꝑ ꝓ aggregato ex alteratōe pria:
⁊ ex ſubito ꝓuētu forme. alio mō ꝓ ſubito ꝓuētu forꝫ. tm̄.
iſta diſtictio colligiẛ ex ꝯ^o.59. ſexti phyſi. Ulterius ſcias
Auer. tenuiſſe oēm formā mãlē extenſam eē ad ſubiecti
extenſionē: ſicut pōt videri ab ipſo pmo capitulo ð ſuba
orbis. Ulteriꝰ notare debes Auer. poſuiſſe minima nã-
lia in rebꝰ nãlibus. daẛ eni minima caro ꝑ phy. 38. ⁊ alibi
infinitiẽs. Dubiū tñ arduū eſt an de īntētione Auerroys
in formis ītēſibilibus ⁊ remiſſibilibus: ſicut ſunt forme
elītoꝝ ſm ipſuꝫ ſit dare minimū: ſicut etiā dubium eſt
verū in qualitatibꝰ hñtibus ꝯriū ſit dare minimū ex pte
forme. ⁊ in hoc eſt magna diſcordia apud viros magnos:
aliq voluerūt dari minimū ignē genitū: ita ꝙ volūt ge-
nerationē elīti fieri iſto modo. imaginanẛ ꝙ prio indu-
ciẛ minimū ignis in mã: ſed poſt illud minimū imaginaẛ
gnōnē elīti fieri ſucceſſiue ꝑ partē añ ptē in infinitū: vñ
iſti ꝯiter dicūt ꝙ etiā in qualitatibꝰ elītoꝝ eſt dare mi-
nimā quãtitatē: cui correſpōdeat minimuꝫ alteratū eſſe:
minimū generabile de forma elīti: ⁊ qꝛ poſt illud mini-
mū qualitas ꝑ partē añ ptē gñaẛ: ⁊ ſic ita dicūt de forma
elīti poſt minimū gñabile ſui ſit per partē ante partē in
infinitū. Aliq vō magne auctoritatis viri tenēt de itentiōe
Auer. formas elemētoꝝ cū ille intenſibiles ſint ⁊ remiſ-
ſibiles ſm ipſuꝫ ad itenſionē ⁊ remiſſionē ſuoꝝ acciden
tiū: ⁊ ſatis ꝓbabilr̄ videre mō tenēt nō dari minimū ex
parte forme in talibꝰ: ⁊ ꝯiter tenēt ꝙ in qualitatibꝰ ipo-
rū eltoꝝ nō eſt dare minima: imo tales q̄litates īducūẛ
per partē ante ptē in īfinitū. ⁊ rō eſt iſta: qꝛ tales qualita-
tes hñt ꝯriū: vbi aūt ꝯrietas ibi reſiſtentia: vbi aūt reſi-
ſtentia ibi de neceſſitate ſucceſſio: ſic̄ pꝫ in. 4. phy. ꝯ^o.71.
⁊ ita ſi dꝫ iduci minimꝰ gradus caloris cū talis ꝯriū ha-
beat quō in inſtāti induceẛ nō video. ⁊ in veritate iſtud
argᵐ apud me eſt ſatis efficax pro iſta via: ⁊ multiq op-
poſitā partē tenuerūt nō potuerūt euadere ab hoc argᵒ
ſine incurſu in grauiora incōueniētia. ⁊ iḋ ꝓbabiliꝰ videẛ
nob tenere viā iſtā ad quā pauciora icōueniētia ſequūẛ:
iuxta illud cōmētatoris. 2. celi. ꝯ^o ꝑ. ex ſnia Alexādri ſu-
ſtentati ſumus ſup ſermonibꝰ iſtius viri: qꝛ inuenimus
eos magis remotos a ꝯdictione: vñ dicimꝰ nō dari mini-
mā q̄titatē: loquēdo de qualitatibꝰ hñtibus ꝯriuꝫ: ⁊ licꝫ
nō deẛ ꝑꝑ rōnez dictā minima qualitas: tñ bene tenemꝰ

dari minimū alteratū: qꝛ in talibus daẛ hñ minimū quo
ad ſubm: nō tñ q̄tū ad formā. Et ſi adducaẛ auctoritas
cōmētatoris. in. 8. phy. ꝯ^o.23. vbi dicit ꝙ in oī motu eſt
dare primū: ⁊ ꝑ ꝯñs in motu alteratiōis eſt dare primū.
⁊ ita dabiẛ minima qualitas. Ad hoc dicimꝰ ꝙ hñ in oī
motu eſt dare pmū ꝟbū eſt q̄tū ad ſubm: nō aūt vlr̄ hoc
eſt verū q̄tū ad formā: ⁊ ita dicimꝰ ꝙ in motu alteratio-
nis eſt dare pmū alteratū: nō pmā q̄litatē ꝑ alteratiōem
inductā. ⁊ ꝑ iſtā gloſaꝫ ſoluunẛ oēs auctoritates: in qbus
cōmētator vẛ ponere minimū in talibꝰ formis: que va-
rie ⁊ fere īfinite ſūt. Loquēdo aūt de formis mãlibꝰ mix-
toꝝ: qꝛ ille ſunt vere ſube: ⁊ nō intendunẛ: neq remitūẛ
tales acquirunẛ partibilr̄: ſed iſta partibilitas ⁊ ſucceſſio
nō hꝫ attēdi ſic: ꝙ ꝯtinue ꝑ partē ante partē in infinituꝫ
acqranẛ: ſꝫ acqrunẛ ꝑ minima prius eni diſponiẛ mã q̄-
litatiue ⁊ quãtitatiue: ⁊ deinde introduciẛ vnū minimū
forme in ꝑ nō eē forme pcedētis: ⁊ ſic de ſcḋo minimo di-
cendū eſt: ⁊ ſic itelligiẛ dictū Auer. hic dicētis ꝙ nō ceſ-
ſant partes ſpermati. Per ptes eni ſpermatis: ⁊ hoīs in-
telligit ipe minima q̄ ſucceſſiue. ſ. vnū poſt aliud īducūẛ
nō ſucceſſiue: qꝛ cōtinue. Dīs igiẛ ſtantibus. ¶ Rñdet
ſoluēdo ꝯdictionē ꝙ loquēdo de gnōne ſimpliciuꝫ talis
ſit ſucceſſiue ad modū declaratū ex hoc tñ nō ſequet ge-
nerationē illā eē motū: qꝛ eſt fallacia ꝯñtis: qꝛ vltra diui-
ſibilitatez forme requiriẛ ꝙ ſubm motus ſit ens in actu.
ad hoc ꝙ ſit vere motus. vnde ēt Linconienſis primo po-
ſterioꝝ. in fine illius capli. ſi autē eſt idē ſyllogiſtica iter-
rogatio ſuper iſto exemplo pħi dicentis. ignē generari in
multiplicata analogia. dicit. ꝙ in ſimplicibus forma ge-
nerata induit partē materie poſt ptē ſucceſſiue: qꝛ pars
generanti propinquior citius preparatur ad receptionē
forme ſubſtantialis: vnde prius recipit eaꝫ q̄ pars remo-
tior: ſed inquit ꝙ cum pars aliqua recipit formam ſub-
ſtantialem non vltra recipit intenſionē: in prima forma
recepta: ſed ſi forma accidentalis fuerit recepta in aliq̄:
pōt intendi ſucceſſiue: vſq ad ſummū caloris: ⁊ erit alte-
ratio ſucceſſiua: ⁊ per diuerſitatē: ⁊ diuiſibilitatē caloris
⁊ etiā propter receptionē partis eius poſt ptē: in pte ſua
⁊ hanc ſucceſſionem: que eſt per diuerſitatem vel diuiſi-
bilitatem forme recepta non habꝫ generatio. tamē gene-
ratio ſubſtantie bene habet ſucceſſionē: que eſt per diui-
ſibilitatem materie recipientis formam ſubſtantialem
in parte ſua poſt partem. Et per iſta dicta Linconienſis
voluerunt aliqui ꝯcordare: quō generatio ſit ſucceſſiua:
⁊ quomodo ſucceſſione caret: ſed iudicio meo iſtud non
pōt ſtare quantū ad oīa. nam ſm Auerroī in formis ſim-
plicium poteſt eſſe ſucceſſio in forma recepta: quia ipſe
tenet ꝙ forme elementoꝝ intendunẛ ⁊ remittūẛ: ⁊ ideo
adhuc remanet difficultas qualiter generatio forme ele-
menti ab alteratione diſtinguaẛ cuꝫ vtrobiq ſit vtraq
ſucceſſio: maxime ſm ſecundam viam. Et propter hoc di-
cimus ꝙ differētia eſt ex parte ſubiecti: ⁊ ex parte termi-
ni: quia ſubiectum generationis eſt ens in potentia: alte-
rationis vero ſubiectum eſt ens in actu: ſimiliter termi-
nus vnius eſt ſubſtantia: aut modo loquendi cōmētato-
ris id qḋ eſt medium inter ſubſtantiam ⁊ accidens: alte-
rius vero terminus eſt qualitas: ſi igitur generatio ſuma-
tur pro aggregato ex alteratione precuſa ⁊ ſubito ꝓuētu
forme in formis mixtoruꝫ ſucceſſio eſt quantum ad alte-
rationem: ſed generatio pro ſubito ꝓuentu forme in tali-
bus ſit ſubito: ſic̄ pꝫ ꝑ ꝯmēta. 6. phy. 59. de carne. in ſim-
plicibus aūt dicas ꝯiter: iuxta alterā duaꝝ viaꝝ: q̄rum
prima cōior. ⁊ ſecūda verior: vt mihi datur cernere.
¶ 24. ꝯdictio eſt in ꝯ^o.69. pmi phy. ibi. n. d. ꝙ pmū pnᵐ ꝯº.69.
in hoc gñe non potuit ſciri in hac ſcia: ſicut pᵐ ſubm. ꝑ pᵐ

aũt p̄nm intelligit primã formã:que deus eſt. Diuinus tñ oppoſitũ reperitur ɔ° viſo.in h̃ p̄.τ ɔm.3.8.phy.vbi hz cõtra Auic.hec vba:τ qḋ extiſtimauit Aui.ꝙ diuinus dz demõſtrare p̄mũ p̄nm eē eſt falſuz:τ accedit ad h̃ ꝙ p̄mum ſubm fuit ſcitũ in ſcia nãli demõſtratione ſigni:ſz ſubē ſeparate ſm ipſuz:τ p ɔñs p̄ma forma:q̃ eſt p̄mũ p̄nm in ſcia nãli demõſtrant̃ demõſtratione ſigni:ẽ prima p̄nm põt ſciri in hac ſcia:ſic potuit ſciri p̄mũ ſubz:cuiꝰ oppom ipſe dic̃.Et ad h̃ aliqui de nouo icipiẽtes p̄bari dixerũt de intẽtione Auer.metaphiſicũ poſſe dõmõſtrare ſubas ſepatas eē demõſtratione ſigni:ſz dixerũt ꝙ altiori mõ q̃ ſit mediũ nãle. nãlis enĩ demõſtratione ſigni in.8.phy.p̄bat p̄mũ motorẽ eē:ſz diuinꝰ in.12.meta.demõſtrat p̄mã formã eē:q̃ eſt idez re cũ p̄mo motore. Et ɔfirmãt hoc auctoritate ɔmẽtatoris.12.meta.ɔ°.5.τ.6.τ.3.meta.ɔ°.3.ſz iſtõ eſt dictũ erroneũ τ nullo mõ põt ſtare qḋ dicũt.Et rõ eſt iſta:q2 ſm Auer. p̄ phy.ɔ° viii.τ.2.phy.ɔ°.22.τ.26. Nulla ſcia ſiue vlis fuerit ſiue p̄ticularis demõſtrat ſuũ ſubm eē aliquo gñe demõſtratiõis.τ rõ eſt.q2 vt ipſe.d.ſubz in qualibz ſcia ſupponit̃ tanq̃ notũ:vl q2 ipm de ſe eſt notũ:vl q2 aſſumit̃ ex alia ſcia tanq̃ notũ.tũc ſic p̄ma forma:vt p̄ma forma eſt ſubz in metaphyſica.mõ loquẽdo Auer.de ſubo ſiue ſit adequatũ ſiue p̄ncipalior pars ſubiectiua.q̃ p̄mã form eē:vt ſic diuinꝰ nõ põt demõſtrare.Et iõ alr nob viſuz eſt dicere repetẽtes ea que diximꝰ a p̄no ꝙ de duabꝰ p̄mis cauſis cõſiderat nãlis.ſ.de p̄ motore:τ de p̄ma mã. De p̄ma aũt forma:τ de p̄ fine cõſiderat diuinꝰ.nã vt ſcribit Cõmẽtator.7.meta.ɔ°.9.in nãli p̄hia potuit cognoſci p̄ia mã nõ aũt p̄ma forma.τ rõ eſt iſta:q2 ex trãſmutatione ſubali:q̃ eſt actio mãe:vt ipſe dicit:mã oium nãliũ ſciri potuit:vtpote ex medio cõi in quo oia iſta inferiora cõcant participatiõe mãe:ſz forme rex nãliũ:q2 plures ſũt:τ nõ hñt vnã actionẽ cõem:iõ non potuit nãlis ex actionibus formax in ſcia nãli demõſtrare p̄mã formã eē.ɔſideratio aũt de forma inducẽs ad p̄mã formã eſt cõſideratio h̃ forma:vt eſt ſuba:nãlis aũt nõ ſic ɔſiderat. Et forte iſta vba male intellecta fuerũt cauſa illiꝰ opionis adducte.Sz aduerte ꝙ diuinꝰ bene declat p̄mũ p̄nm ꝙ ſit forma τ finis oĩuz entiũ:tñ hoc eſt poſtq̃ accepit pro cõſtãti a nãli p̄ho:ꝙ mouens eternũ ſubaz eſt abſtractũ a mã. diuinꝰ enĩ tũc eē dei declat:vt eſt p̄ma forma:τ p̄mus finis:τ p̄mũ efficiẽs oĩuz entiũ.Hn igit̃ tenemus de mente Auer.ꝙ poſtq̃ nãlis via motꝰ demõſtrauit ſubas abſtractas eē.tũc diuinus declarat ꝙ tales abſtracte ſubē ſunt p̄ncipia ſenſibiliũ ſubax:vt ſubē ſunt ſub rõe finis τ ſub rõne forme:nunq̃ tñ ɔcedimꝰ diuinũ demõſtrare pus form eē demõſtrone ſigni:ſicut fatui ſibi imponũt:q2 impoſſe eſt ſciaz aliquã hr̃e rõnẽ formalẽ ſui ſubri ignotã:nõ vt dixi ſubē abſtracte ſunt ſubm in metaphyſica:nõ vt ſunt motrices:ſz vt ſunt forma τ finis oĩuz.Et licz cõmẽtator dicat.2.meta.ɔ°.4.ꝙ p̄ma cã oĩuz entiũ declat̃ in ſcia nãli:illud tñ nõ oz itelligi inquãtũ oium entiũ abſolute:cõtracte.vz.vt eſt p̄ma cã oĩuz entiũ ſenſibiliũ τ mobiliũ. Nãlis enĩ formalr demõſtrat primũ motorẽ eē qui eſt pm ens:nõ tñ formalr demõſtrat p̄mũ ens eē:vt ſic.Et ex h̃ colligas de intẽtione cõmẽtatoris p̄hiaz nãlẽ nõ demonſtrare ſubm formale metaphyce:ſz mãle tñ. Naz ſubm formale metaphyſice:ſicut ſubē ſepate:vt ſũt finis τ forma:τ ſub iſtis rõnibus nõ demonſtrant̃ eē in ſcia nãli:ſicut expreſſe ſcribit cõmẽtator in ɔtis allegatis.vz.ɔ°.9.7.meta.τ ɔ°.5.duodecimi meta.τ.7.meta.ɔ°.5.dic̃ etiã ꝙ p̄ma qḋ in ſcia nãli deducit in cognitionẽ p̄me mãe:τ formarũ naturaliũ:τ p̄mi motoris:ſed p̄ma qḋ in ſcia diuina p̄ducit in cognitionẽ p̄me forme oium entiũ τ vltimũ finẽ:ſed cõtra hoc magnificentia tua ſubtiliſſime dubitaue:nam ſm Auerroiz.12.meta.cõmẽto.5.τ.6.τ.10. meta. cõmẽto.7.idem eſt p̄mũ mouens:prima forma:τ p̄mus finis:ſi igit̃ nãlis demõſtrat p̄mum motorẽ eſſe.ergo poterit etiã demõſtrare primã formã:τ primũ finez. Et ad hoc dico iuxta doctrinã Auer.12.meta.ɔ°.6.ſtat aliqua eſſe ſubo eadẽ:que tñ p̄prijs rõnibus ſunt diſticta.τ ſic eſt in caſu iſto.licz enĩ p̄mus motor:τ p̄ma forma:τ p̄mꝰ finis ſint eadẽ ſubo:nõ ſunt tñ rõnibus formalibus eadem.Et iõ ſtat vnũ τ idẽ obm ſub vna rõne ɔſiderari ab vna ſcia.τ ſm aliã rõnẽ ɔſiderari ab alia ſcia:ſicut teſtatur ɔmẽtator.2.phy.ɔ°.71.Et p hoc ſoluit̃ argm ſubtilis doctoris qḋ adduxit.q.4.in ſexto meta.ingt enĩ:ſi nãlis demõſtrat ſubz metaphyce.tũc p̄hia nãlis eſſet prior diuina:qḋ falſuz eſt.Et ad hoc dicimus nos ꝙ hoc argm demõſtraret ſi nãlis formale ſubm metaphyſice demõſtraret:q2 ſi tale demõſtraret nõ poſſet illud a poſteriori demõſtrare:q2 vt dixit cõmẽtator cõſideratio de forma que inducit ad primã formã eſt cõſideratio vt forma eſt ſuba:nõ vt forma eſt nãlis. Relinqueret̃ igit̃ ꝙ illa demõſtratio fieret a priori:τ ita nãlis haberet aliquã rõnẽ priorẽ ſimpliciter per quã demõſtrare poſſet primuz ſubm diuine ſcie:qḋ eſt merũ impoſſe:τ ſic nãlis eēt ſcia ſimplr prior. nũc aũt nãlis nõ demõſtrat niſi ſubm mãle metaphyſice:q2 demõſtrat p̄mũ motorẽ eē:qui eſt ſubm materiale diuine ſcie:q2 illud qḋ eſt p̄mus motor eſt ſubz mãle.prima aũt forma:τ primus finis eſt ſubm formale. Ad ſubz igit̃ mãle nãlis hz mediũ a poſteriori:τ illud eſt motus:τ ſic ex quo nãlis mãle ſubm ſcie diuine eē demõſtrat a poſteriori:ſequit̃ ꝙ ſit prior via doctrine:nõ aũt ſimplr:q2 ſubm formale eius.nec a priori:nec a poſteriori nãlis demõſtrare põt:τ ad hoc nõ aduertunt moderni:ſic noſtis.

¶ Et nũc dubitabis:cũ ſubm formale metaphyſice non videat̃ oĩno notum eſſe:vr̃ igit̃ ꝙ in aliqua ſcientia demõſtrari poſſit:in nulla aũt ſcia vr̃ demonſtari poſſe:niſi in metaphyſica:q̃ prior opio vera.Et ad hoc dicimus cũ Ariſto.noſtro τ Themiſtio τ Auerroi.2.poſteriox.τ.cõ.noni.ꝙ talia ſubta ſciarũ demõſtrari nõ p̄nt:ſz ſi idigeãt aliqua notificatione:illa nõ erit demõſtratio:ſed iferior ad illã:τ ad ſym cathegom. vnde Themiſtiꝰ ibi hab3 iſta aurea vba:q̃ volui adducere pp quoſdã peritiores Ari.τ bonax lr̃ax.ingt enĩ.in.xi.ca.hec vba. At que p ſe ſunt nec alio inſunt in his eadẽ rõ obſeruari nõ põt:ꝙ.vz.demõſtrari poſſint ꝙ ſint ꝙ res alteri inherẽtes de quibus ſupra locutꝰ fuerat in verbis imediate p̄cedẽtibꝰ.Et reddens cauſam ſubdit:q2 cauſam ſuperiorẽ non hẽbũt per quã mõſtrent̃.cuiuſmodi ſunt ſua ſciẽtijs ſingulis ſubiecta:que tum vt ſint tum quid ſint certũ τ cõſtitutuz eſſe neceſſe eſt:nec alio modo cognobiliora euadũt q̃ aut inductione:aut fide aliqua:aut periculo:demõſtratiõe nõ euadunt.τ hoc eſt qḋ.d.cõmẽtator etiam.4.celi.ɔ°.22. Alia eſt latentia que idiget ſillogiſmo.τ alia eſt latentia:que indiget inductione.τ.2.phy.ɔ°.3.dixit ꝙ ſyl hypl p naturã ſumunt̃ in declaratione illox:que indigent modicula inuitione:ſicut vtitur diuiſio τ inductio:per talia enĩ nullũ oĩno ignotũ naturalr oſtẽdi põt:q2 aũt iplicat cõtradictionẽ aliqḋ ſubm in ſcia in qua eſt ſubm eē oĩno ignotũ naturalr:q2 tunc nõ eſſet ſubz cũ de ſubto ops p̄cognoſcere qd τ q2:ſi tñ cõtingat ſubm illud aliqualr indigere aliq̃ declatione:illḋ fiet per diſcipline maneriẽ.τ nõ p viã doctrine.ſicut eſt triplex genus demõſtratiõis.τ h̃ etiã eſt de itentõe Auer.manifeſte in primo priox. in digreſſiõe de ſyllogiſmis hypocis.dicamus ergo diuinũ ſubm ſuũ formale habito τ recepto pro cõſtanti a naturali ſubo ſuo mãli.declarare illud poſſe aliqua fide aliq̃ periculo aliqua idnctione.vt dicit Ariſt.τ Themiſtius

na nalis rõ demonstrat sub formale metaph. sz mãle tm.

Nõ.

locis allegatis:ſed dicimꝰ ipſius tale demõſtrare non poſſe. vnde cõmẽtator ꝯ°.5.12.meta.d.ꝙ pmus phs declarat abſtractū eſſe ꝙ eſt principiū ſubẽ ſenſibilis: ſed poſtꝙ̃ accepit pro.ꝯceſſo huiꝰ eẽ ſubaꝫ a nāli. Ecce qḋ dicit declarat:⁊ nõ demõſtrat:qꝛ ſm Ariſto.expreſſe.2.poſte.t.c.9. talia opꝫ ſupponere:vt ſint ⁊ quid ſint.⁊ ſi idigeant aliq̃ declaratione opꝫ ea alio mõ ſupple ꝙ̃ demõſtratiuo ea nota facere:ſicut bñ expoſuit ibi Themiſtius ⁊ Cõmen. vnde ſi queras exemplū quo mõ põt declarare diuinus ex ꝯſideratiõe ſubẽ vt ens:ꝓmam formā eſſe.dico ꝑ ſyllogiſmū hypotheticū per nãm:ſic arguẽdo.ſi ſubẽ que ſunt entia ꝑ participationẽ ſunt ꝓmū ens eſt ⁊ ꝓma forma eſt:ſed ſubẽ ꝑ participationẽ:entes ſunt.ꝫ ꝓmū ens eſt:⁊ ꝓma forma ẽ. iſta eſt declaratio nõ demonſtratio: eſt iniſio eſt fides aliqua nõ vera ꝓbatio:qꝛ.ſyllogiſmꝰ iſte habꝫ adduci ad cõfirmãdū ea que idigent aliqua ſuaſione:nõ ad ꝓbandū naturaliter ignota.

3m.70. ¶ 25.cõtradictio eſt in ꝯ°.70.vbi.d.ꝙ poª mãe nõ eſt de eẽntia mãe.⁊ ꝑ ca.de ſuba orbis.d.oppm.ingt eni ꝙ poª eſt dĩa ſubalis mãe.⁊ ad hoc gdã Auerꝰ.dixerũt in mã duplicẽ eſſe potẽtiã vnã que eſt poª receptiua forme:⁊ ẽ altera pars cõpoſiti:⁊ illa poª eſt ſuba mãe:⁊ eſſentia eiꝰ. ⁊ de hac locutus fuit phs.8.meta.t.c.15.vbi reddẽs cãꝫ quo ex mã ⁊ forma fiat vnū.d.ꝙ nulla alia eſt:niſi:qꝛ materia eſt potẽtia:⁊ forma eſt actus:ex actu autẽ ⁊ potẽtia fit per ſe vnū. Et de hac locutus eſt ꝯmẽ.pˀo ca.de ſuba orbis:qñ dixit potẽtiã eſſe dĩaꝫ ſubalẽ mãe. Aliã dixerũt potẽtiã eſſe in mã qua reſpicit potẽtiã actiuã agentis per quã potentiã deducit̃ de poª in actū vt actu imprimatur ſibi forma:⁊ illa poª qua ſic reſpicit agens eſt de gñe relationis:⁊ eſt quedã proprietas ꝯſis eſſentiã mãe:⁊ de hac poª dicũt locutū fuiſſe Auer.in hoc ꝯ°.70.dū dixit ꝙ potẽtia nõ eſt in eſſentia mãe:qꝛ tũc mã eẽt de predicamẽto ad aliquid. Alij dixerũt in mã duplicẽ eſſe potẽtiã.remotã ⁊ ꝓpinquã:ſic eſt ſnia ꝯmẽ.ꝑ celi.ꝯ° 120.⁊.4.phy. ꝯ°.120.⁊ tũc dixerũt potentiã remotã eſſe de eẽntia materie:ſecũdã v̓o dixerũt eſſe relationẽ:⁊ ſic cõcordant dicta cõmẽtatoris. Alij dixerũt diſtinguẽtes de duplici potentia vna eſt abſoluta:⁊ hanc dicũt eẽ ꝓpriaꝫ mãe paſſionẽ.⁊ dicũt eã eẽ abſolutã nõ qꝛ ꝑ talẽ mã nulla rõne relatiua ſit ad opationẽ:ſed eo ꝙ reſpicit generatim. Et indifferenter oẽ genus oẽmqꝫ ſpẽm:ac oẽ indiuiduū forme:⁊ dicũt hanc potẽtiã eſſe ꝓpriã mãe nãlitatẽ. Aliã vero dicũt potẽtiã eſſe reſpectiuã:que nõ vna rõne eſt:ſꝫ ſi ad formã genericã generalis eſt.ſi ad ſpecificã ſpecifica:ſi ad idiuiduã idiuidualis:pˀo igit̃ modo potẽtia eſt differẽtia ſubalis:vel loco dĩe poſita:ſecũdo mõ eſt relatio:⁊ dicũt potẽtiã ſcḋo mõ dictã eẽ gñabilẽ ⁊ corruptibilẽ oĩno. Et ideo dicũt iſtaꝫ ſcḋaꝫ potẽtiã differre a mã. Iſta ſunt dicta oĩum fere Auerroiſtaꝝ vſqꝫ ad nr̃a tempora. Et licꝫ nos fecerimꝰ ꝓlixã ſatis queſtionẽ hoc mõ ſup iſto loco vbi diffuſe ſatis mãm iſtã pertractauimus. Nunc tamẽ quedã breuiter volo colligere pro vtilitate veſtra:⁊ pro inquiſitionẽ veritatis:⁊ qꝛ ois ꝯdictor ſup inquiſitione veritatis in primis excuſandus eſt. Dico ſalua reuerentia oĩum taliter opinantiū ꝙ ipſi non habent mentem Auerrois:nec recte gloſant eius verba:oẽs iſte tres reſpõſiones cõcordant ſup hoc dicto ꝙ in materia eſt duplex potentia:vna que eſt relatio:alia que eſt diſtincta a relatione:⁊ per cõſequẽs illa eſt abſoluta.omne enĩ ens diſtinctū cõtra relationẽ eſt ens abſolutuꝫ ſed iſtud eſt purus error:⁊ cõtra oẽs peripatheticos. Nam quero de potentia illa abſoluta quid ſit vtrū ſit potẽtia actiua an potentia paſſiua:an vt alij dicunt ſit aliqua potentia obiectiua:⁊ ſi fingendi daret̃ licẽtia nõ poſſet in caſu verificari:niſi alterū iſtoꝝ.nõ eſt dicendū ꝙ ſit potẽtia actiua:quia oẽs dicunt ꝙ per iſtam potentiã mã recipit formaꝫ:nec obiectiua:qꝛ ſi obiectiua iſta eſt res relatiua ad actū entitatiuū:⁊ ꝑ ꝯſequẽs nõ eſt abſoluta:ſi paſſiua ſũt dicere vident̃ omnes.tunc arguat̃ ſic.potẽtia paſſiua nõ eſt aliquid abſolutū:qꝛ ſuū eſſe eſt ad aliud ſe habere.nã potentia paſſiua eſt ꝓncipiū trãſmutãdi ab altero iquãtum alterū:patet aũt ꝙ hoc importat reſpectū ad actum receptum ab agente:vt ab agente:ſicut potentia actiua importat reſpectū ad actū:vt imprimit̃ in paſſum:vt in paſſum quelibet igit̃ potentia reſpectiua eſt:ergo vel diſtinctione(vbi nõ opus eſt)eſt diſtiguere de lana caprina. Preterea ſpãliter cõtra tertiã viã falſuꝫ eſt ꝙ potẽtia reſpectiua ſit corruptibilis oĩno. Nam potentia reſpectiua ſpecifica ⁊ generica ſunt eterne ſimplr̃:⁊ a parte ante:⁊ a parte poſt reſpectu primi termini:ad quẽ primo referunt̃ cum ſpecies ſint eterne ſm phõs.bene veruꝫ eſt ꝙ potentie iſte reſpectu forme idiuidualis quã per accidẽs ⁊ ſecũdario reſpiciũt ſunt corruptibiles per accñs:a parte poſt tantuꝫ:ſicut recte declarat cõmentator primo celi.commẽto.120.⁊.4.phy.ꝯ° 120. Et ꝓpter hoc aliter nobis viſum eſt dicere ꝙ quelibet potẽtia in mã exiſtens reſpectus eſt. Et vlterius dico potentiã iſtã vno mõ eſſe de eſſentia materie:⁊ alio modo minime. vnde idubitãter credo Auerroi imitatū fuiſſe Themiſtiuꝫ in ſua digreſſione ſpãli ⁊ aurea quã facit ſup pˀo phy. Cuius opĩnio:vt ſũmatim dicã:ꝯſiſtit in hoc puncto. Materia dupliciter põt cõſiderari.vno modo in ſe:⁊ quo ad ſua predicata:que in ſuo eſſe quiditatiuo ſibi attribuũt̃:⁊ ſic cũ materia ſit quoddã ens abſolutū:cũ ſuba ſit:ſic nõ includit qditatiue ⁊ eſſentialr̃ aliquẽ modū potentie:neqꝫ remotã:neqꝫ ꝓpinquã:neqꝫ paſſiuã:neqꝫ actiuã:neqꝫ obiectiuã. Nam vt dixit Aui.5.ſue meta. Equinitas eſt tantũ equinitas:nec vna:nec plures:nec ſingularis:nec vlis:nec actu nec potentia. Et iſtaꝫ ꝓmã ꝯſiderationẽ ſuttiles nominauere primũ ſignũ nature. Alia eſt cõſideratio mãe. vt hꝫ cõparationẽ ad alia ⁊ ad ipſam formã quã recipit:⁊ ad agens a quo ipſam formã recipit.⁊ in tali cõſideratione:que cõſideratio in cõparatione cõſiſtit ipſa materia includit qditatiue ipſam potentiã:que potẽtia eſt potẽtia paſſiua:que potẽtia paſſiua nõ eſt res abſoluta:ſino eſt relatio quedã que idemptificat̃ realr̃ cuꝫ eẽntia materie:⁊ eſt dĩa ſubalis materie:eo modo quo Auerrois loquit̃ de dĩjs dũ dixit Actus ⁊ poª ſunt dĩe valde oppoſite entis:⁊ circuit oẽ genus. Declaraui.n.alias de intẽtione ꝯmẽtatoris duplex eẽ genus:⁊ duplices eẽ dĩas .ſ.per analogiã:⁊ per vniuocationẽ:vñ ens ſm ipſiuꝫ genꝰ eſt analogū:ita actus ⁊ potẽtia ſunt dĩe analogice entis:quas moderniores modales dĩas nũcupauere:ens igit̃ per potẽtiã ꝯſtituit mãm:ſicut ens per actū cõſtituit formã:vñ phs.12.meta.t.c.8.volẽs declarare qḋ ſit eẽ mãe. diuidit ꝓus eẽ ꝑ potm ⁊ actuꝫ:⁊ cõcludit mãm eſſe ens in poª. Et ſi ꝯſideret̃ ꝓbatio phi ⁊ ꝓceſſus eiꝰ logit̃ de potẽtia paſſiua ⁊ receptiua mãe.⁊ nõ de potẽtia obiectiua:ſic̃ quidã voluere:ſed de hoc alſ. ¶ Ad propoſitū igit̃ dico tam actū ꝙ̃ poªꝫ eẽ de qditate ⁊ mãe ⁊ forme.in ſcḋa ſui cõſideratione ſm quã hñt adinuicẽ cõparationẽ:qꝛ mã vt ens in poª refert̃ ad formaꝫ:vt eſt ens in actu. Et iſta cõſideratio de materia:in qua cõſideratur quo ad predicata quiditatiua:que ſibi competunt in primo ſigno nature eſt diuini:predicata enĩ ſub quibus cõcipit̃ materia in tali eẽ ſunt abſoluta:cuiꝰ eſt ſuba ⁊ ens:pꝫ aũt ꝙ talia ꝑtinet ad diuinū. Nãlis enĩ nõ ꝯſiderat mãꝫ ſub aliquo ꝓdicato abſoluto qḋ cõpetat mãe in ꝓma ſui cõtẽplatione:qꝛ ſi qḋ eẽt:maxie eẽt nã. Nã aũt ꝓdicatū reſpectiuū

eſt:cũ ſit pri^m motor. Et hoc expſſe ſentit com. 2. phy. cõ^o 21. vbi. d. q̃ mã vt eſt vnũ entiũ ptinet ad diuinũ. Et cõmẽ. 4. ibidẽ:nec nõ. 7. meta. cõ^o. 9. ⁊. 8. meta. cõ^o. 4. expſſe dic. q̃ mãm eẽ ſubaꝫ ptinet ad metaphyſicũ:ſꝫ mãꝫ eẽ ſubm ptinet ad nãlẽ. Et hoc ẽt ſentit cmẽ. 12. meta. cõ^o. 14. vbi dic. q̃ cõſideratio mãe in ſe ⁊ abſolute ptinet ad pⁱ^m phm. ſed de cõſideratione mãe in ſcda ſui cõſideratiõe p quã cognoſcit in cõparatione ad alia. Diſtinguẽdũ eſt:nã talis cõparatio põt eſſe tranſcendens:⁊ põt eẽ limitata:⁊ p illo qdẽ mõ cõſiderat adhuc a diuino. Nã cmẽ. expreſſe. 7. meta. cõ^o. 9. dicit q̃ mã vt eſt ens in po^a cõſiderat a diuino phõ:⁊ ita etiã forma vt actus cõſiderat a diuino:quia phs. 8. meta. 15. dicit. ideo ex mã ⁊ forma fieri p ſe vnum: qꝛ illud potentia. hoc võ actus:ſed loquendo de materia in ſecundo eſſe quo ad comparationeꝫ limitatam. vꝫ. vt eſt in potentia ad formã p tranſmutationẽ:ſic ptinet ad nãlẽ. Et ſic itelligit dictũ cõmẽta. in. 2. phy. cõ^o. 21. q̃ mã in reſpectu forme eſt cõſideratiõis nãlis: vñ licꝫ mã ſm rẽ nõ ſit in po^a ad formã:niſi p trãſmutationẽ:tñ ꝑoꝛ eſt rõ potẽtie ⁊ actus q̃ꝫ rõ trãſmutatiõis. iuxta illud phi. 9. meta. t. cõ. ꝑmi. in p̃us eſt po^a ⁊ actus eoꝝ: que dñr ſm motũ ſolũ. Dico igit iuxta Themiſtiũ:⁊ comẽ. ſniaꝫ mãꝫ in ſecũda ſui cõſideratiõe icludere qditatiue po^{am} ſiue limitata ſit ſiue trãſcendens:nã po^a abſolute ẽ de qditate mãe:vt mã refert ad formã:qꝛ mã vt refert ad formaꝫ que eſt actus:nõ põt abſolui a po^a in ſuo intellectu cum po^a ſit rõ referibilitatis ad actũ: vñ licꝫ pꝛnitas nõ ſit de rõne ſocratis: vt eſt ſuba:eſt tñ de rõe ſocratis: vt refert ad filiũ:qꝛ nõ niſi pꝛnitate refert. Vñ Boeti^9 ſup pdicamẽtis dixit nihil incõuenire vnũ ⁊ idẽ reponibile eẽ in diuerſis pdicamẽtis ſub diuerſis cõſiderationib^9. hõ abſolute eſt in pdicamẽto ſube:ſed hõ vt pꝛ eſt in pdicamẽto relõnis:ſilr mã vt refert ad for^{as} vt ad actũ trãſmutabilẽ qditatiue icludit: vt ſic po^{as} trãſmutabilẽ:⁊ ſic cõſideratẽ nãlis: vñ ois cõſideratio quã hꝫ nãlis de mã eſt cõſideratio relatiua. Et iõ nõ icõuenienter dixit phs. 2. phy. 26. mãꝫ relatiue dici ad formã:nõ ois tñ cõſideratio quã hꝫ diuinus de mã eſt relatiua:qꝛ etiã aliquã abſolutã hꝫ ſicut illã q̃ eſt ꝑma ⁊ mere qditatiua: vñ nãlis cõſiderat mãm vel ſub habitudine quã hꝫ ad formã trãſmutabilẽ nõdũ exiſtentẽ in ipſa: vel ſub habitudine ad formã trãſmutabilẽ que actu eſt in ea. Et ꝑmo qdẽ mõ recte dicit mã:⁊ ſcdo mõ rectꝰ dr ſubm: vñ cõmẽ. 7. meta. cõ^o. 9. dixit:q̃ mã vt eſt ens in po^a p trãſmutationẽ ptinet ad nãlẽ. Et hoc. d. quãtũ ad iſtã cõſiderationẽ ſm quã mã a naturali cõſiderata reſpicit futura. ⁊ in. 8. meta. cõ^o. 4. dixit mã vt eſt ſubꝫ cõſiderat a nãli. Et hoc dicit quãtũ ad cõſiderationẽ qua reſpicit pſentia: vñ Themiſtius auctoritate Boethi mã qualitatibus ſenſibilibus informata ex mã trãſit in ſubiectũ. Et iſtã ſniaꝫ voluit dicere cõmẽta. ꝑmo ca. de ſuba orbis. ibi eni cõſiderat mãꝫ nãliter. ⁊ vt eſt receptiua oium formarũ p trãſmutationẽ. Et iõ. d. q̃ neceẽ nãm hui^9 ſubiecti eẽ nãꝫ potẽtie. ſ. q̃ po^a eſt dña ſubalis eius. Et iõ nullã hꝫ formã. Et pꝫ q̃ hic loquit de po^a paſſiua mãe:qꝛ illa eſt per quã recipit oẽꝫ formã a ꝑmo motoꝛe:in cuius po^a actiua ſunt oẽs forme. Et hoc teſtat phs ⁊ comẽ. 9. meta. t. cõ. 2. vbi hñt ipſi q̃ in diffõne ois potẽtie paſſiue accipit diffõ ꝑme mãe:ſicut in diffõe ois potẽtie actiue ſumit diffõ actionis ꝑme forme. ⁊ ſequit poſtea cmẽtatoꝛ in eodẽ ꝑ ca. ⁊. d. Et iõ nullã hꝫ formaꝫ ꝓpꝛiã ⁊ nãm exiſtentẽ in actu:ſed eius ſuba eſt eius poſſe. Et ex hoc mã recipit oẽs formas:ecce q̃ loq̃ de potẽtia paſſiua mãe. Et poſtea ſequit:ſed poſſe quo ſubat h ſubm:differt etiã a nã ſubiecti qd ſubatur per hoc poſſe in hoc:q̃ poſſe dr reſpectu forme. Hoc aũt ſubm eſt vnũ entiũ. ſ. abſolutoꝝ. Ecce bone de^9 quõ cõmẽta. de vna ⁊ eadẽ po^a mãe loq̃ ſemꝑ vniformiter ⁊ vno mõ:qꝛ de illo poſſe de quo ſupra dixerat:q̃ erat dña ſubalis mãe: de illo ponit dñaꝫ:poſtea cũ ipſa mã:q̃ tale poſſe ẽ relo. Et mã eſt ens abſo^m. Quõ igit errauerũt ita grauiter expoſitores Auer. exiſtimãtes ipꝫ i cõdictõe eẽ: Et quõ imaginant aliã eſſe po^{am}:quã cõmẽtatoꝛ. d. eẽ dñaꝫ ſubalẽ materie:⁊ aliã eẽ po^{as}:q̃ ſit relatio:⁊ nõ ſit de eius eẽntia:cũ vniformiter de vna po^a loquat ſemꝑ:ſicut luce clarius oſtẽdũt vba eius. Et quõ ſinxerũt po^{am} receptiuã mãe eẽ ens abſolutũ:cũ ipſe dicat eã eẽ relõnẽ. Et vbi inuenerũt in Ariſto. vnq̃ꝫ potentiã abſolutam nõ video:niſi velint iꝑpꝛie loq ⁊ metaphoꝛice:qd nõ decet phm. Dicam^9 ḡ q̃ imaginatio Auer. eſt eadẽ cũ imaginatiõe Themiſtij: ſed ſub obſcurioꝛibus verbis dicta. Eadẽ po^a paſſiua eſt de eſſentia mãe. Et eſt dña ſubalis mãe. ⁊ dico q̃ eſt dña analoga nõ vniuoca:ſic ens eſt genus analogũ. 2. de aia. cõ^o. 30. ⁊. 5. meta. cõ^o. 4. ⁊. 4. meta. cõ^o. 2. ⁊ ꝑ. de aia. cõ^o. 7. ⁊ 3. de aia. cõ^o. 4. Et nõ opꝫ dicere q̃ ſit dña circũlocuta: vt dicunt oẽs qui multũ deturbant intellectui nr̃o. Fere eni dicũt oẽs rerũ dñas eẽ circũlocutas. ⁊ mirũ eſt quõ intellectus noſter ſit adeo rudis. cũ tñ nihil ſit naturalr ignotũ nr̃o itellectui. 2. phy. 47. ⁊ talis po^a nõ eſt de eẽntia mãe:niſi in ſcda ſui cõſideratione. Et qꝛ aliquis poſſet credere talẽ potentiã oĩ modo eſſe de quiditate materie. Et quia Commẽtatoꝛ:tenet cuꝫ themiſtio q̃ materia in ſui ꝑ itellectu nõ includit niſi pdicata qditatiua q̃ abſoluta ſunt:pp hoc ſtatim documentũ appoſuit:declarãdo dñiam iter mãꝫ ⁊ talẽ po^{as} dicẽs:q̃ mã eſt ens abſolutũ: ⁊ talis po^a eſt ens reſpectiuũ:⁊ qꝛ abſolutũ vt abſolutuꝫ nõ includit in ꝑꝛio ſigno nãe aliqd reſpectiuũ:ſic mã in pꝛimo ſigno nõ icludit po^{am}:ſed ſolũ in ſecũdo. Et ſic ẽt locut^9 ẽ cmẽ. de po^a ꝑ phy. cõ^o. 7. vbi. d. q̃ ſi po^a eẽt de qditate mãe:tc ſuba mãe eẽt ad aliqd. ibi. n. hꝫ ꝓ icõuenienti mãꝫ i ſuo eẽ qditatiuo ꝑ ſꝫ q̃ in ſe cõſiderat q̃ po^a ſit de ei^9 qditate:qꝛ tc ſine dubio mã nõ eẽt ens abſolutũ: ſed ens reſpectiuũ. ſilr ſuba mãe corrũperet ablatiõe po^e ⁊ pſentia forme:nã talis po^a paſſiua re^{as} dicit ad formã recipiẽdũ ſub rõne q̃ recipit eã ab agẽte:⁊ talis po^a quo ad illũ reſpectũ corrũpit iducta for^a. ⁊ iõ ſi po^a eẽt de ꝑ cõceptu mãe:mã eẽt corruptibilis:qd tñ falſuꝫ eſt:qꝛ mã in ſuo ꝑ eẽ abſtrahit a gñõne ⁊ corruptiõe:qꝛ eſt tñ ipſa. eo mõ quo Aui. dixit. q̃ eqtas eſt tñ eqtas. Sꝫ tu dices:cũ ꝑ te mã i ſcda cõtẽplatõe ſui icludat qditatiue talẽ po^{am}. ⁊ igit cũ talis po^a ſit corruptibilis:ſe^r q̃ mã erit corruptibilis. Et ad h dico q̃ mã p po^{am} ſui paſſiuã icludit reſpectũ ad for^{as} oẽꝫ p ſe ꝑ in ordine ad agẽte:⁊ talis nõ ẽ corruptibilis:niſi p acciñs:qꝛ nõ corrũpit ille reſpect^9:niſi i ordine ad idiuidualẽ formã:q̃ p acciñs reſpicit a tali po^a. ⁊ ſic nõ habeo ꝓ icõuenienti mãꝫ eẽ corruptibilẽ ⁊ variabilẽ ſm eẽ. dũ tñ ſꝫ ſui eẽntiã iuariabilis ꝑmaneat. Vñ tñ pono in mã po^{as} ꝓpꝛias diſtinctas a mã:p quas mã ꝑ reſpicit formas individuales. Nũerus eni formarũ coegit ponere nũerũ potẽtiaꝝ. 12. meta. cõ^o. 31. Et iſte potẽtie idiuiduales ſunt hñ ſimp^r gñabiles ⁊ corruptibiles. ⁊ tales nullo mõ ſunt de qditate mãe. Et iſte ſũt ifinite ſucceſſiue non in actu:ſicut peſſime opinatus eſt Joãnes de gandauo in qõne ꝓpꝛia de po^a mãe. ſuꝑ ꝑ phy. ſed ipſe nõ vidit cõmẽ. ꝑ celi cõ^o 120. nec recoꝛdat^9 eſt. cõ^o. 120. quarti phy. Iſta eſt igit ſnĩa nr̃a:q̃ vt vides oẽm cõdictionẽ excludit:oẽmq̃ꝫ difficultatẽ abſoluit. ⁊ lꝫ noua ſit:nõ tñ pp hoc cõtẽnẽda: cũ cõſuetudo ſit qd extraneũ acciñs veritati.

¶ Cõcoꝛdantie Auer. ſuꝑ ſcdo phy.

In ſecũdo phy. cõ^o ꝑ. dicit. q̃ nõ inenit corp^9 ſimplex qd alteret ex ſe:ſic inenit corpus

ſimplex qḋ mo⁹ in loco ex ſe. Dixit tñ opp^m vĩ ſentire. 7. meta. ɔ^{to}. z9. vbi vĩr loq vĩ de mobilib⁹ motu locali: ⁊ de mobilib⁹ motu gnõnis ⁊ alteratõis. ĩquit.n. ꝙ queĩadmodũ eoꝝ q̃ mouet in loco q̃dã mouent ex ſe: ⁊ q̃dã ex alio. ſic eſt de gñabilib⁹. ⁊ ita vĩ ꝙ motu alteratiõis ⁊ gnõnis aliqd moueat ex ſe. Ad ħ dicim⁹ ꝙ aliud eſt loq in ſimplicib⁹ corpib⁹: aliud in mixtis: vñ ipſemet ɔñ. in ħ ɔ^{to} d. ꝙ in cõpoſitis põt eẽ pñ^m alteratiõis ĩ ipſo alterato ab eis: q̃ adueniũt corpi ſuo vt in aĩalib⁹ ⁊ plãtis. In. 7. igit̃ meta. loq̃ de cõpoſitis: ſʒ hic loq̃ de ſimplicibus. vide ⁊ gloſe ſic Auer. in. 8. phy. ɔ^{to}. z0. ⁊. ɔ^{to}. 60. ⁊. 4. celi. com. z4. ⁊. z. de aĩa. ɔ^{to}. 50. ⁊. 9°. meta. ɔ^{to}. z^o. Et pro iſta ſolone vide textũ cõmẽti. 34. primi de generatione.

2a. ❡ Scḋa ɔ̃dictio eſt in eodẽ ɔ^{to} p. ibi eni dicit ꝙ vnũqḋq ens nãle hꝫ pñ^m trãſmutatõis: ⁊ numerãdo ea q̃ hñt pñ^m mot⁹ localis enumerat elña. ⁊ hñtia aĩas ⁊ corpa celeſtia: vĩ igit̃ velle motũ celi eẽ nãlẽ. Et p hoc facit auctitas einſdẽ p celi. ɔ^{to}. 8. vbi dicit. ꝙ nõ eſt corp⁹ nãle: cui⁹ motus nõ ſit nãlis. Sed huius opp^m ipſe hꝫ expſſe. z. celi. ɔ^{to} 3. vbi. d. motũ celi nõ eẽ nãlẽ. Solo illius q̃onis ſuppoſuit ſolonẽ q̃onis q̃ q̃rit̃. vtrũ celũ ſit corp⁹ nãle: quã diffuſe ptractat com. p celi. ɔ^{to}. 5. ſed q̃tũ ad rẽ nãz attinet: debes ſcire ex ſnia Auer. ɔ^{to}. 5. pmi de celo. Et ɔ^{to}. 3°. ſcḋi phy. Nã dĩ ſm prius ⁊ poſterius de ĩferiorib⁹: ⁊ ſupiorib⁹ corpib⁹: vñ ſm nãm rei nã p prius dĩ de ſupiorib⁹: vtpote de celi: q̃ʒ de ĩferiorib⁹ q̃ ſunt cãta re⁹ ſupiorũ. tñ ſm famoſitatẽ iſta ĩferiora dñr magis nãlia q̃ʒ ſupiora: ſic teſtat̃ cõmẽta. manifeſte. z. meta. ɔ^{to}. 16. Dico igit̃ ꝙ ɔñ. tenet motũ celi eẽ nãlẽ: q2 eſt ipſũ celũ q̃dã motũ ex ſe cõpo^m ex duab⁹ naturis. ſ. nã agente motũ: ⁊ nã recipiẽte motũ: ſic pꝫ p. c. de ſuba orbis. ⁊. 8. phy. tñ nõ eſt nãlitas motus celi einſdẽ rõnis cũ nãlitate iſtoꝝ ĩferioꝝ. Et in tñ proceſſerũt q̃dã cũ hoc fundamẽto ꝙ coacti ſunt dicere itelligentiã eſſe formã formalr dantẽ eẽ ipſi orbi. nõ eni aliter celũ eſſet motũ ex ſe. Nec valꝫ ſi dicat̃ ꝙ celũ pro aggregato ex int^a ⁊ orbe ſit motũ ex ſe: q2 a pari diceret̃ ꝙ aggregatũ ex plauſtro ⁊ bobus moueret̃ localr. Et confirmant iſtud. 7. phy. t. c. 10. oĩs motus localis aut ex ſe: aut ab alio. Motus aũt ab alio: aut eſt pulſio: aut tract⁹ aut vectio: aut vertigo. Et ſi pulſio: aut impulſio: aut expulſio. ĝ ſi int^a nõ ſit forma ĩtriſeca celo p formalẽ inherentiã: ſequit̃ igit̃ celũ nõ eẽ motũ ex ſe: ſʒ ab alio: ⁊ ſi ab alio mouebit̃ igit̃ aliq̃ iſtaꝝ quattuor ſpẽrũ mot⁹. vꝫ. vl pulſionis: vel tractionis: vel vectionis: vel vertiginis: qḋ impoſſibile eſt dicere: ſicut pꝫ ex rõnib⁹ formalibus iſtoꝝ. Nos aũt licꝫ fecerimus prolixã q̃onẽ de triplici cãlitate intelligẽtie: in qua diffuſe declaratũ fuiſſe putamus itelligentiã nõ eſſe vnitã p informationẽ ipſi orbi: ſʒ ſolũ p appropriationẽ eo modo quo motor dicit̃ forma mobilis: vnde cõmẽ. 8. phy. ɔ^{to} p. pñ^m motus de oib⁹ mobilib⁹ eſt: ſicut aĩa de reb⁹ viuis. Tñ q̃tũ ſpectat ad pria dicimus motũ celi nõ eẽ nãlẽ a ſua forma: cũ ſua forma non ſit nã: ſed ſit ſupra nãm. Nã eni eſt inferior ad aĩaꝫ: ⁊ aĩa eſt inferior ad itelligentiã. q̃õ igit̃ dicũt motuꝫ celi eſſe nãlem ab intelligentia. ſequeret̃ igit̃ itelligentiã eẽ nãꝫ: ſi intelligũt motũ celi formalr eẽ nãlem: q2 eſt a forma q̃ eſt natura: ſi aũt intelligant motũ celi eſſe nãlem effectiue ab ipſa intelligentia: tũc nõ ſequit̃ ꝙ itelligẽtia ſit forma dana eſſe orbi: q2 ſtat aliq̃ẽ motũ eẽ nãleꝫ a pncipio paſſiuo intrinſeco: tamẽ motus efficit̃ ab aliquo pncipio effectiuo extrinſeco: ſicut eſt reſpectu ſimpliciuꝫ motus alterationis in via cõmẽta. vnde formo ɔ̃tra iſtos rõnẽ: cuius ſolonẽ adhuc hre nõ potui: ꝙ ĩpoſſibile ſit intelligentiã eẽ formã ſui orbis: vt iſti aſſerũt: q2 ſi hoc eẽt: aut hoc eſſet pp appetitũ: aut pp̄ter motũ in loco: nã vt ſcribit cõmẽtator p̄ſo. c. de ſuba orbis. nõ fuit dictũ celũ habere animã niſi propter appetitum ⁊ motum in loco: ſed neq propter appetitum: neq propter motuꝫ neceſſe eſt intelligentiam formaliter animare ipſum orbem. ergo nullo modo iformat: vt iſti dicũt. maior eſt Auer. vt dixit: ⁊ minor pbat̃. p. ꝙ nõ pp̄ter appetitũ indiget intelligentia: vt ſit forma iformãs orbẽ. Nam itelligẽtia intelligit ⁊ appetit per ſuã eẽntiã: vt eſt de intẽtione cõmẽtatoris. 1z. meta. ɔ^{to}. z5. 36. ⁊. 39. ⁊. 51. q vult ꝙ in abſtractis a materia idẽ eſt intelligẽs ⁊ itellectio ⁊ intellectũ: ſi eni intelligẽtia in itelligẽdo depẽderet a ſuo orbe cũ ſua itellectio ſit ſua ſuba ſm ipſiuꝫ. Accideret ergo itelligẽtiã eẽ cauſatã a ſuo orbe: qḋ eſt ĩpoſe. ⁊ ɔ̃ cõmẽtato. p. phy. ɔ^{to}. 63. Si vo dicas pp̄ter ſcḋm. i. pp̄ter motũ itelligẽtiã eſſe for^a. Cõtra. itelligẽtia ad cãndũ motũ hꝫ oẽꝫ actiuitatẽ abſq hoc ꝙ vniat̃ ſibi formalr. ĝ pp iſtã cãꝫ nõ opꝫ ipſaꝫ dare eſſe orbi: aſſumptũ pbat̃: q2 intelligẽtia nõ mouet orbeꝫ manu: aut pede: aut aliquo corporeo ĩſtrõ: ſʒ ſolo itelligere: ⁊ velle. iuxta illud Auer. 1z. meta. ɔ^{to}. 36. corpa celeſtia ſunt aĩata: ⁊ declarat q̃õ ſint aĩata. ⁊. d. ⁊ nõ hñt de virtutibus aĩe niſi itellectũ: ⁊ vtutẽ deſideratiuaꝫ: q̃ mouet in loco: ſi igit̃ itelligẽtia mouet orbẽ per itelligere ⁊ velle: ſed ſuũ itelligere ⁊ velle abſtractũ eſt ⁊ nõ ſit mediante corpe: nec mediante aliquo exiſtẽte in corpe: ſeqtur ergo pp̄ter neutrũ iſtoꝝ itelligentiã dare eẽ formalr orbi. ⁊ ħ teſtat̃ etiã cõmẽta. 8. meta. ɔ^{to}. 1z. vbi. d. ꝙ corpa celeſtia ſunt aĩata ex corpe ⁊ forma itelligibili. Et declarãs quomõ: ſubdit: nõ ita ꝙ aĩa ſit res aĩata: neq ſic ꝙ ibi ſit aliqd qḋ aĩet̃ p aĩaꝫ: aut viuat p vitã: ſed ſunt aĩata p ſe: ⁊ viua: oẽ eni qḋ viuit p vitã: ⁊ aĩat̃ p aĩaꝫ eſt gñabile ⁊ corruptibile. iſta aũt vba p tãto. d. q2 in reb⁹ aĩa iformãte aĩatis res aĩata eſt aĩa ſua: q2 tota q̃ditas taliũ eſt a ſua for^a 7. meta. 34. ⁊. z1. q̃ditas hois eſt hõ vno mõ. ❡ Sed corpora celeſtia ſũt aĩata p ſe ⁊ viua: ħ eſt dictu: hñt formaꝫ que appellat̃ vita ⁊ aĩa orbis p ſe: q2 nõ trãſfundit̃ in orbẽ formale viuere: ⁊ aĩatũ eẽ. Si. n. ſic eẽt vtiq verꝫ eẽt dicere orbẽ viuere p it^{am}: ſicut eſt in iſtis iferiorib⁹. Et iõ etiã ſm ipꝫ nõ ponit̃ ibi aĩa imaginatiua: ſic poſuit Auic. ſunt igit̃ aĩata corpa celeſtia. ⁊ viua p ſe. i. ſolitarie: q2 hñt ſibi appropriatũ pncipiũ qḋ põt dici aĩa ⁊ vita: iuxta illḋ ſupra allegatũ pñ^m mot⁹ de oib⁹ mobilib⁹ ẽ: ſicut aĩa de rebus viuis. vñ in vltio. c. de ſuba orbis. declat q̃õ itelligẽtia ẽ ſepata ab orbe. dicit ꝙ ħ eſt iq̃ãtũ iſtḋ corpus nõ idiget ipſa: q2 ipm ẽ pmanẽs per ſe. ❡ Reuertamur igit̃ ⁊ dicam⁹ motũ celi eẽ nãlem: nõ q2 ſit a forma nãli cãt⁹. ſʒ q2 ẽ a pñ⁹ paſſi⁹ hñte ex ſui rõe itri^{ca} iclinationẽ ad ſuſcipiendũ motũ ab ipſa it^a: q̃ eſt itrinſeca celo: ſumẽdo ce^m p aggregato ex it^a ⁊ orbe. ⁊ ẽ itri^{ca} q̃ʒ^m ad opõnẽ: nõ quantũ ad formale eſſe. Et ſic dico celũ eẽ motũ ex ſe: orbis aũt nã eſt: ⁊ q̃ditatiue a nãli cõſiderat̃: eſt aũt natura que eſt mã nõ in potẽtia: ſed in actu: nã eni analogice dĩ de illa ⁊ iſta materia. Nãlitas aũt accidentiũ hꝫ attendi penes ſubm ſuum: ⁊ nõ penes efficiens: ſuba eni. vt dicit cõmẽtator. 4. metaphy. cõmẽto. z. nõ eſt cauſa accidẽtis ſm finẽ ⁊ efficiẽs: ſed ſm mãꝫ. Motus eni lapidis proiecti deorſuꝫ ab aliquo nõ eſt nãlis rõne proycietis: ſed ratione ſui. ❡ Et qñ dĩ ꝙ a pari aggregatuꝫ ex plauſtro ⁊ bobus eſſet motũ ex ſe. q2 boues ſunt itrinſeci tali aggregato. ❡ Rñdet̃ negando ɔñã ⁊ ɔ̃riam: q2 non eſt talis habitudo inter plauſtrũ ⁊ boues qualis eſt inter orbem ⁊ int^{am}. nam ſm Auer. z. celi. cõmẽto. 3. ex intelligentia ⁊ orbe ſit verius vnũ q̃ʒ ex mã ⁊ forma. nam intelligentia non vnit̃ orbi diuiſibilr: nec mediante quantitate. ſicut vnitur forma materie. ſimilr plauſtrũ nõ hꝫ naturalem inclinationẽ ad motũ: ſicut orbis ad motũ. Et ideo bene

Intelligentia movet sol... intelliger & velle 12 m... c. c. 36.

motus plauſtri eſt ab alio. Et de illo bene cõcedimus ꝙ ſit de aliquo illoꝝ generum. vʒ. vel pulſio: vel vectio: vel vertigo: vel tractio: vnde illa diuiſio pertinet ad motus violẽtos: violẽtũ aũt eſt: vt. d. phs in. 3. ethicoꝝ. eſt cuius principiũ extrinſecũ eſt nihil cõferẽte illo: cui vis affert: qualr nõ eſt in ꝓpoſito de orbe: licʒ hoc ſit verũ de plauſtro reſpectu bouũ: q̃re pʒ ſolo. ¶ Ad formã igr̃ ꝫdictiõis principalẽ dicimus motũ celi eẽ naturalẽ. ¶ Ad oppoſitũ aũt rñdet̃ ꝙ cõmẽtator nõ negauit motũ celi oĩbꝰ modis eſſe nãlem: ſed negauit ipſum nõ eſſe nãlem: ſicut motus elementoꝝ eſt nãlis. vt ipſe expreſſe hʒ. Pro quo aduerte ꝙ elẽa mouẽt̃ a pñº itriſeco actiuo: ſic pʒ p ipm ɔ° p. ɛ. 3. in. 2. phy. Et in ɔ°. 71. ſup. 4. phy. Et. 3. celi. ɔm. 28. ɛ alibi infinities. elemẽta eni nõ habẽt pñcipiũ paſſiuũ intrinſecũ: per qð moueant̃: qꝛ illud eſt ens in actu: elementa aũt non hñt niſi primaʒ mãm ɛ formã: prima aũt mã eſt ens in pura potẽtia: ɛ ideo nãlitas i motu elementoꝝ eſt a pñcipio intriſeco actiuo qð eſt nã: tale aũt eſt ipſa forma elemẽti. motus aũt celi eſt nãlis oppoſito modo: qꝛ ſua nãlitas eſt ex pte pñcipij paſſiui: qꝛ celũ hʒ mãʒ in actu ɛ nõ hʒ nãlitatẽ ſuã a forma: que ſit nã. imo ſua forma eſt aliq̃ nã. Et hoc cõſiderauit Magnus Albertus. in. 2. phy. ad pñcipiũ dũ dixit motũ celi nõ eẽ motũ nãc: ſed intelligentie: ɔparãdo. vʒ. ipſũ motũ ad principium actiuum: qꝛ tale nõ eſt nã: ſed intelligentia. recte igitur dixit Cõmẽtator corporis celeſtis motũ nõ eẽ naturalem: ſicut eſt motus elementoꝝ: nam naturalitas in motu elemẽti eſt a forma: non a mã: ſed nãlitas in motu celi eſt a mã non a forma. Cuius tamen oppoſitũ ſentiũt moderni ad pauca reſpicientes.

ɔ°.10. ¶ Tertia ɔtradictio eſt in ɔ°. 10. ſcdi phy. ibi eni dicit formã eſſe ɔphẽſibilẽ intellectu: ɛ hoc idẽ ipſe ſentit in p̊ celi. ɔ°. 92. vbi hʒ formã eſſe ſubm vlitatis. Et per ɔñs intelligibilitatis. Cuius tñ oppoᵐ inueniꝰ ab ipſo in ſecũdo de aĩa. ɔ°. 2. vbi videt̃ velle formã ſenſu cõprehẽdi. ¶ Ad hoc dõm puto cũ Auer. 12. meta. ɔ°. 14. ꝙ forma nõ cõprehendit̃ ſm ſe a ſenſu: ſed ſm ſuã actionẽ. Et ideo nõ cõprehendit̃ ipſa niſi ab intellectu: q̃ñ igit̃ dixit h ɛ primo celi ab intellectu cõprehendi formã: hoc eſt itelligendum de ipſa forma in ſe: ſed q̃ñ dixit eã ſenſu cõprehendi: hoc eſt q̃tũ ad ſuã actionẽ: ſed ſi ſic ſoluamus: tũc reſtat maius dubiũ: qꝛ ſm Auer. 2. de aĩa. ɔ°. 63. ſenſus hoĩs. ɛ precipue virtus cogitatiua cognoſcit intẽtiones indiuiduales oĩum decẽ predicamẽtoꝝ. Et per ɔñs ipſa forma ſubalis cognoſcit̃ a ſenſu: nedũ in ſua operatione: verũ etiã in ſeipſa. Dicamus ergo aliter cũ ipſo: pmo methaphyſice. ɔ°. 27. vbi dicit ꝙ ſenſibilia habẽt duos modos cõprehenſionis. modũ qui nõ eſt ſcia coꝝ: ſed imaginatio. Et modũ qui eſt ſcia coꝝ ɛ eſt intellecta vlia: vnde ſolo cõſiſtit in h: ſenſibilia iſta particulr ɔcepta ɛ forꝰ ipſorũ: vt ſic a ſenſu cõcipiũt̃: ɛ precipue a ſenſu hoĩs: q eſt virtus cogitatiua: ſʒ ſenſibilia iſta ɛ ſue forme vlr concepte a ſolo intellectu cõcipiunt̃. ɛ hoc itellexit ɔ°. 10. dum dixit ꝙ p rõnẽ intellexit diffõnẽ: ɛ dixit hoc: qꝛ forma cõprehẽdit̃ p itellectũ: ecce q̃ũo ſumit̃ ibi forma ꝓ forma vli: que diffõnẽ ɔſtituit: vnde cõmẽtator plerũq; vlẽ formã appellat ɛ intelligere formare per intellectũ.

ɔ°.18. ¶ Quarta ꝫdictio eſt in ɔ°. 18. vbi dicit aſtrologiã abſtrahere a motu. Cuius tñ oppoſitũ vr̃ dicere p̊ meta. ɔ°. 19. niſi eẽt ꝙ aſtrologus abſtrahit a motu ꝓ q̃ãto nõ cõſiderat ɛ demr̃at p mediũ ſenſibile: ſic demr̃at nãlis. imo formale mediũ in cõſideratiõe aſtrologica eſt mathematicũ: hñ tñ ɔſiderat motũ in rõne mãe nõ in rõne forme cõſiderat. n. motꝰ corporũ celeſtiũ ſm ſui quantitatem: ɛ ſm velocitatẽ ɛ tarditatẽ: ɛ ſm ꝓportionalitatẽ: quã hñt adinuicẽ: ɛ pʒ ꝙ oẽs iſti modi ſunt mathematici: formale igit̃ in aſtrologia eſt mathematicũ: ſʒ mãle eſt nãle. ɛ ſõ recte dixit cõmẽta. p̊ meta. ɔ°. 19. Et. 2. celi. ɔ°. 57. ɛ 12. meta. ɔ°. 44. ꝙ aſtrologus cõſiderat corpa celeſtia: que ſunt ſubã cius: nõ tñ ɔſiderat ea ſm ꝙ ſunt mota: ɛ ſic ſedatur cõtradictio: ſicut vides.

¶ Quinta ꝫdictio eſt in ɔ°. 26. vbi. d. ɔſideratõeʒ q̃ditatiuã eſſe vſq; ad formã hoĩs: vtinã q̃ ẽ media iter formas mãles ɛ abſtractas ex q̃ pʒ dari aliquã nãm mediã inter nãʒ abſtractã ɛ mãlẽ. Cuiꝰ tñ opᵐ ſcribit ipſe p̊ meta. ɔ° 39. vbi. d. ꝙ notũ ẽ p ſe ꝙ nulla nã eſt media iter abſtractũ ɛ mãle. Ad h dicimꝰ mediũ duplex eẽ. vʒ. p abnegationem extremoꝝ. ɛ ſic. d. com. p̊ meta. nullã eẽ nãm in effectu: q̃ nec ſit mãlis: nec abſtracta: ſic vr̃ ſeq ꝫ antiq̃s ꝫ q̃s inehit ibi phs ɛ com. Aliud aũt ẽ mediũ ſʒ ɔpationẽ vl ꝑticipationẽ ꝓpetatũ ipoꝝ extreᵐᵐ: ɛ ſic dicimꝰ de itentiõe Auerro. cĩñ media eẽ iter ſubaʒ ɛ accñs: ſic ẽt verificat̃ dictũ eiꝰ hic ꝙ itellectiua: q̃ eſt forma hoĩs vltima eſt media inter abſtracta ɛ mãlia: qꝛ ꝓ q̃ãto in ſua opatione depẽdet a fantaſmatibꝰ ſic cũ mãlibꝰ cõuenit. pro q̃ãto võ nõ eſt forma educta de poꝰ mãe ɛ hʒ aliquã ſibi opationẽ ꝓpriã i ſe ɔſiderata: in q̃ nõ depẽdet a corpore ſm ipʒ. 3. de aĩa. ɔ°. 20. ſic cũ abſtractis vr̃ ɔuenire. Et h forte voluit dr̃e Themiſtiꝰ ſup p̊ phy. ad pñcipiũ: ꝙ ſcia de aĩa eſt mathematica ɛ media: eſt eni mathematica oppoſito mõ quo ſunt entia mathematica: qꝛ talia ſecũdũ eẽ ſũt in mã: ſʒ ſm ɔſiderationẽ a mã abſtrahunt: ſcia võ de aĩa. ɛ pcipue quo ad iſtã ptem: in q̃ agit̃ de aĩa itellectiua eſt de obto ſm eẽ abſtracto a mã: non aũt ſm ɔſideratõeʒ: cũ ẽt aĩa itellectiua ibi ɔſiderent̃ vt actꝰ corporis. Dicamꝰ igr̃ nil ꝓhibere ſm ɔſiderationẽ dari mediũ iter abſtractũ ɛ mãle: ſʒ hñ ſm eẽ incõueniẽs eſt aliquid eẽ qð nõ ſit neq; hoc neq; illud. Et ita hec põt eſſe ſcĩa ſolo vel ex duabus fiat vna.

¶ Sexta ꝫdictio eſt in ɔ°. 70. vbi dĩt cõmẽ. ꝙ diuina ſcia cõſideret res exiſtentes ſm ꝙ exiſtũt. Cuius tñ oppoᵐ ſcribit ipſe: ɛ phs. 7. meta. t. cõ. 53. vbi hñt rerũ exiſtẽtiũ nõ eẽ diffõnes: neq; demr̃ationes: niſi eẽt ꝙ p res exiſtes ſm ꝙ exiſtũt Cõmẽ. voluit res mãles. voluit eni dicere diuinã ſciaʒ nõ ſolũ ɔſiderare de rebus abſtractis a mã: verũ etiã de rebꝰ exiſtẽtibus ſm ꝙ exiſtũt. i. de rebꝰ mãlibus: vñ de iſtis mãlibus diuina ſcia ɔſiderat inquantũ exiſtũt. i. iq̃ãtũ entia ſunt. ɛ ſub rõnibꝰ que cõpetũt enti inquãtũ ens eſt. Et iſta eſt expreſſa ſnĩa cõmen. 12. meta. cõmẽ. p̊. t. 29. ɛ. 4. meta. t. c. pmi. ɛ. 6. meta. t. c. pꝰ. ſcia diuina eſt entis inquantũ ens. ɛ coꝝ q̃ huic inſunt. ɛ in ꝓhemio metaᵉ. ſapiẽtis eſt oĩa cognoſcere. vt ɔigit. i. ſub rationibꝰ trãſcẽdẽtibus: p res igit̃ exiſtes nõ itellexit res cũ actuali exiñia: ſed q̃ditates mãles ſub rõnibus tranſcendentibus conſideratas: quare.

¶ Septima ꝫdictio ẽ in ɔ°. 80. ibi. n. d. phs ɛ ɔm. apes ɛ formicas agere ſine cogñe. Cuiꝰ tñ oppoᵐ ſcribit cõmẽ. ſcdo de aĩa. ɔ°. 156. niſi eẽt ꝙ dictũ in hoc loco intelligit̃ ſic: ꝙ. vʒ. talia aĩalia agunt ſine cogñe finis rei acte: ſicut yrundo: q̃ nũq; nidificauit agit: nõ tñ agit p cogñẽ finis rei acte mota. hñ tñ agit p cogñẽ reᵐ rerũ: que ad finẽ ordinatur vel ad opus: niſi enim cognoſceret paleas ɛ lutũ vtiq; nidum cõſtruere non poſſet.

¶ Concordantie Auer. ſuper. 3. phy.

Prima ꝫdictio ſup. 3. phy. eſt in ɔ°. 4. ibi eni com. diffiniens motũ mãliter ſumptuʒ. dicit ꝙ motus nihil aliud eſt q̃ generatio partis poſt partẽ illiꝰ perfectionis ad quã vadit motus: donec perficiatur: ɛ ſit in actu: ex quo patet motum fieri ɛ maxime motum intenſionis per additionem partis gradualis ad partem ɔ°.4.

gradualeɀ. Huius tamē oppoſitū videtur ſentire expſſe
cōmentator in quarto phy.ↄmēto.84.ibi eniɀ dicit ad
ditionem caloris agentis in calorem corporis non fieri
ſm additionem partis in toto.⁊ vniuerſaliter partis ma
terie in materiam:ſed ſm additionē agentis in paſſioneɀ
patientis.ſ.ꝙ quādo calor agentis vigorabiť creſcat ca
lor patientis non ſm additionē partiū calidarū extrīſe
carum:cum ad patientem non trāſferať aliquid ab agē
te. ¶ Iſta contradictio tangit maximā ↄtrauerſiā inter
duos principes noſtre militie.ſ.ſanctū doctorē:⁊ doctorē
ſubtilem:qui in primo ſententiaꝝ.diſtin.17. In materia
de habitibus.queſtione.2.de modo augmenti charita
tis ſunt diſcordes:vnus enim tenuit intenſionē illā non
fieri per additioneɀ gradus ad gradū:q2 illi gradus:aut
eſſent ſpecie diſtincti:aut nuō:non ſpē:q2 oēs charitates
ſunt eiuſdem ſpēi:neqɀ etiā diſtinguūť numero:quia ta
lis eſt ex parte materie:ſicut hec albedo differt numero
ab illa:q2 eſt in alio ſubiecto : charitas autem que addi
poteſt addiť in eodem ſubiecto in quo eſt precedens:in
tenſio igitur charitatis:⁊ cuiuſlibɀ forme nō fit per addi
tionem alicuius gradus : ſed ſolum.quia illa qualitas ꝗ
prius inerat intenditur ſm propinquitateɀ ad terminū.
Et iſta ē via ſancti doctoris vbi ſupra. Scotus vō ponēs
ſuas echeitates dixit intenſioneɀ fieri per additionē gra
dus ad graduɀ:⁊ dixit iſtos gradus numero differre per
ſuas echeitates:licɀ in eodem ſubiecto ſint. In via etiaɀ
ſancti doctoris diuerſitas eſt inter ſequaces ſuos:vtruɀ
intenſio forme fiat ſm eſſe:aut ſm gradū. Nam ꝙ ſcdm
eſſentiā fiat impoſſibile eſt:q2 eſſentie rerum conſiſtunt
in pūcto:ſicut videť velle phs.8.methaphy.ↄmē.⁊.t.10.
oportet ergo ꝙ iſta intenſio fiat:aut ſm eſſe:aut ſm gra
dum:quidam autem precipui thomiſtarū tenuerūt intē
ſionē forme fieri non ſm eſſe:q2 hoc videť eſſe cōtra ſan
ctū Thomā in infinitis locis.primo ſniaꝝ.diſtin.17.qō.2.
ar.p.⁊ in ſcda ſcde.q.24.ar.quarto.in reſpōſione ad 3m.
Et ideo dixerunt iſtam intenſionē forme fieri per addi
tionem gradus ad gradum:qui tamen gradus additus
identificať preexiſtenti:⁊ non remanent diſtincti: ſicut
poſuit ſcotus.Et hanc viā imitatus eſt ſutiliſſimus tho
miſtarū herueus brito in quolibetto.2.q.13.ſicē eſt in ali
mento.ꝙ pars ſequēs addita idemptificať preexiſtenti
ſic eſt de intenſione forme quātū ad gradus. Capreolus
autē primo ſententiaꝝ tenuit intenſionē forme fieri ſcdɀ
eſſe:quicquid ſit:vna iſtarū viaꝝ videť habere auctoritateɀ
cōmētatoris.3.phyſicoꝝ.ↄmēto.4.pro ſe.⁊ alia hɀ com.
84.⁊ textū etiā quarti phyſicoruɀ.⁊ ita cōmentator ipſe
remanet in ↄtradictione:niſi eſſet ꝙ hic dixit motū eſſe
acquiſitionem partis poſt partē que quidē acquiſitio eſt
vniuerſalis in omnibus formis acquiſibilib9 per motū:
quia ſcdɀ ipſuɀ ſunt partibiliť acquiſibiles:vtrū autē oēs
per minima:nec ne in primo ſatis diximus ſuper ↄmēto.
62. Iſtam autē acquiſitioneɀ ponit cōmētator.ita ꝙ fiat
ex potentia materie educta ad actū.negat tamē cōmēta
tor.4.phyſicoꝝ.cōmēto.84.acquiſitionē partis poſt p
tem ab extrinſeco factam.⁊ iſta non cōtradicunt:ſicut vi
des.vnde ſi ponderabis vba cōmēti.84.nihil plus inue
nies:videť aūt que illarū viarū extremarū ſit verior nō
eſt pñtis ſpeculationis.vbi enim eſt diſcordia inter Sco
tum ⁊ ſanctū Thomā difficile eſt videre veritatem.

ꝯº.17. ¶ Secunda contradictio eſt in cōmēto.17.quia ibi decla
rans quō ſemper forma hɀ rationem agendi ⁊ mouendi
declarat hoc de quantitate ⁊ qualitate:⁊ ſic videť pone
re quātitatē eſſe de pncipijs actiuis:huius tamē oppoſi
tum ipſe ſcribit.ſeptimo metaphy.cōmēto.32.vbi hɀ ꝙ
nō eſt neceſſariū vt ante qualitatē gñatam:aut quantita
tem:vt etiam dicitur in littera ſit alia qualitas agēs:aut
quantitas:ſimiliter.4.phyſicoꝝ.cōmēto.84.dicit quā
titatē nō eſſe de pncipijs actiuis ſɀ ſequitur potētias acti
uas ⁊ operationes earū. Ad hoc dicimus quantitateɀ nō
eſſe de principijs actiuis actione reali:bene tamen eſt de
principijs actiuis actione ſpirituali:⁊ maxime tenendo:
ſicut tenet cōmētator.ſcdo de anima.commēto.133.talia
ſenſibilia cōia ſentiri per propriam ſpeciem. In actione
autem reali:licɀ non ſit ratio agendi:eſt tamen conditio:
quia in agentibus materialibus actio eſt per contactuɀ.
contangentia autē ſunt quoꝝ vltima ſunt ſimul.5.phyſi.
22.Et ſic quoquo modo quantitas pōt dici forma agēs:
quia nō pōt imediate ſubſtātia aliqua ſeparata tranſmu
tare materiam.vt dicit ↄmētator.ſeptimo metaphyſice.
28.⁊.31.cōmentis.ſic igiť cū quantū agat vt quantū:licɀ
quātitate nō agat:vt pncipio actiuo:ſed vt cōditione ne
ceſſario requiſita:tamē vt ſic cōcedi poteſt aliquo pacto
quantitatem eſſe de pncipijs actiuis:reductiue ſcɀ ⁊ cō
comitanter ſicut ipſemet dicit ꝙ quantitas ↄſequiť po
tentias actiuas ⁊ operationes ipſarū:ſed ipſa formaliter
non eſt de principijs actiuis. Illud auteɀ qō adduciť de
ſeptimo metaphyſi.32.non videť eſſe multum ad propo
ſitum cōtra textum iſtum:⁊ cōmentū.17.huius tertij:q2
ibi phs ⁊ cōmētator non negant qualitatē vel quantita
tem eſſe de pncipijs actiuis:ſed ſolum dicūt ꝙ in ſubſtā
tijs ſolū eſt neceſſarium:ꝙ id qō generatur:gñeť ab aliq
ſibi ſimili in ſpecie. In qualitatibus autē ⁊ quantitatib9
illud non oportet:ſtat enim aliquam qualitatē generari
ſicut dicit ↄmentator.que tamen non generabiť a ſimili
ſibi in ſpecie preexiſtēte:ſicut qualitates que ſubſequūť
formam mixtionis primarum qualitatū.

¶ Tertia contradictio eſt in cōmento.31.quia ibi dicit ꝙ ꝯº.31.
eſt per ſe notum cōtinuum diuidi in infinitum.ſexto aūt
phy.colligitur oppoſitum:quia ibi demonſtrať.demon
ſtratio autem non eſt ad per ſe nota. ¶ Reſpōdeť a mo
dernis ꝙ non inconuenit vnam ⁊ eandem ꝓpoſitioneɀ
eſſe per ſe notā in vna ſcientia.⁊ in alia demonſtratam:
ſicut enim docet philoſophus primo poſteriorū.cyrur
gia ſubalternať mathematice ſcientie quo ad iſtā cōclu
ſionem:ꝙ vulnera circularia tardius ſanantur:ita etiam
licɀ ſcientia naturalis ⁊ mathematica nō ſint ſe inuicem
ſubalternantes ſimpliciter:tamē ſcientia naturalis quo
ad iſtam propoſitioneɀ ſubalternat ſibi ſcientiā mathe
maticam:nam vt inquit cōmentator in iſto cōmēto.iſta
eſt vna maxima in mathematicis:ꝙ diuiſio menſurarū
tendat in infinitum.⁊ cōmentator ſubdit ꝙ hoc videtur
eſſe per ſe notum:ſed illi qui ponunt magnitudines com
poni ex indiuiſibilibus:vt plato:nō cōcedēt hac diuiſio
neɀ. Sed vnum per qō deſtruitur iſta opinio eſt hoc pn
cipium.vɀ.ꝙ magnitudo non componitur ex indiuiſibi
libus:⁊ iſtud bene deſtruitur per principia naturalia:⁊
ſubdit cōmētator ꝙ exiſtimatur illic.ſ.in ſexto phyſico.
ꝙ hoc demonſtratur in ſcientia naturali.ſ.ꝙ cōtinuū ſit
diuiſibile in infinitum.Et ſubdit ꝙ non eſt remotum ꝙ
hoc principium ſit per ſe notum.videlɀ.continuum eſſe
diuiſibile in infinitum.Et tamē ſit ignotum naturaliter
ꝙ continuū vel magnitudo ſit compoſita ex indiuiſibili
bus:tamē cum fuerit declaratū magnitudines non com
poni ex indiuiſibilibus:tunc ſciētia de hoc principio erit
certificata:ſequitur eniɀ ex hac poſitione ꝙ magnitudo
diuiditur in ſemper diuiſibilia:vt declarauit Ariſtote.in
ſexto:forte igitur geometer ponit hoc principium ⁊ natu
ralis diſſoluit hanc queſtionem. vbi dicamus ꝙ iſtud
principium indiget demōſtratione.⁊ hec erit in hac ſciē
tia:⁊ de hoc perſcrutabitur in ſexto.ſ.quibus vbis com.

ſm expoſitionẽ modernorũ inuenit duas ſolutiones: vna eſt q̄ iſta. ↄtinuũ eſt diuiſibile in infinitum. eſt per ſe nota: tam in ſcia naturali q̄ in mathematica: ſ3 iſta q̄ magnitudo ſit compoſita ex indiuiſibilibus eſt ignota: ⁊ demõſtratur in ſcia nāli. Alia riſio eſt q̄ vtraq3 eſt ignota ⁊ vtraq3 eſt demonſtrata in ſciētia naturali. S3 ſalua pace taliter exponentiũ hoc nõ poteſt ſtare: q2 cõmẽtator infra. cõmẽ. 70. dicit ſup verbis phi. ibi. qñ. d. q̄ poſt dicemus de vnoquoq3 eorũ: ⁊ de cauſa in hoc q̄ oĩs mẽſura ſit in magnitudines diuiſibilis: ſuper iſtis verbis. d. commẽtator q̄ hoc ſignat q̄ diuiſio mẽſure ſemper eſt nota per ſe. Et q̄ cauſa eius indiget demõſtratione: non ſicut quidam exiſtimant q̄ geometer accipit hoc eſſe a naturali. Ecce igitur clariſſimã ſniam Auerro. cõtra cõmunẽ errorẽ modernorũ tenentiũ naturalẽ demõſtrare continuũ eſſe diuiſibile in infinitũ: ipſe enim vult hanc eſſe per ſe notam in vtraq3 ſcia. ſ. naturali ⁊ mathematica quantũ ad eſſe: ſed bene eſt ignota quantũ ad ꝓpter quid: ⁊ quo ad hoc cõmentator dicit illam demõſtrari in ſcientia naturali. ⁊ illa demõſtratio ſcdm ipſum eſt demõſtratio cauſe tñ: nõ enim incõuenit aliquã ꝓpõnem quo ad q2 eſt: notã eſſe: que tamen non ſit euidens euidentia cauſe: ſicut lunã eclypſabilem eſſe notũ eſt ad ſenſum: non tamẽ propter quid eclypſet̃ eſt notũ: cauſa igitur ꝓpter quã ↄtinuũ eſt diuiſibile in infinitũ ignota eſt. ⁊ eſt iſta: q2 magnitudo ipſa non eſt compoſita ex indiuiſibilibus: ⁊ iſta demonſtrat̃ in ſcia naturali: ⁊ ſic dicit cõmentator in comẽto. 31. iſtud pncipiũ idigere demõſtratione. ſ. demonſtratione cauſe tñ: nõ demrõne dante cãm ⁊ eẽ: q2 quantũ ad eſſe iſtud eſt per ſe notũ: ⁊ in nulla ſcientia demõſtrat̃: ⁊ ſic patet q̄ nõ dedit Coñ. duas rõnes: ſed eſt vna reſpõſio. Aliter eñ Coñ. ↄdiceret ſibi in ↄmẽto illo: ⁊ in ↄmẽto. 70. ⁊ ita in modico ſpatio ſui oblit⁹ ↄtraria diceret. Melius eſt igitur exponere ipſum Auer. per ipſummet: ⁊ dicere ſicut diximus: q̄ cõtinuũ diuidi in infinitũ eſt per ſe notũ: ⁊ in nulla ſcia demõſtrat̃: ſed cauſa eius eſt ignota: ⁊ quo ad illud indiget demõſtratione. Et ex hoc patet q̄ ſolũ modernoꝝ nõ põt ſtare: qui volunt mathematicã ſubalternari phĩe naturali quo ad iſtud pncipiũ: q̄ continuum ſit diuiſibile in infinitum: patet hoc eſſe falſum: quia demõſtratio erigit̃ ſuper re ignota. iſtud aũt pn^m eſt notũ ꝑ ſe: ſicut inquit Coñ. in vtraq3 ſcia. g̃ eſt idemõſtrabile in vtraq3: ſimilr p3 q̄ fruſtra querunt ſup. 6° phy. vtrũ demõſtratio: qua demrat̃ ↄtinuũ eẽ diuiſibile in ifinitũ: ſit demratio nālis: vel mathematica: ⁊ faciũt qnterniones ſatis diffuſos ſup hoc: pat3 q̄ omnia iſta ſũt ſine ꝓpoſito: q2 in 6° phy. nõ fuit demratũ an cõtinuũ ſit diuiſibile in ifinitũ: ſed cã pp quã eſt diuiſibile fuit demõſtrata. Nota igit̃ mi mecenas ſolonẽ iſtã: ⁊ mãda memorie: q2 viri magni ⁊ illuſtres nři temporis ſup iſto paſſi ſunt decepti errore manifeſto.

ɔ°.40. ¶ Quarta ↄdictio eſt in ↄ°.40. q2 dicit. oẽ corp⁹ eẽ figuratũ. Inſtãtia eſt. 3. cc. 67. d elemẽtis: q̃ nullã figurã hĩt. ¶ Rñdet̃. oẽ corpus eſſe figuratum vel rõne ſue forme: vel rõne ↄtinẽtis. Et hic elñta: q2 ſunt indifferẽter oĩum figurarũ receptiua. iõ de ſe dicuntur infigurata eẽ: terminant̃ aũt ipſa merito ↄtinẽtis. Et iõ merito ↄtinentis habent figurã. ⁊ ſm eius diſpoſitiões diſponũt̃ ⁊ ipſa: ⁊ ſic patet qualr oẽ corpus dicit̃ eſſe actu figuratũ. ⁊ hoc non cõtradicit q̄ elñta de ſe dicant̃ infigurata.

ɔ°.54. ¶ Quinta ↄtradictio eſt 3° phyſi. ↄ°.54. vbi h3 mundum eſſe in loco p partes. huĩ⁹ tñ oppoſitũ vr̃ ſentire. 4. phy. 43. ¶ Rñdet̃ q̄ hic ſumpſit mundũ pro toto vniuerſo: ⁊ de hoc eſt verũ ipſum eſſe in loco: q2 ptes eius ſunt in loco: ſic ipſemet dicit. 4. phyſi ↄ°. 44. ſed qñ dicit q̄ mũdus nõ mouet̃ ꝑ partes ↄ Themiſtiũ: ibi ſumpſit mũdũ pro corpe celeſti qd circulariter mouet̃: q2 tale ſcdm ipm mouet̃ ſcdm totũ: quantũ ad formã: ſcdm partes vero: ⁊ quãtũ ad formã ⁊ mãm ſil. ſic ipe dicit ibi. ⁊ 6° phy. 85.

ɔ°.60. ¶ Sexta cõtradictio eſt in ↄ°.60. vbi tenet magnitudinẽ tam mathematice q̄ nāliter ↄſideratã eſſe diuiſibilẽ in infinitũ. huius tamẽ oppoſitũ reperit̃ in dictis eius. 4° phy. ↄ°. 72. vbi. d. q̄ licz linea ſm q̄ linea diuiſibilis ſit in ifinitũ: nõ tamẽ ſ3 q̄ eſt terreſtris aut ignea. Soluit̃. linea põt ↄſiderari vt linea preciſe: ⁊ ſic ↄſiderari hab3 a mathematico put. v3. abſtrahit a mã ſenſibili: ⁊ ſic diuiſibilis eſt in infinitũ. Alio mõ põt cõſiderari: vt eſt in mã pma abſolute: ⁊ vt ſic cõſiderat̃ a nāli. ⁊ vt ſic diuiſibilis eſt in infinitũ: q2 infinitas eſt ex parte mãe: finitas vero eſt ex pte forme. 3. phy. ↄ°. 65. infinitas accidit materie ſm q̄ ẽ materia. Alio mõ põt cõſiderari linea ſm q̄ eſt in materia quali: ⁊ ſic a nāli cõſiderat̃: ⁊ vt ſic non eſt diuiſibilis in ifinitũ: q2 vt ſic cõcernit formã a qua eſt terminatio ⁊ actus. Et ſic verificat̃ dictũ Coñ. hic de linea nāli: vt eſt in materia prima abſolute: ſ3. 4. phy. 72. verificat̃ ſua ſnia de linea nāli: vt eſt in mã quali: ſic manifeſtant v̾ba eius. vtrũ aũt in aliquo caſu etiã linea: vt in materia quali: ſit diuiſibilis in infinitum pertinet ad qõnem de minimis: q2 in via corruptionis nõ icõuenit in multis caſibus negari minima ſcdm multos ſolennes Auerroiſtas: ſed de his alias.

p̃ cap. de ſubſ. orbis.

¶ Cõcordantie Auerro. ſuper. 4. phy.

ɔ°.20. Dicit Coñ. in cõmẽ. 20. quarti phy. q̄ illud qd eſt ꝑ accñs aliqñ eſt rarũ: ⁊ aliud eſt ſemp. Huius tñ oppoſitum inuenit̃. 8. phyſicoꝝ. ↄmẽto. 36. vbi habet q̄ illud qd eſt per accidens nõ eſt ſemper: neq3 neceſſariũ. ¶ Reſpõdet̃ q̄ ly per accidens. 8. phy. ſumit̃ vt diſtinguit̃ cõtra primo: ⁊ per ſe. Non ſic autẽ in iſto loco: ſed ſumit̃ abſolute. vnde. d. q̄ tale aut eſt ſemper vel frequẽter: ⁊ de tali fiunt demõſtrationes iuxta ſniam philoſophi in primo poſteriorum. Eorum que ſepe fiunt que demonſtrationes appellantur dialectice: vt inquit Cõmẽtator ibi. de raro autẽ non fit demõſtratio.

ɔ°.27. ¶ Dicit Cõmẽtator in ↄmẽto. 27. quarti phyſicorũ. q̄ nihil ſeipſum recipit: neq3 per ſe: neq3 per accidens: huius tamen oppoſitum inuenit̃. 3. de anima. de intellectu qui recipit ſeipſum per accidens: quia poſt aliorũ receptionẽ vt patet. t. coñ. 8. Et idem ſentit cõmẽtator. 12. metaphy. cõmẽto. 51. niſi eſſet q̄ quarto phyſicorum. loquit̃ de receptione corporali ⁊ dimenſionata. in tertio vero de aĩa. loquitur de receptione ſpirituali: ⁊ in tali nõ inconuenit q̄ idem ſit mouens ⁊ motum recipiens ⁊ receptum: ſic̃ ſcribit Cõmẽtator. 8. phy. ↄmẽto. 40. in intellectu autẽ nřo verificatur per accidens: in alijs vero itellectibus: ⁊ precipue in primo intellectu verificat̃ per ſe omnibus modis: quorũ cauſam requiras. 12. metaphy. ↄmẽtis. 39. ⁊ 51. de hac tamen propoſitione prolixe diſputaui in queſtione de mouente ⁊ moto.

ɔ°.32 ¶ In cõmento. 32. quarti phy. dicit Cõmentator habitũ notiorem eſſe priuatione. huius tamẽ oppoſitum dicit. 8. phyſi. cõmento. 27. vbi h3 q̄ in quibuſdam locis accidit diſcribere habitum per negationes priuationum in caſu quo priuatio eſt notior habitu. ¶ Reſpondet̃ q̄ priuatio quatenus priuatio eſt nunq̃ eſt notior habitu. Et ratio eſt in promptu: quia ratio cognoſcendi eſt ab actu. 9° metaphyſice. 20. habitus autem h3 rationem actus: ⁊ priuatio h3 rationem potentie a qua eſt occultatio. Et iõ priuationes habent cognoſci per ſuos habitus: ſicut potentia per actũ: ⁊ ſicut mã per formã: ſic̃ p3. 3. de aĩa. t. cõ. 25. ⁊ primo de aĩa. t. c. 85. vbi dicit̃ q̄ rectum eſt iudex ſui ⁊

obliqui. Sed tñ ꝑ accñs ↄtingit cognoſcere habitum ꝑ
ꝓuationẽ. ⁊ hoc vbi ad vnã formã ignotã deuenire volu
mus ꝑ aliã formã notiorẽ diſperataꝝ: tunc ſi volumus
cognoſcere illam ignotam qd ſit in ſe poterimus eam co
gnoſcere ꝑ negatões formaꝝ notioꝝ apud nos: ꝙ ꝓuatio
nes nõ ſunt notiores rõne ſui. ſʒ rõne ſui habitus in quo
hñt reduci: ſicut ↄtingꝰ i cognitiõe nr̃a de abſtractis ſub
ſtãtijs ex cognitõe creaturaꝝ: i qua ſcḋʒ peritiores theo
logos potius attingimus qd nõ ſint ꝙ̃ qd ſint. Et iſtud
voluit dicere ↄm̃.8.phy. q2 ibi reddit cãʒ q̃re Ariſ. deſcri
pſit illud qḋ eſt ꝑ ſe ꝑ negationẽ accñtia: ⁊ ingt ꝙ h̄ fecit
q2 illud qḋ eſt ꝑ accñs eſt notius illo qḋ eſt ꝑ ſe. Et iõ ac
cidet in qbuſdã locis deſcribere habitũ ꝑ negatiões ꝓua
tionũ. Vñ igr̃ dixim ꝰ nos ꝙ ꝓuatio ⁊ negatio quatenꝰ ꝓ
uatio ⁊ negatio nõ ſunt notiores habitibꝰ ⁊ affirmationi
bus. ſʒ rõne alterius habitus ⁊ affirmatiõis ad quas re
duci hñt: ↄtingere põt ꝓuationẽ notiorẽ eẽ habitu.

ↄº.64. ¶ In ↄº.64.36.⁊.42. dicit vacuũ eẽ nature ↄſimilis. op
poſitũ vȯ tenet in ↄº.48. vbi h̄r ꝙ vacuũ non eſt nature
ↄſimilis neq3 diuerſe. Niſi eẽt ꝙ ſnia phi ẽ ⁊ ↄm̃ ꝙ ex pte
rei vacuũ nõ ẽ nature ↄſimilis neq3 diuerſe: Cũ nihil ſit.
ſimilitudo aũt idemptitas ⁊ diuerſitas ſunt pñie entis. io.
meta. textu. cõ. 12. ſʒ ſcḋʒ imaginationẽ antiquoꝝ ponẽ
tiũ vacuũ ſeqbat̃ vacuũ eẽ nature ↄſimilis ꝑ totũ: ⁊ ſic ad
hoiem ꝓbat: ibi pħs ꝙ ſuppoſito vacuo nõ poſſet ibi mo
tus fieri: Cũ ſit nature ↄſimilis ꝑ totũ. vñ ſcḋm rẽ vacuũ
nõ eſt nature ↄſimilis neq3 diuerſe: tñ ſcḋʒ imaginatões
que eſt res ſatis ampla nature ↄſimilis eẽ vr̃.

ↄº.71. ¶ In ↄº.71. quarti phy. dicit ↄm̃ in motu elemẽti formã
mouer̃. Et mãʒ moueri. in 4º de celo. d. formam elemẽti
eẽ vtrũq3. ſ. mouẽs ⁊ motũ. ¶ Solo. illud ꝙ moꝛ vt qḋ
nõ eſt mã neq3 forma: q2 in ꝓhemio meta. actiones ſunt
ſuppoſitoꝝ: mã. n. nõ põt eẽ ꝑ ſe motũ vt qḋ in motu ele
mẽti: q2 ſubʒ motus eſt ens in actu. 5. phy. t. c. 8. nec forma
q2 forma vt forma hʒ mouer̃. 2º de gnõne. 53. Et 3º phy.
17. tum q2 forma hʒ rõnẽ ptis. parti aũt nõ ↄpetit rõ ꝑ ſe
moti. ſʒ toti q2 totius eſt opo. Illud igit̃ qḋ moꝛ ⁊ qḋ mo
uet eſt totũ elemẽtũ. tñ paſſiue moꝛ vt quo rõne materie:
⁊ moꝛ vt quo actiue rõne forme. hñ verũ eſt ꝙ ẽt ↄcurrit
mediũ tanꝙ̃ cauſa mãlis extrinſeca neceſſario reqſita ſi
motꝰ elemẽti dʒ pfici ⁊ exire in actũ: q2 in motu reqritur
ſucceſſio ⁊ ſucceſſio ẽ merito reſiſtẽtie. reſiſtẽtia aũt non
eſt mã nuda. Tñ ſufficit ꝙ elemẽtũ ⁊ ſua forma ob itrin
ſeco habeat potẽtialitatẽ rõe materie. vñ ſi forma elemẽ
ti eẽt a mã ſeparata: nullo mõ eẽt mota neq3 ꝑ ſe neq3 ꝑ
accñs: q2 forme ſeparate ſicut. d. ↄm̃ nono meta. ↄº. 2. ſũt
tm̃ agẽtes: ⁊ nullo mõ patiẽtes neq3 eſſentialr̃ neq3 acci
dẽtalr̃. Et iſta ẽ ſnia phi. ꝓ de gñatiõe ⁊ corruptiõe. t. c. 55.
formis aũt in mã exiſtẽtibus ↄpetit paſſibilitas rõe ma
terie. ⁊ iõ ꝑ accidẽs ſũt mobiles nõ ꝑ ſe. qui. n. dixerit for
mas eẽ ꝑ ſe mobiles nõ eſt dignus vt a nãli phõ ipugner̃
5. phy. ↄº. 5. Et iõ. 4. celi. ↄº. 22. ꝙ forma elemẽti vt for
ma moꝛ: ſʒ vt in mã moꝛ. qḋ itelligo ꝑ accñs. In h̄ vȯ. 71.
dicit mãʒ moueri vt quo tãꝙ̃ ꝓncipio ꝑ ſe. potẽtialitatis
ad motũ: ſʒ vt dixi nõ ſit adequatũ. dixit vȯ formã moue
re tanꝙ̃ ꝓncipiũ formale ꝑ ſe ꝓncipiãdi motũ. Cũ actio ſit
a forma. ¶ Sʒ ↄ obijcies. ex hac ſolone ſeqr̃ idẽ mouẽs
eẽ ⁊ motũ: q2 tu ↄcedis formã elẽti eſſe vtrũq3. ¶ Dr̃ ad
mittẽdo totũ ad bonũ itellectũ. vʒ. ꝙ nõ incõuenit idem
eẽ ꝑ ſe mouẽs: ⁊ tñ qḋ ſit ꝑ accñs motũ: ⁊ maxime in his
q̃ nõ mouẽt neq3 mouent̃ vt qḋ. ſʒ qḋ idẽ ſcḋm idem ſit
mouẽs ⁊ motũ h̄ hñ fuit a peripateticis negatũ: nam vt
ſcribit ↄm̃ in liº deſtructio deſtructionũ. diſputatiõe pri
ma. in ſolone ꝓmi dubij. ꝓncipiũ ab oibus ↄceſſum ẽ: ꝙ
nihil ſe ipſuʒ ꝑmutare põt.

¶ In ↄº.76. quarti phy. dicit ↄm̃ corpus mathematicũ ↄº.76.
nõ abſtrahere a loco. ⁊ eãdẽ ſentẽtiã hʒ ſupra in ↄº. 47.
Et ꝓ de gñatiõe. ↄº. 44. Sʒ huiꝰ oppoᵐ inuenimus. 3º celi
ↄº. 55. Niſi eẽt ꝙ corpus mathematicũ nõ abſtrahit a lo
co indeterminato. tñ hñ abſtrahit a loco determinato.
Nã rõ ꝑꝑ quã aliqd eſt in loco ideterminato eſt ꝙ ſit di
mẽſionatũ: ⁊ q2 corpus mathematicũ quãtũ eſt: iõ vr̃ ſic
ↄpetit ſibi in loco eẽ. ſʒ ꝙ aliqd ſit in loco determiato. v
bi grã. ſupius vel iferius. h̄ competit corpi quali nedum
quanto: ⁊ ſola nãlia corpa habentia grauitatẽ vel leuita
tẽ vel aliqd hõ ſunt in loco. Aut alr̃ corpus mathemati
cũ nõ abſtrahit a loco ſcḋʒ imaginationẽ. Tñ ſcḋm rem
abſtrahit: q2 ſcḋʒ rẽ oẽ corpus ẽ nãle: q2 corpꝰ mathema
ticũ i effectu nõ eſt ſepatũ a nãli. ſʒ ſũt eadẽ. 2. phy. 18. Et
h̄ voluit ↄm̃. 4. phy. ↄº. 47. in fine. vbi. d. ꝙ corpus ma
thematicũ nõ ẽ in loco niſi ſʒ imaginationẽ: ⁊ vlr̃ oẽs ꝓ
põnes mathematice ſunt vere ad imaginationeʒ. 3. phy.
cõmẽto. 60. ⁊. 3. celi. cõmento. 72.

¶ In ↄº.84. dicit Auerrois ꝙ raꝝ ⁊ denſum ſunt ↄ̄ria ↄº.84.
in quãtitate. Huius tñ oppᵐ. d. in ↄº ſequẽti vbi h̄r ꝙ ra
ritas ⁊ dẽſitas nõ ſunt de eẽntia quãtitatis. Et. 7. phy. ↄº
15. dicit ꝙ ſunt q̃litates. In ꝓmo aũt meta. ↄº. 15. dicit ꝙ
ſunt de ꝓdicamẽto ſitus. in. 8. phy. ↄº. 77. d. ꝙ denſari ⁊
rarefieri ſunt motus locales. qualr̃ g̃ eſt tanta diuerſitas
in dictis eius: ¶ Soluit̃. raritas ⁊ dẽſitas ſunt de predi
camẽto ſitus: veꝝ eſt ſcḋʒ opinionẽ antiquoꝝ: ſic gloſat
ↄm̃ ꝓmo meta. ↄº. 15. Et ſic pt ẽt gloſari auctoritas phi in
ꝓdicamẽto q̃litatis dũ dixit raritatẽ ⁊ dẽſitatẽ nõ eẽ q̃li
tates: ſʒ de ꝓdicamẽto ſitus: nam phs in ꝓdicamentis vt
in pluribus loqtur ſcḋʒ famoſitatẽ. ſicut colligit̃ de intẽ
tione ↄm̃. 5. meta. ↄº. 18. Et iſta ẽt eſt gloſa ↄm̃. 7. phy. cõ
mẽto. 15. vbi. d. ꝙ raritas ⁊ dẽſitas ſunt reꝝ q̃litates cõſe
quẽtes calidũ ⁊ frigidũ. ⁊ ſubdit. antiq vȯ dicebãt ꝙ dẽ
ſitas eſt ↄſtrictio poroꝝ: ⁊ raritas expãſio: ⁊ ꝑ ↄñs ſcḋm
antiquos ſeqr̃ ꝙ ſint de ꝓdicamento ſitus: ⁊ ↄ̄ iſtos anti
quos loqr̃ phs ⁊ ↄm̃ ꝓ meta. tex. ↄº. 15. ſic pʒ ītuẽti. Dimit
to hic miſſionẽ Burlei ⁊ iunioꝝ q̃ nulla ẽ ⁊ iſtãtias habet
multas. Raritas tñ ⁊ denſitas formalr̃ ſunt q̃les: ⁊ tales
vt ſunt in gñabilibus ⁊ corruptibilibus inſequunt̃ calim
⁊ frigidũ: qḋ dico ꝑꝑ raritatẽ ⁊ dẽſitatẽ corpoꝝ celeſtiũ:
q̃ eſt alterius rõnis ab iſtis: q2 ibi nõ ↄſequunt̃ calidum
neq3 frigidũ ſicut pʒ. 2º caº de ſuba orbis. Et ſic intelligit̃
dictũ ↄm̃. 7. phy. 15. vñ motus rarefactiõis ⁊ ↄdẽſatiõis
ſunt in ꝓdicamẽto q̃litatis q2 ſui termini ſunt formalr̃ q̃
litates. vñ phs in 2º. De ptibus aialiũ. caº ꝓmo. iter q̃li
tates elemẽtoꝝ enumerat ẽt raritatẽ ⁊ dẽſitatem: quan
tuncũq3 non enumerauerit eas in 2º de gñatione: vel q2
reducunt̃ ad grauitatẽ ⁊ leuitatẽ: vl̃ q2 reducunt̃ ad mol
liciẽ ⁊ duriciẽ: vt dixit Alexander. vel iõ tacuit: q2 vt. d.
ↄm̃ ibi in ↄº. 15. raritas ⁊ denſitas nõ ſunt q̃litates actiue
ſʒ ↄſequunt̃ calorẽ ⁊ frigus. ⁊ eſt ſentẽtia phi in 2. de ge
neratiõe. t. c. 17. ſicut hñ notat ibi. Io. grãmaticus. qñ vȯ
d. ↄm̃ in ↄº. 84. ꝙ raritas ⁊ dẽſitas ſunt ↄ̄ria in quantita
te: h̄ itelligit̃ nõ formalr̃ ſʒ ↄſequutiue. vñ ipſemet ſeipuʒ
declarat ibi. ingt. n. raritas ⁊ denſitas ſunt ↄ̄ria in quãti
tate. ⁊ ſubdit cãm dicẽs cuʒ trãſlatio corpis de raritate in
denſitatẽ ẽ trãſlatio de maiori quantitate in minorẽ. Et
h̄ idẽ hʒ ipſe. 8. phy. in. cõmẽto. 31. Et ꝑꝑ h̄ ipſe in cõmẽto
85. quarti. phy. dixit raritatẽ ⁊ dẽſitatẽ nõ eẽ de eſſentia
q̃titatis: q2 videbat ꝙ nõ erãt quãtitates formalr̃ ſʒ cõ
ſequutiue. Qñ vȯ dixit. 8. phy. cõmẽ. 77. ꝙ dẽſari ⁊ rare
fieri ſunt motus locales. Dr̃ ꝙ ibi loquit̃ ad hoieʒ: q2 ibi
d. ꝙ antiq dicebãt gñationẽ ⁊ corruptionẽ fieri ꝑ ↄgre
gationẽ ⁊ ſegregationẽ ⁊ fuerũt illi q dixerũt res gñari ex
raro ⁊ dẽſo: ⁊ illi ponebãt ꝙ rarefieri ⁊ ↄdẽſari ſũt mo

tus localeſ:ꝛ tales collocabāt raritatē ꝛ dēſitatē in gñe congregatiōis ꝛ ſegregatiōis ꝛ ſeparationis: ſicut ibi ɔ͏ᵐ expreſſe hꝫ. Pōt etiam dici ſcḋm veritatē ꝙ motus loca les ɔſequunt̄ ad motū rarefactiōis ꝛ condenſatiōis ſicut patet intuenti.

ɔ°.48. ℂ In eodē cōmēto.84.dicit ɔ͏ᵐ ꝙ quātitas nō fit a quātitate ſic̄ caliditas a caliditate. Dui° tñ vr̄ dicere oppoſitū ꝑmo de gñatiōe.ɔ͏ᵗᵒ.30. vbi hꝫ ꝙ faciens partes magnitudinis eſt magnitudo. Solutionē huius q̄re ſupius in 3°.phy.ɔ̄dictione ſecūda.ſup cōmēto.17.

ɔ°.97. ℂ In cōmēto.97.quarti.phy.dicit Cōmētatoꝛ ꝙ motus pōt imaginari extra tp̄s. Huius tñ oppoſitū inuenitur in dictis ſuis.12.meta.cōmēto.29. vbi hꝫ ꝙ ſine tp̄e īpoſſibile eſt imaginari motū. R̄ꝫ ꝙ cōmētatoꝛ hic loquit̄ de abſtractiōe q̄ fit in ꝑma opōne itellꝰ:in qua pōt ɔſiderari ꝑus nō ɔſiderato poſteriori. Nā ſicut ſcribit Cōmētatoꝛ.12.meta.cōmēto.39.intellꝰ natus eſt diuidere ea que ſunt adunata in eē:lꝫ in re ipſa non ſint diuiſa. Et ita cum tēpus nō ſit de q̄ditate motus:intellectus pōt abſtrahere motū a tp̄e. Et ex h̄ pꝫ ɔ̄ vulgares ſucceſſionē nō eſſe de intrinſeca rōne motus:ſꝫ ē de ɔ̄ſtibus ipſiꝫ. Sed.12.meta.cōmēto.29.loq̄t de abſtractione q̄ fit in ſcḋa opōne intellectus. ꝛ ſic nō pōt imaginari motus ſine tp̄e:q꞉ imaginādo hoc:talis imaginatio mēdax ē. ꝑma aūt minime. q꞉ 2°.phy.t.c.18.abſtrahētiū nō eſt mendaciū.

ɔ°.99. ℂ Videt̄ dicere cōmētatoꝛ. in cōmento.99. ꝙ motus ſit q̄ditatiue quantitatis:huius tñ oppoᵐ.d.phō ꝛ ipſe in.5° meta.cōmēto.18.ꝛ tᵒ. Burleus ꝛ moderni diſtinguūt de triplici ɔſideratiōe motus.dicūt.n.motum poſſe ſumi ꝑ vt nō dr̄t a termio ad quē:niſi ſicut impfectū a pfecto:ꝛ ſic ē de gñe termini ad quē. Alio mō ꝑmo ſumi ɔtinuo q̄ mobile tēdit ad ſuā pfectionē. Et ſic eſt de p̄dicamento paſſiōis. Tertio mō pōt capi pro illa ſucceſſione vel duratiōe trāſmutationis ɔtinue. ꝛ ſic eſt in p̄dicamēto quātitatis ꝑ ſe. Et ſic dicit phꝫ ɔſideraſſe motū in 5.meta.qñ dixit motū eē quātitatē. Mirꝫ eſt q̄uo iſte vir ita manifeſte peccat i ponēdo ꝓpriā q̄titatē motui: ꝛ in dicēdo de intētiōe phi motū eē ꝑ ſe quātitatē. Immo phō expreſſe 5.meta.capᵒ de quanto.ꝛ eſt textus ɔ͏ᵗᵘ.18.enumerat motū ꝛ tp̄s inter quāta ꝑ accñs. Et dicit.alia vt motus ꝛ tēpus. Etenīꝫ hꝯ quanta quedā dicunt̄ ꝛ ɔtinua: eo ꝙ illa diuiſibilia ſunt quoꝝ ſunt he paſſiones. Et cōmētatoꝛ in cōmēto dicit ꝙ tp̄s ꝛ motus ſunt quantitates eo ꝙ ſunt accñtia ɔ̄ſtia eſſentialr̄ illa q̄ ſunt quātitates ꝑ ſuā ſubam ſ.magnitudinē q̄ diuiditur eſſentialr̄ ꝛ ꝑmo. Dicamus ergo ad ɔ̄dictionē ꝙ cōmētatoꝛ nō dixit in.99. cōmēto: Motū q̄ditatiue eē quantitatē:ſꝫ ſolū ꝑ accñs. vñ ſi ponderent̄ vba ſua ibi reddit cāꝫ ɔtinuatiōis in motu:ꝛ dicit ꝙ eſt quātitas ꝑ quā eſt motus: noluit dicere ꝙ motus eſt ɔtinuus:q꞉ motus ſit quātitas:ſicut imaginat̄ ɔ̄dicēs. ſꝫ voluit motū hr̄e continuationē a quātitate.i.a magnitudine ſuper qua fit motus.

ɔ°.117. ℂ In ɔmēto.117.d.motū abijcere a ſuba. Oppᵐ ſra.in eodē quarto cōmē.128. Et.8.phy.59. Soluit̄.dictū ſuū fallit in motu locali ꝑ ſe:vꝫificat̄ tñ ꝑ accidens.

ɔ°.132. ℂ Cōmētatoꝛ in cōmēto.132.quarti phy.dicit tp̄s nō menſurare motū celi vt numerus: ſꝫ hr̄i ad alios motus ſe hꝫ vt numerus. Dui° tñ oppᵐ.d.in ɔmēto.133. Soluit̄ ꝙ dictū ſuū intelligit̄ cū p̄ciſiōe:q꞉ ad motū celi tp̄s hꝫ duplicē habitudinē ꝛ paſſionis ꝑ ſe ɔ̄ſtis ſubm. Et habitudinē numeri ꝛ mēſure.ſꝫ ad alios motus comparat̄ ſolum in rōne numeri. Et ſic ſedat̄ cōtrouerſia.

ℂ Concoꝛdantie Auerrois ſup.5° phy.

In cōmēto 8°.5.phy.dic̄ Cōmen.ꝙ mā nō eſt i loco.oppᵐ appꝫ ꝑ ō gñōne.ɔ°.27. vbi dr̄ ꝙ illō ex quo aliq̄d gñat̄ neceē ē vt ſit in loco. Soluit̄.māꝫ nō eē in loco ꝑ ſe.ſꝫ ꝑ accñs.rōne.vꝫ.totꝰ gñat:cᵒ ipſa eſt ꝑs:qḋ q̄deꝫ ꝑ ſe eſt in loco. Et phō deſtruit hic māꝫ nō eē in loco vt eſt ſeparata a phyſicis coꝛpibus: vt imaginabant̄ antiq. Tñ vt eſt in phiſicis coꝛpibus ſic ē in loco ꝑ accñs: q꞉ locat̄ ad locationē illiꝰ cui ꝑ ſe debet̄ locꝰ. ℂ Eſſet tñ hic locꝰ dubitatōis in vīa ɔ͏ᵗᵒ. An mā ſit in loco nō rōne totius.ſꝫ rōe ſui vel rōne alicuiꝰ ɔ̄ſtis ad ipſaꝫ. Et vr̄ ꝙ ſic.nā ſtantibus quātitatibus interminatis coeternis ipſi māe vr̄ ꝙ ſibi debet̄ locus. Nā vr̄ ꝙ rō locādi abſolute ſumat̄ a quātitate iuxta illud ph̄i.4.phy. textu cō.76. Si coꝛpus cubū ſeparatū a q̄litatibꝰ ſenſibilibus ponat̄ in aqua:tñ cedit ſibi aqua quāta ē ſua dimēſio. Ad hoc diceret̄ ꝙ mā quātitatibus interminatis ɔſiderata vt abſtrahit ab oī forma ſbālī:ꝛ ab oī q̄litate ſenſibili. vt ſic nō ē ens niſi in aīa ſcḋꝫ viā Auerrois.12. meta.ɔ͏ᵗᵒ.14. Et ita ēt diceret̄ eē in loco ſcḋꝫ imaginatiōnē. Aut diceret̄ eē in loco īdeterminate.ſꝫ ꝙ ſit in aliquo loco determinato req̄rit quātitas terminata ꝛ forme:ad quā ɔſequit̄ talis quātitas. Et ſic dicimus ſubm gñōnis nō occupat̄ locū determinatū: ꝛ ſi illō ſit mā quāta. Soluit̄ igit̄ ɔ̄dictio ꝙ ɔ͏ᵐ nō dixit ꝙ illud ex quo aliq̄d gñat̄ ſit in loco ꝑ ſe:ſꝫ dixit ꝙ h̄ ē aut ꝑ ſe aut ꝑ accñs ſicut dicimus de mā.ecce ꝙ vult māꝫ eē in loco ꝑ accñs:ſꝫ qñ dixit.5.phy.ɔ͏ᵗᵒ.8.ꝙ mā nō eſt in loco:intellexit eā nō eē in loco ꝑ ſe. Et iſta nō ɔ̄dicunt. Aut alr̄.nō ē in loco determinato ē hr̄i in loco īdeterminato. Sꝫ prima ſolō eſt magis ad mētē phi ꝛ ɔ͏ᵗᵒ ꝑ ō gñōne.t.c.27.ſic videt̄ poteris.

ℂ In ɔ͏ᵗᵒ nono.5.phy.dicit ɔ͏ᵐ ꝙ ɔ̄rietas q̄ eſt in loco latet. ꝛ eandē ſentētiā hꝫ.8.phi.ɔ͏ᵗᵒ.16. Huius tñ oppᵐ vr̄ dicere 8.meta.ɔ͏ᵗᵒ.4. Et.10.meta.ɔ͏ᵗᵒ.13.vbi hꝫ ꝙ ɔ̄rietas in rei veritate. ꝑmo inuenit̄ in eis q̄ ſunt in loco.iō accepta eſt in diffinitiōe ɔ̄rioꝝ diſtantia:cū dr̄:ɔ̄ria ſunt q̄ ſub eodem gñe poſita maxie diſtāt. R̄ꝫ vt.d.ɔ͏ᵐ.4.celi.ɔ͏ᵗᵒ.38.ꝙ ɔ̄rietas q̄ ē in foꝛma ꝛ q̄litate ꝛ in loco dr̄ equoce:q꞉ ɔ̄ria in q̄litate ꝛ in alijs p̄dicamentis ſunt ſolū duo in foꝛma. Et ſunt vnū in ſubō:ſꝫ ɔ̄ria in loco ſunt ɔ̄ria tam ſcḋm ſubm q̄ ſcḋꝫ foꝛmā. Et q꞉ de rōne ɔ̄rioꝝ ē diſtātia:ꝛ q꞉ plus diſtāt illa q̄ ſunt duo in foꝛma. Et duo in ſubō:q̄ illa q̄ ſūt duo in foꝛma. ꝛ vnū ſubō:iō ɔ̄rietas ex nā rei ꝑmo cōpetit ɔ̄rijs in loco q̄ alijs ɔ̄rijs. Accedit ad h̄ vt dicit etiam cōmētatoꝛ.10.meta.ɔmēto.13.diſtātia in loco eſt maxia.ſ.cētri ad circūferētiā. ꝛ iſta diſtātia eſt cauſa in ɔ̄rietate ſubaꝝ coꝛpoꝝ ꝓpꝛioꝝ iſtis locis.iō ɔ̄rietas ꝑmo reꝑit̄ ex nā rei in loco q̄ i alijs ɔ̄rijs alioꝝ p̄dicamētoꝝ. Et h̄ etiā aſſeruit cōmētatoꝛ.4.phy.ɔmēto.5. Dū d. ꝙ coꝛpa ɔ̄ria ſꝫ nāꝫ mouent̄ ad loca ɔ̄ria ſcḋm nāꝫ:q꞉ loca non ſolū ſunt extrema vnius linee recte lōgiſſime: ſꝫ ꝛ cuꝫ h̄ ſunt ɔ̄ria ſm potētiā.res.n.quaꝝ ſube ſunt ſimiles ɔ̄rijs hr̄it ſubas ɔ̄rias aliquo mō:ecce ꝙ vult ɔ̄rietateꝫ in loco eē cāꝫ ɔ̄rietatis in ſuba ꝛ in qualitate:eo mō quo in ſubſtātijs ɔ͏ᵗ ſubaꝫ ſube ɔ̄riā eē. Et lꝫ ita ſit ꝙ ɔ̄rietas primo reꝑiat̄ in loco:tñ nō eſt notum ꝙ oē qḋ localr̄ mouet̄ ɔ̄rietatē taleꝫ habeat. ꝛ ſic dixit cōmentatoꝛ in h̄ quinto. cōmēto.19.ꝛ.8.phy.16. Et.6.phy.ɔmēto.92. ꝙ ɔ̄rietas q̄ q̄ eſt in loco latet.non q꞉ illa lateat ꝙ ſit ɔ̄rietas:imo eſt prima ꝛ cā alioꝝ: ꝛ ponit in diuiſione alioꝝ tanq̄ notioꝛ ſed latet penes h̄ ꝙ non eſt notū ꝑ ſe eam ineſſe cuilibet mobili qḋ moꝰ motu locali. Et ſic nulla eſt ɔ̄dictio ſicut videt̄:ſꝫ ɔ̄ determinationē iſtaꝫ dubitauit ſubtiliter magnificētia tua:q꞉ tūc nō eēt vera ɔ̄rioꝝ deſcriptio dicēs. ɔ̄ria ſunt q̄ hr̄it fieri circa idē ſubꝫ nō ſimul.ſꝫ ſucceſſiue: mō ſi ɔ̄ria in loco ſunt duo in ſubō ꝛ duo in foꝛma:nūq̄ igit̄ aliquo mō circa idē ſubꝫ hr̄it fieri nec ſimul nec ſucceſſiue. Et ad hoc dixi ꝙ argᵐ tuū demrat.nā locus ſupe- ɔ°.9.

rioꝛ vniuerſi nunq̃ ſiet inferioꝛ. ⁊ dixi deſcriptionē illaꝫ verificari de ꝯ̄rijs in qualitate non de ꝯtrarijs in loco: ⁊ dixi cū Auerroi. ꝯmēto.38. quarti de celo. ꝯ̄rietatē nō di ci vniuoce ſed equoce vel analogice de his ⁊ de illis: ut alr aliqd ꝯuenit alicui rōne gnāis: qḋ tñ repugnat eidem rōne ſpēi ſicut pꝫ.6.phy.ꝯᵒ.15. Et.7.phy.cōmēto.2.

ꝯᵒ.19. ❡ In ꝯmēto.19. quinti phy. Cōmētatoꝛ dicit ꝙ nō ſit mi⸗ rus niſi p admixtionē ꝯ̄rij. Oppᵐ.2.celi.cōmēto.15. Sol uit. in habētibus ꝯ̄rium ſcōm viā ꝯᵉ remiſſio p admix⸗ tionē ꝯ̄rij ſit: ⁊ p oppᵐ intēſio per remotionē a ꝯ̄rio. iuxta illud phī. illud eſt albius qḋ eſt nigro impmixtius: in ca⸗ rētibus vero ꝯ̄rio ſicut eſt lumen ⁊ alia hō nō eſt ſic. Et iō Cōmētatoꝛ in ꝯmēto.15. ſecūdi de celo iaꝫ allegato ingt. ⁊ nō ſequit̃ vt remiſſio ſit ſemꝑ ex mixtiōe ꝯ̄rij: ſicut di⸗ xit Alexander in multis locis.

ꝯᵒ.21. ❡ In ꝯmēto.21. quinti phy. dicit gn̄ationē nō eē motum: q̄ꝛ forma eſt indiuiſibilis: ſꝫ oppoᵐ vr̃ ſentire de formis elemētoꝝ.3.celi.cōmēto.67. vbi tenet ꝙ intendunt̃ ⁊ re⸗ mittunt̃. Soluit̃. de rōne motus due ꝯditiōes reqrunt̃. vna ꝙ ſubm ſit ens in actu. alia ꝙ forma ſit diuiſibilis. vn̄.5.phy. probat̃ ad relonē nō eē motū ⁊ ēt.7.phy. de ṗ⸗ ma ſpē qualitatis. Et cōmētatoꝛ.6.phy. ꝯmēto.85. ꝓbat ꝙ ad ſitū nō ē motus: q̄ꝛ eſt rlo ⁊ relō ꝯſiſtit in idiuiſibi li. Requirit̃ ēt ꝙ ſubm ſit in actu.5.phy.t.c.8. Et ꝑꝑ hoc in formis eductis de poᵃ materie q̃dā ſunt pfecte nō intē ſibiles neq̃ꝫ remiſſibiles: ſicut ſunt forme mixtoꝝ: ⁊ de iſtis maxime verificat̃ dictū Cōmētatoris ꝙ gn̄atio ta⸗ liū nō eſt motus: q̄ꝛ tales ſunt indiuiſibiles. i. nō ſucceſſi⸗ ue acqſibiles: ſꝫ p minima acqrunt̃. ❡ Forme aūt elemē⸗ toꝝ ſunt medie inter ſubam ⁊ accn̄s ſcōm Cōmētatoreꝫ 3ᵒ celi. ꝯmēto.67. ⁊ tales ꝑtibilr acqrunt̃ ⁊ ſucceſſiue: tñ eaꝝ gn̄atio nō eſt motus: q̄ꝛ ſubꝫ nō eſt ens in actu. vide q̃ ſcripſi ṗmo phy. cōmento.62.

ꝯᵒ.22. ❡ In cōmēto.22. quarti.phy.d. Cōmētatoꝛ ꝙ vltima nō ſunt in loco niſi p accidēs nō eſſentialr. ſed huius oppoᵐ ipſe ſcribit ṗmo de gn̄atione. ꝯmēto.29. vbi hꝫ ꝙ linee ſu pficies ⁊ puncta nō ſunt in loco neq̃ꝫ ſcōm ſe. neq̃ꝫ ſcōm accn̄s. Soluit̃. aliquid moueri p accidēs ꝯᵒ dupl̄r. pure ⁊ nō pure. Appello illō moueri p accn̄s pure: qḋ ṗciſe moᵗ ad motū alterius ⁊ nullo mō pōt p ſe moueri. Et iſto mō intelligit̃ dictū Cōmētatoris hic in ꝯmēto.22. qn̄ di. ꝙ vltima mouent̃ p accn̄s. ſ. pure q̄ꝛ ṗciſe mouent̃ ad mo⸗ tū illius cuius ſunt vltima. Alio mō aliqd dr̃ nō pure per accn̄s moueri. Et eſt illud qḋ moᵗ ad motū alterius qḋ tñ ſi ſeparatū fuerit ab eo ad cuius motū dr̃ moueri po⸗ terit p ſe moueri ſicut motus partis ad motū totius: quia pars ſeparata a toto pōt p ſe moueri: ſicut pꝫ.4.phy.cō⸗ mēto.32. Et qn̄to phy. cōmēto ṗmo. Et ṗmo de aīa. ꝯmē⸗ to.37. Et ꝑꝑ h̄ dixit Cōmētatoꝛ.6.phy. ꝯmēto.86. ꝙ mo tus partis in toto non eſt motus pure p accn̄s. Formalr igit̃ ſoluētes dicamus ꝙ qn̄to phy. cōmēto.22. loqtur de accidēte puro. ṗmo de gn̄atione.29. loqt̃ de accn̄te non puro. Aut alr ſolui pōt ꝙ Cōmētatoꝛ ṗmo de gn̄ōne log tur ex ſentētia plonis. ꝯ̄ quē arguit ibi phs. plato eni po⸗ ſuit mathematica eē ſubā corpoꝝ nālīū. ⁊ q̄ꝛ ipſe poſuit talia nedū ſcōm intellectū veꝝ ēt ſm eſſe ſeparata a ſen⸗ ſibilibus vr̃ ſeq ergo talia nullo mō in loco eē neq̃ꝫ per ſe neq̃ꝫ p accn̄s realr loquēdo. in qn̄to aūt phy. loquit̃ ſcōꝫ ſententiā Ariſt. ⁊ d. ꝙ talia ſunt in loco p accn̄s: q̄ꝛ locan tur ad locationē ſui ſubiecti qḋ eſt p ſe in loco. ❡ Et iſta ſolo nō eſt remota a veritate ſm reꝫ ipſam: tñ ſicut.d. Cō mētatoꝛ ṗmo de aīa. cōmēto.26. vīr hodie nō poſſumus intelligere opiniōes antiquoꝝ: q̄ꝛ nō ſunt note apō nos.

ꝯᵒ.34. ❡ In ꝯmēto.34. quinti phy. dicit cōmētatoꝛ. tēpus cōſti⸗ tuere motū. Huius tñ oppoᵐ hr̃ ſupra in hoc quinto cō⸗ mēto.3. vbi enumerans ea q̃ ꝯſtituūt eſſentiā motus nō enumerat tp̄s. Rñ ꝙ refert ꝯſiderare motū in ſua qditā⸗ te: ⁊ refert cōſiderare ipꝫ quo ad ſuā vnitatē ꝯ̄tiueꝫ ipm. Et tūc dicimus ꝙ motus cōſideratus qdīue ꝯſtituitur in ſui diuiſione ex tribus: ⁊ talia ſunt ſubꝫ terminꝰ ad quē ⁊ terminus a quo. vn̄ Cōmētatoꝛ ſic ꝯſiderauit motuꝫ. Et pbs qn̄to phy.t.c.3. nam ipſe dicit ibi. ꝙ ſuba motus cōſtituit̃ ex iſtis tribus cauſis exiſtētibus in eo nō extrin⸗ ſecis: ⁊ iō nō numerauit motorē aut tp̄s vt ipſe hꝫ ibi. ſꝫ cōſideratio motus quo ad ſui vnitatē numeralē hn̄ con⸗ cernit vnitatē tp̄is ⁊ motoris. Et ſic cōſiderat̃ motus ab Auerroi ⁊ ab Ariſt. qn̄to phy.34. qn̄ dixit ꝙ ad vnitateꝫ numeralē motus reqrit̃ vnitas tp̄is: ⁊ ſic ēt cōſiderauit motū in.8.phy.t.c.82. vbi dixit motū proiectoꝝ nō eſſe ꝯtinuū ſꝫ videri ꝯtinuū. Et reddēs cām dixit. non.n. vnū eſt mouens. vbi expſſe pꝫ motoris vnitatē reqri ad con⸗ tinuitatē ⁊ vnitatē motus. que tñ nō ſunt de qditate mo tus ſicut pꝫ cōſideranti.

❡ 35. cōmēto quinti.phy. ad vnitatē numeralē motus di⸗ cit tria requiri: ⁊ hec ſunt vnitas ſubti: vnitas mobilis: ⁊ vnitas termini ad quē. Sꝫ huius oppᵐ vr̃.8.phy.t.c.82. vbi hr̃ ꝙ vltra hec reqʳ vnitas motoris. Ad h̄ dr̃ ꝙ Ar. non poſuit hic vnitatē motoris reqri ad vnitatē tp̄is: q̄ꝛ nōdū declarū eſt vtrū oē motū ab alio ſit motū. Et iō ta⸗ cuit illud differēs illud vſq̃ꝫ ad octauū phy. vtrū aūt in aliquo caſu poſſit eſſe vnus motus a pluribus motoribꝰ pertinet ad 8ᵐ phy. ſꝫ p nūc dimittat̃. ꝯᵒ.35.

❡ In eodē cōmē.35. ⁊ cōmēto ſequēti eſt etiā ꝯ̄dictio: q̄ꝛ hic d. tria illa reqri ad vnitatē motꝰ. ſ. tp̄s ſubꝫ ⁊ terminꝰ. Sꝫ cōmē. ſeqn̄ti ſolum ſubm ⁊ terᵐ requiri dicit: niſi eēt ꝙ vnitas motꝰ magis itime depēdet ab vnitate ſubti: cū ſubꝫ motus ponat̃ in ſua diffōne: ⁊ ēt terminus ad quē: q eſt de ſuba motus: q̄ꝛ ab ipſo ſumit ſpēm: cū nō differat ab ipſo niſi ſicut impfectū a pfecto.3.phyſi.cōmento.4. Motus aūt a tp̄e depēdet tāq̃ ab aliquo extrīſeco: ⁊ nō qditatur p ipſum. i. tp̄s nō eſt de qditate eius: ſicut dicit Cōmētatoꝛ hic in cōmēto.35. ꝙ accidit nature motꝰ ꝙ ſit in tp̄e: nō ꝙ motus qditet̃ p tp̄s. i. qditatiue ꝯſtituat̃ per tp̄s. ⁊ iō tacuit ꝯᵐ in cōmēto ſequēti tp̄s: q̄ꝛ ſolū ꝯſidera⸗ uit motū quo ad ṗdicata q̃ ꝯſtituūt ipꝫ qdīue. ſꝫ aūt ſubm nō ſit de quiditate accn̄tis: ſufficit tamen ꝙ ſit de latitudine quiditatis eius. ꝯᵒ.35.

❡ In cōmēto.37. quinti. d. oēꝫ motū ꝯtinuū eē. Huius tñ oppᵐ dicit.3.phy.cōmēto.6. Et.5.phy.cōmēto.23. vbi hꝫ motū augmētationis nō eē cōtinuū. Soluit̃. motum ſub rōne qua motus nō repugnat̃ ſibi ꝯtinuitatē ſicut talpe inq̃ntū aīal nō repugnat viſio: tñ motui applicato ad māꝫ aliquā ſenſibilē dterminatā ſtat ꝯtinuitatē ſibi repugna re: ſicut eſt in caſu de motu augᵗⁱ: q nō pōt eē cōtinuus ſi⸗ cut ꝓbat cōmētatoꝛ in locis allegatis: nihil aūt ꝓhibet vnū ⁊ idē ṗdicatuꝫ vni ⁊ eidē rei nō repugnare ſub rōne cōi: ⁊ ſub rōne gn̄is: qḋ tñ repugnabit illi ſub rōe ſpāli. ſi⸗ cut talpe vt talpa nō pōt videre: ſed vt aīal nō ſibi repu⸗ gnat. Ariſt. aūt in hoc quinto phy. et in 6ᵒ conſiderat mo⸗ tū in cōi nō applicādo ipm ad aliqua mobilia determina ta. Et iō oīa q̃ verificant̃ de motu i iſtis locis verificant̃ ſcōm eius cōitatē: q̃ tñ cōitas nō repugnat rōnibꝰ ſpālib⸗ bus alioꝝ motuū. vide pro hac ſolone in ſili Auerroim copioſe.6ᵒ phy.cōmēto.15. vide.7.phy. ꝯmēto.2. in ſimili de celo inquātū celū ⁊ inquātū corpus. ꝯᵒ.37.

❡ In ꝯmēto.47. quinti phy. dicit Auerrois terminum a quo nō eē de ſuba motus: ſed eē accn̄s motui. Sed nos oppoᵐ inuenimus in dictis eius ſupra. in cōmento.3. hu⸗ ius qn̄ti. Soluit̃. terminus a quo dupl̄r pōt cōparari mo tui. vno mō abſolute. Et ſic eſt de qditate motus cū pōn⸗ ꝯᵒ.47.

tur in eius diffinitiõe. Motus.n.fit de affirmato in affirmatũ. Alio mõ respectiue. vꝫ. in cõparatiõe ad terminuꝫ ad quẽ. Et ſic ter' a quo eſt accñs r^m mot' in respectu termini ad quẽ: motus.n.cũ termio ad quẽ idẽptificant̃ ꝛ reponunt̃ in ſpẽ:nõ aũt ꝑ ter^m a quo. terminus.n. a quo abijcit̃. ſumit̃ igit̃ hic accñs prout oẽ illõ qð nõ eſt eque intimũ ſicut aliud. ꝛ q2 termin' a quo nõ eſt eq̃ intimus motui ſicut ter' ad quẽ. iõ nomen accñtis accepit: ꝛ hoc ẽ de mente Cõmẽtatoris infra in cõmẽto. 49. vbi dicit ꝙ lꝫ ɔrietas in motibus ſit tam ex termino a quo ꝙ̃ ex termino ad quẽ: Magis tñ mot' ſunt ɔrij ex termino ad quẽ ꝙ̃ ex termino a quo.

℄ Cõcordantie Auerrois ſup 6' phy.

ɔm.16. In cõmẽto 16. dicit Cõmentator ꝙ exempla q̃ adducunt̃ i lr̃is adducũt̃ vt ſermo ſit manifeſtior. Cuius tñ oppo^m ipſe ſcribit. 4. phy. ɔmẽ. 71. Soluit̃ ꝙ exẽplificatio in lr̃is ad duo pt cõparari. vꝫ. ad mãꝫ ſubiectam de qua eſt ſermo. Et ſic talis dr̃ eẽ manifeſtatiua ſermonis. ꝛ iſto mõ vtit̃ pħs plerũq; in loco pos. ꝛ in loco poſte. Alio mõ põt comparari ad exempla cõſimilia in mã determinata: ꝛ ſic eſt minus manifeſta. ꝛ qñ ſcðs ſequit̃ pmã ſic ſermo redditur manifeſtior. Et iſto ſcðo mõ loq̃bat̃ ɔm. 4. phy. ɔmẽto. 71. inquit.n. ꝛ cum dedit exẽ^m de litteris dedit ex^m de materijs vt demũ ſit mãifeſtior. Primo aũt mõ loq̃' hic: q2 dr̃ ꝙ Ar. adduxit ex^m in lr̃is vt ſermo eius ſit manifeſtus: qñ.n. caſus põit in terminis reddit̃ vtiq; clarior.

ɔm.41. ℄ In cõmẽto. 41. dicit inter nõ ens ꝛ ens nihil mediant. Cuius tñ opp^m hꝫ pmo phy. cõmẽto. 78. Et. 12. meta. cõmẽ. xi. Et. 5. phy. cõmẽ. 8. de mã. Soluit̃. 12 meta. ɔ^o. xi. Non ens ſumit̃ triplr̃. pmo pro illo qð nõ hꝫ eẽ nec imaginationẽ. Et iſtud eſt vere nihil. ꝛ ſolũ iſtud. vñ illud qð nõ hꝫ eſſe nec imaginationẽ eſt illud qð implicat ɔdictionẽ ꝛ tale eſt vere nihil. nã tale non põt facere vnum ꝑ ſe conceptũ nec ſicut obm cũ obiecto nec ſicut modus cuꝫ obiecto. Sicut dicit ſubtilis doctor in. 2. q. quolibetorũ. Et ɔm. 4. metheo. cõmẽ. 9. qui d. aliqð intelligibile ponit hoc fundamẽtũ ꝙ oppoſita non congregantur inſimul. Alio modo ſumit̃ ꝑ puatiõe exiſtente in prima materia. Tertio mõ ſumit̃ ꝑ illo qð nõ eſt in actu. Tunc dr̃ ꝙ inter nõ ens pmo mõ ꝛ ens: nihil cadit mediũ: q2 talia ɔdictorie opponunt̃ quoꝝ nõ eſt mediũ ſcðm ſe inuenire ꝑ poſſe. Et. 10. meta. t.c. 23. ꝛ ſic loq' ɔm in hoc cõmẽ. 41. huius ſexti. Sꝫ inter nõ ens pmo mõ. i. inter nõ ens ſimplr̃ ꝛ ens in actu eſt bñ dare mediũ ꝛ iſtud eſt ens in po^o. talia aũt nõ opponunt̃ ɔdictorie. vñ ens in po^o nõ eſt vere nihil neq; eſt ens ſicut pħs. Sed mediat inter vtrũq;: ꝛ ſic loq' Cõmentator in alijs locis allegatis.

ɔm.41. ℄ In eodẽ cõmẽ. 41. hꝫ cõmẽtator ꝙ trãſmutatio i ſuba eſt pncipalr̃ tranſmutatio. Cuius tñ opp^m dixit in h ſexto cõmẽ. 32. vbi dixit trãſmutationẽ in ſuba non eẽ trãſmutationẽ: ſed finẽ tranſmutationis. Sicut vlr̃ eſt de q̃libet tranſmutatiõe indiuiſibili: ſicut hꝫ ẽt ipſe. 4. phy. cõmẽ. 129. vbi hꝫ trãſmutationẽ dici equiuoce de trãſmutatione ꝑ ſe. ꝛ de trãſmutatiõe q̃ nõ eſt ꝑ ſe. ſed eſt finis trãſmutationis. Et conſimilẽ ſentẽtiã hꝫ ipſe. 6. phy. in ɔmẽ. 45. ℄ Soluit̃. trãſmutatio in ſuba dr̃ ſimplr̃ ꝛ pncipalr̃ tranſmutatio terminatiue: q2 terminat̃ ad illõ qð eſt ſimpliciter. ꝛ pncipalr̃ ens. 7. meta. t.c. 4. ſuba pcedit accñs. Et ſic dixit pħs pmo de gñatiõe. t.c. xi. Et. 5. phy. t.c. 7. generatio ſube eſt ſimplr̃ tranſmutatio. accñtiũ vo non eſt ſimplr̃ tranſmutatio: ſed eſt aliqua trãſmutatio: ꝛ quedã cuiuſdã. Tñ in rõne motus formalr̃ ſumpti trãſmutatio in ſuba nõ dr̃ pncipalr̃ tranſmutatio: ſed eſt finis tranſmutatiõis: nec eſt motus ſed ſeq̃t̃ motum: Et ſic auctoꝝ totes ɔrie procedunt vijs ſuis.

ɔm.59. ℄ In cõmẽto. 59. ſexti phy. ſcribit cõmẽtator accñtia carnis induci in mã ante formã ſubalẽ carnis. Cuius tñ oppoſitũ hꝫ p^o ca^o de ſuba orbis: vbi dr̃ ꝙ accñtia ɔ̃ia for^s ſequunt̃ formã. Accedit ad h ꝙ ſubm accñtiũ eſt ens in actu. 2° de aĩa. cõmẽ. 4. Et alibi frequẽter. Soluit̃. accñtia ſunt in duplici dr̃ia q̃dã in fieri ꝛ talia ab Auerroiſtis interminata dici ɔſueuerũt. Et quedã ſunt in facto eſſe: ꝛ talia dicta ſunt terminata. Tũc dicimus accñtia in fieri pcedere formã in mã. ſed terminata ſunt poſt formã poſterioritate nature: nõ tpis: vt ſcribit ipſe pmo ca^o d' ſuba orbis. ℄ Replica. p de gñatione ꝛ corruptione. gñatio ẽ trãſmutatio totius in totũ nullo ſenſibili remanente. g vr̃ ꝙ oĩa accñtia fundent̃ in cõpoſito. ꝛ ꝑ ɔñs non eſt dare accñtia pcedentia formã in mã. Soluit̃ ibidem. dr̃ nullo ſenſibili remanẽte vt ſubo. vñ accñtia iterminata lꝫ pcedãt formã i mã ſꝫ Auer. ꝑꝑ h tñ nõ dicim^o ea ɔuenire in rõne ſubti: ſed ſunt diſpoſitiões ſubti qð eſt mã. Et h aduertens Cõmẽtator dixit. 2. de aĩa. cõmẽ. 4. ſubm forme ſubalis ſm ꝙ eſt ſubm: eſt ens in pura po^a: dans intelligere nullam aliã rem hr̃e rõneꝫ ſubiectiuã pter ipſaꝫ mãꝫ. ℄ Replica. tũc g accidẽs remanebit corrupto ſubto ꝛ migrabit de ſubto in ſubm. Soluit̃. lꝫ pxi^m ſubm alterationis ſit cõpoſitũ: radicale aũt eſt ipſa mã q̃ eſt pars eſſentialis compoſiti: nõ.n. opꝫ vt ingt cõmẽtator primo de gñatione. cõmẽ. pmo. ꝙ ſubm trãſmutationis ſubalis ſit aliud a ſubiectis aliaꝝ trãſmutationũ: alioquin ſublato tali ſubo remanere poſſent ſubta aliaꝝ tranſmutationũ: qð eſt mẽꝝ impoſſibile: ꝛ ſic non eſt ibi tranſitus de ſubto in ſubm: q2 manet ſubm radicale taliũ accidentiũ in aduentu forme q̃ inducit̃: ſicut manebat in corruptione forme pexiſtentis.

℄ In cõmẽ. 86. ſexti huius dicit pħs ꝛ cõmẽtator ꝙ indiuiſibile mo' ꝑ accñs. Inſtantia eſt de polis ipſi^o orbis g oĩbus modis ſunt imobiles. ſicut pꝫ. 2. celi. cõmẽto. 14. ɔm.86.

℄ Soluit̃. ibidẽ dr̃ ꝙ quies poloꝝ eſt quies methaphorica ꝛ non eſt vera quies. Sꝫ iſta ppõ in qua cõiter dici ſolet polos orbis imobiles eſſe oĩbus modis: verificatur ad imaginationẽ mathematicoꝝ abſtrahentiũ a motu. ppões enim ipſoꝝ fere oẽs ſunt vere ad imaginationẽ. 3. phy. cõmẽ. 60. Nãlr̃ tñ loquendo ipſi poli ſiue ſint aliqd diuiſibile ſiue indiuiſibile mouent̃ ꝑ accñs ad motũ orbis in quo ſunt formalr̃. Et ex hoc pꝫ ꝙ illi qui tenent int^m eſſe formaꝫ celi. nõ recte rñt ad arg^m ꝑ qð pbat̃ ꝙ tunc ipſa moueret̃ ꝑ accñs: q2 oẽ qð formalr̃ eſt in re mota ſicut forma informans: vel ſicut pars in toto: vel ſicut termin' in terminato mo' ad motũ rei mote ꝑ accñs. qdã ſolẽnis doctor voluit mihi ſoluere iſtud argu^m dando inſtantiaꝫ de polis mundi qui formalr̃ inexiſtunt orbi: ꝛ tñ nõ ſunt mobiles aliquo pacto neq; ꝑ ſe neq; ꝑ accidẽs ſꝫ ego replicaui ꝑ auctoritatem allegataꝫ Auerrois in cõmẽto allegato ſcði de celo. ꝛ in quarto phyſi. cõmẽto. 118. vbi hꝫ ꝙ quies poloꝝ eſt trãſumptiua: ꝛ ſcðm ſimilitudinẽ. Et facta replica neſciuit amplius loqui.

℄ Cõcordantie Auerrois ſup. 7. phy.

ɔm. pmo ꝛ ɔm. 4. Dicit Cõmẽtator ſup cõmẽ. pmo ꝛ. 4. ſeptimi phy. ꝙ primũ motũ in aĩali eſt cor. Cuius tñ oppoſitũ inuenimus pmo de aĩa. cõmẽ. 37. vbi dicit ꝙ ſunt pedes. Soluit̃. pncipiũ ꝛ fons totius ſenſationis ꝛ motus ẽ ipſum cor: ſicut probat pħs in. 2. de ptibus aĩalium. cap^o 10. Et in libro de ſenſu ꝛ ſenſato. Et in. 3. d' aĩa expreſſe hꝫ cor eẽ originale pn^m oĩs motus exiſtẽtis in aĩali. ſicut pꝫ in. t.c. 55. Et in libro de motibus aĩaliũ. ꝛ iſta fuit ſentẽtia omniũ antiquoꝝ ꝑipatheticoꝝ: qdquid dicant moderni miſcẽtes ꝛ ɔfundentes opiõnẽ ꝑipatheticã cũ opione me

dicoꝝ: videant alexã^m in paraphraſi de aĩa. videant themiſtiũ ⁊ ſimpliciũ in.2.de aĩa. ⁊ videbũt nũqd cerebrũ ſit ꝑncipiũ motus vel ſenſus de intẽtione Ariſ. Dico igiť cor eſſe ꝑn^m motus initiatiuum: ⁊ ei motus attribuiť vt origini ⁊ vt ꝑncipi: pedibus aũt attribuiť tanq̃ inſtrō quo ad extra manifeſtetur ⁊ executioni demãdeť: ⁊ ſic teneo cum Ariſtotele ⁊ pṙcipuis pipatheticis eē de quolibet ſenſatõe: ſiue ſit ſenſuũ exterioꝝ. ſiue ſit ſenſuũ interioꝝ: ꝙ q̃lʒ talis ſit a corde tãq̃ a radicali ꝑnci^o: ⁊ iſta ē indubitata ſententia Ari. ſʒ Auer. ꝑ parte nõ ex toto attigerit veritatẽ ſicut alij antiquiores: moderni aũt in hoc aberrant manifeſte: ⁊ nõ eſt curabilis egritudo eoꝝ: q꞉ ſunt aſſueti in ſermonibus falſis: ⁊ non poſſunt aſſentire veris principijs.

ↄm.xi. ¶ In cõmẽto.xi. ſeptimi phy. ↄ^m hʒ qualitates ſenſibiles eē drĩas corpoꝝ conſimiliũ. Et tñ opp^m hʒ ipſe in qnto phy. cõmẽ.10. ⁊ 8. meta. ↄmẽ.5. ꝯ Alex^m. Moderni voluerunt grauitatẽ ⁊ leuitatẽ eſſe formas ſubales elemẽtoꝝ: moti forte ꝓp auctoritatẽ allegatã hic ex.xi. ↄmẽto. ⁊ ex auctoritate ipſius cõmẽtatoris.2.de aĩa male intellecta. cõmẽto.108. vbi hʒ graue ⁊ leue eē ſubam. Sed iſta opio eſt puris error: q꞉ qḋ vni eſt accñs alteri nõ eſt ſuba in his q̃ vniuoce dicunť. Sed grauitas ⁊ leuitas elementi eſt eiuſdẽ rõnis cũ grauitate ⁊ leuitate mixti: qḋ pʒ ex oꝑationibus eſſentialibus ipſoꝝ. cum igiť in mixtis ſint accñtia q̃uo in elemẽtis erũt ſube: ita arguit ↄmẽtator ꝯ Alex^m. 5. phy. cõmẽto.10. ⁊ 8. meta. cõmẽto.5. ¶ Sʒ diceť ꝙ rõnes ↄ^m ibi procedũt de alijs qualitatibus: nõ autẽ de gũi ⁊ leui. ¶ Cõtra. phs.2. de gñatõe. t.c.8. enumerat qualitates elemẽtoꝝ: ⁊ ſilr in 2° de partibus aĩaliũ. cap^o pmo. ⁊ ibi ponit grauitatẽ ⁊ leuitatẽ. Ampli^o. q̃uo ſolueť rõ facta: eque.n. rõ ꝓcedit ḋ grauitate ⁊ leuitate: ſicut de alijs q̃litatibus. ⁊ q̃uocunq; ſoluere volueris: ita ſoluam pro Alexãdro rõnẽ Auerrois. Ampli^o. forma ſubalis nõ eſt ſenſibilis ſenſu exteriori: ſʒ grauitas ⁊ leuitas ſentiuntur ſenſu tact^o: ſicut pʒ.2. de aĩa. t.c.108. g̊ ⁊ ſoluunt ꝙ forma ſubalis ē ſenſibilis a ſenſibus hoĩs. nã ſcḋm Auerroĩ in cõmẽto ſuꝑ lib^o de ſenſu ⁊ ſenſato hõ ↄꝑhẽdit drĩas rerum. ⁊ eaꝝ intẽtiones ꝓpꝛias: q̃ ſunt in re ſenſata quaſi medullã de fructu. Animalia aũt bruta cõꝑhẽdũt ea que ſunt extra quaſi cortices fructuũ. Sʒ ꝯ q꞉ ſenſus brutoꝝ ẽt ſentiũt grauitatẽ ⁊ leuitatẽ: nam aſinus magno pondere oppreſſus dolet: qḋ nõ eſſet niſi grauitatẽ ſenſu tactus ſentiret. igiť grauitas eſt ſimplr accidens: ſʒ q̃libet grauitas eſt vnius ⁊ eiuſdẽ rõnis eſſentialis: ſi igiť qḋ vere eſt nulli accidit ſi grauitas ⁊ leuitas ĩ elemẽtis eſſent forme ſubales: nõ igiť eſſent accidẽtia in mixtis. Multa ẽt alia incõuenientia dimitto breuitatis cã: nã tunc ſuba ſube ꝑ ſe ꝯ̃ꝛiareť. ⁊ multa hm̃. ¶ Dicam^o igiť drĩas vltias corpoꝝ ſimpliciũ eē nobis ignotas: ⁊ circũloqmur eas ꝑ ſuas ꝓpꝛietates: ⁊ hoc colligiť ex ſentẽtia phĩ in.8. phy. in t.c.32. vbi hʒ ꝙ eſſentia grauis eſt vbicari inferius ⁊ eſſentia leuis eſt vbicari ſuꝑius. ⁊ tñ ſupra.28. dixit moueri ſurſum ⁊ deorſuʒ eē actiões grauiũ ⁊ leuiũ nãles: qḋ nõ contigiſſet niſi eſſet veꝝ qḋ diximus: ⁊ hoc eſt ẽt de intentione Auerrois.8. meta. cõmẽ.5. ⁊ 7. meta. ↄmẽ. 41. Grauitas igiť ⁊ leuitas ſunt drĩe circũloquutiue elemẽtorũ ⁊ nõ ſunt vere forme: ſubales illoꝝ ſicut fingũt moderni. q̃uo aũt auctoritas ↄ^m in 2° de aĩa. ſoluatur ſtatim patebit in ſequenti ꝯdictione.

ↄm.xi. ¶ In eodẽ cõmẽto.xi. dicit grauitatẽ ⁊ leuitatẽ eſſe qualitates tangibiles. Oppo^m hʒ.2. de aĩa. ↄmẽ.108. vbi.d. ꝙ ſunt ſube. Et.5. meta. ↄmẽ.18.d. ꝙ ſunt quantitates. Solniť. formalr qualitates ſunt: ſicut.d. phs.2. de gñatione. ⁊.2. de partibus aĩaliũ. ſunt ſube imitatione ⁊ ſilitudine quo ad modũ imutandi ſenſum. Nam ſicut ſuba nõ immutat ſenſum niſi mediãtibus accñtibus ſic grauitas ⁊ leuitas nõ imutant ſenſuʒ tactus niſi mediante motu: ⁊ ſic aſſimilanť ſube ⁊ non ſunt ille: ſʒ ſicut ille. In.5. meta. cõmẽto.18. dicit eas eſſe quantitates: ſecũdaria intentiõe ſicut ipſe gloſat ibi. Nam diuidunť eadeʒ diuiſione qua magnitudo diuidiť. iuxta illud phĩ ꝑ celi. in maiori quãto eſt maior virtus: tñ ipſe in ſe ſunt qualitates nãles. Et ſic ſedatur contradictio.

¶ In cõmẽto.15. dicit raꝝ ⁊ denſuʒ eē qualitates. ſʒ q̃rto phy.84. dixit ꝙ ſunt quantitates. ꝯdictio iſta in quarto fuit ſoluta. in ↄmẽto.84. iõ recurre illuc. ↄm.15.

¶ Cõmẽto.20. dicit ꝙ ſciã dignius eſt vt ſit ad aliqd. oppoſitũ dicit.10. meta.22. ⁊ in pdicamẽtis: vbi hʒ ꝙ ſit q̃litas. Soluiť. formalr q̃litas eſt ⁊ maxie in nr̃o itellectu. ad eã tñ ↄſequiť relõ ad ſcibile.5. meta.20. vtrũ aũt dcis phĩ in.7. phy. t.c.20. Et ſui ↄ^m habeat locũ ſcḋʒ mẽtes eorum: vel ſcḋm mẽtẽ platonis nõ eſt pñtis ſpeculationis. Alio tñ mõ põt declarari ſciam eſſe in cap^o relõnis: tam ſcḋʒ mẽtẽ plõnis ponentis nr̃ʒ ſcire eſſe reminiſci: q̃ȝ ſcḋʒ mẽtẽ Auerrois ponentis vnitatẽ intellectus colligati cũ intentionibus imaginans in intelligendo: ſed iſta ꝑtinẽt ad 3^m de aĩa. nec eſt opus pñtis negocij: nam ſufficit nobis mag^is dñe in iſtis fragmẽtis: intellectũ tuũ excitare: nec opus eſt calcaria ſubdere ſpõte currenti. ↄm.20.

¶ Concordantie Auerrois ſuꝑ.8° phy.

In octauo phy. cõmẽto.2. eſt ꝯdictio de opĩone Anaxagore. Et ꝑ phy. ↄmẽ.32. ſʒ q꞉ in ꝑ phy. ↄ^m.32. fuit ſoluta. iõ nõ opʒ eã hic repetere. ↄm.2.

¶ In cõmẽto.4. octaui phy. dicit Auer. ꝙ ſi mã eſſet denudata ab oĩ forma nõ poſſet aliã formã recipe. Huius opp^m vř.5. phy. t.c.8. vbi dř ꝙ mã ẽʒ ꝙ eſt ens ĩ pura po^a eſt ſubm receptiuũ for^e q̃ ꝑ gñationẽ idu^r. ¶ Aliq ex antiqs quos mlti moderni imitanť tenent formã corꝑeitatis de intentiõe Auerrois. ⁊ ſic tenẽdo viã iſtã dicereť ꝙ ↄ^m dixit hic ꝙ ſi mã eſſet denudata ab oĩ forma: ⁊ ꝑcipue a forma iſta corporeitatis de ꝑdi^co ſube: tunc vtiq; non poſſet aliã recipe: q꞉ talis forma eſt neceſſaria: tũ q꞉ vt dicunt oẽs forme educunť de po^a eius: tũ q꞉ eſt diſpõ materie. Ad hoc vt ipſa recipiat formas ſpãles. Nã cũ mã maxime ſit a formis remota opʒ mãʒ neceſſario diſponi per talẽ formã generatã imꝑfectã. tũ etiã ꝓp ꝑpetuitateʒ dimẽſionũ interminataꝝ: q̃ ſunt materie coeterne. Nullũ enim accñs vř hr̃e ꝑpetuitatẽ niſi ꝓp formã: ⁊ iõ vř ꝙ talis dimẽſio fundeť in mã mediãte forma corꝑis de ꝑdi^co ſube ſibi coeterna. Aſtruunt hãc opionẽ eē Auer. indubitanter: q꞉.3. celi. ↄmẽto.61. vbi Ariſt. in lřa hꝛoꝝ aũt forſitaſſe ſenſibiliũ ſenſibilia: ſempiternoꝛũ v^o ſempiterna: corruptibilium autem corruptibilia eſſe principia ⁊ Cõmẽtator gloſans illa vba inquit. ꝙ hoc hʒ veritatem de ꝑncipijs ꝓpinquis ⁊ nõ remotis reꝝ ſenſibiliũ: q꞉ talia non ſunt ſenſibilia: ſicut ſunt ꝑma mã ⁊ ꝑma forma: ꝑ ꝑmã aũt formã vt dicũt nõ põt intelligi niſi forma corꝑis: nõ.n. dimẽſio eſt ꝑn^m ſube: q꞉ illa eſt accñs. Iteʒ talis eſt ſenſibile cõe. Ampli^o. ↄ^m.2° phy. ↄ^m.15. Exponẽs quomõ forma dř ꝑuatio dicit: ꝙ ꝑuatio exñs in prima mã eſt q̃ſi forma materie ⁊ nõ eſt pura ꝑuatio. H aũt nõ vř poſſe intelligi niſi de forma corꝑis ſubali: q꞉ illa non eſt ſimplex ꝑuatio. ſʒ eſt q̃dã gñalis ꝑuatio: de qua oẽs forme educũtur. Amplius ↄ^m.7. meta. ↄ^m.29. reddẽs cãm qř q̃dã generanť ab arte tñ. Et q̃dã a nã ⁊ arte. dicit: ꝙ ĩ illis in quibus eſt pars potẽtie nãlis ſilis artificio illa pñt a nã gñari ⁊ ab arte. ſʒ illa in qb^9 nõ eſt ps potẽtie nãlis ſilis artificio talia gñanť ab arte tñ: vř igiť gñatio reꝝ nãliũ preſupponere aliquã promptitudinẽ in mã ex qua educunť. Digreſſio de forma corporeitatis ꝯtra modernos.

Et hec nõ põt eſſe niſi forma ſubalis corpis. Ampli⁹ rõ-
ne pbaẽ ſic. dimẽſiones ſcðm Auer. remanẽt eedẽ in ge-
nito ⁊ in corrupto: tunc q̃ro vl' ſcðm rem eſt iſta remanẽ-
tia: vel ſcðm rõnẽ: ſi ſcðz rõnẽ: tũc nõ erit niſi ſcðz ſpẽm:
qð tñ Auer. negat: q2 ponit eas remanere eaſdẽ numero.
Si aũt ſcðz rẽ remaneant: tunc opʒ ponere formã ſuba-
lẽ coeternã materie: p quã illa ſemp remãeat: vel oʒ mãʒ
ſcðz eẽ reale nõ depẽdere a forma: qð ẽ ꝫ Auer. iz. meta.
ↄmẽ. i4. Nos aũt ⁊ ſi meminimus ↄſtruxiſſe ſpãlẽ que-
ſtionẽ ſup additionibus nr̃is q̃ſtionũ methaphiſicaliũ
Joãnis de gandauo: tñ hic aliqua tangam q̃ ibi ꝑtermiſi
ꝫ iſtam viaʒ. Et q2 oĩs ꝫdictoꝛ amore veritatis in pmis
excuſandus eſt: cũ ſupportatiõe talr opinantiũ: mihi vr̃
ꝙ illa nũq̃ȝ fuerit opio Auer. nec Ariſt. ſicut pʒ ex diſcur
ſu phi in p. phy. Et in. z. de gñatiõe. vbi deteſtaẽ ãtiquos
ponẽtes ſubm gñatiõis eẽ aliqd hñs formã: ſi. n. hoc eẽt
cũ qualibʒ formã ↄſequanẽ accñtia p q̃ ſentiri poſſit: tũc
accideret ſubm gñationis eẽ ſenſibile: qð eſt ꝫ ſenſũʒ. Et
iſta via pcedẽs phs poſuit ſubʒ gñatiõis eẽ ens in pura
po²: nõ hñs aliquã formã ſubalẽ coeternã neq3 genericã:
neq3 ſpecificã. forma. n. gñis ⁊ forma ſpẽi vna eſt ⁊ eadẽ
apud ipſos: q2 tales de vna ⁊ eadẽ re p ſe pdicanẽ. Ita. n.
pbaẽ. 4. meta. t. c. 3. Ens ⁊ vnũ: eandẽ nãm ſignificare:
q2 de eadẽ re p ſe pdicanẽ: Et iõ definiẽs gñõnẽ pmo de
gñõne. z3. dixit ꝙ gñatio eſt traſmutatio totius in totuʒ
nullo ſenſibiliũ remanẽte vt ſubto: qð nõ dixiſſet ſi opina
tus fuiſſet mãʒ eẽ corpus. imo dãnat antiquos hoc opi-
nãtes. Nec aliqs loc⁹ eſt in auerroi vbi põat talẽ formã.
Imo reſphẽdit Aui. h̃ opinãtẽ in pmo phy. 63. ⁊ pmo cap°
de ſuba orbis. vbi dicit ꝙ Auic. fuit opinatus ꝙ eadẽ eſt
diſpõ dimẽſionũ interminataꝝ: ⁊ terminataꝝ: qð nõ di-
xit ſicut male gloſauit Joãnes ⁊ ſeq̃ces: q2 Aui. poſuerit
illã formã in mã ſpecificã: ↄ^m aũt ponit eã gñicã: q2 nulli-
bi Auic. dixit iſtã fatuitatẽ manifeſti erroris. ſʒ illud di-
xit: q2 ſcðʒ Auic. quantitates interminate fundabanẽ in
cõmẽto ex mã ⁊ forma corpeitatis: ſicut fundanẽ quãti-
tates terminate. Et in h̃ diſcrepat ↄ^or ab ipſo: q2 ſcðʒ ipʒ
fundanẽ in pma mã ſine aliqua forma ibi pexñte. Mix
profecto mex quõ Auer. ponat iſtã formã. Et tñ in libro
de ſuba orbis. ⁊ pcipue in pmo cap°: vbi inueſtigat oẽs di-
ſpõnes materie: nullã faciat mẽtionẽ de tali forma ſuba-
li: ibi poſtq̃ȝ ↄcluſit mãʒ eẽ ens in po° ad oẽs formas ſta-
tiʒ ſubd. t. ꝙ p^o qð accidit mãe eſt trina dimẽſio: quõ igr̃
ꝑtermiſit for^m ſubalẽ pexñtẽ nullã de ea mẽtionẽ faciẽs?
Auctoritates aũt adducte nõ ſonãt hoc. qñ. n. 3. ce. ↄ^o. 6i.
dixit pncipia reꝝ ſenſibiliũ eẽ ſenſibila loquẽdo de ppin
quis ⁊ nõ de remotis: ſicut ẽ pma mã ⁊ pma forma: dico
ꝙ hoc eſt veꝝ: ſʒ p pmã formã non intellexit formã cor-
poris ſube: q2 vtiq3 i^a ſenſibilis eſſet cũ ſit dimenſionata
quantitatibus. vñ mix eſt quõ iſti ad pauca reſpicientes
dicãt ↄ^rem nõ poſſe intelligere dimẽſiões: q2 ille ſunt ſen
ſibile cõe: cũ tñ hoc idẽ retorqueri poſſit ꝫ eos de forma
corpis: q2 ſaltim erit ſenſibilis rõne dimẽſionũ q̃ i ea fun
danẽ ſcðʒ ipſos. ⁊ iõ ſi dimẽſiones iſte ſunt ſenſibiles vt
dñt ↄtingeret formã corporeitatis eẽ ſenſibilẽ rõne ipſa-
rum: qð ipſi negant. Accedit ad h̃ ꝙ cũ forma gñis non
ſit re diſtincta a forma ſpẽi: ⁊ cũ forme ſpãles ſint ſenſibi-
les merito ſuoꝝ accñtiũ: vtiq3 ⁊ forma illa ſenſibilis ap-
pareret. Dicamus igr̃ pmã mãʒ eẽ inſenſibilẽ: q2 ſcðʒ ſe
nullã formã hʒ p quã ſentiri poſſit: q2 illud qð ſentiẽ eſt
in actu: q2 aũt mã nõ eſt in actu p aliquã formã nõ eſt ſen
ſibilis: quãtitas ẽt inter^ta quatenus interminata eſt ens
potẽtiale: ⁊ vtiq3 ipſa ſentiri nõ põt. Et iõ d. Cõmẽtatoꝛ ꝙ
mã vt eſt denudata ab oĩ actu eſt ens rõnis: q2 ſolus intel-
lectus ſic põt intelligere eaʒ in actu ſecũdo ꝙ non ſit for
ma nec formã hñs. p pmã aũt formã Cõmẽtatoꝛ intelle-
lexit deũ glorioſum q ẽt ſenſibilis non eſt. dr̃ n. eſt princi-
pium remotũ ſenſibiliũ ⁊ pma mã iuxta illud Auerr. iz.
meta. cõmẽto. i8. oẽs ꝓportiones ⁊ forme ſunt in potẽtia
in prima ⁊ ſunt in actu in pmo motore. ⁊ hoc ↄfirmatur
auctoritate eiuſdẽ. iz. meta. ↄmẽto. 6. vbi gloſans dictũ
Alexãdri dicẽtis nãlẽ ſumere a diuino pncipia ſube. que
eſt in motu: dicebat ꝙ illud hʒ veritatẽ de cã formali ⁊ fi
nali: nõ de cã mãli ⁊ mouẽte. Vñ dicimus nos ꝙ prima
pncipia remota reꝝ ſenſibiliũ ſunt prima forma ⁊ prima
mã: tñ pma mã a pho nãli ↄſideraẽ: ſed pma forma ↄſi-
deraẽ a diuino. ⁊ h̃ etiã eſt de itẽtiõe ipſius Auer. primo
phy. ↄmẽ. 69. vbi gloſans dictũ phi enumerantis ibi tria
pncipia reꝝ nãliũ. ſ. mãʒ formã ⁊ puationẽ. ponẽs dr̃iaʒ
iter mãʒ ⁊ formã. inqt. entia hñt aliud pn^m a ſubo: ⁊ ẽ for-
ma. Sʒ p^m pn^m in hoc gñe. ſ. in gñe cauſe formalis nõ po-
tuit ſciri in hoc ſcĩa: ſicut pmũ ſubʒ. Et hoc idẽ dixit phs
ante ipm in pmo phy. ad finẽ: vbi poſtq̃ȝ egit de pma mã
d. de pn° aũt ſʒ ſpẽʒ: vtrũ vnũ aut plã aut quot: aut q̃ ſint
p certitudinẽ phie p^e ẽ dterminaẽ. ſi igr̃ entia nãlia hñent
formã corpeitatis tãq̃ȝ pmã: illa vtiq3 a nãli ↄſideraretẽ.
Nõ aduertũt moderni ꝙ aliud eſt nãlẽ ↄſiderare quat-
tuoꝛ gñia cãꝝ: ⁊ aliud eſt ipſaʒ q̃ttuoꝛ pma gñia cãꝝ ↄſide
rare: pma. n. vera eſt: ⁊ ſcða falſa: nã duo pma cãꝝ gñia cõ
ſiderat diuinus. ſ. pmã formã ⁊ pmũ finẽ. ⁊ duo pma ↄſi-
derat nãlis. ſ. pmã mãʒ ⁊ pmũ mouens: ipſa aũt pma for
ma q̃ a diuino ↄſideraẽ nõ eſt forma corpeitatis: nã ſcðʒ
Auerroiʒ pma forma ẽ idẽ ſubto cũ pmo fine ⁊ pmo mo-
uẽte. Et hoc eſt qð dixit egregie ↄ^or nr̃. 7. meta. ↄmẽ. 5. ꝙ
pma q̃ſtio quã icepit in ſcĩa diuina pducit ad cognitionẽ
pme forme ⁊ vltimi finis. ſʒ pma q̃ſtio quã incepit in ſcĩa
nãli pducit ad ſciẽdũ pmã mãʒ ⁊ formas nãles ⁊ primũ
motorẽ. Idẽ ↄfirmat i eodẽ. 7. meta. cõ. 9. vbi expſſe hʒ
ꝙ nãlis põt deuenire ad cognitionẽ pme materie: nõ aũt
ad cognitionẽ pme forme. et ibi dat rõnẽ iſtius: ſicut po-
teris videre. Idẽ hʒ ipſe. 3° meta. ↄmẽ. 3° ⁊ 4^c meta. ↄmẽ-
to pmo. vbi hʒ ꝙ hec ſcĩa ↄſiderat de nobiliſſima cãꝝ. ſ.
de pma forma ⁊ de pmo fine. Nũq̃ȝ igr̃ pmã formã ap-
pellauit Cõmẽtatoꝛ corpeitatis formã. imo vbiq3 locoꝝ
vbi loquiẽ de pma forma dicit eaʒ a diuino ↄſiderari: ⁊
d. illã eẽ eandẽ ſubto cũ pmo fine ⁊ pmo mouente: q̃ de
for^a corpis minime verificari põt. ¶ Ad aliã auctoritatẽ
Cõmẽtatoris. z. phy. ↄmẽ. i5. dico ꝙ p puationẽ ibi nõ in-
tellexit formã corpeitatis: ſi. n. illa dareẽ nõ dixiſſet Cõ-
mẽtatoꝛ ꝙ eſt q̃ſi forma materie: ſʒ dixiſſet q̃ eſt forma
materie. ſʒ p puationẽ intellexit ipſammet puationẽ mate
rie q̃ cõnotat aptitudinẽ: q̃ aptitudo ẽ ſua met po^a: p quã
oĩuʒ formaꝝ eſt capax: ⁊ merito illius aptitudinis: q̃ eſt
aliqd ex nã rei puatio materie nõ eſt ſimplex puatio: ita
ꝙ ſit puꝝ nihil: ⁊ talis puatio ẽ q̃ſi forma materie: q2 vt
dicit Cõmẽtatoꝛ. 7. meta. ↄmẽ. 60. vbi exponens dictum
phi aſſerẽtis q̃n q3 fieri q̃ſtiões p quare q̃rẽtes de mã: di-
cit ibi ↄ^or ꝙ iſta nã eſt illa cuius q̃ditas ⁊ forma eſt reci-
pere oẽʒ formã: quid clarius potuit inueniri bone deus in
auerroi: p qð poſſemus ipſiuʒ mẽt p ipſiuʒ mẽt expõere?
iſta igr̃ eſt forma materie: ipſaʒ nulloꝝ hñe formã: ⁊ ipaʒ
eẽ receptiuã oĩuʒ: ⁊ hoc voluit etiã dr̃e pmo cap° de ſuba
orbis: vbi dixit ꝙ nã materie ſubſtãtiaẽ p poſſe: ⁊ ꝙ po^a
eſt dr̃ia ſubalis materie: ecce quõ veꝝ vero ↄſonat ex oĩ
pte. ¶ Ad aliã auctoritatẽ ↄ^ris. 7. meta. ↄmẽ. z9. dico ꝙ
ibi ponit dr̃iaʒ iter res artificiales ⁊ nãles in hoc: q2 for-
me artificiales nõ ſunt in po^a materie ſcðʒ auerroiʒ: nõ. n.
mã hʒ inclinationẽ nãleʒ ad tales formas: ſʒ tales iducũ-
tur ab ex^co motore vt teſtaẽ ipſe. 3. de aĩa. ↄmẽ. i8. Et iſta
eſt rõ pp quã ipſe dixit in. 8. meta. ↄmẽ. xi. ꝙ ſolũ in arti-

ficialibus eſt poſſibile φ ſtāte vnitate materie pōt eē di/
uerſitas formaꝝ ꝑꝑ diuerſitatē materieꝝ:ſꝫ in reb⁹ nālī/
bus nō eſt hoc poſſibile:qꝛ danꝰ materie ꝑpe ꝓprias for/
mas:⁊ iō res ille in qbus eſt pars po⁹ nālis ſilis artificio
pñt iduci a nā ⁊ ab arte ſimul:ſicut ē de medico q eſt mi/
niſter nature:vt teſtaꝰ galienus.3.tegni.textu.c.29.vbi
di.oīum aūt eoꝝ nā opatrix: medicus vo miniſter.⁊
Aui.pma fen qrti.tractatu.2.ca⁹.8.Curās ſicut ſciuiſti ē
virtus:nō medicus:qm̄ medicus facit puenire inſtra ad
virtutē.Dicamus igiꝰ φ ad hoc φ aliqua forma inducaꝰ
tur a nā vel a nā ⁊ ab arte ſimul ē neceſſariū in ſubo eſſe
aptitudinē nālē ad talē formā:⁊ nō oꝫ aliq̄ꝫ formā corpo
reitatis ponere:ſꝫ ſola po⁹ materie ad hoc ſufficit ex qua
oēs forme educunꝰ ad actū.In qbus aūt iſta ꝓ́ptitudo
deficit illa bñ ab arte tñ induci pñt:ſꝫ a nā minime.Et
huic teſtaꝰ expīe^a.dñt nāq̄ꝫ medici φ ethica tertie ſpēi ē
īcurabilis ⁊ φ ſi ad eā eſſet īgeniū:eſſet īgeniū ad mortē.
vt.d.Aui.in pma quarti.in ca⁹ ꝓpō:Et ꝑꝑ qd eſt nō eſt ꝓ/
pter aliud:niſi qꝛ in tali corꝑe eſt corrupta oīs po⁹ ⁊ oīs
vi⁹ ⁊ ꝯplo ꝑ quā corp⁹ iclinabaꝰ ad ſanitatē:ſic d.pluſq̄ꝫ
ꝯ^m ꝯ^o:38.tertij tegni.Et qꝛ iductio ſanitatis nec̄io reqrit
talē nature ꝓ́ptitudinē:hic ē φ ad eā nullū valꝫ artis
īgeniū.Forme vo mere artificiales nō reqrūt in ſubto
talē iclinationē:ſubꝫ.n.potius inclinat ad opp^m: cū vt in
pluribus tales forme inducanꝰ cū diuiſiōe ⁊ icīſiōe ⁊ re/
motiōe partiū ſubti:q̄ oīa atteſtanꝰ corruptiōi:aut ſaltē
eſt in po⁹ neutra re^a taliū:ſicut dicit ſubtilis doctor.in.2.
ſentē.diſtīctiōe.18.q.vnica.Et hoc in caſu quo tales for^e
nō iducanꝰ ꝫ iclinationē nālē ꝓncipij paſſiui. ¶ Ad rō/
nē aūt eoꝝ quā reputāt demōſtrare.Rꝫ⁹ cū querit an di/
mēſio iterminata remanet ſcdꝫ reꝫ:vl ſcdꝫ rōnē: dico φ
remanet vna nuō:eo mō quo mā ſeclaſo oī forma dr vna
nuō:⁊ vt ſic eſt ens rōnis.12.meta.ꝯ^o:14.Iſta aūt vnitas
numeralis eſt pruatiua:ſicut eſt vnitas materie:nā ſicut
mā dr vna nuō:qꝛ nō hꝫ aliquā vnā formā nuō:ꝑ quam
ſit hec:ſed eſt ī po⁹ ad oēs formas:ita pariformiter dicē/
dū puto dimēſionē iterminatā eē vnā nuō pro q̄to non
hꝫ aliquē vnū terminū ꝑ quē ſit terminata:ſꝫ ħꝫ ſe eſt ī/
dīne ad oēs termios.Et qñ dr φ ꝑpetuitas iſta requirit
aliquā formā ſubalē in mā ꝑ quā ipſa mā ꝑpetuo ſit ſub
tali dimēſiōe:nego arg^m:qꝛ alia eſt diſpō accñtiū termi/
natoꝝ:⁊ alia eſt interminatoꝝ.accñtia terminata bñ pre/
ſupponūt formā in mā:nō aūt īterminata.vñ in ħ diſcre
pat ꝯ^m vt ſupra dixi ab Aui.qꝛ Aui.credidit vnā ⁊ eādē
diſpōnē eē vtroruq̄ꝫ accñtiū:φ.vꝫ.talia ī ꝯpoſito ex mā
⁊ forma fundarenꝰ.⁊ iō poſuit in mā ante dimēſiōes in/
terminatas formā corpeitatis ſubē.Et ſi ħ eſſet vt ingt
ꝯ^m:tūc forma illa eēt indiuiſibilis:⁊ nō hēret diuiſionem
ꝑ ſuū ſubꝫ:⁊ ipſaꝫ eē eternā:⁊ ipſaꝫ nō hēre ꝫriū ſibi ſucce
dēs in eodē ſubo.Et ſi ita eēt:tūc nullā aliā formā ſibi re
ciꝑet pter iſtā ſibi pmā.Et nequis credat me ſomniare iſta:
decreui addacere vba ei⁹ formalr ī p.c.ō ſba orb.iqt.n.ſic.
vñ putauit Aui.φ diſpō triū dimēſionū exñtiū ī mā ſim
plr.ſ.nō terminataꝝ eſt diſpō dimēſionū terminataꝝ in
ea.Et declarās hoc ſubdit:quaꝑꝑ dixit.neceſſe eſt pmaꝫ
formā exiſtere in pma mā anteq̄ꝫ dimēſiōes exiſtant in
ea.ecce φ nō d.vt dñt moderni φ Aui.poſuerit illā for^m
ſpecificā:⁊ iō reputauit φ eadē ē diſpō vtroruq̄ꝫ.ſꝫ qꝛ pu
tauit φ dimēſio interminata fundaꝰ in ꝯpo^o ex mā ⁊ for
ma corpis in hoc.d.eē ꝯueniētiā.vñ ēt ipſe Auic.in.2⁹ ſue
meta.cap⁹ 4.de ꝓoritate forme ad māꝫ.d.māꝫ nō depen
dere a forma inquātū eſt forma ſpē deſignata in ſuo eē.
ſꝫ ſolū a forma inquātū eſt forma:cū igiꝰ for⁹ corpis ſit
ſ⁹ a qua depēdet in ſuo eē:ſicut pꝫ ꝑ ipſꝫ.ca⁹.2.illius ſecū/
di ſegꝰ φ ſ^a ſit grata.Et ħ idē hꝫ ipſe in illo loco ſi pōde/
renꝰ bñ vba eius.Mirꝝ ꝑfecto mirꝝ φ Aui.q fuit adeo
ꝑfectus logicus teſte ſuo aduerſario.3.de aīa.ꝯmē.30. φ
ignorauerit corpus de pdi^{to} ſubſtantie eē gnis ⁊ nō ſpēm
ſpālīſſimā:cū tñ oēs ſorticuli hoc ſciāt.⁊ videant Aui.ꝑ/
mo ſufficiētie ſue cap⁹.2.⁊ videbūt erroreꝫ ſuū.Auer.po
ſtea in illo loco impug⁹ Aui.⁊ ſua vba ſunt 1^a.ex quo acci/
dūt ei multa īpoſſibilia:quoꝝ vnū eſt:formā nō diuidi ꝑ
diuiſionē mǽ.quaꝑꝑ nō recipiet diuiſionē.⁊ ipſam eſſe
eternā nō diuiſibilē ꝑ diuiſionē ſui ſubti:⁊ ipſaꝫ non hēre
ꝫriū ſibi ſuccedēs in eodē ſubto.φ ſi ita eēt .tūc mā nul/
lā recipet formā pter iſtā ſibi primā. hec ille.pꝫ aūt oīa
iſta incōueniētia ſeq ꝫ Auer.ſi ipſe ponat talē formā vel
ſub rōne gnis:vel ſub rōe ſpēi:⁊ iō erubeſcāt moderni ī/
ponere iſtū errorē tanto pħo:cū ipe oppo^m ſentiat vbiq̄ꝫ
vñ ⁊ pmo phy.cōmē.63.Et pmo cap⁹ de ſuba orbis.⁊.12.
meta.ꝯmē.14.oppo^m tenet. ¶ Reuertamur igiꝰ eo: vñ Solo ppoſi te ꝫdictionis
diuertamus:⁊ dicamus Auer.non ſibi ꝫdicere. vñ dicta
ſua vera ſunt in hac mā:nā qñ d.φ ſi mā eſſet denudata
ab oī forma:nō poſſet aliā recipe.ħ veꝝ eſt:nā ſcdꝫ ipſuꝫ
⁊ Ariſt.alteratio eſt neceſſaria ad gnōnē:⁊ qꝛ ſubꝫ altera
tiōis ꝑrimū eſt ens in actu:tūc mā nuda nō poſſet altera
ri:mō ſi alteratio eēt īpoſſibilis: vtiq̄ꝫ ⁊ īpoſſibilis ē gnō
⁊ eꝫ.p de gnatiōe.t.c.pmi.in.5.aūt phy.dicit māꝫ nō reci
ꝑe in rōne ſubti formā vt eſt ens actu:ſꝫ vt ē ens in po⁹.
bñ tñ mā alterabilis eſt vꝫ ens actu.⁊ ſi nō eſſet alterabi/
lis vt ens actu:neq̄ꝫ ēt ſuſcipe poſſet formā vt ens in po⁹
ꝑꝑ eſſentialē ordinē ⁊ ꝯcomitātiā exñtē inter iſta:⁊ ſic ſe
daꝰ ꝫdi⁹. ¶ Rꝫ⁹ aūt modernoꝝ nulla ē:qꝛ vt dictū ē:mā
dpēdet a forma ſubali quo ad eē accñtiū in ipa: ꝑ vt talia
terminata ſunt.termin⁹.n.eſt a forma.ſꝫ nō dependet a
forma in eē accñtiū interminatoꝝ in ipſa: ꝑ vt talia iter/
minata ſunt a forma:qꝛ vt ſic mā ꝑ ſuāmet q̄ditateꝫ ſeu
nāꝫ ſubſterniꝰ talibus accñtib⁹:q̄tenus ſunt intermina/
ta:cū interminatio ſit a mā.Et iō mā nō indig⁹ forme ꝑ
īberētia accidētiū terminatoꝝ:inquātū interminata ſunt:
niſi ꝑ accñs:inq̄tū idēptificanꝰ terminatis:nō aūt vt rō/
ne diſtinguunꝰ ab illis.⁊ ħ nō viderūt moderni.

¶ Dicit Cōmētatoꝛ ꝯ^m.20.φ nō inueniꝰ aliqd moueri ex ꝯ^m.20.
ſe niſi in motu locali.Dñi⁹ tñ oppo^m.d.2.de aīa.ꝯmē.50.
de aīalibus ⁊ plantis quo ad nutritionis motū.Soluiꝰ.
in ſimplicib⁹ hꝫ locū dictū ſuū:ſicut ipſe gloſat ſeipſuꝫ.2.
phy.ꝯ^{to} pmo.Fallit aūt in mixtis ꝓcipue ꝑfectis ſicut ī
plante ⁊ aīalia:talia.n.ab intrinſeco pñt alterari.

¶ Cōmēto.24.dicit plures q̄litates trāſmutabiles nō re ꝯ^m.24.
ciꝑe magis ⁊ minus.Dñius tñ opp^m hꝫ.5.phyſi.ꝯ^{to}.19.⁊
22.⁊.10.meta.ꝯmē.23.niſi eēt φ illud itelligiꝰ ſcdꝫ actū:
aut forte logꝰ de q̄litatibus trāſmutabilibus ꝑ accñs:q̄/
li^a.n.q̄ ꝑ trāſmutationē ꝑ accñs acgrunꝰ:nō oꝫ φ reci/
piāt magis ⁊ minus:ſicut eſt de ſcda ſpē q̄litatis.7.phyſi.
ꝯmēto.20.⁊.5.meta.ꝯmē.19.ſilr q̄litates q̄rte ſpēi nō re/
cipiūt magis ⁊ minus:ſicut pꝫ.7.phy.ꝯ^{to}.15.⁊.16.

¶ In ꝯmēto.27.hꝫ ꝯ^m motū celi eē nālē ex pte aīe.⁊ ex ꝯ^m.27.
pte corpis.Dñius tñ opp^m vr dicere.2.celi.ꝯmē.3.vbi.d.
motū celi nō eē nālē.Rꝫ⁹ nō dixit motū celi ꝯ^m ibi nō eē
nālē abſolute ſꝫ dixit φ nō eſt nālis:ſicut ē mot⁹ elemēto
rū.Sꝫ dices.tu dixiſti ſupi⁹ in.2.phy.in ꝫdictione ſcda φ
motus celi nō eſt nālis ex pte ſue formeq̄ eſt aīa eius:ſed
ſolū ex pte corpis: mō ꝯ^m hic dicit oppo^m ſic vides. Dico
φ nō ē ꝫdictio:qꝛ ibi negaui motū celi eē nālē ex pte itel
ligētie:ita φ ipa ſit nā:ſꝫ vt dixi vt ſic mot⁹ celi eſt ſupra
nāꝫ ꝑ q̄to ē ab aliquo pn⁹ altiori q̄ꝫ ſit nā.vñ ꝯ^m diſputa
tiōe.xi.in ſolōne pmi dubij ꝫ Algazelē.ing ⁊ ꝑipathetici
ſm veritatē loquētes: dñt φ entia ꝓcedūt adeo mō: al/
tiori q̄ꝫ ſit nā:⁊ q̄ꝫ ſit hūana volūtas.Et ideo illud qđ ipe
dixit noīe phoꝝ:φ id qđ ꝓcedit ab ipſo deo: ꝓcedit mō

nature: falſū eſt. hic aūt ↄcedo motū celi eē nālē ex pte aie: q motus circularis ē mot⁹ aie: ſicut pȝ. 2. ca° de ſuba orbis: nō tñ aia celi ē nā: ſȝ ē ſupra nāȝ: ſȝ tenentes illam aiaȝ dare eē. ſeqꝛ illā eē de nāȝ: qđ eſt abſurdū.

ↄº.30. ¶ Cōmēto. 30. octaui phy. dicit ꝙ ipoſſibile eſt elemētuȝ eſſe mouēs ⁊ motū ſcđȝ formā eodē mō. Cuius opp^m. d. 4. celi. ↄmē. 22. vbi hȝ ꝙ in motu elemēti forma eſt mouēs ⁊ motū. Soluiꝛ. q. d. eodē mō: pro quo debes ſcire ꝙ forma mouet inquātū forma: ſȝ vt ſic nō pōt moueri: ſȝ forma vt in mā moueri pōt: rō eſt iſta: q oīs paſſibilitas ⁊ potētialitas: ⁊ vlr ipfectio q̄ attribuiꝛ forme ē merito materie ſcđȝ pħos. ⁊ iđ. 4. celi. d. forma eē mo⁹. ſȝ vt ē forma in mā mo⁹. Et pp̄ h̄ ſcđȝ ipȝ. 9. meta. ↄ°. 2. forme abſtracte a mā ſunt tñ agētes: nullo mō patientes neqȝ eētialr: neqȝ accñtalr. ⁊ h̄ eſt ↄueniēs principijs pħi: nā rō eētialis patiēdi eſt a mā ⁊ a po^a. ſcđo de gnōne. 53. materie eſt moueri: ⁊ iđ nulla forma p ſe eſt paſſibilis ſiue abſtracta ſiue mālis fuerit: q forma eētialr eſt actio. ſcđo de gnōne. vbi ſupra. ⁊. 3. phy. 17. ⁊ nono meta. 20. tñ māles ſunt paſſibiles p accñs: q rōe materie a qua inſiciunꝛ: cū aūt in abſtractis a mā nō ſit rō paſſibilitatis alī quo mō: q nec vt forme: nec vt in mā: q ibi mā nō eſt: ſeqꝛ illas eē actiōes tñ: ſȝ iſte q̄ ſunt hic: ſunt actio ⁊ paſſio: ſicut noſti.

ↄº.34. ¶ In cōmēto. 34. di. ꝙ oē motū hȝ motorē aliū a ſe in eē: oppo^m. 4. celi. cōmēto. 22. ad finē: vbi d. ꝙ in motu elemēti motor ⁊ motū: ſunt idē ſcđȝ ſubȝ. ⁊ dſnt ſcđȝ modū. Soluiꝛ. i p ſe mouētib⁹: ⁊ p ſe mot' motor: ⁊ motū debēt diſtingui ſcđȝ eē. Sȝ in p ſe mouētib⁹: ⁊ p accñs motis: ſicut eſt de forma elemēti: nō opȝ hoc: ſȝ ſufficit ꝙ illđ rōe cuius dr̄ eē mota: forma p accñs ſit diſtinctū ſcđȝ eſſe ab ipſa forma: ⁊ illud eſt ipſa mā. Et iđ pħi dixerunt nullū omnino ſimplex poſſe eſſe mouēs ⁊ motū. aliquo modo ſicut ſupra iam diximus.

ↄº.35. ¶ In ↄmēto. 35. octaui. phy. dicit: motū ferri ad magnetē eē ab extrin^co. opp^m d. 7. meta. 10. ↄmēto. Soluiꝛ. eſt ab extrinſeco: q nō mo⁹ a ſua forma intrin^ca. ē ab itrinſeco pro quāto mo⁹ vt alteratū ⁊ informatū tali q̄litate īpreſſa ſibi ab ipſa magnete: cū in oī motu mouens: ⁊ motum debeāt eē ſimul: ⁊ ſic debem⁹ imaginari de vaporib⁹ eleuatis virtute ſolis ad mediā regionē aeris: ⁊ đ motu attractiōis nutrimēti ad mēbra: ſȝ tūc ē difficultas: q forma extrīs in ſubto: nō agit in ſuū ſubm. Niſi eēt ꝙ hoc fallit in motu locali. alias ēt limitatiōes hȝ iſta ppō: ſicut poteris videre in limitationibus noſtris.

ↄº.35. ¶ In eodē ↄmēto. d. calorē nālē eē p^m mouēs vt poteris videre in fine ↄ^n. 53 in ↄmēto iſto. circa pn^m. ⁊ in ↄ^o. 37. inferius. d. ꝙ mo⁹ vt inſtrm. ⁊ ↄñs non eſt pmus motor ſȝ eſt medius cōpoſitus ex moto ⁊ motore. niſi eēt ꝙ exēplo⁊ nō reqriꝛ verificatio: ſȝ manifeſtatio. 2. de aia. ↄ^o. 67. vñ calor nālis cōparatus ad aiaȝ eſt iſtrm eius tñ calor nālis ↄparat⁹ ad lapidē: ⁊ baculū de qbus ↄ^or exēplificat ibi: hȝ rōnē pmi motoris: q lapis eſt vltimū motū in illo exēplo: baculus eſt medi⁹ motor vel manus: ⁊ calor nālis ibi ſupponit p pmo motore. Lȝ abſolute ↄpat⁹ ad aiaȝ: ſit motor iſtralis: ⁊ ſic ceſſat oīs ↄdictio.

ↄº.48. ¶ In ↄmēto. 48. ſcribit ↄ^or ꝙ ↄſideratio de plalitate etēr no⁊ ē ppa meta. ⁊ hoc idē. d. ſupius in ↄ^o. 45. hoc idē vr̄ de itētiōe pħi. 8 phy. ad finē: vbi hȝ ꝙ de pn^o aūt ſȝ ſpēȝ vtrȝ vnū aut plura: aut quot ſȝ certitudinē pħie pme eſt determinare. Cuius tñ opp^m vr̄ p de aia. ↄ^o. 2. vbi declarās vtilitatē ſcie de aia. prout dat plib⁹ ſciētijs plura pn^a dicit: ꝙ diuinus ſuſcipit ſubaȝ ſui ſubti. ⁊ multa alia de diſpōnibus ↄñtib⁹ intelligētiā: iquātū inte^a ⁊ itellectus. ⁊. 3. de aia. ↄmē. 5. in ſolone. 3. q̄ſtiōis. ⁊ in ↄ^o. 14. ibidē. d. ꝙ ſi nō eēt iſta nāȝ: q̄ eſt itellectus poſſibilis nō eēt multitudo in abſtractis. ⁊ iđ ſcia de aia eſt neceſſaria in ſciēdo pmaȝ pħiā. ¶ Dicūt aliq ꝙ numerus ſuba⁊ abſtracta⁊: ⁊ ſi i meta^ca p motū ⁊ p mediū aſtrologicū ſic demonſtratus: tñ ex nā ſcibiliū ē ↄ meta^ca ⁊ ē mediuȝ methaphyſicū ad pbādū talē nume⁊: ſȝ ꝙ nō demoſtreꝛ: dnt ꝙ hoc ē merito defectus cognitiōis nr̄e: q̄ ſatis obſcura eſt: ⁊ nō pōt attingere tale mediū. ⁊ ita ēt dnt ꝙ ſubes abſtractas eē intelligētes eſt ↄ in meta^ca: ſȝ ꝙ nō ↄcludaꝛ: ↄſt q ignoramus tale medium: ⁊ ſic dicūt nume⁊ abſtracto⁊ ↄcludi poſſe a diuino ⁊ nō a pħo nāli. ego aūt numqȝ potui itelligere iſtā opinionē: ⁊ diu fui in ſpeculatione iſtius difficultatis: nā ſcđm Auerroim vr̄ ꝙ iſta poſitio iſto⁊ nō poſſit ſtare: ⁊ rō eſt iſta: q a pari ego dicā ſibi ꝙ eē abſtracto⁊ ē ↄ diuina: tñ mediū eſt ignotū. Soluūt dicētes eē rōneȝ diuerſitatis: q illa ē pn^m in ſcia diuina: cū ſint ſubȝ ei⁹. ſȝ numerus ſuba⁊ ē ↄ. ⁊ nullo mō pn^m. Sȝ ↄ iſtđ arguo ſic ens ⁊ vnū ſignāt eandē nāȝ p Auerroiȝ: cū aūt numer⁹ iſte ſuba⁊ ſepata⁊ cātus ſit nō ex diuiſiōe ↄtinui: ſȝ ex ↄdictiōe pp ipfectionē ⁊ poſſibilitatē i eis repꝛtā. ſeqꝛ ſi diuin⁹ demrāret nūe⁊ demrāret vtiqȝ ⁊ eē. ſȝ dnt ꝙ ens ⁊ vnū ſignāt eādē nāȝ: ſȝ nō eodē mō. Et iđ pt diuin⁹ demōſtrare aliqđ eē vnū: ſȝ nō poſſit demrāre illud eſſe pp diſtinctionē rōnis iter eē ⁊ vnū eē: ſicut eſt de p motore q ⁊ ſi idē ſit cū pmo fine ⁊ pma forma: tñ rōe diſtinguūꝛ: ⁊ iſta diſtinctio ſufficit vt de eo diuerſe ſcie ↄſiderēt: nā ille. n. ↄſiderat p^m motorē. diuina pmā formā. Sȝ ↄ: q propter hoc nō euadūt arg^m: nā vnū vt rōe diſtinguiꝛ ab ente: nil aliud. d. ſcđȝ Auer. ↄ^o. 3. quarti meta. niſi indiuiſionē in eē fundatā: q nō iportat aliquē ↄceptū poſitiuum vt voluit Auic. Si igiꝛ diuinus demōſtrat aliqđ vnū eē: h̄ nō eſt niſi inquātū illud eſt īdiuiſuȝ in eē: ſȝ q demrāt indiuiſionē in eſſe ipȝ eē demrāt: eſſe. n. ⁊ idiuiſuȝ eē ideȝ ſunt oibus modis: ⁊ nō dn̄t niſi ex mō ſig^di: ⁊ iđ qcunqȝ demōſtrat vnū eē: vtiqȝ ⁊ eē dmrāt: Cōfirmaꝛ p pħȝ. 4. meta. textu. c. 5. idē. n. hō ⁊ vnus hō: ⁊ nō diuerſum aliqđ oñdit ſȝ dictionē repetitā hō ⁊ ens hō ⁊ vn⁹ hō. Nec inſtātia de pmo motore valȝ: q pmus motor ⁊ pma forma lȝ dicāt vnā nāȝ: tñ dnt duos cōceptus poſitiuos diſtinctos: qui ſunt ſufficiētes ad cāndum diuerſos habitus in actū ſalteȝ partialr. Sȝ illa q̄ dnt: ſicut poſitiuū ⁊ puatiuū minime pnt h̄ facere: q puatio nō hȝ aliquā formalitatē vel ↄceptū poſitiuū diſtinctū a ↄceptu ſui fundamēti: p quē poſſit intelligi. ⁊ iđ. d. pħs: ꝙ itelliguꝛ puatiōes p ſuos habitus. 3. de aia. 25. ſi igiꝛ diuinus nume⁊ abſtracto⁊ demōſtrare poſſet. Tūc vnitates eo⁊ demrāret eē: ⁊ ſi vnitates. q ⁊ entitates: ⁊ iđ mihi vr̄ de itētiōe Auerr. dicēdū eē ꝙ nulla ſcia neqȝ vlis neqȝ particularis poteſt demrāre nume⁊ ſui ſubi: ſic ſȝ ipſuȝ nec eē pōt demrāri. Et ↄfirmaꝛ p ipȝ in. 2. de aia. ↄ^o. 27. vbi Ariſt. enumerās potētias aie ſine aliqua pbatiōe: ⁊ ↄ^or ibi in ↄ^o reddens. cāȝ inqt in pn^o ↄ^n cū voluit icipe loq de vnaqq̄ virtutuȝ aie. incepit p numerare eas eē. ⁊ ꝙ q̄dā alalia hnt q̄ſdaȝ ea⁊ ppe. ſȝ ꝙ artifex pōit ſubȝ ſue artis. Artifex. n. neceſſe eſt vt ponat ſubȝ de quo loqꝛ. ⁊ diuidit gnā eius quaſi manifeſta in eē. Artifex. n. nō pōt demrāre ſubȝ ſue artis neqȝ ſpēs eius. ⁊ in pn^o ↄ^n. 29. illius ſecūdi. d. q vult ponere hic nume⁊ iſta⁊ vtutū ſm ꝙ artifex pōit ſubta ſue artis; ⁊ qlȝ igiꝛ artifex qui ſumit ſubm ſue artis vt ↄceſſuȝ hȝ accipe ⁊ nume⁊. vñ Aui. pma fen pmi. vbi agit de ſubtis medicine: dicit ꝙ medicina nō habȝ declare: que ſunt elemēta ⁊ qđ ſunt: aut quot ſunt: nec hūores cōplexiones virtutes que ſunt: qđ ſunt aut quot ſunt: ſed in his phyſico credere dȝ. Lȝ igitur numerus abſtracto⁊ ſit in meta^ca demoſtratus: nō tñ eſt metaphiſicalis ↄ: ſȝ eſt pp

Digreſſio de nūero abſtracto⁊: an ſit ↄcluſio diuina ↄtra modernos.

cipliū in ea:ſunt eas eē: eas eē intelligētes ſunt pncipia: ꝛ nō ꝯnes.p̊ d aīa.ꝯᵒ.z.ꝛ.iz.meta.cōmē.36.ꝛ.z.celi.ꝯᵒ.ei. ꝛ vltimo ca°.de ſubs orbis. vñ 'miꝝ eſt de iſtis dicentib' tales ꝓpoſitiones eſſe diuinas ꝯnes: cum tamē Cōmen. dicat ꝙ ſunt pncipia diuina ꝛ ꝯnes nāles. donec igiẗ iſti non inueniant media diuina per que iſtas ꝯnes demo/ſtrent: Nunꝗ̃ concedā illas diuinas ꝯnes eſſe:licz Ariſ. eas in diuina ſcia concludat:pp hoc tñ non ſunt ꝯnes di/uine:q2 ꝯnes ſpecificentur a medijs. Et Ariſ. multas de/moſtrationes nāles adduxit in ſua meta°. ſicut pz. Dica mus igitur ꝙ nūerus abſtractoꝝ eſt ꝯ dmoſtrabilis me/dio aſtrologico ꝛ nāli. ſicut pz intuenti demoſtrationem illam phī. ibi.n. ingreſſum hz rō naturalis:ꝛ ibi etiam eſt aſtrologicuz mediū. ſimilr nālis poteſt demoſtrare mul titudinem in abſtractis pp intellm poſſibilē reptū in eis ſicut.d.cōmē.3.de aīa.5.ꝛ.14.cōmē.qd quo ſit intelligen duz nō eſt pñtis negocij. Sed quid dicem' ad auctorita/tes cōmē.ꝛ Ariſt. Dico ꝙ omnes gloſari dbēt iſta gloſa ꝙ determinatio de abſtractoꝝ nūero eſt diuine ſcientie proprie:non ratione medij:ſed ratione ſubiecti ꝛ predi/cati:que bene ſunt diuine ꝯſiderationis;vnitas.n.ꝛ mul titudo ſunt de conſequētibus ens inꝗ̃tū ens:ſilr dicitur propria meta°:illa determinatio:q2 in meta° pertracta tur. Nam ſi bene aduertas in illa demoſtratione ſumū/tur multe propoſitiones declarate in nāli phīa:ſicut illa ꝙ vnus motus habet vnū motorē ꝛ ꝙ oē motū hz moto rem:ꝛ ꝙ motus eternus habet motorē eternū:ſicut pz ꝑ Auer.ꝛ phm ibi.in tex.ꝯ.43.ſimilr q2 ibi ſumit ꝑ cōſtā tī numeꝝ motuū ab aſtrologis.ſicut pz infra ibidez tex. cōmē.45.hinc eſt ꝙ placuit Ariſt. illam māmꝑtractare in meta° non in nāli phīa: nec i aſtrologia. Sz quia iſte due ſcie miniſtre ſunt i hoc caſu meta°:ideo meta° ab vtroqz partē aliquā accipiens erexit ibi demoſtrationē. ꝛ ſic ſibi illam ꝯſiderationez appropriauit:preſertim cū ſubē abſtracte ſint ſubs el' ibi:ꝛ meta° idiget cognitiōe numeri ſpecieꝝ ſubiecti ſui:ꝛ q2 decīo numericarum in iſtis ſcientijs ſpālibus non fuit facta:cū neutra ſine alia ſufficiat:hinc eſt ꝙ conuocauit eas in ſciētia cōmuni:ſic igitur eſt propria ſcie cōi talis determinatio. ſi.n. natura/lis iſtum numeꝝ vellet demoſtrare via motus:opz ipm ſumere numeꝝ motuū ab aſtrologo:ſz ad quā vtilitatē: non ad vtilitatē propriam. quid.n. nālis vult facere d nu mero:aut in quo ſibi deſeruit talis nūerus abſtractoꝝ: ſi igitur h faceret naturalis hoc eēt ad vtilitatē meta°: que ſumit ſubm ſuū eſſe a nāli phīa:ꝛ q2 ſcia dbet cogno ſcere numeꝝ ſui ſubti:noluit Ari. demoſtrare numeꝝ in nāli phīa:ſed ſolū eſſe:q2 eē abſtractoꝝ nālis per mediū propriū nullo indigēs auxilio alicuius alterius artificis poteſt demoſtrare. Numeꝝ aūt nō pōt efficaciter dmra re per ſolū motū:ſed indiget alio artifice: ideo numeruz voluit demoſtrare in meta° iduēs habitū vtriuſqz. ſcia .n. ſpālis dz adiuuare ſpālē ſciam in hīs:que ſunt ſibi ꝓ/pria:ſicut plerūqz mathematicus adiuuat nālem in nā/libus:vt eſt videre.8.phy.ꝯ°.76 Sed velle mathemati cā ſeruire nāli non pp ſe:ſed pp diuinū:eſſet mlto tedio afficere ipſum. Et ideo ſicut mihi videtur iſta fuit cā ꝙ Ariſt. voluit iſtam determinationē de nuō abſtractoꝝ in ſcia diuina fieri:q2 diuinus indiget cognitiōe ſui ſubti ꝛ nūeri eius:eſſe autē ſubti a ſolo nāli potuit accipe. Nō potuit aūt numeꝝ accipe a ſolo nāli aliquo māifeſto me dio:ipſe diuinus nūeꝝ i meta° a duobus artificib' ꝓba/tum ſumit. Dixi aūt notabilr manifeſto medio:q2 ꝯ° hñ vult nālē poſſe oſtendere multitudinē abſtractoꝝ:q2 in eis eſt nā intellectus poſſibilis:ſed medium iſtud nō eſt ſenſatū: ſed ſatis obſcurū ſicut vides. Et ideo prim' ma giſter nihil vnꝗ̃ dixit ſiue forti ratione. ſicut.d. ꝯ°. p̊ de gnōne.38.ꝯ°. Ne āt videamur dixiſſe iſta gratis volo cō firmare iſtaz ſniam auctē Auer. p̊ celi. Cōmē.90. vbi.d. ꝙ vnitas mundi poteſt demrari ex duabus ſciētijs.ſ. na/turali ꝛ diuina:ꝛ Ari. in illo tex. vult h declarare. Et ibi Cōmē.d. ꝙ phs.d. illā rōnem diuinā eſſe ad ꝓbandum mūdū vnū eſſe:q2 ſumit ꝗdā que ſunt pncipia in diuina ſcia:ꝛ non ſunt probata in ſcia diuina: ſed in ſcia nāli: ſicꝫ ꝙ omne qd non eſt in mā eſt vnū: ꝛ ꝙ motus circlis eſt ſine pncipio ꝛ fine:ꝛ ꝙ ab vno mouēte nō ē niſi vnū mo tum:que oīa probata ſunt in phīa:licz ſint etiā ſcripta in meta°. ſicut pz.iz.meta.c.29.vſqz ad.49. Ecce igiẗ quō ſz Auer. Ari. qñqz appellat aliquā conſiderationez diui/nam:non q2 a medio diuino ꝓcedat:ſed q2 in diuina ſcia pertractaẗ ꝛ ſcribiẗ. Et ſic pz ꝙ ſm Auer. ſententiaz te/nentis ſubas abſtractas eē a diuo non poſſe demrari ha bemus ꝯſiter dicere ꝙ nec eas eſſe in tali nūero eſt de/moſtrabile ab ipſo. Dicere aūt illam eſſe ꝯnē diuinam ꝛ ꝙ eſt mediū diuinū ad eā:ignotū tñ nobis eſt loqui ſine ratione:q2 vt.d.cōmē. in prologo p̊mi phy. Ariſt. inuenit iſtas tres ſcias:ꝛ cōpleuit. Cōtradictiōis autē: ſedatio ex dictis liquet:ꝛ mihi hoc non fuit declaratū: niſi cū maxi mo labore:ꝛ ab alijs nihil inuenimus.

In ꝯmē.73.d. Auer. ꝙ in linea recta eſt maxīa diſtāᵃ. oppoᵐ.5.phy.23.ꝛ p̊ celi.cōmē.28. Soluiẗ.ē breuiſſima: que poſſit cadere inter duo extrema in actu. inter.n. duo puncta diſtantia nulla breuior linea pōt cadere ꝗ̃ linea recta:tñ eſt lōgiſſima:q2 maxīa remotio nō inueniẗ:niſi in recto inꝗ̃tū rectū. vnde linea imaginata a cētro terre vſqz ad cōuexum ſupreme ſpere eſt longiſſime diſtantie poſſibilis in natura. Cōmē. 73.

77°.ꝯ°. dixit denſari ꝛ rarefieri mot' locales. Oppᵐ.7. phy.ꝯ°.15. vbi hz ꝙ ſūt quales:ꝛ per ꝯñs alteratōes. Ibi ſoluiẗ:q2 loqẗ ſm antiquos. vide in.4. phy ſi. ſup ꝯᵒ.84. q2 ibi dixi ſatis diffuſe. Cōmē. 77.

Cōmē.78.d. Finitatē eſſe ex pte māe non ex parte for me oppoſitū dicit.3. phy.ꝯ.60. Soluiẗ. hic loqẗ de finita te actionis ꝛ durationis. ibi loquiẗ de finitate que eſt rei actualitas ꝛ intrinſeca perfectio ac terminatio. vñ ꝯmē. 8°. phy.ꝯ.83. dicit ꝙ cauſa ꝓpter quā motores moti fati/gantur eſt:q2 ſunt in materia. finitas igiẗ actionis eſt ma teria. Et iō qui tenent in aīali a pncipio vite vſqz ad vlti/mum eſſe aliquā vnam actionē nūero ꝯtinuaz: ſatis er/rant. Naz ſi qua eſſet maxīe eſſet actio vitalis:que ē mo tus cordis:ꝛ manifeſtū eſt ꝙ illa non eſt ꝯtinua:q2 inter oppoſitos motus necīo cadit quies media: ſicut demra/uit Ari. in.8. phy. Deo laus ꝛ virgini. Cōmē. 78.

Concordantie Auerroys ſuper p̊mo celi.

Super p̊ libro celi.cōmē.ꝯᵒ.z. habet ꝙ Ariſto. conſueuit poſt ratōes cer tas adducere famoſas:oppoſitū huius inue/nimus.3°. meta°.ꝯᵒ.p̊mo. Soluiẗ vtrūqz eſt veꝝ in diuerſis caſibus:pro quo debes ſci re ꝙ ſermōes ꝓbabiles duplr poſſunt vſitari vel ad exer citandū intellectū:vel ad confirmandū: quādo autem vſitantur ꝓpter primaz intētionē dbēt premitti ſermo nes dyalectici demrātiuis. Et hoc adiuuat opionē Ioh. grāmatici volentis libꝝ topicoꝝ via doctrine precedere libꝝ poſterioꝝ analeticoꝝ: ſicut preexercitamentuz intel lectus. Ad hoc ꝙ intellectus facilius aſſueſcat demōſtra tiuis ꝓpoſitionibus ꝛ neceſſarijs. Quādo autē dyalecti/ci ſermones inducunẗ ad confirmandū: tūc dbēt ſequi ſermones demoſtratiuos: iſtā ſolonē nos docuit Auer. p̊ celi.cōmen.85.ꝛ tu vide ibi. Cōmē.z.

In cōmē.47. p̊mi de celo videẗ cōcedere corpus infi Cōmē.47.

nitum ex vna parte tm̄.ſed oppoſitū hꝫ.3.phy.ꝯ.43.Rñ
detur ꝙ non pōt imaginari corpus infinitū ſm vnā di
menſionē tm̄:ꝛ non ſm aliaꝫ ſine iplicatōe ꝯdictiōis:q̄
vt.d.pħs ꝛ ꝯmē.3.phy.tex.ꝯ.43.Corpus eſt illud qḋ hꝫ
dimēſionē in oībus partibus.Infinitū autē eſt illud qḋ hꝫ
dimenſiōes infinitas:iō ſeqtur vt corpus infinitū ſit infi
nitū in oībus partibus.Et hoc eſt rōnabile. vt.d.ibi ꝯᵐ:
q̄ quādo aliquid fuerit cōpoſitū ex duobus: neceſſe eſt:
vt diffō illius cōpoſiti cōpoſita ſit ex diffinitōībus illoꝝ
duoꝝ.Et ideo multi caſus calculatoꝝ. Immo intricato
rum iplicant ꝯtradictionē imaginando corpus infinituꝫ
ex vna parte tantū ꝛ non ex alia:pꝫ.n.ꝙ non eſſet corp⁹
infinitū:vt ōduximus:ꝛiſta ēt eſt ratio pħi ibi in lr̄a:qḋ
autem adducit̄ ī oppoſitū dictū eius p̄mo celi.ꝯ.47.dr̄
ꝙ ipſe non expreſſit dari corpus infinitū ex vna pte tan
tum:ꝛ non ex alia:ſed ibi imaginatur ꝙ a corpore infini
to extrahat̄ aliqua grauitas finita.Et cōmē.d. ꝙ illḋ eſt
poſē in quolibet ifinito. vꝫ.ꝙ ex eo poſſit extrahi aliq̄ ps
finita ſiue illud ſit infinitū in vna parte ſiue in oīb⁹:ecce
qḋ non loq̄t̄ de corpore infinito:ſed de ifinito abſolute:
ſi ēt de cōpe loq̄ret̄ pꝫ ꝙ ſub ꝯditiōe loq̄t̄: ꝛ ñ aſſeuerat
dari corpus infiᵐ ī vna pte tm̄:ſic ſibi ꝯdicēs oppōebat.

Cōmē.54. ❡ In ꝯmē.54.corpora ſimplicia ſunt tm̄ tria. oppoᵐ.di
xit primo celi.ꝯ°.20.vbi hꝫ ꝙ ſunt 4ᵒʳ. Soluit̄.ſunt tria
ſic ſumendo.ſ.leue ꝛ graue:ꝛ neutꝝ. vꝫ.qḋ non eſt graue
neq; leue.ſicut eſt celuꝫ:ſunt aūt 4ᵒʳ diuidendo graue in
graue ſimplr̄ ꝛ illud eſt terra:ꝛ in graue in reᵒ:ꝛ illud eſt
aq̄:ſilr̄ leue diuiditur in leue ſimplr̄ ꝛ illud eſt ignis:ꝛ in
leue in reᵒ.ꝛ illud eſt aer.Et ſic ſecluſo neutro corpore
ſubdiuiſis illis duobus primis mēbris p̄oris diuiſionis
eo modo quo diximꝰ corpora ſimplicia 4ᵒʳ ſṫ.Si vō iſti
diuiſionibus ſupaddat̄ corpus neutruꝫ:tunc corpa ſim
plicia ſunt quinq;:ꝛ iō non incōuenit ſꝫ diuerſas ꝯſidera
tiones ſimplicia corpora:ꝛ tria eſſe: ꝛ 4ᵒʳ:ꝛ ēt gnq;.vñ ꝛ
celū 5ᵐ corpus plerumq; dici conſueuit.

Cōmē.92. ❡ In cōmē.92.ꝯᵐ ſibi ipſi vr̄ eſſe ꝯriꝰ. Nam in vna pte
dicit iductionē ſumere oīa ſinglīa:ī alia parte negat illḋ.
Soluit̄.per Auer.in.2.prioꝝ.ꝯ°.23. vbi hr̄ diſtinctio de
multiplici inductione. iductio.n.demr̄atiua:q̄ fit in mā
venat̄ in qua tm̄ valꝫ pticlīs q̄tū vlīs ſumit oīa pticula
ria ſm reꝫ v̄tute alicuius medij de foris appoſiti qḋ ē no
bis notius q̄ ꝯ.v̄.g.ꝙ in his que ſunt per ſe ꝛ vnius ſpēi
qdqd cōpetit vni per ſe:cōpetit illḋ ꝛ oībus.2.celi ꝯᵒ.59.
Sed in mā pbabili in qua fit iductio dyalectica: iſtḋ nō
fit:vñ illa ſumit oīa in opione. Sophiſtica āt inductio ſu
mit oīa in apparentia.ſolū igitur demr̄atiua inductio ſu
mit oīa ſm reꝫ:nec eſt petitio p̄ncipij in ea rōe medij ex
trinſecus concurrentis: ſic igitur diſtinguendo concilia
bis Auerroym ſibiipſi.

Cōmē.102. ❡ Contradictio eſt de opione Anaxa. de gnōne mūdi in
cōmē.102.ex vna parte:ꝛ in ꝯmē.32.p̄mi phy.ex alia pte
de hac tm̄.p̄.phy.32.diximꝰ.Et tu illuc pperabis.

Cōmē.107. ❡ In cōmē.107.dicit Empedo. dixiſſe amicitiā eſſe cām
gnōnis mundi:ꝛ litē eē cām corruptionis.huius oppoſi
tum dicit ꝯᵐ.8.phy.ꝯ.2.niſi eſſet ꝙ vt.d.cōmē.8. phy.ꝯ.
allegato.Empedo. in micro coſmo alr̄ ſenſit:ꝛ in magno
mundo:q̄ voluit parui mundi gnōnem: ſicut eſt hō vel
aliqḋ tale:gnōnem fieri per amicitiaꝫ conciliātē eleme
ta ad mixtionē: coꝝ autem ſegregatio per litē facta erat
cauſa corruptionis mixti ꝛ parui mundi.Sed mūdꝰ ma
gnus oppoſito modo ſm ipꝫ ſe hꝫ:q̄ gnō eius erat per li
tem:naꝫ conſiſtentia mundi hꝰ in ordine ꝛ diſtinctiōe cō
ſiſtit:vñ ſi elemēta ſimul cōfuſa eſſent vtiq; mundus iſte
corrūperet̄:gnō igitur eius fit ſꝫ litē. Et eius corruptio
ſm amicitiaꝫ.Et illud vr̄ rōnabile ſꝫ illā viam. Et iō mē
rum eſt qūo cōmē.hic oppoſitū dicat:q̄ ibi loquit̄ de ge
neratione mundi vlīs ꝛ corruptione:forte cōmētū ē cor
ruptū:aut q̄ peccauit per inaduertentiā: aut forte verū
q; eſt pbabile Empedo.dixiſſe ſꝫ diuerſos modos decla
randi.Elementa.n.aliquā amicitiā hn̄t:vt ſunt ptes vni
uerſi.vñ ꝛ Plato dixit ea nūeris ligata eſſe. Et iō ꝯſide
ra. q̄ vt.d.cōmē.p̄.de aīa.ꝯ°.26.hodie vlr̄ opiones anti
quoꝝ non ſunt note nobis:q̄ non ſunt famoſe.

❡ In ꝯ°.119.hꝫ cōmē.ꝙ potētie oppoſite nō ſunt in eodē: Cō.119.
vide oppoſitum.4°.meta.tex.ꝯ.20.ꝛ.9.meta.10.19.ꝛ.17.
❡ Soluit̄ poᵃ ad ꝯria recipienda duplex.vna eſt poten
tia ſimultatis.alia eſt ſimultas potētie p̄ᵐ reſpicit formā
2ᵐ reſpicit ſubꝫ.Tunc dico ꝙ in eodē non ſunt potentie
ad ꝯria ſimul:q̄ tunc ꝯria ſimul poſſunt eſſe in eodē:qḋ
falſuꝫ eſt.ꝛ non intelligibile:q̄ tunc ꝯria eſſent ſimul in
eodē:ꝛ ſic loq̄t̄ ꝯmē.h.Sed ſimultas potētie ad oppoᵗᵃ
hn̄ ſtat in eodē:q̄ eadē eſt poᵃ ꝯrioꝝ.

❡ Concordantie Auerroys ſuper.2°.celi.

INquit Cōmē.ꝯ°.3.ſup.2.celi.ꝙ motus Cō.3.
celi non eſt a nā.Oppoſitū p̄ ce
li.ꝯ°.5.ꝛ.2.phy.p̄.ꝛ.3.Soluit̄.nō eſt a nā.ſicut
motus elemētoꝝ:eſt tm̄ hn̄ a nā analogice di
cta de ſupioribus ꝛ inferiorib⁹:p̄ mō itellexit
hic.vt ipſe.d.in lr̄a.Scdō aūt mō in alijs locis.vide que
ſcripſi ſup ꝯ°p̄.ſcdi phy.ſupiꝰ.vbi ꝯſimile ſolutū fuit.nō
eni icōuenit eadē repetere. vt talia meliꝰ memoret̄.ſic
plerūq; pħs facit in pblematib⁹ ꝛ in alijs locis.

❡ In ꝯmē.6.ſcribit ꝯᵐ ꝙ Ari.ꝯdicit illis qui tenēt ꝙ aīa Cō.6.
celi eſt cā pmanētie.Ergo ꝯdicit ēt ſibi.q̄ ipſe.2.cap°.de
ſuba orbis.Tenet ꝙ intelligētia q̄ eſt aīa celi.dat ſibi p
manentiā eternā ꝛ motū eternū. ❡ Soluit̄.ꝯdicit pħs
antiquis ponētib⁹ motū corpis celeſtis cōtrariari motui
aīe:ꝛ aīa erat cauſa pmanentie.ſicut.d.ꝯmē.Sed nō ſic
poſuit Auer.q̄ ipſe non tenet celū cōtrariari intelligen
tie. Immo eſt tanta cōnexio inter orbē ꝛ intelligentiā:ꝙ
ad ſimplicē apprehenſionē ꝛ deſideriū mouentis prin
cipij orbis ille mouet̄.ſicut.n.videmus in reb⁹ iſti mate
rialibus:in qbus forma dn̄atur māe. mā obedit forme:
multo magis hoc deberemus imaginari de puro intelle
ctu intelligentie reſpectu orbis eius.Et ideo nulla eſt ibi
concatenatio.nullus eſt ibi clauus.nulla ligatura vl in
ſtrumentū:quo mediāte inteᵃ moueat orbem:ſed per in
telligere ꝛ velle tantū mouet:ſed moderni:quoꝝ imagi
natio non tranſcendit ſenſum nō ptingunt ad iſta. Et iō
dixerunt eā vniri orbi formalr̄.ſicut forma vnitur ma
terie.ꝛ totum hoc eſt abſurduꝫ:ꝛ manifeſti erroris:ſicut
probatum eſt alibi a nobis.

❡ In Cōmē.16°.vbi querit an celū nobilius eſſe habeat Cō.16.
in polo artico q̄ antartico.d.ꝙ intellectus humanus nō
poteſt comprehendere verificationē iſtius operationis:
huius tamen oppoſitū tenet.3°.de anima.36°. vbi ponit
intellectū adeptum non acquiri homini: niſi poſt cogni
tioneꝫ omniuꝫ rerum. Soluit̄.ſi non poteſt.non arguit
ſm ipſum impoſſibilitatē.Sed arguit difficultatē: ſicut
in ſimili ipſe gloſat exemplū philoſophi dḋ oculo nicticor
racis reſpectu lucis diei.2°.metaphẏ.cōmen.p̄mo.vnde
ipſe tenuit nihil eſſe naturalr̄ ignotuꝫ.2.phyſi.47. vtꝝ
autem idem homo omnia poſſit cognoſcere:pulchꝝ eēt
videre in via eius.Et Ariſ.ſed hoc ad aliū locū differet̄.

❡ In Cōmē.33°.ſecūdi de celo:ꝛ.34°.Tenet nullam eſſe Cō.33.
omnino poſſibilitatē in ente eterno.huius tamen oppo
ſituꝫ inuenimus in dictis ſuis.3.de anima.cōmē.5°.in ſo
lutiōe tertie queſtiōis.vbi habet ꝙ ſola prima inteᵃ libe
rata eſt a potētialitate.Solaitur.poſſibilitas duplex.ſꝫ
rem ꝛ ſm rationē.prima importat poſitiuuꝫ aliquid qḋ

corpoꝝ ſic forme ⁊ perfectibilis. Scḋa nihil poſitiuū dicit: ſed ſolū dicit non repugnantiā ad vlteriorē perfectionē: que non repugnantia eſt ens rationis: de prima loquit̃ h̄. Nã phi non poſuerunt in eternis poſſe ab eſſe differre. 3.phy.tex.cōmē.32. Scḋam aūt poſſibilitatē ꝯceſſerūt in omnibus intelligentijs: ⁊ vl̄r in oībus entibus citra p̄m̄: vnde.5.meta.cōmē.15. Dicit ſolus deus ē ens ſimpl̄r pfectum. Alia aūt entia ſunt deriuate ſimilitudines ipſi᷑ deficientes a perfectione illa ſimpl̄r: ſȝ ordinē tamē: vn̄ in aliquibus perfectio illa pticipat̃ vt for᷑: i aliqb᷑ vt imago. in aliqb᷑ vt obſcura q̄dā reſonātia. ſic. d. Plato. Et iḋ ſcḋa intelligentia eſt aliquāta pfectio: que eminenter cōtinetur in deo: qui eſt ens per eēntiā: ⁊ q ipſa deficit a plenitudine pfectiōis: que ſibi nō repugnat in ratiōe entis: ſicut talpe non repugnat viſio inq̄ntū aīal. ſic ⁊ ipſa ſcḋa intelligentia: q̄ eſt aliqḋ ens: non repugnat ſibi q̄ ſit eēntia ſub rōne qua ens. Et iḋ p̄uata eſt ſub ratione gn̄is: nō tn̄ ſub rōe ſpēi: ſed vt ſic qdqd poteſt h̄re ab eterno h̄ȝ ſȝ viam phoꝝ. Et ideo opio ſubtilis doctoris in.8°. diſtinctione p̄mi.q.2. tenentis qḋlibet ens citra deū cōpoſitum eſſe ex actu ⁊ potētia ſicut poſitiuo ⁊ priuatiuo eſt magis cōſona Auer. q̄ via ſancti doctoris tenentis qḋlibȝ citra
Cō.37. deū ꝯpoſitū eē ex actu ⁊ po᷑ tā q̄ ex poſitiuo ⁊ poſitiuo.

¶ In cōmē.37. ſcḋi de celo .d.c°. q̄ intelligētie h̄nt ſollicitudinē erga nos. huius oppo᷑ h̄ȝ.12.meta.51. ¶ Soluitur. ſm ipſum.12.meta.c°.37. Sermo dicens deū ſollicitari de iſtis: que ſunt hic quoquo mō verus eſt: ⁊ quoquo mō falſus: nam ſm ſpēm ſollicitus eſt: non aūt ſȝ indiuiduum hoc idē vr̄ ſentire ibidē in c°.52.⁊.2. de aīa. cōmē. 34. Et vr̄ colligi poſſe ēt de intentione phi in prohemio meta᷑ tenentis ſapientis eſſe oīa cognoſcere vt cōtingit: Scḋm aūt indiuiduū iſta non cognoſcit. vnde cōmē. ſuper cōmē. libri de diuinatione dicit q̄ in p̄ma phia ē declaratū q̄ intelligētie abſtracte intelligūt nās vl̄ter: ⁊ nō habent v̄tutem cōprehendentē intentionē particularem. Et ſubdit q̄ ſi intelligerent indiuiduū: tunc ne c̄io eſſent m̄ales: pro quo debes ſcire q̄ cognitio ſingularis mālis ſm peripatheticos repugnat intellectui. vnde intellect᷑ eſt: nō ex parte qua ſingl̄e ē: ſed ex parte qua materiale. Nam cū eſſentia diuina ſit ſinglariſſima ⁊ actualiſſima nō poſſet intelligi ab intellectu diuino: ſi ſinglitas obiecti abſolute repugnaret intellectioni: dixerunt ergo iſtā repugnantiā eſſe ex parte mãe: que h̄ȝ oppoſitū ⁊ diuerſum modū receptionis ab eo qḋ h̄ȝ itell̄s. Et ideo poſuerunt nullū intellectū oīno a mã ſeparatū aliqḋ iſtoꝝ: que ſunt h̄ intelligere: vnde nec intell̄s agens teſte auer. 3. de aīa. c°.19. Et Themiſti᷑ idē ſentit in.3. de aīa ſup expone tex.35. Solū aūt illū intell̄ȝ mālia iſta cognoſcere poſſe dixerunt qui aliquā cū mālibus habet ligaturam: ſicut eſt intellectus poteſtatis in nobis: ille diminut᷑ eſt ſatis ⁊ infimus in gn̄e abſtractoꝝ: ⁊ illi competit intellectio ſingl̄is. nō vn̄ intellectus: ſed vn̄ a fantaſmatibus in intellig᷑ dependet: ⁊ fuit p̄p hoc ꝯtrouerſia inter pipatheticos antiquiores an intell̄s noſter poſſit ſingl̄e cognoſcere: ⁊ quis ſit modus q̄ cog̃ſcat̃: ſic recitat cōmē. 3. de aīa. c°.36. Et ideo caueant Burleiſte ⁊ nominales tenentes p̄mū cognitū apud intell̄ȝ eſſe ſingl̄e de intentiōe phi: ⁊ cōmē. Immo iſta via eſt magis remota ab intētōe iſtoꝝ: q̄ ſit celū a terra. Et ſi dixiſſent q̄ ſit p̄mū cognitū a ſenſu rectius vtiq̄ dixiſſent. ⁊ ſic vt redeamus ad ppoſitum noſtꝝ: ſequit̃ q̄ ſi intelligētie intelligerēt indiuiduū mãle
Digreſſio d̄ cāltate itelligētia ⁊ co᷑ it. illis etiona. mãles eſſent: q2 oporteret q̄ ſe haberent: ſicut hō in intellectione ſingl̄is. ⁊ ſic pȝ quō oīa ſunt ſub ſollicitudine ⁊ cognitione intelligentiaꝝ ſub rōne ſpēi. ⁊ nō ſub rōne indiuidui. ¶ Sed ꝯ iſtā determinationē inſtat̃: q2 ſuppono p̄mo q̄ inte᷑ agat per cognitionē. 2°. ſuppono q̄ ꝯcurrat ad cauſationē iſtoꝝ: que ſunt hic per ppōnē famoſam cauſa vl̄is plus influit in effectum q̄ pticularis: vt h̄ȝ auctor de cauſis: ⁊ ēt phs.8. phy. tex. c°.38. tunc ſic: cauſalitas intelligētie terminat̃ ad ſingl̄e: ſed nō terminatur ad ſingl̄e: niſi mediāte cognitione: q2 cognitiōe cauſat: ergo ſua cognitio ēt ad ſingl̄e mãle terminat̃. Dixerūt qdam ad hoc arg᷑ qui ſunt magne auctoritatis viri: q̄ in pl᷑ ſe extendit cālitas q̄ cognitio: q2 alio mō cauſat: ⁊ alio mō cognoſcit: ſed iſtam ſolutionē nō potui vnq̄ intelligere: q2 aut volunt abſolute cauſalitatē intelligētie eſſe maioris ambitus q̄ cognitionē: aut in cōparatione. ⁊ p̄mū quidem eſt falſum: q2 inte᷑ oīa cognoſcit ſaltem ſub rōnibus ſpecificis: non tn̄ oīa cauſat: q2 ſeipſam cognoſcit: ⁊ tn̄ nō ſeipſam cauſat: ſi vero dicūt q̄ iſtud h̄ȝ locū in cōparatōe ad ea que ſunt hic: que mãlia ſunt ⁊ cauſabilia. ꝯ hoc arguo ſic. effectus non pōt excedere ſuā cām: q2 tūc ſȝ aliquid ſui eſſet ſine cauſa: opȝ igit̃ q̄ adequet ſuā cām: aut ſaltem q̄ eā nō excedat. tunc ſic. cognitio intelligentie ⁊ velle eius ſunt adequata cauſa actionis ppꝛie intelligentie erga inferiora. nã.12. meta. c°.36. nō agunt niſi mediāte velle: ⁊ intelligere: ergo in tn̄ actio ppꝛia intelligentie ſe extendet inq̄ntum ſe extendit ſua cognitio: q2 al̄r effect᷑ vel quaſi effectus ſuā cām vel q̄ſi cām excederet: qḋ eſt impoſſe: ⁊ precipue in cauſis adequatis. Forte dices q̄ iḋ inte᷑ al̄r cauſat: ⁊ al̄r cognoſcit: q2 cog̃ſcit ſeipſa: ſed cauſat cū alio: q2 ſol ⁊ hō gnant hominem. Sed iſta eſt fuga. licȝ ſic ſit: tn̄ p̄p hoc nō euadis argu᷑: q2 ſumo cauſalitatem ppꝛiā intelligētie in illo priori in quo precedit cauſalitatē mãlis agentis. Nam licȝ in eodē inſtāti tpis moueat p̄mus motor: ⁊ ſcḋs motor in eēntial̄r ordinatis. tn̄ motio p̄mi motoris precedit: nã motionē ſcḋi motoris. ſicut pȝ.8. phy. tex. c°.35. Et ratio eſt in promptu ibi: q2 motor ſcḋs nō mouet niſi motus a p̄mo: ⁊ nō eꝯ igit̃ motio illa p̄mi motoris eſt nã prior: q2 iſta eſt diſpō poꝛis nãliter. (vt. d. ibi cōmē.15°.) cū aliud fuerit ipſum eſſe: ⁊ nō eē: ⁊ hoc ēt pȝ.5. meta. cap°. de priori. tunc ſic. in iſto priori intelligētia cauſat: ⁊ non niſi cognitiōe ⁊ deſiderio: ſed iſta non ſe extendunt vſq̄ ad ſingularia: ergo nec ſua cālitas. Et ideo Argu᷑ iudicio meo concludit cōtra reſpōſionem: niſi forte vellent iſti ponere aliquā aliā potentiā executiuā in intelligentijs aliā ab intellectu ⁊ voluntate: ⁊ merito illius dicant cauſalitatē ſe extendere in plus q̄ ſe extendat cognitio: qḋ eſt multiplicare entia ſine neceſſitate: nec hoc vnq̄ inuentum eſt in Ariſt. nec in auer. vel aliquo peripathetico antiquo. Et ideo dico q̄ cauſalitas intelligentie per ſe adequatur ſue cognitiōi: ſed per accidēs cauſalitas excedit cognitionē pro quo debes ſcire q̄ intelligētia ⁊ agens mãle faciunt vnã cauſalitatē totalem reſpectu ſingularis effectus qui producitur: q2 ſingularium ſunt gnātes: tamen effectus ſingularitatem habet a materiali agente: naturam vero habet ab intelligētia. vnde ab intelligentia effectus iſte nō cauſat̃: niſi vt vniuerſalis: q2 effectuū vniuerſalium cauſe ſūt vniuerſales.2°. phyſi᷑.38. ab agente autē materiali cauſatur: vt ſingularis. itelligētia igit̃ cauſat effectū per ſe: p̄mo modo vniuerſali: ſed per accidens ſua cauſalitas ad ſingularitatem terminatur pro quāto ſimul cōcurrit cum ſignato agēte ad productionem tertij. Et iſta eſt mens ſincera Auerroys ſuper cōmē. libri. de diuinatione: vbi facit digreſſionē de cauſis veri ſomnij: ⁊ in hoc gauiſus eſt multum aīus meus: eſſet tamen adhuc ſpeculationis locus quomodo itelligātur. dicta Auerroys: volentis intētōes vniuerſales eſſe intellectas ab itelligētia: ſȝ iſtḋ declarabimus.12. meta. domino concedente.

Com.41 ¶ In Cōmē.41.huius ſcd'i de celo.dicit Cōmē. ꝙ eſſe huius corporis nō eſt ſenſibile: ſed rōne cōprehēditur. Oppoſitū dixit.p̄mo celi.cōmē.5. Soluit̃.ſenſibile apd̄ Auer.eſt nomen multiplex: quādoq; ſumitur pro tāgibili.Et iſto modo ſumitur.3.phy.ꝯ.48.vbi exponit ſenſibile pro tangibili: quādo pħs dixit: omne corpus ſenſibile habet vbi. Et etiam hoc modo ſumpſit.p̄mo celi.ꝯ°.68°. Et ſic ēt ſumit̃.2.de gnōne.tex.ꝯ.7.aliq; autem ſumitur ſenſibile pro naturali.ꝛ ſic ſumitur in prologo Auer.ſup p̄mo phy°.dum.d. Res ſenſibiles ſunt ſuba iſtius artis: quādoq; ſumitur ꝓ mobili.Et quādoq; pro ſenſibili ſenſu q̄libꝫ:ꝛ ſic ſumit̃:ꝛ d̄ aia plerūq;:aliq; vo ꝓ ſenſibili ſenſu viſus tm̄.ꝛ ſic.d.cōmē.3°.phy.48. Corpus celeſte eſſe ſenſibile ſenſu viſus.Dicamus ergo ꝙ ſi q̄ratur abſolute an celū ſit ſenſibile.Dicēdū ꝙ eſt hn̄ ſenſibile. ſi pro naturali ſupponat. ſimilr̃ ſi pro ſenſibili ſenſu viſus:nō autem eſt ſenſibile:ſi pro tangibili vel alio ſenſu perceptibili ſupponat:q̄tum ad intentionem Auer. hic ſenſibile capitur pro eo qd̄ diſtinguitur contra illud qd̄ eſt per rationem inueſtigabile diſcurſiue: vnde pro tanto.d.ꝯmē. hic.ꝙ eſſe iſtius corporis.ſ.celeſtis non eſt ſenſibile: ſꝫ ꝑ rōnē cōprehenditur:q2 eſſe eius eſt eſſe neutrū:q2.vꝫ.neq; graue:neq; leue.Et ꝙ celū ſit iſtius nature arguitiue hoc fuit cognitū a poſterioribus procedendo:nō autem ſimplici cognitiōe ſenſitiua hoc cognoſci poteſt: licꝫ illa ad hoc ſit occaſio:ꝛ origo:ſic modo applica:ꝛ dic cōſeq̄nter ad contradictionis formam.

Com.42. ¶ In ꝯmē.42.d.ꝯ°.ꝙ in ſubſtātijs qdq̄d gñat̃:gñat̃ ab vniuoco.Oppoſitū pꝫ ibidē d̄ igne qui ex motu generat̃ ꝛ de genitis per putredine.7.meta.28.ꝛ.31. Niſi eſſet ꝙ illud habet locū in ſubſtātijs perfectis:cui nō ē ignis: nā ſm̄ ipſum.3.celi. ꝯmē.67.Elemēta ſunt media iter ſubaꝫ ꝛ accidens:ſimilr̃ habet locuꝫ in generabilibus generatione nō ceſſabili cui nō ſunt aialia generata ex putredine:quia mas genitus per putredinē:aut nō generat:aut aliud generat qd̄ nō eſt mas: neq; femina: p̄mo de gnōne aialiū. capl'o:p̄mo ꝛ.16.ꝛ ſic gloſat cōmē. iſtā ꝓpōnē .7.meta.28.hꝫ ēt alias gloſas:de quibus vide.12. meta.

Cōmē.42. cōmē.24.ꝛ in limitationibus noſtris ſatis dixim°.

¶ In eodē ꝯ°.42.d.ꝙ corpora celeſtia nō agūt frigiditatem. huius tamen oppo^m ipſe ſentit.2.capi°.de ſubſtātia orbis.Soluit̃.hic loquit̃ ex ſententia propria. Nam ſꝫ ipſum corpora celeſtia nō cōcurrunt ad friditatē:niſi priuatiue ꝛ cōparatiue:q2 vt ipſe habet.2.celi. cōmen.94°. Remotio a motu celi dat grauitatē ꝛ quietē:ꝛ friditateꝫ ſicut vicinitas dat leuitatē calliditatē ꝛ motuꝫ Thomas autē nititur improbare illam opionē rōnibus ſatis apparentibus de quibus diligens Auerroyſta cōſideret in .2°.cap°.de ſuba orbis logt̃ ſm̄ aſtrologos. vnde ibi dīc

Cōmē.51 ꝯſiderantes aūt in ſcia aſtroꝝ longo tp̄e ſ'e dicūt.

¶ 51.cōmē.d.ꝙ ſpera hꝫ nām vt moueat̃ ſꝫ partes:ꝛ nō ſm̄ totū:huius oppoſitū dixit.4.phy.43.cōtra Themiſtium.Soluit̃.ſpera mouet̃ ſm̄ partes q̄tū ad formā ꝛ ſubm̄.ſed ſm̄ totū non mutat locū ſm̄ ſubꝫ:ſed ſoluꝫ ſm̄ formā:corpora aūt recta ſm̄ totū mutare locū pñt: ꝛ ſꝫ formā: ꝛ ſꝫ ſubꝫ. Et ideo hoc ꝓpriū eſt ſoli ſperico corpi talr̃ moueri.Aut dicas ꝙ loquit̃ ſꝫ Themiſtiū: ſꝫ p̄ma

Cōmē.59. ſolutio magis placet.

¶ In cōmē.59.dicit Cōmē.ꝙ ōmrōnes mathematice nō ſunt miſcende nālibus.huius oppo^m.d.3. methauroꝝ. cō.p̄mo.vbi.d. ꝙ cauſe iridis poſſunt ex vtraq; ſcientia aſſignari. R̄ndetur ꝙ dictū ſuū eſt verꝝ hic.ꝙ non ſunt inuicem miſcēde ratiōes naturales cū mathematicis:niſi forte in caſu quo cauſe mathematici accidit ꝙ ſunt ꝓpinque cauſe reꝝ naturaliū.ſicut.d. cōmē.8.phy. cōmē. 76.ratio autē eſt:q2 vnaqueq; ſciētia ex proprijs medijs demrāt.p̄mo poſte.vnde pħus plerumq; dānat ꝑ pythagoram:ꝛ ꝑ platonē:ꝛ ſequaces qui voluerūt aſſignare cāas mathematicas loco cāꝝ naturaliū reſpectu ſenſibilium effectuū.vnde.3.celi.cōmē.61.Amor magiſtri:ꝛ Geometrice fecerūt ꝑ platonē errare:q2 credebat res geometrie eſſe principia ſenſibiliū:ꝛ p̄mo meta.ꝯ°.21. contingit antiquis ꝙ non dicunt ſermones cōuenientes:ꝛ cauſas cōuenientes:q2 intromiſerunt ſe dare cauſas reꝝ mobiliuꝫ ex non mobilib°. Idē p̄mo meta.tex. cōmē.19.ꝛ.3.meta. cōmē.2.Qd̄ autē allegat̃ in oppoſitū auctoritas eius in .3.methauroꝝ. dicenduꝫ ꝙ illud non mouet:q2 ipſemet Auer.in illa materia ſe retractauit:in cōmen. vltimo illi° tertij cōtra Auenetan. Licꝫ illa retractatio videat̃ cōtra Ariſt.p̄mo poſte.tex.ꝯ.30.Et qdq̄d ſit d̄ hoc poteris tute dicere ꝙ in cōmē.ꝑ quando dixit cauſas iridis poſſe ex ſcia mathematica aſſignari:h̄ dixit ex opione auenetan. Aliter.n.non ſeipſum retractaſſet in fine illius tertij.Et quōcūq; ſit poſterioribus dictis magis debemus credere:ex quo pꝫ ꝙ omnes ratiōes calculatoꝝ in naturalib° applicate nullius ſunt roboris cum tranſcendant cauſas naturales.

¶ In cōmē.59°.dicit cōmē.corpora celeſtia eſſe eiuſdem ſpeciei:oppoſitū huius habet in vltio cap°.de ſuba orbis. Soluit̃.ſpecies duplex analogice dicta:ꝛ vniuoce:corpa celeſtia ſunt eiuſdē ſpeciei analoge:nō autē vniuoce: ſed vt ſic ſunt diuerſaꝝ ſpecieꝝ. Colligitur diſtinctio iſta ex Auer.in.2 celi.cōmē.49.Et ēt ſolo ibi pꝫ. vnde ēt cōſueui dicere duplex eſſe genus vniuocuꝫ ꝛ analogū: pꝫ per Auer.p̄mo de aīa.ꝯmē.7.ꝛ.2.de aia.ꝯmē.30.ꝛ.3°.de aia. ꝯmē.4.ꝛ.4.meta.ꝯmē.2.ꝛ.5.meta.ꝯ°.4.Et ſic conſueui dicere ſm̄ Auer.ens eſſe gñs analoguꝫ: ꝛ hr̃e analogas differētias:vñ ꝑ de aia.ꝯ°.6.dixit act° ꝛ po^a ſunt dr̃e vel de oppoſite entis:ꝛ circuit omne genus. Cō.59.

¶ In cōmē.83.dicit Cōmē.ꝙ corpora nālia habēt motū propriū eodē modo: ſed huius oppoſitū inuenim° in ipo .2.phy.cōmē.3.vbi vult diffōnē nāe non vniuoce dici de oibus.ꝛ p̄ celi.ꝯ°.5.ꝛ.2.celi.3.ꝛ.71.Cōmē. idē.d. Soluit̃. hic loquit̃ ad hoiem:q2 arguit ꝯ antiquos:ꝛ logt̃ de elementis:nam ibi loquit̃ de quiete terre:ſimplr̃ igit̃ tamen do corpora:non ſunt nālia eodē mō vniuoce dicto:tn̄ ſumendo corpora elemētalia tm̄: ſic talia ſunt nālia eodē modo.Et ideo.d.cōmē.in.2.celi.ꝯ°.3°.ꝙ motus celi nō ē nālis:ſicut motus elementoꝝ:q2 non dr̃ diffō nāe vniuoce:ſed ſm̄ prius ꝛ poſteri°.2.phy.ꝯ°.3. Cō.83.

¶ Elemēta nō hn̄t q̄titatē terminatā ingt ꝯmē.in ꝯ°.95. huius tn̄ oppo^m dr̃.2.de aia.tex.ꝯ.41.oiuꝫ nā ꝯſtātiū.ꝛc. Si teneremus opionē Egidij romani ponentis nō dari minima ex parte forme in ſimplicib° ſicut quidā tenēt ēt in via Auer.facile eſſet tollere iſtā ꝯdictionē. tn̄ cōmen. 6.phy.ꝯ°.49.videt̃ ponere minimū tam in formis ſimplicibus q̄ꝫ in formis cōpoſitoꝝ. niſi gloſaretur q̄tū ad ſubm̄ ipꝫ.ſed qdq̄d ſit de hoc dico ꝙ preſens auctoritas non eſt ꝯ ponentes minima:q2 ꝯmē.noluit dicere ibi. ꝙ elementa non habēt q̄titatē determinataꝫ:q2. vꝫ.nō datur minimū vel maximū in eis:ſed illud dixit ꝙ talia nō conſiſtunt in puncto:ꝛ in indiuiſibili.ꝛ iſtud fuit de intētione eius ibi:ſicut pꝫ conſideranti. Cō.95.

¶ Concordantie Auerroys ſuper 3°.celi.

IN Cōmē.6.tertij de celo.ſcribit cōmen.ꝙ naturalis dicit:ꝙ magnitudo eſt diuiſibilis in ſemper diuiſibilia.huius tamē oppo^m dicit.4.phyſi°.72.vbi.d.ꝙ linea mathematice eſt diuiſibilis in infinituꝫ: non autem linea terreſtris.¶ Soluit̃.magnitudo natural' dupliciter po

teſt conſiderari: vno modo: vt eſt in materia prima abſo lute: ⁊ vt ſic nãlis. d. ipſam in infinitū eſſe diuiſibilē: q2 diuiſio in infinitū in ꝯtinuo inſequit̃ materiã: ⁊ ex parte mãe eſt infinitudo: ex parte forme finis ⁊ cõplemētū: ⁊ iſta fuit ratio q̃re magnitudo diuiſibilis eſt i infinitū: nõ aũt augmētabilis: q2 diminutio inſequitur mãm: ⁊ aug^m inſequitur formã ⁊ actũ ⁊ perfectionē. Alio mõ põt magnitudo nãlis ꝯſiderari: vt eſt in aliq̃ mã ſenſibili exiſtē te ſub aliq̃ forma determinata: ⁊ ſic terminata eſt apud naturalē: ſic pʒ cõcordia. Põt ēt ſolui ꝙ nãlis. d. ꝙ magnitudo eſt diuiſibilis in ſemper diuiſibilia: nõ q2 ꝓbet ꝯtinuū eſſe diuiſibile i infinitū ſicut aliqui tenēt: ſed q2 ꝓbat ꝙ magnitudo nõ eſt cõpoſita ex idiuiſibilibus: ſicut

Cõ. 17. in. 3. phy. diximus diffuſe ex itentione cõmē ſup ꝯ^o. 31.

¶ In cõmē. 17. dicit ꝙ Plato nihil ſciuit de pͥma mã: hu ius oppo^m dixit ipſe p̊ phy. ꝯ. 81. Soluit̃. ꝙ nihil ſciuit d̃ pͥma mã: ita ꝙ q̃ditatē eius ſeu nãʒ cognouerit: nã ſolus Ariſt. cognouit nãʒ eius: ſed an̄ ipſum nullus magis ap propinquauit ad veritatē q̃ʒ ipſe Plato. ⁊ ſic i compara

Cõ. 51. tione ſciuit: ⁊ tamē ſimplr̄ ignorauit.

¶ In cõmē. 51. ipſius tertij. d. ꝯmen. cõpo^m nõ differre ab elementis: niſi q̃titate: huius tñ oppoſitū expſſe hʒ ipſe in ꝯ^o. 60. ſeptimi meta. vbi. d. ꝙ caro nõ eſt terra ⁊ ignis ex q̃bus componit̃: ſed eſt aliq̃d additū. Soluit̃. ꝙ dictū ſuū in hoc loco nõ eſt ex intētione pħi: nec de intentione

Cõ. 55. ſua: ſed illud ſequit̃ ad hoĩeʒ cõtra quē arguit.

¶ In cõmē. 55. d. corpus mathematicū nõ eſſe in loco: hu ius oppõſitū pʒ. 4. phy. 76. ⁊. 47. ⁊ p̊ de generatõe. ꝯmē. 44. ¶ Soluit̃. corpus mathematicū eſt in loco ſʒ imaginatiõeʒ. Nõ eſt in loco ſʒ rē. ſolutio eſt Auer. 4. phyſi.

Cõ. 67. ꝯ^o. 47. in fine cõmēti.

¶ In cõmē. 67. d. ꝙ ignis habet ambas q̃^tes in fine: hui^o oppo^m tenet. 4. metheuroꝝ. ꝯ^o. 10. Soluit̃. veritas ē iſta in elemēto ſimplici ambe ſunt in fine: alr̄ nõ eſſet ſimplx: precipue ſʒ ipſum qui tenet tãtaʒ eſſe cõnexionē inter qua^{tuor} elemētoꝝ: ⁊ ſuas formas: ꝙ dixit eas intendi. ⁊ re mitti ad intēſioneʒ ⁊ remiſſionē ſuaruʒ formaꝝ qualitatiuaꝝ: quomodo aũt intelligat̃ dictū eius. 4. metheuro. ꝯmē. 10. dixim^o ſup ꝯ^o. 54. pͥmi phy. diffuſe: ⁊ ibi videbis: q2 nũc ad alia properamus.

Cõ. 32. ¶ Cõcordantie Auerroys ſuper 4°. celi.

DIcit Auer. in ꝯ^o. 32. 4^i. de celo: ꝙ ignem eē demrat pħs ibi: licʒ ſit ſpēs ⁊ ꝑs ſubiña illius libri. Oppo^m hr̃ ab ipſo. 2. d̃ aĩa. ꝯ^o. 27. ⁊. 6. meta. ꝯ. p̊. vbi hʒ ꝙ neq3 ſubʒ: neq3 partes ſubtiue ſubti pñt demrari in ſcientia.

Digreſſio ꝯ moder nos d̃ ſub iecto ⁊ ptí b^o ſbuius. ¶ Dicũt moderni ꝙ id̃ ſubm in ſcia nõ poteſt demrari: q2 eſt pͥmo notū in ſcia: ⁊ eſt id quo cetera certificant̃: nihil. n. eſt in ſcia quo ſubʒ in ſcia certificari poſſit: ſpēs v̊o ſubti: q2 ſunt oĩbus modis idē cū ſubto ⁊ ſubti exñtia: eſt vna cū eē ſpēꝝ: id̃ nec ipſe aliq̊ pacto demrari pñt: ſʒ principia ſubiecti hñt aliq̃d notius ſaltē quo ad nos: vt ſubʒ ipſiuʒ ⁊ partes eius: ⁊ alia multa ṽtute pͥmi ſubiecti: quia igit̃ ſubʒ nõ põt notificari per aliq̃d pͥus eo in ſcia: q2 eſt pͥmū. nec per aliq̃d poſterius: q2 oē poſterius certificat̃ ꝑ ipſuʒ tãq̃ʒ per pͥmo notū in ſcia: igitur eſt indemrabile. ⁊ licʒ nos fecerimus ꝓlixã ſatis q̃õnē de hac mã: q̃tū aũt ſpectat ad pñs nõ vr̃ mihi ꝙ iſta opio ſit vera. qd̃. n. dicitur ꝙ ſubʒ nõ poteſt notificari: nec a p̊ori: nec a poſteriori: q2 non hʒ aliq̃d notius. dico: ꝙ hoc falſum eſt q̃tū eſt merito iſtius cauſe. Nã pͥncipia ſubti ſunt p̊ora nãe ⁊ notiora q̃ʒ ſit ſubm: ſicut cã reſpectu cauſati: paſſiones etiãʒ ſubti pͥcipue in rebus ſenſatis notiores ſunt quo ad nos ipſo ſubto: vt in pl̃ibus. ſicut effectus vt in pluribꝰ in talibus apud nos ſunt notiores. pͥmo phy. tex. ꝯ^m. 2. Rõ igit̃ ꝙ ſubʒ ſcie indemoſtrabile ſit precise eſt ex ſua ratõe formali qua eſt ſubʒ: cū de illo opʒ preſuppõere quid ⁊ q2: ⁊ nõ eſt aliq̃ alia rõ: q2. vʒ. nõ habet prius nec poſteri^o quo ſic vel ſic certificari queat: vñ q̃libet ſcia debet cõcedere ſuū ſubʒ eſſe: vel q2 illud eſt notū in ſe vel q2 accipit̃ tãq̃ʒ notū ab alia ſcia in qua d̃claratū fuit: ſicut dicit pulchre. cõmē. in ꝯ^o. vltimo. pͥmi phy. Et hoc nulla alia rõe ſit: niſi ex rõne ſua formali qua ſubʒ eſt: ſubijci. n. illud opʒ in ſcia tanq̃ʒ baſim ⁊ fundamentū totius ſcie. Illud v̊o qd̃ dicit poſitio de partibus ſubiuis prorſus error eſt: q2 licʒ eſſe ⁊ exñtia ſubiecti ⁊ partiuʒ ſubiectiuaꝝ eadē ſint: ſtat tñ vnũʒ eoꝝ notū eſſe: ⁊ aliud ignorari: ſicut licʒ eadē ſubiecto ſint primus motor: ⁊ pͥma forma: tñ ratiõibus diſtinguuntur: ⁊ ſtat vnū ſub vna ratione cognoſci: ⁊ ignorari ſm aliaʒ. Et hoc verificatur in plerisq3 exēplis. vnde pʒ ꝙ ignis eſt pars ſubiectiua i libro d̃ celo: cuius ſubʒ adequatuʒ eſt corpus ſimplex ſiue vniuerſum: vt aliqͥs placuit: ⁊ tñ demoſtrat̃ nõ obſtante idēptitate eadē: ⁊ exiſtētia cuʒ ſubo ſuo cui ſubijcit̃. vnde. 2. d̃ aĩa. demrat eē ſenſus cõis: ⁊. 3. de aĩa demrat̃ eſſe intellectus poſſi: ⁊ eē intellectus agentis: licʒ ſint de potētijs aĩe quas ſpecies ⁊ partes ſubiectiuas appellat Cõmē. Dicemus ergo ꝙ ꝓpoſitio Auer. nõ eſt vniuerſalr̄ vera ꝙ ſpecies ſubiecti in ſcia nõ poſſunt demoſtrari: nec a priori nec a poſteriori: ſed ſoluʒ hoc verificatur: vt in pluribus: ſed fallit quandoq3: ⁊ hoc qñ tales fuerint ignote. ⁊ hoc eſt qd̃ ipſe dixit in. 2. de aĩa. in pͥcipio cõmē. 29. inquit. n. quia vti t ponere hic numeꝝ iſtaꝝ virtutū ſm ꝙ artifex ponit ſubiecta ſue artis: nõ vult ponere: niſi illud qd̃ mãifeſtū eſt per ſe: ⁊ dimittis alia: que nõ ſunt manifeſta quouſq3 perſcrutetur de eis. Ecce igitur ꝙ partes ſubiectiue per ſe note poni debent in ſcia. ſicut ponit̃ ſubm artis: ſed ille que ſunt ignote poſſunt demoſtrari i illa ſcia: pͥcipue: ſi ſcia illa habuerit aliqd̃ mediū notius: per qd̃ illas poſſit illa ſcia d̃mõſtrare: qd̃ addo ꝓꝑ ſubas ſeꝑatas: que ſunt ꝑtes ſubtiue principales in meta^{ca}: que nõ demoſtrant̃ ibi ſoluʒ q2 ſint partes: ſed q2 nullū aliud eſt mediū efficax demrādum eſſe ipaꝝ: niſi motus: ſicut ſcribit Cõmē. in ꝯ^o. vltio. pͥmi. phy. ⁊ in ꝯ^o. 5. 12. meta. Et q2 ita eſt: ideo dixit cõmē. igneʒ eſſe demrat̃ hic: ⁊ eſt demrõ ſigni ad ſpēs ſubti: qd̃ raro cõtingit in ſcia: dixit notanter raro: q2 vt in pl̃ibus partes ſubiectiue in ſcia ſunt per ſe note: aut ſumunt̃ tãq̃ʒ note ex alia ſcia: que ſolū poteſt illas demrare. ſic meta^{ca} ſumit eſſe ſubaꝝ ſeparataꝝ: que ſunt pͥncipaliſſime ꝑtes ſubiectiue ſubti illius ſcie ſine demrõne: q2 concedit eas eſſe ſubijciēs ſe in hoc artifici nãli qui eas demrat: ſic ēt dicimus de principijs ſubiecti pͥncipia ſubti nõ demrant̃ in ſcia: q2 hñt ſubm ⁊ aliquid prius notū per qd̃ demrari queant. Naʒ ſi pͥncipia ſubti in ſcia eſſent per ſe nota i eē nec p̊oritas ſubti: nec poſterioritas paſſionū ſubti ſufficeret ea demrare eſſe. ⁊ ratio eſt: q2 demrõ nõ fertur ſuper re nota. Et id̃ pͥncipia ſubti in ſcia poſſunt demrari a poſteriori in ſcia illa quãdo fuerint ignota: ⁊ pñt illa pͥnci^a a priori demrari in ſcia ſuperiori ſi habuerint alia pͥnc^a p̊ora in illa ſcia: que notiora fuerint: ⁊ hoc totū veritatē habet qñ talia pͥncipia fuerint ignota. Et iſta eſt ſentētia lucidiſſima Auer. 2. phy. ꝯ^o. 22. vbi poſtq̃ʒ dixit pͥnci^a ſubti poſſe demrari a poſteriori in ſcia cuius ſunt pͥncipia: vl̉ a priori in alia ſcia ſuꝑiori: modo habeãt cauſas priores in illa ſcia: addit vnã limitationē neccãʒ: ſuper qua nõ conſiderauerũt moderni dicēs. Et hoc totū erit qñ cauſe ſubti latuerint. ſubm igit̃ (vt colligamus fragmēta ne ꝑeant.) in ſcia in qua ē ſubm ſiue illa ſcia vniuerſalis fuerit: ſiue particularis nõ poteſt aliquo gñe demrõnis demrari in tali ſcia: rõ q2 ſubʒ dʒ ꝯcedi in ſcia: vel q2 eſt ꝑ ſe notū: vl̉

q: ſumit̃ tanq̃ notū ab alia ſcīa demr̃ante ipſum:⁊ h cō-
petit ſubto ex ſua rōne formali.q: igit̃ ſcīa ſemper ſumit
ſubm tāq̃ notū:illud nullo pacto pōt demr̃are:q: ad no-
ta per ſe:vel ad ea:que ſupponunt̃ tanq̃ nota nō ē dmr̃o
in ſcīa illa hñte illa ꝓ notis. Partes āt ſubiectiue in ſcīa:
ſi fuerit ignote:⁊ illa ſcīa habuerit mediū notius per qḋ
poſſit illas demr̃are. dico ꝙ demoſtrant̃ in ſcīa illa de-
moſtratiōe ſigni.ṗncipia vō ſubti ſi ignota fuerint in ſcīa
aliqua:⁊ illa ſcīa habuerit mediū per qḋ poſſit illa dmr̃a
re ꝙ ſit notius:qḋ dico ēt ꝑꝑ ſubas ſeꝑatas: que ſunt ṗn-
cipia ſubti meta:⁊ ſunt ignota. tñ nō demoſtrantur ibi
ex defectu medij:⁊ nō ex eo:q: cū hoc ꝙ ſunt ṗncā ſunt
ēt partes ſubiue:ſicut dixerūt cōiter oēs moderni q̃ſi ali
qd eſſe ꝑtē ſubĩnam tollat ab aliq̃ demr̃abilitatē de eo:
qḋ tñ falſum eſt:ſed iō nō demr̃ant̃ ibi:q: nō hr̃ mediū
per qḋ poſſit eas demr̃are q: nulla alia ē via ad illud:ni-
ſi via motus.Cū h ēt ꝯcurrit ꝙ ſunt ṗncipaliſſimū ſubz
tñ h nō eſt adequata cauſa:q: ſi mediū eēt ibi adhuc dē-
moſtrarent̃ talia inq̃ ṗncipia ſubti:ſi ignota fuerint ſiue
ſint ṗncipia tñ ſiue pncipia:⁊ ꝑtes ſubeiue ſimul pñt dē-
moſtratiōe ſigni demr̃ari in ſcīa in qua ſunt ṗncipia.dū-
modo ſcīa illa habuerit mediū ad illa.demr̃o.n.ē quoꝝ
eſt altera cā vel in eſſendo vel in inferendo. Si vō pncī-
pia illa habuerit ṗncipia ṗora ⁊ notiora:⁊ talia de ſe fue-
rint ignota.dico ꝙ poterunt demr̃ari in ſcīa ſupiori con-
ſiderante de ṗncipijs illoꝝ principioꝝ.⁊ iſta oīa ſi bene
aduertis ſunt de intentiōe Auer.in locis alleg.licꝫ moder
ni ꝯfidentes in proprio ingenio nō aduertāt ad iſta.

Cōmē.40. ¶ In cōmē.40.dicit ꝯm.ꝙ nō eſt impoſſe:vt cauſe ſubaꝝ
ſint accidētia.Oppo.p3.5.phy.lo.vbi dr̃ ꝙ illud qḋ vni
eſt ſuba non eſt alteri accidens.partes inſup ſube debent
eſſe ſube:ſicut p3.2.de aīa.cōmē.2.¶ Ad hoc dōm pmo
ꝙ.ſicut p3 per Auer.ibi q̃to aliqua forma fuerit eſſe ma
gis diminuti: tanto magis forma dꝫ per accidētia diffi-
niri.Et quāto forma fuerit eſſe pfectioris tanto eſt oppo
ſito modo ꝙ accn̄a debēt diffiniri per formā: ⁊ nō econ-
tra:⁊ q: forme elemētoꝝ ſunt iꝑfectiſſime:iō ſunt cauſate
reſpectu accidentiū. Et iō per illa diffiniunt̃. per oppom
aūt eſt in corporibus aīaliū habentiū formas ꝑfectas di
cim⁹ ꝙ iſte q̃litates ſunt cauſate.⁊ aduerte bñ hic ꝙ nā-
liter loquendo poteſt iſta via ſatis bñ perſuaderi.pħs.n.
in.2.de gñōne:in tex.ꝯ 6.d.ṗmā mām:que eſt in potētia
corpus ſenſibile eſſe ṗmū ṗncipiū nāliū.Scōm vō ſunt
ṗme ꝯtrarietates a quibus non ſeparat̃ ṗma mā cuꝫ ſp
ſit cū ꝯtrietate.Tertiū aūt ṗncipiū ſunt 4.or elemēta: que
adinuicē tranſmutant̃.vnde niſi aliquo modo elementa
cauſata eſſent ex qualitatibus ꝯtrijs nō hr̃i ergo numeꝝ
q̃ternariū elemētoꝝ pbaſſet ex cōbinationib⁹ taliū qua-
litatū.¶ Amplius aūt ex fundamēto Auer. hoc idē ꝑt
ꝯfirmari ipſe tenet formas elementoꝝ intendi:⁊ remitti
ad intenſionē ⁊ remiſſionē ſuaꝝ qualitatū mō: ſi forme
elementoꝝ non dependerēt a ſuis q̃litatib⁹ tāq̃ a cauſa
nullo mō ſequeret̃ hoc:q: variatio in effectu nō eſt cā va
riationis in cauſa:ſed eſt ſignū tñ: variatio aūt cauſe be
ne eſt cā variatiōis effectus. ſic igit̃ formas elemētoꝝ ⁊
ipſa elemēta pñt dici cauſata a ſuis q̃litatib⁹ ꝑut iſta cāli
tas reducit̃ ad gen⁹ cauſe mālis. diſpōnes .n. māles hñt
reduci ad gen⁹ cauſe mālis.ſi vō elementa ꝯſiderent̃ ad-
inuicē: vt ſunt actiua ⁊ paſſiua adinuicē ſic iteꝝ poſſunt
dici q̃litates elemētoꝝ eē cāe elemētoꝝ. Nā cū actio ſit
merito ꝯtrietatis. elemēta āt nō hñt ꝯtrietatē rōe ſue for-
me ſubalis cū ſube nihil ſit ꝯtriū:ſed ſolū rōe ſuaꝝ q̃lita-
tum iuxta illud pħi in de ſenſu ⁊ ſenſato.ignis nō agit in-
q̃tuꝫ ignis:ſed inq̃tū calidus:⁊ hoc nō alia rōe dixit: q:
actio nō eſt:niſi rōne ꝯtrietatis.ꝑ de gñōne.tex.ꝯ.51. ⁊ q:
ignis nulli ꝯriat̃ rōe qua ignis:ſed rōne qua calidus: iō
vt calidus agit:⁊ nō vt ignis.Et iō ſic ꝯſiderata elementa
ſunt cāta a q̃litatibus ſuis in gñe cāe formalis:⁊ q̃litates
ſue ſunt forme ipſoꝝ.ꝓ quāto a forma ꝓuenit actio ⁊ mo
tus.3.phy.17.Et hoc ēt eſt de intētione ꝯmē.4.metheo.
ꝯmē.ṗ.vbi hꝫ ꝙ caliditas friditas hūiditas ⁊ ſiccitas ſt̃
vtutes elementoꝝ per q̃s elemēta ſunt elemēta.⁊ h vo-
luit pħs in.2.de gñōne.tex.ꝯ.7.⁊.8.ſine dubio:ſi bñ ꝯſi-
derent̃ vba eius.Et forte hoc voluit Alex.qñ dixit ꝙ q̃li
tates elemētoꝝ ſunt ſine for:quē Auer. forte nō dānat:
niſi in vbis:mente tñ forte ꝯcordes ſunt:ſi aūt elementa
ꝯſiderata fuerint:vt ſube ſunt:que ꝯſideratio diuini eſt:
⁊ nō nālis ſic minime poteſt dici q̃litates elemētoꝝ cāe
eſſe in aliquo gñe reſpectu elementoꝝ nō qdē mālis:nec
formalis:q: partes ſube debēt eſſe ſube non efficientis:
neqꝫ finalis:q: elemēta vt ſube hñt alia ṗncipia ṗora iſti
q̃litatib⁹ ſenſibilib⁹:que a diuino ꝯſiderari hñt: ⁊ ſic ꝯm
arguit ꝯ Alex.5.phy.lo.⁊.8.meta.ꝯ.5. ꝙ q̃litates elemē-
toꝝ non ſunt vere forme ſubales elemētoꝝ: q: qḋ vni ē
accidens alteri nō eſt ſuba in hīs:que vniuoce dicuntur.
ſed ꝯſideratio nālis:que eſt infra iſtā ꝯſiderationē coar
tata ad ſenſibilia pncipia ꝯſiderat elementa vel vt ſunt
ſube nāles ꝯpoſite ex mā ⁊ forma:⁊ ſic ex ſubſtātijs ꝯpo
nunt̃:⁊ iſta ꝯſideratio ptiet ad libꝝ phyſicoꝝ: ſic colligi
pōt ex mēte cōmē.3.celi.ꝯ.31.vel vt ſunt ꝑtes mundi:vt
ſunt in libro celi conſiderata:vel vt ſunt cāe cōpoſitoꝝ.
ſicut in lib.de gñōne cōſiderant̃ teſte Auer.3.celi.ꝯmē.
ṗmo ⁊ vltimo.Et ſcdo qdē mō nālis ignorans vltimas
coꝝ drīas circūloquit̃ eas per q̃litates motiuas coꝝ: q̃
ſunt grauitas ⁊ leuitas ſimplr: ⁊ grauitas ⁊ leuitas in re
ſpectu:q: elementa vt ſunt partes mundi cōcernūt dter
minatū locū:⁊ ſitū in vniuerſo:⁊ q: leui ſimplr debetur
ſummus locus:⁊ graui ſimplr debet̃ infimus locus:inde ē
ꝙ nālis ea talr ꝯſiderans dicit ꝙ grauitas eſt forma ter
re ſubalis:⁊ leuitas eſt forma ignis.Et iō Ari. in 4°.celi:
q: ibi ꝯſiderat elementa:vt ſunt partes mūdi diffinit ea
per q̃litates localr motiuas tanq̃ per drīas non vē ſub-
ſtātiales:ſed circūloquutiuas.ſic teſtat̃.ꝯm.cōmē.26.4.
de celo.qdqd dicant moderni:ali qui tenēt ꝙ ſint vē ſube.
in lib.autem de gñōne pħs conſiderat elementa:vt ſunt
mixtoꝝ cauſe.non ſunt autē mixtoꝝ cauſe:niſi vt tranſ-
mutabilia.non ſunt aūt tranſmutabilia:niſi vt ſunt acti-
ua ⁊ paſſiua:nō ſunt autē actiua ⁊ paſſiua: niſi merito q̃-
tuor q̃litatū ṗmaꝝ:ideo ibi circūloquit̃ veras drīas coꝝ
per q̃litates primas:que ſunt calitas friditas humiditas
⁊ ſiccitas:⁊ ſic etiaꝫ in lib.metheoro.cōſiderant̃.licꝫ ſub
ratione magis ſpāli q̃ in lib.de gñōne. Et ideo etiam ſic
ibi diffiniūtur.ſic igitur p3 quō qualitates ſunt cauſe ele
mentoꝝ:⁊ quō non ⁊ que:⁊ qualiter:⁊ ſic ſolutio ꝯtradi-
ctionis liquet de ſe.

¶ Concordātie Auer. ſuper ṗmo de gñōne ⁊ cōrup.

DIcit Auer. i cōmē.14.primi de gñōne.ꝙ
ſuba vtriuſqꝫ mouentis a ṗ pħo con
ſideratur.Et ibi fuit oppm dō ſcdo mouēte qḋ
ē mouens motū:⁊ per ꝯñs a naturali nō a di
uino dꝫ ꝯſiderari. Soluit̃.ꝙ ṗncipia ſubſtā-
tie ſenſibilis taꝫ generabilis q̃ eterne: ⁊ a naturali pħo ⁊
a diuino habent ꝯſiderari: ſed dfenter: q: principia que
inueſtigantur a nāli inueſtigantur:vt ſunt ṗnca ſube ſen-
ſibilis:ṗncipia aūt a diuino inueſtigata ſunt: vt ſunt ṗnci-
pia ſube vel entis.entis.n.inq̃tū ens:⁊ ſube inq̃ ſube in-
ueſtigantur ṗncipia:⁊ cāe.4.⁊.vi.meta.vtrobiqꝫ. tex.ꝯ.
ṗmi.Et ideo .d.cōmē.h.ꝙ duo ſunt modi mouentiū: q̃ꝝ
vnus eſt qḋ mouet:⁊ non mouetur.⁊ talis motor vt ſcri
bit ipſe in ṗmo.phy.cōmē.vltio.⁊.2. phy.26.⁊ tex.ꝯ.73.

Nõ cõſideraĩ:niſi ꝙ̃tum ad ſi eſt:nõ aũt ꝙ̃tũ ad qd eſt: qꝛ in eo non eſt pncipiũ motus:vt dr ibidẽ. Et ideo ſubã ꝛ qditas iſtius pmi mouẽtis a diuino ↄſideraĩ:ſed ẽ aliõ pmũ mouẽs motũ:ꝛ eſt corpus celeſte: qõ mouet iſta inferioꝛa:ꝛ mouẽ ab intelligentia:ꝛ tale ↄſideraĩ a nãli ꝛ a diuino. a nãli inꝙ̃tũ eſt ſenſibile ꝛ mobile; a diuino autem vt eſt cãtũ a pncipijs ſubẽ inꝙ̃tũ ſubã:ꝛ entis inꝙ̃tum ens. Solo eſt Auer.iz.me.p.5.ꝛ.6.ꝛ.29.ↄmẽ.

Cõ.14. ℂ Cauſe gñõnis ſunt due mã ꝛ mouẽs. ſic. d. cõmẽ.i eodẽ ↄ°.14.huius tñ oppo^m inueniĩ.z.phy.z7.ꝛ.z8.vbi ponũtur 4.^or cauſe.ſimiliter.z.phy.ↄ°.70.d.ꝙ vbi eſt mã ibi ſĩ omnes cauſe:ſi igiĩ mã eſt cauſa gñõnis.oẽs igiĩ cãe concurrent non due tñ. Soluiĩ. gñõ vt eſt motus qdã ẽ de numero accidentiũ ſucceſſiuoꝝ. Accidentia aũt ꝙ̃tenus accidentia ſunt neccio dependent a ſubã tãꝙ̃ a ſubiecto: ſicut ſcribit cõmẽ.4.meta.ↄ.z.hoc.n. cõe omnib^9 eſt:qꝛ igiĩ gñõ motus quidã eſt:opꝫ ꝙ ſit actus mobilis inꝙ̃tũ mobile. tale autẽ ſibi ꝓpꝛiũ eſt gñãbile inꝙ̃tũ gñãbile: ꝛ hoc eſt mã. Et iõ gñãtio ex parte qua accidẽs eſt. ꝛ etiã ex parte quale accidens reqrit ſubꝫ qõ mã eſt. Nam ſm pħm p phy.34.ꝛ.xi.meta.ca^o.5.oẽs qui de nã loquuti ſĩ in hoc conuenerunt ꝙ ex nihilo nihil fit. Ex parte autez qua gñõ eſt de numero accidentiũ ſucceſſiuoꝝ. ſumo.n. hic gñõnez pro aggregato ex alteratiõe pũia:ꝛ ſubito ꝓuenit forme.6.phy.59.pꝫ ibi ꝙ ſic põt quoꝙ̃ capi. dico ꝙ ſub hac rõne maxie dependet a motoꝛe. Nam totũ eẽ talium accidentiũ:ꝛ totũ fieri dependet a cã extrinſeca:q̃ ẽ motoꝛ.ſicut declarat cõmẽ.iz.meta.cõmẽ.41. Cãe igiĩ maxime neccie ad gñõnẽ:vt gñõ ẽ motus quidã: ſunt ſuũ ſubm qõ eſt neccũ ꝛ intimũ ſibi: ꝛ rõne gñis ꝛ rõne ſpẽi: ꝛ motoꝛ qui ſibi intimus eſt rõne ſpẽi. Accidẽtia.n.pmanentia non dependent in eſſe:ꝛ in ↄſeruari a cauſis extrinſecis:ſed ſufficit exiſtentia ſui ſubiecti ad hoc ꝙ talia ſint iuxta illud corruptio primis ſubãꝝ:impoſſe ẽ aliqd alioꝝ pmanere. Forma ãt nõ eſt intrinſeca gñõni:vt gñõ eſt motus:qꝛ in aduentu eius gñãtio:vt eſt motus corrũpitur iuxta illud pħi.p.de gñõne.tex.ↄ.55.habitib^9 ptiũbus in mã ceſſat motus: ꝛ commẽ.z.de gñõne.ↄ.5z.forma cũ inuenitur qeſcit tranſmutatio: qũo ergo pt eẽ cã tranſmutationis: Et iõ licꝫ forma ſit intrinſeca gñãto. non tñ gñõnis eſt cauſa aut pncipiuꝫ. ꝛ qꝛ forma ꝛ finis gñõnis idem ſunt.z.phy.ↄmẽ.70.ideo dicim^9 ꝙ finis ẽt non eſt principiũ ipſius gñõnis: ſic igitur ex intrinſecis cauſis mã:ex extrinſecis ãt motoꝛ gñõnis cauſe ſunt neceſſarie ꝛ pncipia. gñãtum aũt ex intrinſecis magis formam:ex extrinſecis magis finẽ:gñãtum.n.cõpletũ a ſua forma eſt id qõ eſt:qdqd dicãt alij. motoꝛe aũt cũ ſit extrinſecus nihil eo indiget amplius. maxime loquẽdo de propinquo motoꝛe. ad finẽ aũt gñãte rei pꝛopꝛie attributionem neccũ habet:qꝛ fruſtra eſſet res gñãta:ſi oi actione careret. Et ideo licꝫ q̃tuoꝛ ſint cauſe:due illaꝝ magis appropꝛiantur gñõnẽ:ꝛ due gñãto magis. Et iõ bñ dixit ↄmẽ. hic ꝙ mã ꝛ motoꝛ cauſe ſunt gñõnis. Et iſtud ſicut mihi vr̃:occulte ſenſit pħs. ꝛ cõmẽ.z.phy. tex.ↄ.7z.vbi probant nãlez debere cõſiderare de mã ꝛ motoꝛe: qꝛ cognitio gñõnis nõ põt pfici: niſi dando has duas cauſas. ℂ Sed ↄ ſolutionẽ iſtã ſubtiliĩ arguit qdam ex pcipuis ſcholaribus meis petrus fides de maiorica probãdo ꝙ forma eſt magis intima gñõni q̃ ſubꝫ:aut motoꝛ qꝛ termin^9 ad quẽ eſt õ qditate mot^9. ſic. d. cõmẽ.5.phy.ↄ.3. ꝛ 48.ꝛ.3.phy.ↄ°.4.ꝛ.5.phy.ↄ°.9.ſubm aũt non vr̃ eſſe de quiditate accidentis.7.meta.ſed poniĩ tanꝙ̃ additũ. Cũ igiĩ forma ſit termin^9 gñõnis erit igiĩ magi cã gñõnis q̃ mã:cuius oppo^m tu dixiſti. ℂ Siĩr cuꝫ motoꝛ non ſit de quiditate motus:ſic efficiens nõ eſt de qditate ſui effectus multo minus igiĩ motoꝛ nõ erit ſic intimus gñõni: ſicut eſt finis gñõnis:qui idẽ eſt cũ forma ſola rõne diſtincta.

ℂ Soluiĩ. termin^9 ad quẽ ipſi^9 motus ad duo põt comparari. vel ad terminũ a quo:vel ad ſubꝫ. Et primo qdẽ modo conſiderauit terminũ ad quẽ cõmẽ.5.phy.ↄ°.48. vbi dixit ꝙ motus non cõſtituiĩ in ſubã ſua ex termino a quo:qꝛ ille amittitur:ſed ex termio ad quẽ: qꝛ ille acquiritur:ꝛ eſt pars ſue ſubẽ. ℂ Alio^9 põt ↄſiderari termin^9 ad quẽ:vt comparaĩ ad ipſuꝫ ſubm motus: ꝛ ſic pari ratione poteſt dici.ꝙ reſpectiue loquendo termin^9 ad quẽ non eſt ſic de ſubã motus ſicut ſubꝫ. ratio eſt:qꝛ ſicut terminus ad quẽ acquiriĩ ſic deperdiĩ ꝛ entitas motus. Et quãdo terminus ad quẽ eſt in acquiſito eſſe: tũc eſt totaliter deperditũ eſſe motus. ſi igiĩ termin^9 a q̃ nõ dicebaĩ de ſubã motus:qꝛ ille deꝑdebaĩ multo magis terminus ad quẽ nõ erit de ſubẽ motus:cũ per talẽ deperdaĩ entitas motus in ſeipſo. ꝛ hoc comparãdo terminũ ad queꝫ ad ſubm motus. ſicut dixi: loquoꝛ aũt ſemꝑ hic:de motu ꝓ fluxu:ꝛ nõ ꝓ forma fluente:qꝛ motus pro fluente forma non deſtruitur per terminũ ad quẽ:ſed pficitur:qꝛ taliter ſumptus motus nõ diſtinguitur a termino ad quẽ: niſi ſic pater a viro:ꝛ vir ſicut diminutũ a pfecto. motoꝛ ẽt vt dixi eſt totalis cã a qua depẽdet in eẽ ꝛ fieri motus ipſe:qꝛ ſuũ fieri eſt ſuũ eẽ. ꝛ ideo ẽt magi itimatur motu q̃ forma. motus.n. eſt actio motoꝛis in re mota: vt diciĩ .3.phy.20.ꝛ.zz. vnde motoꝛ cadit in pma diffõne mot^9 latenter:ſed eius cõpleta diffõ nõ ſolũ mobile:ſed motorem capit: vt dicatur motus eſt actus motoꝛis in mobili inꝙ̃tũ potẽtia motũ:nã pfecte diffõnes debẽt dari per oẽs cauſas. ſicut pꝫ p phy. ad pn^m. ꝛ.8.met.tex.ↄ.iz.ꝛ.iz. qdqd dicat Burleus in hoc:ꝛ ſeq̃ces. Ad formã igiĩ arg^tũ qñ dicebaĩ ꝙ termin^9 ad quẽ eſt de ſubã motus p auer. 3.cõ.5.phy. dico ꝙ illa tria dicunĩ eſſe de ſubã motus ibi pro ꝙ̃to ponunĩ in diffõne motus. ſ. termin^9 a q̃. termin^9 ad quẽ:ꝛ ſubm:ꝛ licꝫ motoꝛ poni debeat in diffõne ↄpleta motus:qꝛ tñ in quito phy. nõ declaraĩ an oẽ qõ mouetur ab alio moueĩ:ſed hoc declaraĩ i.7.ꝛ.8.phy. iõ ſicut mihi videĩ ibi non meminit:niſi de iſtis tribus:ſi igiĩ eẽ de qditate motus intelligaĩ id qõ in diffõne ei^9 poniĩ ſic oia pdicta ſunt de qditate eius:ſi võ tu intelligas eẽ õ qditate ꝓ illo qõ qditatẽ ↄſtituit in eſſe qditatiuo: ꝛ eſt de intrinſeca rõne eius:ſic aĩal ꝛ rõnale ſunt de qditate hominis:ſic dico ꝙ nec ſubm mot^9:nec termin^9 ad quẽ:nec motoꝛ ſunt de mot^9 qditate:qꝛ oia iſta ſĩ extriſeca ab ipa qditate mot^9:ſiue qditas motus ſit entitas abſoluta ſiue entitas reſpectiua. licꝫ.n. hab^9 ad terminum ſit de qditate reſpect^9 nõ tñ termin^9:pꝫ. igiĩ qũo ꝛ q̃lr dicta nr̃a ſunt rõni ↄſona ſicut vides. ꝛ nos.z.h^9 ſup.5z.cõmẽ. cõfirmabimus iſta magis.

ℂ In ↄ°.z5.p^i.de gñõne.diĩ ↄ^m.ꝙ ꝑtes moti circlr ſp mouenĩ in eodẽ loco:ex quo pꝫ ꝙ nõ mouenĩ ſꝫ ſubm. ſed h^9 opp^m. dicit ↄ^o.4.phy.ↄ.43.ↄ Thẽ^m. vbi vult ꝙ ꝑtes corꝑis circlr moti mutãt locũ:ꝛ ſꝫ ſubm:ꝛ ſm formã:totum ãt ſolũ ſm formã:nõ ſm ſubꝫ. Soluiĩ. ħ itelligit tales partes nõ mutare locũ:ita ꝙ ſint in maioꝛi:aut i minoꝛi loco:ſic eſt in aug^to:ꝛ diminutiõe. ſꝫ.4.phy ſi. loquitur de loco abſolute. Cõ.z5.

ℂ In ↄ°.z7.d.ↄ^m.ꝙ ſubꝫ gñõnis eſt in loco. h^9 opp^m hꝫ.5. phy.ↄ.8. Soluiĩ. ſubm gñõnis z^e.p^m ꝛ z^m:p^m eſt mã p^a:ꝛ de illa logiĩ ↄ^m.5.phy.ↄ.5. ſubm gñõnis z^m eſt mã trãſicẽs: ꝛ eſt mã hñs formã:ꝛ illa per ſe eſt in loco:p^a ãt mã eſt in loco per accñs:qꝛ rõne alterius. vide diffuſius pro ħ ſuper p^o contradictione quinti phyſico. Cõ.z7.

ℂ In ↄ°.z9. vltia nõ ſunt i loco: neꝙ̃ ꝑ ſe:neꝙ̃ ꝑ accñs: ſꝫ oppo^m hĩ.5.phy.ↄ°.zz. Soluiĩ. ibidem. ꝛ ibi vide. Cõ.z9.

Cō.30. ¶ In ꝯ°.30.dicit ꝙ faciēs partes magnitudīs est magnitudo.oppo^m.hr̃.4.phy.ꝯ.84.vbi dr̃ ꝙ magnitudo nō ē de ꝑncipijs actiuis. Soluit̃.intelligit̃ ꝙ ipƺ agēs ē ꝗtū: qꝛ actio fit per ꝯtactū:nō tñ vult ꝙ sit ꝗtitas ꝺ ꝑncipijs actiuis:nisi forte terminatiue nō formalr̃:nā illō in quo terminat̃ actio:ꝗtū est.formalr̃ aūt nō ē de ꝑncipijs actiuis actōe reali:ſƺ ꝯseqt̃ pōas actiuas:ꝛ actōes eaꝝ.sic.d. ꝯ^m.ibi.De h tñ ēt loco ꝑalle.memini me dixisse.

Cō.44 ¶ In ꝯ°.44.ꝑ^i.de gnōne dr̃ locū insepabilē eē a mathematicis corꝑib^9.Oppo^m ꝑ celi.tex.69.vbi pħs.d. ꝙ oē qđ est in loco est corp^9 sensibile.Soluit̃. per Auer. ibidē dicentē ꝙ pħs ibi intellexit ꝯuersaꝫ ꝛ est ista ꝙ oē sensibile corpus est in loco:ꝛ sic pħs ibi nō ꝯdicit huic dicto cōmē.h:nota tñ locū insepabilē eē a mathematicis corꝑibus ſm imaginationē:ſm rem vo locus sensibilib^9 corꝑorib^9 ascribit̃.sicut pꝫ.4.phy.ꝯ.47.

¶ Cōcordantie Auer.ſup z°.de gnōne.

Cō.3. In z°.de gnōne.ꝯ°.3.dr̃ ꝙ oē corpus i actu nō absoluit̃ a ꝯrietate. Oppo^m hr̃.ꝑ de celi.ꝯ°.20.de celo.ꝛ alibi ifinities. Soluit̃.h logt̃ ad hoieꝫ. Arguit.n. ꝯ ponētes ꝑncipium mãle diuꝫ esse corpus ifiniti.ꝛ ex datis ab eis iꝑobat pħs ibi suā positionē. Aut alr̃ oē corpus in actu qđ est tangibile habet cōtrarietatē: naꝫ sicut dicit philosophus ibidem tex. cōmen.7^i.quoniaꝫ igitur querimus corporis sensibilis principia. hoc autem est tangibile: ꝛ celum āt non ē sensibile sensu tactus: sic supra dctū fuit.

Cō.4. ¶ In ꝯ°.4.dicit ꝯ^ei.ꝙ mã nō predicat̃ de mãto in reb^9 generatis:sed in reb^9 alteratis.oppo^m.7.meta.ꝯ°.24.Soluitur.mã in reb^9 gnãtis nō predicat̃ de mãto. ꝛ sic intelligitur dctū pħi.ꝛ ꝯmē.ꝯ Platonē.qꝛ plato videbat̃ hoc velle.sed in rebus alteratis.nō negat h pħs.ꝛ sic itelligitur dctū suū i.7.meta.loco alleg.nā isto mō glosat̃ illam ꝓpōnē pħs h.Et posset dici ēt ꝙ mã nō predicat̃ in abstracto de mãto:qꝛ pars per modū ptis:nō predicatur ꝺ toto.sed ps per modū totius cōcretiue sumpta ꝑdicat̃ ꝺ toto:ꝛ ista est glosa ꝯmē.7.meta.ꝯ.24.ꝛ.34.ꝛ.7. phyſi. ꝯ.15 Et ꝑ quidē mō logt̃ hic:qꝛ forte Plato volebat materiam ꝑdicari in abstracto:ꝛ per modū ptl de mãto.nā vt apparet ex dictis pħi ꝛ cōmē. Plato dicebat ꝙ armilla est auꝝ:sed ſm pħm dꝫ dici.ꝙ armilla ē aurea. vnde ꝯ^ei.7.meta.ꝯ.24. dicit.ꝛ ēt pħs in tex.idolū qđ fit ex lapide.nō dr̃ lapis:sed lapideū.ꝛ h manifestius appꝫ in rebus nãlibus:qm̃ homo non dr̃ caro:aut sanguis:sed sanguineus:aut carneus.

Cō.8. ¶ In ꝯ°.8.z^i.ꝺ gnōne dr̃ ꝙ ꝗuitas ꝛ leuitas ñ sũt actiue ꝗlitates:nꝫ passiue:opp^m pꝫ.4.phy.85.ꝛ.86.ꝛ.8.pħi.32.nā mot^9 sursuꝫ ē a leuitate:ꝛ mot^9 deorsuꝫ a ꝗui^e.Soluit̃.nō sunt actiue ꝗtū ad formā:sũt actiue ꝗtū ad motū localē.

Cō.14. ¶ In ꝯ°.14.dicit.ꝙ vnū oppōit̃ pluribꝫ vni.huius tñ opp^m dr̃.10.meta.tex.ꝯ.17.Soluit̃. vni vnū opponit̃ eodē mō: ꝛ maxia oppōne:sed diuersis modis:ꝛ nō maxia distan^a aliqđ pluribꝫ ꝑt ēt ꝯtriū glosa est Auer.8.phy.ꝯ°.62.Silr̃ in multiplr̃ dictis vni plura opponunt̃: vt graui opponit̃ leue ꝛ acutū:graue.n.repit̃ in sonis. Et sic acutū sibi cōtrariat̃:ꝛ graue ēt repit̃ in rebus mobilibus:ꝛ sic leue dr̃ opponi sibi: pꝫ aūt ꝙ nō vniuoce.sed multiplr̃ dr̃ graue ex h ꝙ sibi plura ꝯriant̃.Et hoc inuit pħs hic ēt in tex. dicit.n. Dr̃ āt siccū ꝛ humidū multifarie:ꝛ reddens cām .d.opponit̃ āt sicco ꝛ humidū ꝛ vdum. Et vide in limitationibus nostris diffuse de hoc.

Cō.21. ¶ In ꝯ°.21.dicit ꝯ^ei.ꝙ ignis supior nō est in fine caloris: huius tñ oppo^m hꝫ ipse.3.celi.ꝯ.67.ꝛ.8.meta^ce.ꝯ.5.Calor maxim^9 ꝛ motus ad supius est actio ignis:idē.2.meta^ce. ꝯ.4.ꝛ.12.meta.ꝯ.51. vbi hr̃ ꝙ alia sunt cala ꝑticipatione ignis:h ēt est ꝯ rōnē:qꝛ summus calor non debet̃: nisi elemento simplici.3.celi.67. Soluit̃.itelligit̃ ꝗtū ad actū. dicit.n.ꝙ ignis qui est supius nō ē in fine caliditatis ꝛ ebullitionis:nā non calefacit aliqđ ibi:ꝛ ꝑcipue a pte ꝯuexa i qua ꝯtangit orbē lune:in seipsum aūt minime agere pōt: qꝛ forma exñs in subto non alterat subm:sed in isto igne inferiori qui est in aliena mã repit̃ ebullitio ꝛ calitas ꝗtum ad agere:ꝛ sic ēt glosatur dictū Auer.super ꝑmo cęlicoꝝ.ꝯ.15 ꝛ.4.celi.ꝯ.32.ꝛ ꝑmo celi.ꝯ°.91°.in ꝗbus locis hꝫ consimilem sententiam.

¶ In ꝯ°.35.dr̃ ꝙ ꝯria adinuicē transmutantur. sed opp^m dixit supra in ꝯ°.6. huius scđi. Soluitur.transmutantur terminatiue:qꝛ omnis motus est de ꝯrio in ꝯriū nō subiectiue:qꝛ vnū non recipit aliud. Cō.35.

¶ In ꝯmē.52.forma cū inuenit̃ quiescit motus:huius oppositū vr̃ ꝑmo.phy.62.ꝛ.64. Non cessant partes ſpmatis fieri partes hois.Et soluit̃.quiescit tran^9 semꝑ ad inētioneꝫ forme siue cōplete inueniat̃ in mã siue incomplete:vnde quādo vnū minimū forme mixti inuenit̃:tūc ē aliq̃ ꝗes anteꝗ aliđ minimū inducat̃:nec voluit dicere Auer.ꝑmo phy^e.ꝯmē.adductis ꝙ gnō hois fit mot^9 cōtinuus:sed solū voluit dicere gnōnē illam fieri per minima quoꝝ vnuꝫ inducitur post aliud in materia modo exposito.Et hoc intellexit per partes. ꝛ in hoc ꝯmē. Manifeste apparet veritas:quā nos enuncupauim^9 supra in cōmen.14.ꝑmi de generatiōe. Nā Arist.arguit hic. contra Platonē ponentē ideas eē adequatū ꝑncipiū productiuum formaꝝ existētiū in mã. Arguit eniꝫ sic:si causa sufficiens effectiua gnōnis semper est:ꝛ subm recipiēs semper est:quare ergo non gnãnt cōtinue:sed quādoꝗ generant:ꝛ quādoꝗ nō.Ecce igit̃ ꝙ reales cause gnōnis ꝛ ꝑncipia sunt solū materia ꝛ motor:sicut diximus. Aliter argumentū pħi nullū eēt. Ita arguit ēt cōmē.8. phy^e.cōmen.15.Si mobile semꝑ fuit ꝛ motor semper fuit:quare ergo motus nō fuit semꝑ:ꝛ est etiā argumētū pħi ibidē. Et ideo videmus pħm recitare in hoc tex.52. duas opiniones de causis gnōnis:vna fuit eoꝝ qui locuti sunt de causa mouēte. Alia autē de causa materiali tñ: ꝛ vtraꝗ est insufficiens:sed via Arist.est via media que ex extremis dr̃ esse cōposita. Quidquid igitur sit de causis generationis in esse ratiōis:tñ in esse reali soluꝫ iste due sufficiunt materia ꝛ motor. Cō.52.

¶ In cōmē.ꝛ text.57.habet ꝙ tps iuuentutis est equale tempori senectutis:ex quo videt̃ nō dari statū ꝛ etatē cōsistentie:sed oppo^m.3°.de anima.cōmē.ꝛ tex.59.Soluit̃. hic tps iuuentutis sumitur pro toto tpe in quo res est in ꝑfici vel i perfecto esse.Et sic comprehendit non solum tempus augmēti rei:veꝝ ꝛ status.Et sic inter iuuentutem ꝛ senectutē:non apparet mediū. Tertio autē de anima:tempus augmēti ꝯtra distiguit̃ tempori status:ꝛ tempori decrementi.ꝛ sic inter iuuentutē ꝛ senectutē mediat etas ꝯsistendi. Licꝫ Egi^9. arg^to sophi^co oppo^m ibi teneat. Cō.57.

¶ Concordantie Auer.super ꝑmo de aia.

Arroes primo de anima Cōmento. 24°.habet ꝙ intellect^9 non eodem modo existit in omnibus hominibus: istud autem videtur repugnare vnitati intellectus:quaꝫ ponit commento.5°. tertij huius. Cō.24.

¶ Soluitur.ſm ipsum. Nam hic loquitur de intellectu particulari qui est virtus cogitatiua:ista enim non eodē modo preparata inuenitur in omnibus hominibus: sed intellectus de quo loquitur commēto.5°.dicens ipꝫ vnū esse est intellectus abstractus a materia vniuersaliter cōprehensiu^9. Et in illo nō ē varietas: ſƺ si qñꝗ appꝫ varietas hoc ē in rōne cogi^ue sibi deseruientis ad inte^ce nostꝝ.

Cō.30. ⁋ In cōmēto.30.ignē eſſe manifeſtū eſt.ſed opp^m.4.celi cō.3z.q: eſſe eius ibi demr̄atur.Soluūt aliqui eē ignis: manifeſtū eſt ⁊ nō demōſtrat̄:ſed eē ignis in loco ſuo ꝓ-prio hoc latet:⁊ hoc eſt qd̄ demr̄atur.Solo nō ſapit viaȝ Auerro.q: Cōmētor in cō.illo.3z.dicit.illaȝ eē demr̄atio-neȝ ad demr̄andum eē ignis:qui eſt ſpēs ⁊ pars ſubiecti-ua ſubti illi^9 libri:qd̄ raro cōtingit. Jō aliter ſolio. ignis duplex:teſte Auer.⁊ Alexā.z.de gn̄atione cō.zi.⁊.4.celi 3z.ſ.inferior ⁊ ſupior qui eſt in vltimo^9 cōtinētis. Et p̄m^9 quidē ignis manifeſtus eſt ad ſenſuȝ:ſed ſcōs nullo ſenſu cōprehendit̄:ſed rōne ⁊ diſcurſu demonſtratur.

Cō.3z. ⁋ Nullus: inqt Com.cō.3z.⁊ pħs: poſuit terram eē p̄n^m. oppo^m hr̄ de heſiodo p̄mo meta.tex.cō.14.⁋ Soluit̄. i-telligit̄ de nāliter loquētibus:quoꝝ nullus poſuit ſolam terram eē p̄n^m.inſtātia de heſiodo ceſſat:q: ipſe fuit leges imitatus:⁊ theologiaȝ metrice ꝯpoſuit:vt eſt famoſuȝ.

Cō.37. ⁋ Cōtradictio in.37.cō.q:.d.ꝙ motus eēntialr̄ attribuit̄ homini per pedes:opp^m.6.phy.ꝯ.59.⁊.7.phy.cōmē.4.de corde ſolutuȝ fuit.7.phy.cō.4.ſed illi ſolutioni addo ꝙ licȝ motus progreſſiuus attribuat̄ homini eſſentialr̄ per pedes:q: motus progreſſiuus habet per pedes fieri:tam̄ radix iſtius motus eſt a corde.

Cō.43. ⁋ In cō.43.motus eſt trāſlatio rei in ſui ſuba:opp^m p̄mo phy.53.⁊.5.phy.tex.cō.7.⁋ Soluit̄.argu^m eſt ad hoiem. naȝ antiqui poſuerūt aiam eſſe motam.ergo nō niſi ſub-ſtantialeȝ:q: aia eſt ſubſtātia.Et ideo cōtra illos ibi argr̄ ⁊ dcm̄ Auer.ex ipſoꝝ ore ſequi ⁊ ꝓdire videtur.

Cō.51. ⁋ In cō.51.d.Com.ꝙ cā ꝓpter quā celū moueri meli^9 ſit ꝙ̄ vt geſcat:⁊ ꝙ circulo moueatur melius ſit ꝙ̄ motu re-cto p̄me phie eſt.Sȝ oppo^m ſecūdi pȝ p̄ celi.tex.cōmē.iz. ⁋ Soluit̄.qd̄ incōueniēs ideȝ ingredi diuerſas ſcias ſpe-culatiuas ſm̄ diuerſas ꝯſiderationes:certe nihil:patȝ.z. phyſi.cō.7i.Dico ꝙ p̄n^a ſenſibiliuȝ a diuino conſideran-tur ⁊ cāe:ſed altiori mō ꝙ̄ ſit modus nālis:vn̄ quare ali-quid melioris rōneȝ habeat hoc pōt ꝯſiderari ab artifi-ce conſiderante fineȝ:⁊ ꝑcipue primū finē qui eſt rō bo-nitatis in oībus:talis autē a diuino cōſiderat̄:naturalis auteȝ aſſignat iſtoꝝ ratiōes ſenſibiles ⁊ exiſtentes in mo-tu:vide ergo bene ⁊ conſidera dicta Cōmētato.iz.meta. cō.p̄mo.5.6.⁊.29.vide com.5.⁊.9.ſeptimi meta.⁊ cōmē.3. tertij meta.⁊ ſic itelliges qd̄ diximus^9 tibi:ſufficit̄ nobis loca tibi oſdere nō oȝ oia ſcribere.breuitati idulgere volum^9.

Cō.64. ⁋ Motus ſenſatiōis finis eius eſt in aia:⁊ p̄n^m eius eſt ab extra:oppoſitū pȝ cō.3.huius p̄m.i de aia.⁋ Soluit̄. hic cōparat ſenſationes aie eiuſdē rōnis:naȝ ſenſationes inte-riores q̄dam recte fiunt:⁊ q̄dam reflexe:vn̄ p̄ma incipit ab obiecto ⁊ terminat̄ vltimate in vltima v̄tute ſenſitiua que eſt memoria deueniēdo per ſenſus extrinſecos ⁊ in-trinſecos:tāꝙ̄ per media:ſed ſunt q̄daȝ que reflexo gra-du ac retrogradu ꝓcedunt.Et iſte incipiunt ab aia ⁊ ter-minatur ad extra in tm̄ ꝙ vt.d.Cōmētator in.3.colliget. cap.38.ex hoc pōt reddi rō viſionū que ꝯtingūt melāco-licis ⁊ mulieribus dicētib^9 ſe videre mortuos:aut demo-nes:aut aliqd̄ hōi.ſed ꝯ dixit ipſe:q: nō credidit deo: nec veritati ſit maledictus:q: ēt vere viſiones angeloꝝ fue-runt nō tm̄ imaginarie:licȝ ꝯ q̄nq; poſſit eſſe ex ſola ima-ginatione ⁊ defluxu ydoli formati vſq; ad exteriorē ſen-ſuȝ.ſic igit̄ intelligit̄ dictū eius hic:ſed in cō.3.primi hui^9 cōparauit ſenſationes diuerſarum rōnum:quarum que-dam magis tenent ſe ex parte corporis:ſicut ſomnus ⁊ ſen-ſatio que in ſomno fit:iſta eniȝ accn̄tia ligant aiam:⁊ iō terminat̄ ad ipſam:q: a re corporali effumante cauſatur ſomnus:⁊ ligamentuȝ fit in ſenſu cōi:ſimilr̄ motus ille ē a circūferentia ad centruȝ:vigilia autem eſt accidēs for-malius.⁊ ideo tenet ſe magis ex parte anime:q: eſt ſolu-tio ligamentoruȝ:⁊ eſt ratio ꝓpter quā anima operatur: ⁊ in ea fit motus de centro ad circūferentiam.Et ideo.d. Cōmentator.ꝙ ſenſus ⁊ imaginatio que in vigilia fiunt incipit̄ ab anima ⁊ redundat in corpus.

⁋ In.69.ſcribit ibi Com.ꝙ ſi in aliquo corpore ſola ꝙ̄ti-tas remaneat poſſibile eſt ibi imaginari mouēs ⁊ motuȝ: Hui^9 oppoſitū ſequitur ex dictis ſuis.4.phy.cō.7i.ibi eniȝ dicit ꝙ elemēta poſita in vacuo nō poſſent moueri.⁊ tm̄ in caſu ibi eſſet quantitas.⁋ Soluit̄.dico ꝙ dictū ſuum hic ſequitur ad hoiem:naȝ illi:cōtra quos arguit dicebant ꝙ pūcta illa erant corpora:⁊ cū non ſint elemēta ſequitur ꝙ eſſent ex elemētis cauſata:talia aūt bene poſſunt ima-ginari poſſe remoueri ſola quātitate remanēte:cum ha-beant intrinſecaȝ reſiſtentiaȝ.Motus etiaȝ imaginari^9 ē res ampla ſatis:dicunt.n.mathematici punctū ex ſui flu-xu cauſare lineā.Et fluxus linee cauſat ſuperficiem:⁊ ſu-perficies fluens cauſat corpus:oia autē iſta ad imagina-tionē vera ſunt:non aūt ſm̄ rem ipſam. Com.69.

⁋ In cō.78.dicit̄.ꝙ impoſſibile eſt vt ſuba ſit elementuȝ alioꝝ:oppoſitū.iz.meta.zz.fulcit̄ etiā hoc idē.4.meta. cō.z.vbi dr̄ ſubam eſſe cām oium nō ſm̄ agēs ⁊ finē:ſed ſm̄ ſubm̄.⁋ Soluit̄.p̄ncipia duplicia.ꝓpinqua ⁊ remo-ta:p̄ncipia remota poſſunt eſſe eadē reſpectu oium predi-camentoruȝ:ſed principia ꝓpiqua minime.gloſa ē Auer. cō.zz.iaȝ allegato in.iz.meta.hic aūt loquitur Com.de principijs propinquis:quādo dixit ꝙ ſuba non eſt elemen-tum aliorum:⁊ reddens cauſam ſubdit dicens:principia enim non ſubſtantie ſunt non ſubſtātie. Com.78.

⁋ Concordantie Auerro.ſuper.z.de anima.

IN.z.de aia.cō.z.dicit̄.ꝙ ſ;er formaȝ indiui-duum ſit hoc. Oppo^m apparet.iz.meta. 14.⁊ p̄mo celi.9z.⁊ primo meta.cō.40.vbi pȝ ꝙ per mām.⁋ Soluit̄.a forma idiuiduali hr̄ principalr̄ ind^m hoc qd̄ eſt.Et eſt iſta ſnīa eius manifeſte.7.meta.cōmē.5.vbi.d.ꝙ pħs loquitur de p̄n-cipio indiuidui:⁊.d.ꝙ talis eſt ſubſtātia que eſt forma:et perſ^m ſube demōſtrate ſunt ſubſtātie ⁊ vnuȝ.Materia etiam concurrit:tamē minus principalr̄ ꝙ̄ forma.Acce-dit ad hoc ꝙ vt declaraui prolixe in q̄ſtione mea de prin-cipio indiuiduationis:alia eſt indiuiſio entitatiua:⁊ alia quātitatiua:vnde entitatiuaȝ indiuiſionē p̄ncipalr̄ hȝ a forma:ꝙ̄titatiuaȝ aūt appropriate vr̄ habere a mā:cum quantitas videatur māȝ conſequi:ſed de his latius dcm̄ eſt a nobis in queſtione illa:⁊ illic vide.

⁋ In cōmē.3.non dicitur mortuuȝ: niſi animal qd̄ caret principio nutrimenti ⁊ ſenſus in ſimul.non principio ſen-ſus ⁊ motus tm̄.Sed oppoſituȝ videtur p̄ de anima.cō. vltimo.vbi.d.ꝙ nō dicit̄ mortuum:niſi animal qd̄ caret principio.i.vita:nō principio ſenſus ⁊ motus in ſimul. In vno.n.loco vult ex ſola carentie vite.ſ.vegetabilis anial mortuum dici. In alio vero ex carentia vite ⁊ ſenſus in ſi-mul.⁋ Soluitur.ꝙ hic loquitur ſm̄ ſuuȝ ydioma:q:.d. in arabico ⁊c̄.ſed p̄mo de anima ſm̄ ydioma grecorum qui volunt mortem eſſe carentiam nutritiue aie:vnde ⁊ in plantis mors reperitur. Com.3.

⁋ In eodem cōmē.3.ponderat Cōmētator.quare pħs di-xit.ꝙ corpora viua habent principiuȝ eſſentialiter ſe au-gendi.dicit.ꝙ illud dixit.ꝓpter aliqua que non ſunt vi-ua:⁊ in talib^9 videt̄ eſſe aliqd̄ ſimile augmēto.ſicut eſt la-pis de quo etiā pȝ p̄mo celi.cō.zz.⁊ p̄mo de gn̄atiōe.38. videt̄ igit̄ Cōmētator velle aliqd̄ eſſe qd̄ habeat princi-piuȝ eſſentialiter ſe augendi.Sȝ hui^9 oppoſituȝ pȝ infra. in tex.cō.39.primi huius:vbi habet̄ ꝙ nihil auget̄ eſſen-tialr̄ ex ſe.⁋ Soluit̄.ꝙ ibi intelligit̄ ꝙ nihil auget̄ eēn-tialr̄.i.ſine alio motu precedente:q: augmentatio debet̄ Com.3.

partibus per alterationem ⁊ motuꝫ precedētē toti vō attribuit̄ rōne partiū:⁊ hoc fuit ſatis Ariſtoteli ꝯ platonē ſibi ꝙ aīa nō eſt ꝓ mota in augmēto a ſeipſa. In hoc vō loco intēdit ꝙ corpora viuētia hñt pn̄ᵐ eſſentiale.ſ.intriſecuꝫ ꝑ qḋ augent̄:⁊ ſic ſedat̄ diſcħolia hic ⁊ ibi.

Cōm.4. ❡ In cō.4.ſecūdi huius.d.Cōmētator ſubm accn̄tis eſſe ens in actu. Huiꝰ tñ oppᵐ ſentit ipſe ṗmo ca.de ſuba orb. qui ponit dimenſiōes interminatas fundari in mā̄ ṗma: que eſt ens in pura poᵃ.Dōm ꝙ aliqui ex iſta auctoritate moti ponere conati ſunt de intētiōe Auerr.formā corporeitatis ſubalem mā̄e ṗme coeternaꝫ:q̄ꝛ volunt ſubm ca ſuſlibꝫ accidentis eē ens in actu.Et iſta poſitio bene fuit Auicē.vnde Cōmētator.4.celi.cō.40.expſſe hꝫ iſta verba:⁊ ſil'r eſt de tribus dimenſionibꝰ cū ṗma mā.ſ.ꝙ ſunt ṗme formaꝝ exn̄tiū in ea in actu.Et iō putauerunt qdaꝫ ꝙ corporeitas eſt ſuba.Ecce ꝙ ex intētiōe alioꝝ.Cōmētator dicit.ṗmaꝫ formam mā̄e eſſe corporeitatē ſubaleꝫ: ſed ſm ipm prima forma eſt corporeitas que eſt trina dimenſio.Dicamus igit̄ ꝙ accn̄tia duplicia ſunt terminata ⁊ interminata:tūc dico ꝙ dictuꝫ Auerro.hic hꝫ locum de terminatis.Dictuꝫ vō ſuuꝫ in ṗmo cap.de ſuba orbis. eſt de interminatis:ꝯueniens.n.eēt ꝙ terminata nō habeant conſimile ſubm quale hñt interminata:niſi actus fieret poᵃ ⁊ forma eēt mā:qḋ impoſſibile ē.Nā terminatio inſeqtur formā ⁊ actuꝫ.7.meta.49.ſed interminatio poᵉᵐ ⁊ māꝫ.❡ Sꝫ magnificētia tua fecit replicaꝫ ſubtilē meo iudicio hic:q̄ꝛ tūc ſaltem forma ſubalis non differret ab accn̄tibꝰ interminatis:q̄ꝛ ſicut ſubm forᵉ ſubalis eſt ens in poᵃ:ita ꝑ te accn̄tium interminatorū eſt ens in poᵃ.Et ſic dr̄ia quā ponit Cōm.inter formaꝫ ſubalem ⁊ accn̄talē eſt vniuerſal'r vera tā de accidentibꝰ terminatis q̄ȝ de accidentibꝰ potentialibus ⁊ interminatis.❡ Soluit̄.nam Auer.non ſo ū ponit dr̄iam inter formaꝫ ſubalem ⁊ accidentaleꝫ penes hoc:veꝝ etiā penes aliud qḋ eſt ꝙ forma ſubalis eſt pars ſube:non auteꝫ forma accidētalis:ꝑ fundari igit̄ in ſubo qḋ eſt pura poᵃ diſtinguit̄ ab accidentibus terminatis forᵃ ſubalis.⁊ per eē partem ſube:vl'r ab oībus diſtinguit̄:ſiue terminata:ſiue iterminata fuerit.

Cōm.7. ❡ In cō.7.ſcdi huiꝰ.d.Cōmētator.ꝙ ens ⁊ vnū per prius de forma dr̄:q̄ȝ de cōgregato.Huiꝰ oppᵐ dixit ſupra cō.3. ❡ Soluit̄.cōpoſita ſūt magis entia ſm famoſitateꝫ:q̄ꝛ omnibus nota ſunt:ſed ſm veritateꝫ forᵃ eſt per ṗus ens ⁊ vnū q̄ȝ ꝯpoſitū.7.meta.text.cō.7.nec videat̄ tibi hoc mirabile:q̄ꝛ in ſimili Cōmēta.2.meta.cō.16.dicit.ꝙ iſta inferiora ſunt magis nā̄lia ſm famoſitatē:cū tamē clarū ſit ꝙ ſm nām ſupior ſint nā̄lia magis.

Cōm.7. ❡ In eodē cō.7.ſcribit̄ ꝙ nō eſt dubiū quō ex aīa ⁊ corꝑe fiat vnū.Sꝫ oppᵐ fuit per tex.cō.92.vbi ꝯtra platonem fuit dubitatū quō ex aīa ⁊ corpore vnuꝫ fiat.❡ Soluit̄. dubiū eſſet quō ex aīa ⁊ corpore vnū fiat:ſi aīe plures eſſent in eodē diſtincte loco ⁊ ſubto ſicut imponit̄ platoni. Dubiū iteꝝ eſſet ſi aīa ipſa eſſet corpus:ſed apud tenēteꝫ aīam eſſe formā nō cōpoſitam ex mā ⁊ forma:⁊ per ꝯn̄s actum:⁊ tenēdo corpus eſſe poᵉᵐ nullum eſt dubiū quō ex mā ⁊ forma vnū fiat:q̄ꝛ hoc eſt:q̄ꝛ h̄ actus:illud vero potentia.8.metaphyſi.tex.cōmē.15.

Cōm.8. ❡ In cō.8.ſcribit Cōmētator ꝙ cū auferūt̄ forme nā̄les auferunt̄ mā̄e:oppᵐ ꝓ phy.82.vbi dr̄ ꝙ eſt eterna ⁊ non deſtruit̄ deſtructis formis:quaꝝ nulla eſt ibi ꝑpetua de ſubalibus loquēdo.❡ Soluit̄.itelligit̄ de mā ſcda que rectius ſubm q̄ȝ mā dr̄:talis.n.eſt hñs formā:⁊ ideo talis nō eſt mā:ſed hñs nām.2.phy.cō.10.mā aūt prima q̄ vere mā dr̄ non corrūpit̄ corruptis formis ꝑticularibꝰ:q̄ꝛ nō depēdet in eſſe ab hac forma vel illa:ſed a forma ſꝫ ſpeciem ſucceſſiue in ea ſuccedente:ſemꝑ.n.ſtat cum aliqua: ⁊ ſi eſſet ſine omni forma:tūc nō ens actu eſſet ens actu ſm viam eius.2.phyſi.cō.12.vnde.12.meta.cōmē.14.mā ab oī forᵃ ſeparata nō eſt ens extra aīam:ſꝫ ē ens rōnis.

❡ Ibidē.d.Cōmentator ꝙ nomen in rebus artificialibꝰ ṗmo dicit̄ de mā:ſecūdo de cōgregato ex materia ⁊ forma.oppoſitū huius habet̄.5.metaphy.cō.14.cōtra Aui. vbi vult ꝙ denomiatiua per prius ſigñant formas:⁊ ſecūdario ſubiectū.Cuius oppoſitū Auic.dicebat.Aliq dixerunt ſuper hoc ꝙ ibi loqtur de ṗma ſignificatione ex primo mō ſigñandi:vnde concretū accidentale ex ṗmo mō ſignificandi importat formā.ex ſcdo mō ſignificādi importat ſubm:⁊ hic loqtur de ṗmo ſigñato:q̄ꝛ ṗmuꝫ ſignificatuꝫ eſt ꝯgregatū vel ipm ſubm:iſtam ſolōneꝫ non intelligo:q̄ꝛ non eſt modus ſigñandi:niſi reſpectu rei ſignificate.Et iō rn̄ſio iſta ſeipſaꝫ interimit:ſicut vides:q̄ꝛ nihil diuerſuꝫ.d.niſi q̄ȝtuꝫ ad verba.Joānes aūt ḋ iāduno.multa ēt dicit in.5.meta.que q̄ꝛ confuſa ⁊ ſine fundamēto ex maiori ſui ꝑte dicūtur omitto.dico ꝙ ſi volumꝰ videre qd nomē ſignificet:opꝫ nos cognoſcere actū ⁊ diſtinctionē actus.Nam vt ſcribitur.9.meta.text.cō.7.venit aūt actus nomē qui ad endelechiaꝫ compoſitus ⁊ ad alia ex motibꝰ maxime.⁊.8.metaph.cō.7.nomen imponitur rei ſꝫ ꝙ eſt in actu.Actus aūt duplex eſt.accn̄talis ⁊ ſubalis.ṗmus dat eſſe ſimpl'r:ſecundus dat eſſe ſm qd: accn̄talis iteꝝ duplex.quidam a nā inductus:⁊ qdam ab arte:naꝫ ſm Auer.2.phy.13.omnes forᵉ artificiales ſunt accidētia:in rebꝰ igi cōpoſitis ex mā ⁊ forma ſubali:nomen ṗmo ſigñat formā ſubaleꝫ per quā ꝯpoᵐ eſt in actu ſimpl'r:ſcdario aūt ſigñat ꝯpoᵐ.Nomina aūt cōpoſitoꝝ ex mā ⁊ forma accn̄tali a nā ꝓducta vident̄ ꝓ ſignificare formam:ſecūdario mām:q̄ꝛ talia cōpoſita:vt ſic nō hñt eſſe:niſi per formā accn̄taleꝫ:nā licꝫ ſortes ſimpl'r habeat eſſe per formaꝫ ſubaleꝫ:tñ eſſe albū hꝫ ab albedine q̄ eſt actus ſm qd perficiēs.Et iō noīa denoīatiua talium accn̄tiuꝫ cū importent talē cōpoſitionē ex ſubo ⁊ accn̄te: ſicut pꝫ ṗmo phy.cō.25.albū ſigñat albedinē ⁊ recipiēs albedinē:ideo ṗmo ſignificat albedinē:ſecūdario ſubm: ſicut pꝫ cōtra Auicē.5.meta.in cō.15.ſed in noībꝰ reꝝ artificialiū dubiū eſt qd ṗmo ſignificent talia noīa. Nam ſi hoc fundamētū imitari voluerimus ꝙ nomē imponitur rei ſm ꝙ eſt in actu:vr̄ ꝙ noīa artificialiū ṗmo iportent formā:⁊ ſcdario māꝫ.Naꝫ ſicut ſcribit Cōm.in.2.phyſi. ſup tex.cō.13.vbi hꝫ ꝙ forme artificiales:licꝫ ſint accn̄tia in corporibꝰ nā̄libus:tñ ꝯſtituunt res artificiales ſm ꝙ ſunt artificiales:quēadmodū forme nā̄les ꝯſtituunt res nā̄les:⁊ ſubdit.Si igr̄ nā̄lia ſunt ſube:neceſſe ē vt forme nā̄les ſint ſube.quēadmodū artificialia ſꝫ q̄ꝫ artificialia ſunt accidētia:ideo forme artificiales ſunt accn̄tia.⁊ hoc apud me ꝯcludit:qcqd dicāt aliq.dico de itētiōe Auer.artificiale duobꝰ mōis ꝯcipi poſſe:vnoᵒ vt ē iduiduū ſube: ⁊ vt hꝫ eē in actu ſimpl'r ⁊ abſolute:nā h̄ nomē ſcānū vr̄ iportare ex cōi hoīuꝫ acceptiōe aliqd in actu:ſic h̄ nomē lignū ⁊ lapis.alio mō ꝑt ſumi ſcānū:vt ē res artis:⁊ ꝓ qdē mō loqtur Cōm.2.de aīa.cō.8.qn̄.d.ꝙ noīa reꝝ artificialiū ꝓ ſigñant māꝫ:⁊ ſcdario formaꝫ artificialem:nā talia actualitatē hñt de ſe vt qḋ.licꝫ vt quo rōne forᵉ ſubalis:⁊ q̄ꝛ tale indiᵐ ſube cōparat̄ ad formam artificialē:vt mā ad actum:q̄ꝛ forme artis fundantur in cōpoſito ex mā ⁊ forᵃ a nā ꝓducto:iō noīa taliū artificialiū vt ſūt noīa indiuiduoꝝ ſube ꝓ ſigñant ſubaꝫ q̄ȝ accn̄s:q̄ꝛ ꝑ ſubaꝫ talia ſt̄ in actu ſimpl'r:nō ꝑ accn̄s.ſꝫ ſi talia noīa ſumāt̄ vt ſūt nomina reꝝ artis:q̄ꝛ vt ſic qditatiue ſunt accn̄tia:ſic talia ꝓ ſigñant formaꝫ a qua hñt tale eē ſm qd q̄ȝ ſubaꝫ:nō.n.video quō forᵉ artificiales cū ſint de qdi͞ᵗᵉ reꝝ artificialiū. q̄ꝛ ḡ nō iportabūt ꝓ eas:⁊ dcm̄ Auerror.non ꝯdicit huic Cō.8.

ſnie ſi bene aduertis. Naz hic dicit. in reb⁹ igiť artificia-
lib⁹ ſignat nomē indiū ſubē ſm ſuaz pmaz ſignationez:
q2 ſignat mãz: ⁊ in reb⁹ nãlibus demrat ipm ſm ſuã pri-
maz ſignationez: qm ſignat formam: ecce ꝙ conſiderat
nomē rei artificialis: vt eſt indiū ſubē: cui forma artis in-
heret: ⁊ iſta ē ſincera vitas: nec alr dicere poſſz ipſe Auer.
ſi vult a ꝯdictione remoueri: ēt ſi ab inferis reuiuiſceret.
Dicta aũt modernoꝝ hic nullaz proꝛſus viz hñt: ſicut tu
poteris ex dictis noſtris iudicare. Rectuz eniz eſt index
ſui ⁊ obliqui: ſicut. d. philoſophus.

Cō.16. ¶ Uiuere dr̃ de nutrimēto ⁊ augmēto ſoluz. Sed oppoᵐ
dixit ſupra tex. cō. 13. ¶ Soluiť. hic ſumiť nomen vite
preſſius: ibi vero latius.

Cō.20. ¶ In cō. 20. d. ꝙ oē aial hz imaginatiuã: oppoᵐ infra. 156.
¶ Soluiť. hic de imaginatiua abſolute ſiue perfecta: ſi-
ue impfecta: ibi vo de imaginatiua perfecta tantũ.

Cō.22. ¶ In. 22. d. ꝙ ſentire eſt actio. oppᵐ infra. cō. 52. vbi dr̃ ꝙ
eſt pati: niſi dēt ꝙ ſumpſit actionē pro paſſiōe: aut ſi veri⁹
dicamus nō eſt formalr actio: neqꝫ formalr paſſio: ſed aſ-
ſimilať illis: ⁊ hoc deo duce in. 3. de aia declarabim⁹. vbi
videbimus in ſimili quō itelligere ſit pati: ſed ꝓ nũc re-
curre ad. 13. queſtionem. quolibettoꝝ ſcoti. artic. 3. ⁊ ibi
videbis veritatem.

Cō.24. ¶ In cō. 24. hr̃ ꝙ actio attribuiť primitus forme. oppᵐ ē
pmo de aĩa. cō. 3. vbi dicit. aliq̃ accñtia pmitus attribui
corpori q̃ aie. ¶ Soluiť. ꝙ illa accñtia que dixit Com̄.
primitus attribui corpori q̃ aie nō itellexit de corpore in
quo ē aĩa: ſicut foꝛ⁹ in mã: ſz de corpore extriſeco: ſicut ē
vapoꝛ reſpectu ſomnii: aut aliqd hõi. Et ſic nō ē ad ꝓpoᵐ.
Sz adhuc dubitať. q2 actio vr̃ ꝑ ꝯpoᵐ attribui i phemio
meta. Et ꝑ de aia. 64. ¶ Soluiť. ꝯpoſito vt qd: forme vt
quo: ⁊ hoc non negat hic Cõmentatoꝛ. q2. d. ꝙ actio attri-
buitur primitus enti ꝓpter formam.

Cō.27. ¶ Artifex nõ põt ꝓbare ſubm eē. neqꝫ ſpẽs ſubti: oppᵐ pri-
mi pz ꝑ elencoꝝ. vbi ꝓbať ſyllz elēcuz eē: oppᵐ ſcði pz. 4.
celi. cō. 32. ¶ Soluiť. diffuſe ꝑtractaui iſta in ſpãli qõne
quã feci de hac mã: pro nunc dico breuiter ꝙ aliq̃ ſubta
adeo nota ſũt: ꝙ ſcie deſpiciunt ea: nullã proꝛſus mētio-
nez faciētes de ipſis. aliq̃ vo ſuba non ſunt a deo ignota:
ꝙ demrãri queant: q2 ſicut diximus ſupius in. 4. celi ſup
32. cō. iplicat ꝙ aliqd ſubm demrẽtur in ſcia: in q̃ ē ſubz:
tñ ſi fuerit aliqd ſubz qd idigeat aliq̃ modicula declone:
tale hñ ſupficietenus a ſcia illa in qua ē ſubz põt notifica-
ri ⁊ pſuaderi: ſicut ē ſylls hypothetic⁹ ꝑ nãm. Et ſic ē via
inductiõis vel exēpli: vñ Auer. ꝑ prioꝝ. cap. de ſy⁹ hypo-
thetico. inqt ꝙ per ſyᵐ hypotheticos per nãz oſtēduntur
ea que ſunt minus occulta q̃ ſint occulta ꝑ nãm: ſicut eē
aie per ſuas opõnes: ſicut fecit Auic. in. 6. nãlium. qui ex
opationib⁹ aie notificauit eſſe aie: non ꝙ iˢ ſit rõ demon-
ſtratiua: ſed eſt ſy⁹ hypotheticus per nãm: in quo aña eſt
notũ per ſe: ⁊ ꝯñs etiã eſt per ſe notũ: ⁊ ſequela ē ꝑ ſe nota.
Et talis ſyllus nihil ſimplr probat: ſed eſt ſola pſuaſio q̃-
daz ⁊ ſupficialis notificatio. Et iõ dixit hñ Cõmē. in. 4.
celi. in cō. 22. vbi dixit. ꝙ alia eſt latentia q̃ indiget ſyllo.
vz. cathegorico. Et alia eſt latētia que idiget inductione:
vñ hoc idez ſenſit Themiſtius ſup. 2. poſte. cap. xi. in ſua
paraphraſi. Et ſic dico. ꝙ rõ iˢ phi in libro elencoꝝ non
eſt rõ demrãtiua ad ꝓbaᵐ eſſe ſubti illius libri: ſed eſt q̃-
daz perſuaſio exēplaris ⁊ ſimilitudinaria. De ꝑibus vo
ſubiectiuis: an in ſcia poſſint demrãri: nec ne: iã diximᵘ cō.
32. q̃rti de celo diffuſe: ⁊ tu illuc recurras.

Cō.32. ¶ In cō. 32. dicit Com̄. ꝙ itellectus ſpeculatiuus non eſt
aia: nec pars aie: ſed cõmēto ꝑ. tertij de aia. d. oppoſituz.
¶ Soluiť. intellectus ſpeculatiuus ſm ipſuz qñqꝫ ſupp⁹
: pro opatione aie que eſt intellectio: ⁊ talis: nec aĩa: nec
pars aie: ſed eſt accñs maxime de noua itellectiõe: qñqꝫ
ſumiť pro itellcũ po⁹ qui eſt pars aie nr̃e quo mediãte i-
telligimus ⁊ ſapimus: ꝑ mõ hic. 2⁹ mõ ſumiť ibi.

Com̄.38. ¶ Dicit Com̄. in cō. 38. ꝙ caput eſt pnᵐ ſenſatiõis. Tamẽ
oppᵐ hr̃ in libro de ſenſu ⁊ ſenſato. vbi dr̃ ꝙ coꝛ. ¶ Sol-
uiť. qcqd dicant alij veritas eſt iſta. coꝛ eſt pnᵐ oĩs ſenſa-
tionis cerebrũ nullius ſenſationis pnᵐ eſt. ſed nã produ-
xit ipm ad ꝯperandũ cordi per ſui frigiditatē in cõtem-
perãdo cordis calorē: iſta eſt Ar. via iſtud ſentit Com̄. in
cō. ſuo ſup libro de ſomno ⁊ vigilia. in ſcða colũna. vbi d-
clarat ꝙ ſenſus cõis organice eſt in corde: ⁊ ꝙ cerebrum
nõ ꝯcurrit: niſi tãq̃ inſtrm ad ꝯtemperandũ calorē coꝛ-
dis: vt ſit ꝓpoꝛtionatus pro opationib⁹ ſenſitiuis: ſz medi-
ci inſtant rõne ſenſata ꝙ ſenſus ſint organice in cerebro:
q2 ſtãte nocumēto in pma parte cerebri fit nocuᵐ in vtu-
te imaginatiua ⁊ in ſenſu cõi: ſicut illo qui ꝑcipiebat ꝙ ti-
bi ciues deberēt excludi a domo ꝓꝑ ipedimētum qd ſibi
inferebant: ſtante nocumēto in medio fit nocumentũ in
virtute cogitatiua: ſicut fuit ille qui ꝓyciebat vaſa argē-
tea per feneſtras: qdã autē hñt nocuᵐ in parte poſteriori
cerebri: ⁊ illi non poſſunt memorari alicuius rei ꝑterite:
ergo vr̃ ꝙ iſta inſtrumēta taliuz ſenſationũ: ſunt in cere-
bro: ⁊ nõ in corde: hoc eſt argumētũ cõtra pħos. Nos di-
cimus pro pħis ꝙ hoc nihil mouet. Naz iſta contingunt
ꝓpter impedimētuz qd eſt in corde: nam facta leſiõe in
cerebro in aliq̃ ſui pte impediť mēſura illa caloris deſer-
uiētis tali vtuti in corde organice exiſtētis: vnde cerebꝝ
ſm diuerſas ſui partes ꝯtemperat calorem cordis tali vr̃
tali vtuti deſeruientē: ⁊ inde eſt ꝙ facto nocumēto in pte
media cerebri impediť tēperamentũ ⁊ menſura caloris
nãlis exiſtentis in corde: qd tēperamētũ: ⁊ que mēſura ē
inſtrumentũ virtutis cogitatiue in corde organice exiſtē-
tis: ⁊ iſta eſt ſnĩa pħi in. 2. de partib⁹ aialium. ca. 7. ⁊ ſic de
alijs dicas ꝯſequēter. iſta ſunt ex precordijs antiquorum
perypatheticoꝝ. ⁊ a truffatorib⁹ minime intellecta: quo-
rũ doctrina non conſiſtit: niſi in multitudine verborũ:
volunt eni facere nouas ſectas ⁊ miſcere greca latinis: ⁊
medicinalia ⁊ platonica cũ Ariſto. ⁊ neutruz attingũt: ſi-
cut cuilibz parꝝ exercitato in pħia Arꝝ. patere põt.

Com̄.41. ¶ In cō. 41. ſcði de aia. d. Com̄. ꝙ ignis dñatur in corpo-
rib⁹ nutribilibus: ſz oppᵐ pz. 2. de gnãtione. in tex. c. 49.
⁊ in. 4. methauroꝝ. vbi ſcribiť ꝙ oĩa reſidētia circa me-
diuz a predñio ſunt terrea. ¶ Soluitur. ſm molez terra
dñatur. ignis autē ſm vtutem: ⁊ precipue in nutribilib⁹:
naz gnãtio eſt pma participatio aie in calido nãli: ⁊ vita
eſt eius permãſio. Et iõ dixerunt ſapientes ꝙ frigiditas
nõ ingreditur opus nãe ignee: nãqꝫ aia oĩa operatur. 2. de
anima. tex. c. 41. ⁊. 130. replicari põt. in maiori quanto eſt
maioꝛ vtus: ſi igiť terra dñatur quantũ ad molez igiť q̃-
tum ad virtutez. ¶ Soluiť. intelligiť ꝓpoſitio in his q̃
ſunt eiuſdez ſpẽi: ſicut plus ponderat gleba terre: ⁊ velo-
cius deſcendit q̃ medietas glebe: fallit in his que ſũt di-
uerſaꝝ rõnum. ſimilr intelligiť ꝓpoſitio illa quo ad vtu-
tez inſequētem talē molem: nõ aũt quo ad alias virtutes
que illã molē non inſequunť: ſic dico ꝙ cuz terra quo ad
molez dñetur in mixtis talia moueñť ad motũ ei⁹. Et iõ
canis proiectus de turri deſcēdit virtute elemēti dñantis
in eo. ſed quo ad ſuuz motũ qui eſt ab aia: ⁊ quo ad alias
operationes vtutis nutritiue ⁊ ſenſitiue ignis dñatur: ſic
cõiter ꝯceſſum eſt ab omnibus ſani capitis.

Cō.48. ¶ In cō. 48. d. Cõmētatoꝛ. virtutes corpoꝝ celeſtiũ ꝯſer-
uant ſm oēm diſpõnez eē: ⁊ ſm oēs partes: oppoſituz vr̃
in vltimo cap. de ſuba orbis. vbi dicit ꝙ celi permanētia
nõ eſt a vtute. ¶ Soluiť. negat ibi virtutē extēſaz ad ex-
tenſionē ſubiecti. ꝯcedit hic vtutē abſtractaz: a tali. n. eſt

pmanētia celi ꝛ motꝰ eternitas.2.cap̊.de ſuba orbis.Et
8.pħ.cõ.15.eterna.n.hñt cāꝫ necīam ↄſeruantē ꝛ dātē eē.
Cõ.52. ¶ In cõ.52.dr̃ ſenſuꝫ eſſe de virtutibꝰ paſſiuis:vr̃ aũt op
poſitū pbaſſe pħs ſupius in tex.cõ.37.vbi declarat aiaꝫ
effectiue ↄcurrere ad oẽs motus tam veros q̃ exiſtima
tos:vt.d.ibi Cõmētator in cõ.¶ Soluit̃.Dico ꝙ opio il
la Alberti magni in ſcđo đ aia.iudicio meo eſt multū rõ
ni ↄſona:ꝙ ſenſus:licꝫ vt eſt in poᵃ ad recipiēdū ſpēm ſit
paſſiuus:fit aũt actiuus:poſtea q̃ ſpē illa informatꝰ fuit
reſpectu ſenſatiōis illi aũt qui poſuerunt motorē ſepatū
ↄcurrere imediate ad ſenſationē cauſandaꝫ aliq̃ ſpāli in
fluentia:multū:vt mihi videt̃ excedūt limites iſtiꝰ artis:
ꝛ licꝫ Cōm.2.de aia.cõ.60.moueat iſtaꝫ queſtionē q̃ ois
dubia eſt:ꝛ ab eo cū difficultate apparet ſolo:tamē taleꝫ
motorē ſeparatū non ponit:ſicut expoſitores eiꝰ dicunt:
impoſſibile eniꝫ eſt ꝙ ſenſatio effectiue fit ab intelligētia
tāq̃ a cā efficiente ꝓpinqua aliq̃ ſpāli influentia ↄcurrē
te.Naꝫ ſm Auer.7.meta.cõ.31.ad finē:qđ mouit Ariſto.
ad ponendū mouēs ſeparatū a mā fuit factio ṽtutum in
telligētiaꝫ:q2 virtutes itellectuales apud ipſuꝫ ſunt non
mixte cū mā:omne.n.nõ mixtū cū mā fit a non mixto cū
mā ſimplr̃:quēadmodū oē mixtū cū mā generāt̃ a mix
to cuꝫ mā.et ṗmo meta.cõ.31.māle non tranſmutat̃ niſi
a māli.¶ Et ↄfirmat̃.Ariſt.in plerīſq3 locis dānat anti
quos:q2 effectuū ſenſibiliū ponebant cauſas iſenſibiles:
ſicut patet ṗmo meta.19.21.23.25.ꝛ.26.Modo ſi Cōme
tator ponat itelligentiā eſſe imediatam cām ſenſationis:
tunc ipſe incidit in foueaꝫ quā fecit:q2 effectus ſenſibilis
erit imediate ab inſenſibili ꝛ abſtracta cā.Amplius qūo
euadet:quin aliqđ nouū imediate ꝓueniat ab antiquo.
Forte dices ꝙ hoc fac̃ mediate obiecto:qđ ↄcurrit diſpo
ſitiue ꝛ nõ effectiue.Cōtra.q2 tūc ſoluunt̃ argumēta Ar.
cōtra Platonē de ideis:ꝛ Auerro.contra Auicē.qui po
nebat datoreꝫ formaꝝ:q2 tales etiāꝫ ponebant iſta agen
tia iferiora cõcurrere diſpoſitiue.Amplius.qūo cā vlis
erit effectus particlis cauſa imediata nõ video:hoc autē
ſeqtur euidenter:ſi itelligētia ↄcurrat ſolū vt efficiens ꝛ
obiectū vt diſponēs.Amplius.Ariſto.in.2.de aia.52.59.
ꝛ.60.reddit cām:quare nõ ſentiunt ſenſus ſe:ꝛ q̃re nõ ſen
timus dū volumus.reducit hoc ad iſtā cām:q2 ſenſus nõ
poſſunt ſentire ſine motore extrīſeco:tale aũt eſt obm vt
oēs dicūt.Amplius.59.ꝛ ſup cõ.libri de ſomno ꝛ vigilia
hr̃ ꝙ ṗma pfectio ſenſuuꝫ fit ab intelligētia agēte que de
clarat̃ in libro de aialibus.ſed ipſa poſtrema pfectio fit
a ſenſibilibꝰ.hec ꝛ alia adduci poſſunt que gr̃a breuitatis
omitto.Dico igit̃.ſiue ſpēs ſenſibilis idē ſit cū ſenſatiōe:
ſiue nõ ideꝫ:queſtioneꝫ iſtā ab Auerro.motaꝫ eſſe ꝓpter
ſpēm nõ ꝓpter ſenſationē:q2 mirat̃ ipſe vñ hꝫ obiectū ꝓ
ducere ſpūalius eſſe q̃ ſitiuū eſſe non a medio:vel ab or
gano põt eſſe iſta maior ſpūalitas in ſpē q̃ in obiecto:q2
mediū ↄcurrit vt mā tm̄ in receptione ſpēi:effectus autē
potius inſeqtur agens q̃ mām.ꝛ iõ vr̃ eſſe ponendus ex
triſecus motor.Et hoc non põt negari:ſed nõ modo quo
moderni ponūt.Nam itelligētia ipſa ſm Ar.ↄcurrit ad
omne opus mūdi huiꝰ:iõ eniꝫ mūduꝫ hūc opꝫ ſuplorib
latiōibꝰ ↄtinuum eſſe:vt ois virtus eius gubernet̃ ide.
methauroꝝ ṗmo.vñ ſicut in gnātione aialis virtus ifor
matiua extrīs in ſemie in ṽtute aiati.ſ.celeſtis corporis ꝛ
intelligētie non errantis a q̃ rememorat̃ ꝓducit aial:ſic
obiectū ſenſibile extra quātūq3 māle eſſe habeat in ṽtu
te itelligentie:cuiꝰ ipm eſt q̃ſi inſtrm̄:ꝓducit ſpēm ſenſi
bilē hñtem ſpūalius eſſe q̃ habeat ipſa:ſenſus aũt ſpē i
formatus ṽtute obiecti ṗmi fit actiuus ad ſenſatiōis ꝓdu
ctionē:ſenſibile.n.ſenſuꝫ agere facit ex mēte pħi in lib.đ
ſenſu.ex obiecto eni ꝛ poᵃ paritur notitia.Et hoc vr̃ velle
Cōmē.2.de aia.cõ.37.vbi.d.aiam eē cām effectiuā oiuꝫ
motuū tā veroꝝ q̃ exiſtimatoꝝ exiſtētiū in animato.Et
iſta ēt ſnia eſt eiuſdeꝫ.2.de aia.cõ.149.ꝛ non habeo ꝓ in
cõueniēti h ꝙ idē ſit actiuū rõne alterius:ꝛ ſit paſſiuū
rõne ꝓpa:vñ ſicut intellectus poſſibilis ē actiuus ꝛ paſſiuꝰ
teſte Auer.3.de aia.cõ.19.ſic imaginor de ipſo ſenſu.Et in
hoc iudicio meo recte dixit Albertus.nec rectius dici po
tuit.Et hoc fuit in cā:ſicut mihi vr̃:quare Ar.non poſuit
expreſſe motorē iſtū extriſecuꝫ in ſenſu:ſed bñ in itellctū:
q2 motor iſte ↄcurrit vli influētia vna cū obto qđ eſt cā
proxima nõ diſpoſitiua:ſed effectiua pticularis reſpectu
ſpēi ſenſibilis.In itellectione aũt in qua fit tranſitus de
ordie in ordinē:ꝛ fiunt poᵃ itellecta actu itellecta:fuit ne
ceſſariū ponere iſtū itellectū agentē:q2 ibi māifeſtū erat
ꝙ productio ſpēi itelligibilis nõ poterat reduci ad phan
taſma:cū exeat ordinē ꝛ latitudinē ſenſibiliuꝫ:ſed i ſenſu
vbi manet ↄſilis ordo nõ vr̃ aliquē motoreꝫ ſeparatum
appropriatū ponere:ſed vlis eiꝰ ifluxus ſufficit:ſicut etiā
in alijs eſt.Et h voluit dicere Cōm.vt mihi vr̃ dū dixit:
ſed Ar.tacuit motorē iſtū extriſecū in ſenſu:ꝛ ꝓpalauit i
intellectu:q2 in ſenſu latet:ꝛ in itellectu māifeſtū ē:ſic co
gnouiſti iā qūo ſenſus eſt de virtutibꝰ paſſiuis.ꝛ quomõ
de actiuis ꝛ reſpectu cuius ꝛ qualiter.
¶ In cõ.52.ſcribit̃ ſenſationē exterioris ſenſus non poſſe Cõ.52.
fieri ſine pñtia obiecti.Tñ oppm̄ meminimus nos i
ueniſſe in dictis eiꝰ ſup cōmēto libri de ſomno ꝛ vigilia:
vbi dic̃ in ſomno viſionē ꝛ guſtus ſenſationem vel aliqđ
hõꝫ poſſe fieri.¶ Soluit̃.ꝙ talis ſenſatio nõ ē ſenſus ex
terioris:ſed eſt ſenſus cõis q vtit̃ itentionibꝰ pro rebꝰ.vñ
illa ſenſatio nõ eſt ſine pñtia obiecti:obm.n.pñs:eſt ſpēs
in organo ſenſus exterioris quā aꝑhēdit ſenſus cõis.et
non ſenſus exterior:q2 ſenſus exteriores in ſomno ſūt li
gati:naꝫ ſm Auer.in ꝑdicto tractatu:ſomnus ē ligamen
tuꝫ ſenſuuꝫ exterioꝝ:ꝛ iſta eſt ſolo Gregorij Ariminēſis.
in ꝑ ſniaꝝ.3.diſt.ṗmi.q.ṗma.art.2.in ſolone ſcđe expien
tie Aureoli.Et.d.iſtaꝫ ſoloneꝫ eſſe de mēte Cōmētatoris
in ꝑdicto loco.Miror maxie de tanto doctore qūo ple
rūq3 allegat tot ꝛ tantas Cōm.auctoritates:quas aut nõ
intelligit:aut fingit ſe non itelligere:ipſe.d.in ṗmis ſenſa
tiones iſtas non poſſe fieri a ſenſibꝰ exterioribꝰ:q2 ſenſus
exteriores ſunt ligati:ꝛ allegat Cōmē.ibi.ſꝫ ꝯ ſenſus cõis
etiā in ſomno ligatꝰ eſt:ꝛ ligamētū nõ attribuit̃ ſenſibus
exterioribꝰ:niſi ꝓpter ligamētū ꝑus exiſtere in ſenſu cõi.
Naꝫ vt.d.pħs.ſomnus ē paſſio ṗmi ſenſitiui:ṗmū auteꝫ
ſenſitiuū appellat ſenſuꝫ cõem.Dicamus igit̃ ꝓ nobis ꝛ ꝓ
ipſo:ꝙ ſenſatiōes dupłr fiūt:qñq3 per lineā rectā:ꝛ iſta i
cipit a ſenſibilibꝰ extriſecis:ꝛ terminat̃ ad ṽtutem reme
moratiuā:alia eſt ꝑ lineaꝫ reflexam ꝛ retrogradā.Et iſta
icipit a ṽtute rememoratiua:ꝛ terminat̃ ad ſenſus exterio
res:in ſomno aũt põt fieri retrograda ſenſatio.Nā ṽtus
imaginatiua per itētionē quā recepit ab obto extrinſeco:
vel a ṽtute rememoratiua mouebit ſenſuꝫ cõeꝫ:ꝛ ſenſus
cõis mouebit ſenſum pticularē:ꝛ ſic fit talis ſenſatio:vñ
iſta ſenſatio eſt ſenſus pticularis tāq̃ ſubti:ꝛ non eſt ſen
ſus cõis:niſi tāq̃ agētis:ſꝫ illud qđ decepit Gregoꝰ fuit:
q2 nõ potuit imaginari qūo ſenſatio iſta poſſit eē ſenſus ex
terioris cū ipſi ſint ligati:ſꝫ vt dixi:ipſe icidit i ſillā cupiēs
vitare caribdiꝫ:nam qūo põt eſſe ſenſus cõis cum ipſe ſit
primo ligatus.Soluimus igitur ꝙ in ſomno perfecto li
gati ſunt ſenſus iſti ꝛ ſenſus cōmunis:ꝛ precipue a ſenſi
bilibus cõmuniter occurrētibus:ꝛ in tali ſomno nõ fiūt
iſte ſenſationes.eſt ꝛ alter ſomnus imperfectus:ꝛ in tali
fiunt iſte ſenſatiōes:ꝛ licꝫ ſenſus exteriores in tali ſomno
ligati ſunt reſpectu ſenſibiliuꝫ exterioruꝫ cõmuniter oc
currentiū ab extrinſeco:tamē reſpectu alterius ſenſitiue:

vt iſta dicam: per quã ſtat ad ſenſuʒ cõmunem non ſunt ligati: ꝛ reſpectu illius imitari poſſunt: iſtud ſentit Auer. ibi in littera. ꝛ ne videar iſta ſtudio cõtradicendi dixiſſe: Adduco verba eius formaliter.inqt.quomõ autẽ accidit ꝙ homo in ſomno videt ꝙ ſentiat per quinqꝫ ſenſus abſqꝫ eo ꝙ ibi ſit aliqđ ſenſibile extrinſecum: ꝛ ſoluit dicens: hoc accidit per contrariuꝫ motuꝫ ei qui fit in vigilia. In vigilia eniꝫ ſenſibilia extrinſeca mouent ſenſus: ꝛ ſenſus cõmunis mouet virtutem imaginatiuam: in ſomno autem quando virtus imaginatiua imaginata fuerit intentioneꝫ quaꝫ accepit ab extrinſeco: aut ex virtute rememoratiua: reuertetur ꝛ mouebit ſenſum cõmuneꝫ. Et ſenſus cõmunis mouebit virtuteꝫ particulareꝫ: ꝛ ſic accidit ꝙ homo comprehendit ſenſibilia: licꝫ non ſint extrinſeca: qꝛ intentiones eoꝵ ſunt in inſtr̃is ſenſuum: hec ille formaliter. Uide ẽt ꝑ ħ ipſum.3.colliꝫ.ca.38.

Cõ.60. ¶ In cõmẽto.60.d.Cõmentator.ꝙ melius eſt ꝙ diuerſitas forme ſit cã diuerſitatis mãe ꝙ̃ ecõ. Sꝫ hui⁹ opp^m h̃r ab ipſo.8.phy.c.46.vbi ex diuerſitate mãe ꝓbat diuerſitateꝫ formarum. ¶ Soluiṫ. diuerſitas materie eſt cauſa diuerſitatis forme: ſed diuerſitas materie eſt ſignum diuerſitatis forme non cauſa. Ratio igiṫ quaꝫ facit.8.ph.46.eſt a ſigno: non a cauſa.

Cõ.62. ¶ Senſibile non agit in ſenſuꝫ: niſi quãdo eſt contrariũ. Oppoſituꝫ.2.de anima.57. ¶ Soluiṫ. ſecũdo de anima 57.tex. diſtinguiṫ de duplici alteratione perfectiua ꝛ corruptiua: licꝫ igitur in ſenſatione non ſit vera cõtrarietas ad agenduꝫ actione corruptiua: eſt tamẽ aliqualis talis qualis requiritur inter mouens ꝛ motuꝫ ꝛ alterans ꝛ alteratum alteratione perfectiua: vide ibi ꝛ intelliges.

Cõ.65. ¶ In cõmẽ.65.d.Cõmentator.ꝙ ſenſibilia cõmunia ſunt propria ſenſui cõmuni. Huius oppoſituꝫ patet infra.c^to 133.vbi dicitur ꝙ nõ ſunt ꝓpria alicui ſenſui. ¶ Soluiṫ. per ſenſum cõmuneꝫ non intellexit hic virtutem aliquã diſtictaꝫ ab alijs ſenſibus: ſicut imponit ſibi ſanctus doctor hic: ſed intellexit cõmunitatem ſenſuuꝫ: qꝛ ſenſibilia cõmunia poſſunt ſentiri a pluribus ꝙ̃ ab vno ſenſu. Et iõ dixit ꝙ ſunt ꝓpria ſenſui cõmuni. Et tu vide Themiſtiũ in.2.de anima ſuper.133. ꝛ ſic argumenta ſancti doctoris nulla: ꝛ ſic etiã pꝫ ꝙ nulla ſit contradictio.

Cõ.72. ¶ In cõmẽ.72.c^to hꝫ.ꝙ color non eſt viſibile niſi mediante luce. Oppoſituꝫ.2.de anima. cõmẽto.67.vbi h̃r ꝙ color non eſt viſibilis per aliquaꝫ formam ſibi contingenteꝫ: ſed eſt viſibilis per ſe. ¶ Soluiṫ. viſibilis eſt color mediante luce quantuꝫ ad actum imutandi dyaphanuꝫ ꝛ organum ſenſus mediante luce: lux igitur eſt dyaphani diſpoſitio pro formis colorum recipiendis: ꝛ pro viſu: non eniꝫ colores in obſcuro videri poſſunt: licꝫ ſint actu colores etiam in obſcuro exiſtentes: viſibilitas igiṫ competit colori per ſe: in ſecũdo modo: qꝛ forma coloris eſt cã viſibili^tis ei^s: ſic igiṫ pꝫ ꝯdictiõis ſolu^o ſi recte vides.

Cõ.72. ¶ In eodẽ c^o.72.d.ꝙ color vniuſcuiuſqꝫ viſibilis videṫ in luce: ſiue illud viſibile videaṫ in obſcuro: ſiue videaṫ i luce: ſed ex vbis infra in eodẽ cõ.vr̃ oppoſitũ iſtius ſequi: qꝛ ibi habꝫ ꝙ color non eſt viſibilis: niſi mediante luce. ¶ Soluiṫ. dictum eius verificaṫ de viſibilibus que videntur in obſcuro ꝛ in medio illuminato: ſicut ſunt noctiluce ꝛ quercus putrefacta: q̃ ꝛ die ꝛ nocte videri poſſunt: tamen rõne alterius videntur in die: ꝛ ratione alterius videtur in nocte. Naꝫ in nocte videntur merito lucis: in die merito coloris: ꝛ nõ merito lucis ſubiectiue exiſtẽtis in viſibili: qꝛ lumẽ maius obfuſcat minus. Cuꝫ hoc tamẽ ſtat ꝙ talia videanṫ: vt colorata in medio actu lucido et mediãte luce cõtinentis. ꝛ ſic ꝓpoſitio eſt vr̃r vera ꝙ oĩs color in quolibꝫ viſibili extis nõ vr̃: niſi mediãte luce.

¶ In cõ.76.ꝛ.79.eſt ꝯdictio: qꝛ in.76.d.ꝙ mediũ in ſono eſt aer: nõ aq̃: ſed in.79.d.oppoſitũ. ¶ Soluiṫ. in aq̃ non fit ſonus realr̃: ſicut fit in aere: ſed ſoluꝫ ſpiritualr̃: ꝛ ſic ẽt intelligiṫ dcm̃ ei⁹ in cõ.81.infra.in ꝑn^o cõmẽti. c.76.ꝛ.79.

¶ Dicit Com.in.84.cõ.aereꝫ in aure ſemꝑ moueri: ꝛ tam̃ in.83.dixit ipſuꝫ quieſcere. ¶ Soluiṫ. in eodem.84.qꝛ motus aeris exñtis in aure eſt motus ꝓprius: ſed motus in aere extraneo: ꝛ nõ organico eſt motus extraneus: cuꝫ hoc igiṫ ꝙ talis aer organicus moueṫ motu proprio ſtat ipſuꝫ quieſcere quiete oppoſita motui extraneo: ſic ſoluitur vt vides inſtantia: ſicut etiam ignis in ſpera propria poteſt dici motus. ꝛ quieſcens diuerſimode. Cõ.84.

¶ In cõ.91.dr̃.ꝙ non habere pulmoneꝫ ſit cã remota nõ reſpirandi. Et tamẽ ꝑmo poſterio.dr̃.ꝙ eſt cã ꝓpinqua. ¶ Soluiṫ. dictuꝫ eius in poſteriorib⁹ hꝫ veritatẽ reſpectiue nõ abſolute: qꝛ non habere pulmonẽ eſt cã propinqua reſpectu nõ aĩalis.tñ ſimplr̃ ꝓpinqua non eſt. Cõ.91.

¶ 94.eſt ꝯdictio ex vna parte: ꝛ in ꝓhemio meta ex alia. Naꝫ hic vr̃ ſenſus tactus ꝓcedere alios ſenſus: ꝛ ꝑ ꝯ͠ns viſus: ibi vero viſus alijs ꝓfertur ſenſib⁹. ¶ Soluiṫ. ꝑora gnõne via ꝑfectionis poſteriora ſunt: ſic dicimus ꝑoritateꝫ tactus ad alios ſenſus eſſe prioritatẽ ſcḋm ſubiectum ꝛ mãꝫ: ſed prioritas viſus ad tactum eſt prioritas forme ꝛ finis. Et hoc ẽt ꝯfirmat Com.in.2.de aĩa.cõ.77.vbi.d.ꝙ Ariſt. vr̃ ordinare ꝯſiderationẽ de vĩutib⁹ ſenſus ſcḋm nobilitatẽ: non aũt ſcḋm nãꝫ: prius.n.egit de viſu ꝙ̃ de alijs: ſed Aui.6 nãliuꝫ ordinauit talẽ ꝯſiderationẽ ſcḋm nãꝫ: qꝛ prius egit de tactu ꝙ̃ de alijs: pro hoc vide.2.de gnõne ꝛ corruptione tex.cõmenti.7. Cõ.94.

¶ In cõ.97.dr̃.ꝙ raritas ignis eſt maxima: oppo^m.4.ph.72.vbi.d.ꝙ creſcit in infinitũ. ¶ Soluiṫ. eſt maxima ſꝫ nãm: put ꝯſequtur formaꝫ exñte in mã. terminatio.n. eſt a forma: ſed put in materia abſolute eſt in infinitum tendit cum infinitudo ſit a mã.3.phyſic.60. Cõ.97.

¶ In cõ.98.ꝛ.101.ꝯdictio eſt: qꝛ hic.d.ꝙ oẽs ſenſus idigẽt medio: ẽt guſtus ꝛ tactus: tñ de guſtu ꝛ tactu oppoſitum appet in cõ.101. ¶ Soluiṫ. ibi negat reqri mediũ extrinſecuꝫ. ꝛ hoc per ſe. naꝫ in ſenſu tactus ꝛ guſtus nõ ꝯcurrit mediũ extrinſecũ per ſe: ſed per accñs: vide pro hoc com.115.ſcḋi de aĩa. Et iõ c^m in ꝑn^o cõ.116.ſcḋi de aĩa.d.ꝙ aer ꝛ aqua in talibus ſenſib⁹ ſunt media ſi debent dici media: ex hoc.n.appet ꝙ illa nõ ſunt vere media: ſed ſunt media per accidens: vt ipſe declarauit in ꝯñs. ꝛ eodẽ mõ ſoluiṫ ꝯdictio iudicis eius ſuꝑ cõ.libri de ſenſu ꝛ ſenſato. vbi.d. ꝙ ſenſus tactus ꝛ guſtus non indigent medio. ꝛ tñ in hoc 98.dicit.ꝙ indigẽt medio. ¶ Soluiṫ. ibi negat tales ſenſus indigere medio extriſeco in rõne ꝑ ſe ꝛ veri medij: ħ ꝯcedit eos indigere vero ꝛ per ſe medio intrinſeco: ſenſibile eniꝫ poſitũ ſupra ſenſuꝫ nõ cauſat ſenſationẽ ſcḋm Ariſt. qcquid dicat Auicen.in hoc. Cõ.98.

¶ In cõ.100.d.ꝙ amplitudo venaꝝ ꝛ viaꝝ anhelitus eſt ꝓpter neceſſitatẽ: ꝛ nõ ꝑꝑ melius: oppo^m in ſimili ſcribiṫ in.2.ph.82.ꝛ.88.ꝯtra antiquos: pondera.qꝛ non aſſertiue: ſed dubitatiue loquitur ꝛ cogita. Cõ.100.

¶ In cõ.108.d.graue ꝛ leue eẽ ſubãs: ꝛ.5.meta.18.d.ꝙ ſũt quantitates: ꝛ ꝑ celi.17.d.ꝙ ſunt ſubẽ: ẽt in.2.de gnõne et corruptiõe: ꝛ.7.phy.xi.ꝛ.2.de partib⁹ aĩaliũ.capi.ꝑ.h̃r ꝙ ſunt qualitates: vide que ſcripſi ſuꝑ.7.phy.in cõ.xi. Et ſi vis curioſi⁹ videre: vide ꝯciliatorẽ in dña.42.i 3° dbꝫ. Cõ.108.

¶ In cõ.116.d.carnẽ eſſe mediuꝫ: ꝛ nõ inſtrꝫ tactus: ſꝫ i c^to ſuꝑ libro de ſenſu ꝛ ſenſato. Et in.2.colliget.capi.de iuuamentis carnis: ꝛ in cap̃.de iuuamẽto tactus.d.oppoſituꝫ: vide Conciliatoreꝫ differentia.42.in.3.dicendo: um. de hoc materia: qꝛ quando.d.Cõmentator.ꝙ caro eſt organum tactus intelligitur de carne cordis: qꝛ in corde ſcḋm Cõ.116.

phus eſt radix iſtius ſenſus ⁊ organum quando.d.ꝙ eſt medium loquitur de alia carne. Alij per carneꝫ intelligūt carneꝫ neruoſam eſſe tactus inſtrumētum:⁊ ponunt neruos eſſe partiale inſtrumentuꝫ tactus:ſicut ipſemet Conciliator tenet. Et huic opinioni fauere videt̃ Cōmētator .2.de anima.cōmē.108. vbi.d.ꝙ tēpore Ariſt. quo ſcripſit libꝛuꝫ de aīalibus:non erant noti nerui. ſed poſt anothomiaꝫ apparuit illud qđ ſciuit Ariſt. ratione:ſciuit poſt ſenſu:naꝫ vult ꝙ phus per illud qđ eſt intus. carnē intelligat neruuꝫ:⁊ tale eſt organum tactus partiale: ⁊ iſta eſt via Auerroys ſine dubio. Sed ſalua reuerentia Auerroys

Digreſſio ꝯ Auer.

eius poſitio non videt̃ eſſe de intentiōe Ariſtotelis. Naꝫ dicere ꝙ quādo Ariſto. compoſuit libꝛuꝫ de partib' animaliuꝫ:in quo expreſſe ponit organuꝫ tactus in corde eē: ſicut eſt videre in ſcđo libꝛo.cap.10. Et in libꝛo de ſenſu ⁊ ſenſato.ꝙ tunc nō fuerūt cogniti ſibi nerui:q2 ſcīa ſectionis erat tunc ignota:iſtud in veritate eē videt̃ vnuꝫ magnuꝫ mendaciuꝫ. Naꝫ phus plerūqꝫ de neruis loqui vr̄ in libꝛo illo:ſicut in cap.8. vbi agit de carne:⁊ de his que vice carnis habeātur. ⁊ in libꝛo de hyſtoꝛijs aīalium. plerūqꝫ de neruoſa carne meminit. ⁊.3.de natura aīalium. cap.5. Nec eſt veriſimile ꝙ tātus phus:qui fuit ſolertiſſimus nāe rimator:libꝛuꝫ illuꝫ ſine anothomia cōſcribe ret:quomō.n.de coꝛdis ventriculis:deqꝫ alijs minutiſſimis membꝛis cōſcripſiſſet:ita ſolerter niſi pꝛopꝛijs oculis vidiſſet ſingula: Nerui autē non ſunt adeo minutiſſima coꝛpoꝛa:ꝙ ꝓpter ſui paruitateꝫ non poſſent videri.

℄ P.ſentētia phi fuit ſenſuꝫ tactus medietateꝫ ꝯtrarietatuꝫ obtinere. Et ideo.d.in ſcđo de anima.in tex.cōmē.124. plante nō ſentiūt:q2 non habēt medietatē:ſunt eniꝫ cōplexionis multuꝫ terreſtris. ⁊.3.de anima.tex.cōm.66. ait phs.omniuꝫ eniꝫ tāgibiliuꝫ tactus eſt:ſicut medietas ⁊ ſuſceptiuus ſenſus. Non ſoluꝫ quecūqꝫ differētie terre ſunt:ſed calidi ⁊ frigidi:⁊ alioꝝ oīum tangi poſſibiliuꝫ:⁊ ꝓpter hoc oſſibus ⁊ capillis. ⁊ hō partibus non ſentim':q2 terree ſunt:⁊ plante etiaꝫ ob hoc:neqꝫ ſenſum vnū habent:q2 terree ſunt: Arguit̃ ergo ſic. nerui ſunt terreſtris complexionis:ſicut omnes medici ⁊ phi teſtantur. ergo talibus non ſentimus:patꝫ ꝯſequētia. q2 manēte cā manet effectus:quō ergo Auerroys exponit ꝙ illud qđ eſt organuꝫ tactus eſt illud qđ eſt intus. ⁊ per illud qđ ē intus exponit neruuꝫ:cum nullo modo neruo ſentiamus?

℄ Confirmatur auctoꝛitate phi que non recipit gloſam pꝛimo de anima.79.tex.in tranſlatione noſtra: ſcribit eniꝫ ibi phs:quecūqꝫ eniꝫ inſunt in animalium coꝛpoꝛib' ſimpliciter terre:vt oſſa nerui pili nihil ſentire videntur. Et hoc idem habetur in tranſlatione Bīſantij:quare dicenduꝫ eſt illud qđ intus eſt eſſe organum ſenſationis:⁊ tale eſt ipſuꝫ coꝛ:iſta eſt via:⁊ ita Simplicius ⁊ antiqui expoſuerunt locum illuꝫ:⁊ in hoc nolo cum Auerroy eē:q2 vt mihi videt̃ in hoc queſito dimiſit pꝛeceptoꝛeꝫ ſuum:⁊ imitatus eſt potius medicos. Nam ſicut ſcribit phs pꝛimo ethicoꝛuꝫ.cap.7.pꝛo defenſione veritatis: etiaꝫ pꝛopꝛia impugnare opoꝛtere pꝛeſertim phos magis exiſtimandum eſt:naꝫ cum ambo amici ſint piuꝫ eſt veritatē in honoꝛe pꝛeferre:excuſare ipſum poſſum de erroꝛe defendere non poſſuꝫ. Naꝫ littera ſua in pꝛimo de anima nō loquitur de neruis:ſed de oſſib' ſolum. Similiter ſermonem medicoꝛuꝫ:in quibus etiā verſabatur:fecerunt ipſum a veritate deuiare:hec notauimus hic ꝓpter erroꝛem cōmuneꝫ īponentiuꝫ Ariſto. illud qđ negat expꝛeſſe:⁊ iſtud non ꝓuenit:niſi q2 vidēt expoſitoꝛes:⁊ de tex. nihil.

Cō.129. ℄ In cōmēto.129.dicit.ꝙ demonſtratio i' philoſophi fundatur ſuper ꝓpoſitiones:quaruꝫ vna eſt ꝙ omne quod ſentit animal:aut ſentit ipſuꝫ per contactuꝫ:aut mediante coꝛpoꝛe extraneo:ſi iſta diſiunctiua datur per oppoſita:ſeqt̃ur aliquaꝫ ſenſationeꝫ ſine cōtactu fieri:cuius oppoſituꝫ patet.7.phyſico.text.cōmē.12. vbi habet̃ ꝙ oīs alteratio perfectiua fit per contactuꝫ. ſi nō datur per oppoſita non eſt diſiūctiua per Boetiū in libꝛo diuiſionū.

℄ Soluit̃. per contactum intellexit medium intraneū: ⁊ ſic ſenſus eſt ꝙ omnis ſenſatio aut fit per medium intrinſecum:aut per medium extrinſecuꝫ. Et iſta bene opponuntur ſicut vides.

℄ In cōmēto.133.d.pꝛiuationeꝫ eſſentialiter cognoſci: ſꝫ ſupꝛa.cōmēto.120.dixit.ꝙ accidentaliter cognoſcitur. Cō.133.

℄ Soluit̃. ſupꝛa dixit hoc comparando ad habituꝫ:hic vero dixit oppoſituꝫ comparando ad potentiam. eadem eniꝫ eſt potentia reſpectu pꝛiuationis ⁊ habitus eſſentialiter:licꝫ habitus per ſe cognoſcatur:⁊ pꝛiuatio illius habitus per accidens.

℄ In eodem cōmēto.d. Cōmētatoꝛ.ꝙ id quod inuenitur vni accidentaliter: inuenitur alij eſſentialiter. Uide oppoſituꝫ.2.phyſico.cōmēto.48. ℄ Soluitur.ꝙ id quod eſt accidentaliter vni nature eſt eſſentiale alteri nature: ſed id qđ eſt accidentale vni nature nō poteſt eſſe eſſentiale alicuius eiuſdeꝫ rationis cū illa natura:pꝛimo modo intelligitur auctoꝛitas Cōmētatoꝛis hic. ſcđo modo intelligitur auctoꝛitas eiuſdeꝫ in.2.phy.in cōmē. allegato. Cō.133.

℄ In cōmēto.134.d. Cōmētatoꝛ.ꝙ virtus compꝛehēdēs iſtum eſſe Socrateꝫ:aut filium hominis eſt ſuperioꝛ virtute ſenſus. Cuius oppoſituꝫ ſcribit ipſe in.2.de anima: in cōmēto.63. vbi.d.ꝙ cogitatiua hominis compꝛehendit intentiones indiuiduales decem pꝛedicamentoꝛum. Niſi eſſet ꝙ dictum eius hic intelligitur completiue:ſed dictuꝫ eius ſupꝛa in.63. intelligitur initiatiue. Aut hic loquitur reſpectu ſenſus exterioꝛis:virtus iſta eſt ſuperioꝛ qua compꝛehendimus ſubſtantiaꝫ aut relationem:⁊ iſta virtus eſt cogitatiua. ⁊ hoc non ꝯdicit Auer. in illo loco. Cō.134.

℄ Ibidem Auerroys habet ꝙ quādo coniunguntur duo ſenſus ad indicandaꝫ ſuper eādem remipſam eſſe eandem iudiciuꝫ eſt vtriuſqꝫ ſenſus. ⁊ non alterius tantum. Sed vide oppoſitū infra.cōmēto ⁊ tex.146. ℄ Soluit̃. dictum eius hic procedit de initio ⁊ occaſione iudicij:ſꝫ dictum eius infra procedit de complemento iudicij: vn̄ ſenſus exterioꝛes reſpectu ſenſus cōmunis ſunt:ſicut teſtes qui examinantur a iudice q̄ dꝫ audire iudicium vtriuſqꝫ partis:⁊ poſtea pꝛoferre ſententiam. Cō.134.

℄ In cōmē.153.d. virtutē imaginatiuaꝫ diſtingui ab alijs virtutibus:in cō.20. huius ſecūdi.d. oppoſitum. ℄ Soluit̃. hic loquitur de perfecta imagiatiua que eſt in determinata parte coꝛpoꝛis:⁊ que eſt non ſolum reſpectu pꝛeſentis obiecti:verū etiaꝫ reſpectu abſentis:ſed ibi loqt̃ur de imaginatiua imperfecta:que ſoluꝫ in imperfectis animalib':⁊ ſolum circa pꝛeſentia obiecta actuꝫ hꝫ:que diſſeminata eſt per totū animalis coꝛpus. Cō.153.

℄ Ibideꝫ.d. imaginatiuam differre ab intellectu ⁊ ꝯſilio: q2 imaginamur duꝫ volumus. Sꝫ fuit oppoſituꝫ ꝙ hoc eſt nihil:q2 a pari intelligimus cū volumus. ℄ Soluit̃. bene intelligimus duꝫ volumus:ſed non intelligim' verum cū volumus:ſicut eſt de ſenſu ⁊ imaginatiua. Cō.153.

℄ In tex.cō.156. ponūtur quatuoꝛ habitus. ſed oppoſituꝫ hꝫ.6.ethico.cap.4. vbi ſex ponūtur habitus. ℄ Soluit̃. phus hic diſtinxit ſolum habitus qui noti erant ab antiquis vſqꝫ ad ſua tpa:ſed in.6.ethicoꝛum enumerat oēs habitus quos ipſe ex puris nālibus nouit. Cō.156.

℄ In eodem cōmēto dicitur ſenſus eſſe veros in maioꝛi parte. Et tamē oppoſituꝫ dixit ſupꝛa in.152. vbi habet̃ ꝙ ſunt ſemper veri. ℄ Soluit̃. ſupꝛa loquebatur de ſenſu: vt mouetur a ſenſibili:hic vero loquitur vt ex ſe compo Cō.156.

nis.Sed cōtra.nam etiam ſenſus vt mouetur a ſenſibili non eſt ſemper verus ſed frequēter:ſicut patet.2.de aīa.cō.63.Et ideo forte ſumpſit ſemꝑ ſupra.i.ī maiori pte.vł ſi vis ꝙ iſ ſꝑ ſumaſ:vt diſtiguiſ ꝯ frequēter.dicas ꝙ illō eſt verū ſeruatis illis tribus conditionib⁹ poſitis a Themiſtio in.2.de aīa.ſuꝑ tex.63.ꝛ Auer.ſeipm gloſat ꝯſimiliter.4.meta.cō.26.vbi hꝫ hec verba cōprehēſio autem que fit vno ſenſu:ꝛ vno mō ſenſus:ꝛ in eadeꝫ diſpōne eſt vera ſemꝑ:hec de ſcḋo dicta ſufficiant.

¶ Concordantie Auerroys ſuper tertio de aīa.

AUerroes cōmēto.5.vbi reꝑhēdit Alexādrū q ſiē ſibi imponit poſuit intellcm̄ mālez cauſatuꝫ ex mixtione elemētoꝝ:ꝛ vlr oēs alias ītucos anie dicit.ꝙ hoc eſt cōtra Ar.qꝛ ſentētia Ar.fuit primas perfectiones aīe eſſe a motore extrinſeco.Sꝫ ipſe non recordatur ſuimet ſuꝑ.7.meta.cō.31.vbi reprehēdit Auic.ponētez datorez formaꝝ.Et Themiſ.ponētem motorē extrinſecū reſpectu aīaliū ex putrefactiōe gnātoꝝ.¶ Soluiſ.memini me diffuſe dixiſſe de hac mā ſuꝑ q̄ſtiōe nīa de ſpēbus intelligibilibus:ſed ꝓ nūc dico ꝙ via Auicē.ꝛ via Alexādri ſunt due vie extreme:ſed via Auer.eſt media:ꝛ partiꝫ diſcrepat ab vtroqꝫ:ꝛ partiꝫ cū vtroqꝫ cōuenit.Auicēna ponebat ſicut Plato ī ſimili dicebat ꝙ motor ſeparatus erat cā adequata ꝓductionis formaꝝ:vn̄ Cōmē.ibi ꝯtra eos.d.ꝙ ſi ita eēt nō opus eēt mā in gnātione:naꝫ mā eſt ex qua fit aliqḋ ī exiſtente:ſi aūt tales forme nō educanſ de po⁹ māe:ſed totalr ſunt ab extrinſeco:vr̄ ſm ipm ꝙ mā ſuperfluat:qꝛ ſeqtur ex poſitione tales formas eē per ſe ſubſiſtētes.Alexāder vō vr̄ eſſe in alio extremo:vt ſibi imponit Cōmē.qꝛ ipſe voluit aīam intellectiuaꝫ hoīs ꝛ animas brutoꝝ:ꝛ vniuerſalr omnes mātes formas eē cauſatas ex diuerſa mixtiōe elemētoꝝ tāq̄ ex cā adequata.ſicut ē de q̄litatib⁹ ſecūdis:vt ē color ꝛ ſuppō que cauſanſ ex p̄mis q̄litatib⁹ elemētorum:vn̄.d.Com.ꝙ iſta poſitio eſt q̄ſi poſitio negātiū agens:ꝛ ꝯcedentiū māꝫ tantū:ꝛ ſūt illi q poſuīt caſum:ſic patꝫ.2.ph̄y.ſed via Auer.eſt in medio:qꝛ ipſe tenet ꝙ forme iſte aiatoꝝ:ſicut eſt aīa cog᷑ hoīs:ꝛ oēs inferiores anie ſunt educte de po⁹ māe:nō tn̄ inſequunſ mixtionē elemētoꝝ tāq̄ cām effectiuam adequataꝫ:imo elntoꝝ mixtio concurrit in genere cāe māus.ſed illud qḋ ꝯcurrit effectiue eſt virtus īformatiua exn̄s in ſemine:ꝛ ē motor extrinſecus qui eſt itelligētia ſeparata:a qua rememoratur talis virtus:ꝛ ita Cōmentator mediū tenēs extrema dimiſit:ſibiipſi non obuiando.

Cō.5. ¶ In eodē cō.5.ſcribit ꝯᵐ reddēs cāꝫ:quare ex ītellectu ꝛ intelligibili fit maxime vnum.d.qꝛ illud qḋ fit ex eis non eſt aliud ab eis.ſicut eſt cōpoſitū ex materia ꝛ forma:videſ velle cōpoſitūꝫ ſubſtantiale dicere tertiam entitatem realiter diſtinctam a partibus.Cuius tn̄ oppoſituꝫ videtur ſentire p̄mo phyſi.17.¶ Soluiſ.ibi a me:ꝛ illuc vide:dico eniꝫ ꝙ ibi loqtur de toto integrali.vt pꝫ in littera:ſed de compoſito ſubſtātiali non poſſum videre quō non habeat aliquaꝫ vnitatem per ſe ꝛ entitatē diſtinctaꝫ ab entitate partium.Dicāt alij q̄cquid velint dico ꝙ mens Auer.eſt iſta:ſic ibi late ꝓbatū eſt.

Cō.5. ¶ In eodeꝫ cōmēto diciſ ꝙ in corporibus celeſtibus nō ſunt plura indiuidua in eadeꝫ ſpē:oppoſituꝫ videſ.2.celi cōmē.59.vbi ponit oīa corpora celeſtia eſſe eiuſdeꝫ ſpēi.¶ Soluiſ.multotiens dixi tibi ſpēm aliam vniuocam:aliam analogaꝫ eſſe:ſicut eſt de genere ꝛ differentijs:ſic in ꝓpoſito negat hic in corporibus celeſtib⁹ eſſe plura indiuidua in vna ſpē vniuoce dicta:concedit tamē in talibus eſſe plura indiuidua in ſpecie analogyce dicta q̄ eſt ſm prius ꝛ poſterius.

¶ In eodeꝫ cōmē.5.ſuperius vbi iam diximus in ſolone ſecūde queſtiōis ipſe declarans quō ex intellectu ꝛ itelligibili fiat maxime vnū:dicit:qꝛ nō fit aliud ab eis:ſicut eſt in compoſitis ex mā ꝛ forma.Sed huius oppoſitum ſentire videtur.12.metaph̄.cōmē.51.vbi hꝫ ꝙ in ſolo intellectu diuino intelligibile ꝛ intellectuꝫ vnuꝫ ſunt.Dico q̄cquid dicant moderni ꝙ intellectus Auerroys iſte eſt:ꝙ ex intelligibili ꝛ intellectu fit maxime vnuꝫ.qꝛ eſſe intelligibilis ꝛ eſſe intellectus ſunt vnuꝫ ꝛ fiunt vnuꝫ.Nā quid melius q̄ Auerroeꝫ per Auerroeꝫ interpretari:Dicit ſeipſuꝫ declarando.12.metaph̄y.cōmē.39.intellectuꝫ cuꝫ intelligiſ fit idem cuꝫ eo.ſ.cuꝫ intellectu.Et ſubdit.ꝛ intellectus eſt illud qḋ intelligiſ.Et ꝑpter hoc diciſ ꝙ intellectus ſit res intellecta.Et hoc eſt ꝯſonuꝫ vie Ariſtotelice:naꝫ ipſe.3.de aīa habet:ꝙ anima eſt quodāmodo oīa.37.Cognituꝫ eniꝫ fit vnum cū potentia cognoſcēte:ꝛ eſſe rei cognite:vt ſic eſt eſſe rei cognoſcentis.Iſta igitur idētitas vniuerſalr reperitur in omni potentia cognoſcēte:ꝛ quāto potentia cognoſcens abſtractior fuerit:tanto maior eſt idētitas cogniti cum natura que cognoſcit.Et ſuprema virtus abſtracta a materia ꝛ a qualibet imperfectione eſt intellectus p̄mi entis.hinc eſt ꝙ ibi intellectus ꝛ res intellecta ſunt ideꝫ omnibus modis ſm viam Auerroys:vnde cuꝫ res intellecta ibi ſit diuina eſſentia in qua eſt omnis ꝑfectio omnis bonitas ſine aliqua dependentia vel potētia:vel quaſi potentia illic eſt mare indeficiens bonitatū ꝛ perfectionum:inde ſpargintur flumia ꝛ riuuli entibus ſm ꝙ vniuſcuiuſqꝫ diſpoſitio requirit.Et hoc eſt qḋ dixit Ariſtote.in p̄mo celi.in tex.com̄.100.Ideo intellectus diuinus eſſentiaꝫ diuinam aſpiciēs oīa videt.qꝛ videt illud qḋ eſt omnia eminenter:nam videt illud qḋ eſt ens per eſſentiaꝫ.nil aliud videt ſm Auerro. perfidum:niſi ſuam eſſentiaꝫ:ſicut inquit ipſe.12.meta.cōmē.51.ſi quis cognoſceret naturaꝫ caliditatis exiſtētis in igne:non diceret ignorare naturaꝫ caliditatis in alijs rebus calidis:vnde quarto ph̄yco.cōmē.102.d.Si illud qḋ eſt calidū ſimplr eſt ignis ſimpliciter.Illud quod eſt aliquod calidu eſt aliquis ignis:ſic cuꝫ deus ſit ens per eſſentiaꝫ:alia entia ſunt entia per participationē:alia entia aliquid diuinitatis participant:ſicut patet etiaꝫ.2.de anima tex.cō.34.ꝛ.2.celi.tex.com̄.64.ꝛ p̄mo phyſic.81.Soluꝫ igitur in intellectu primi itellectus intelligibile ē ideꝫ ſimplr ꝛ omnibus modis:qꝛ ibi eſt entitas per eēntiaꝫ ſolū ꝛ in nullo alio itellectu:qꝛ in alijs eſt participatio entitatis:ꝛ nō eſt fontalis plenitudo.Solū eniꝫ vnuꝫ eſt ens ſimpliciter perfectū.ꝛ illud ds eſt.5.metaph̄y.cō.21.Noluit igitur Cōmētator abſolute ꝙ intelligibile nō fiat ideꝫ cū intellectu in alijs intelligentijs:ſed voluit ꝙ omnimoda ꝛ ſimplex idētitas nō eſt niſi in ſolo p̄mo intellectu.Et ideo dixit.12.metaph̄yc.51.ꝙ deus intelligit entia eo modo quo nō eſt fas homini:imo eo modo quo nullus alius intellectus ea poteſt intelligere:diſputatiōe tertia in ſolutiōe.18.dubij cōtra Algazelez in lib.deſtructionuꝫ.Et ideo fuit opinio eius:ſicut ibi patet ꝙ in alijs intellectib⁹ citra primū quilibꝫ intelligit aliqḋ extra ſe:vnde intellectus ſcḋe intelligentie intelligit primū extra ſe:qꝛ ipſa p̄ma intelligentia non eminēter continetur in eſſentia ſecūde:ſed potius ecōtra.Et qꝛ ſecūda intelligētia eminēter cōtinet poſteriores:imo omnia alia dicim⁹ ꝙ non intelligit ea ſm ipſuꝫ extra ſe.qꝛ videndo ſeipſaꝫ videt illud qḋ eſt omnia infra ipſam.Et ideo voluit ſolū primuꝫ intellectum eſſe incauſatum in quo intelligibile ꝛ intellectus ſunt idem per eſſentiam omnibus modis:ſed in alijs intellectibus ex parte eſt idemptitas:ꝛ ex

parte diuerſitas: ex parte eſt actualitas:ꝛ ex parte potentialitas:ſicut īfra declarabimus magis. Nota iſta qꝛ multicriſtato capite nō potuerunt aſcēdere ad h: vt intelligerent qūo ex intellectu ꝛ itelligibili nō fit aliud: ſicut ex mā ꝛ forma:ꝛ qūo ſoluz in pmo intellectu eſt vez oībus modis:ꝛ in alijs ſm qd. ꝛ hoc reſpectu primi:qꝛ igiť mā nūꝗ̄ fit forma:neꝗ̄ forma vnꝗ̄ fit mā. ſz ex materia ꝛ forma fit aliud:qḋ non eſt neꝗ̄ mā:neꝗ̄ forma. Et iſtud eſt cōpoſituz ex mā ꝛ forma:ꝛ qꝛ intelligibile fit intellectus:ꝛ intellectus fit intelligibile:iō non fit aliud ab eis:iō fit maxime vnum ex eis. Et licz in omni intellectu locū hēat ſimplr̄ ō ſolo intellectu verificať oīb⁹ modis. Et hoc declarabitur ſtatim quando declarabimus ꝗ̄uo in oībus intelligentijs eſt potentia citra primaz.

Com.5. ¶ In eodē ↄᵒ. 5. eſt ↄ̄dictio:qꝛ dicit intellectū agentez eſſe quaſi formā ꝛ intellectū paſſiuuz eſſe quaſi māz:ſz opp^m ſcribit ipſe.12.metaph.cō.17.vbi.d.ꝙ intellectus poſſibilis reſpectu itellectus agētis eſt quaſi locus eius:nō ꝗ̄ſi mā. ¶ Soluiť. in mā due ſunt ↄditiones:vna ꝙ de po^a eius forma mālis deducať ad actū. Et quātuz ad iſtam cōditionē reſpiciēs:dixit ↄ^{or} in.12.metaph.in cō.17.ꝙ eſt locus non mā intellectus poſſibilis reſpectu agētis itellectus. Naz intellectus agens nō eſt eductus de po^a itellus poſſibilis:alia eſt ↄditio māe ꝙ ipſa ſit informabilis per formā.ꝛ pfectibilis per eaz. Et quātū ad iſtā ↄditionem intellectus poſſibilis hꝫ rōnē ꝗ̄ſi māe: non māe que formaz mediātib⁹ dimēſionib⁹ ꝛ q̄litatib⁹ recipit:ſed hꝫ ꝓportionē māe abſtracte:que cōparata ad ſuuz actuz ē ſiĉ po^a.nā via eius fuit ex intellectu poteſtatis. Et ex itellcū agente vnā intelligētiā reſultare:que merito itellꝰ poſſibilis paſſiua ē ꝛ receptiua:ſz merito ite^s agēt: ē ꝓductiua.

Com.5. ¶ In eodez cōmē. in ſolone tertie queſtiōis.d. Nullā formaz liberatā eſſe a po^a niſi pmā formā:ꝛ per ↄñs in oīb⁹ intelligentijs citra pmaz aliqua eſt potētia. Dui⁹ tn̄ oppoſitū hř.3.phy.32.vbi diciť.ꝙ in eternis nō differt poſſe ab eſſe:ꝛ.12.meta.cō.30.vbi dř.ꝙ in ente eterno nulla eſt po^a oīno. Et idē hř ibidē.35.41.ꝛ.44.ꝛ.2.celi.32.33.ꝛ.34.vbi habeť ꝙ in ente eterno poſſibilitas eſt neceſſitas. ¶ Soluiť. potētia duplex pro nūc.quedam realis ꝛ phyſica:ꝛ iſta ſemp cū actu hꝫ compoſitionē facere:alia eſt potētia que nihil reale dicit:ꝛ iſta cōi vocabulo potētia logyca nūcupatur. Dico aūt potētiaz logycaz ens rationis per actū collatiuuz intellectus cātuz ex non repugnantia terminoꝝ ſcḋm ꝙ nō repugnant. Dico nūc ꝗ̄ſlibet intelligētiā citra primā duplr̄ ↄſiderari poſſe. Et ſub rōne generis:ꝛ ſub rōne ſpēi:nā intelligentia ſaturni pōt ↄcipi:ꝛ inꝗ̄tū ens:ꝛ inꝗ̄tuz tale ens. Si aūt conſiderata fuerit inꝗ̄tū ens ē:nō repugnat ſibi ꝙ maiorē pfectiōez habeat:ꝗ̄ ſit i^a quaz actu poſſidet. qꝛ ſi ſibi latitudo maioris perfectiōis repugnaret inꝗ̄tū ens:ita ꝙ rō formalis entitatis eſt precīſa cā iſtius repugnantie:tunc cuilibꝫ entí iſtud repugnaret:ꝛ per ↄñs ꝓ enti qḋ falſuz eſt ꝛ impoſſibile:ꝛ eſt ſimile:ſi talpe repugnaret viſio inꝗ̄tū animal:tūc cuilibꝫ aīali repugnaret. Et iō ſub rōne generis ſcḋa intelligētia potētiā ꝛ priuationez aliꝗ̄ includit:ꝗ̄ tn̄ nihil reale.d.ſed ſolū nō repugnātiaz. Si autē cōſiderata fuerit ſub rōne ſpēi:inꝗ̄tuz.i.eſt tale ens in tali gradu entitatis ordinatū:ſic ſm pḣos omnis pfectio apta nata ſibi cōpetere ſub rōne qua talis ab eterno ſibi ineſt. Et ſm hūc ſenſuz dixerunt in eternis nō differre potentiaz ab actu. Et qꝛ ſola pma intelligētia hꝫ oēm perfectionez poſſibilē reperiri in habitu entis:cū ſit rectius entitas ꝗ̄ ens:vt videbimus ſtatim:inde ē ꝙ in ea nulla eſt potentia:nec rōne generis:nec rōne ſpēi:omnes aūt citra pmā priuate ſunt gradu aliquo entitatis ꝛ bonitatis ſub rōne entis:nulla aūt ſub rōne talis entis po^{am} aliꝗ̄ hꝫ ſub rōne qua talis:ſic igiť applica ſingula ſingulis:ꝛ ſolue ꝛ cōcorda ea que in apparētia diſſonare videntur.

¶ Ibidē dicit Auer.ꝙ ſolū in pma intelligētia qditas et eēntia idē ſūt:in alijs aūt differt qditas ab eſſentia. Sed hui⁹ oppo^m nos inuenimus in.3.de aīa.te.cō.9.vbi abſolute pḣs in abſtractis vr̄ vlr̄ concedere qditatē ꝛ eēntiaz idē eē:ꝛ.7.meta.tex.cō.41.hoc idē hř. Debes ſcire ꝓ ſolone Auer.voluiſſe qditatē ꝛ eēntiā nō eē noīa ſino^{ma}:qꝛ talia ſm ipſꝫ nō vſitanť in doctrina dmr̄atiua:niſi forte ad exponēdū: tamē in pñti loco diſtinguať:qꝛ ſub proprijs rōnibus ſumūtur:vnde ſcias quiditatez eē abſtracti⁹ ꝗ̄ ſit eſſentia:vnde quiditas ſolū actuz dicit:ꝛ ab actu nomē quiditatis eſt deriuatuz:vnde ſm ipm.7.meta.21.ꝛ 34.tota quiditas eſt a forma. Eſſentia autez eſt maioris ambitus:qꝛ cōpetere pōt:ꝛ entibus in actu:ꝛ entib⁹ i potentia. Et iō ſm pn^a ipſius habem⁹ ↄcedere mām eſſentiā eē:ſeu nām:qditatez vero minime:ſilr̄ habemus ↄcedere mām eſſe de eſſentia cōpoſiti: nō habemus aūt cōcedere mām eſſe de quiditate cōpoſiti:vnde pmo phyſi.cō.5.i fine ↄ^{or} dř ꝙ mā ꝛ forma ſunt ptes ꝗ̄ditatiue.i.ptes eſſentiales cōpoſiti:non tn̄ tā mā ꝗ̄ forma ſunt ptes qditatis ↄpoſiti:ſed tota ↄpoſiti qditas forma eſt: illud igiť qḋ in reb⁹ iſtis ex mā ꝛ forma cōpoſitis facit qditatē ab eēntia differre ē mā que ē radix potētialitatis: ſic pariformiter manuducaz itellcm̄ tuū a ſimili ꝓcedēdo vt intelligas qūo ſolū i pma ite^a ē qditas ꝛ eēntia vnū ꝛ idē oībus modis. reuoca i memoria ea ꝗ̄ pauloante dixi. vz.ꝙ ſola p^a ite^a ꝛ ſub rōne gnīs:ꝛ ſub rōne ſpēi ↄſiderata ē act⁹ puriſſim⁹:oēs alie citra pmā aliꝗ̄ po^{am} hnt: ſaltez ſub rōne gnīs:qꝛ igiť rōꝑ reb⁹ mālib⁹ ꝑ quā qditas ab eēn^a differebat:erat po^a āneꝑa cū actu. Si igiť i ꝑ ſit act⁹ ſine po^a ſolū ſeqť ibi ſolū qditatē ꝛ eēntiā idē eē. In alijs āt cū ſit ↄpō ex actu ꝛ po^a:n̄ ſic ex poſi^{uo} ꝛ poſi^{uo}:ſz ſic ex poſi^{uo} ꝛ priuatiuo: vt ſupra dclatū fuit:ꝛ lōge añ nos ſbtiliſſim⁹ doctor in octaua diſtōne pmi.q.2.pulcherrime declarauit: ſeqť ergo ꝙ in talib⁹ qditas ꝛ eſſentia quoquo mō:vt.d.Com. idē nō ſunt:ſed itellectus ſubtilizans dubitare poſſet ꝓꝑ quid dixit:quoquo mō nō ſunt idē. ¶ Soluiť. in reb⁹ cōpoſitis ex mā ꝛ forma ſimplr̄:ꝛ ſine additiōe aliꝗ̄:concedendū eſt qditatē ꝛ eēntiaz nō eadez eē. Sꝫ in intelligentijs citra pmā abſolute illō nō ↄcedit ↄ^{or}:ſed cuz ly quoquo mō que ē dictio diſtractiua. Et rō eſt iſta:qꝛ in iſtis inferiorib⁹ eſt vera ↄpoſitio ex po^a vera reali ꝛ forma:ꝛ in talib⁹ ſeqtur ꝙ eēntia ꝛ qditas nō ſunt idē ſimplr̄: ſed in abſtractis:qꝛ ibi nō eſt phyſica po^a:ſz logyca tm̄:ꝗ̄ eſt ens rōnis:pro tāto dixit ꝙ quoquo mō in eis qditas ꝛ eſſentia nō ſunt idē. Dixit ēt quoquo mō:qꝛ in talib⁹ nō eſt po^a:niſi ſub rōne generis nō ſub rōne ſpēi. ꝛ iō aliꝗ̄ mō i eis qditas ꝛ eſſentia idē ſunt:ꝛ aliquo mō nō idē:ſz in rebus mālib⁹ tā ſub rōne generis ꝗ̄ ſub rōne ſpēi qditas ꝛ eſſentia nō ſunt idē. Et qꝛ in ſolo pmo ente:vt diximꝰ qditas ꝛ eſſentia idē ſunt:ideo dixit Auerr.in lib.deſtructio deſtructionū.diſpu.6.in ſolone.6.dubij.ꝙ prima cā ē qditas abſoluta:ꝛ omnia alia entia quiditatem habent. Ex his applica ꝛ ſolue.

¶ In cō.20.d.Auerro.ꝙ intellectus in potentia prius applicať nobis ꝗ̄ agens. Dui⁹ oppoſitū patuit cō.18.ꝛ.36. niſi eſſet ꝙ itellectus poſſibilis eſt prior origine:ſz itellꝰ agens eſt prior prioritate perfectiōis:aut aliter cū itellectio que fit in nobis duplex ſit:ꝛ ꝑ intellectū ſpeculatiuū ꝛ per itellectū adeptū intellcūs poſſibilis quo ad pmam intellectionē ꝓcedit itellcm̄ agentē quo ad ſcḋaz:qꝛ ſcḋa primā ſupponit.3.de aīa.36.licz vt dictum eſt:ſcḋa longe perfectior ſit prima ſm ipſum. Cō.20.

ↄ°.26. ¶ In cōmēto.26.dr̄ ꝙ formatio itellectus eſt ſemꝑ vera: Sꝫ oppoᵐ hr̄ in ↄmēto.21.vbi dr̄ ꝙ formatio itellectus nō eſt vera neqꝫ falſa. Debes ſcire ꝙ Cōmētator ꝑ formationē hic intellexit p̄mā opationē intellectus: qua q̄ditas ip̄a ſimplex in ſe apphendit̄ ꝑ itellectū: ⁊ q2 quiditas ipſa forma ē eſt: iō ab ipſa formatio dr̄: aut q2 itellectio talis mediante ſpē fit: que apud arabes etiā forma nūcupatur: ſicut alſ declaraui. Circa aūt talē intellectionē diſtīnᵐ eſt: nā aut illud qđ apprehendit̄ eſt ↄceptus ſimplr ſimplex: ⁊ talis in ſe ↄſideratus nō hꝫ aliqd per qđ poſſit ſciri: ⁊ aliqd ꝑ qđ poſſit ignorari: ⁊ circa talē nulla poteſt eſſe deceptio in itellectu: imo ibi veritas eſt: talis aūt veritas in p̄ᵃ opone intelſa ↄſiſtēs nō eſt formalis veritas: q̄.ſ.in cōpōne vel in diuiſiōe ↄſiſtat: ſed ſolū ↄſiſtit in hoc ꝙ obꝫ ita ſe offerat potētie cognoſcēti ſicuti ipm̄ eſt in ſe: ſi aūt ↄceptus fuerit ſimplex qui ſimplici actu intelligētie cōcipi poſſit: ſit tñ ↄceptus ille reſolubilis in quid ⁊ ī quale. in talibus pōt ↄtingere falſitas virtualis puta ſi intelligeret̄ hō irrōnalis: ⁊ de hoc loq̄bat̄ pħs.5. meta.t.c. 34. qñ dicebat ꝙ falſa in ſe rō nullius eſt ſimplr rō. Ibi enī eſt falſitas virtualis: virtualē aūt falſitatē appello: qñ obꝫ ↄcipit̄ in actu ſimplicis itelligētie ſub aliqua rōne ſibi repugnante. Sꝫ qñ eſſet copula formalis: tunc etiā eſſet falſitas formalis. Ad ꝑpoſitū ḡ p̄ma opatio intellectus eſt ſemꝑ vera ſeruatis illis ↄditionibus: ⁊ veritas illa ↄſiſtit in hoc ꝙ obꝫ ita p̄ſentet ſe intellectui ſicuti eſt: veritas enī eſt adequatio rei ad itellectū. qñ aūt dixit Cōmētator ꝙ nō eſt vera neqꝫ falſa: itellexit de veritate ⁊ falſitate: que in cōpōne ⁊ diuiſione ↄſiſtit: q2 talis ſolū in ſcđa itellectus opōne habent fieri.

ↄ°.27. ¶ In cōmento.27.hꝫ Auerroes ꝙ ſcia in poᵃ gñat̄ a ſcia in actu. Sꝫ huius oppoᵐ hꝫ.3.de aīa.ↄmēto.5.in ſolutiōe tertie q̄ōnis. vbi hꝫ hoc pro iconuenienti: q2 tunc ſcia que eſt in magiſtro eēt gñans ſciam que eſt in diſcipulo: ſicut ignis gñat aliū ignem ſibi ſilē. Debes ſcire ꝙ Auerrois hanc ↄñam ⁊ rōnē accepit a Theᵒ ſuꝑ.3.de aīa.capᵒ.32.⁊.33. Themiſtius aūt vr̄ deduxiſſe illud ex ſnīa plonis. Inquit.n.capᵒ.32. Et ſi cui extrema opio incredēda videatur: oēs hoīes q̄ ex actu ⁊ poᵃ conditi dicimur ad vnicū intellectū agētē referri: vñ ↄſiſtimus ſumuſqꝫ hoīes. Nihil ē q̄obrē auerſari abſterrerive debeat: vñ.n.cōes ille aī ↄceptiones p̄notioneſqꝫ cōes oībꝫ haberent̄: vñ ingenita illa impreſſaqꝫ olim mētibus p̄mox notioia ↄſtitiſſet nā duce: nulla rōne: nulla doctrina: vñ poſtremo itelligere mutuo ⁊ intelligi viciſſim poſſemus: niſi vnꝰ ſingulīſqꝫ intellectus fuiſſet: quē cōeꝫ oēs hoīes haberemꝰ. Quocirca veriſſime illud apud platonē legit̄. Niſi ingt hoībus cōia eſſent multa: ſed ꝓpriuꝫ qđ aut ipromiſcuū ↄtineret̄ in ſingulis: nō eſſet admodū facile oſtendere ⁊ ſignificare alteri volūtatem ſuā. hec ille. Nos āt alſ declarauimus plonis auctoritatē nō ꝓcedere de itellectus vnitate: cuꝫ totū ſtudiuꝫ academicox ſit in plurificatiōe ⁊ imortalitate animax humanax: ſed illud dictuꝫ platonis erat ꝑꝑ ideas ponendas: naꝫ niſi eſſet vna cōis idea in qua hoīes ↄuenirēt: nō facile alter alteri ſuos ↄceptus poſſet exprimere. Iſta autē rō Themiſtij ⁊ Auerrois vt alſ deduxi: multas hꝫ inſtātias: ſꝫ qđqđ ſit pro nūc dico ſm̄ ipſiꝫ: ſciaꝫ non poſſe gñari a ſcia: ſicut ignis gñat̄ ab igne: hoc aūt ſequit̄ ſm̄ ponentes pluralitatē intellectus: vt ipſe opinat̄: qđ quō declarat̄ nō eſt p̄ntis negocij: ſi q̄ tñ eſt declo vide q̄.o. Themiſtius: ⁊ iſto mō negauit ipſe gñari ſciaꝫ a ſcia. Tñ ꝙ ſcia abſolute alia via non poſſit gñari quātuꝫ ad indiuiduū nullibi ipſe dixit hoc: immo p̄ſe ↄmētuꝫ eſt ↄtra illos qui tenēt nr̄m ſcire eē reminiſci ſꝫ Auerroeꝫ. ſed videant queſo ↄmētuꝫ ſcđꝫ p̄mi poſterioꝝ ⁊ ↄmētū.48.⁊.49.p̄mi meta.⁊.7.meta.ↄmento 58.⁊ in fine ſcđi poſterioꝝ. ⁊ in ↄmēto ſuꝑ libro de ſenſu ⁊ ſenſato in colūna tertia.⁊.3.de aīa: cōmēto.5.⁊.20.⁊.6. ethicoꝝ.capᵒ.4.⁊ tūc videbūt verū iſta fuerit opio Auerrois nec ne. Iſta voluimꝰ notare: ne verboſitas aliquorū mentē Auer.ꝑuerteret.

¶ In ↄmēto.29.hr̄ ꝙ delectatio nō eſt in itellectu. Sed huius oppᵐ hr̄.12.meta.t.c.39. Soluit̄. in itellectu nō eſt delectatio eiuſdē rōnis cuꝫ illa que eſt in ſenſu. ſꝫ bñ alterius rōnis pōt delectatio eſſe: vide Themiſtiū in.3. de aīa.capᵒ.47.⁊ intelliges hoc. ↄ°.29.

¶ In eodē ↄmēto fuit oppoᵐ nobis: naꝫ ibi.d. Cōmētator ꝙ ꝓpriū appᵒ ſenſitiui ⁊ deſiderij ſenſibilis eſt cū p̄ſentia obiecti ſenſati. eꝫ aūt eſt de appetitu intellectuali. Sꝫ huius oppoᵐ inducebat̄ de aīalibus ꝑfectis: q2 talia hñt imaginationē ⁊ deſideriuꝫ reſpectu abſentiū ſenſatoꝝ: ſicut pꝫ.2.ð aīa.t.56.⁊.20. Nec valꝫ ſi dicat̄ ꝙ ibi loquitur de imaginatiōe: nō aūt de deſiderio: nā deſideriū ↄſequitur imaginationē: ſicut vmbra ↄſequit̄ corpus. Soluit̄. iſta dr̄is intelligit̄ cū ꝑciſione: ſicut dr̄ in ſimili de vlī ⁊ ſingulari: vt ſunt obiecta ſenſus ⁊ intellectus. ↄ°.29.

¶ In cōmēto.33.dicit Cōmētator ꝙ cogitatiua nō ↄpōit intelligibilia ſingularia. Huius oppᵐ pꝫ in hoc 3ᵒ.ↄmēto 22.⁊.20. Cōfirmat̄.q2 cogitatiua apparet intellectus particularis: eo q2 hō ꝑ ipſuꝫ ꝑticulr̄ diſcurret. ¶ Soluitur dictū ↄᵐ hic. intelligit̄ ſano mō: ⁊ ſenſus eſt iſte: cogitatiua nō cōponit ſingularia.i. terminos ſimplices: qui tamē vles ſunt: q2 hoc ꝑtinet ad itellectū q̄ eſt ſuperior cogitatiua. ſingulare hic nō ſumit̄ vt diſtinguit̄ ↄtra vle: vt itelligit ↄdicens. Sꝫ vt diſtinguit̄ cōtra compoſitū. ↄ°.33.

¶ Dicit in cōmēto.34.ꝙ bonū ⁊ malū vex ⁊ falſum ſunt in eodē gn̄e. Sꝫ oppᵐ huius pꝫ.6.meta.t.c.vltimi.vbi hꝫ ꝙ bonū ⁊ maluꝫ ſunt i rebus: ſed vex ⁊ falſuꝫ ſunt in intellectu. Soluit̄.ꝙ boᵐ ⁊ malū duplr̄ poſſunt ſumi. vno modo vt mouēt in gn̄e cauſe efficiētis: alio mō vt mouēt in gn̄e cauſe finalis: ſi p̄mo mō ſic bonum ⁊ malū: ſunt in anima ſicut vex ⁊ falſuꝫ: ⁊ ſic ſunt in eodē gn̄e: q2 vtrūqꝫ eſt cognitio. nā.12.meta.ↄmēto.36. Balneū in aīa mouet vt efficiēs. ⁊ balneū extra aīam mouet vt finis: ⁊ ideo ſi ↄſiderent̄ vt mouēt in rōne finis: ſic hñt eē in rebus: de h̄ tñ latius dicemus in cōmēto vltimo.6.meta. ↄ°.34.

¶ Auerrois ↄᵒ.36.in recitādo opionē Themiſtij.d. ꝙ ponēdū itelſꝫ abſtractū: tūc h̄ vex ē ꝙ id qđ eſt magis viſibile magis ↄp̄hēdit̄. Sꝫ opᵐ hꝰ pꝫ.2.meta.ↄᵒ p̄. Soluit̄. dctū eiꝰ hic itelligit̄ ſic. ꝙ ſi itelſo abſtractus itelligit res māleſ iꝑfectas multo magis aptꝰ ē itelligere res abſtractas ꝑfectas: h̄ tñ nō ē ſibi facile ſꝫ difficile: ⁊ ita dixit. 2. meta.ↄᵒ p̄.ꝙ exᵐ illō pħi de viſu noctue rᵒ lumini a diei nō oñdit ipoſſibilitatē. ſꝫ difficultatē: dico ꝑ locū a minori ꝙ ſi itelſo iſta iꝑfectiora itelligit multo magis aptus eſt intelligere res ipſo ꝑfectiores: ſicut hs eſt ⁊ abſtracte ſube: hoc tñ nō eſt ſibi facile: ſꝫ laborioſuꝫ ꝑꝑ ipꝫ in cognitione nr̄a naturali dependere a ſenſatis. ↄ°.36.

¶ In eodē ↄᵒ.36 in illa pte in q̄ rep̄hēdit Alexᵐ vr̄ hr̄e ꝑ incōuenienti ꝙ eternū in ſua actiōe idigeat aliquo corruptibili: ita ꝙ ex eis fiat vna actio. Sꝫ hꝰ opᵐ pꝫ.3. de aīa. ↄᵒ.18.de itelſu agēte ⁊ phantaſmate. ſilr.7. meta.ↄᵒ.31.⁊ 2.phy.t.c.26.vbi dr̄ ꝙ ſol ⁊ hō gñant̄ hoīeꝫ. Soluit̄. ↄᵐ negat eternū nō poſſe ↄiungi corruptibili eo mō quo alexāder ponebat: q2 ſicut ſibi iponit Auerroes: ipſe Alexāᵉ tenuit itellectū poſſibileꝫ eē gñabilē ⁊ corruptibilē: ⁊ poſuit intellectū agentē abſtractū eē qui apud Alexᵐ deus eſt: ⁊ dixit ꝙ in copulone intelſo adepti deus vniebatur formalr̄ intellectui poſſibili: hoc aūt non pōt intelligere Cōmentator: nā ſi aliquod abſtractū informaret corru- ↄ°.36.

pibile aliquo modo a corruptibili dependeret:⁊ ideo caueant qui ad intentionez eius tenent aīam intellectiuā dare eſſe formalr̄ homini.illud aũt qđ de phantaſmate ⁊ hoīe allegabaẗ nihil mouet:tũ quia phantaſma non eſt mā īrellectus agentis: nec virtus informatiua hoīs eſt mā reſpectu ſolis in hoīs productione: ſicut intellectus poſſibilis erat mā ſm̄ Alexandruz reſpectu intellectus agentis in copu'atiõe.tum etiam qꝛ phantaſma ſortis ⁊ platonis non eſt p̄mũ inſtrumẽtuz intellectus agentis: ſed ſecũdariuz ⁊ extraneũ quoquo mõ: ſicut pꝫ.3. de aīa. ꝯ.19.⁊.20.cõmẽtis. Naz ſicut dicit Auic.ſpẽs eſt in p̄ma intentione nature nõ indi^m niſi per accidẽs. Et ita dicen/ puto de ſolo ⁊ homine:ſed de hoc latius vide.8.phy. cõ/ mẽto.15.vbi declaraẗ quõ nouitas ſit in effectu deriuata a voluntate antiqua ⁊ quomõ non.

ꝯ^m. 36. ¶ In eodẽ ꝯmẽto.36.in illa parte in qua ponit opinionẽ ſuã.d.ꝙ intellectus in habitu eſt ꝑ quem extrahimus ī/ tellecta. Huius tñ oppoſitũ ſupra dixerat cõtra Alexan/ druz hoc idẽ opinantez.¶ Soluiẗ.ibidẽ vbi cõtra Ale/ xandruz arguit ⁊ ꝯtra Auẽpace: ibi.n.dicit.⁊ etiã quomõ attribuiẗ actio propria intellectui que eſt facere intelle/ cta intellectui gñabili ⁊ corruptibili.ſ.qui eſt in habitu. Niſi quis ponat ꝙ intellectus qui eſt in habitu ſit ītelle/ ctus agens compoſitus cũ intellectu mãli:vt.d.Themi/ ſtius:aut ponat ꝙ forma poſtrema nobis qua abſtrahi/ mus ītellecta:⁊ intelligimus ea eſt cõpoſita ex ītellectu in habitu ⁊ intellectu agente: vt Alexander ⁊ Auempace ponunt:ſicut nos etiam reputamus eſſe apparens ex ſer mone Ariſto.in intellectu in habitu: ergo non diſcordat ab Alexandro:niſi pro quanto ponebat intellectum ma/ terialem qui eſt pars ipſius eſſe corruptibilez: non autez in modo ponendi.

ꝯ^m. 51. ¶ Dicit Auer.ꝯ^m.51.ꝙ bonũ actuale cõe oībus eſt lauda/ bile.Oppo^m p̄mo ethicoꝝ.cap.16.Soluiẗ.ſumiẗ laudabi le ethicoꝝ ꝑ ſtrictius ꝙ̃ hic: qꝛ ibi ſumiẗ vt diſtinguiẗ ꝯ honorabile.hic aũt lato vocabulo ſumptum eſt.

ꝯ^m. 66. ¶ In cõmẽto.66.d.Cõmẽtator ꝙ tactus ꝯphẽdit ſenſibi le ſuũ ſine medio. Huius tñ oppoſitũ pꝫ.2.de aīa.ꝯmẽto 107.108.115.¶ Soluiẗ. tactus ꝙ̃tũ eſt merito receptiõis nõ idiget medio:ſꝫ ꝑ accñs ⁊ merito contractus nihil ꝓ/ hibet ipſum medio indigere.

¶ Concordantie ſuper libro de ſenſu ⁊ ſenſato.

Scribit Cõmentator ſup ꝯ^m libri de ſenſu ⁊ ſenſato ꝙ virtutes diuerſificanẗ adinuicẽ ſꝫ forti tudinẽ ⁊ remiſſionez. vide oppoſitũ huius.7.phy.ꝯ^m.20. ad finẽ ꝯmẽti.Soluiẗ.nõ rõne ſui qꝛ in indiuiſibili cõ/ ſiſtunt diuerſitas v̄tutũ eſt.ſed eſt merito diſpõnũ ⁊ me rito ſui inſtr̄i:ſicut pꝫ p̄mo de aīa.t.c.65.vbi dr̄.ſi ſenex ac/ cipiat oculum iuuenis videbit vtiq; vt iuuenis.

¶ Cõcordantie Auer.ſup primo caplo de ſuba orbis.

Dicit Auerroes in p̄mo cap te de ſuba orbis ꝙ vnũ cõpoſitũ hr̄e niſi vnã formaz eſt impoſſibile. Huius oppoſitũ pꝫ ab ipſo in.3.celi.ꝯ^m.67.vbi põit plu/ res formas elemẽtoꝝ in eodẽ remanere.¶ Soluiẗ ipſe ſentit loquendo de formis ſubalibus ꝑfectis ⁊ totalibus ꝙ in vno cõpoſito nõ eſt niſi vna tñ:nam cũ illa ꝯſtitu/ at rez in actu ſimplr̄ q̃libꝫ ſupueniẽs eẽt accidens : fallit aũt de formis q̃ nõ ſunt vere ſube:ſed ſunt q̃ſi medie in/ ter ſubam ⁊ accidentia:quales ſunt forme elemẽtoꝝ apđ ipſuz:⁊ iđ caueant ponẽtes formã corporeitatis in via ei⁹ ⁊ multomagis caueãt tenẽtes in via eius aīam intellecti uam eſſe formã vere informãtẽ:qꝛ iſta nũq̃ fuit opinio eius. Et ſi veritas ſit iſta vt catholice ꝯfitemur.

¶ Potẽtia eſt differentia ſubalis materie.d.Cõmentator in eodẽ ꝯmẽto.Sꝫ huius oppoſitũ pꝫ p̄mo phyſi.ꝯmẽto 70.vide p̄mo ph.ꝯ^m allegato:qꝛ ibi diffuſe diximus.

¶ Super ſecũdo capitulo.

In ſecũdo caplo.d.Cõmẽtator ꝙ celũ indiget aīa mouente ipſuz in loco ⁊ virtute mouente ipſuz ſemꝑ. Sed huius oppoſituz pꝫ in.2. celi. ꝯmẽto.6.Soluiẗ.negaẗ.2.celi.t.c.6.celũ hr̄e aīam qualẽ antiqui ponebant: qꝛ crediderũt ꝑmanentiã illius aīati corporis eẽ eiuſdẽ rõnis cum illis que ſunt hic:non nega tur tñ celũ animatũ eſſe pro quanto hꝫ p̄n^m ſeperatuz a quo mo^r:⁊ ꝑ qđ appetit ſicut pꝫ p̄mo caplo de ſuba orbis in fine vbi dr̄.⁊ nõ fuit celũ dictũ hr̄e aīaz.Et hoc eſt rõ/ nabile:nam vt ſcribit Cõmẽtator.8 ph.ꝯmẽto p̄mo.p̄n/ cipiũ motus de oībus mobilibus eſt : ſicut aīa de rebus viuis:⁊ hoc nõ ītelligunt moderni qui ponũt intelligen/ tiam vere celũ aīare:qꝛ non poſſunt eleuare imaginati/ uam ſupra cogitatiuam.

¶ Ibidẽ Cõmentator di.ꝙ celum de ſe hꝫ finitatem ſue actionis. Huius tñ oppoſitũ pꝫ ab ipſo in.3. caplo huius vbi dr̄.ꝙ celũ recipit actionẽ infinitatẽ:ſimilr̄ ꝯdicit illi qđ imediate dixerat:⁊ eſt ꝙ celũ eſt ſimplex:⁊ iđ non hꝫ potẽtiã ad corruptionẽ.¶ Soluiẗ.celũ reſpectu motus localis de ſe finitatẽ hꝫ:qꝛ põt quieſcere ſi pro orbe tãtũ ſumaẗ celuz:nam infinitas motus eius totalr̄ eſt ab ex/ trinſeco motore.celũ reſpectu ſui eſſe nõ hꝫ p̄n^m intrinſe/ cum ꝑ qđ poſſit nõ eſſe:ſicut ſunt iſta gñabilia qꝛ tale p̄n cipiũ eſt mã p̄ma:hꝫ tñ celuz hꝫ p̄n^m extrinſecũ dans ſi/ bi ꝑmanentiã eternaz ⁊ ꝯſeruans ipſuz in ſuis diſpõnib⁹ neceſſariys:⁊ ſi tale p̄n^m nõ eſſet: ita eſſet de ſuba celi in/ quit Cõmẽtator hic:ſicut eſt de eius motu: ⁊ ẽ locus iſte expſſus ꝯtra Gregoriũ ariminenſez qui voluit eterna ⁊ neceſſaria nõ habere cãz efficientẽ: celũ igiẗ hꝫ põt reci/ ꝑe actionẽ ifinitã:cũ eternũ ſit.ſiẗ dr̄.3.ca^o de ſuba orbis: ſed cã effectiua ſui ꝑpetui mot⁹ nõ eſt ipm̄:ſed eſt abſtra/ ctum principiuz:ſic igitur mẽs Auerrois ſibi concordat.

¶ Super tertio capitulo.

Dicit Cõmẽtator in.3.caplo de ſuba orbis.ꝙ celuz eſt ſubm tñ nõ mã. Huius oppo^m pꝫ.9. meta. cõmẽto.17.Soluiẗ.nomẽ materie quãdoq; diſtinguiẗ cõtra formã:⁊ qñq; diſtinguiẗ ꝯtra ſubm.Et p̄mo qdem modo ſumpſit Auerrois.9. meta. ꝯmẽto.17.qñ dixit ni hil prohibet vt celum ſit mã : ſed prohibet vt ſit forma: Et rõ huius eſt:qꝛ.2.de gñatione.53.tex^o. materie eſt mo ueri ⁊ pati:forme vero agere ⁊ mouere: qꝛ igiẗ celũ mo^r iđ põt hr̄e rõnem materie:vt ex eo ⁊ inte^a fit vnũ motuz ex ſe:qꝛ oẽ tale ex duabus naturis ꝯponiẗ.ſ.nã cauſante motũ:que hꝫ modũ forme:⁊ ex nã recipiente motuz:que eſt nã ꝑ modũ materie:ſicut pꝫ in p̄mo caplo huius:⁊ ex hoc pꝫ error multoꝝ Auerroiſtaꝝ qui videntes ꝙ Cõ/ mẽtator tenet celuz ſecluſo intelligẽtia nõ eſſe cõpoſituz ex materia ⁊ forma: crediderunt celũ eſſe formaz ſimpli cez de intentione eius:⁊ hoc nũq̃.d.Auerrois.bene dixit vltimo caplo de ſuba orbis. ꝙ mediat inter purã poten/ tiam ⁊ actum puruz:nũq̃ tñ abſolute dixit celũ actũ aut formam eſſe.Sed bene quando celuz cõparatuz ad iſta inferiora diciẗ quaſi forma:ſicut pꝫ primo celi cõmento 24.⁊ ſecundo de gñatione ⁊ corruptiõe.textu ꝯ^m.50. vbi diciẗ ꝙ forma ⁊ finis in terminis oīum.Si aũt materia ſu matur:vt diſtinguiẗ cõtra oīm ſic celum verius dicitur ſubm ꝙ̃ materia:quia materia iſto mõ vt ꝯ ſubm diſtin/ guitur:dicit carentiam forme cum aptitudine ad illam: ſicut pulchre declarat Themiſtius p̄io phyſicoꝝ.in di/ greſſione propria quaz facit de potentia materie : ⁊ quia celum non habet potentiaz ad eſſe:ideo verius ſubiectũ dicitur ꝙ̃ materia:⁊ ſic loquutus eſt Cõmentator hic dũ dixit celum ſubiectum eſſe non materiam.

¶ Super vltimo caplo de ſubā orbis.

In vltimo capitulo de ſubſtātia orbis. d. Commētator ꝙ corpora celeſtia ſunt diuerſarum ſpecierum. Oppoſitū huius pʒ ſcdo celi. ɔmēto 39. ⁊ 49. ¶ Soluitur. duplex ſpēs. analoga ⁊ vniuoca: vt ſepe diximus: corpora celeſtia ſunt eiuſdem ſpēi analogice: non ſunt eiuſdem ſpēi vniuoce: ſed vt ſic ſunt diuerſarum ſpecierum.

¶ Concordantie Auerrois ſuper metaphy. Ariſtotelis ⁊ primo ſuper primo libro.

cº.3. Aggrediamur nunc obſecro dicta Auerr. in metaphiſicis. inquit ipſe ɔmēto primo primi metaph. ꝙ materia nō vere generatᷣ neqʒ corrūpitur. Huius autem oppoſitum meminimus nos legiſſe ſuper primo phyſi. ɔmēto. 60. Soluitᷣ. materia vere generatur ⁊ vere corrūpitur ſubiectiue: motus enim eſt in moto ⁊ nō in motore: ⁊ qꝛ ſubʒ gñationis ⁊ corruptionis eſt mā: ꝓpterea dicimus nos ipſam vere gñari ⁊ vere corrumpi: quia. ſ. ſubiectū eſt. Materia non vere gñatur neqʒ vere corrumpitur tanq̄ʒ gñationis aut corruptiōis terminus. primo modo loquitᷣ primo phyſi. ɔmento. 60. ſicut ipſe ſeipſum ibi declarat. Secundo modo loquitur hic: ⁊ etiam loquutus eſt pħs primo phyſi. t. c. 82. Dicant alij quidquid velint. diſtinctio vera eſt in ſe: nec aliter dicta Auerrois adinuicem conciliari poſſunt.

cº.5. ¶ In cōmēto tertio primi. huiꝰ dicit Auerroes ꝙ forma hominis non eſt homo. Huius oppoſitum pʒ per ipſum 7. meta. 34. ⁊ 21. Dico ꝙ ſolō pʒ ex ɔmēto. 21. ſeptimi metaphiſice: quia ibi dicitᷣ ꝙ homo poteſt dupliciter ſumi vno modo pro ſui quiditate: ⁊ cum ſua quiditas ſit ſua forma: nam materia nec eſt ꝓprie q̇ditas: nec quiditatis ē pars: ſic forma hominis homo dici poteſt: ſi autem homo ſumatur pro eſſentia hominis: que quia compoſita eſt ex materia ⁊ forma ſic hominis forma non eſt hō: qꝛ forma eſt altera pars eſſentie hoīs: ⁊ altera eſt materia. ⁊ enim materia ⁊ forma ſunt partes eſſentiales cōpoſiti: ſicut pʒ primo phy. ɔmēto. 5. ⁊ 7. meta. 37. ⁊ ideo refert dicere in via Auerrois aliquid eſſe de eſſentia alicuius: ⁊ aliq̇d eē de quiditate illius: ſicut ſupra declaraui in tertio de aīa. ſuper ɔmēto pmo. quiditas eſt quid magis abſtractum q̄ʒ eſſentia. Conſimiliter materia bene dicitᷣ eſſentia quedam aut nā: quiditas tamē proprie loquendo dici non dʒ: ſed ſi quādoqʒ dicitur ſumit pro eſſentia: ⁊ ideo aliquid poteſt eſſe de eſſentia: qđ tamē non erit de quiditate illius. ſed ſolum vehiculum quiditatis: ⁊ tale eſt materia ſm ipſum: ⁊ per iſtam diſtinctionē ſoluuntᷣ omnia argumenta ſubtilis doctoris in. 7. meta. ⁊ in tertio ſententiaꝝ diſtinctione. 22. queſtione vnica: ſi bene aduertis: ⁊ etiā p iſtam diſtinctionem ſoluitᷣ cōtradictio: qꝛ forma hominis eſt homo vno modo: ⁊ forma hominis non eſt homo alio modo. vide cōmētum. 21. ſeptimi meta. ⁊ intelliges totum: qđ diximus eſſe de intentione Auerrois.

cº.12. ¶ In cōmēto. 12. videtur ponere formas mixtoꝝ diſtinctas eſſe a formis elemētoꝝ: ⁊ per ɔſequēs ponit pluralitatem formaꝝ. Huius tñ oppoſitum pʒ pmo caplo de ſubā orbis. Solonē q̄re ibidem nam ſup illo loco diffuſe dixi.

cº.15. ¶ Raritas ⁊ denſitas ſm Auerroim. 15. cōmēto pmi metaphy. ſunt de predicaᵐᵒ ſitus. Huius tamē oppoſitum dicitᷣ 7 phy. cōmento. 15. vbi dicitᷣ ꝙ ſunt qualitates: ⁊ quarto phy. ɔmēto. 84. vbi dicitur: ꝙ ſunt quantitates. Soluitᷣ. ſupra. 4. phy. 84. dixi de hoc. ⁊ etiā. 7. phy. 15. nō opʒ igitᷣ tertio repetere. nō te pigeat reuoluere chartas.

cº.15. ¶ In eodem cōmento. 15. dicitur ꝙ impoſſibile eſt vt idē recipiat paſſionem ⁊ trāſmutetur de cōtrario in contrarium. Huius tamen inſtantia pʒ primo phy. 63. de materia prima: ⁊ primo de ſubſtātia orbis. ⁊ in quampluribus alijs locis. Soluitᷣ. intelligitᷣ dictum eius de ente in actu non de ente in pura potentia: ſicut eſt prima materia. Nam ſi ens in actu inquantū in actu idem manens mutaretur de cōtrario in ɔrium: tunc ſimul et ſemel eſſet in actu ⁊ i potētia reſpectu eiuſdem: qđ nō capit itellꝰ pħoꝝ.

cº.17. ¶ In cōmēto. 17. dicit ex ſententia alexandri gñus a materia differre. Huius tamen oppoſitū videtur. decimo metaphy. t. c. 24. Soluitᷣ. gñs non eſt vera materia: vt dicit Cōmentator hic: quia materia talis non eſt actus aliquis: nec actum habēs: neqʒ vniuerſalē: neqʒ particularem: ſed eſt pura potētia: ⁊ ideo caueant ponentes formam corporis ſubſtātie materie prime coeternam eſſe: tunc enim materia eſſet corpus aliquam formam vniuerſalē habens: ⁊ ita nulla eſſet differentia quā ponit Auerroes hic: inter gñus ⁊ materiam. Gñus enim non dicit puram potentiā: ſicut prima materia: ⁊ per hoc a materia differt. nec dicit vltimum actum nō cōtrahibilem per alium actum quiditatiuum: ſicut differentia ſpecifica dicit. Sed di. quādam formam generalem: que mediat inter puram potētiam ⁊ actum cōpletum: qualis eſt vltima differentia. ⁊ ideo genus poteſt predicari: non autem mā: quia predicatum vt dicunt logici habet modum forme ⁊ quia gñs aliquā formā dicit: non autem materia: inde eſt ꝙ illud predicaᵐ eſſe poteſt: illud vero minime. Tamē licʒ gñs vera materia nō ſit: tamē eſt materie proportionale: ſicut di. Porphirius caplo de differentia: nam quemadmodum ex materia ⁊ forma fit vnum per ſe cōpoſitum: ſic ex genere ⁊ differentia fit per ſe vna ſpecies: ⁊ quia ſicut materia in phyſica cōpōne contrahitur qualificatur ⁊ perficitᷣ per formas: ⁊ ſubſternitur forme tanq̄ʒ ſubiectum: ſic gñs ꝑficitur cōtrahitur ⁊ actuatur per differentias ⁊ ſubſternitur eis: ſicut perfectibile ad perficiens: ⁊ ſicut ſubiectū ad formam: ⁊ inde fuit ꝙ modus predicandi gñis fuit in quid: ⁊ modus predicandi differentie fuit in quale: quia genus predicatur per modum per ſe ſtantis: differentia autem per modum informantis: ⁊ alteri adiacentis: ⁊ per modum qualificantis predicatᷣ: ⁊ ideo genus in quid: ⁊ dr̄ia ꝑdicatᷣ in quale. ¶ Solutio ergo cōtradictiōis ſtat in hoc puncto. gñus non eſt vera materia. gñs tamen eſt materie ſimile.

cº.28. ¶ Vle itellectū: inq̇t Cōmētator ɔᵒ. 28. pmi meta. ē ꝑus ſʒ cāʒ: eo qđ eſt ſub eo. Huiꝰ tñ oppoᵐ pʒ ꝑ de aīa. ɔᵒ. 8. ¶ Soluitᷣ. iſtud dctm̄ ꝓcedit de vli plonico qđ erat p ſe extra ſeparatū a ſingularibus: ſʒ dctm̄ pmi de aīa ɔᵒ. 8. locū hʒ de vli Ariſtotelico: ſicut pʒ ēt. 12. meta. ɔᵒ. 4. vbi dr̄: ꝙ vlia apud Ari. ſunt collecta ex ſingularibus ab itellu q accipit iter ea ſilitudinē: ⁊ facit ea itentionē vnā.

cº.39. ¶ In ɔmēto. 39. dr̄ ꝙ nil mediat iter mālē ⁊ abſtractum. Oppoᵐ pʒ. 2. phy. t. c. 26. de forma hoīs vltima. Soluitᷣ. auctoritas eius: ſic intelligitᷣ nulla nā eſt in re extra que non ſit: aut a materia ſeparata: aut in mā imerſa. De forma aūt hoīs vltima nō dicimus ipſam mediā eē p abnegationē vtriuſqʒ extremi: ſʒ dr̄ media ſʒ ſilitudinē ⁊ ſcdʒ cōparationē: nam pro quāto in aliquo ɔuenit cum formis mālibus: mālis eſſe videtᷣ: pro quāto rō ɔuenit cum abſtractis: aliquo mō abſtracta eſt: ⁊ ideo forte dixit themiſtius ſciam de aīa mathematicā eſſe ſciam ⁊ mediam: ſicut etiā nos ſuperiori anno. 1506. declarauimus pulchre: dum librum de anima interpretaremur.

cº.50. ¶ In cōmento. 50. ſcribitur antiquos quattuor cauſas cognouiſſe. Huius oppoſitum pʒ ſecūdo phyſi. ɔmēto. 9. vbi dicitur eos ignoraſſe formam. Soluitur. hoc habet locū de antiquis qui fuerunt Ariſtotelis tempore: ⁊ ita gloſſa

Cõmẽtator hic propoſitionē iſtā. Sed ſcḋo phyſi.cõmẽto.9.loquitur de alijs antiquis qui longe ante tempora Ariſtotelis de cauſis rerū diſputabāt: illi enim ſolum materias cognouerunt:ph̃ia enim Balbutiendo incepit: ſicut dicitur in hoc primo. Et iḋ diſtingue tp̃a ꝛ ↄcordabis ſcripturas:ſicut inquit diuus Hieronymus.

℄ Concordantie Auer.ſup.z.meta.

3ª.j **Auerrois** in ↄmẽto primo ſcḋi meta. facit iſtam ↄſequẽtiam: ꝙ ſi intellectus noſter nõ intelligeret abſtractas ſubas:tunc aliquid natura feciſſet fruſtra:qꝛ feciſſet illud qḋ eſt in ſe nãliter intellectū non intellectū ab alio. Sed oppoſitum huius ſequit̃ ex dictis eius.7.meta.ↄmẽto.58.vbi dicit hec verba:eſſentie rerum intelligibilium ſunt exiſtentes licet non itelligant̃. Confirmat̃ auctoritate eiuſdē ibidē ↄº.46.ſubſtãtie ſubſtãtie:lʒ nõ diffiniant̃:nõ.n.diuerſant̃ in ſuis ſubſtãtijs quãdo diffiniunt̃ ꝛ quãdo non diffiniunt̃: ſicut ẽ diſpoſitio in viſibilibus:q̃m ipſa nõ ſunt minus viſibilia q̃n videnẗ:q̃ȝ quãdo non videnẗ. Et confirmat̃.nam ph̃s ſcḋo de aĩa.t.c.142.reprehendit antiquos opĩãtes ſenſibile ꝛ ſenſum eſſe relatiua ſimplr̃: quia tunc nullus eſſet actu color ſine viſu.ſed idem eſt iudicium de ſenſibili reſpectu ſenſus:ꝛ de intelligibili reſpectu intellectus.3.de aĩa.textu ↄmẽti.3.ſicut ergo ſenſibile non hʒ eſſe per ſenſum:ſic nec intelligibile ꝑ intellectū. Et confirmatur. quia intelligibile intellectum nã precedit:prius autẽ inquantū prius nõ dependet in eſſe a poſteriori. Preterea. Rõ Auerrois vt.d.ſanct' doctor hic.ꝛ doctor ſubtilis in ſcḋo meta.q.3.videt̃ peccare ꝑ fallaciã ↄſequẽtie: qꝛ arguit ſic:ſi ſubſtãtie abſtracte non ſunt intelligibiles ab intellectu noſtro:ḡ a nullo:ac ſi ſic argueretur ħ nullus hõ currit:ergo nullum animal currit. ⁊. peccat ſecũdo in ħ qḋ ipſe dicit ꝙ eſſent fruſtra. Sed hoc non procedit:quia fruſtra vt dicitur ſecũdo phy.eſt quãdo aliquid eſt reſpectu alicuius finis quem non includit. Manifeſtū eſt aũt ꝙ finis intelligentiaꝝ non eſt vt a noſtro intellectu intelligant̃: q̃re multiplr̃ peccat ratio Auerrois ſicut video.

Digreſſio ꝑ defenſiõe auerrois ꝑ ſua fũdamenta.

℄ Soluitur.multi moderniꝝ laborauerunt in deducẽdo ↄſequentiã iſtam Auerrois:vt talia incõuenientia euitaret: ꝛ quia dicta eorum vana ſunt. Ideo pono modum ſm quem Cõmẽtator in via ſua habʒ defendi. Dico ꝙ ſʒ ipſum in tertio de anima. in infinitis locis ꝙ intellectus noſter cum ſit virtus ſeparata a mã eſt totius entis:ꝛ iſta fuit prima ratio ph̃i ad probandũ imãlitatem eius:nam materia eſt ſicut opacitas quedam obtenebrans lucem: ꝛ ideo quãto virtus aliqua fuerit magis imerſa materie tanto magis eſt a cognitione deficiens; ꝛ per ↄñs quanto magis ad imaterialitatem accedit:tanto magis ad cognitionem tendit:ꝛ ideo nõ incõuenienter dictū eſt quãlibet intᵃᵐ eſſe plenam formis:pro quanto quelibet itelligentia cum ſit a materia ſeparata eſt omniũ cogitatiua: qḋ quomõ contingat non eſt preſentis negocij. Auerrois igitur ſermo ſicut mihi videt̃ initiatur huic fundamento: nam ſi ſubſtantiaꝝ abſtractaꝝ cognitio noſtro itellectui repugnaret:aut hoc eſſet inquãtũ materialis:aut inquãtum humanus:aut inquãtum abſtractus:ꝛ inquãtuʒ intellectus eſt.nõ inquantũ materialis eſt:qꝛ demõſtratuʒ eſt in tertio de anima.ſm ipſum: ꝙ intellectus eſt virtus abſtracta a materia. Nec inquantũ humanus: qꝛ vt humanus poteſt intelligere res materiales:que ſunt potentia intellecte:ergo multo magis poterit intelligere abſtracta: que ſunt actu intellecta. Lʒ non ita facilr̃: nam ſicut dicit Cõmentator ↄmẽto.36.ſuper.3.de anima. vbi examinat dictum themiſtij:ſi poſuerimus ꝙ intellect' mãlis nõ eſt admixtus materie:tunc ille ſermo erit verus.ſ. ꝙ illud qḋ eſt magis viſibile magis cõprehendit̃:q̃ñ qḋ cõprehendit minus perfectum ex eis cõprehendentibus que non ſunt admixta materie:neceſſe eſt:vt comprehendat perfectius ꝛ non ecõtra. Et confirmatur: quia aliter deſideriũ naturale eſſet ad impoſſibile: nam ſi intellectui humano inquãtum humanus eſt repugnet abſtractoꝝ cognitio:cum homo naturalr̃ ad talem cognitionem inclinetur teſte ph̃o in prohemio meta. ſequitur ergo tale deſiderium ad impoſſibile ferri. Nec valet ſi dicat̃ talẽ cognitionem eſſe poſſibilem pro alio ſtatu: quia licʒ ita ſit ex parte rei:tamẽ apud Ariſto.non inuenitur aliquis locus in quo ponat alium ſtatum:imo oppoſitum poteſt colligi ex dictis eius in primo ꝛ decimo ethicoꝝ.vbi ponit ꝙ felicitas mortuis cõtingere non poteſt. Relinquitur igitur ꝙ ſi intellectui noſtro talis intellectio repugnaret:ꝙ hoc eſſet inquantuʒ abſtractus:ꝛ inquãtum intellectus eſt:ſed qḋ repugnat intellectui inquãtum intellectus eſt:illud repugnat cuilibet intellectui:ſequitur ergo ꝙ ſi ſubſtantie abſtracte a noſtro intellectu non eſſent intelligibiles: ꝙ a nullo intellectu eſſent intelligibiles:naʒ in his que ſunt eiuſdem nature:aut vniuoce:aut analogice quidquid per ſe repugnat alicui rõne nature:repugnat omnibus exiſtentibus ſub illa natura:ſicut per oppoſitũ: ſi quid per ſe competit alicui rõne nature per ſe: competit omnibus illius nature.z.celi.59. ꝛ iſta rõ Cõmẽtatoris eſt a ſigno non eſt a cauſa:ſi bene aduertis:ꝛ ex hoc ẽt ſequitur per locum a ſigno: ꝙ tunc natura feciſſet aliqḋ ocioſum:nam cum eſſe ſubaꝝ ſeparataꝝ ſit vita intellectualis.12.meta.39. Si a ſe nõ intelligerent̃ fruſtra eẽnt: quia fruſtra eſt eſſentia que caret propria operatione:mõ ſubſtantia intellectualis non habet aliquam operationẽ inſequentem formam materialeʒ inquantũ materialis eſt:vt calefacere inſequit̃ calorem: nec operationes anime vegetatiue:aut ſenſitiue:nec etiam intellectiue:vt diximus in deducẽdo. Forte dices ꝙ adhuc haberent operationem:que eſt ſcḋm locuʒ mouere. Sed cõtra motio preſupponit in intelligentijs ipſuʒ intelligere ꝛ velle.12.meta.ↄmẽto.36.ſi igitur intelligere carerent: carerent ꝛ mouere ipſo.ꝛ ita eſſent fruſtra:quia cuʒ ſint naturaliter intellecte ꝛ a nullo ſint intellecte:carerent ergo ſua naturali opatione:ergo ocioſe eſſent in natura:ſicut diximus. ꝛ omnia iſta ſequunt̃ a ſigno nõ a cauſa:ꝛ ſic ſicut vides tollũtur omnia argumẽta latinoꝝ cõtra Auerroem. Ad cõtradictionis autem formam ſoluentes dicimus reꝝ eſſentias poſſe exiſtere:eſto ꝙ non intelligantur loquendo de eſſentijs rerum in quibus ſuum eſſe non eſt ſuum intelligere:ſed tale intelligere eſt ſibi aduẽtitiũ ꝛ extraneum:ſicut accidit lapidi ꝙ ſit intellectus ꝛ habeat eſſe cognitum:ſed in eſſentijs rerum quaꝝ eſſe eſt ſuum intelligere in talibus fallit ꝓpõ Auerrois: ſicut eſt in ꝓpoſito de abſtractis ſubſtãtijs:ſi enim tales nõ eſſent actu intelligentes ꝛ intellecte tales non eſſent: quia ſuum eſſe eſt ſuum intelligere ꝛ ecõtra ſcḋm ph̃os:modo autem iſtud ſequitur ex hypotheſi data: vt deduximus per locuʒ a ſigno:non autem a cauſa.

℄ In cõmento vndecimo Auerroes videtur ponere diſſolutionem fieri a priori ad poſterius. Oppoſitum autem videtur dicere ipſemet in cõmento.23.ſeptimi meta. magna fuit queſtio de hac materia apud pluſq̃ȝ Cõmentatorem ſuper primo tegni:ꝛ conciliatorem in differẽtia.8. ꝛ omnes ſeq̃ces an reſolutiua via fieret ab effectu ad cauſam:an econtra:ꝛ pluſq̃ȝ Cõmentator voluit ꝙ fieret a cã ſuper effectũ:ↄciliator aũt voluit ꝛ oẽs moderni ꝙ fieret oppoſito mõ. Nos aũt in hac mã mediãdo dicim' ↄpõnẽ ꝛ reſolutionẽ dupliciter fieri poſſe: vno modo ſcḋʒ rõnẽ. 3ª.xl

⁊ alio modo ſꝫ nãꝫ:⁊ tunc dicimus ꝙ reſolutio q̄ fit ſcđꝫ rõnem procedit a cauſa ſuper effectuꝫ: vnde themiſtius primo poſteriorꝝ analeticorꝝ. caplo.26. inquit reſoluere appello veri ↄcl'one poſita cauſas ex qbus confecta eſt ↄclo exquirere:⁊ illud maximo argumento eſt.naꝫ liber poſteriorꝝ reſolutorius apparet:eo qꝛ de poſteriori reſolutiõe agit̄ in eo.q̄ eſt penes mãꝫ neceſſariam:talis autē reſolutio eſt circa demõſtrationem:que eſt ibi ſubiectuꝫ: demõſtratio autē de qua agit̄ ibi principal'r eſt demr̃o ſimpl'r:que a cã ſup effectuꝫ ꝓcedit: qꝛ ꝑ illã acqrit̄ ſcire ſimpliciter diffinitũ in illo libro:nõ aũt ꝑ demõſtrationē qꝛ. qꝛ illa non facit ſcire ſimpl'r:ſed ſcđm qd:nãꝫ ſcire ſimpl'r eſt rem ꝑ cãm cognoſcere:⁊ qm̄ illius eſt cauſa:⁊ ꝙ impoſſibile eſt aliter h̃re:qꝛ igitur reſol'o illa:que ſcđꝫ rõnis diſcurſum penes cauſas attendit̄ ſupra effectus:ſequitur ergo pluſq̄ Cõmentatorē rectius ſentire in hoc q̄ moderni:ſcire enim reſolutorie aliquē effectum ⁊ intelligere eſt cum cognouerimus cauſas eius ſimplices ⁊ principia p̄ma vſq ad elemẽta:vt dicit̄ p̄mo.ph.t.c.p̄mi. Et hoc etiã Auerroes ↄfirmat in p̄ti loco:quãdo dixit ꝙ ſi poſtremũ nõ fuerit ⁊ prius ſit non põt fieri ſuã diſſõneꝫ: que per diſſolutionē habet̄.Et confirmat̄.nam clarũ eſt ꝙ in mathematicis ſciẽtiꝭ eſt maxima certitudo ꝑ reſolutionē:pꝫ aũt ꝙ ibi non fit demõſtratio quia:⁊ ꝑ ↄñs.reſolutio ſcđm rõnem non fit ab effectu ad cãꝫ:ſed potius econtra.Et iſtud apud me nõ eſt dubium:dicant alij qdquid velint:alia eſt reſolutio que fit ſcđm nãm:⁊ talis fit ab effectu ad cãm:natura enĩꝫ reſoluit mixta in quattuor elementa.⁊ elemẽta in mãꝫ ⁊ formam : de iſta reſolutiõe loquit̄ Cõmẽtator.7.meta.ↄmẽto.23.qꝛ ibi loquitur de diſſolutione:que fit attendendo penes illud qđ eſt a nã: non autem a rõne:Et iſtius etiã ſententie eſt beatus doctor in.3.meta.in expoſitione ſecundi textus:ſicut videre potes ibi euidenter.

cō.16. ℭ In ↄmento.16.dicit̄ ꝙ mathematice demõſtrationes ſunt in primo ordine certitudinis:⁊ nãles ſequunt̄ eas in hoc. Huius oppoſitũ dicit̄ p̄mo de aia.t.c. primi : vbi dr̃ ꝙ ſciẽtia de aia excedit omnes alias ſcientias nobilitate ſubiecti:⁊ certitudine demonſtrationis preter diuinam.

ℭ Soluitur.multe ſunt ⁊ varie expoſitiones illius loci ſicut noſti:ſed illud qđ nobis videt̄ eſſe dicẽdum ꝓ nũc: eſt iſtud:qđ notat hic Cõmẽtator in ↄmẽto iſto:dicit enĩ ꝙ in eadem ſcientia ſi diuerſatur certitudo ſcđm magis ⁊ minus:multo magis diuerſatur in diuerſis ſciẽtijs ſcđm genus: pro quo debes ſcire:vt ſcribit Cõmentator p̄mo celi.ↄmẽto.22.qm̄ aũt differentes ſunt demõſtrationes quarꝫ alteri atteſtatur ſenſus ⁊ alteri non : aut quia non eſt innata ſentiri:aut quia non eſt poſſibilis vt ſentiatur ꝗ̄ fides prime demõſtrationis erit magis perfecta. vnde ex hoc colligo ꝙ demõſtrationes nãles quibus plures ſenſus atteſtant̄ ſunt maiores certitudines q̄ demõſtrationes: quibus pauciores ſenſus atteſtãtur. ⁊ ſi certitudo mathematicarꝫ ſcientiarꝫ compararet̄ certitudini demõſtrationũ nãlium penes hoc:dico ꝙ ceteris paribus ſem per demõſtrationes nãles eſſent certiores demr̃onſbus mathematicis:quia nãles cauſe ſũt magis ſenſate q̄ cãe mathematice:nãlis.n. verſatur circa ſenſibilia propria:⁊ mathematicus circa ſenſibilia cõia.ſi non certitudo demõſtrationis attendat̄ penes abſtractionē ⁊ ſimplicitatem ſubiecti:ſic mathematice excedunt nãles ſciẽtias:qꝛ vt dicit̄.3.de anima.⁊.3.celi.⁊.2.phy.nãlia ſe habent per additionē ad mathematica:vnde ſic ariſmetica certior ē geometria:qꝛ eſt de paucioribus: vt dicit̄ p̄mo poſteriorũ.caplo illo.certior aũt eſt ſciẽtia altera altera. Iſta ãt propoſitio ſic intellecta hab; veritatem vt in pluribus: fallit aũt quãtum ad librũ de aia.ꝓcipue quo ad tertium librum.in quo agitur de intellectu qui eſt ens magis abſtractuꝫ q̄ qđlibet mathematicũ:qm̄q aũt certitudo attendit̄ penes iudiciũ po' apprehendentis talem certitudineꝫ:⁊ penes hoc ꝙ ſcia oſtendit illud a quo eſt fons ⁊ origo cogitationis omnis ⁊ principiorꝝ oĩum in alijs ſciẽtijs:⁊ in qualibꝫ ſcientia:Et ſic ſcia de aia cum tractet de intellectu agente:⁊ poſſibili qui diſtinguit ⁊ indicat quãlibet veritatē in qualibꝫ ſciẽtia:certiſſima eſt oĩum ſcientiarꝝ preter diuinã:⁊ iſta fuit mẽs Themiſtij ibi:⁊ Auer. in cõmẽto 2°.p̄mi de aia.ad calcē ↄ'ti ſi bñ aduertis.Sed dices replicãdo ꝙ ſi iſto modo ſcia de anima eſſet certior alijs ſcientijs nobilitate ſubiecti ⁊ certitudine demr̃onis: a pari ⁊ diuine ſcia ſaltem quantuꝫ ad ſcđm eſſet certior. Soluo.ſcia de aia nõ eſt nobilior neq certior diuia q̄tũ eſt merito ſubiecti. Nam illa diuina dr̃ eo:qꝛ circa deum verſat̄ ⁊ abſtractas ſubas:que nobiliores ſunt aia intellectiua:teſte Auerroi in.3.de aia.ↄ'to.19.neq etiã rõne certitudinis oſtenſe põt eſſe certior ſcia de aia : qꝛ lꝫ ſcia de aia oſtendat eſſe intellectus agentis a quo eſt certitudo principiorꝝ ſciẽtiarꝝ oĩum:tñ diuina etiã ↄſiderat de deo qui eſt altior cauſa veritatis ⁊ certitudinis q̄ ſit itellect' agens:naꝫ vt.d.Cõmẽtator in.2.meta.ↄmẽto.4. omnia entia acquirunt eē ⁊ veritatem a prima cauſa:⁊ ideo bñ dixit Cõmentator ↄmẽto.p̄mo.ꝙ ſcia de aia in nobilitate obiecti excedit omnes alias ſciẽtias:⁊ etiã i certitudie demr̃onis p̄ter diuinam.Attẽdit̄ ẽt certitudo demr̃onis ex eo:qꝛ pauciores dubitationes contingunt in eis ⁊ minor eſt difficultas reſoluendi q̄ in alijs.Et penes maiorē euidentiam illuminatiõis eſſe ſuper effectuꝫ:⁊ ſic loquitur Cõmẽtator hic dũ.d.ꝙ demonſtrationes mathematice ſunt in primo ordine certitudinis:⁊ nãles ſequuntur eas in hoc:⁊ poſt nãles: ſũt diuine:⁊ hoc quo ad certitudinē demr̃onis quo ad nos:que attendit̄ penes maioreꝫ euidentiaꝫ cauſe ſuper effectum:lꝫ ſi loquamur de certitudine quo ad nos que eſt penes obiectuꝫ magis nobis notum:vt ſic nãles ſunt in primo ordine ⁊ math'ce in.2°. Cum ille ſint de ſenſibili ꝓprio:ille autē de ſenſibili cõi. Diuine aũt etiam vt ſic ſunt in tertio ordine. Sed de ordine nature diuine demõſtrationes ſunt in primo ordie. Naturales in ſecũdo cum ſint de ſubſtantia. Mathe'ce in tertio cum ſint de accidentibus:ſuba aũt natura prior eſt accidente.7.meta.t.c.4. Nolo tñ abſolute cõcedere qđlibet ↄſideratuꝫ in nãli ph'ia eſſe prius natura quolibet cõſiderato in mathematica:qꝛ hoc falſum eſt:ſed quo ad hoc ꝙ demr̃ones mathematice ſunt de accidẽtibus preter aſtrologiaꝫ:ſicut pꝫ in.12.meta.44.⁊ quia accidens poſterius natura eſt ſuba:ſic quo ad hoc ſunt in tertio ordine quo ad naturam.Sed ſunt in primo ordine quo ad nos penes euidentiã illuminationis eſſe ſup effectuꝫ. Et ad hunc ſenſum primo poſteriorum multum ph's laudauit mathematicas demonſtrationes.⁊ etiam in preſenti textu quando.d.ꝙ atribologia mathematica non eſt expetenda in omni re:nam ſermones fiunt ſcđm exigentiã materie ſubiecte.cogita bene ⁊ pondera:qꝛ pauci vl' nulli potuerunt hoc intelligere:ſicut paſſim videre poteris.

ℭ Concordantie Auer.ſup.3.meta'ce.

Inquit Auerroes cõmento primo tertij metaphyſice. ꝙ conſuetudo Ariſtotelis fuit inducere ſermones diſputatiuos in qõnibus difficilib'. Hui' tñ oppoſitum videt̄ dicere primo celi.cõmento ſcđo.et primo de anima.cõmento.65.Solutio.huius pꝫ ex ↄmẽto 85.primi de celo. vide ibi ⁊ ↄſidera. cō.p̄mo.

ℭ In ↄmẽto.16.dicit Cõmentator ꝙ nomina denominatiua ſignificãt vnum cõpoſitum. Huius tamen oppoſitũ

p3.5.meta.ꝯmēto.14.vbi vult: ꝙ nomina denominatiua significāt pmo formā.ꝛ.7.meta.ꝯmēto.18. ꝛ in predicamentis.caplo de subā.vbi dicit ꝙ album non eſt in gñe ꝓpter ſuum duplex ſignificare.ꝛ.7.meta.ꝯmēto allegato.d. ꝙ quādo accidentia p accidens ſumpta fuerint in ſuis ſubiectis eſſentialibus:tunc habebūt nomina ſignificantia vtrūqꝫ.De hoc vide que ſcripſi ſuper ꝯmēto.8° ſecundi de anima tamen diffuſius dicā3 infra.5.meta.ſuper cōmēto.14.q2 ibi eſt locus propꝛius.

¶ Concordantie Auer.ſup 4°meta.

ꝯ.p **Dicit** Cōmentatoꝛ in ꝯmento pmo quarti meta.ꝙ ſcīa de natura eſt de ente mobili. Dubius tamē oppo^m videt dicere.12.meta.ꝯmento.5.vbi.d. ꝙ eſt de corpore mobili.ꝛ in prologo ſuo ſuper pmo phy. dicit res ſenſibiles eſſe ſubiecta ſcientie nālis.¶ Soluit.non eſt cura phīs de nominibus vt ipſemet dicit ſuper ꝯmēto primo pmi phy.idem intelligit apud me Cōmentatoꝛ p corpus mobile ꝛ per corpus naturale p res ſenſibiles p ens mobile:ꝛ p ſubam mobilem:nec inuenio aliquā diſcordiam inter antiquos de ſubto phie:ſ3 latini fuerunt auctores illi^s difficultatis:illd igit qd ego dico i hac mā eſt iſtud ꝙ ꝯ^m idē intellexit p iſta noīa:ꝛ iō in hoc nō eſt inſiſtendū:de rōne aūt formali ſubti nālis phie:ſ3 ꝯ^m dicat qñqꝫ mobilitatē eē:qñqꝫ ſenſibilitatē:tñ iſta ſi adiuicē cōparent indubitāter credo nālitatē eē rōnē formalē ſubiectiuā ꝛ qditatiuā totius nālis habitus.rō q̄ me mouet eſt iſta.q2 mobilitas ꝛ ſenſibilitas hñt reduci ad illā; nā.n.eſt pn^m motus.Amplius.mobilitas eſt ꝓpria pa°:ꝛ nulla talis pōt eē pma rō ſubti ſcie:q2 q̄l3 talis eſt demōſtrabilis aut demōne ſimplr:aut ſaltem demōne cauſe tm̄:ſtat.n.aliquā paſſionē eē p ſe notā quo ad ſimplicem inherentiā ad ſub3:q̄ tñ nō ſit euidens euidētia cauſe:ꝛ ſic eſt in ꝓpoſito q2 l3 motū eē ſit de pncipijs cognitiōis ſcie nālis:ꝛ nō poſſit demrari demōne q2 aut demōne dante cām ꝛ eē.nihil tñ phibꝫ poſſe dmōſtrari demōne cauſe tm̄.Amplius.illa eſt pma rō.forma ſubti adequati nālis habitus qua p̄ poſita aliqd repo^r ſub tali habitu:ꝛ qua primo remota aliqd remo^r a tali habitu.hꝫ eſt nālitas:nā oīa hñtia pncipiū motus ꝛ quietis ſūt phyſice cōſiderationis:ꝛ oīa carentia hꝫ pn^o non ſunt amplius phyſice ꝯſiderationis:ſicut p3.2.ph.t.c.71.ꝛ ꝯfirmat p phm ꝛ Cōmētatorē ibidē.t.c.73.vbi pbant pmū motorē non eē nālis ꝯſideratiōis:q2 in eo nō eſt pn^m motus: tale aūt nā eſt.Confirmat p Auer.in ſcdo prime phie.t.c.16. vbi phs.d. Jdeo pmo pſcrutandū nobis eſt de nā qd ſit: ita nāqꝫ ꝛ de qbus eſt phyſica manifeſtū erit:ꝛ Cōmentatoꝛ in ꝯ^o ſup iſtis verbis inqt. qñ hō ſciuerit nā3 q ſit declarabunt ei nālia a nō nālib^s:qd clarius dici potuit.S3 ſuit dubitatū ſimilr p magnificentiā tuā ꝓpter qd eſt qd cū Ariſto.dicat pmo poſteriorum ꝙ ſubm in ſcia ſit p ſe notū in tm̄ ꝙ Auer.pmo phy.ꝯmēto.vltimo.ꝛ.2.ph.22. ꝛ.26.ꝛ.2.de aīa.27.ꝛ in plerisqꝫ locis alijs tenet ſub3 nō poſſe in ſcia demrari:nec a priori nec a poſteriori; ꝛ tñ nos videmus tēpoꝛibus nr̄is:ſemp in pncipijs libroꝝ pma3 q̄ſtionē fieri de ipſo ſubto. Nec val3 ſi dicas ꝙ illud intelligit quo ad nā3 nō quo ad nos:nā ſi ſubm nō deberet eē notū quo ad nos ſaltē3 demrabile eēt demōne quia: ꝛ iſtud l3 a latinis teneat:apud Auer.tñ vbiqꝫ h̄ negatum eſt.Dico ꝙ dubitatio pulchra eſt ꝛ ſubtilis. ſ3 illud qd p nūc occurrit mihi eſt h̄:ꝙ refert aliqd eē notū in ſe ꝛ refert illud notū eē in ordine ad aliqd pdicatū attributū ſibi ab intellectu:vñ dico ꝙ aliqd pmo mō pōt eē p ſe notū:ꝛ tñ ſecūdo mō ſtat iſtud dubiū eē ꝛ ſatis ignotū: ens eē notū eſt:nec intellectus circa ꝯceptū entis in ſe errare pōt:cū nō habeat aliqd p qd ignorari queat:q2 ꝯcept^o eī^s eſt ſimplr ſimplex.ꝛ talis aut totalr ſcit: aut totalr ignorat; vt dr nono meta.t.c.22.tñ vtꝝ ens ſit vniuocū deo ꝛ creature:ſimilr vtꝝ ens dicat ꝯceptū p ſe tertiū a ſuis inferioꝛibus dubiū eſt ſatis ꝛ ignotum:ꝛ iō l3 diuina ſcia ſit de tranſcendentibus ꝛ cōiſſimis que valde notiſſima ſūt in ſe:tñ de iſtis formari ꝓpōnes difficillime pp quas ſcia illa erit ignota ſatis:ꝛ ſatis difficilis: facilitas enim ꝓpōnis nō oꝛit ex noticia ſubti tm̄:ſed ex inherētia predicati ad ſubm:vnde qñ talis inherentia nota eſt:tūc tota ꝓpō nota eſt:vnde phs querit in.12.ꝛ.7. meta. vtꝝ ens ꝛ vnū habeat aliquā intentionē vlē3 actu extra decē pdicamēta:ꝛ iſta q̄ſtio p3 ꝙ difficillima eſt.Jta in ꝓpoſito dicimus nos quātūcūqꝫ ponat ſub3 phie nālis ſiue ens mobile:ſiue corpus mobile:ſiue ſuba ſenſibilis:vel aliqd hꝫ dico qdlib3 iſtoꝝ notū eē in ſe:ꝛ nullū vt ſic demrari pōt aliquo gñe demōnis in ſcia nāli.ſ3 q̄rere poſtea vtꝝ corpus mobile ſit ſub3 in ſcia nāli:iſtud nō eſt ꝯſiderare corpus in ſe:ſ3 eſt ꝯſiderare ipſū3 in ordine ad aliqd pdicatū attributum ſibi a rōne:ſicut eſt iſta intētio ſubm:ꝛ ſic ſtat illud ignotū eē:vñ iſta nō iplicat mihi notū3 eſſe corpus mobile eſſe;ꝛ tamē ꝙ me lateat vtrū3 ꝯditiones ſubiecti ſcie competant corpori mobili:vt ad totum phyſicū3 negotiū ptinet:iſta eſt extēporanea ſolutio:tñ magnificētia vr̄a ſuper hoc cogitabit.

¶ Jn ꝯmē.2.quarti meta.d.ꝯ^m ꝙ ſuba eſt cauſa accidētiū nō ſcdm finem ꝛ agens:ſed ſcdm ſubm ꝛ mām tm̄. Dub^s tñ oppoſitū ſcribit phs in.2.de aīa.t.c.36.vbi d.aīam eſſe cauſā3 corpoꝛis animati in triplici gñe cauſe formalis finalis ꝛ efficiētis.Et ad hoc mihi videt dōm eſſe:ꝙ ſuba cōpoſita r^o accidentiū exiſtentiū in ipſa ꝯcurrit tāqꝫ mā ꝛ ſub3:talia.n.ſunt terminata;ꝛ nō hñt mā3 in qua ſubiectent primo:niſi ꝯpo^m:talia aūt nō ſunt ab ipſo ꝯpoſito tāqꝫ ab agente:q2 cū mā ꝛ efficiēs non coincidant in idē: dicimus ꝙ ab ipſo vt ab agente:impoſſibile eſt talia accidentia dependere:ꝛ ideo talia dependere ab extrinſeco motore in gñe cauſe efficientis:nam agens q̄tū3 dat de forma: tantū dat de ꝯſequētibus ad formam mediante forma:ſicut colligit ex.8.ph.32.ꝛ.3.celi.ꝯmēto.28. ſ3 dices quomō compoſitū eſt cauſa talium accidentiū : cum phs primo.ph.82.dicat mā3 cum forma cauſam eē oīu3 eorum:que ſunt ſicut mater.Soluitur.l3 compoſita ſint mā in qua accidentia iſta ſubiectantur.tñ in rei veritate ratio.ꝓpter quā recipiant in gñe cāe mālis eſt mā: ꝛ rō ꝓpter quā recipiantur in compoſito in genere cauſe finalis eſt ipſa forma:ſicut p3.2.caplo de ſuba orbis: ſuba igitur compoſita quomōcunqꝫ diſtinguatur a materia ꝛ forma rōne qua compoſita eſt reſpectu talium accidentium ſubiectiue in ea exiſtentium non concurrit vt agēs non vt forma neqꝫ finis:ſed ſolum vt materia: illud aūt qd adducit de ſcdo de anima patet;ꝙ non eſt ad propoſitum:quia non negamus ſubſtantiam que eſt forma poſſe eſſe cauſā3 finalem ꝛ agentem reſpectu accidentium: ꝛ iſto modo patet mens Auerrois in hoc loco.Ut autem quidam dicere voluerunt hic ſubſtantiam eſſe verā cauſam materialem accidentium:non autem cauſam agentem veram:ſed pullulatiuā3 ꝛ ſimilitudinariam: ſic etiā finalem : iſta non ſunt Auerroiſtica ſicut diximus alias ſed veritas in via eius iſta eſt. ꝯ.2

¶ Jn cōmēto tertio.quarti meta.dicit Cōmētatoꝛ ꝙ ens ꝛ vnum vnam naturam ſignificat ſubiecto. ſed diuerſis modis. Dubius tamen oppoſitum habet in.12. meta.21.ꝛ 22.ꝯmentis.vbi hab3 ꝙ ens non ſignificat aliquā3 naturam. ¶ Solutio.qui ponunt vniuocationem entis ꝛ vnitatem conceptus entis per indifferentiam:dicūt conceptum entis non dicere rem aliquam neqꝫ realitatem ꝯ.3

Digreſſio de rōne formali ſubti adequati nālis phie.

aliquā: ſ; dicūt ꝙ dicit quandā formalitatē q̄ h; modū intētiōis pme: ⁊ ita gloſat Cōmētatorē.12.meta. ↄmētis 21.⁊.22.q: ibi ↄ^m nō negat abſolute ens nō iportare aliquē ↄceptū: ſ; ſolum negat ꝙ nō dicit aliquā nām.f.aliquā rē; vel realitatē diſtinctā a ſubſtātia ⁊ ab accñte a deo ⁊ a creatura: ſ; ꝙ ens nō dicat aliquē ↄceptū realē obtiuū hoc nūꝗ̄ Cōmētator: vt aiūt: negauit: nobis āt cū ſupportatiōe iſtoꝝ: vr oppo^m de intētione eius. nā ego teneo ↄceptū entis ſcd̄ȝ ipſuȝ nō eē aliqd tertiū vniuocū diſtinctū a ſuis partibus ſubiectiuis neq; nām neq; formalitatem importans. vñ ipſe. d. in. 10.meta.ↄ^m.8.ens ſigꝭ decē pdicamēta pma ſignificatiōe ⁊ ſine medio: nō q: ens ſit cōe cōitate nois ⁊ imediate ſigꝭ ſua ſig^{ta}: ſicut dixerūt vulgares: ſ; ſignificat decē pdicamēta ſine medio p q̄to deſcēdit nō p drias vniuocas: ſicut gñs in ſpēs: q: tūc ens eēt ſicut gen9: ⁊ p ↄñs nō poſſet ſubȝ eē in aliqua ſcia: ⁊ ꝙ nō dicat aliquā nām diſtinctā a decē pdicamētis patuit ē; i ↄ^{tis} allegatis. 21.⁊.22.12.meta. ſ; illud qđ intēdimus pbare eſt videre vtꝝ dicat aliquē ↄceptū tertiū diſtictū a decē pdicamētis: ⁊ ad hoc dicimus ꝙ bñ iportat vnū cōceptum cōē; cōitate analogie r^m decē pdicamētoꝝ: q dr ſ; pus ⁊ poſterius. ſi. n. nullā vnitatē hrēt nō eſſet de eo ſcia ⁊ iſta eſt ſentētia eius expſſe in. 4. meta. ↄmēto. 2. iſte āt ↄceptus ſm ipſum nō eſt diſtinctus a ſuis iferiorībus: vt dixerūt ſcotiſte: vñ. 4. meta. ↄmē. 6. dicit cōmentator ꝙ ens ⁊ vnū nō ſignificāt vnā intētionē in oībus reb9 neq; īētionē diuerſaȝ ab oībus rebus. Et ſic p; q̄r ſ; Auer. ens nō dicit aliꝗ̄ rē nec realitatē nec formalitatē tertiaȝ vniuocā diſtinctā a deo ⁊ a creatura ⁊ a ſubā ⁊ ab accñte. Sȝ dices: q̄tū ad ↄdictiōis formā dicet: Dico ꝙ ↄ^m ↄ Auic. tenet in. 3. ↄmēto. 4^i. meta. ⁊ āt in. 10. meta. ↄmento 8°. ꝙ ens ⁊ vnū ſigñant vnā nām. ſ. vnū ↄceptū: nō tñ diſtinctū realr vel ex nā rei: ſed ſola rōne a ↄceptib9 ſuoꝝ iferioꝝ: ſ; diuerſis modis: vnitas. n. nō iportat aliquē ↄceptū vel formalitatē poſitiuā: vt dixerūt poſteriores diſtictā a ↄceptu entis: ſ; ſolā indiuiſionē ſupaddit vnum ex mō ſig^{di} ad ſp; ens: ſ; in re ſignificata ↄueniūt: ⁊ iō. d. ꝙ ens ⁊ vnū ſigñat vnā nām in ſubto: ſ; dñs ſcdȝ mo^m ſig^{di}. Auic. aūt voluit ↄuerſuȝ. vȝ. ꝙ tam ens q̄ vnū importarēt de p ſe vnūqđq; aliquē ↄceptum poſitiuū: quorum vnus erat ab altero diſtinctus. ſic igit̄ Auer. ponit ens ⁊ vnū idē ſig^{re}: ſ; qñ dixit ꝙ ens ⁊ vnū nō ſigñat aliquā nāȝ: intellexit ad modū platonicoꝝ: ꝙ. vȝ. illa nā ſit nā tertia a ſuis inferiorībus ſepata ⁊ diſtincta. vñ ipſe dicit. 12. meta. ↄmē. 21. ens ⁊ vnū: ſunt ex rebus vl̄ibus que nō hñt eē extra aīam. Et idem h; decimo meta. ↄmento 6. ſimilr ens ⁊ vnū non dicunt vnā intentionē vniuocaȝ tertiā ab intentionibus decem predicamentoꝝ: ſed ſolū eſt indñs p analogiā vt diximus ex intentione eius. 4. meta. ↄmēto. 6. ⁊ cōmēto. 2. vñ etiā. 10. meta. ↄmēto. 6. dicit. ipoſſibile eſt vt aliquid cōe pluribus ſit ſuba: niſi ſm ꝙ eſt in aīa tñ. ⁊ ſubdit parū infra. ꝙ ens ⁊ vnū ſunt de intētionibus vl̄ibus. q̄ nō hñt eē niſi in aīa: vnitas igitur ↄceptus entis ⁊ cōitas eius eſt cōitas ⁊ vnitas analogie: non vniuocationis nō diſtincta ſcdm eſſe: vel ex nā rei a ſuis inferioribus: ſed ſolū in aīa ⁊ in ↄceptu. Et nota bene iſta: q: multi laborauerunt in videndo veritatem in via Auerrois: ⁊ non potuerunt. Et ꝙ hoc ſit verū pbat̄ rōne duplici. ſi ens inquātū ens nō diceret vnū ↄceptuȝ analogum diſtinctū rōne a ↄceptibus ſuorum inferioꝝ: ſeq̄retur ꝙ nō poſſet de eo aliqua demōſtratio fieri. ↄñs eſt falſuȝ: q: bonitas demōſtrari pōt de ente mediante veritate nō rōne alicui9 inferioris ad ens: ſ; rōe ſui. q̄ ens inquātū ens. d. aliquem vnū ↄcep^m. Confirmatur q: ſi ens inquantū ens nō diceret aliquē conceptū ppriū rōne diſtinctum a ſuis inferiorībus: ſed ſolū cōitatem nois importaret: ſequeret̄ ꝙ nullum predicatum eſſentiale ⁊ per ſe de eo diceret̄: ↄñs eſt falſum: nam dicimus ꝙ iſta eſt per ſe. ens eſt vnum. probat̄ ↄſequētia. q: ſm Auerroiȝ. 4. meta^{ce}. ↄmēto. 2. de ter^o equiuoco bene aliqđ predica^m accidentale pōt verificari vlr: ſicut i^a ppō eſt vlr vera: ois canis eſt pulcher: nullū tñ predi^m per ſe de tali pōt verificari: cū igit̄ vnitas ⁊ bōitas primo verificet̄ de ente rōne ſui: ⁊ non rōne alterius: demōſtratiue ſequi vr: ꝙ ens inquātū ens eſt cōe deo ⁊ creature: ſube ⁊ accidēti: non ſola cōitate vocis: ſed ↄceptus diſtincti rōne a ↄceptibus inferiorībus: ⁊ hec nō pōt negari ab hoīe habente intellectum habilitatum ad bonum.

ℂ In cōmēto. 4. huius enumerat ſcias medias Cōmētator in numero ſciaꝝ mathematicaliū: ſicut eſt pſpectiua ⁊ muſica. Dubius tñ oppoſi^m vr ſentire phs. 2. phy. t. c. 20. vbi h;. demonſtrant aūt ⁊ que magis phyſice q̄ mathematice: vbi loquit̄. vt. d. Cōmentator: ⁊ vlr oēs expoſitores: de ſcientiys medys. Soluit̄. q̄cquid dicant aliꝗ ſciētie medie vt eſt muſica aſtrologia ⁊ pſpectiua: ⁊ que aſſimilant̄ his: ſunt potius inter mathematicas ſciēas enumerande q̄ inter phiſicas: ⁊ rō eſt iſta: nam habitus ſcientificans ſpecificat̄ a medio: ita. n. phs poſuit diſtinctionem inter ſpeculatiuas ſcias in. 6. meta. t. c. 2. q: aūt media taliuum ſciaꝝ ſubalternataꝝ mathematica ſunt: ſ; applicata ſint materie ſenſibili: dicimus ꝙ cū denoiatio inſeq̄t̄ formā ⁊ nō māȝ: actum ⁊ non potentiam: ſicut eſt de intentione phi. 2. phy. t. c. 21. ⁊. 9. meta. t. c. 7. ppter hoc ⁊ ſi māle in talibus nāle ſit: cū formale ſit mathematicū: potius ergo mathematice q̄ nāles debent nūcupari: ⁊ iſtius etiā opinionis eſt btūs doctor: qui ⁊ ſi. in. 2. phy. ſuper allegato t^o oppo^m dicat: tñ ſeipſuȝ retractauit in q̄onibus ſup Boetio de trinitate. Ad auctoritatē āt phi dico ꝙ illa eſt multiplex ſ; amphibologiā: q: vn9 ſenſus eē pōt: ꝙ duo ſint cōparata: ⁊ vnum ſit illud ad qđ fit comparatio: vt ſit ſenſus ꝙ mathematice pure ⁊ ſcie medie cōparent̄ ad phyſicas tñ. Et tūc ſenſus eēt iſte ꝙ ſcie medie: ſunt magis phyſice q̄ mathematice pure ſint phyſice: ⁊ iſte ſenſus verus eſt: ⁊ ſic intellexit phs: vñ trāſlatio arabica ibi clarior eſt nā et ſonat hoc qđ diximus: ⁊ hoc eſt rōni cōſonum: mediū. n. magis ↄuenit cum extremo q̄ vnū extremū cū alio extremo. Cū maior ſit diſtictio extremi ab extremo q̄ extremi a medio: ſeu medy ab extremo. Alter ſenſus pōt eſſe: vt vnū ſit comparatum ⁊ duo ſint ad que fiat comparatio: ⁊ tunc ſenſus eſſet iſte: vt ſcie medie cōparate ad mathematicas ⁊ ad phyſicas ſciētie medie ſunt magis phyſice q̄ mathematice: ⁊ iſto mō intellecta ppō phi falſa eſt pp rōnē quā adduximus. ↄ°.4.

ℂ In ↄ^o.21.d.ↄ^m ꝙ nullus itellectus itelligit ↄria eē ſimul: ſ; opponebat̄ ibi in margine de vnitate itell9: nā cū opiones de ↄdictoriys ſint ↄrie teſte pho in. 2. pihermenias: ſi vn9 eſt oīuȝ itell9: vt ipe poſuit: tūc ↄria erūt i eodē ſimul: ⁊ cū itell9 poſſit itelligere oia q̄ ſūt i eo: ſi igit̄ tales opiones ↄrie ſūt i ipo: ipe poterit itelligere ↄria ſimul eē. Ad h aūt vr Auer. ridere in. 6. meta. ↄ^o vltio: vbi. d. p pōnē i^{am} nō tenere in aīa: ſ; ſolū in mā: nā l; mā eē aiam nō poſſit recipe duo ↄria in ſimul: tñ aīa bñ pt: de h tñ videbim9 ifra i illo loco: iō pro nūc dimittat̄. ↄ°.21.

ℂ Cōcordantie Auer. ſup 5. meta^{ce}.

Quinto meta^{ce}. ↄ^o.3.d.ↄ^m ꝙ pn^m māle eſt illđ qđ demrat̄ cū hac ppōne ex. Dui^s tñ opp^m vr ſentire ipe i p ph. ↄ^o.58. vbi. d. ꝙ i ſubito dicim9 ꝙ h ſit h: in pū one āt ꝙ ex h ſit h. Soluit̄. vt ipemet ↄ^o d. in h. 5. meta. ↄ^o.29. famoſior ex ſignificatiōib9 ex. eſt qñ iportat gñs cāe mālis. ⁊ h ē rōnabile: mā. n. ſit dſcribit̄ a pho in

z.phy.27.Mā eſt ex quo fit aliqd cū inſit: qḋ aūt dr̄ de p̄mo:quoꝝ p̄uatio eſt manifeſta gnō attribuit̄ p̄uationē cū iʼ ꝑpōne ecōūt ēt in recto:gn̄atio.n.fit ex nō eē:ꝛ non ex eſſe. Et iō magis dicimus ꝙ infirmus fit ſan⁹:ꝙ̄ ꝙ hō ſanus fiat:ſꝫ in ſubſtis quoꝝ p̄uatio latet gn̄ationes ſubſtis attribuunt̄:ſicut dicimus ꝙ domus fit ex lateribus:pro hoc v de cōmētū.25.ſeptimi meta. ꝛ nos ibi etiam dicemus magis.

ꝯ°.5. ℭ In cōmēto.5.qnti meta. dr̄ ꝙ mā p̄us de forma dr̄.ſꝫ z. phy.ꝯmēto p̄.dicit.ꝙ p̄us dr̄ de ꝯpoſito:qꝛ ingt ꝙ illa ſt̄ magis nā.ꝛ̄a.Soluit̄.nā ſcḋm ipſum.z.phy.ꝯmē.3.ꝛ.4. nō dr̄ vniuoce nec equoce de mā ꝛ forma ꝛ ꝯpoſito.Sed analogice:ſꝫ cōpoſitū ꝓprie loquēdo verius naturatū:vꝉ hīs nāꝫ dicat̄ ꝙ̄ nā:ſicut pꝫ ibidē:vn̄ vꝉr apud ipſuꝫ nil vniuoce dr̄ de cauſa ꝛ cāto:p̄cipue in p̄dicatis: q̄ ſunt p̄mo itellecta:ꝛ hīt modū intētionis p̄me. Ulteri⁹ debes ſcire ꝙ analogia duplex:q̄dā eſt ſcḋꝫ famoſitatē: ꝛ q̄dam ſcḋm veritatē. vn̄ cōpoſita exiſtimant̄ cōiter eſſe magis entia ꝛ magis ſubē ꝙ̄ forma aut mā:qꝛ talia nr̄e p̄me cognitioni nāliſunt notiora:ſicut eſt de ītētione eius p̄mo phy.ꝯmē.3.vbi ꝓ ꝯfuſa magis exponit cōpoſita cāta ex elemētis.ſꝫ ſcḋꝫ veritatē nā ꝓ p̄us dr̄ de forma ꝙ̄ de mā: aut de ꝯpo⁰:qꝛ ꝓꝑ qḋ vnūqḋq; tale ꝛ illud magis.

ꝯ°.6. ℭ In fine ꝯmē.ſexti.d.Cōmētator ꝙ eterna nō hīt eē neceſſariū ab alio. Huius tn̄ opp⁰ patet ſcḋo ca⁰ de ſuba orbis. Et.z.meta.ꝯmē.4. ℭ Soluit̄.eterna citra p̄ᵐ nō habēt eſſe neceſſariū ab alio formalr̄:hīt tn̄ eē neceſſariuꝫ ab alio vt a fine ꝛ ab efficiēte.rō p̄mi eſt iſta:qꝛ ſi aliquid nō eēt formalr̄ ex ſe neceſſariū:ſꝫ ꝯtingēs tale nullo pacto poſſet ab a.io ſortiri neceſſitatē ſcḋꝫ ipſuꝫ.z. phy. cōmēto.48.ꝯ̄ Auic.niſi tu ponas nāꝫ corruptibilē ꝯuerti in nāꝫ eternā. vn̄ qḋlꝫ eternū caret mā q̄ radix ē ꝯtingētie ꝛ poſſibilitatis.Et iō ſcḋm p̄hos qḋlꝫ eternū formalr̄ eſt neceſſe eſſe ſeipſo:effectiue vero ꝛ finalr̄ talia eterna ſunt a deo ꝛ ꝓꝑ deū ſicut demōſtrauimus in q̄ſtione nr̄a de triplici cauſalitate intelligentie.

ꝯ°.14. ℭ In ꝯmē.14.qnti meta. nomē accn̄tale p̄mo ſig̃ accn̄s: ꝛ ſecūdario ſubꝫ. Hu ius tn̄ opp⁰ dicere vr̄.p̄mo phy.cōmēto.25.vbi hꝫ ꝙ ſig̃ nomē ꝯcretū duo.ſ.ſubꝫ ꝛ formā: qꝛ.d.ꝙ albū ſig̃ albedinē ꝛ receptiuum albedinis:ꝛ.z.de aīa ꝯmē.8.dicit ꝙ noīa reꝝ artificialiū q̄ accn̄tia ſunt p̄mo ſigt̄ ſubꝫ:ꝛ ſcḋario formā.Soluit̄.nomē ſig̃ rē ſm̄ ꝙ eſt in actu:actus autēꝫ duplex eſt:ſubalis ꝛ accn̄talis: ſubalis dat eē ſimplr̄:ꝛ accn̄talis dat eē ſcḋm qd.Et ideo cū cōpoſita ſubalia ſint in actu ſimplr̄: nomē taliū p̄mo ſig̃ formā:qꝛ forma eſt rō ꝓꝑ quā cōpoſitū eſt i actu ſimplr̄:ſcḋario aūt īportat cōpo⁰. In cōpoſitis vō ꝑ accidēs noīa taliū i ꝯcreto ſumpta p̄ formā ſig̃ ꝛ ſecūdario ſubiectum:qꝛ a forma fit denoiatio nō a mā:ꝛ qꝛ ſubꝫ r⁰ accidētis eſt ſicut mā:quarto meta.ꝯmē.z.iō dicimus nos ꝙ talia p̄ ſig̃ formā ꝑ quā ſunt in actu ſcḋꝫ qd: ꝙ̄ ipꝫ ſubꝫ. Accedit ad hoc ꝙ ſi talia p̄⁰ ſignificarēt ſubꝫ ꝙ̄ formaꝫ: tunc ſequeret̄ ꝙ eſſet negatio dicēdo hō albus: ſicut deducit pulchre ꝯ⁰ hic ꝯ̄ Aui.de noībus aūt reꝝ artificialiuꝫ qd p̄ ſig̃ an formā an ſubm̄ dixi in ꝯmē.8.ſcḋi de aīa. Et iō illuc recurre:quātū ad prop⁰ ſpectat dico nullā eē ꝯdictionē in Auerroi:ſi quiqꝫ dicit nomē ꝯcretū accidentale duo ſignificare.ſ.ſubꝫ ꝛ formā ſeu cōpoſi⁰ ex forma ꝛ ſube ꝯ:ſicut ipſe hꝫ.3.meta.ꝯmē.16.vbi hꝫ noīa denoiatiua ſignificare vnū ꝯpoſitū. Quiqꝫ aūt d.talia.ſig̃ formā p̄ ꝛ ſecūdario ſubꝫ:aliud.n.ē ſig̃ abſolute:aliud eſt p̄io ſignificare.dicimus talia noīa cōcreta ſig̃ vtrūqꝫ:nō tn̄ p̄mo ſignificare vtrūqꝫ dicimus.ſꝫ talia ꝑ formā ſig̃ de nominatio ab actu fit nō a po⁰.z. phy.xi.ꝛ.9.meta.t.c.7.ꝛ.8.meta.ꝯmē.7.ꝛ p̄ phy.65.ꝛ p̄mo ca⁰ de ſuba orbis. nā qn̄ amittit̄ forma ſubalis rei ſibi mā amittit nomē ꝛ diffōnē rei:cū aut deſtruit̄ for⁰ accn̄talis:ibi ēt amittit̄ denoiatio quo ad eē ſcḋꝫ qd:qḋ erat a tali forma:ſꝫ eē ſimplr̄ qḋ eſt a forma ſubali nō amittit̄ ꝑ amiſſionē accidētalis forme.ſic igit̄ ſolo ad oēs auctoritates pꝫ.

ℭ In ꝯmē.16.ingt Cōmētator ꝙ in itellectu vle notius ē p̄ticulari. Huius tn̄ opp⁰ ſeq vr̄ ex dictis eius in.1z. meta.ꝯmē.4.vbi hꝫ ꝙ vlia itellecta apud Ariſt. ſunt collecta ex ſilitudine quā accipit intellectus ex p̄ticularibus. Et facit ea itētionē vnā:ꝛ ꝑ ꝯn̄s ſingularia notiora itellectui eē vident̄. ℭ Niſi eēt ꝙ auctoritas iſta i opp⁰ adducta ꝓcedit de vlī ꝑ ſcḋa intentiōe: nō aūt ꝑ p̄⁰:qꝛ vle vt eſt de p̄mo itellectis p̄cedit cognitionē ſingl'is. Singl'is eni cognitio repugnat itellectui vt intell'a eſt.ſcḋm p̄hos nō inquātū ſingl'e.ſꝫ inquātū māle. Et ſi intellectui nr̄o cognitio ſingl'is attribuit̄. Hoc ē vt hꝫ reſpectū ad mām ꝛ ad ſenſuꝫ ex ſui iꝑfectiōe:cū ſit vltimus in gn̄e abſtractoꝝ.3.de aīa.ꝯmē.19.ꝛ iō ꝯ⁰ ſup cōmēto libri de diuinatione.dicebat: ꝙ ſi ſube abſtracte ſingl'e māle cognoſcerent:ꝯtingeret illas māles eē:ꝛ iō intellect⁹ nr̄ p̄mo aſpectu vle cognoſcit:qꝛ h̄ ꝯpetit ſibi rōne q̄ itellectus eſt:cū ſit abſtractus a mā:ꝛ hēat opp⁰ receptiōis modū modo: quo mā recipit:nā mā ſingl'r:ꝛ itellectus vl'r ꝛ abſtracte recipit:ſic ꝙ̄ directe vle cog̃ ab itellectu. ſingl'e aūt cum non cognoſcat̄ ab itellectu niſi vt ipſe inclinationē hꝫ ad māꝫ.ſic dicimus tale cognoſci ab itellectu:vt ſup phantaſmata ſe ꝯuertit:ꝛ iſta cognitio reflexa eſt ꝛ non ꝯpetit intellectui niſi mediante ſenſu:ſicut pꝫ.3.de aīa. ꝯmē.9. Lauetis ꝙ̄ nominales ꝛ Burleiſte tenētes ſingl'e eē p̄mo cognitū ab itellectu. Sed de hoc in queſtiōe nr̄a de p̄mo cognito diximus ſatis.

ℭ In cōmē.18.quinti meta.ſcribit Cōmētator graue ꝛ leue quantitates eſſe:opp⁰ tn̄ ſcribit.z.de aīa.ꝯ⁰.106.ꝛ.4. celi.ꝯ⁰ z.vide ibi:qꝛ fuit ſolutuꝫ clare. ꝯ°.18.

ℭ In ꝯmē.19.ſcribit cōmētator bonū ꝛ malū eē in aīatis: ꝯ°.19. Sꝫ opp⁰ pꝫ.6.meta.t.c.8.vbi dr̄.ſolū vex ꝛ falſuꝫ eſſe in aīa:ſed malū ꝛ bonū eſſe in reb⁹. De hoc dicemus ſtatim in cōmeto.8 ſexti meta. vbi declabimus illud dictū non hēre veritatē cū p̄ciſiōe ꝛ q̄lr ꝛ q̄ō ibi dicet̄.

ℭ In ꝯ⁰.22.hꝫ ꝙ diffō eſt finis in cognitiōe. Sꝫ h⁹ opp⁰ ꝯ°.22. pꝫ p̄mo de aīa.ꝯmē.xi.in quo dr̄ ꝙ eſt p̄ncipiuꝫ. Soluit̄. eſt p̄n⁰ cognitiōis demōſtratiue. eſt finis ſimplicis ꝛ intutiue cognitionis.

ℭ Dicit ꝯ⁰ in cōmē.25.ꝙ ꝯpō eſt in poſitiōe partium ad ꝯ°.25. inuicem. Huius tn̄ opp⁰ hꝫ p̄mo de gn̄atione.t.c.85. Solutio eſt iſta.ꝙ poſitio partiū regrit̄ in mixtiōe ipa tanꝙ̄ ꝯditio nec̄ia vt pꝫ ex.89.eiuſdē p̄mi de gn̄a. nō tn̄ formaliter eſt ipſa.ꝛ ad iſtum ſenſuꝫ nega⁰ fuit p̄mo de gn̄atione.85.hic vero ꝯcedit̄ ſm̄ p̄ᵐ ſenſuꝫ.

ℭ Concordātie Auer.ſup.6⁰ meta⁰.

Sexto meta⁰.ꝯmēto.p̄ hꝫ: ꝙ ens diuidit̄ p̄ma ſui diuiſiōe in ꝑ ſe ꝛ ꝑ accn̄s:ſꝫ in.5.meta.t.c.14. Ens p̄mo diuidit̄ in decē p̄dicamēta. p̄mo vō phy.t.c.6. p̄mo diuidit̄ ꝑ finitū ꝛ infinitū.3.phy.t.c.3.p̄mo diuidit̄ ꝑ actū ꝛ po⁰. ℭ Soluit̄. plures ſunt diuiſiones entis ꝓ̄ metaꝫ quelꝫ eſt p̄ma in ſuo gn̄e:q̄dam eſt diuiſio entis in partes ſubtiuas:ſicut eſt diuiſio entis in decē p̄dicamēta:q̄dā eſt diuiſio entis in paſſiōes:ſicut diuiſio entis per vna ꝛ multa:ꝑ nec̄iuꝫ ꝛ ꝯtingēs.q̄dā eſt diuiſio entis per modos ſeu analogas diſes mō loquēdi Auer.ſicut eſt diuiſio entis ꝑ actū ꝛ po⁰. Et iſte diuiſiones ſunt entis qḋ eſt ſubꝫ in meta⁰ qḋ ſm̄ Auer.hꝫ vnitatē ꝯceptus analogice dicti nō vniuoce.eſt ēt diuiſio entis in aīa ꝛ ex aīaꝫ: ꝛ iſta diuiſio(vt ꝑitiſſimis i hac arte vr̄.)ē vocis equoce in ſuas ſignificatōes:nō eſt igit̄ habēdū pro incōuenienti

plures diuiſiones entis ꝑmas eſſe modo declarato:ſicut nõ icõuenit plura eſſe genera ꝑma:teſte porphirio.caplo de ſpẽ dicẽte decẽ ꝑdicamẽta eſſe tanq̃ decẽ rerũ pnᵒ.

ɔm.ꝑmo ℂ In cõmẽto ꝑmo eiuſdẽ ſexti.ingt cõmentator ꝙ nõ eſt demõſtratio ad genus artis:neq3 ad ſpẽs illius.hoc idez hz ſcdo de aïa.ɔᵒ.27.ſ3 oppõm fuit adductũ ꝑ nos i margine de eẽ ignis qđ demr̃atũ eſt q̃rto celi.t.c.32.cũ tamẽ ignis ſit pars ſubiũa illꝰ libri.Soluũt aliq ꝙ ibi nõ demõſtrat̃ eẽ ignis:ſed demr̃at̃ ignẽ eẽ in loco.iſta ſolõ nõ eſt de itentiõe Auer.q2 ipſe hz ibi in ɔᵒ:ꝙ ibi demõſtrat̃ ſpẽs ſubiti artis.iõ dicamꝰ nõ icõuenire demr̃ari ſpẽs ſeu partes ſubiectiuas:qđ idẽ eſt:in ſcia:vbi ille ignote fuerint:ꝛ nulla alia rõne mouemur ad hoc aſſerendũ:niſi in caſu quo ille fuerint ignote:nã qđ ꝓhibet eas in ſcia demõſtrari poſſe demõſtratione ſigni vbi in tali ſcia fuerit ignote.ꝛ cũ hoc in tali ſcia fuerit mediũ notius ꝑ qđ in illa ſcia demr̃ari queãt:qđ dico ꝑꝑ ſubas ſeparatas:q̃ lic3 ſint ꝑtes ſubiectiue entis inquãtũ ens:qđ eſt adequatũ ſubm metaphyſice:nõ tñ pñt demõſtrari ex defectu medij:q2 nullũ aliud eſt mediũ.vt.d.cõmẽtator ad ꝓbãdũ ſubas ſeparatas eẽ niſi motus.vt.d.cõmẽtator.12.meta.ɔᵒ.5.B aũt raro ɔtigit in ſcia ꝙ tales ꝑtes ſubĩte i ſcia demõſtrant̃:vel q2 raro cõtingit ꝙ ſint ignote:vel q2 raro cõtingit illã ſciaz hr̃e mediũ notiꝰ in illa ſcia ad illas demõſtrandas.vñ cõmẽtator q̃rto celi.32.expſſe.d.Raro iſtud ɔtingere. Et vt ego puto.hoc nõ ɔtingit:niſi ꝓpter alterã iſtarũ duaꝝ cãrũ.ꝓpoſitio igit̃ iſta Auer.nõ habz veritatẽ:niſi vt in pluribus nõ ſemꝑ.Et ita eſt de multis ꝓpõnibꝰ nãlibꝰ:que nõ ſunt vere:niſi vt in pluribꝰ.ꝛ de hoc nõ debemꝰ admirari.nã.2.phy.48.ea que ſunt a natura:aut ſunt ſemꝑ:aut ſunt:vt in pluribus.

ɔo.ꝑmo ℂ In eodẽ ꝑmo ɔᵒ dr̃ ꝙ eiuſdẽ ſcie eſt ſcire q2 eẽ rei:ꝛ qđ ſit res illa. Huius tñ oppõm ſeq̃t̃ ex dictis Auer.2ᵒ.phy.ɔmẽto.26.vbi hz ꝙ ſcia nãlis hñ cognoſcit eẽ abſtractorũ:nõ ãt cognoſcit q̃ditatẽ.Soluit̃.dictũ pħi hz locũ hic qñ ſi eſt iueſtigatũ fuerit a priori:fallit aũt qñ tale ſi eſt iueſtigatũ fuerit a poſteriori:ſicut ꝓcedit in ſtãtia ex.26.ſcđi.phy.Et iſta gloſa eſt ipſius Ariſto.2.poſterioꝝ.ꝛ Auer.t.c.8.ſicut clare videre poteris.

ɔo.vltio ℂ In ɔmẽto vltimo qđ eſt octauũ in ordine.d.ɔmẽtator ꝙ aĩa põt ſimul oppoſita recipere. Huiꝰ tñ oppoſitũ hz q̃rto meta.t.c.noni.vbi cõmẽtator ꝛ pħs ꝓbant per deductionẽ ad impoſle:ꝙ ſi ꝑmũ pñm nõ eſſet verũ:tũc opiniones ɔrie in eodẽ eſſent.ꝛ cõmẽtator in ɔᵒ.dicit.ꝙ qui dicit aliqđ intelligibile ponit hoc fundamẽtũ:ꝙ duo oppoſita nõ ɔgregant̃ in ſimul.memini me ſuperius difficultatẽ iſtam in hoc loco diſcutiendam fore pollicitum eſſe:quia videbatur locus iſte proprius eẽ huic materie. Dico de intentione ſapientũ ea que diſperſa ſunt in inferioribus vnita eẽ in ſuꝑioribus.vñ ɔmenta.12.meta.ɔᵒ.18.d.oẽs formas in potẽtia eẽ in ꝑma mã:actu võ ſunt in ꝑmo motore:ꝛ illud forte intendebat plato in poſitione idearũ:ſicut.d.cõmẽta.ibi.ſilr̃ dico ꝙ ea que ɔtrariant̃ in rebꝰ inferioribꝰ:ꝛ mãlibus in ſuꝑioribꝰ:ꝛ in mãlibꝰ nõ ɔriãt̃:vnde ſicut dicit ɔmẽta.hic albedo ꝛ nigredo quo ad eẽ qđ hñt extra aïaz in mã ɔriant̃.Et iõ mã ſimul nõ põt hr̃e iſta:ſed ſucceſſiue:maxie quo ad gradus ſm q̃s ɔrietatẽ hñt.qđ dico ꝑꝑ colores medios qui ſm Auer.in pluribus locis actu cõponunt̃ ex extremis:tñ ſpẽs albedinis ꝛ ſpẽs nigredinis nullã hñt ɔrietatẽ in viſu vel in ſenſu cõi vł i itellectu.de iſtis igit̃ ɔrijs icõplexis iudico dictũ Auer.veritatẽ hr̃e ſine dubio:ſed de ɔrietate:q̃ eſt iter cõplexa difficultas eſt:ꝛ aliqui ad pauca reſpiciẽtes voluerũt etiã ꝑdictã Auer.ſñiam ſe extẽdere ad cõplexa ita ꝙ dicũt opiõnẽ de ɔdictorijs nõ eẽ ɔrias in itellectu.

Et iſta opio falſa ẽ:ꝛ impoſſis ſine dubio:ſalua eoꝝ pace:tũ q2 ſñia pħi expreſſa eſt in ſcđo ꝑihermenias ɔ hoc:tũ q2 opio iſta redit ad opiõnẽ negantiũ ꝑmũ pñm.nam ſi opiones de ɔdictorijs nõ ſũt ɔrie.qđ ḡ ꝓhibet vnũ ꝛ eũdem ɔdictoria vere opinari:ſed iſtud icõueniẽs cõtingit eis:ꝓpter vnitatẽ intellectus ſuſtinendã quã rectius ſiniſionẽ:ꝛ fatuitatẽ dicere fas eſt.ſ3 vt dixi ad pauca reſpiciẽtes de facili enunciãt.ſi tñ eſt tibi cure iſta ſoluere:q2 fides nõ habet meritũ vbi humana rõ ꝑbz experimẽtũ dicas opiones ɔdictorioꝝ ɔrias eẽ:tñ eſto ꝙ ſit vnitas intellectus:diceret cõmẽtator ꝑꝑ hoc nõ ſeq aliqđ incõueniẽs. Nã queadmoᵐ eadẽ oro veri:ꝛ falſi ſuſceptiua eſt ad variationẽ factã in re:q2 in ea nõ ẽ niſi tanq̃ in ſigno:in re aũt eſt tanq̃ in cã:ſic etiã veritas ꝛ falſitas ꝓpõnũ ɔdictoriarũ exiſtentiũ in itellectu cõſiſtit in relone ad diuerſa fantaſmata.ꝛ reſpectu illoꝝ nõ ſunt ɔria:ſ3 reſpectu vniꝰ ꝛ eiuſdẽ hoĩs ɔria ſunt:q2 in vtute eiꝰ cogitatiua nõ pñt eẽ due opiones ꝑticulares ɔdictorie.ꝛ q2 itẽtões itellecte:ſicut ipſe.d.3ᵒ.de aïa.ɔᵒ.30.ſunt colligate cũ intẽtionibꝰ imaginatis:ſic igr̃ reſpectu vniꝰ ɔria ſũt:nõ reſpectu diuerſoꝝ:ſed iſta ſolõ.ꝛ ſi de intẽtione cõmentatoris ſit:tñ multas hz inſtãtias.q̃ ad tertiũ de aïa dimittant̃ diſcutẽde:vbi in q̃ſtione de itellectus plurificatiõe multa dicere meminimus. Ad formã igitur ɔdictionis dõm puto ꝙ longe aliter Auerro.exponit textũ illũ nouũ.4ᵒ meta.q̃ exponant nři latini:nã ſm latinos Ariſt.ibi ſm eoꝝ expoſitionẽ ꝓbat ꝙ duo ɔdictoria nõ pñt ſimul vera eſſe:q2 ſi qs opinaret̃ oppõm ꝑmi ꝑncipij ſequeret̃ ꝙ cũ opiones de ɔdictorijs ſint ɔrie:tunc accideret ɔria in eodẽ eſſe:ſed longe alr̃ exponit locũ illũ ɔmẽtator:ꝛ ſua expoſitio talis eſt.ꝙ ſi dictũ heracliti eẽt verũ cũ contingat duos diuerſos hoĩes dicerẽ ɔdictoria:ꝛ exiſtimare ea va eẽ:ſequeret̃ ḡ duo ɔdictoria eẽ vera ſimul:qđ nõ eſt poſſe.q̃qđ ſit de hoc iã diximꝰ q̃uo ɔria in itellectu pñt ſimul recipe:ꝛ q̃uo nõ:de dictis aũt alioꝝ nõ ſit nobis cure.iuxta illud.Arbitrij noſtri nõ eſt qđ quiſq3 loquat̃.

ɔo.8. ℂ Ibidẽ dr̃ falſum ꝛ verũ in aïa eẽ.bonũ aũt ꝛ malũ eſſe in mã.Sed oppoſitũ huius apꝑet.3.de aïa.34.ꝛ.5.meta.t.c.19.vbi dr̃ ꝙ maxime bonũ ꝛ malũ tale q̃le in aïatis. Dico ꝙ cõmẽtator.3.de aïa.ɔᵒ.34.dicit ꝙ ens in itellectu eſt bonũ ſimplr̃ ſed ens extra itellectũ eſt bonũ in reſpectu.intelligit̃ ſic dictũ iſtud.ens in intellectu eſt bonũ ſimplr̃.i.inquãtũ ens abſolute.iuxta illud pħi ſimplr̃ dico qđ nullo addito dico:ſ3 ens ex̃ itellectũ eſt bonũ in reſpectu:q2 eſt bonũ in reſpectu opantis.Et iõ dixit ſm ꝙ mihi vr̃.cõmẽtator.12.meta.ɔᵒ.36.ꝙ balneũ in aïa mouet vt efficiẽs:ſ3 balneũ ex̃ aïam mouet:vt finis:q2 cum finis habeat rõnem boni:iuxta illud pħi in ſcđo meta.t.cõ.8.qui dicũt infinitũ auferũt boni nãm.ꝛ.5.meta.t.c.3.ꝛ q2 bonitas balnei in reſpectu opantis nõ eſt ſm eſſe qđ hz in aïa:ſed ſm eẽ qđ hz extra aïaz ꝓpter hoc dixit ergo cõmmẽtator Balneũ ex̃ aïam mouere vt finẽ.quãtũ aũt ad intentionẽ pħi hic ſpectat dicẽdũ puto:cũ beato doctore in ꝑma ꝑte ſũme.q.16.articulo ꝑ ꝙ ſicut bonũ noĩat id in qđ tendit appꝰ.ita verũ noĩat id in qđ tendit itellectus.hoc aũt diſtat iter appm:ꝛ itellectũ:ſiue quancũq3 cognitionẽ:nã cognitio ẽ ſ3 ꝙ cognitũ eſt i cognoſcẽte. Appetitus aũt eſt ſm ꝙ appetens inclinat̃ in ipſaz rem appetitã:ꝛ ſic terminus appetitus ꝙ eſt ipſum bonũ eſt in re appetibili:ſed terminus cognitionis:qđ eſt verum eſt in ipſo intellectu.ꝛ ſicut bonũ eſt in re inquantum hz ordinẽ ad appetitũ:ꝓpter hoc rõ bonitatis deriuat̃ a re appetibili in appetitũ ſm ꝙ appetitus dr̃ bonus ꝓut eſt boni ita cũ verũ ſit in intellectu ſm ꝙ cõformat̃ rei itellecte neceſſe eſt ꝙ ratio veri deriuet̃ ad rẽ itellectam:vt

ſed ſenſus:ſed ↄ° vltio octaui huius ſumpſit cōpoſitum vle:nā tale ex mā in cōi:ꝛ forma in cōi cōponit̄:ꝛ iſtius diffinitio eē pōt teſte pħo hic.7.meta.t.c.37.

ↄ°.37. ¶ Ibidē ſcribit̄ ꝙ forme nāles ab intellectu nō pñt ſepa-rari a mā in imaginatione. Huius tñ oppoſitū ſcribitur q̄rto.phy.ↄ°.37.Et.8.meta.ↄ°.8.Soluit̄.oē qꝺ itelligi-tur:itelligit̄ ſm ꝙ eſt in actu:ſicut pȝ nono meta.t.c.20. Et ideo cū mā ſit pura potētia ꝓ occurſu ab intellectu nō pōt apprehendi ſine forma:ſed eſt ꝑ analogiā ad formaȝ cognoſcibilis:ſicut pȝ p̊ phy.t.c.69.ſed ſic cognita mate-ria:itellectus actu ſcꝺo pōt mām ſine forma intelligere intelligēdo.ſ.mām nō eſſe formā:ꝛ formā nō eſſe mate-riā. Nā vt ſcribit cōmētator.12.meta.ↄ°.39.intellectus natus eſt diuidere adunata in eē in ea ex qbus cōponūt̄: quāuis nō diuidant̄ in eſſe:ſicut diuidit mām a forma.

ↄ°.44. ¶ Dicit cōmētator in ↄ°.44.ꝙ in indiuiduo nō eſſe:niſi forma pticularis ꝛ mā ex qbus cōponit̄.Sed huius op-poſitū pȝ.5.meta.cōmēto.6.vbi hȝ ꝙ in idiuiduo demō-ſtrato eſt nā addita nāe cōponentiū:ꝛ eſt illud qꝺ fit ex cōpōne. In oī eni ↄpōne ad aliquā vnitatē deuenire ne-ceſſariū eſt.Soluit̄.cōſtitutiue ꝛ integratiue nihil eſt in idiuiduo q̄ȝ mā ꝛ forma.ſic itelligit̄ dictū eius hic.enti-tatiue aūt aliqꝺ tertiū pōt eſſe qꝺ nō eſt nec mā:nec for-ma:ſed eſt ſuba cōpoſita:qcqꝺ dicāt nouelli negātes ter-tiā entitatē ſm p̊ncipia Auerro.Aut aliter dici pōt ꝙ di-ctū eius hic ꝓcedit ꝯ platonē:qui poſuit ideā ſeparatam neceſſariā ad generationē indiuidui:ꝛ ad eius cōpōnem: ſicut pōt patere tibi ex ↄ°.45.huius ſeptimi:ꝛ ita iſta au-ctoritas nō eſt cōtra ipſuȝ in preallegata auctoritate q̄n-ti metaphyſice.ſicut vides.

ↄ°.57. ¶ Auerroes ↄmēto.57.huius.dicit ꝙ nullū cōe eſt ſuba. ꝛ idē hȝ.45.Sed huius oppoᵐ pȝ hic in ↄmēto.46.vbi hȝ ꝙ diffōnes vliuȝ hñt aliquā diſpōnē diſpōnū ſubſtā-tialiū:ꝛ qualitatē accidentē eis.Soluit̄.cōmētator i iſta auctoritate.46.allegata expꝛſſe inuit duplicē vlis acce-ptionē.ſ.pro itentōe ſecūda:que eſt q̄dā qualitas.i.qꝺdā accidēs a rōne cauſarū ꝛ attributū vli pro p̊ma itentiōe: qꝺ vle pro p̊ma intētione appellat ipſe diſpōnē ex diſpo ſitionibus ſubalibus.i.habētibꝰ eſſe citra actū aīe:qꝺ ſe dr̄ ab ipſo in pñti cōmēto ꝙ nullū cōe eſt ſuba:hoc dicit ad modū quo poſuit plato:vlia eni apud Ariſto. nō hñt eſſe extra aīam:ſicut poſuit plato.3.de aīa.ↄ°.18.ꝛ p̊mo meta.ↄ°.45.Ariſto.opinabat̄ ꝙ itellecta rerū notificāt ſubas eaꝝ:ꝛ nō ſunt ſube eaꝝ:ſic igit̄ vle pro p̊ma inten-tione nō.d.aliquā formā realē diſtinctā a forma pticula-ri realr̄:vt qdā voluerūt:ſed dicit cōceptū realē q eſt no-tio ſingulariū:ꝛ eſt forma declarās nō dans eſſe.tenemꝰ eni formā gñis ſpēi ꝛ indiuidui vnā eē ſm rē ſolū ratiōe differētes:ꝛ ſic gloſo auctoritatē eius.p̊ meta.ↄmēto.17. qñ.d.ꝙ mā p̊us recipit formas vles q̄ȝ minus vles.ꝛ eis mediantibus recipit idiuiduales:nō ꝙ in mā ſit multitu-do formarū correſpōdentiū multitudini p̄dicatoꝝ qditā-tiuoꝝ factoꝝ ab itellectu:ſed vna ꝛ eadē forma ſm mo-dū intelligendi nr̄m p̊us intelligit̄ informare mām q̄ ad gradū ſubalitatis q̄ȝ corporeitatis:ꝛ p̊us quo ad gradum corporis q̄ȝ viuētis:ꝛ ſic deſcēdēdo quo ad vltimū idiui-dualem gradum:qcqꝺ dicat Ioānes de Iandunoin hoc ꝛ ſequaces eius.

ↄ°.58. ¶ In cōmēto.58.hȝ cōmētator ꝙ eētie rerū ſunt exiſtē-tes:licȝ nō itelligant̄:ſed opponebat̄ ꝑ nos ibidē ꝑ cōmē-tū p̊mū.ſcꝺi meta.vbi hȝ ꝙ ſi ſube intellectuales a nob nō eſſent itellecte:tūc eēnt fruſtra in nā:ꝛ ꝑ ↄñs nō eēnt: cū nā nihil agat fruſtra.p̊ celi.32.ꝛ.3.de aīa.45.vide in cōmento p̊mo.ſcꝺi metaphyſice:quia fuit ibi ſoluta iſta inſtantia diligenter.

¶ In cōmēto.60.hr̄ ꝙ cōpoſitū ꝑ ſe eſt aliud a cōponen-tibus. Huius oppoſitū ſcribit cōmētator.in p̊mo phyſi. ↄmēto.17.ꝛ ſupra.cōmēto.44.vbi dicebat ꝙ in cōpoſi-to nō eſt niſi mā ꝛ forma pticularis ex qbus cōponitur. Soluit̄.in oī per ſe cōpoſitione ſm oēs ſapiētes neceſſa-rio ad aliquā ꝑ ſe vnitatē deuenire.Et huius oppoſitum nō pōt imaginari ab intellectu diſpoſito ad bonū.cū igr̄ cōpoſitio ex mā ꝛ forma ſit per ſe cōpoſitio:opȝ igit̄ iſtaȝ terminari ad aliquā ꝑ ſe vnitatē:iſtud non eſt niſi tertia entitas.ſi eni in mixtione elementoꝝ nō dicimus mixtū eſſe oia quattuor elemēta ſimul ſumpta.nam tūc mixtio eſſet partiū iuxta poſitio ꝯ pħm p̊ de gñatione.85.Et cō-mentator hic expꝛeſſe.caro nō eſt terra ꝛ ignis ex qbꝰ cō-ponit̄:ſed eſt aliqꝺ additū:quare q̄ etiā mā cū forma nō ſunt cauſantes aliqꝺ tertiū aliud ab eis nō video.De au-ctoritate aūt cōmētatoris p̊ phy.17.procedit de toto inte-grali ꝛ cōtinuo:qꝛ ſic etiā loquit̄ ibi pħs.tale eni ſm reȝ nō dicit aliquā formā tertiā diſtinctā ab eſſe partiuȝ ſil̄ ſumptarū:licȝ ego teneā tale ſm rōnē dicere formaȝ ali-quā diſtinctā ab eſſe ptiuȝ ſimul ſumptarū:nā ſm pħm q̄nto meta.t.cō.19.ſenarius numerus nō eſt bis tria: ſed eſt ſemel ſex.Si aūt velis illā ꝑpōnē cōmētatoris.17.p̊i-mi phy.dilatare ad totū eētiale dicas ꝙ totū nihil aliꝺ eſt q̄ȝ ptes ſimul ſumpte integratiue ꝛ ↄſtitutiue:ꝛ ſic ad auctoritatē eius ſupra in.44.huius dicas ↄſiter. Et viꝺ ſupra vbi etiā diximꝰ in illo loco.ꝙ aūt iſta ſit opīo cōmē-tatoris credo me diffuſe probaſſe ſuꝑ p̊ phyſi.cōmēto.17. ꝛ tu illuc recurras. ↄ°.60.

¶ Cōcordantie Auerrois ſuꝑ octauo p̊me pħie.

In cōmēto q̄rto iſtius octaui meta.d.cōmēta. ꝙ oppoſitio eſt p̊ in loco. Huiꝰ op-poſitū videt̄ velle octauo phy.cōmēto.16.Soluit̄.refert dicere oppoſitionē prio eſſe in loco:ꝛ refert illā motui lo-cali ineſſe:ꝛ ꝙ hoc ſit notū primū verū eſt ꝙ p̊ma oppo ſitio in loco reperit̄:nā cū de rōne oppoſitoꝝ ſit diſtan-tia:maxima aūt diſtantia reperit̄ in loco.Ideo. Tñ nō eſt ꝑ ſe notū ꝙ oē qꝺ eſt mobile motu locali talē oppoſi-tionem habeat.quare. ↄ°.4.

¶ In cōmēto.10.inqt formā ſubſtātialē nō recipe magis nec minus:inſtantia eſt de formis elemētoꝝ.3.celi.ↄmē-to.67.de formis elītoꝝ. Soluit̄.hȝ locum in veris for-mis ſubalibus:fallit in his:que ſunt medie inter ſubſtā-tiā.ꝛ accñs:gloſa Auerro.vbi ſupra.3.celi.ↄmēto allega-to. Nō tñ ꝙ licȝ forme ꝑfecte nō recipiāt magis aut mi-nus in ſua eētia.tñ vt ſunt forme in mā bene:vt ſic reci-pere pñt magis:aut minus:ſicut inuit cōmentator hic in iſto cōmēto.inqt eni.vnus hō nō eſt maioris humanita-tis q̄ȝ alter ſm formā:ſed ſi fuerit erit ſm ꝙ eſt forma in materia. Nam forma humana ſm diſpōnem māles in quibus exiſtit ſic pōt magis ꝛ minus recipere in tantum ꝙ a pħo in ethicis aliq hoies arborei:aliq brutales: aliq itellectuales:ꝛ q̄ſi terreſtres dy nuncupant̄.Aliqui eniȝ vt dicit heſiodus ad ſcias capeſcendas per ſolā nām ſūt apti ꝛ ꝑfecti:ex bonitate cōplexionis:ſicut fuit hypᵖᵒ: ꝛ Ariſto.Aliq vō non ꝑ nām:ſȝ per doctores excitātes mē-tes eoꝝ.quidā vero neutro modo apti ſunt. Et iſti oino ad diſcernēdū verū a falſo oino inutiles ſunt.pȝ autē ꝙ totalis iſta diuerſitas nō ꝓuenit niſi ex diuerſitate ↄple-xionis ꝛ diſpoſitionū in qbꝰ forma exiſtit.theologi etiaȝ noſtri dicunt ꝙ in puris naturalibus aīa chriſti fuit:ꝛ eſt perfectior anima iude. ↄ°.10.

¶ Concordantie Auerrois ſuꝑ nono p̊me pħie.

Auerroes nono meta.cōmēto ſcꝺo dicit ꝙ for-me liberate a mā ſunt tantū agentes: nullo modo patientes:neqȝ eētialiter:neqȝ accidentalr̄ ↄ°.ſcꝺo.

ſed opponebat̃ ſibi de aĩa ĩtellectiua que recipit intelle⸗ctionẽ ⁊ ſpẽs ĩtellectas. Soluit̃. dictũ Auer. veritatẽ h3 ſcḋm ṗncipia p̄hi. pro quo debes ſcire φ actus ⁊ forme eſt agere ⁊ mouere. 2. de gñõne. t. cõ. 53. ⁊ nono meta. t. c. 20. ⁊ 3. phy. 17. mãe aũt eſt moueri ⁊ pati: vñ quelib3 forma ſiue mãlis: ſiue ſeparata fuerit actiua eſt: nec aliqua ſub hac rõne qua forma eſt: eſt paſſiua: q2 paſſiuũ eẽ inſequi tur potẽtiã: q̃ eſt ṗmo diuerſa ab actu: ſi igit̃ aliq̃ forma paſſiua fuerit iſta paſſibilitas cõpetit ſibi rõne qua potẽ tia participat: paſſibilitas aũt iſta duplex eſt: q̃dã ſigna⸗ta ⁊ realis: ⁊ iſta inſequit̃ ṗ ſcḋm p̄hos mãm quantã: vñ ſi qua forma paſſiua fuerit paſſione ⁊ receptione ſignata ſiue realis: ſiue ſpũalis fuerit hoc eſt rõne mãe: ſicut ſcri bit cõmẽtator ↄ̃ᵒ. 5. 3. de aĩa. ad ṗmᵐ ↄmẽti: ⁊ ↄmẽto. 38. alia eſt paſſio ⁊ receptio vl̃is ⁊ abſtracta: ⁊ iſtiᵘˢ rõ eſt in⸗tellectus poſſibilis: qui nullã aliã nãm h3: niſi q2 poſſibi⸗lis vocatus eſt. ⁊ iſte ĩtellectus eſt mã intelligibiliũ: ⁊ eſt quartũ genus entiũ: ſicut dicit cõmẽ. 3. de aĩa. ↄmẽto qn to. in ſolõne tertie q̃õnis. ſi forme igit̃ exiſtes in mã reali paſſione patiant̃: h̃ eſt rõne mãe: vñ cõmẽtator q̃rto ce⸗li. ↄmẽto. 22. dicebat. forma in motu elemẽti mouet: ſed vt eſt forma in mã mouet̃: φ etiã ſenſitiue vĩtutes ſigna te recipiũt eſt: q2 ſunt ĩ mã. Sequit̃ igit̃ φ cũ oẽs forme a mã ſeparate ṗter alam nr̃am ĩtellectiuã: que ĩfima eſt ſcḋm ipſum inter abſtracta. 3. de aĩa. cõmẽto. 19. nullo mõ paſſiuas eſſe nõ eſſentialr: q2 cuilib3 forme: vt forma eſt repugnat eſſentialr pati: etiã mãlibus: vñ cõmẽtator. 5ᵒ. phy. ↄ̃ᵒ qnto: qui diperit formas ꝑ ſe moueri nõ eſt am⸗plius loquẽdũ cũ eo in hac ſciã: neq3 etiã accidentalr: q2 forma accidẽtalr patit̃ rõne potẽtie que vel eſt mã: vel eſt ĩtellectus poſſibilis. In talibus aũt nõ eſt mã: iõ non pñt pati paſſione reali ⁊ ſignata ſcḋm p̄hos: neq3 etiã paſ⸗ſione ſpũali: q2 nõ intelligũt per receptionẽ: nec in eis eſt vere intellectus poſſibilis. (licz cõmẽtator videat̃ illud dicere.) Sed ſcḋm rõnẽ: vt alĩs declarauimus. nullo igitur mõ pati pñt tales forme: neq3 ꝑ ſe: neq3 per accidens: nec paſſione reali: nec ſpũali: cũ ĩtelligãt ꝑ eſſentiã: ⁊ nõ per ſpẽs ſcḋm p̄hos. aĩa aũt ĩtellectiua: cũ ſit ĩfima ĩter abſtra⸗cta: cũ ſit ↄpoſita ex ĩtellectu poſſi vere: ⁊ ex ĩtellectu agẽ⸗te: rõne poſſis paſſiua eſt: rõne vero agẽtis eſt actiua: ſed paſſio iſta eſt alterius rõnis a paſſione mãe: ſicut ſcribit cõmẽtator. 3. de aĩa. ↄ̃ᵒ. 38. vbi formalr ponit̃ iſta ſolutio ad inſtantiã motam a nobis hic: ſicut tu diligenter pote⸗ris ibi videre.

3°.19. ¶ In cõmẽto. 19. ſcribit cõmẽtator φ potẽtia ad ſanitatẽ ⁊ ad egritudinẽ eſt eadẽ. oppoſitũ p3. 3. phyſi. t. cõ. 10. vbi h3 φ ſi potẽtia ad ſanitatẽ ⁊ egritudinẽ eẽt vna: tunc ſa⸗nitas ⁊ egritudo eſſet vnũ ⁊ idem. Soluit̃. loquit̃ hic de potẽtia ſubiectiua: q2 eadẽ eſt mã ↄ̃rioꝝ. ſed. 3 phy. loq̃t̃ de potẽtia reſpectiua. idẽ aũt ẽ ens in potẽtia reſpectiua ad actũ: ⁊ ens in actu. vñ cõmẽtator dicit. 8. meta. cõmẽ. 15. agens extrahẽs aliq̃d de poᵃ ad actũ nõ largit̃ multi⸗tudinẽ: ſed ꝑfectionẽ. ⁊. 12. meta. cõmẽ. 18. iuxta dimidiũ. agens nãle nõ cõgregat inter diuerſa: nota tñ hic φ potẽ tia iſta ſubiectiua: ⁊ reſpectiua vna ⁊ eadẽ eſt realr: ſicut mihi vr̃ pro nũc: ſed ſortiunt̃ tales potẽtie diſtinctas de⸗nominationes in ordine ad diuerſa: ſicut eſt de actione ⁊ paſſione: vnde pluralitas entiũ eſt euitanda in quãtũ eſt poſſibile. Dico φ vna ⁊ eadẽ forma: vt eſt in potẽtia mãe app': vt ſic eſſe in poᵃ ſubiectiua: ſed eadem forma vt eſt in poᵃ actiua agentis dr̃ eſſe in potẽtia reſpectiua in ordi ne. ſ. ad actũ: vnde cũ ſcḋm Auerroĩ. 12. meta. ↄmẽto. 18 cũ oẽs forme ſint ĩ potẽtia in ṗma mã. ⁊ ſint in actu in ṗmo motore: tales ſunt in potentia ſubiectiua ⁊ paſſiua mãe: cũ aũt potẽtia paſſiua ſit ṗnᵐ tranſmutandi ab altero in⸗quantũ alterũ: vr̃ mihi φ ſit vnus reſpectus realis ꝑ re⸗ſpicit tã ſubm q̃3 formã: vt in ſubiecto inducit̃ ab agente: ſ3 diuerſas ſortit̃ denominationes: vt ad diuerſa extrema cõparat̃: ſicut eadẽ eſt diſtãtia inter ſupius ⁊ inferius in⸗ter thebas ⁊ athenas: nõ tñ ẽ idẽ diſtare: ⁊ ita ego caueo ponere potẽtiã obiectiuã realr diſtigui a ſubiectiua ĩ via Auerro. licz multi tene ãt hoc. tñ mihi vr̃ in via eiᵘˢ. ⁊ for⸗te etiã in via Ariſto. illã nõ diſtingui re a ſubiectiua: quia eſt ṗnᵐ ꝑ ſe notũ: ⁊ ab oĩbus peripatheticis conceſſũ3: φ q̃cq̃d eſt poſſibile reſpectu agentis eſt poſſe reſpectu pa⸗tientis: ⁊ q̃cq̃d eſt poſſe reſpectu patiẽtis etiã illud poſſi⸗bile eſt reſpectu agentis: ⁊ hoc loquẽdo de vera potẽtia. Nã aliter aliq̃d eẽt ocioſũ3 in nã: ⁊ fruſtratoriũ ↄ̃ p̄hm. ꝑ celi. 32. ⁊ ideo recte dimus nos entitates pluralitatem entiũ. iuxta cõſuetudinẽ ṗncipis nr̃e militie Ariſto. ĩq̃uã tũ eſt poſſe: φ reſpectus ille ad ſubm: ⁊ ad formã: vt ẽ ab agẽte vnus ⁊ idẽ eſt re: ſed rõne diſtinguit̃: ſed theologi nr̃i qui hñt ṗncipia oppoſita ṗncipiis p̄hoꝝ: tenẽt aliq̃d eẽ poſſe reſpectu agentis: q̃d nõ fuit poſſe reſpectu paſſi. iõ hñt de neceſſitate ponere iſtos reſpectus realr diſtingui. vnde mũdus ãn ſui creationẽ erat in potẽtia actiua agẽ⸗tis. ſ. dei creatoris: nõ erat ãt in potẽtia ſubiectiua alicuiᵘˢ paſſi: cũ3 ex nihilo creata ſit. ſimiliter angeli ãn ſui crea⸗tionẽ erant in potẽtia actiua dei: nõ aũt erant in potẽtia paſſiua alicuiᵘˢ cũ ex nihilo ſint creati: imo mã ṗma fuit in poᵃ ãn ſui creationẽ actiua dei: ĩ nullius tñ potẽtia ſub⸗iectiua fuit: q2 ṗmũ potẽtiale in nullius ẽ poᵃ ſubiectiua: aliter eſſet ṗmũ ⁊ nõ primũ. ⁊ iõ theologus diſcrepans a p̄his in principiis h3 etiã diſcordare in ↄ̃nibus: ſed velle tenere ↄ̃nem phyſicã ꝑ ṗncipia theologica diſlicta a phi⸗ſicis vel ecõtra rediculũ eſt. ⁊ iõ ſuttiliſſimus Scotus vi⸗dens iſta vera eſſe theologice voluit ponere potẽtiã obie⸗ctiuã diſtinctã a ſubiectiua motus: vt mihi vr̃ ꝑ iſta fun⸗damẽta. de Ariſto. in hoc tñ curabat. in quantũ auctori⸗tates eius gloſare poſſet ne veritati theologice obuiarẽt q̃d aũt hoc nõ poſſit ipſe tenere in fundamẽtis p̄hi mihi vr̃ hoc poſſe rationibus ↄuinci ſic: nã ſcḋm te Ariſto. iõ po nit potẽtiã obiectiuã: q2 diuiᵘˢ bona d3 euacuare totã na⸗turã diuiſi: ſed ſi Ari. diuidẽs ens per potẽtiã ⁊ actũ intel lexiſſet potẽtiã ſubiuã tñ: ⁊ nõ obiectiuã: tunc ſub tali di⸗uiſione nõ cõprehenderet̃ oẽ ens: ſicut p3 de angelis de mũdo ⁊ mã ṗma ante ſui creationẽ q̃ erãt res in potẽtia nõ ſubiectiua nec erant res in actu formali vl exiſtentie. ergo o3 dicere potẽtiã: que eſt diã entis eſſe potẽtiã ob⸗iectiuã. Amplius. 9. meta. t. c. 12. actᵘˢ ⁊ potẽtia ſũt eiuſdẽ gñis: ſ3 hoc nõ põt de potẽtia ſubiectiua verificari: quia ſuba põt eẽ potẽtia ſubiectiua quãtitatis: ⁊ p3 φ iſta ſũt diuerſorũ generum. Trahit̃ illud ſic ꝑ Auerroẽ. 8. meta. cõmẽto. 15. agens extrahens aliq̃d de potẽtia ad actũ nõ largit̃ multitudinẽ: ſed ꝑfectionẽ. ⁊ hoc idez h3. 12. meta. cõmẽto. 18. vbi h3 φ agens apud Ariſto. nõ congregat ĩ⸗ter diuerſa. ⁊ hoc idẽ h3. 5. phy. cõmento. 9. φ poᵃ ⁊ actus ſunt eiuſdẽ gñis. ⁊ p3 iſtas auctoritates non poſſe ſaluari de potẽtia ſubiectiua: ſed de neceſſitate ſunt vere de poᵃ obiectiua ⁊ in tñ ꝑceſſerũt: cũ huiuſmodi auctoritatibᵘˢ pleriq3 nõ modice auctoritatis viri: vt de ĩtentiõe Auer. ſubſtinere auſi ſint potẽtiã obiectiuã diſtingui ab actiua ⁊ a paſſiua potẽtiis: nec nõ a logica potẽtia que nĩl aliud eſt q̃3 reſpectus rõnis ex nõ repugnantia terminoꝝ cau⸗ſatus. ⁊ iſta ꝑ vitã meã nõ poſſunt ſuſtineri de mẽte phi⸗loſophoꝝ. Et vt egritudini eoꝝ ſuccurramᵘˢ oñdamᵘˢ eis cãm erroris eoꝝ. ⁊ eſt: q2 ponẽtes potẽtiã obiectiuã3 co⸗acti ſunt ad illud ex ṗncipio repugnãte p̄hie: ⁊ eſt φ ali⸗quid eſt in potẽtia reſpectu agentis tñ q̃d nõ eſt in potẽ tia paſſi. ⁊ hoc nõ cõcedit̃ a p̄his in rebus notis. imo ipſi

dicit oẽ qđ eſt in potẽtia actiua agẽtis eſt in potẽtia paſſiua alicuius ſubiecti.iuxta illud cõmẽtatoris allegatũ ſupra.omnes forme ſunt in potẽtia paſſiua materie:⁊ ſũt in potẽtia actiua primi motoris:p3 modo ꝙ ſm theologos aliqua forma añ ſui ꝓductionẽ eſt poſſibilis poſſibilitate qua reſpicit agens tñ.Et iđ iſtã potẽtiã a qua poſſibilis denominaẽ nũcupauere obiectiuã:ſ3 pħs dicẽs oppoſitũ huius op3 negare ipſum talẽ potentiã diſtingui a potentia paſſiua:q2 per potẽtiã paſſiuã forma eſt poſſibilis ex parte ſubiecti cũ reſpectu ad agẽs:q2 nono meta.t.c.2.po^a paſſiua eſt pñ^m tranſmutãdi ab altero inquãtũ alterũ.po^a eñi paſſiua diffiniẽ ꝑ actiuã ⁊ eᵓ.vii.2.phy.48.⁊.8.phy.79.⁊ in pleriſq3 locis in loco deſtructionũ ꝯtra Algazelẽ.qcqđ eſt poẽ ꝑ pñ^m paſſiuũ itrinſecũ eſt poẽ ꝑ pñ^m extrinſecũ actiuũ.⁊ ꝙ ens nõ diuidaẽ ꝑ potẽtiã obiectiuã:ſed ꝑ po^{ã} ſubiuã oñdiẽ ſic:pħs.12.meta.t.c.8.volens declarare qđ ſit eẽ mãe diuidit ens ꝑ po^{ã} ⁊ actuʒ:⁊ ibi declarat mãm cõtineri ſub po^a:⁊ nõ ſub actu:q2 eſt illud ex quo oĩa fiunt ꝑ trãſmutationẽ. Manifeſtũ eſt ãt potẽtiã ex qua aliqđ trãſmutaẽ eẽ potẽtiã ſubiectiuaʒ nõ obiectiuã:q̃re entis diuiſio ꝑ potentiã ⁊ actũ non eſt ſm pħos ꝑ potẽtiã obiectiuã:q2 tẽ argumẽtũ pħi adductũ eſſet in q̃tuor terminis.Amplius cõmentator in.12.meta.cõmẽto.26.declarãs intẽtionẽ pħi.inquit ꝙ ibi intendit inducere aliũ modũ quo pñcipia oĩum ꝑdicamẽtoꝝ ſunt eadẽ:⁊ eſt ꝓ quãto actus ⁊ potẽtia ſũt in oĩ gñe:⁊ ꝙ actus h3 reduci ad formã.⁊ po^a ad mãm:⁊ ꝙ potentia ⁊ actus ꝓpinq̃ ſunt diſtincti in diſtinctis ꝑdicamẽtis.vult ĝ potẽtiã ſubiectiuã ⁊ actũ eẽ pñcipia predicamẽtorũ oĩuʒ:⁊ nõ obiectiuã cũ dicat potẽtiã reduci ad mãm ⁊ actũ ad formã.Amplius ipſe in.5.meta.ꝯmẽto.14.vbi declarãs quõ actus ⁊ po^a ſunt in oĩ ꝑdicamẽto exponẽs exẽplũ pħi in ꝑdicamẽto ſubẽ de forma mercurij.d.ꝙ in lapide eſt eadẽ forma mercurij:⁊ in actu:⁊ in potentia:⁊ declarans:quõ ſit in potẽtia dicit ꝙ eſt in potẽtia:q2 h3 mãm recipiẽdi eã.Actu vᵒ h3 eã qñ actu recipit eam.vbi p3 de itentione eius potẽtiã in qua mercurius eſt ſubiectiuã eẽ nõ obiectiuã:nec val3 dicere obiectiuaʒ debere poni ꝓpter reſpectũ ad agens:q2 iſte reſpectus importatur ꝑ ſubiectiuã cũ ſit pñ^m trãſmutãdi ab altero inquãtũ alterũ:⁊ ita nõ op3 entia ſine neceſſitate multiplicare ⁊ ideo ſicut mihi videẽ ſaluo ſemꝑ meliori iudicio de intentione pħi potẽtiã iſtã obiectiuã nõ eẽ diſtinctaʒ re a potẽtia paſſiua:q2 iſta potẽtia obiectiua ſi poniẽ nõ ẽ ꝑꝑ aliud niſi ꝓpter reſpectũ quẽ iportat for^a ad ipſuʒ agẽs:ſed cũ iſte reſpectus ſufficiẽter importeẽ ꝑ po^{ã} ſubiectiuã ſeu paſſiuã:ſicut clare p3 ex diffõne potẽtie paſſiue poſite in nono meta.⁊ in qnto:ꝓpter hoc dicim^9 de intẽtione pħi nõ dari potẽtiã obiectiuã tanq̃ rẽ diſtictã a ſubiectiua.Et dicim^9 ꝙ diuiſio entis ꝑ actũ ⁊ potẽtiã eſt per potentiã ſubiectiuã:⁊ ſic dicim^9 agẽs extrahẽs aliqđ de po^a ſubiua ad actũ nõ largiri mltitudinẽ:ſ3 ꝑfectionẽ:q2 vna ⁊ eadẽ ẽ res:q̃ eſt ĩ po^a ſubiua mãe ⁊ ĩ po^a actiua agẽtis:cũ re q̃ actu ꝓducta ẽ.⁊ ſic agẽs apđ Ari.nõ ꝯgregat iter diuerſa. Et ſic dicaẽ ꝯñter ꝙ potentia ſubiectiua ⁊ actus ſunt eiuſdẽ gñis:loquẽdo de potẽtia ſubiectiua ꝓxima:nã vt dicit.phy.⁊ ꝯmẽtator.12.meta.t.c.22.licʒ pñcipia oĩum decẽ ꝑdicamẽtoꝝ remota poſſint eẽ eadeʒ q2 pñcipia ꝑdicamẽti ſubẽ ſunt pñcipia oĩuʒ ꝑdicamẽtorũ:tñ principia ꝓxima vniuſcuiuſq3 ſunt ſibi ꝓpria.⁊ ſic p3 quõ actus ⁊ potẽtia circuĩt oẽ genus:⁊ quõ ſunt eiuſdẽ gñis.iſta eſt mens pħi.Et Auerro.12.meta.26.qđ aũt dĩ de angelis:⁊ de mã ⁊ corꝑibus celeſtibus:q2 nõ ſunt in potentia ſubiectiua:ſed obiectiua p3 ꝙ hoc nihil eſt ꝯ pħm.⁊ cõmẽtatorẽ:ſed apud theologũ hꝫ illud hẽt vis.

Cogita ergo ⁊ cõſidera ꝙ ex diuerſis pñcipijs diuerſa ſequũẽ pñcipia.Et ideo Auer.plerũq3 dãnauit Auicẽnã in hoc. Appellans ipm mediũ iter ꝑipateticos ⁊ loquẽtes.

¶ Ibidẽ dĩ ꝙ in abſolutis a motu repiẽ melius.oppoſitũ p3.3.meta.t.c.3.vbi diciẽ in imobilibus non eſt rõ finis:neq3 boni.Soluiẽ.imobilia duplicia:q̃dã ſm eẽ ⁊ diffinitionẽ:ſicut ſunt ſubẽ ſeparate:⁊ q̃daʒ ſola diffinitione:tunc dico ꝙ in imobilibus ſola diffõne qualia ſunt entia mathematica:nõ eſt in eis rõ boni:neq3 finis:q2 talia ſ3 eẽ ſeparata nõ ſubſiſtũt:q2 ſi ſubſiſterẽt eẽt in eis bonũ .ſ.ipm eẽ ipſoꝝ.ſed talia ſola rõne a motu ſeparata ſunt:⁊ ſic abſtrahũt a rõne finis:q̃ h3 rõneʒ mouentis:nec eſt incõueniẽs ꝙ in aliquo ente ſm rõnẽ nõ ſit bonũ vel rõ boni:cũ rõ entis ſit prior q̃ rõ boni.loqẽ igiẽ cõmentator hic de reb^9 ſeparatis ſm eẽ ⁊ diffõnẽ a motu:q2 in talibus hñ põt eẽ rõ boni.imo ſummi boni. ꝯ°.19.

¶ Cõcordantie Auerrois ſuꝑ decimo pme pħie.

Decimo metaphyſice inuenimus ꝯdictionẽ ſatis apparẽtẽ in cõmẽto ſexto.q2 ibi cõmen. dicit.in ꝯmẽto.ꝙ hoc nomẽ ens de pluribꝰ dĩ q̃ vnum. Huius tñ oppo^m legim^9 in q̃rto meta.t.cõ.3. Solui põt ſic:ꝙ ens de plibꝰ dĩ q̃ditatiue q̃ vnũ.nã ens q̃ditatiue dĩ de ſuis ptibꝰ ſubiuis:nõ aũt vnũ ꝑcipue ſm viã cõeʒ q̃ſi cuiuſq3 hꝫ doctor ſuꝑ.4.meta.ꝗ ideʒ de vno tenere videaẽ.Et tũc ſm iſtã ſoſoneʒ auctitas ꝯmẽta.taliter h3 iterꝑtari.ens dĩ de plibꝰ q̃ vnũ:vt cũ dĩ de ſignato rei.ſ.q̃tũ ad q̃ditatẽ rei:ſeu q̃ditatiuã ꝑdicationẽ:l3 quãtũ ad ꝑdicationẽ idẽpticã de quot dĩ ens de tot etiã dĩ vnũ:q2 ens ⁊ vnũ:vnã ⁊ eãdẽ nãm ſignãt ſm ꝯmẽtatorẽ.cõmẽto.3.q̃rti meta.⁊ cõmẽto.8.decimi huius.Aut aliᷓ ⁊ ſubtilius meo iudicio.ens dĩ de plibus q̃ vnũ qñ dĩ de ſignato rei ꝑꝑ hoc:q2 ſtat multa eẽ vnũ ſubto:que tamen in ſignato rei:ſunt diſtãtia:⁊ ſm diffõnẽ ipſaʒ:ſic p3 expſſe pmo phy.t.c.21.vbi pħs reprehẽdit antiquos ſm expõnẽ cõmẽtatoris in hoc:q2 credebãt ens ⁊ vnũ ſemꝑ ideʒ ſignare ad modũ dictũ:⁊ ſic p3 qualiᷓ ꝯdictionis ſolo p3. Nã ens ⁊ vnũ:aut ſumunẽ quo ad nãm ſignatã:⁊ ſic idẽ ſignãt:vt patuit:aut ſumũẽ quo ad ſignificationes ⁊ rationes rerũ:⁊ ſic de pluribus dĩ ens q̃ vnũ:q2 ſtat aliq̃ vnũ eẽ ſubto:⁊ talia eẽ plura ſm rõnes ⁊ ſignificatões. vide vt dixi ꝯmẽtũ.21.pmi phy.⁊ ſic cõmẽtatorẽ per cõmẽtatorẽ expone:q2 nĩl melius q̃ ipſummet auctorẽ ſuimet interꝑetẽ eẽ:q2 nemo nouit melius ꝓpriã mentem q̃ ipſemet auctor. ꝯ°.6.

¶ Auerroes in ꝯmẽto.7.dicit.nõ eſt dicendũ colores cõponi ex albo ⁊ nigro tanq̃ ex duobꝰ principijs. Huius tñ oppoſitũ ſcribit ipſe expſſe.5.phy.6.19.52.⁊ hic cõmento 23.Soluiẽ.forte ꝑꝑ iſtã auctoritatẽ motus fuit Burleꝰ ⁊ multi Auerroiſte ad tenẽdũ de itentione Auerro.duo ꝯria nõ poẽ eẽ ſimul in eodẽ ſubto:⁊ qđ magis auget difficultatẽ hãc:etiã eſt auctoritas eiuſdeʒ in q̃rto meta.in.t.cõ.26.vbi aſſignat cãm:q̃re ꝯria nõ pñt eẽ in eodeʒ:⁊ eſt q2 vnũ ꝯriũ eſt ꝑuatio alterius:⁊ hoc etiaʒ dicit ibi pħs in lra.⁊ parũ infra cõmẽtator.d.ꝙ in ꝯrijs imediatis talia nõ pñt eẽ in eodẽ ſubto ſimul:ſed ſucceſſiue.ꝯria vᵒ habẽtia mediũ pñt eẽ in medio po^a nõ actu:nec ꝑfecte.⁊ hoc vĩ fauere opioni iſtoꝝ:qui dicũt talia media iter ꝯria eẽ cõpoſita ex extremis quantũ ad denoiationẽ:nõ aũt quãtũ ad eẽ:pro quãto mediũ cõparatũ vni extremoꝝ ſortiẽ nomẽ alterius:ſicut pallidũ reſpectu nigri albũ dĩ:⁊ reſpectu albi dĩ nigrũ:ſed procul dubio iſta nõ fuit mens Auerro.q2 tũc ꝑiret motus iter ꝯria habẽtia mediũ:ſicut ipſe deducit.10.huius cõmẽto.23.nam in omni motu vnitatis ꝑs mutat in medio q̃ in extremo ⁊ iđ ſi in tali medio nõ eẽt formaliᷓ ſm aliquẽ gradũ for ꝯ°.7.

ma ad quā fit motus:tunc talis motus nō poſſet eſſe ſuc
ceſſiuus:neq3 vnus. Dicamus igitur ad auctoritates in
oppoſitū adductas. Ad p̄mā hic qn̄ dr̄ colores nō eſſe cō
poſitos ex extremis:verū eſt tanq̄ ex duob⁹ p̄ncipijs mē
ſurantibus pfectionē ⁊ eſſe ipſoꝝ.nā cū ſemp vnū 3riū
ſit:vt dicit̄ in littera:ſicut p̄uatio alterius.iō impoſſibile
eſt ambo rōnem menſure hr̄e:q2 ratio mēſure attribuit̄
habitui nō p̄uatiōi.vn̄ p̄hs i lr̄a vult ꝓbare iductiue:q̄
liter in omni gn̄e eſt vnū p̄mū qd̄ ē met⁹ ⁊ mēſura oīuz
exiſtentiū in illo genere:⁊ ſic in gn̄e coloꝝ eſt albedo:co
lores igit̄ medij nō cōponūtur ex extremis tanq̄ ex duo
bus menſuris. Ad auctoritatē aūt p̄hi ⁊ cōmētatoris.4.
meta.t.c.26.dico ꝙ 3ria nō poſſunt eſſe ſimul in eodē:q2
vnū eſt p̄uatio alteri⁹. Soluit̄.verū eſt de 3rijs i illis gra
dibus cōſideratis in qbus 3rietatē hn̄t.nō eni tenemus
albedinē ſub quolibꝫ gradu nigredini 3riari:nec calorē
frigiditati:ſed ſub eſſe actuali:⁊ pfecto 3riant̄:⁊ vnū:vt
ſic eſt p̄uatio alteri⁹. Ad auctoritatē Auerro.in eodē cº
qn̄ dicebat ꝙ in 3rijs mediatis talia pn̄t eſſe in eodē po
nō actu:nec pfecte. Dico ꝙ per potentiā ibi nō intellexit
purā potentiā:q2 tunc nulla eſſet drīa inter 3ria media
ta:⁊ imediata penes hoc:nā etiā ꝯtraria imediata pn̄t eē
in eodē ſubō in potētia pura:per potētiaꝫ igit̄ intellexit
potētiā actui admixtā:ſicut in ſimili ipſe dixit in fine p̄i
mi de generatione.vbi exponit quō eīnta ſunt potētia in
mixto.per potentiā exponit pro quāto nō ſunt in mixto
in ſuo eſſe perfecto:ſed refracto:⁊ ideo caueat Burleus ⁊
alij ad pauca reſpicientes de intentione cōmētatoris ne
gare 3ria nō poſſe ſimul eſſe in eodē ſub aliquo eē refra
cto:q2 tunc etiā oporteret dicere elemēta nō eſſe forma
liter in mixto ſm̄ ipſuꝫ Auer. diſcordant igit̄ in p̄ncipio:
⁊ volunt cōcordare in ꝯcluſione. ⁊ hoc non eſt poſſibile.
ſic etiā exponit ſeipſum cōmētator.cōmēto.6.ſup.5.phy.
ſicut videre potes. videas etiā qualr̄ gloſe Burlei nō po
teſt ſtare:ꝙ media iter contraria cōponunt̄ ex extremis
quantū ad denominationē:nō quātū ad actualē cōpoſi
tionē. Nā quarto celi.cōmēto.26. Auerro. diſtinguit de
duplici medio ſm̄ cōparationē ⁊ ſm̄ ꝯpoſitionē:media
ſm̄ cōparationē cōponunt̄ ex extremis quātū ad deno
minationē:ſicut ipſe dicit nō quātū ad eſſe:ſicut dicim⁹
aerem eſſe mediū inter ignem ⁊ aquā ſm̄ cōparationē:
q2 reſpectu ignis eſt grauis:⁊ reſpectu aque eſt leuis:nō
tamen cōponi dicit̄:ꝓpter hoc ex graui ⁊ leui:ſed media
ſm̄ cōpoſitionē:ſūt illa in qbus extrema actu ſunt in eſſe
nō in cōparatione tantū.⁊ ideo diſtinctio commētatoris
nulla eēt:q2 membra coinciderēt:ſi aliqua media ex ex
tremis:cōtrarijs nō actu.ꝑmixto tn̄ potētie eēnt cōpoſi
cº 10. ta ex talib⁹ extremis ⁊ hoc eſt certū:nec alicui paruꝫ exer
citato in via iſtius hominis dubium eſſe poteſt.

¶ Auerroes cōmēto.10.ſcribit ꝙ linea arcualis nō poteſt
equari linee recte.oppoſitū ſequit̄ de quadratura circu
li:ſicut patet in predicamētis. Soluit̄.aliqui nō medio
cris auctoritatis viri tenuerūt quadraturā circuli mini
me dari poſſe:nā cuꝫ figura circularis ⁊ figura recta:ſint
alterius rōnis.minime vident̄ comparabiles adiuicē:ꝑ
regulaꝫ p̄hi poſitam.7.phy.t.cō.31. Et cōfirmant hoc ſic.
equalia per cōmunē animi cōceptionē ſunt que adinui
cem ſuperpoſita nō ſe excedunt adinuicē:nec excedunt̄:
modo curuū ſuperpoſituꝫ recto nunq̄ equari poteſt re
manendo in ſua curuitate:ſicut patꝫ. Et ꝯfirmat̄ auctori
tate p̄hi.7.phy.t.cō.31. vbi probat motū circularē nō eē
cōparabilē motui recto:q2 tunc magnitudo recta eēt cō
parabilis magnitudini circulari:qd̄ falſum eſt ⁊ impoſſi
bile apd̄ Ari. ꝓpter ſepius adductā rōnē. ¶ Ad auctori
tatē aūt philoſophi in predi^cis dū dicit in capl̄o de ad ali
quid quadraturā circuli ſcibilē eſſe.dicūt:ꝙ Ariſt. loqt̄
ibi ſub cōditione ⁊ non aſſertiue:⁊ quantū ad hoc veriꝫ
dicūt:quia littera taliter iacet:ſcia vero ſi nō ſit:nihil ꝓ
hibet ſcibile eſſe:vt quadratura circuli ſi eſt ſcibilis.ſcia
quidē eius nondū eſt. Boetius aūt vir ſūme auctoritatis
in omni ſcia ⁊ latinoꝝ gloria.aſſeuerat ibidē ſciam illam
poſt Ariſtotelis tp̄a inuentā fuiſſe:ſed ipſe breuitati ſtu
dens voluit ſupſedere a tali demōſtratione.nos igitur di
camus nō incōuenire aliqua cōuenire magnitudinibus
mathematice cōſideratis:que tn̄ repugnant magnitudi
nibus eiſdē vt a nāli cōſiderant̄:ſicut pulchre declarat
cōmētator p̄mo celi.cōmento.32. vbi dicit motui circuli
mathematice aliqd 3riari:nō naturalr̄:ſimilr̄.4.phyſi.
72.linea mathematica in infinitum pōt diuidi:nō aūt vt
eſt terreſtris vel ignea:ſic etiā naturalr̄ cōſiderando ma
gnitudinē circularē ⁊ rectā nō ſunt ꝯparabiles:q2 iſte cō
ſiderat res vt ſunt in motu ⁊ in re extra:⁊ q2 vt dicebat̄
cū equalia ſint illa que inuicē ſuperpoſita nō ſe excedūt
nec excedunt̄ a ſe inuicē.⁊ ideo ſm̄ rem curuū ⁊ rectū nō
pn̄t eq̄ri:q2 tūc curuū nō eēt curuū:ſꝫ mathematic⁹:cui⁹
propoſitiones oēs ſunt vere ad imaginationē.3.phy.60.
tenet figurā rectā cōparabilem eſſe figure circuli:q2 ipſe
imaginat̄ ꝙ eſt poſſibile ꝙ linea recta incurueturi:⁊ fiat
circulus:⁊ ideo ipſe etiam dicit ꝙ linea recta eſt breuiſſi
ma:que duci poteſt iter duo puncta:ex hoc patet ꝙ geo
metra cōparat lineā rectā curue:cū tn̄ equalitas ſm̄ reꝫ
dicatur fere equoce:ſed iſtud dictū eſt large verum:⁊ ad
imaginationē:⁊ita etiā ad imaginationē.d.figurā poligo
niā cōparabilē eſſe figure recte:⁊ iſta eſt ſolutio Auerro.
expreſſe.7.phy.cōmēto.29.ſicut videre poteris:⁊ ꝑ hoc
poſſumus modernos cū boetio cōcordare de quadratu
ra circuli:ꝙ eſt poſſibilis mathematice:⁊ ſic locutus eſt
Boetius in predicamētis:naturalr̄ aūt dictū moderno
rū procedit:nō aūt abſolute ⁊ ſimplr̄.⁊ iſtud multotiens
eſt qd̄ ducit doctores in graues errores:q2 neſciūt diſcer
nere cōſiderationē a cōſideratione:⁊ ſic que repugnant
vni cōſiderationi credunt alij repugnare:ſed non eſt ita
ſicut vides.⁊ hoc forte fuit in cauſa ꝙ Ariſto.in predica
mentis loquutus eſt ſub ꝯditione:dū dixit:ſi ſcibilis eſt.
q2 ipſe videbat nō ſm̄ quālibet cōſiderationē ſcibilē eē
talē circuli quadrationem.

¶ In cōmēto.13.decimi meta.dicit cōmētator ꝙ ꝯtrarie cº 13.
tas in loco eſt cauſa cōtrarietatis in ſubijs. Cuius tamē
oppoſitū pꝫ.5.phy.cōmēto.10. vbi hꝫ 3 alexandrū in ſub
ſtantijs nullā eſſe cōtrarietatē. Soluit̄.in ſubijs eſt ꝯtra
rietas quantū ad qualitates ſuas.ideo p̄hs in ſcd̄o de ge
neratione ⁊ corruptione.t.cō.49.ꝙ igni cōtrariat̄ aque
vt cōtingit ſubſtantiā ſubſtātie 3riam eſſe:⁊ hoc non ꝑꝑ
aliud dixit:niſi q2 videbat formas ſubales ſm̄ ſe non ha
bere 3riū:ſed ratione ſuaꝝ qualitatū:ſicut ipſemet ſeip
ſum declarando in eodē ſcd̄o in.t.c.24. dicit.elementa
oīa habēt cōtrarietatē adinuicē:q2 drīe cōtrarie inſunt
his:ſic igit̄ 3rietas in loco eſt cauſa 3rietatis in ſubſtan
tijs non quātū ad eſſe ſubale:ſed quātū ad eē q̄litatiuꝫ.

¶ In cōmēto.22.hꝫ cōmētator ſciam eē in qualitate ⁊ ſci cº 22.
tum in ſuba.ſed ſeptimo phy.20.dr̄ ꝙ ſcia eſt in relatiōe.
Soluit̄.nō incōuenit idē in diuerſis p̄dicamētis eē ſm̄
diuerſas rōnes:ſic ſcia nr̄a que cauſat̄ a rebus qualitas
eſt:ſꝫ eſt relatio ſꝫ dici:q2 ad ſcibile refert̄:licꝫ ſcibile ad
ſciam:aut nō referat̄:aut relatione rōnis refert̄. Aſſimi
latur etiā ſcia relationi inquātū in indiuiſibili cōſiſtit:⁊
inquantū in ea non eſt per ſe motus.

¶ Ait cōmētator in cōmēto.23.decimi meta.ꝙ partes in cº 23.
cōpoſito ſunt in potētia.ſed oppoſitū dixit ipſe.5.phy.6.
19.⁊.59.⁊ nos paulo ante oppoſituꝫ determinauimus in

cõmẽto.7.Soluiẜ ſic.ibi per potentiaʒ nõ intellexit potentiã purã abyciẽtẽ oẽm actũ:ſed potentiã actui permixtã:vnde partes:vt ſunt in toto nõ hñt tantã actualitatẽ quantã habẽt ipſe cũ ſunt totuʒ.ⁱ ideo vt in toto in exiſtũt dicunẜ eſſe in potentiã.i.in quodã mõ potentie: qui modus pmixtus eſt actui.

ↄ°.24. ℂ In cõmẽto.24.dicit cõmẽtator ꝙ genus ſigñat mãʒ. Huius oppoſitũ ꝑ meta.17.Soluiẜ aliud eſt genus eſſe mãm aliõ ipʒ mãm ſigñare:ⁱ a mã ſumi:pmũ eſt falſuʒ: vt ipſe probat ꝑ meta.17.ⁱ.12.meta.cõmẽ.14.ſecũdũ aũt verũ eſt.vide.2.celi.ↄmẽto.49.ⁱ.7.meta.43.Et hoc eſt rõnabile:nã ſicut dicit cõmẽtator.ꝑmo de aĩa.cõmento gnto.ptes diffõnis ſumunẜ a ꝑncipijs:q̃ ſunt in re.Et iõ a ꝑncipio potẽtiali ſumiẜ genus.ⁱ ab actuali differentia. ideo dixit Porphirius in caplõ de differẽtia.ꝙ genus eſt proportionale materie:ⁱ differentia forme.

ℂ Cõcordantie Auerrois ſup.12.metaphy.Ariſto.

ↄ°.6. Auerroes in ſuo vndecimo ſup.12.meta.Ariſto. cõmẽto.6.inq̇t ꝙ nãlis cõſiderat cauſas mouẽtes ⁱ mãles ipſius ſenſibilis ſube:formales ãt ⁱ finales cõſiderare nõ põt. Huius oppoſitũ legimus.2.phy.70.vbi hʒ ꝙ nãlis oẽs cãs cõſiderat. Soluiẜ. memini me dixiſſe in ꝑ phy.ↄmẽto pmo.ⁱ in ꝓlogo Auer. dñiam eſſe dicere nãlẽ oẽs cãs cõſiderare:ⁱ dicere ipſuʒ cõſiderare oẽs ꝑmas cãs.ꝑmũ eſt verũ:ſcðm võ falſum: duas ꝑmas cãs cõſiderat nãlis:ⁱ duas alias.ꝑmas diuinus.ꝑmũ motorẽ:ⁱ ꝑmã mãm nãlis cõſiderat:ſed diuinus ꝑmã formã ⁱ ꝑmũ finẽ:vide loco allegato ſup ꝑmo phy.q̃ late diſputaui:vide cõmẽtũ tertiuʒ:tertij meta.ⁱ cõmentũ.5.ⁱ.9.ſeptimi metaphy.ⁱ in prologo ſuo ſuper primo phy.ⁱ in q̃rto meta.cõmẽto ꝑmo.

ↄ°.9. ℂ In cõmẽto nono.duodecimi meta.d.cõmẽtator.ꝙ democritus fuit ꝓpingor in aſpiciẽdo mãm:ſed oppoſituʒ legim⁹ ꝑmo phy.cõmẽto.79.vbi iſtud platoni attribuit nõ democrito.Soluiẜ.ꝓcedit dictum eius de illis quos enumerat phs hic:ⁱ vlr de his qui fuerũt añ Ariſto.ſed Plato qui fuit in eodẽ tpe cũ Ari.fuit ꝓpinquiſſimus in iſpiciẽda nã mãe:ⁱ ſic intelligiẜ dcʒ Auer.i ꝑ phy.ↄ°.79.

ↄ°.12. ℂ In.12.ↄmẽto.inq̇t cõmẽtator:ꝙ nec forma:nec mã generaẜ:ſed oppoſitũ pʒ de mã ꝑmo phy.cõmento.60.vbi habʒ ꝙ mã vere gñaẜ.Soluiẜ.mã ⁱ forma nõ generãẜ: vt terminus p ſe totalis gñationis.Nã ex ꝓhemio metaphyſice actus ⁱ gñationes oẽs circa ſingularia ſunt. ⁱ ideo dixit cõmẽtator ad iſtũ ſenſuʒ hic ꝙ ſi mã ⁱ forma generarenẜ iſto modo.tũc materie eſſet mã:ⁱ ſic in infinitũ.ⁱ ita etiã de forma ꝓcedit ꝙ illius eſſet forma.ⁱ ſic in infinitũ.mã tamẽ vere gñaẜ ſubiectiue ſicut ipſe dicit.in cõmento.60.ꝑmi phyſicoꝝ.

ↄ°.14. ℂ Forma nõ cõprehendiẜ ſenſu.ſicut dicit cõmẽtator in 12.meta.cõmẽto.14.ſed oppoſitũ huius pʒ ſcðo de aĩa. 63.vbi diciẜ ꝙ cogitatiua hoĩs cõprehendit intentiones indiuiduales decẽ predicamẽtoꝝ.Soluiẜ.forma nõ cõprehendiẜ a ſenſu in eo ꝙ ſenſus:ſic intelligiẜ dictũ eius h.tñ for⁹ ↄphendi põt a ſenſibus hoĩs i eo ꝙ ſenſus hoĩs ſũt:ſic itelligiẜ dictũ ei⁹.2.de aĩa.63.ſicut ipſemet ſeipʒ gloſat ibidẽ.in cõmẽto.65.illius ſcði.ⁱ hoc etiã ipſe aſſerat in cõmẽto ſuo.ſup libro de ſenſu ⁱ ſenſato ad finẽ. vbi dicit.ꝙ homo cõprehendit dñias rerũ:ⁱ intentiones eaꝝ proprias:que ſunt in re ſenſata q̃ſi medullã de fructu. In aĩali aũt bruto cõprehendunt ea:que ſunt extra que ſunt q̃ſi cortices fructuũ. Alia etiaʒ ſolo dari poſſet quã etiã in ſimili tetigim⁹ in alijs locis:ſʒ breuitatis gratia ad preſens dimittatur.

ↄ°.16. ℂ In cõmẽto.16.cõmẽtator dicere vẜ mãm ꝑcedere formã. Huius tamẽ oppoſitum vide nono.meta.t.cõ.15.vbi dẜ actũ ꝑcedere potentiã. Rñdeẜ ꝙ mã ꝑcedit formaʒ que prioritas eſt prioritas nãe.teſte Auer.cõmẽto.7.ſup ſcðo de generatione ⁱ corruptione:qð aũt dẜ ꝑ phʒ:actũ nã ꝑcedere potẽtiã.Soluiẜ.nã illud dictũ hʒ veritatẽ de actu agentis:nõ aũt de actu cõpoſiti producti ab agẽte. licʒ etiã ſi vere loq̇ vellimus nõ ſit ſimplr reſpõdendũ ad q̃ſtionẽ querẽtẽ an mã ꝑcedat formã:ſicut colligi põt ex ſnĩa ipſius.7.meta.cõmẽto.35.vnde mã via gñationis ꝑcedit formã:q̃ forma educiẜ de po⁹ mãe.ſed forma ꝑcedit mãm via ꝑfectionis.

ℂ In cõmẽto.18.habet cõmẽtator calorẽ ignẽ nihil gñare. Huius oppoſitũ memini me legiſſe ab ipſo in cõmento.15.ſup ꝑ cantice canticoꝝ Aui. dixi alſ in hac mã calorẽ celeſtẽ:ⁱ calorẽ elemẽtalẽ nõ differre abiuicẽ:niſi ſicut calor ignis:ⁱ calor fabrilis:manifeſtũ eſt ãt calorẽ artis ⁱ elemẽtalẽ vnũ ⁱ eundẽ ſubto eẽ:ſed nõ differũt:niſi ratione tñ.nã forma caloris vt regulaẜ ab arte ẽ res artis: ſed vt eſt regulata a forma ignis eſt res nãe: ſic vt mihi videẜ ideʒ ſubto eſt calor elntalis:ⁱ calor celeſtis:q̃ ſenſus tactus rectus eſt iudex de qualitatibus tãgibilibus: ex ſcðo de aĩa.nullã aũt dñiã pcipit tactus inter vtrunq̃ calorẽ:ſed iſte calor vt eſt regulatus a corporib⁹ celeſtibus ⁱ cõmẽſuratus ſic celeſtis dẜ.ⁱ diciẜ eſſe generationis inſtrm̃ effectiuum.ſi autem calor iſte regulatus fuerit a forma ꝓpria ignis:ſic diciẜ calor igneus ⁱ q̃ vt ſic diſproportionatus eſt vite.ⁱ generationi ſic nõ dẜ calor viuificans:ſed reſoluens igneus ⁱ elementalis.ⁱ tamen ſcðm rẽ ſunt vnũ ⁱ idem:ⁱ ſic etiã teneo calorẽ nãlem in aĩalibus ⁱ plantis eundẽ eſſe realr cũ calore igneo ⁱ elemẽtali:q̃cq̃d dicat gentilis ſpeculator in hac mã ſup pri ma quarti ad ꝑnĩ ſpiũ:qui voluit multiplicare entia ſine neceſſitate:imaginãdo calorẽ nãleʒ:ⁱ calorẽ ꝑter nãʒ eẽ duos calores realr ⁱ eſſentialr diſtinctos:ſed nobis tuti⁹ videẜ eſſe dictu ꝙ vnus ⁱ idẽ calor eſt nãlis ⁱ ꝑter nãm: nam vt regulaẜ ab aĩa nãlis dẜ:vt vero regulaẜ a forma ignis ſic apparet elemẽtalis ⁱ igneus.Et hoc voluit Gal. medicoꝝ ꝑncepe:dũ dixit febrẽ eſſe calorẽ nãlẽ ↄuerſuʒ in igneũ.ⁱ hoc vt mihi videẜ:ſicut ↄmẽtator.2.de aĩa.cõmẽto.41.ſic igiẜ ſedatur ↄ̃dictio in dictis eius:q̃ vtrũq̃ verũ eſt:ⁱ ꝙ calor ignis generat:ⁱ ꝙ calor ignis nõ generat mixta.nã eſt eoꝝ generatiuus vt regulaẜ a ſuperioribus lationibus.iuxta illud phĩ metauroꝝ ꝑ.ad ꝑncipiũ. oportet mundũ iſtũ inferiorẽ ſupioribus lationibus eſſe cõtinuum.vt omnis eius virtus inde gubernẽẜ:ſʒ iſte idẽ calor vt regulatus a ſua forma ſic mixta corrũpit:ⁱ hoc nõ incõuenit ꝙ ab vna forma proueniãt oppoſiti effect⁹ ꝓut reſpectu vnius effectus cõcurrit vt agens principale:ⁱ prout reſpectu alterius ipſa efficiẜ inſtrm̃:ſicut dixit ſuttiliſſimus Scotus meus in theorematibus:actio cuiuſcunq̃ qñ ipſuʒ ſit inſtrm̃ ſpẽ differt ab actione eiuſdẽ vt ꝑncipalis agentis. ℂ Sed cõtra iſtã ſolutionẽ ſilr tu dixiſti ꝙ calor celeſtis ⁱ calor ignis:ſunt idẽ eẽntialr:ſed huius oppoſitũ apparet expreſſe in ſcðo caplõ de ſuba orbis ab ipſo Auerroi.vbi tenet ꝙ ſpecie diſtinguũẜ:ⁱ confirmaẜ.ille forme ſpecifice diſtinguũẜ que hñt operationes ſpecie differentes.Operatio eni fecit cognoſcere formã:ⁱ tranſmutatio materiã:ſed operationes iſtoꝝ duorũ calorũ ſunt ſpecie differẽtes:ſicut pʒ ex q̃rto methaurorũ:ⁱ ex ſcðo de gñatione aĩaliũ.c.3.nã calor celeſtis generat:conſeruat:viuificat:digerit:calor igneus:corrũpit: mortificat:ſeu cõburit:putrefacit:deſtruit:ḡ videtur ꝙ ſint ſpecie differẽtes. ℂ Ad h ego memini me alſ dubitaſſe ſatis ꝓpter auctoritatẽ illã Auerrois ⁱ tñ ſicut mihi videẜ põt dici ꝙ diſtinctio ſpecifica:quãdoq̃ eſt accidentaliter:ⁱ ab accidentali dñia:quãdoq̃ vero eſſentialr

ↄ°.18.

Dico ꝙ calorem celeſtē ⁊ elemētalē differre ſpecie accidentali abinuicē rōne diuerſoꝝ regulantiū: tñ eſſentialr ſunt vnus ⁊ idem calor: q̃ nō eſt multiplicanda rerū entitas ſine neceſſitate. ¶ Ad rōnē aūt pꝫ ſolo ꝙ nō oportet ſemꝑ oppoſitos effectus arguere oppoſitas formas. Imo quādoqꝫ effectus oppoſiti proueniūt ab vna ⁊ eadē forma oppoſito mō ſe habēte. Idem eni inquātū idē ſemper eſt aptū facere idem: ſicut pꝫ. 2. de gñatione. t. cō. 56. ſed idē inquātū diuerſuꝫ pōt diuerſa facere: ſicut ſbi dr̄ de ſole qui per acceſſuꝫ gñat: per receſſum corrūpit. ſimiliter. 2. phy. 30. nauta ſui abſentia eſt cā ſubmerſiōis nauis: cuius pñtia erat cā ſalutis: ſic forma cū ipſa fit iſtrm ſua actio ſpecie diuerſat̄ a ſeipſa vt erat principale.

p°.23. ¶ Auerroes in cōmēto. 23. exponēs ꝓpōnē phī quā etiaꝫ pmo phy. ad pn ͫ adduxit ſibi ipſi ꝫdicit: exponēdo qd noīe cauſe importet: ꝓpoſitio aūt eſt iſta. oīa habētia pncipia: aut cās: aut elemēta nō cognoſcunt̄ niſi ex hoꝝ cognitione. Ibi autē expoſuit cauſas. ideſt finales: pncipia aūt dixit accipi pro agente ⁊ mouēte: ſed p elemēta intellexit cās mātes: ⁊ finales. hic vero dr̄ ꝙ per cauſas phs intēdebat illud qđ eſt cōe illās q̃tuor. per pncipia autem cās mouentes: per elemēta autē cauſas: que ſunt in re. ⁊ vult ꝙ ꝓpoſitio iſta in phyſicis adducta iſto modo intelligi debet. Ecce igit̄ manifeſtiſſimā cōtradictionē. Soluit̄. forte littera eſt corrupta: aut forte peccauit per obliuionē: aut forte hic exponit illā ꝓpōnem ex ſnīa propria ſed pmo phy. dedit illā expoſitionē ex ſnīa Alexādri: ſic ipſemet fatet̄ in illo loco. ⁊ iſta ſolo eſt verior apud me. aut forte fecit hoc: vt oſtenderet illa tria pncipiū cauſaꝫ ⁊ elemētū ſynonima nō eſſe: nō curauit aūt ad hoc declarādū vt eodē mō illa vba fuerint expoſita ibi. ⁊ hic iuxta illud doctrinalis ad placitū poni ꝓpꝛ ioꝝ multa notaui.

p°.29. ¶ Inquit cōmētator cōmēto. 29. duodecimi meta. ſubſtātia eterna ꝙ ſic pōt declarari propoſitionibus cōmunibus vtriqꝫ ſcie. ſ. diuine ⁊ nāli. Sed huius oppoſitū dixit ipſe p phy. cōmēto vltimo. ⁊ hic cōmento. 5. vbi dixit ſolū propoſitionibus nālibus iſtud declarari poſſe. lōga eſt diſcordia. varij modi dicēdi in hac mā reperiunt̄: an ſolū nālis ſubas abſtractas declaret: an cū hoc etiā diuinus. dic reſolute in hac mā: duas ꝯcluſiones ab alijs forte nondū intellectas: naturalis purus eſſe abſtractoꝝ a poſteriori demōſtrat via motus. ratio eſt: quia nullum aliud eſt mediuꝫ per qđ demōſtrari queant niſi motus. Iſtud: vt mihi videt̄. eſt potiſſimū Auer. fundamentū ſuper hoc. ſicut mihi videt̄ primo phy. cōmento vltimo. ⁊ duodecimo metaphy. cōmēto. 5. Secūda cōcluſio: metaphyſicus purus habito pro cōſtanti ſubſtantias abſtractas eſſe a naturali poteſt eſſe illarū nō demrare: ſed declarare aliqua ſuperficiali via ꝙ ſint entia pma: ⁊ ꝙ ſint forma pma ⁊ finis oīum: procedēdo a ſubſtantijs: nō vt ſunt ſubſtātie ſenſibiles: ſꝫ vt ſunt ſubſtātie tñ: hoc dixit cōmēto nono. 7. meta. cōmētator: qñ dicit ꝙ cōſideratio de forma vt eſt ſubſtantia perducit ad cognitionē prime forme ⁊ pmi finis: ⁊ iſta ſecūda cōcluſio eſt de mēte commētatoris. 12. huius cōmēto. 5. ſicut potes videre. Adde tertiā cōcluſionē. metaphyſicus induens habitum nālis phī. aliquid addens etiā de ſuo ad bene eē poteſt demōſtrare ſubſtātias abſtractas eſſe: ſed vis medij demōſtrationis eſt a naturali: nō ab illo addito tali demōſtrationi a ſeipſo. Iſtaꝫ cōcluſionē. probo auctoritate eius. ſcđo metaphy. cōmēto ſexto. vbi phs probat via motus ꝙ in cauſis mouentibus non eſt proceſſus in infinitum: ſꝫ eſt deuenire ad vnū primū motorē non motū. ⁊ cōmētator in fine illius cōmenti ponit quoddā documētum in quo docet quare Ariſtote. multas rationes: quas fecit in nāli phīa adducat in metaphyſica. ⁊ inquit: ⁊ Ariſtoteles q̃uis vtat̄ hic demōſtrationibus naturalibus. tamē inducit eas vniuerſalius: qm̄ quanto fuerit demōſtratio vniuerſalior: tanto erit magis propria huic ſcientie. ⁊ Ariſt. ſe obſeruat in hac intentione. ſ. in inducendo demōſtrationes vniuerſales alio modo q̃ꝫ in ſcia naturali. Et hec eſt cauſa in iteratione illarū demōſtrationuꝫ in hac ſcia. ſimiliter cōmētator in ſcđo celi. cōmento. 61. declarat in exemplo manifeſto: quomō aliqua demonſtratio poteſt fundari ſuper ꝓpoſitiones vtriuſqꝫ ſciētie. Dixit eniꝫ ꝙ phyloſophus in illo textu induxit demōſtrationes: quis ad probandū celum animatū eſſe: ſed demōſtratio ſimpliciter in hac ſcia fundata eſt ſuper ꝓpoſitiones phyſicas: ⁊ ſuper propoſitiones acceptas ex ſcia diuinali. Declaratū eſt enim in ſcientia naturali in libro phyſi. ꝙ motor corporū celeſtiū non eſt in materia: ⁊ declaratū eſt in libro de anima: ꝙ illud qđ eſt huiuſmodi eſt intellectus ⁊ declaratum eſt in duodecimo metaphy. ꝙ forma intellectualis nō mouet̄ niſi ſm̄ deſideriū: qđ fit a ſuo intellectu: quapropter neceſſe eſt: vt habeat ſuum imaginatū: ⁊ eſt corpus celeſte habens deſideriū. Ecce igit̄ quomodo ſubſtantia eterna corporis celeſtis declarat̄ eſſe animata per ꝓpoſitiones cōmunes vtriqꝫ ſcientie. ſ. naturali ⁊ diuine: ſic intelligit̄ dictū ꝯmētatoris hic in iſto cōmēto 29. ſed hic eſt locus dubitationis. naꝫ per phm poſteriorū pmo media ⁊ extrema oportet in eadē proximitate eſſe. ergo videt̄ ꝙ non poſſit fieri demōſtratio ex ꝓpoſitionibus cōmunibus ſcientie nāli ⁊ diuine: cuius oppoſitum cōmētator dicit. Et cōfirmat̄: q̃ ſm̄ ipſuꝫ. ſcđo celi. cōmēto. 59. demōſtrationes doctrinales. ſ. mathematice nō ſunt inate poni in ſcientia nāli. Ergo a pari nec naturales in ſcientia diuina: q̃ non magis videtur ratio de vna q̃ꝫ de alia. Soluit̄. vt mihi videt̄: demonſtrationes iſte: ⁊ ſi nāles ſint: q̃ vis medij ē a nāli ſcia: q̃ oē mediū efficax demonſtratiuū ad eſſe abſtractoꝝ ⁊ eternorū demonſtrandū initit̄ motui. Tamē tales demōſtrationes: vt fiunt in metaphyſica pñt etiā initi vitati alicuius pncipij diuinalis: qđ in virtute itrat tales demōſtrationes: ⁊ ſic poſſunt induci cōſimiles demōſtrationes in ſciētia diuina ⁊ nāli: ſed in diuina abſtractiori modo q̃ꝫ in nāli. ſicut demōſtratio illa ſecūdi metaphyſice initit̄ huic ꝓpoſitioni diuine: que dicit qđ mediorū extra que eſt aliqd vltimū ⁊ pmū oportet eē illud qđ eſt pmū cām illorū que ſunt poſt: pꝫ aūt ꝙ iſta ꝓpō diuina eſt: q̃ initit̄ rōni pmi ⁊ vltimi ⁊ rationi cauſe: ⁊ rōni ordinis: ⁊ iſta nō ingredit̄ demonſtrationem illā in ſua/ipa maxima cōmunitate ſumpta niſi in virtute tñ. Nālis aūt accipit medium iſtud ad motū coartatū tñ nō in ſua maxima cōitate: ſic itelligis modo illud qđ forte adhuc ab alijs nōdū eſt intellectū: q̄uo diuinus pōt aliqd adminiculari in declaratione eterne ſubſtātie: ſed hoc non tollit quin mediū demonſtrationis efficaciā habens ſit naturale. Et iſte modus eſt valde ſubtilis: ſicut vides. ⁊ cōſon ͦ doctrine Auerrois in locis adductis. Aliter etiam pōt dici ꝙ ſubſtātia eterna pōt declarari ꝙ ſit per propoſitiones cōes vtriqꝫ ſcientie: nō q̃ in vna ⁊ eadē demōſtratione accipiantur due premiſſe: quarū vna ſit a nāli ſcientia accepta: ⁊ alia a diuina: ſed poſtq̃ꝫ diuinus accepit a naturali pro cōſtanti ſubſtātias abſtractas eſſe. Declarat ipſe poſtea: qualr prima ſubſtātia eſt finis ⁊ forma oīum entiū: ⁊ ſic etiam ſubſtātie eterne pncipia declarent̄ a diuino eſſe pncipia ſubſtātie eterne inquātū ſubſtantia eſt in rōne finis forme ⁊ efficientis. ⁊ iſtum ſenſum videt̄ ſentire Auerro. in cōmēto. 5. duodecimi meta. ſi recte inſpicias: eligat̄ alter iſtoꝝ modoꝝ: q̃ ſicut mihi videt̄ vterqꝫ verus eſt.

ɔ°.29. ¶ In eodē cōmēto.29.ſcribit cōmētator ꝙ ſine tpe īpoſſibile ē imaginari motū. Cuius tñ opp^m pꝫ quarto phy. cōmēto.97. Soluit̄. dictum eius hic intelligit̄ de ſecūda operatione itellectus:q̄ ab Auer.3.de aīa appellat̄ fides vel credulitas. Sed dictū eius.4.phy.ɔmēto.97.procedit de pma opatione intells q̄ ab ipſo appellat̄ formatio nā cū tpe nō ſit de qditate motus:itellectus pōt itelligere motū nō itellecto tpe:licꝫ ſine tempore verus motus eſſe non poſſit.

ɔ°.30. ¶ Cōmētator in ɔmēto.30.dicit ꝙ oē eternū eſt actio pura:ꝛ oē qđ eſt actio pura nō hꝫ potentiā:ex hoc igit̄ videtur velle cōmētator nullū eternū hr̄e potētiā. Cuius tñ oppoſitū hꝫ ab ipſo.3.de aīa.ɔmēto.5.in ſolone.3.qōnis. Et in cōmēto.14.vbi hꝫ in oī itelligētia citra pmā eē potentiā. Soluit̄.potētia duplex.logica:ꝛ phyſica:potentia phyſica cōſeqt̄ māꝫ:ſiue ſit mā in po^a ad eē:ſiue ſit mā que ſit in potentia ad vbi:ſiue ſit mā:q̄ ſit in potentia ad intelligibilia:de tali potentia in ſubſtātijs eternis nō eſt potētia ad eſſe:ſiue ille ſint corpora eterna:ſiue ſint motores eterni:vt pꝫ.8.phy.ꝛ in lib.de ſuba orbis.ꝛ primo celi.infinities.po^a ad vbi bñ eſt in corporib^9 eternis:qꝛ talis cōſequit̄ mām in actu:que eſt ipſe orbis. Mā autē intelligibiliuꝫ eſt itellectus poſſibilis. Et iſta mā repit̄ in aīa itellectiua vere cū ipſa ſit ſm cōmētatorē ɔpoſita ex itellectu agente:ꝛ poſſibili tanq̄ȝ ex duab^9 partib^9 eſſentialib^9:ꝑ quarū alterā creat itelligibilia:ꝛ per alterā recipit ea:ſed in alijs itelligētijs nō eſt itellect^9 poſſibilis vere:cū in eis nō ſit itellectio recipiendo:ſicut fit in nobis: vnde nulla potētia phyſica in alijs intelligētijs excepta aīa itellectiua vere reperit̄:nō potētia ad eſſe:qꝛ illa inſequit̄ mām pmā.nō potētia ad vbi:qꝛ illa inſequit̄ mām in actu:que eſt corpus ſimplex nō cōpoſitū ex mā ꝛ forma:intelligentie aūt oēs:nec ſunt corpus:nec ſunt virtutes in corporibus:nō eſt etiā in eis potētia ad intelligibilia:qꝛ in eis nō differūt intelligens itellectū ꝛ intellectio ſicut eſt in aīa noſtra in ordine ad nos cōſiderata:vt ipe tenet:nulla igit̄ eſt ſm Auer. vera potētia in eternis ſubſtantijs. alia aūt potētia logica eſt:que nihil reale dicit: ſed dicit ens rōnis.nā potentia logica apud me nil aliud eſt q̄ȝ ens rōnis cātū ab intellectu ex nō repugnātia terminorū:īquātū nō repugnāt. Pro quo debes ſcire ꝙ ſolū vnū eſt ens ſimplr ꝑfectū in quo eſt tota ꝑfectio poſſibilis reperiri in habitu entis:ꝛ iſtud eſt ſolus deus:ſicut ſcribit cōmētator qnto meta.ɔ°.21. Et tale verius dicit̄ eſſentia q̄ȝ ens:cū ſit ens per eſſentiā. Alia vero ſunt entia ꝑ participationem:ſicut ſcribit cōmētator.2.meta.cōmento q̄rto.ꝛ.12.meta.cōmēto.51.omnia aūt entia citra primū deficiunt aliquo gradu ꝑfectiōis poſſibilis reperiri in habitu entis:qꝛ oīa emanāt a pmo:eo mō q̄ apta ſunt emanare:nullū aūt ens aptū natū eſt emanare a primo in equali gradu ꝑfectionis primi:cum impoſſe ſit dari duo pma eque ꝑfecta in gñe entiū:quorum vnum ſit ab alio.imo nullo modo:ſicut oſtendit phs.12.metaphy.ad finem:ꝛ etiā pulchre deducit Scotus pmo ſententiarum diſtinctione.2.q.3. Et ideo qꝛ ſecūda itelligentia emanat a pma in alteritate nature.ꝛ cū eſſentiali dependētia a prima:licꝫ ſm phos iſta intelligentia ſit ab eterno habens oēm ꝑfectionē poſſibilē ſibi:inquantuꝫ talis intelligentia eſt in tali rerū ordine cōſtituta:qꝛ ibi nō differt poſſe ab eſſe:ſicut patet.3.phy.t.c.32.poſſibilitas enī in eis eſt neceſſitas:ſicut patet.2.celi.cōmēto.34. vnde cōmenta. ibi dicit.poſſibile in rebus eternis eſt neceſſariū:cum nihil ſit poſſibile in eis vere. Notanter dixit vere:qꝛ nulla vera potentia in eis eſt:vt deduxi.tamē iſta intelligentia inquantū ens reperit̄ ꝑuata aliqua ꝑfectione:qꝛ ſibi inquantū ens non repugnat habere maiorē perfectionē q̄ȝ ſit illa quā actu hꝫ:qꝛ ſi ſic ſibi repugnaret:cuiuſlibꝫ enti h repugnaret:qđ falſuꝫ eſt:ſicut ſi talpe repugnaret viſio inquātum animal:cuilibet animali viſio repugnaret: iſta autēꝫ potentia nō eſt vera potentia:quia nihil reale dicit. Sed ſolum eſt ens rōnis fictuꝫ ab intellectu ex nō repugnantia taliuꝫ terminorum:ſicut diximus:ꝛ de iſta potentia loquebatur Cōmētator.3.de aīa.ɔmēto.5.in loco allegato quādo dixit: in omni intelligētia citra primam reperiri potētiā. Et ego addo ꝙ etiā in omni ente abſolute citra primū eſt potētia:ꝛ ideo opinio illa ſubtilis doctoris in.8.diſtinctione pmi.q.pma:vbi tenet quālibꝫ creaturam compoſitaꝫ eſſe ex actu ꝛ potētia: tanq̄ȝ ex priuatiuo ꝛ poſitiuo.eſt opinio veriſſima:ꝛ de itentione Auerrois ſine dubio:ſic igitur de po^a prefata diſtinctio cōtrouerſie nodum ſoluit.

¶ In ɔmēto.36. duodecimi inquit Cōmētator ꝙ forme māles actu ſunt in materia : ſed potentia: ſicut in primo motore. Cuius tamē oppoſituꝫ inuenimus in ɔmēto.18. ad finem in eodem libro. ¶ Soluit̄ quādo forma materialis eſt actu in materia talis potentia eſt in deo:qꝛ eminēter in deo cōtinet̄:non actu formali. Sed quādo potētia eſt in materia:tunc actu virtuali eſt in deo ꝛ iſta non contradicunt ſicut vides. ɔ°.36.

¶ Auerroes in ɔmēto.37.inquit deū ſollicitari circa indiuidua ſub rōne ſpēi:non ſub rōne indiuidui. Cuius oppoſituꝫ habet ab Ariſtotele ꝛ ab ipſo decimo ethicorum: capitulo.10.vbi dicit:circa ſingularia : vt ſingularia:ſunt deum ſollicitum eſſe:inquit enim ibi : ꝙ viſitat deus ſapientem:ſicut facit amicus cuꝫ amico. Soluit̄ ibideꝫ.qꝛ dicit̄ in textu:nam ſi dij curaꝫ aliquaꝫ habēt humanarum rerum:vt exiſtimat̄ ꝛ credit̄:rōnabile eſt eos gaudere optimo ꝛ cognatiſſimo:pꝫ ꝙ ibi loquitur probabilr: nam ſermones ſiunt ſꝫ mām ſubiectaꝫ:ꝛ quia ibi erat in moralibus:congruū fuit vulgo ꝑſuadere hoc:ſed in ſcīa diuina t.c.51.determinat phs ſm propriaꝫ intentioneꝫ deū circa ſingularia:vt ſingularia mālia ſunt nō habere ſollicitudinem.ſic diceret:vt mihi videt̄ Auerroes in iſta cōtradictiōe. Sed iſta opinio falſa eſt ꝛ heretica ꝛ cōtra fideꝫ noſtraꝫ que falli nō pōt:cum ordine infallibili regat̄:nec rōnes phorum cogunt cōtra nos.imo ipſemet Cōmētator ab ipſa quaſi veritate coactus dicit ſe quādoqꝫ a deo illuſtratū fuiſſe in ſolone alicuius difficultatis ꝛ multa cōſimilia. ¶ Sꝫ hic eſt locus dubitatiōis quid eſt: hoc dictu deum intelligere entia ſm ſpēm:ꝛ ſollicitari de entibus ſm ſpēm:ſi enim intelligat̄ deum cognitionē habere de ſocrate ꝛ platone vt ɔueniunt in natura humana: multiplex videtur ſequi incōueniens:tum quia talis cognitio eſſet vniuerſalis:qꝛ cog^e ſortem:vt eſt homo eſt habere cognitionem vniuerſalem:ꝛ per conſequens potentialē: cum ſcire in vniuerſali ſit ſcire in potētia 12.meta.ɔmento.14.ɔſequēs autēꝫ falſum eſt:naꝫ ſcđm ipſum.12.meta. ɔmento.51.ſcīa dei non eſt vniuerſalis neqꝫ particularis. Amplius.accideret poſitio idearū in mente diuina:quia non eſt maior rō ꝙ ſpecies humana cognoſcatur ab itellectu diuino:q̄ȝ alie ſpecies:ꝛ ita rediret opinio platonis que ſm excellentes platonicos fuit ꝙ idee eſſent in mente diuina:iſtud autem videtur repugnare dictis peripatheticorum dicentium deum:tātū vnuꝫ intelligere. Iſta ſunt que diu agitaui in via eorum:ꝛ tandem deueni ad h ꝙ ſm ipſius Auerrois ſententiam.12.meta. cōmento.51. Deus ſublimis tantum vnum intelligit : ꝛ illud intellectum eſt ſua eſſentia que eminenter eſt omnia:cum:ſicut ſupra dictum fuit:nulla ſit ibi potentia neqꝫ imperfectio aut defectus:ſequitur autēꝫ ex hoc omnia alia entia ſup-

ɔ°.37.

poſita eſſe reſpectu eſſentie diuine per participationē dicta: ſicut patet ſcdo metaphyſi. ↄmento quarto. Deus igitur intelligens ens per eſſentiam intelligit omnia ſcdm ſpeciem: quia omnia entia ſunt quaſi ſuppoſita per participationē dicta in ordine ad eſſentiam diuinā: non ꝙ diuina eſſentia formaliter ingrediat̃ conſtitutionem aliorum entium: ſed iſta participatio eſt talis: ꝙ eſſentia aliorum entiū eſt quedā participatio dependentie reſpectu diuini eſſe: pro quanto quelibꝫ talis fuit extranea natura a natura diuina: dependens tamē ab ipſa: ⁊ ſm ꝙ tales creature magis ⁊ minus diſtanter dependēt ſm hoc: dicunt̃ magis ⁊ minus pfecte: ⁊ ſic intelligit̃ dictum philoſophi. ſcdo de anima. 34. vbi habet: ꝙ omnia appetūt participare diuinum eſſe eo modo quo poſſunt. ⁊ primo celi. tex. cō. 100. habet. hīs quidem cōmunicatum eſt eſſe: alijs quidem clarius: alijs vero obſcurius. Nulla igitur ſm ipſummet Ariſto. ⁊ Auerroē eſt alia idea: nullaꝫ exēplar: nulla alia forma niſi diuina eſſentia: que taliter ab omnibus participatur. Et ideo dicit cōmentator. cōmento. 51. huius. ꝙ ſi quis cognoſcat caliditatem ignis talis non dicitur ignorare naturā caliditatis exiſtētis in alijs entibus: ⁊ ſic dei intellectio eſt per ſpeciem: pro quanto cognoſcēdo ſe cognoſcit illud qđ eſt omnia: quia cognoſcit ens per eſſentiam: ens autem per eſſentiam ſpecies eſt participata ab entibus per pticipationē dictis. Illud autem verificari poteſt per dictuꝫ Auerrois quarto phyſice auſculationis. cōmento. 102. vbi habet. ſi illđ qđ eſt calidum ſimpliciter eſt ignis ſimpliciter: illud qđ eſt aliqđ calidum eſt aliquis ignis: vbi patet manifeſte ſm ipſum ens participatiue dictum eſſe: quaſi ſuppoſitum entis per eſſentiam: ⁊ iuxta hoc cōſimili modo poſſumus arguere. ſi ens ſimpliciter perfectū eſt deus ſimpliciter: ⁊ eſt eſſentia ſimpliciter: ergo ens aliqualiter perfectum eſt aliquis deus vel aliquid deitatis habens: ⁊ eſt aliqđ ens vel aliquid entitatis habens: ſic igitur deum omnia cognoſcere ſm ſpēm: intellexit cōmentator: ſicqꝫ deum ſollicitum eſſe ad extra: intelligendū deuꝫ. pro quāto ad gradum entitatis in quolibet concurrit tanq̄ꝫ ad effectū primū ⁊ vniuerſaliſſimū: qui vniuerſaliſſime ⁊ pme cauſe attribui debet: iuxta illud philoſophi. in ſecūdo phyſi. tex. cō. 38. Effectuūꝫ vniuerſalium cauſe ſunt vniuerſales. ⁊ ideo recte dixit auctor de cauſis. propoſitione quarta. dum dixit primā rerū creatarū eſſe ipſum eſſe: ⁊ nihil ante ipſum cauſatum eſſe: ſic etiā verificant̃ dicta philoſophoꝝ dicentiū res mundi huius eſſe in intentione nature ſub rōne ſpeciei nō ſub ratione indiuidui niſi per accidens: pro quāto deus ⁊ intelligentie concurrunt per ſe ad gradus nature cōmunis. Ad gradū autē materialeꝫ cōcurrit agens mãle. ⁊ ſic ſollicitudinē habent circa iſta: quo ad ea: que ſunt nature: ſed quo ad ea que ſunt indiuidui materie relinquunt̃: ponentibus enim nobis duo extrema latitudinis entiuꝫ: pmā materia. ſ. ⁊ primo motore. 12. metaphy. cōmento. 18. cōgruum eſt materiales formas: que ſunt ĩ potētia in pma materia: ⁊ ſunt in actu in pmo motore in aliquibus diſpoſitionibus talia attribui mãe: ⁊ in aliquibus attribui pmo motori: ⁊ alijs abſtractis ſubſtãtijs: que cū pmo cōcurrūt ſimul: vt ex eis fiat vn⁹ actus: ⁊ ſcdo caplo de ſuba orbis. ⁊ 12. meta. ↄm. 44. ⁊ ſcdo celi. cōmēto. 42. ex iſtis iaꝫ pꝫ intellectionem dei actualiſſimā eſſe: cum ſit tm̄ per ſui eſſentiam: que eſt ipſa actualitas: patet etiam quia iter non eſt ibi vniuerſale nec particulare: nec potētia aliqua: nec multitudo ydearum ſm viam Auerrois: ⁊ Ariſtotelis. vt ego puto. licꝫ nos vera hec eſſe minime fateamur: quia catholice confitentur deuꝫ omnia intelligere: iuxta illud Hieronymi. Ne minimū quidem folium cadens in terra cadit abſqꝫ nutu dei: nec propter hoc ſequitur intellectū diuinū vileſcere: quia tunc intellectus aliquis vileſcit ex perceptione rei vilis: quando talis eſt cauſatus a re vili. ⁊ quando diſtrahitur a perceptione rei nobilis ꝓpter rei vilis conſiderationem. Iſta autem deo benedicto nō attribuim⁹: tum quia ipſe non eſt cauſatus: ſed cauſa: tum quia percipiendo alia a perceptione ſui ipſius non diſtrahit̃: cum alia non percipiat niſi in ſeipſo. nam ſua eſſentia eſt ſuuꝫ obiectum pmo motiuū: ⁊ primo terminatiuum reſpectu ſue intellectionis: alia autem obiecta ſunt ſecundaria terminantia tm̄ nullo modo mouentia dei intellectum: licꝫ igitur Ariſtoteles iſta non viderit: nec philoſophi: viderunt tamen iſta prophete: qui in ſuperiori gradu ſunt cōſtituti q̄ꝫ philoſophi ſm ſapiētes: ⁊ ideo ſtante diſcordia in talibus potius prophetis credendum q̄ꝫ philoſophis: cum ipſi intentiores deo ſint q̄ꝫ fuerint philoſophi.

¶ 38. cōmento. ait cōmētator ꝙ forma hominis inquantum homo eſt intellectus. Sed huius oppoſitum patet tertio de anima. cōmēto. 5. vbi videt̃ velle ꝙ anima intellectiua non ſit forma dans eſſe homini. ↄm. 38. ¶ Defenſores Auerro. in qōne de vnitate intellectus nō potentes euadere argumenta a ſancto doctore in tractatu de vnitate intellectus: ⁊ in queſtionibus diſputatis de aīa. ⁊ in ſūma cōtra gentiles. deuenerūt ad hoc: vt dicerent aīam intellectiuam eſſe verā formā dantē verum eſſe ſubſtantiale homini ad intentionē Auerrois. ⁊ ſic volūt hominē intelligere formaliter per aīam intellectiuā tanq̄ꝫ per pncipiū formale coniunctū homini ſm eſſe: ⁊ ſic vnitatem intellectus volunt ſuſtinere de mente Ariſtote. ⁊ incōuenientia multa euadunt poſito iſto fundamēto. Nos aūt volum⁹ veritatis amore aſtricti ⁊ xpiane religionis vinculo coacti: oſtendere opinionē iſtā minime fuiſſe de intentione Auerro vt deſtructo fundamēto ſuper quo iſti innitunt̃ deſtruat̃ poſitio vnitatis intellectus. Licꝫ eniꝫ veritas iſta ſit aīam intellectiuā eſſe formā ſubſtantialem hominis. Dico tamen Auerroi iſtam veritatem nō vidiſſe. Moueor auteꝫ ad hoc rationibus ⁊ auctoritatibus eius. preſuppono de intentione eius formā hoīs per quā homo eſt generabilis ⁊ corruptibilis eſſe animaꝫ cogitatiuam que ſm ipſuꝫ educta eſt de po͡a mãe: ⁊ eſt multiplicata gn̄abilis ⁊ corruptibilis: ſicut pꝫ ↄmēto. 5. ⁊ 20. in. 3. de aīa. Preſuppono ſcdo aīaꝫ iſtam cogitatiuā pus natura aduenire hoī q̄ꝫ aīam intellectiuaꝫ: ſicut pꝫ ſcdo de gn̄atione aīalium. caplo. 3. ⁊ eſt etiā hoc de mēte eius tertio de aīa. cōmēto. 5. in ſolōne ſcde q̄ſtionis. 3° pſuppono de mente Auerro. animā intellectiuā eſſe quandaꝫ intelligentiaꝫ vnā numero in oībus hoībus a mã ineſſe nō depēdentē eternā a parte ante: ⁊ a pte poſt: his ſtantibus arguo Auerroī nullo pacto poſuiſſe aīam iſtā intellectiuam eſſe formam dantem eſſe intrinſece ⁊ formaliter ipſi homini: quia dato hoc ſequeretur ꝙ ex duobus entibus in actu fieret per ſe vnum: qđ eſt contra philoſophum: ⁊ contra ipſum in. 8. metaphy. tex. cō. 15. ⁊ ſeptimo metaphyſice. commento ⁊ tex. 49. ⁊ ſecundo de anima. tex. cō. 7. conſequentia probatur: quia cum anima intellectiua ſit quoddam ens actu: per tertium ſuppoſitum: ⁊ homo cōſtitutus ex mã ⁊ aīa cogitatiua: que eſt pfectiſſima forma iter formas eductas de potētia mãe: ſit etiā quoddā ens actu: cū igr̃ aīa itellectiua aduenīat materie poſterius aut nã: aut nã ⁊ tpe reſpectu cogitatiue forme: ſeqt̃ igit̃ ex duobus actu exñtib⁹ fieri vnū p ſe formalr̃ ⁊ intrinſece quãtum ad eſſe qđ eſt ↄ oēm phiam: nec pōt cauillãdo dici ꝙ for͡a cogitatiua non dat eſſe ſimpliciter homini: qꝛ vt dictū eſt: ipſa eſt ve forma ſubalis nō itelli-

bilis nec remiſſibilis. vt ſunt forme elemētoꝝ ſm auer.
neqꝫ eſt forma aliqua generica qualitcūqꝫ diſtincta a ſpe
cifica: ſed eſt forma ſpecifica cōpleta. ergo dabit eē ſim
pliciter: ꝛ anima ēt intellectiua dat eſſe ſimplr. ꝗ etiā ſe
quitur non ſolū ex duobus actu entibus fieri vnum ens
ſimplr. Jmmo ſequitur ꝙ vnius rei erunt duo eē ſimpr:
qḋ non capit intellectus: ſed dicebat ꝙ anima itellectiua
eſt forma dans eē nō educta de potētia mãe: ſed aīa cogi
tatiua eſt forma dans eſſe educta de potētia mãe: que qꝛ
ordinabilis eſt ad aīaꝫ intellectiuā tanqꝫ ad poſtremam
formā: ideo vtraqꝫ vniri poteſt mãe vna imediate: ꝛ alia
mediante alia: ꝛ ꝙ ex eis fiat vnuꝫ ſimplr: ſed ſi iſte due
forme eſſent eiuſdē ordinis bene hoc icōueniret. Cōtra.
ens actu inqꝫtū actu nō eſt ordinabile ad aliud ens actu
inqꝫtū ens actu: ſiue ille actus ſit alterius rōnis ſiue eiuſ
dem: ita ꝙ ex eis fiat per ſe vnū: qꝛ ſemp opꝫ: vt inqt pħs
in talibus vnū eſſe pōaꝫ: aliud vo actū: ſed hō ꝯſtituitur:
vt dixi per aīaꝫ cogitatiuā hꝫ eſſe actu ſimplr per aīam
cogitatiuā: alr illa nō eſſet forma dans eſſe ſimplr: qḋ eſt
falſum: nā ſi alie forme mixtoꝝ inanimatoꝝ ꝛ animato
rum dant eſſe ſimplr: quāto magis cogitatiua hoīs: q̄ eſt
ſuprema: ergo aīa intellectiua nō dat eſſe ſimplr ſꝫ ipſ.
Alr .n. ſequit idem hr̄e duo eſſe. Et cōfirmatur: qꝛ aut ta
lia eſſe ſimplr ſunt duo: aut vnū ſi duo habeo intentū: ꝙ
tunc idem eſſet bis homo ſimplr: qḋ eſt abſurdū. ſi vnū:
contra. qꝛ vnū eſſe ſimplr attribuit vni ſuppoſito rōne
duarum formaꝝ: quaꝝ vna eſt ordinabilis ad aliā: illud
eſſe pncipalr attribuitur vltime forme: que eſt actualiſſi
ma: ſi ergo aīa cogitatiua ordinatur ad intellectiuā tāqꝫ
ad poſtremam hominis formā: tunc eē ſimpliciter hoīs
inqꝫtū hō principaliter eſſet ab aīa intellectiua. ꝛ tūc ſe
queretur ꝙ homo nō eſſet gnābilis ꝛ corruptibilis inqꝫ
tum hō: ſed inqꝫtū aīal: ita arguit ꝯmē. 3. de aīa. cōmē. 5°.
probat ſeqela: qꝛ hō intrinſece ꝛ formalr eſt homo ꝑ te.
per aīaꝫ intellectiuā: ſed aīa intellectiua nō eſt gnābilis:
neqꝫ corruptibilis. Ergo hō nō ē gnābilis inqꝫtū hō: qḋ
eſt abſurdū. ¶ Amplius tu eſſes per eē mei: ꝛ ego eſſem
per eſſe tui: nā ſi eſſe ſimplr hominis: ꝛ Platonis ſit per
aīam intellectiuaꝫ: cum illa ſit vna nūero in vtroqꝫ. ergo
idem eſſe ſimplr numero erit in vtroqꝫ. Aut igit oꝫ te cō
cedere aīam intellectiuā nō dare eſſe ſimplr: aut oporte
bit te incurrere in iſta inconuenientia. Et cōfirmat: qꝛ ſi
aīa intellectiua vniretur homini per informationē: ſeqt
eam eſſe multiplicatā ꝛ diuiſam. Cuius oppoſitū tꝫ com
men. probatur ſeqla: qꝛ oīs forma dans eſſe materie ad
uenit mãe mediantibus quātitatibus interminatis. pmo
capi°. de ſubā orbis: ſed oīs talis extēditur ad extenſiōeꝫ
materie: ergo aīa intellectiua erit extenſa. ita arguit Cō
men. pmo capi°. de ſubſtā̄tia orbis: ſi intē° vniretur orbi
mediante dimenſione interminata eſſet diuiſa: ſed dice
bat ꝙ eſt ratio diuerſitatis: qꝛ intē° aduenit orbi nō ꝑexi
ſtente aliqua alia forma ſubſtātiali: ꝛ ideo ſi mediāte di
menſione vniretur per informationē ipſi mãe: cū omne
receptū recipiatur per modū recipientis: ſequitur intelli
gentiam eſſe extenſaꝫ. Sed aīa intellectiua vnitur homi
ni mediāte alia forma ſubſtātiali: qꝛ mediāte aīa cogita
tiua: que ſufficienter terminat qꝫtitatū interminataꝝ in
terminationem: ne progredi poſſit vſqꝫ ad aīaꝫ itellecti
uam. ¶ Sꝫ ꝯtra. quādocūqꝫ eſt aliqua per ſe ratio ade
quata alicuius effectus ſcꝫ qꝫcūqꝫ variatiōe i accñtalib⁹
cauſis re⁹ illi⁹ effect⁹. Jlle effect⁹: remāet remanēte ſua ꝑ
ſe ꝛ adequata cauſa: patet iſta ex terminis. ſicut in exem
plo dicimus: ſi ratiōalitas in homine eſt per ſe ꝛ adeqꝫta
cauſa reſpectu riſibilitatis hominis: eſto ꝙ ratōalitas cō
iungeretur vel albedini vel nigredini: adhuc manēte ra

tionalitate maneret riſibilitas. ſed tunc ſic. ratio ꝑ ſe ade
quata extenſionis formaꝝ in materia inductaꝝ eſt ipſa
quātitas ſm Auer. pmo caplo. de ſubſtantia orbis. ꝛ nō
eſt ꝑexiſtentia vel non ꝑexiſtentia forme precedentis in
materia. Alr .n. forme mixtorum ꝛ forme accidentiū ad
uenientium ipſis mixtis non eſſent diuiſe: cuꝫ tales adue
niant materie poſt aduentū aliaꝝ formaruꝫ: ſed dicebat
ꝙ hoc eſt veꝝ de formis eductis de potētia materie. ſal
lit autē de formis dantibus eſſe materie nō eductis ta
men de potentia materie. Sꝫ contra tu negas ergo com
mentatorē tuū: queꝫ defendis: quia a pari ſibi dicam in
conſequentia quā facit in pmo capl°. de ſubſtantia orbis
de intelligentia ꝙ eſto ꝙ illa vniretur orbi mediante di
menſione ꝑpter hoc non ſequitur ipſaꝫ extendi: quia di
cant ſibi ꝙ non valꝫ hoc in formis non eductis de poten
tia materie. Sed dicebat ꝙ ꝑcedit de intelligentia: ꝛ nō
de anima intellectiua: qꝛ vna aduenit mediāte prioꝛi for
ma alia non. Contra. conſimilis miſſio exigit conſimilem
replicam. Cōmentatoris ratio ſolū innititur rationi quāti
tatis precīſe tanqꝫ medio. qꝛ .d. ſi vniretur orbi mediante
dimēſione: nullam faciens mentioneꝫ de preexiſtēti for
ma ſubſtātiali vel non preexiſtēti: qꝛ videbat ꝙ illud nō
erat niſi accidentale reſpectu diuiſibilitatis. preterea ſi
tu dicis. ideo animā intellectiuā non extendi: licꝫ ſꝫ eſſe
vniatur materie: qꝛ talis aduenit poſt formā cogitatiuā
que ſufficienter terminat materiā ꝛ interminationē qꝫti
tatuꝫ exiſtentiuꝫ in ea: vt vlterius progredi nō poſſint ad
ſubſequenteꝫ formaꝫ. Cōtra ergo anima intellectiua ad
uenit materie ſufficienter terminate per priorem formā.
ergo ſi vnitur materie informate per cogitatiuā. tunc ipſa
erit accidens. Sic arguit Cōmē. contra Auicēnā. primo
phyſi°. cōmē. 63. qui ponebat formaꝫ corporeitatis vni
ri materie per informationeꝫ ante aduētū aliaꝝ forma
rum. deducit eniꝫ eū ad hoc ꝙ omnes ſubſequentes for
me eſſent accidentia: quia aduenirent materie exiſtēti i
actu ſimpliciter. Et ſi ratio iſta apud Auer. concludit de
forma corporeitatis: que ſm Auicēnā erat imperfectiſſi
ma forma: quare igitur argumētū conſimile non proce
det contra ipſum de anima cogitatiua: que eſt formaruꝫ
perfectiſſima: ſed dicebat ꝙ in formis dantibus eſſe ma
terie: que ſunt educte de potentia materie icōueniēs eſt
duas formas ſubſtātiales perfectas nō intēſibiles: neqꝫ
remiſſibiles eſſe in eodē ſubiecto: qꝛ ſicut ait intelligit
dicꝫ Auer. pmo ca°. de ſubā orbis dicentis vnū ſubiectū
habere niſi vnā formā ipoſſibile eſt. Dicit. intēſibilitate
carentes ꝑpter formaꝫ elementi: dicit eductis de poten
tia materie: qꝛ in talibus que nō ſunt educte ſtat vnum
ſubiectū habere plures ſubſtātiales formas: quaꝝ vna
dat eſſe: ꝛ eſt educta de potētia mãe: ꝛ alia ēt non educta
de po° mãe dat eſſe ēt: ſicut eſt de facto in hoīe qui habet
eſſe a duabus formis ſubalibus. ſ. a cogitatiua ꝛ ab intel
lectiua. Sed contra. a pari dicā pro Auicenna: ꝙ eſto ꝙ
forma corporeitatis ſubſtantie preexiſtat in materia: nō
ſequitur alias formas accidentia eſſe: qꝛ ſm Auicēnam
alie forme: que de nouo inducuntur in materia non ſunt
educte de potentia materie: ſed ſunt ab extrinſeco moto
re: queꝫ datorē formarū appellat ſeu colcodeaꝫ: ſicut in
quit de ipſo Cōmen. 7°. metaphy. ꝯmen. 31°. Et confirma
tur quia dato ꝙ iſte forme aduenientes poſt formaꝫ cor
poreitatis eſſent educte de potentia materie: tunc adhuc
magis videtur ꝙ ex forma corporeitatis que materialis
eſt: ꝛ aliis formis materialibus fiat vnuꝫ per ſe: qꝫ ex ani
ma cogitatiua ꝛ intellectiua fiat vnuꝫ per ſe: nā ille ſunt
eiuſdeꝫ ordinis. iſte vero diuerſoruꝫ. ¶ Amplius opinio
iſta incurrit opinionē Platonis ꝛ inconuenientia illius.

Nam Ariſto.cõmen.⁊ tex.45. ſeptimi.meta^e. Arguit cõtra Platonẽ probando ideam non eē cauſam formaleʒ indiuiduoꝝ conſtitutoꝝ ſub ipſa. Cauſaʒ inꝗ̃ formalẽ dantẽ eſſe nõ declarantẽ quiditatẽ: vt exponit ibi ꝯmẽ. Et ratio ſua conſiſtit in hoc. ſuba vniuſcuiuſq̃ indiuidui eſt ſibi propria. qḋlibet vniuerſale eſt cõmune pluribus: ergo vniuerſale nõ eſt ſuba propria alicuius. Et ſequit ibi cõmẽ. ꝙ cuʒ omnia indiuidua cõueniunt in vna ſubſtantia nũero ſunt vnũ nũero. Modo a pari: ſi ſm ipſum oīa indiuidua ſpeciei humane cõueniũt in vna forma nũero que eſt anima intellectiua tanꝗ̃ in forma dante eſſe ſimpliciter materie: ſicut iſti imponũt Auer. dmõſtratiue ſequitur omnia indiuidua eſſe vnũ nũero. Et ita argumentum ꝙ ipſe facit in cõmẽ.5. vbi difficultat ſcḋaʒ qõnẽ de vnitate intellect^9. in quo.d.ꝙ ſi vnus eſt oīuʒ intellect^9. tunc tu eſſes per eſſe mei. ⁊ ego eſſem per eſſe tui: ⁊ ꝙ hõ non eſſet gnãbilis inꝗ̃tuʒ homo: ſed inꝗ̃tũ aīal euidenter demoſtraret: ſi ipſe tenuiſſet intellectiuã aīaʒ eſſe formaʒ intrinſece cõſtituentẽ hoīeʒ. ⁊ illud maxio argumẽto eſt ꝙ cõmẽ. in illo cõmẽ. nõ ſoluit iſta argumẽta: q2 iſ ſolutionẽ patuiſſe ſupponit ex his: que dclarauerat i illo cõmẽ. ⁊ eſt ꝙ aīa intellectiua non dat eſſe formalr ⁊ itrinſece homini: ſed aſſiſtit ſolũ: ſicut motor mobili: vt nos infra declarabimus de intẽtiõe eius. Alr.n. diminutus fuiſſet: ſi ipſe tenuiſſet oppoſitũ: q2 argumẽta iſta ſunt in ſimili caſu contra Platonẽ: ⁊ ſi cõtra platonẽ demonſtrãt demoſtrabant. ⁊ contra ipſum. Cõfirmatur. quia tertio celi. commento.61. ꝑncipia propinqua rerum corruptibiliuʒ ſunt corruptibilia: ſi igitur aīa intellectiua eſſet forma dans eſſe homini formalr: tunc ergo eſſet propinquũ ⁊ imediatuʒ principiũ per qḋ hõ eſt homo: ⁊ ita eſſet corruptibilis. Et ideo cõmẽ. videns hoc dixit. 3°. d aīa. ꝯmẽ. 33. ꝙ homo non eſt generabilis ⁊ corruptibilis: niſi per virtutẽ cogitatiuã: q2 iſta ſʒ ipſum eſt forma per quã homo intrinſece ⁊ formaliter eſt homo. ¶ Amplius homo eſſet in duplici ſpecie ſi haberet duplicem formam ſubſtantialẽ in eſſe perfecto. ſic arguit cõmẽ. cõtra Auic. 3. celi. ꝯmẽ 67. ponenteʒ formas ſubſtãtiales elemẽtoꝝ formalr in mixto remanere. Nec valet ſi dicaſ ꝙ homo per aīaʒ cogitatiuã non eſt in ſpẽ ſed in genere: ſed ꝑ animaʒ intellectiuã homo eſt in ſpecie. Contra q2 iſti quoꝝ iſta eſt poſitio: tenent ſicut tenẽdũ eſt de mente ꝯmen. eē vnã ⁊ eandẽʒ formaʒ per quã aliqḋ ē in gñe ⁊ ſpẽ. ergo ſi per cogitatiuã hõ ē in gñe: erit etiã ⁊ i ſpecie. ¶ Amplı^9 ſi aīa intellectiua eſſet forma dans eē formalr homini ſʒ cõmẽ. ſequereſ ꝙ non eſſet idẽ agens diſponens mãm: ⁊ inducens formã ꝯtra ipſuʒ. 7. meta. cõmẽ. 31. Probatur aũt ſequela. nã in inſtãti gnõnis in quo homo hʒ p^m eſſe hoīs: opʒ ibi eſſe aīaʒ intellectiuaʒ. alr.n. hõ eſſet hõ: ſine forma ſua ſubali per quã eſt formalr hõ: qḋ iplicat ꝯtradictioneʒ: ſicut implicat albũ eſſe ſine albedine: q̃ro igiſ in illo inſtanti an virtus informatiua que eſt in ſemine attingat aīaʒ intellectiuã vel nõ: ꝑmũ dari non põt: q2 aīa intellectiua non eſt in ptãte agentis nãlis: q2 ab extrinſeco aduenit teſte pħo in. 2. de gnõne aīaliũ. ca^o. 3. ⁊ 12. meta. tex. ꝯ. 17. ſi.n. cõſequereſ tranſmutationẽ: tũc eēt gnãbilis ⁊ corruptibilis: ſic arguit cõtra Platonẽ pħs. ⁊ cõmen. 7. meta. 31. oẽ mixtũ cũ mã fit a mixto cũ materia: qḋ ſi dicas aliud eſſe diſponẽs: ⁊ aliud eſſe inducens formaʒ: tunc ꝯſeq̃ntia cõtra Auicẽnaʒ facta nulla ē. Forte dices ꝙ ratio cõmẽ. contra Auicẽnaʒ ꝓcedit de formis eductis de potẽtia materie: qualis non eſt aīa intellectiua. imo in talibus non incõuenit aliud eſſe diſponens: ⁊ aliud inducens ſicut colligiſ ex intentiõe eius. 8° phy. ꝯ^{to}. 62. vbi hʒ ꝙ nõ ceſſant partes ſpermatis recedere. ⁊ fieri partes hoīs: ⁊ hoc ſi forma humana recipit partitioneʒ: ſi võ non. iſtud nectio erit in diſpõnibus proprioꝝ accidentiuʒ forme gnãte. Sʒ cõtra hoc nõ euadit: q2 quãtũcunq̃ forma non acgraſ partibilr: ſed ſue diſpoſitiones ꝑtibilr acgrantur: ꝑꝑ hoc tñ non ſequitur ꝙ aliud ſit diſponens materiã: ⁊ aliud ſit inducens formã: nec valʒ cauillatio tua data: q2 a pari Auic. diceret ad argumẽta ei^9 ꝙ ſi forme quas ipſe põebat aduenire materie ab extrinſeco motore eſſent educte de po^a mãe hñ icõueniret aliḋ eſſe diſponẽs mãʒ: ⁊ aliud inducẽs formã modo ſʒ Auicẽnaʒ omnes iſte forme ſubales reꝝ nãliũ ſunt a datore formaꝝ infundente eas in mã diſpoſita per agens nãle. ¶ ꝑ. incõuenientia illa que adducit cõmẽ. ibi eque ꝓcedant de forma educta: ſicut de forma non educta ⁊ econuerſo. ¶ Amplius accideret aīaʒ intellectiuã moueri localiter ſaltem per accidẽs: qḋ cõmẽ. hʒ ꝓ inconuenientẽ d q̃libet abſtracto: patet conſequẽtia: nã motis nobis mouentur oīa que ſunt formalr in nobis: ſi igiſ aīa intellectiua eſt forma hoīs: igiſ mouebiſ ad motũ formati: q2 nõ poteſt ſine implicatiõe ꝯdictionis intelligi aliquã eē formam dantẽ eē: ⁊ ꝙ formatũ moueaſ: ⁊ ꝙ ſua forma non moueaſ ſaltem per accidẽs. Sʒ dicebat dando inſtãtiaʒ de polis mundi: qui ſunt formalr ⁊ actualr in orbe: ⁊ tñ orbe moto ſunt ſimplr imobiles taʒ ꝑ ſe ꝗ̃ per accidẽs: ſed contra q2 quies poloꝝ eſt tranſumptiua: ⁊ non eſt v^a quies: ſed hoc qḋ dicũt mathematici polos qeſcere ē ad imaginationẽ: ſicut ſunt propoſitiones mathematicoꝝ: ſed nãlr h̃ nõ eſt veꝝ: ſicut expreſſe dicit cõmẽ. in. 2. celi. ꝯ^o. 16. ⁊ 4. phy. ꝯmẽ. 118. qḋ autẽ implicet cõtradictionẽ: ego ſic deduco: naʒ ſumpto hoc hoīe: quero an in illo loco in quo eſt ipſe ſit ſua forma per quã ipſe eſt hõ vel nõ ſi ſic habeo intentũ: ꝙ eſt in loco per accidẽs: q2 locatur ad locationẽ totius: ſi non eſt in illo loco: tunc igitur ibi erit hõ ſine ſua forma ſubali per quam hõ eſt hõ: nec poteſt dici ꝙ anima intellectiua ſit in loco per opõnem: q2 operatio eius non eſt mouere ſʒ locũ: ſed intelligere. licʒ enĩʒ intellectus practicus ꝯcurrat: vt dicitur in. 3. de aīa. ad motũ progreſſiuuʒ. tamen illud qḋ exequitur motuʒ eſt a cauſa cogitatiua mediante virtute motiua que ē in mẽbris. Et ideo poſito ꝙ Plato quieſcat a motu ꝓgreſſiuo querendũ eſt: vt prius an in illo loco: in quo eſt plato ſit aīa intellectiua in quo eſt plato: aut non ⁊ deduceſ ⁊ vt prius. ¶ Amplius ſi anima intellectiua eſt formalr vnita corpori ſʒ eſſe: ſequitur operationẽ eius: que eſt intelligere eſſe ſignatam ⁊ materialem patet ſequela: quia non poteſt eſſe operatio ꝓpria alicuius forme magis abſtracta: ꝗ̃ ſit eẽntia a qua prouenit operatio: ſi igitur anima intellectiua eſt forma in materia ſm eſſe: ergo ⁊ intelligere. Confirmatur: quia tertio de anima. textu. commen. quarti. demoſtratur intellectum poſſibilem eſſe abſtractuʒ ſm eſſe a materia: ⁊ non eſſe corpus: neq̃ virtutem in corpore. Forte dices ꝙ Ariſtoteles ⁊ Cõmẽtator. demoſtrãt intellectum eſſe ſeperatum a materia ſʒ eſſe ad hunc ſenſum: quia videlicʒ. non ſit virtus educta de potentia materie. Non autẽ quin ſit forma dans eſſe materie: ſed contra hoc non poteſt ſtare ſʒ expoſitioneʒ ⁊ viam Commentatoris. Nam tertio de anima. cõmento quinto deridet Alexandrum teneteʒ actum poſituʒ in diffinitione anime vniuoce dici: ⁊ ideo tenuit animaʒ intellectiuaʒ ſm ꝙ ſibi imponit Commentator eſſe formam eductam de potentia materie: quia actus ⁊ finis ⁊ perfectio conuertuntur: ſi igitur omnis anima eſt actus corporis: ergo nulla ē a corpore ſeparabilis. Cõmẽ. ãt. d. ꝙ actus poſitus in diffõne anime dicitur equiuoce: opoꝛtet autem ſi ipſe intendit Alexandro cõtradicere: vt ipſe

ſumat actum equiuoce dictū modo oppoſito quo Alex. ſumebat ipſum. vniuoce dici: ſed Alexan. oēm animā appellat actū pro quanto quelibet aīa ſm ipſum eſt perfectio ⁊ finis corporis: hoc autē non cōpetit aīe inquantū eſt educta de potētia materie: q2 vt ſic cōſiderata forma potius eſt cauſata a mā in genere cauſe mālis ꝙ ꝙ ſit cā eius: ſi igiť aīa eſt actus: eſt pro quāto quelibȝ ſm eē vnita eſt māe. ergo ſm Auer. ſi menti Alex. vult obuiare nō omnis aīa eſt actus vniuoce dictus: q2 non oīs dat eē: q2 aīa intellectiua ſm ipſuȝ eſt actus vtens corpore: nō pficiens corpus: ſicut etiā Simplicius. d. in. 2. de aīa. i expoſitiōe illius diffōnis. ¶ Et ꝯfirmatur auctoritate Com. 2. de aīa. cō. 22. vbi hȝ hec verba. ex ſermonib⁹ predictis manifeſtū eſt ex diffinitione aīe: ꝙ alie partes anime nō ſunt abſtracte. Et reddens cauſaȝ huius dicit: declaratū eſt eniȝ in vnaquaqȝ iſtaꝝ ꝙ eſt perfectio corporis organici: perfectio. n. eſt finis ⁊ cōplementum perfecti. Finis autē non ſeparatur a finito: vnde neceſſe eſt vt ille ſint non abſtracte: ecce manifeſtus locus in quo Com. declarat qualiter actus poſitus in diffōne anime ſit equiuoce dictus. Naȝ vult aīam vegetatiuaȝ ⁊ ſenſitiuaȝ eſſe corporis organici perfectionē. Et ideo nō eſſe ſeparabilem a corpore: q2 finis ⁊ cōplementuȝ non ſeparatur ab eo: cuius eſt finis: manifeſtū eſt autē ſm ipſuȝ Auer. tales formas non habere rationeȝ finis ⁊ ꝯplemēti reſpectu corporis organici: niſi pro quāto dant eſſe: non q2 ſunt educte de potētia māe: q2 vt ſic potius dicūtur conſtitute in eſſe per ſubȝ apud ipſuȝ ſm iſtaȝ rōnē: materia. n. eſt cā forme. 2. phyſi. 30. cō. pro quāto ſuſtentat eaȝ: ſed forma appellať perfectio ⁊ finis māe pro quāto ipſa eſt cā māe dans eſſe ſibi: vt ibi dř. Ergo ſi aīa intellectiua eſt ſeparabilis a corpore: oꝫ ipſaȝ non eſſe perfectionē ⁊ cōplementum organici corporis per informationem ⁊ vnionem formalē: ſed dicebat ꝙ forma qͥlibet dř ab informando: ſi igiť aīa intellectiua apud Auer. dř forma hoīs: igiť dat eſſe formalr homini. Et iſta rōne inixi dicunt etiaȝ intelligentias dare eſſe formalr orbibus: ſed nos ꝯtra hos fecimus prolixaȝ qͤſtioneȝ de triplici cauſalitate intelligētie in annotationib⁹ noſtris ꝯtra Joānē de iandano ſup ſua meta. ſed pro nūc volo de intētione Auer. luce clari⁹ oſtendere non oēm formaȝ eſſe per informationeȝ dictā. Naȝ Cōmētator. 12. meta. com. 37. hȝ ꝙ perfectionū propter quas moueť perfectū: quedaȝ ſunt qualitates qbus perficitur illud qđ mouetur: vt illud qđ moueť ꝑpter ſanitateȝ. Et quedaȝ ſunt ſubē extrinſece a re que mouetur ad eas: vt aſſimileť eis: vt ſunt actiones oēs ſeruoꝝ: qͥ ſunt erga genera intētionū dñi ſui: hec Com. Amplius. ſi oīs forma eſſet informās: fruſtra igitur phus queſiuiſſet in. 2. de aīa. i tex. cō. 11. an aīa ſit actus corpīs: ſicut nauta nauis. ¶ Confirmať, naȝ Com. 2. de aīa. ſuper tex. cō. 21. vbi phs loquens de intellectu dicit. ꝙ videť eſſe alteruȝ genus aīe: hȝ. ꝙ aīa intellectiua non diciť aīa niſi equiuoce: ⁊ rectius dř de ipſa ꝙ ſit non aīa. Et ſeipſum declarando in eodē ſcđo de aīa. cō. 32. dicebat aīam intellectiuaȝ eſſe de natura ſuperiori nā aīe: pro quo debes ſcire ꝙ ordo entiū eſt iſte. nā. aīa intelligentia ⁊ deus. Nā ē inferior aīa. ⁊ aīa inferior ad intelligentiaȝ: intelligētia autē inferior deo: vnde Com. in libro dſtructio deſtructionū. diſputatiōe. 11ª. in ſolutione primi dubij. inquit. Et id qđ ipſe dixit noīe pboruȝ. vȝ. ꝙ id qđ procedit ab ipſo deo procedit modo nāe falſuȝ eſt. imo dicūt gypatherici ſm veritatē loquētes ꝙ entia ꝓcedunt ab eo altiori modo ꝙ ſit nā. ⁊ ꝙ ſit humana volūtas. Scias etiā apud arabes aīam ab animando dictaȝ: vñ Aui. loquens in. 9. ſue metaphy. ca. 4. de aīa imaginatiua orbis que ſm ipm non erat educta de po⁹ māe: ſed ſoluȝ creata ab intelligentia: vnita tñ formalr ſm eſſe. ingt hec vba. Nos autē iā oſtēdimus ꝙ aīa vniuſcuiuſqȝ celi eſt eius perfectio: ⁊ eius forma: nec eſt ſubā ſeparata: aliogn eſſet intelligētia nō aīa. a pari dico ꝙ ſi aīa intellectiua apud Auer. dř melius nō aīa: hoc non eſt ꝑpter aliā cām: niſi q2 non eſt vnita ſm eſſe dans perfectionē corpori formalr: vt iſti ſibi iponūt. Amplius Com. vult 3. de aīa. cō. 5. 19. ⁊ 20. aīaȝ intellectiuaȝ pmo vniri hoī ſm ſpēm ꝙ hoī ſm indiuiduū: hoc autē non eēt: ſi aīa eſſet forma dans eē formale hoī: q2 actus ⁊ gnātiones oēs ſunt ſingulariū ex prohemio meta. Amplius Com. 3. de aīa. cō. 5. tenet aīam intellectiuam non vniri hoī: niſi mediantib⁹ phātaſmatib⁹: hō autē phantaſiari incipit qñ deuenit ad diſcretiōis annos. hoc autē nō eſſet ſi ipſe tenuiſſet aīam intellectiuaȝ dare eſſe formalr hoī: q2 tunc a principio vniret ei: q2 nullū formatuȝ pōt eſſe ſine ſua forma intrinſeca: etiā per diuinaȝ potētiā: vt noſtri theologi dicūt: cū non poſſit deus vicem cauſe intrinſece ſupplere. ¶ Et ꝯfirmať. naȝ ſi teneamus aīam cogitatiuaȝ eſſe in hoīe: ⁊ teneamus aīam intellectiuam eſſe vnaȝ intelligentiaȝ nūero ſeparatam ⁊ eternam oīa ſaluari poſſunt: ꝙ hō non habeat animam iſtam intellectiuam: niſi poſt annos diſcretionis: q2 hō omnes operationes vitales ⁊ nāles ⁊ aīales habere pōt ſine aīa intellectiua: q2 aīa cogitatiua ſm Auer. oīa iſta ſupplere pōt: ſi igiť aīa intellectiua ipſi hoī vnitur nulla alia eſt neceſſitas niſi ꝑpter intellectionē: ſed intellectio non reqͥrit formaleȝ vnioneȝ cū corpore ſm Auerr. q2 potius iſta vnio impedit: vt diximus: intelligere. n. non fit mediante organo corporeo: quare igiť coguntť ponere de intentione eius aīam iſtam corporis organici actuȝ eſſe intrinſecuȝ non video: vnde iſti ſunt medij inter Auerro. et xpianos. volunt. n. tenere vnitateȝ intellectus cuȝ Auer. ⁊ volunt eam defendere cū principijs xpianoꝝ: ⁊ iſta nō poſſunt ſtare: q2 ex oppoſitis pncipijs ſequuntur oppoſite ꝯcluſiones. Erubeſcant ergo mendacio velle tueri vnitatem intellectus imponendo ei illud qđ non dixit. Sed potius dicant ipſuȝ mentitum fuiſſe: ſicut rei veritas eſt: ꝙ noua figmenta ⁊ monſtra parere in via eius. Nam vt luce clarius pȝ: non minora inconuenientia ſequūtur cōtra hoc qđ dicunt ꝙ cōtra vnitatem intellectus ⁊ illud maximo argumento eſt. ꝙ omnes latini noſtri: ſicut Albertus cognomento magnus: qui opinionum arabum: ⁊ precipue Auerro. fuit fideliſſimus interpres. Et beatus doctor: inſuper ſubtiliſſimus Scotus: ac Egidius romanus: quoꝝ iſti non ſunt digni ſoluere corigiaȝ calciamenti voluerūt Auerro. ſententiam fuiſſe animaȝ intellectiuam non eē formam ſubſtantialeȝ hominis: taceo Gregoriuȝ ariminenſem. Joānem de gandauo. Gaetanum ⁊ Paulum venetum ⁊ multos preclaros Auerroyſtas ex viuentib⁹: q tenuerunt hanc fuiſſe Auerroys ſententiam: ſȝ vt dixi ēt iſti bene intrinſecus deueniunt ad hoc: ſed volentes euitare inconuenientia cōtra vnitateȝ intellectus deueniūt ad hoc: vt dicant aīam intellectiuam: ⁊ ſi vnica ſit: ipſaȝ tamē dare eſſe aſſeuerant. Aliter eni non poſſet hō intelligere per aliqđ principiuȝ ſeparatum. Et ideo propoſitū noſtrum fuit declarare oppoſitum de mente eius: vt ab ipſa tādem veritate coacti nullo pacto defendant vnitatem: imo potius fatuitatem intellectus. Ad formam igiť contradictionis dicamus ꝙ Com. ſeipſum declarat quō eſt anima intellectiua forma hoīs in iſto cō. 38. q2. d. ꝙ ē forma inquantū eſt agens nos: q2 intelligentie abſtracte duobus modis ſunt principia eoꝝ quoꝝ ſunt principia: ⁊ ſm ꝙ ſunt mouentes: ⁊ ſm ꝙ ſunt finis: eſt igiť forma non perficiens intrinſece ſm ipſaȝ: ſed extrinſece tm:

ꝛ ideo appellat Cōmen.etiaȝ formas abſtractas poſtre-
mas perfectiones ꝛ non p̄mas reſpectu orbium.z.meta.
cō.vltimo.ꝛ anima intellectiua rectius apud ipſuȝ dicit̃
actus ſecundus q̄ȝ primus:ſicut poteſt colligi ex ɔmē.5.
ſecundi de anima:ꝛ ex cōmēto.5.tertij eiuſdem.

Com.39. ❡ In cōmē.39.hȝ Cōmētator.ꝙ intellectus diuidit mām̄
a forma:oppoſituȝ pȝ p̄mo phyſi.69.et.4.phy.16.ꝛ p̄mo
cap.de ſubſtantia orbis.vbi dicit̃.ꝙ impoſſibile eſt intel
ligere materiaȝ abſq̄ forma.❡ Soluit̃.quicqd intelli-
gitur:intelligit̃ ſm ꝙ eſt in actu:ꝛ cū materia non ſit in
actu:niſi ꝑpter formaȝ:ideo mā intelligitur per formaȝ:
nam cum materia ſit puruȝ potentiale:caret de ſe princi
pio formali quo aliquid cognoſci pōt.Et ideo dixit phs
in.7.meta.in tex.cō.35.ꝙ mā ſm ſe ignota eſt.Intellecta
autez ſic materia in p̄mo intellectus occurſu:poteſt intel
lectus diuidere materiam a forma:ꝛ intelligere materiā
non eſſe formam:nec aliquā habens formam:ꝛ iſto mo-
do conſiderata materia non hȝ eſſe extra animaȝ:qꝛ non
poteſt ſm ipſuȝ.z.phyſi.cōmē.1z.exiſtere ſine forma:qꝛ
tunc qđ non eſt in actu eſſet in actu:ſed ſoluȝ vt ſic hȝ eē
in anima:ꝛ eſt ens rationis:vt dixit Cōmētator.1z.meta.
com.14.pro quanto vt ſic ſolius rationis poteſt eē obie-
ctum:non autem nature vel agentis naturalis:qꝛ ſi ma-
teria extra animaȝ eſſet ſine omni forma:non poſſet ali-
quā recipere in actu:vt ſcribit Cōmētator in.8.phyſic.cō.
4.ſic patet qualiter intellectus materiam a forma diui-
dere poteſt:ꝛ in quo actu:ꝛ qualiter non.

Com.41. ❡ Auerro.in com.41.duodecimi metaphyſic.hȝ.ꝙ in celo
nulla eſt alia potētia niſi ad quieteȝ:oppoſitū patet ꝑ ipȝ
6.phyſi.cōmē.15.ꝛ.7.phyſi.cōmē.z.ꝛ nono metaphy.cō.
ꝛ textu.17.vbi dicitur.ꝙ non eſt timendum ꝙ corpora
celeſtia ſtent.❡ Magna fuit magnifice domine alter-
catio inter nos hoc anno in exercitationibꝰ ꝛ diſputatio-
nibus quas habuiſtis vos nobiles inuicem.Et magnifi-
cus ac perfectiſſimi iudicij dn̄s Gaſpar ɔtarenus amiciſ-
ſimus tuus:ꝛ ſtudiorum meoruȝ collega dubitauit acu-
tiſſime cōtra Cōmentatoreȝ in preſenti paſſu. Naȝ dcit
eius ꝙ in celo nō eſt potentia ad corruptionem:ſed ſolū
eſt in potentia ad quieteȝ:aut hoc intelligitur de celo in-
quantū celum:aut hoc intelligitur de celo inquātuȝ cor-
pus:ſi de celo inquantū celuȝ hoc eſt falſum:qꝛ per ipſuȝ
com.z.ſeptimi phy.celuȝ inquantuȝ celuȝ non poteſt qe-
ſcere.Si vero dicas ꝙ dictuȝ Auerr.intelligitur de celo
inq̄ȝtuȝ corpus:tunc nulla vt ſic eſt dr̄ia in dicendo celū
eſſe in potentia ad quieteȝ:ꝛ dicere ipſuȝ eſſe in potentia
ad corruptioneȝ:ꝙ ſi forte dicas celum inquantuȝ corpꝰ
poſſe corrumpi:celuȝ autez inquantū celū poſſe quieſce-
re:tunc comparatio erit in equiuoco:ſimilr vt dictuȝ eſt:
tunc Cōmētator ɔdiceret ſibiipſi:qꝛ ipſe minime vult ce-
luȝ inquantuȝ celum poſſe quieſcere.Arguꝰ eſt ſatis dif-
ficile:ſicut videas:ſed vt mihi videt̃ dici poteſt ꝙ celū po-
teſt ſumi tribus modis:vt ſcribit Cōmētator in p̄mo celi
com.76.ꝛ.96.vno modo pro orbe qui mouetur:alio mō
pro toto aggregato ex omnibus orbibus:qđ vt ſic animal
magnuȝ dicitur:ꝛ dicitur etiam celum aggreꝰ ex intelli-
gentia ꝛ orbe.Tunc dico ꝙ celuȝ pro orbe tantū non hȝ
potentiam ad corruptioneȝ inquantuȝ orbis talis eſt:qꝛ
eſt corpus ſimplex carens materia:licȝ inquantuȝ corpꝰ
abſolute:vt ly corpus dicit aliquid indifferens ad corpꝰ
generabile ꝛ eternuȝ:poſſit corrumpi potentia logyca:q̄
nihil aliud eſt:niſi non repugnantia quedaȝ:ꝛ non impli-
catio ɔdictionis cauſata ab intellectu ex terminorum ra
tionibꝰ:inquantuȝ non repugnant.Celuȝ autez pro orbe
tm̄:poteſt quieſcere:ꝛ inquantū corpus:ꝛ inquantum ce-
lum:qꝛ ſucceſſio ꝛ fieri motus non depēdet in eſſe:niſi ab
ipſa intelligentia tāq̄ȝ a cauſa extrinſeca totaliter cauſan-
te entitatem motus:ſicut.d.Cōmētator in preſenti cō.Et
ideo celuȝ pro orbe ſumptuȝ ꝙ ſit in motu non hȝ a ſe h̄:
ſed ab ipſo motore:ideo vt ſic etiaȝ ſolitarie conſideratū
abſq̄ intelligentia non implicat ɔtradictionem ipȝ poſſe
eſſe in quiete.Et iſto modo ſumpſit celuȝ Cōmētator hic
dum dixit celum non habere aliaȝ potētiam inquantuȝ
celum ſic ſumptuȝ:niſi ad quieteȝ:qꝛ vt ſic non hȝ poten
tiaȝ ad corruptioneȝ:vt dictuȝ eſt.Sȝ.7.phyſi.cōmē.z.ꝛ
6.phyſi.15.Et nono metaph.tex.cō.17.quando dr̄ celum
non poſſe quieſcere inquantū celum ibi ſumitur celum ꝑ
aggregato ex intelligentia ꝛ orbe:qꝛ vt ſic ſtat ſub moto-
re:ꝛ vt ſic non poteſt non moueri:qꝛ ibi non eſt cōtingē-
tia.qꝛ eſſe a poſſe non differt in talibus.tamē inquantuȝ
corpus tale celuȝ ɔſideratꝰ non repugnat ſibi qes:qꝛ tūc
cuilibet corpori repugnaret quies:qđ eſt abſurduȝ.argꝰ
igitur ex equiuocatione celi procedit:qꝛ aliter ſumit̃ ce-
luȝ ibi ꝛ aliter hic:ſicut patet ex dclaratis.Et ſic ſit finis
oīum ſolutionum ad contradictiones Auerro.ſuper tota
phīa naturali:ꝛ ſuper tota metaphyſica ad laudeȝ omni-
potentis dei ꝛ glorioſiſſime virginis:in qbus ſi quid dcm̄
eſt:qđ a veritate fidei noſtre diſſonare vr̃.illud ex phōꝝ
mente ꝛ Auerro.cuius nos interpretes ſumus dictū ſit.
Ego autem in omnibus romane eccleſie me ſubmitto ꝑ
veritate fidei noſtre pro qua his patiar mori:pro qua his
moriar libens.

❡ Expliciunt ſolutiones contradictionuȝ Auerro.ſup to-
ta phīa naturali:ꝛ ſuper tota metaphyſica edite per ſoler-
tiſſimum phm̄ Marcuȝ Antonium Zimara de ſancto pe-
tro de galatinis phīam naturalem Padue publice pro-
fitentem.

❡ Venetijs per heredes Nobilis viri quondam domi ni
Octauiani Scoti Ciuis ac patritij Modoetienſis.impſ-
ſe per Bonetum Locatellum Bergomenſeȝ pſbyteruȝ.
Anno dn̄i.1508.Die p̄mo Julij.

¶ Sylvius Laurentius a portu caballenſis clariſſimo artiū. ⁊ medicine doctori Marco Antonio ſanctipetrinati ⁊ bidrūtino ere publico in Gymnaſio patauino phiam profitenti felicitatem dicit.

Qui interpretationē īgenioſiſſimi ſuſcipiūt Auerrois. Marce mi doctiſſime. eos nō ſolū (qđ dicit̄) ad Ariſtophanis lucernā: Uerū etiā ad cleanthis opꝫ lucubraſſe. nec iniuria. Petrus mantuanus noſter philoſophantiū. nūc primi fere nois. publico auditorio ꝓfiteri ſolet. hoc Auerroi eſſe genuinū. vt cuꝫ implicita oībus viribus neruiſqꝫ explicare contēdit: ⁊ adnititur: maxime implicat. eoqꝫ fertur diffidē te cōſcientia. quo deniqꝫ ipſum impetus errabūde opinionis impellit. Quāquā ego marce cōmētaria ſemꝫ Auerrois calamitate tempoꝝ fuiſſe ꝯtaminata mutilataqꝫ crediderīꝫ. nec talia ab ipſo: qualia nunc paſſim legunt̄: fuiſſe publicata. Nam multifugis (vt reor) ſcatent mendis ob illius boni viri inſcitiā. qui ſicut lingua arabica minime valuit. ita nec romana grauitate in litteris retulit: quo factuꝫ eſt. vt Auerrois ipſe. qui tam grādi nūc quidem authoritate pollet. interpolatus. plenuſqꝫ multis erroribus ſit editus: ſit ex luculento ſcriptore: atqꝫ erudito doctrina neqꝫ triuialī: neqꝫ fuſanea: nō ſolū ſcrupuloſus: ſed etiā vermiculatus. ſit deniqꝫ profitētibus quemadmodū ſepia: ſparſo ſub oculos ipſoꝝ: manūqꝫ piſcatoria: ſuo ſibi ſuco elabitur. Quapropter Marce phoꝝ acutiſſime: cū errores Cōmētatoris nō minus obſint legētibus: ꝙ proſint bone interpretatiōes: inſtituiſti nec abſqꝫ laude: loca ꝙplurima ꝓſpicienter. ⁊ accurate annotare. que profecto apud Auerroiꝫ magis obeliſco ꝙ aſteriſco digna eſſe duxiſti. eoqꝫ tibi maior eſt laus. quo ex vberrima hac recētioꝝ hominū fruge. nemo adhuc extiterit. ꝗ lectionē ipſaꝫ a vitio ſit vindicare adortus: fuerūt ſolū qui ſparſiꝫ pauciſſima quedā: velut ī trāſcurſu ſubnotarēt. fuitqꝫ illud intra hoſtiū vallū iaculari. nō ſtatariā cōſerere pugnā. Explicant̄ a te obſcuriores ſpeciatim ſenſus omnes. emendat̄ preter fortaſſe quorūdā ſententias inueterata lectio. que īperfecta ſunt abſoluunt̄: ſqualētia recōcinant̄. in quibus hoīes alioquin eruditi allucinabant̄. nō diſſimulabo ego iudiciuꝫ. nō ſupprimā que in re ſentio. nihil eniꝫ in hoc genere exiſtimo fieri poſſe ꝑfectius: penſiculatius: amuſſitatius: nō erit quiſpiā ex animi ſentētia. tam male feriatus qui dicat te. hec queque ſunt. que hebetiori nō īdigebāt indagatione: de fece hauſiſſe. neqꝫ phyloſophoꝝ trāſiluiſſe lineas. fateamur igit̄ tādē haſce annotationes prodire in publicū mereri. eaſqꝫ lectitari citra oēm criminationē. cum ex hac proculdubio lectione cōfidimus candidos lectores frugiferam vtilitatē. cū voluptate eſſe capturos auribus. animiſqꝫ eſſe nō infructuoſe ſatiſfacturos. perſpicue. n. cognoſci pōt. ea eſſe enodata abs te peritiſſime Marce. ꝗ neqꝫ in ſcolio a circulatoribus tabernarijs verbis decātata: neqꝫ ſchedulis triuialibus protrita ſunt. Uale ⁊ Syluiū tuuꝫ vt ſoles ama. Ex patauio idibus. Junij a Natali criſtiano. M.D.vij.

Regiſtrum

AA
Marci Antonij
¶ Marciantonij
qui format
potiora minus

BB
igit̄ modus
locis allegatis:
ſimplex qđ
gradualeſ. Duius

CC
cipiū in ea:

caper: ſit forme
eſt conſiderarī:
Nō cōſiderat:

DD
¶ In cōmēto.
¶ Super vltimo
⁊ alio modo
aliquā: ſꝫ dicūt

EE
¶ In eodē cōmēto.
bilis nec remiſſibilis.

Laus deo.